کتب خطی

فارسی و عربی

فهرست

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

زیر نظر

ایرج افشار ، محمدتقی دانش پژوه ، علینقی منزوی

تحریر و چاپ و فهرست توسط

احمد منزوی

جلد چهاردهم

۱۳۴۷

چاپخانه مجلس شورای ملی

کتب خطی

فارسی و عربی

فهرست

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

زیر نظر

ایرج افشار ، محمدتقی دانش پژوه ، علینقی منزوی

تحریر و چاپ و فهرست توسط

احمد منزوی

جلد چهاردهم

۱۳۴۷

چاپخانه مجلس شورای ملی

فهرست کتب خطی اگرچه مختصر و موجز نوشته شده باشد، برای اهل تحقیق و تتبع میتواند مفید واقع شود.

کتابخانهٔ مجلس شورای ملی خرسند است که با توجه خاص ریاست مجلس شورای ملی جناب آقای مهندس ریاضی، جلد چهاردهم فهرست کتب خطی کتابخانه را بعلاقمندان عرضه میدارد.

رئیس کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

فخری راستکار

۷ ـ [اشعار ابن یمین] **(دیوان ـ فارسی)**
= **[دیوان ابن یمین]**
(۲۶ ر)
از: محمود بن یمین الدین فریومدی طغرائی، متخلص به ابن یمین (۷۴۵ / ۷۶۳ / ۷۶۹ ق)
دربارهٔ او به معرفی نامهٔ ۸۱۷۳/۸۵ مراجعه شود.
آغاز:
«روز محشر عاشقان را با قیامت کار نیست
کار عاشق جز تماشای جمال یار نیست...»
انجام:
«... سالها ابن یمین در بستر خود خفته است
ای طبیبا گوشهٔ ابرو بر این بیمار نیست»

۸ ـ [اشعار دانش] **(دیوان ـ فارسی)**
= **[دیوان دانش]**
(۲۶ ر ـ ۲۷ ر)
از: دانش (؟)
مشخص نشد کدام یک از دانش‌های مذکور در فرهنگ سخنوران می‌تواند باشد.
آغاز:
«ابروی چون هلال تو جان را شکار کرد
مژگان آبدار تو دل بیقرار کرد...»
انجام:
«... دانش که عرض بندگی دست بوس یافت
نام غلامیت به دو کون اعتبار کرد»
[فرهنگ سخنوران ۱: ۳۳۰ ـ ۳۳۳]

۹ ـ [اشعار سیّدا] **(دیوان ـ فارسی)**
= **[دیوان سیّدا]**
(۲۷ ر ـ ۲۷ پ، ۳۸ پ ـ ۳۹ پ، ۴۰ پ ـ ۴۲ ر، ۴۴ ر ـ ۴۴ پ)
از: عابد نسفی (میر)، متخلص به سیّدا (۱۱۲۳ ق)
دیوان وی در ایران به این مشخصات، اخیراً چاپ شده است:
دیوان سیدای نسفی، به کوشش حسن رهبری، بین المللی هدی، چاپ اول ۱۳۸۲، ۵۵۶ ص.
اما این دیوان نخستین بار در ۱۹۹۰م به تصحیح جابلقا داد علی شایف در دوشنبهٔ تاجیکستان چاپ شده است. برای مخمس‌های او به مدخل ۶۵ مراجعه شود.
آغاز:
«سرو را شمشاد قدش محو چون تصویر کرد
آب را موجِ خرامش پای در زنجیر کرد...»
انجام:
«... سیدا دنیا پرستان را مگردان نو لباس
چغذ نتوانست (؟) بخود ویرانه را تعمیر کرد»

۱۰ ـ [اشعار ملهم] **(دیوان ـ فارسی)**
= **[دیوان ملهم]**
(۲۸ ر ـ ۲۸ پ)
از (احتمالاً): ملهم بخارایی
دربارهٔ این شاعر به کتاب ***یاد یار مهربان*** (اثر میرزا ملا احمدُف، چاپ توس) مراجعه شود.
آغاز:
«رسانیدم به خاطر فکر ابروی تو را امشب
نهادم گردن تسلیم بر تیغ قضا امشب..»
انجام:
«... نشد آهم بلند از مجمر تن سوختم ملهم
نیامد از سپند دل مرا هرگز صدا امشب»

۱۱ ـ [اشعار املا] **(دیوان ـ فارسی)**
= **[دیوان املا]**
(۲۸ پ ـ ۲۹ ر، ۵۱ر ـ ۵۱پ، ۵۲پ، ۵۶پ ـ ۵۷ر، ۷۸ ر)
از (احتمالاً): املای بخارایی

۴۸۷۱ـ شرح التوحید (عربی)

از قاضی سعید قمی، محمد بن محمد مفید .

نسخه از : الباب الاول ، فی ثواب الموحدین . الباب الثانی : فی التوحید و نفی التشبیه . تا ـ کتاب اسرار الامر بالمعروف ...

آغاز : بسمله . . . سبحانك و حنانيك يا سبوح يا قدوس ... و بعد فهذه علق بمضنون الاعن عباد الله المخلصين وعلم لمكنون لا يحمله الاصدور الممتحنين ... هذا اصول أصول الدين ...

قصیدهٔ میرفندرسکی : زیر چرخ این اختران نغز وخوش وزیباستی ... در پشت صفحهٔ اول کتاب نوشته شده است .

خط نستعلیق . قرن دهم ، ۱۶۰ ورق . کاغذ دولت آبادی . سطر ۲۵ جلد تیماج تریاکی. یك لائی . پشت قرمز . اندازهٔ جلد ۱۲ × ۲۴ ۷ × ۱۸٫۵ عنوانها و نشانها شنگرف . بعضی صفحات دارای حاشیه هائیست پشت کتاب مهر : نصرالله تقوی .

شمارهٔ دفتر : ۶۴۹۳۹

۴۸۷۲ ـ مجموعه

دارای چهار رساله :

خط نستعلیق . کاتب علیرضا شمیرانی . تاریخ ۱۲ ربیع الاول ۱۳۳۱

۱ـ منهاج مبین : (فارسی)

افضل‌الدین کاشانی

گفتار نخستین ، دردانستن و دانسته واقسام دانستنها . در۱۷ فصل . گفتار دوم ، درلفظ و انواع قضایا وقیاس .

آغاز : بسمله . سپاس و ستایش آن را که بستودن سزاست ... بدانید یاران وبرادران که آرزوی ماازنوشتن این‌سخنان پیدا شدن احوال‌واقسام دوگونه‌هنر است ازآن هنرها که ویژهٔ مردم است . و ازآن دوهنریکی دانستنست و دیگر گفتن ... گفتار نخستین دردانستن ...

انجام : واین است غرض از براهین و حدود . و از این اوراق آنچه یاد کرده‌ایـم‌خواسته‌ایم نگرنده را ... برساند شایستگان را بدانچه شایسته آنند بلطف وفضل بیکران‌وقدرت وتوان بی‌پایان . تمت‌الکتاب ...

(۱پ تا ـ ۱۵۷ پ)کاغذ فرنگی . سطر ۱۲ ـ ۹×۱۶ . جلد تیماج مشکی . اندازهٔ جلد ۱۵×۲۲ . عنوانها و نشانه‌ها لاجورد . پشت صفحهٔ اول‌مهر : نصرالله التقوی .

۲ـ عرض‌نامه : (فارسی)

ازبابا افضل‌کاشی، محمدبن حسن مرقی ، درگذشته پیرامن ٦٦٧ .

دارای‌چهارعرض : عرض نخستین : عرض‌اجسام که در پایه انفعال و قبول کنش اند .

عرض دوم : عرض کنندگان وکارگران دراجسام عالم و جسم مردم .
عرض سوم : عرض دانشهای مردم واقسام‌آن .

عرض چهارم : عرض دانندگان و بیان ماهیت و انیت داننده .

(ذریعه ۱۵ : ۲٤٦ ـ فهرست حقوق : ۱٦۳ ـ ادبیات : ۳٥٦)

آغاز : بسمله . خدایا بفزونی جود و فروغ وجودت که جان بوی جویا و وخرد بوی گویا شد، گویائی مرا توانائی شمار ...

انجام : ما در این نامه بسی کوشیدیم درفزونی بیان این معانی... که رقیب توشنوا وبینا است،و از وجود نزد او پیدا و هویدا . ان الله یأمرکم ان تؤد وا الامانات ... والله حسب کلشیئ .

خط نستعلیق . کاتب علیرضا شمیرانی (همان کاتب) . ربیع الاول ۱۳۳۶ (۱۵۸ پ ـ ۳۱۲ پ) . . سطر ۱۲ عنوانها و نشانها لاجورد . از (۳۱۳ ر ـ تا ـ ۳۱۶) . سفید است.

۳ـ جاودان نامه: (فارسی)

ازهمو . شامل چهار باب :

باب اول : درشمردن اقسام علوم .

باب دوم : درشناختن خود وطریق آن .

باب سوم : درشناختن آغاز کار .

باب چهارم : درشناختن انجام کار .

(الذریعه ٥ : ۷۷ مشار : ٤٧٦ ـحقوق : ۷۰ ـادبیات.۱٥۱).

آغاز : بسمله . حمدله ... این نامه ازما وصیتی است مر برادرانی را که اندرون ایشان ازخود متقاضی شود از بررسیدن بکارخود و بدانستن حال وآغاز و انجام خود .

انجام : درجمله توفیق باد ورحمت، که اگر بجای رسدبه‌تمامی و دریافته شود، هیچ علمی که مردم را در آن سرا ناگزیر است نا دانسته و نایافته نماند. انشاء الله وحده ...

خط نستعلیق . کاتب علیرضا شمیرانی (همان کاتب) ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۳۳۹ . کاغذ فرنگی . سطر ۱۲ . (۳۱۶ پ – ۴۱۳ر) . عنوانها و نشانها لاجورد . درهامش بعضی از صفحات مطالبی بعنوان نسخه بدل نقل شده وگاهی مطالبی با مداد بعنوان توضیح نوشته شده است (۴۱۳ پ –۴۱۶ ر) سفید است .

۴ـ رساله درراه ورسم پادشاهان قدیم : (فارسی)

از محمدبن محمد طوسی، خواجه نصیرالدین م ۶۷۲ (سرگذشت طوسی از مدرس رضوی ص۲۹۵)

آغاز : بسمله . پادشاه جهان مادهٔ امن و امـان ازمولانا اعظم استاد البشر افضل المتقدمین ... فصلـ اما آنچه پادشاهان قدیم ودانایان و لایتها گفته‌انـد و رسم ایشان بوده اینست ...

انجام : لاجرم مردم ایشان ازرعیت ولشکرمرفه و معمور بوده است، و نام نیکو از ایشان مانده. وخرج ازدخل کمترمقرر میکرده‌اند ، وخزانه‌های پرمـال و گنجها جهت ذخیرهٔ روزگار و دفع دشمن مینهادند. ایزد تعالی ایام سلطنت پادشاه بردوام دارد ، وبندگان درظل امرمرفه گرداند . بحق محمد ...

خط نستعلیق . کاتب علیرضا شمیرانی (همان کاتب) .تاریخ ۱۳۳۱ کاغذفرنگی . سطر ۱۲ (۴۱۶ پ–۴۲۹) عنوانها لاجورد در پایان نسخه یاداشتی از : محمد حسین گرگانی. این نسخه‌شریفه ... شمس‌العلماء .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٠

۴۸۷۳ ـ مجموعه :

شامل پانزده اجازه .

کاغذسپاهانی. سطر مختلف . جلدنواندازهٔ جلد ۱۵/۵ × ۲۱/۵ عنوانها ونشانها شنگرف: تمام اوراق کتاب صحافی‌شده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤١

۱ ـ اجازه : (عربی)

صورت اجازهٔ سید داماد، امیر محمد باقر بن شمس‌الدین محمد حسینی استرآبادی به‌سیدحسین بن‌سیدحیدرحسینی کر کی عاملی . در ۱۰۳۸

سید داماد در گذشتهٔ ۱۰۴۰ .

(الذریعه ۱ : ۱٦۰).

آغاز : بسمله . . . حمداله . . . و بعدفان السیدالسند الابد المؤبد الفقیه النبیه . . . الحسین بن‌السیدالاجل . . . حیدرالحسینی الکرکی‌العاملی . . .

خط نستعلیق. (۱ پ)

۲ ـ اجازه : (عربی)

از شیخ بهائی ، محمد بن شیخ عزالدین حسین بن عبدالصمد . به حسن علی فرزند ملاعبدالله شوشتری .

(الذریعه : ۲۳۷) .

این صورت اجازه مکرر نقل شده .

آغاز : صورت اجـازة شیخ الاسلام و المسلمین بهاءالدین محمد العـاملی للمولی الفاضل الکامل النحریر مـولا حسن علی قدس سرروحهما . بسمله . اما بعد حمدالله علی نعمائه . . .

انجام : واللهسبحانه یوفقهوایانالمایطلبه ویرجوهعلی اکمل الاوضاع واحسن الوجوه.و کتب هذهالاحرف بیدهالفانیةالجانیةافقر العباد الی رحمة ربهالغنی محمد المشتهر ببهاءالدین . . . الحمدللهرب العالمین .

خط نستعلیق ، بی تاریخ از سدهٔ ۱۲،(۳ر ـ۵ ر) سطرمختلف،عنوانهاو نشانه‌ها شنگرف .

۳ ـ اجازه : (عربی)

صورت اجازهٔ قاضی معزاصفهانی به مولی حسن علی بن عبدالله تستری در ۱۰۳۵ (قاضی معزالدین محمد بن قاضی جعفر اصفهانی در گذشتهٔ ۱۰۷۵)

(الذریعه ۱ : ۲۵۰) .

آغاز : بسمله . صورةاجازة . . . الحمدلله المتفرد بدوام والبقاء . . . اما بعد فلماالتمس منی الاخ الذکی الالمعی العـامل الکامل . . .

انجام : ویذکرفی عقیب صلواته بصالح دعواته،و یسال اللهان یتجاوزعن زلاتی و کتبه الفقیر . . . معزالدین محمد ... ۱۰۳۵ .

پاورقی : صورة خط شریف عالیحضرت . . . قـاضی معزالدین محمداعزهالله تعالی فی دار القیامة .

خط نسخ، بی تاریخ ازقرن۱۲،(۵ پ) سطر۱۶، نشانه‌ها شنگرف .

۴ ـ اجازه : (عربی)

صورت اجازهٔ محیی‌الدین بن احمدبن تاج‌الدین‌عیسی‌عاملی بشیخ محمود بن محمد بن علی بن حمزة لاهیجی گیلانی در ۹٥٤ .

(الذریعه ۱ : ۱٤۱و۲٥۰) .

آغاز : صورة اجـازة الشیخ الفاضل . . الحمدلله حق حمده . . . اما بعد فقداستخرت‌اللّه‌سبحانه‌واجزت‌للشیخ‌الصالح ... محمودبن‌محمدبن‌علی‌الگیلانی ...

انجام : جعلناالله وایاه ممن رضی‌عنه وارضاه ورفع‌منزلته الی منازل قربه‌و محال‌الله ونفحات قدسه . وکتب اضعف‌العباد ... محیی‌الدین بن‌احمدبن تاج‌الدین العیسی‌العاملی بالحائر ، علی مشرفها الصلوة والسلام .

خط‌نسخ، بی تاریخ‌ازقرن۱۲(۶پ)، سطر۱۸، عنوان و نشانها شنگرف بالای اجازه‌بخط دیگری نوشته شده خط‌علامهٔ مجلسی است .

۵ ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازهٔ شهید اول ابوعبدالله محمد بـن‌مکی . در۷۷۰ .

آغاز : بسمله . الحمدلله‌الذی مصیر کل شیئ‌ءالیه والمعول فی کل‌مهم‌علیه ...محمدبن‌مکی‌سامحه‌الله‌فی‌هفواته . . . یقول : لماکان‌شرف‌الانسان‌انماهو بالعقل الذی امتازبه عن‌الجمادات . . .

انجام : باسناده عن‌الامام المسلم فلیروی الشیخ شمس‌الـدین محمد جمیع

مان کرته . . و انااضعف العبادمحمدبن مکی، عاشر شهررمضان سنة سبعین وسبعمائة.

این اجازه‌ازنظر ذکرنام کتابها ومؤلفین آنهاوفقهاءومحدثانی که درزنجیرۀ اجازات قرار گرفته‌اند قابل اهمیت بیشتراست .

خط نسخ بی‌تاریخ(۱۱۷پ –۱۲پ)سطر۱۶، نشانه‌ها شنگرف.

۶ ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازۀشیخ‌علی کرکی بقاضی صفی‌الدین عیسی‌صدر، بتاریخ۹۳۷ .

(شیخ‌نورالدین‌علی بن حسین‌بن‌زین‌الدین علی بن‌عبدالعالی کرکی م ۹۴۰) .

(الذریعه ۱ : ۲۱۵) .

آغاز : بسمله . کان‌القاضی صفی‌الحق والدین عیسی الذی‌کان صدرافی‌ایام بعض سلاطین‌المخالفین،لم ازل اسمع‌مدایحه من‌اعیان السادات . . .

انجام :واسأله‌ان‌لاینسانی‌من‌دعواته‌فی‌خلواته‌وصلواته.و کتب‌ذلك بیده‌الفانیة الفقیرالی عفوالله‌وکرمه‌علی‌ابن‌عبدالعالی تجاوزالله‌عن‌سیآته‌ببلدة اصفهان حماهاالله عن‌الافات لتسع خلت من شهررمضان . . سبع وثلاثین و تسع‌مائة .

خط نسخ . (۱۲پ – ۲۰ ر) . سطر۱۶ نشانها شنگرف

۷ ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازۀ شیخ علی بن هلال جزائری به شیخ علی بن حسین بن‌علی ابن عبدالعالی بن‌زین‌الدین کرکی ، بتاریخ‌رمضان۹۰۹

(شیخ‌علی بن هلال جزائری‌درنیمۀرمضان۹۰۹ . درگذشته‌است) .

(الذريعه ۱ : ۲۲۲) .

آغاز : بسمله . الحمدلله المنقذ بتدقيق نظر العقول من الحيرة والضلال . . . وبعد فان حكمة الله العظيم ولطفه العميم اقتضت شرع التكليف بالاحكام الشرعية .

انجام : اجزت له ان يجيز ذلك كله لمن يراه اهلا لذلك و مستحقا له . و كتب العبد الفقير الى رحمة ربه الغنى على بن هلال الجزائرى مولداً العراقى اصلا ومحتدا يوم الثلث منتصف شهر رمضان من شهور سنة تسع وتسعمائة . والحمدلله وحده .

خط نسخ ، بى تاريخ از قرن ۱۱ يا ۱۲ (۲۰ پ – ۲۳ پ) . سطر ۱۶ . نشانها شنگرف .

۸ – اجازة : (عربى)

صورت اجازهٔ شيخ احمد بن فهد به شيخ زين الدين على بن عز الدين حسين بن عبد العالى . تاريخ اجازه ۱۹ ذيحجه ۸۲۵ .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذى جعل شريعة الاسلام سبباً للسعادة الابدية... وبعد فان العلم لا يخفى شرفه وسموه ومقداره ولما كانت الرواية هى اكبر الوصلة اليه والسبيل اليه وكان ممن يسم . . . الشيخ زين الدين على و لد الشيخ الورع .. عز الدين حسين بن عبد العالى . . .

انجام : واجزت له ايضاً ان يروى عنى كتاب المهذب والمقتصر ، وان يروى عنى جميع ما صنفته وقرأته واجيز لى فليروذلك لمن شاء واحب ، فهو اهل لذلك . و كتب الفقير الى الله تعالى احمد بن محمد بن فهد . . . فى تاسع عشر ذى الحجة الحرام خاتمة سنة خمس وعشرو ثمانمائة . . . و كتب . . . محمد بن على بن محمد بن محمد بن خاتون .

اشعاری در قالب غزل از شاعری با تخلص «املا». دربارهٔ او نیز به کتاب **یاد یار مهربان** مراجعه شود. همچنین از وی با نام املای بلخی بخارایی در سفینهٔ ۷۳۵۳ مجلس، تدوین شده در بخارا به سال ۱۲۹۷ ق شعر هست.

آغاز:

«نباشد حاصلم از عشق جانان غیر حیرانی
بصحرا رو نهادم گشتم از حیرت بیابانی...»

انجام:

«...اسیر زلف مهرویان نشد املا درین گلشن
نصیبی نیست غیر از تیره بختی و پریشانی»

[فهرست مجلس ۲۵: ۳۳۲]

۱۲ـ [اشعار فریدون] (دیوان ـ فارسی)

= **[دیوان فریدون]**

(۲۹ر)

از: فریدون (؟)

مشخص نشد کدام یک از شاعران مذکور در فرهنگ سخنوران می‌تواند باشد. در نسخهٔ ۸۱۷۳ مدخل ۱۵۳ نیز شعری از شاعری با این تخلص وجود داشت.

آغاز:

«نمی‌کشیم سر از جور تیغت ای بی‌باک
اگر ز تیغ بیفتد به جان ما صد چاک...»

انجام:

«... ز جام باده فریدون بسر... دیدم
مگر که آب خضر ریختند در این خاک»

۱۳ـ [اشعار جامی] (دیوان ـ فارسی)

= **[دیوان جامی]**

(۲۹ر ـ ۲۹پ، ۳۰ر ـ ۳۱ر، ۴۶پ، ۵۰ر ـ ۵۱ر، ۸۰پ، ۱۰۰پ ـ ۱۰۱ر)

از: نورالدین عبدالرحمن جامی (۸۹۸ق)

برای اطلاعات کتاب‌شناسی اشعارش به معرفی نامهٔ ۸۱۷۳/۴۲ و ۸۱۷۹/۱ مراجعه شود. شعری هم از وی در برگ ۱۰۱ر هست به حالت مستزاد با وزنی جالب: «در برم هرگز نیامد ای دریغا دلبرم / زانک میآید که آید»

آغاز:

«من بندهٔ حقیر تو سلطانِ محتشم
گر درغم تو زار بمیرم تو را چه غم...»

انجام:

«... عمریست باده نوش سفال...(؟) تست
جامی که آب خضر ننوشد ز جام جم»

۱۴ـ [اشعار ظهوری ترشیزی] (دیوان ـ فارسی)

= **[دیوان ظهوری ترشیزی]**

(۲۹پ ـ ۳۰ر)

از: نور الدین محمد ترشیزی دکنی، متخلص به ظهوری (۱۰۲۴ق)

برای اطلاعات اشعارش به معرفی نامهٔ ۸۱۷۳/۱۶۵ مراجعه شود.

آغاز:

«نمی‌سزد که به غیر تو آشنا گردم
تویی چو یار قدیم از تو کی جداگردم ...»

انجام:

«... به بحر وصل نخواهم ظهور عمر دراز
حباب وار یکی بینم [و] فنا گردم»

۱۵ـ [اشعار کمال] (دیوان ـ فارسی)

= **[دیوان کمال]**

(۳۱ر ـ ۳۱پ، ۳۱پ ـ ۳۲ر، ۳۹پ ـ ۴۰ر، ۴۰ر ـ ۴۰پ، ۴۴پ ـ ۴۵ر)

از (احتمالاً): کمال الدین مسعود خجندی،

خط نسخ. (۲۳پ تا– ۲۷ پ). سطر۱۶. نشانها شنگرف .

۹ ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازهٔ شیخ علی کرکی بشیخ حسین بن شمس الدین محمد حر عاملی .

دردمشق ۱٦ رمضان ۹۰۳ .

(الذریعه ۱ : ۱۲۳) .

آغاز : اما بعد حمد الله علی سوابغ الانعام... فقد استخرت الله سبحانه ومنه الخیرة و اجزت للشیخ الجلیل الفاضل ، القدوة النبیل . . . حسین بن المرحوم الشیخ الجلیل شمس الدین محمد الحر لقبا ، بن المرحوم الشیخ الجلیل شمس الدین محمد بن مکی.

انجام : ابرء الیه من الغلط و التصحیف والتحریف . . . و کتب . . . علی بن عبد العالی بدمشق سادس عشر شهر رمضان . . . عام ثلث و تسع مائة . . و کتب صورة هذة الاجازة من خطه. . . ابو عبدالله حسین بن حیدر الحسینی الکرکی . . . نقل من خطه ابراهیم بن محمد الحرفوش العاملی . . .

خط نسخ. ابو عبدالله حسین بن حیدر حسینی کرکی ازروی نسخهٔ مجیز و سپس ازروی خط وی ابراهیم بن محمد حرفوش عاملی استنساخ نموده است که گویا کاتب نسخهٔ ما است (۲۸ر–۲۹پ) . سطر۲۰. عنوان و نشانه‌ها شنگرف .

۱۰ـ اجازه : (عربی)

صورت اجازهٔ شیخ علی بن حسین بن زین الدین علی بن عبدالعالی به ظهیر الدین ابی اسحاق ابراهیم بن ابی القاسم نورالدین علی بن تاج الدین عبدالعالی و پدرش شیخ علی میسی کرکی . که درمحرم ۹۳٤ نگاشته است

(الذریعه : ۱ : ۲۱۲) .

آغاز : بسمله . الحمدلله حمداً یستوجب من نعمه اسبغها ومن قسمه اوفرها..
اما بعد فان الکتاب الکریم الصادر عن سیدنا الشیخ الاجل العالم . . . ابی القاسم علی بن..
عبدالعالی المیسی. . .

انجام : و التمس من مکارم سیدنا . . . ان یجری علی خاطره الخطیر هذا الفقیر . . و کتب ذلک بیده الجانیة . . . علی بن عبدالعالی بظاهر بغداد . . . لتسع بقین من شهر محرم من سنة اربع وثلاثین وتسعمائة . . .

خط نسخ . بی تاریخ . (۳۰ر ــ ۳۴پ) . سطر ۱۹ . عنوان ونشانها شنگرف .

۱۱ـ اجازه : (عربی)

صورت اجازهٔ شهید ثانی بشیخ حسین بن عبدالصمد پدرشیخ بهائی، که در سوم جمادی الاخر ۹٤۱ نگاشته است .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی اوضح للانام سبل الاکرام وجعل الروایة ذریعة الی درك الاحکام ... و بعد فان العبد الضعیف ... زین الدین بن علی بن احمد بن جمال الدین بن تقی الدین صالح بن مشرف العاملی . . . یقول . . . انه قد تطابق شاهد العقل .

انجام : عن مولانا العسکری ... اشد من یتیم، یتیم انقطع عن امامه لا یقدر علی الوصول الیه، فلا یدری کیف حکمه فیما ابتلی به من شرایع دینه، الا فمن کان من شیعتنا عالما بعلومنا فهدی الجاهل بشر یعتنا کان معنا فی الرفیق الاعلی . فنال

. . . وكتب . . . زين الدين . . . ليلة الخميس لثلث ليال مضت من شهرجمادى الاخرسنة احدىواربعين وتسعمائة .

خطنسخ . (۳۵ر . ــ۵۰ پ) . عنوان و نشانهای شنگرف . در هامش دوصفحه مطالبی بامضایم.ق نوشته شده‌است .

۱۲ــالمشیخة : (عربی)

صورت کتابت‌شهید ثـانی برتهذیب الاحکام در طریق روایت این کتاب از مشایخ خویش .

شهید ثانی ، شیخ زین‌الدین بن علی نگاشتهٔ۷شعبان۹۳۰ .

آغاز : بخط الشهید الثـانی . یقول فقیر عفوالله تعالیزین الدین بن علی کاتب هـذا الکتاب‌الطف الله تعالی به‌انی ارویه‌عن شیخنا الاجل الشیخ علی بن عبدالعالی المیسی ...

انجام : عن‌خواجه نصیرالدین محمدبن‌محمدبن‌الحسن‌الطوسی... عن‌السید ابی‌الصمصام جنده . و ذلك فی‌سابع شهر شعبان المبارك‌سنة ثلاثین وتسع مائة . و کتب ... زین الدین .

خط نسخ . (۵۱پ . تا ــ ۵۲ ر) . سطر مختلف عنوان و نشان شنگرف .

۱۳ ــ مکتوب : (عربی)

صورت مکتوبی که‌درآخر نسخهٔ صحیفه‌ای که هردو بخط شهید ثانی بوده است.مؤرخ در۵شعبان۹۳۰ .

آغاز : صورة ماكان مكتوباًفی آخر نسخة من الصحيفة التی كانت بخط الشيخ زين الدين رفع الله درجته بخط الشريف ايضاً قوبلت هذه النسخة الشريفة .

انجام : و انـا الفقير الی الله . . . زين الدين بن علی بن احمد الشامی العاملی... والحمد لله...

خط نسخ . (۵۳ر-۵۳ پ)سطر۱۳، نشان شنگرف

۱۴ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازۀبزرگ علامۀ حلی، به ابی‌الحسن علی بن‌ابی ابراهيم محمدبن ابی‌علی حسن بن ابی علی المحاسن زهرة بن ابی‌علی از بنی زهره وچهارتن‌ديگر در۱۵ شعبان ۷۲۳ .

(الذريعه۱: ۱۴۲و۱۷۶) .

آغاز : بسمله.اما بعد حمدالله تعالی‌علی‌تواتر نعمائه و تظافرآلائه . والصلوة والسلام علی اشرف انبيائه وسيد رسله و امنائه محمد المصطفی ... فان العبد . . . حسن بن يوسف بن علی بن مطهر ... يقول : ان العقل و النقل متطابقان علی ان كمال نفس الانسان هوبامتثال‌الاوامرالا لهية ...

انجام : روی عن جعفر بن بابويه ابو محمد عبدالحميد بن محمد المقری النيسابوری ابن سيد الوكيل ابوعبدالله اخوسروه وكان يروی عن ابن قولويه و كثيراً من كتب‌الشيعة الصحيحة فليرووا... محتاطين فی‌الرواية ... و كتب‌العبد... حسن‌بن يوسف بن مطهرالحلی ...

خط نسخ ، (از : ۵۴ر تـا ـ ۷۳ ر سطر ۱۴) عنوان و نشان شنگرف .

۱۵ـ اجازة : (عربی)

صورت اجازهٔ شهید اول ، به ابن‌خازن حائری ، زین‌الدین ابوالحسن علی بن‌ابی‌محمد الحسن بن شمس الدین محمدالخازن .

در دمشق در چهارشنبهٔ ۱۲ رمضان ۷۸٤ .

(الذریعه ۱ : ۲٤۷) .

آغاز : صورة اجازة الشیخ‌الشهید قدس‌الله روحه‌للفقیه ابن‌الخازن الحائری نقل من خط الشیخ علی‌بن عبدالعالی... بسمله . اللهم انانحمدك ... وبعدفان العلم من اشرف الصنعات .

انجام : و علیه ان یذکرنی فی . . . و کتب العبد . . .محمد بن مکی بن محمد بن حامد بن طی . . . هذه‌صورت خط‌شیخنا الشهید .

خط نسخ . (۷۴ ر– تا –۷۶ پ) سطر بین۱۸ و۱۹ نشانه‌ها شنگرف .

ص ۷۷ – تا ۷۹ پ (اجازهٔ فوق تکرار شده . درپایان قسمت دوم (ص۸۰ر) اجازهٔ ذیل بدان اضافه شده : الی هناانتهی صورة ماحرره ... والمجازله علی بن الحسین‌الخازن المذکورقد اجاز للشیخ الفقیه جمال‌الدین احمد . . . جمیع ما اجازه الشیخ شمس الدین محمد ... و از : ۸۱ ر – تا – ۸۴ – (پایان کتاب) برای مرتبه‌سوم اجازه فوق‌تکرار شده .

۴۸۷٤ ـ تلخیص الاقوال فی‌تحقیق احوال الرجال (عربی)

از میرزا محمدبن علی بن ابراهیم حسینی استرآبادی م ۱۰۲۸. نگاشته‌در جمادی‌الاخر ۹۸۸ درمکه .

(الذریعه٤ : ٤٧٠)

آغاز : بسمله . الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی . اما بعد فهذا کتاب تلخیص الاقوال... قد اثبت فیه الاسماء علی ترتیب الحروف .

انجام : وعنه علی ماذکره الی المشایخ ... فرغ منه مؤلفه ... محمد بن علی عاشر شهر جمادی الاخر سنة تسع مائة وثمان وثمانین .

خط نستعلیق شکسته، بی تاریخ از قرن ۱۱. ۲۱۹ برگ. کاغذ سمرقندی، سطر ۲۱ نوع جلد تیماج قرمز . اندازهٔ جلد ۱۴ × ۲۳٫۵ . عنوانها و نشانه ها شنگرف . ورق پیش از آغاز کتاب مهر بیضی از : نصر الله تقوی و مهری مربع : ذوالجلال والاکرام ومطلبی که بعنوان : فائده در ورق قبل از آغاز کتاب نقل شده بخط : محمد علی موسوی لاهیجی . وفایده‌ای از : مجلسی . پشت صفحه اول علائم اختصاری کتب نقل شده است . در صفحهٔ اول و صفحهٔ آخر مهر مستطیل : الواثق احمد بن محمد علی الموسوی. پاره‌ای ازصفات دارای‌هامش بنشانی : منه . الملل والنحل و ق . صه . وشیخ بهائی است. صفحهٔ آخر بخط دیگری است .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٢

٤٨٧٥ ـ مجموعه

دارای سه رساله .

شمارهٔ دفتر ٦٤٩٤٣

۱ـ رساله شافع حشر : (فارسی)

از سید صدرالدین ابونصر محمد بن غیاث الدین ناصر الشریعه منصور بن

محمد حسینی دشتکی شیرازی ، مشهور بصدرالدین ثـانی . در دارالملك شیراز
در سال ۹۵۹ نگارش یافته .
(الذریعه ۱۳ : ۵) .

آغاز : بسمله . سبح لله ما فی السموات و مافی الارض وهوالعزیز الحکیم .
فتصفه به الجمیل من الثناء علی جهة التبجیل والتعظم ایاه ...

انجام : علی من به ختمت الرسالة . . . قال العبد الفقیر مؤلف الکتاب . . .
ابتدات بتألیف فی العشرة الاخیر من محرم المکرم راس سنة **۹۵۹** و قدجف قلمی
عن ترصیفه فی اواخر العصر یوم الخمیس الذی بورك فیها التاسع من شهرربیع الاول
من شهورالسنة **۹۵۹** .

خط نستعلیق . بی تاریخ از قرن ۱۰ شاید خامهٔ نگارنده باشد ۸۳ برگ . کاغذ سمرقندی
یا سپاهانی ۸٫۵ × ۱۶٫۵ . سطر ۲۵ . جلد تیماج تریاکی . اندازهٔ جلد ۱۲٫۵ × ۲۱
عنوانها و نشانه‌ها شنگرف . پشت صفحهٔ اول مهر بیضی شکل : نصرالله تقوی .
مهری در پایان کتاب بشکل دایره هست گویا : صاعد .

۲ـ رساله در تفسیر آیة الکرسی : (عربی)

از سید صدرالدین ابونصر محمد بن غیاث الدین نـاصر الشریعه منصور بن
محمد حسینی دشتکی شیرازی . در دارالملك شیراز که درسال **۹۵۹** نگاشته‌است .
باعنوان های قال : اقول .

درچهار قسمت و یك خاتمه : الجزء الاول ـ فی متعلقات هذه الایة من العلوم
الادبیه . الثانی : فی اشتقاق کلمات هذه الآیة .

آغاز : بسمله . الله لااله الا هو الحی القیوم ... وبعد فان عبدالله الغریب الفقیر ابا نصر محمد بن منصور.

انجام : بعد کسوفها لها صفحة تغشی العیون ... و بلغت سلسلة الکلام الی من هو لمن توکل علیه مخلصاً... ان تمسك عن الکلام فی المرام لیکون باسم العظیم .

خط نسخ . بی‌تاریخ از قرن ۱۰ (۸۵ پ ـ۱۸۶) سطر۲۵،عنوانها ونشانها شنگرف ، پشت صفحهٔ اول مهری مربع شکل : محمدشفیع .

۳ـ الذکری : (عربی)

رساله‌ای در حرمت شرب مسکرات و تفسیر آیات حرمت : انما الخمر والمیسر رجس من. . .

ازابونصر محمدبن ناصرالشریعة منصور بن محمد مشهور بصدر ثانی، که در ۲۴ ربیع الاول ۹۶۱ در مدرسهٔ منصوریه شیراز بانجام رسیده و درعیدغدیر ۹۶۲ پاکنویس شده است.

در سه مقصد و یك خاتمه :

(ریحانه الادب ۲ : ٤٦٥ ـ الذریعه ۱۰ : ۳۸)

آغاز : بسمله . استغفرالله العظیم . . . فان العبد المسرف الخاطی الجانی ابا نصر... یقول انی لمارایت اکثراهل زمانی ... مولعین منهمکین فی هذا الشراب الذی الی الشرآب .

انجام : قـال مؤلف الکتاب . . . اللهم فهذا الاشارات املت البشارات . . . ختم یقول مؤلف ... صدرالدین ... الحمدلله علی تیسیر هذا التفسیر ،ولنختم الرسالة بخاتم الختم ، بمناجات من انشاء الاستاد الوالد : اللهم یا واهب الحیاة حقاً ..

خط نستعليق بی تاریخ ،ازقرن ۱۰. (۱۸۸ پ-۲۳۲ر).عنوانها و نشانه ها
شنگرف .

۴۸۷۶ - الدروس الشرعية (عربی)

ازشهیداول ، ابی عبدالله محمد بن جمال الدین مکی بن شمس الدین محمد. جزینی عاملی . شهید ۷۸۶ ، کتاب فقه بنام که چهارشنبهٔ ۱۲ ربیع الثانی ۷۸٤ اتمام پذیرفته است .

نسخه از : طهارت - تا - رهن است .

(ذریعه ۸ : ۱٤٥- مشار : ۳۵۵) .

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی انطق السنتنا بحمده ... اما بعد فان علم الفقه لایخفی شرفه وعلوه و مقداره و سموه،و عموم حاجة المکلفین الیه و اقبال الخلایق علیه ... وسمیناه بالدروس ... کتاب الطهارة .

انجام : اشتراط الرهن فی البیع . هذا آخر کلامه . . . فرغ من تسوید ... عبدالخالق ... در پایان ستایشی ازاین نسخه که در کتابخانه تقوی بوده بقلم محمد رضا غروی ایروانی آمده است .

خط نسخ . کاتب عبدالخالق بن محمدشریف. بی تاریخ ازقرن ۱۱-۱۲-۳۳۵۰ برگ، سپاهانی . سطر ۱۸-۵ر۹ × ۱۴ جلد تیماج قهوه ای ضربی گل و بوته دار اندازه ۱۴ × ۲۰ عنوانها ونشانه هاشنگرف.دارای هامش بانشانی : ذکری وصحاح پشت صفحهٔ اول فهرست مطالب هست،کتاب وقفی است . پشت صفحهٔ اول: وقف حاجی میرزا مسیح . در ورق آغاز کتاب مهر بیضی شکل : نصرالله تقوی .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٤

٤٨٧٧ ـ غاية المأمول فی کشف معضلات الاصول (عربی)

ازمیرزا موسی بن میرزا جعفر بن میرزا احمد تبریزی مؤلف « اوثق الوسائل » در گذشتهٔ ۱۳۰۷ این کتاب مشتمل است بر مبحث نهی تا اجماع، افادات و تقریراتی است از بحث استاد مؤلف سید حسین کوهکمری (الذریعه ١٦ : ١٦).

آغاز : الحمدلله رب العالمین . . . اصل : اختلاف العلماء قدیماً وحدیثاً فی اقتضاء النهی للفساد فی العبادات والمعاملات علی اقوال، وقبل الخوض فی تحقیق المقصود لابدمن تقدیم مقدمات الاولی .

انجام : وقدوقع الفراغ لمصنفه الجانی موسی بن جعفر فی التاسع والعشرین شهر ربیع الثانی من شهور سنه ۱۲۸۷ ویتلوه الکلام فی حجیة الظن انشاءالله ..... وقدوقع الفراغ بیدکاتبه العاصی حسب امر مصنفه ..... وانا العبد محمد حسین بن المرحوم الحاج احمد التستری سنة ۱۲۸۸ .

خط نسخ محمد حسین بن حاج احمد شوشتری ، تاریخ ۱۲۸۸، ۲۲۴ برگ فرنگی ، سطر ۲۵ - ۱۰ × ۲۰ جلد تیماج قرمز ، اندازهٔ جلد ۱۵ × ۳۰ عناوین ومطالب باسرخی نوشته شده است .

شمارهٔ دفتر : ۶۶۶۰۲

٤٨٧٨ ـ شرح الکافیة (عربی)

از شیخ رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی نحوی . تاریخ تألیف ۶۸۶ مشتمل برتمام مباحث نحو، از الکلمة لفظ وضع لمعنی مفرد تاهاء ساکنه (کشف الظنون ۱ : ۱۳۷۰).

آغاز : الحمدلله الذی جلت آلاؤه عن ان یحاط ببعد، وتعالت کبریاؤه عن آن یشتمل بحد .

انجام : والحمدلله وحده وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه وسلم. کتبه المذنب المحتاج الی شفاعة النبی محسن بن ابوالولی الحافظ الحسینی عفا الله عنهما فی بیست وچهارم شهر ربیع الاخر سنه ١٠٨٦ .

خط نستلیق ، کاتب محسن بن ابوالولی الحافظ الحسینی تاریخ ۲۴ ربیع الاخر ۱۰۸۶ ــ ۲۷۶ورق، کاغذ اصفهانی ، سطر ۳۰ ــ ۱۲ × ۲۳ ، جلد تیماج قرمز کشودار. اندازهٔ جلد ۲۰ × ۳۰ .

شمارهٔ دفتر : ٦٦٦٠٣

٤٨٧٩ ــ فرس نامه (فارسی)

از اسدالله خان خوانساری. که در روزگار ناصرالدین شاه قاجار نگاشته شده است.

آغاز : بسمله . سپاس بیقیاس خداوند جهان را که ابلق لیل و نهار چندانکه درخیابان ازل وابد درنوردد ، ازساحت عزتش نشان نیابد ... امابعد چون موضوع این فن ازاسب وآلات جنگ است، چنانکه قسمت جنود اقسام مقرر شد، این نسخه تقریر مقدمه ومرحله که بمنزله قلب و جناحین وخاتمه که بجای ساق است .

انجام : شب نواله را درست کنند وچند دانه ... صبح قدری ترش شود و صبحها بدهند تاخوب شود ... تمام شد .

خط نستلیق ، بی تاریخ ازقرن۱۳ ــ ۷۰ ورق، کاغذفرنگی، سطر۱۵ــ۵ر۸

۱۷× ، نوع جلد تیماج قهوه‌یی ، اندازهٔ جلد ۱۰×۲۲ پشت صفحهٔ اول :
مهرهٔ بیضی شکل: نصرالله تقوی .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٥

٤٨٨٠ ـ رساله‌ای درنحو (عربی)

آغاز : بسمله ... حمدله ... امـا بعدفهذه کلمات ومفهومات فهیهنا من کلام الشارح المتون فی‌النحو من استادنا .

انجام : والخبر یجوزان یکون اسماً او فعلا لانه خبر والاصل فی‌الخبران یکون مفرداً فاذا اردت تقریر افراده فیصیر اسما فاعلاً ... فاذا لم‌یکن جازماً او ناصباً فیلزمها ان‌یکون مرفوعاً علی‌اللفظیة . تمت الکتاب ... علی‌ید سلیمان بن ابی‌بکر ... یك‌سطر ترکی .

خط نسخ ،کاتب سلیمان بن‌ابابکر بن‌سلیم ، بی‌تاریخ‌ازقرن۱۲ -۳۲ورق کاغذ فرنگی ،سطر ۲۱-۵ر۱۰×۱۶ ، نوع جلدمقوائی ، اندازهٔ جلد ۵ر۱۶ ×۵ر۲۰ درورق پیش از شروع‌کتاب : مهر بیضی شکل:سیدنصرالله تقوی . و مهر مربع شکل : العبد محمد حسینی ... بعضی ازصفحات دارای هامش بنشانی: کشاف . منه .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٦

٤٨٨١ ـ الصب‌الجدیدالکیمیاوی (عربی)

دریك‌مقدمه درتعریف کیمیا وسه‌مقاله‌بدین‌ترتیب:مقاله یکم‌درامورطبیعیه..مقاله ثانیه‌دراساس طب کیمیائی . مقاله ثالثه در کیفیت تدبیر ادویه .

دومقاله از کتاب قرابادین انتخاب شده است :

۱ ـ معالجات کلی ۲ ـ معالجات جزئی .

(الذریعه ۱۵ : ۱٤۱) .

آغاز : بسمله ... وبعد فهذا کتاب الطب الجدید الکیمیاوی الذی اخترعه براکلسوس یشتمل علی مقدمه ومقالات .. مقدمه . فی تعریف الکیمیاء .

انجام . وقدینکر هذا التأثیر قوم ویقولون ان الطبیعة تدبره بریه خصوصاً اذا انضم الی تلك اعتقـاد انه یبره من هذا الجرح بهذا الدواء الغریب العجیب فیحصل للطبیعة انتقاش فتصلح الجرح وتبریه ولیس الامر کما زعموا فـان خواص الاشیاء لاتنکر فان فعل المرهم بخاصیة فیه یتوسط روح العالم کما یفعل بالحدید المقناطیس تمت ...

خط نسخ . بی‌تاریخ از قرن ۱۱ ـ ۳۹ ورق، کاغذفرنگی . سطر ۲۱ ۸ × ۵ر۱۴ . نوع جلد یك‌لائی تیماج مشکی، اندازهٔ جلد ۵ر۱۵ × ۲۱ بر برگ پیش از کتاب مهر : بیضی شکل نصرالله تقوی . ودرپشت صفحهٔ اول کتاب : پس ازاین جمله : بسم‌الله تعالی مماتملکه العبد المذنب الجانی محمدتقی بن‌محمد بن‌الحسین التبریزی الممقانی‌بامهر بیضی شکل : محمدتقی . هامش پاره است برخی از لغات‌متن‌یا عبارات ساقط شده . ورق آخر بخط دیگری است .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٧

٤٨٨٢ ـ انوار الحکمة (عربی)

ازملامحسن فیض‌کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۰۹۱ ، گزیده ایست از کتاب دیگر

خود او«علم‌الیقین» درجهار کتاب ۱ ـ کتاب العلم ۲ ـ العلم بالملائکة ۳ ـ العلم بالکتب والرسل ٤ ـ العلم بالیوم الآخر. دردیباچه نام کتاب و نگارنده آمده و مینویسد که فوائدی نیز بر آنچه در«علم الیقین» بودافزودم.

(ذریعه ۲ : ٤۲٥)

آغاز : بسمله . بحمدك اللهم وانت للحمد اهل و نهتدبك و هدایتناعلیك یسرو سهل ... امابعد . فیقول ... محمدبن مرتضی المدعوبمحسن هذا مختصر من کتابنا الموسوم «علم‌الیقین» واضفت الیه فوائد ...

انجام : یوم‌القیامة اکملها بهذه الرحمه ماته . هذا آخر الکلام فی کتاب العلم بالیوم الآخر من کتاب«انوار الحکمة»وبه‌تم الکتاب بکتبه الاربعة ، وختم و کمل والحمدلله الاول اولاً و آخراً وظاهراً و باطناً (قد وقع الفراغ ... المقدسة المطهرة) .

خط نسخ خوب. کاتب محمداسماعیل بن‌محمدعلی‌حسینی ۲۴/ع۲/۱۲۶۱

۱۶۹ ورق ، کاغذفرنگی . سطر ۱۴ ـ ۸ × ۱۳ نوع جلد مقوائی، اندازهٔ جلد ۱۴ × ۲۱ عنوان ونشان شنگرف .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٨

٤٨٨۳ ـ منشآت (فارسی)

دفتر جنگ مانندیست گویا از میرزا جعفر همدانی متخلص بریاض ، نگارندهٔ «مقامات ریاض» که پس ازاین یاد خواهد شد . نامه هایی است دوستانه ونامه‌ای بەممیزین اصفهان ، و دستور العملهایی درعمل مساحت وممیزی ، و

قصیدهٔ ستایش ملامحمدعلی واعظ اصفهانی ، مثنویهایی که برای دوستان سروده ، جواب عارف مصری درمسجد زکریا درشام .

(ذریعه ۹ : ۳۹۵ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۱٤۷)

آغاز : مکتوب . یامحمد حفظه‌الله تعالی من‌الآفات والبلیات مخدوما ،مکرما حسب حالی ننوشتم وشدایامی چند ، حـاجی‌آمد که فرستم بتوپیغامی چند.ما که فحشی نتوانیم بعرض تورساند ، هم‌مگر لطف شماییش نهدکامی چند ...

خط شکسته نستعلیق . بی‌نام و بی تاریخ . از سدهٔ ۱۳-۱۴ - ۷۵ ورق کاغذ فرنگی . سطر گوناگوی . نوع جلد تیماج زرد یکلا . اندازهٔ جلد ۱۷ × ۲۱ درصفحهٔ عنوان آمده : مستوفی منصب ، ممیزی شغل ، ریاض تخلص ، کلماتش دربادی نظر منشی وشاعر مینماید .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٤٩

٤٨٨٤ ـ مجموعه

دارای پنج کتـاب .

خط نستعلیق . یك‌کاتب بی‌نام . بی‌تاریخ‌ازسدهٔ‌یازدهم . ۱۶۶ورق،کاغذ سپاهانی . سطر ۱۶ - ۷ × ۱۳رویه‌مقوائی تازه . اندازهٔ جلد ۱۳٫۵ × ۱۹٫۵ عنوان ونشان شنگرف . شکلها شنگرف .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٥٠

۱ـ لغز الزبدة : (عربی)

ازشیخ بهائی ، بهاءالدین محمدبن عزالدین حسین عاملی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۱ .
(دانشگاه ۲ : ٤٤۱)

آغاز : بسمله . امابعد الحمد والصلاة فیقول ... محمد المشتهر بهاء الدین

العاملی،عفی‌الله عنه،لایخفی علیکم ایها الاصحاب العظام ... انه قدیعرض للبال فی بعض المجـال ملال یمنع من مطالعة العلوم .

انجام : من‌الاطناب فی‌ذکر اوصاف ذلك الکتاب والعاقل یکفیه الاشارة ، والجاهل لاینتفع بالف عبارة . تم .

(۱ پ ـ ۶ ر) باحاشیه‌هایی بانشانه (منه ـ منه قدس سره) .

۲ ـ ستارگان ثوابت : (فارسی)

رساله ایست در ستارشناسی ، وازستارگان ثوابت گفتگو میکنند .

آغاز : بسمله . بدانکه کواکب ثوابت بسیارند بحدی که احصای آن‌ممکن نیست ، وتسمیهٔ اینها بثوابت بواسطهٔ ثبات اوضاع ایشان است بایکدیگر یا بطؤ حرکت خاصهٔ ایشان ...

انجام : بدین صور که مرقوم شده وچون منازل شناخته شود بروج راآسان توان شناخت، وچون‌بروج شناخته شود سایر صور رابه تبعیت بروج ادراك توان کرد . والله اعلم بحقایق الامور .

(۷ پ - ۲۱ ر) .

۳ ـ تشریح‌الافلاك : (عربی)

ازشیخ بهائی . دریك مقدمه‌وپنج فصل ویك خاتمة، که بارها بچاپ‌رسیده است (ذریعه ٤ : ۱۸۵) .

آغاز : بسمله . ربنا ماخلقت هذا باطلا سبحانك وقنا عذاب‌النـار ... امـا بعد فیقول ... بهاءالدین محمدالعاملی ...وسمیتها«تشریح‌الافلاك»لیوافق‌الاسم‌المسمی

انجام : ولم ينبه‌له‌طوارق‌الحدثان . والحمدلله رب‌العالمين والصلاةوالسلام علی خیرخلقه محمد وآله‌الطيبين الطاهرين (قد تمت كتابت هذه‌النسخة فی‌ضحوة يوم‌السبت شهرجميدی‌الاول ١٩٤(١٠٩٤)

شنبه ج ١٩۴ر١ (= ١٠٩۴) (٢٢ پ – ٣۴) با حاشیه های بسیار با نشانهٔ (منه ـ منه رحمه‌الله) عنوان ونشان وشكلها شنگرف ، سپس جدول ظل‌مستوری .

۴ ـ خلاصة‌الحساب : (عربی)

ازهمو ، دریك مقدمه وده باب ویك خاتمه كه چندبار بچـاب رسیده است (ذریعه ٧ : ٢٢٤ . فهرست عربی مشار : ٣٣٤) .

آغاز : بسمله . بحمدك يامن‌لايحيط بجميع‌نعمه‌عدد،ولاينتهی تضاعف‌قسمه الی‌امد ...وبعدفان‌الفقير... محمدالمشتهر بهاء الدين‌العاملی ... يقول‌ان‌علم‌الحساب لايخفی علو شأنه .

انجام: واحفظ وصيتی اليك والله حفيظ عليك (تمت‌الرسالة‌الشريفة كتابة فی‌يوم‌الثلاء سابع عشرين شهرجمادی‌الاولی‌اربع‌وتسعين‌والف من‌الهجرةالنبوية) .

٢٧ج١ر١٠٩۴ با حاشیه‌هایی به نشانهٔ (منه – منه رحمه‌الله)

۵ ـ شرح بیست باب دراسطرلاب : (فارسی)

متن ازخواجه نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ٦٧٢ گزارش از ملانظام‌الدین عبدالعلی‌بن محمد بیرجندی ، درگذشتهٔ ٩٣٤ در اسطرلاب . (ذریعه ١٣ : ١٣٠ فهرست دانشگاه ٤ : ٩٠٤ و ٨ : ٦٢٩ ـ مجلس ٣ : ٣٣٦)

آغاز : بسمله . فاتحة‌الخطاب درهرباب وخاتمة مقال درهمه‌حال سپاس و

ستایش حکیمی را سزد ... اما بعد فیقول .. عبدالعلی بن محمدالبیرجندی . . . که چون این بی‌بضاعت در اقتناص لطایف علوم ریاضی ...

انجام : بیست باب درمعرفت قواعد فن‌اسطرلاب درجمیدی‌الاخر که‌بزبان رازتاریخ سال آن نیزباز میگوید . والحمدلله تعالی‌اولا وآخراً وظاهراً و باطناً والصلاة والسلام علی رسوله متوافراً (وقدوقع‌الفراغ‌من‌تنمیق ... السلام والتحیة)

پنجشنبهٔ ۱۱محرم۱۰۹۵این‌نسخه‌از نسخه‌مؤرخ۱۳شوال ۱۰۰۱استنساخ شده‌است . یادداشت محمدبن زین‌العابدین حسینی تفرشی قمی ۱۲۷۷ .

۴۸۸۵ ـ مرشدالعوام (عربی)

ازابوالقاسم‌بن حسن گیلانی ، درعبادات . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است . (فهرست مجلس ۲ : ۲۲) .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة والسلام علی محمد وآله اجمعین . امابعد چنین گوید ... ابوالقاسم‌بن حسن‌الجیلانی که این چندکلمه ایست دربیان مسایل عبادات حسب‌الاقتضای جماعتی ازبرادران دینی ...

انجام : بیرون‌آمد ازمکه‌یك‌درهم خرما بخردوتصدق کند،تاکفارهٔاموری باشد که ازروی نادانی ازاو سرزده باشد،وعزم کند برعود .

نستعلیق بی‌نام‌و بی‌تاریخ، ازآغاز سدهٔ۱۳ـ۱۶۱سپاهانی۲۰ـ۱۰ × ۱۴ عنوان ونشان شنگرف . ازطهارت تا پایان حج . سپس چند حدیث . در برگ ۱ حاشیه‌هایی با نشان (منه مدظله)و(منه‌عفی‌عنه) دارد .

شمارهٔ دفتر: ۶۴۹۵۱

۴۸۸۶ - مجموعه :

دارای یك كتاب، و یك اجازه

نستعلیق کهن، ۱۶۸ برگ، کاغذ سمرقندی .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٥٢

۱ــ الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة : (عربی)

از زین الدین علی بن احمد بن تقی عاملی شهید در ۹٦٦ . که بارها بچاپ رسیده است (ذریعه ۱۱ : ۲۹۰) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی شرح صدور نابلمعة من شرایع الاسلام . . . وبعد فهذه تعلیقة لطیفة وقواعد خفیفة ...

انجام : عدم ما ندعیه الاخر من الزیادة . صورة خطه حرس محله . تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة یتلوه فی الثانی کتاب الاجارة علی ید مصنفها (۳شنبه ٦ ج۲/۹۵٦) ... محمد و الله (وکان الفراغ من نسخه لیلة الاحد ...(۱۵ صفر ۹۵۸) اطال الله مقامه و اعلاها و مدفی عمره ...

یکشنبه ۱۵ صفر ۹۵۸ کاغذ سمرقندی ۲۷-۱۲ × ۱۹ این نسخه دو سال پس از تألیف کتابت شده . و اجازهٔ شهید بکاتب نسخه درصفحهٔ پایان بخط اوهست . با نشانیها که صاحب ذریعه داده و عبدالحسین امینی درزیر اجازه نوشته است کاتب مجاز و شاگرد مؤلف سید علی بن حسین صایغ حسینی عاملی است. نسخه مقابله و تصحیح

شده است ونشانیهای بلغ بخط شهید است . با حاشیه‌هائی با نشانهٔ «منه‌دام‌ظله» و«سبط» . عنوان ونشان شنگرف(کلیشه).

(عربی)

۲ ـ الاجازه :

از زین‌الدین علی‌بن احمد شهید ثانی ، در گذشتهٔ ۹۶۶ به‌شاگردخودو کاتب نسخهٔ«الروضة البهیة»سیدعلی‌بن حسین‌صایغ حسینی عاملی‌جزینی . بتاریخ یکشنبهٔ سوم جمادی‌الثانیه ۹۵۸ . (ذریعه ۱۱ : ۲۹۱) .

نستعلیق‌بد ،شهید دوم،یکشنبه ۳ج۹۵۶/۲ گ ۱۶۸ر سپس چند بیت شعر بخط‌کاتب نسخة‌روضة‌البهیة .(کلیشه)

(عربی)

۴۸۸۷ ـ مصباح المتهجد وسلاح المتعبد

ازابوجعفرمحمدبن‌حسن‌طوسی،دردعا که‌درتهران۳۸ـ۱۳۳۹ بچاپ‌رسیده‌است (فهرست عربی مشار : ۸۵۴) .

آغاز : بسمله . الحمدلله ولی‌الحمد ومستحقه،وصلی‌الله علی خیرته من‌خلقه محمد وآله ...

انجام : عقیب‌العمل بماعلمناه انشاءالله تعالی (تم‌الجزءالثانی من المصباح المتهجد وهوآخرالکتاب . والحمدلله رب‌العالمین‌وصلی‌الله علی‌سیدنا ... آمین یا رب‌العالمین) .

نسخ‌خوب بی‌نام‌وبی‌تاریخ‌ازسدهٔ ۱۲ـ۳۱۶ برگ،سپاهانی۱۹ـ۱۱ × ۵ر۲۱

رویه‌روغنی و کنارهٔ آن یك حدیث بخط نسخ. جزء یکم و دوم است . میان سطرهای چهار صفحهٔ آغاز نقره کاری شده است . جدول لاژورد ومشکی و زرین . عنوان و نشان شنگرف . دعاها با اعراب .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٥٣

۴۸۸۸ ـ نزهة القلوب (فارسی)

از حمدالله بن ابی بکر ، مستوفی قزوینی ، دریك فاتحه و سه مقاله و یك خاتمه، در ۷۴۰ نگاشته‌است .

(کشف الظنون : نزهه ـ مشار : ۱۵۷٦ ـ ریو : ۸۰ و ۸۱ ـ فهرست دانشگاه ۲ : ٦۷۳)

آغاز : بسمله . چون واهب مواهب بی‌علت علت کلمته که مبدع مخترعات و مخترع مبدعاتست ...

انجام : بحرمة محمد وعترته (ع) ختم الکتاب ، والحمدلله اولا وآخراً و ظاهراً وباطناً وصلی‌الله علی محمد واهل بیته الاطهار (وقع الفراغ من تحریر هذه النسخة ... الطیبین الطاهرین)

نستعلیق بی‌نام، آدینهٔ ۲۳ رمضان ۱۰۵۵ ـ ۳۱۷ برگ سپاهانی ۲۱-۵ر۸ × ۱۸ تیماج سرخ ۵ر۱۷ × ۲۹ عنوان ونشان شنگرف . یادداشتهای تولد ۱۲۷۵ و ۱۲۷۸ . صفحه‌های آغاز وانجام وصالی شده است . فهرست بخشهای کتاب در دیباچه آمده است . حاشیه هایی از «جامع الحکایات» و «تاریخ آل مظفر» ملا معین یزدی دارد .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٥٤

۴۸۸۹ ـ مجموعه

دارای نه رساله .

نسخ و نستعلیق یك نویسنده، حسن بن محمد حسینی از سدهٔ ۱۲–۱۱۹ برگ

سپاهانی ۱۲–۸ × ۵ر۱۰ رویه تیماج یك لائی مشکی ۱۵ × ۵ر۲۰ متن و هامش.

نسخه مقابله شده است .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٥٦

۱ ـ جام جهان نمای : (فارسی)

از قطب الدین محمد حسینی نیریزی شیرازی ، در گذشتهٔ شعبان ۱۱۷۳ ، در توحید و مراتب وجود ، باشیوهٔ عرفانی در دو دایره و هر دایره در دو قوس و خطی که برزخ بین القوسین است. دایرهٔ اول : در احدیت و وحدت و اعتبار وجود و علم و شهود و تجلی . دایرهٔ دوم : در ظاهر وجود و ظاهر علم (دیباچه)

(مشار : ٤٦٥ ـ فهرست سپهسالار ٤ : ۲ ـ مجلس ۲ . ۲۲۷)

آغاز : بسمله . حمد بی‌حد و شکر بی‌عد سزای ذاتی که وحدتش منشاء احدیت و واحدیت شد و مرآت از لیت و ابدیت گشت و رابطهٔ باطنیت ... اما بعد بدانکه طایفه‌ای از دوستان که طالب علم توحید بودند ...

انجام : یکی از امهات صفات سبعه که حقایق ایشان در برزخ ثانی واقع است اثر آن غلبه در کتب و احکام و اذواق و مشارب ایشان ظاهر است، وسخن در این دایره و اسرار او نهایت ندارد . والله یقول الحق وهو یهدی السبیل .

نسخ بی‌نام و بی تاریخ (۱پ–۷پ) سطر ۱۲–۸ × ۵ر۱۰ در متن و هامش

با یك دایره تودرتو از عوالم عرفانی .

۲ ـ الروحیه : (عربی)

از همو . درمسئلۀروح بشیوۀعرفانی ، در سه‌افاضة گفتگومیکند . نام کتاب ونگارنده‌وبخشهای کتاب در سرآغاز آمده است .

آغاز : الرسالة الروحية لقطب الدين . بسمله.الحمدلله الذی اضاف ارواح احبائه‌الی ذاته‌وابدع عقولهم لادراك كمالاته ... فهذه جواب ماسئل‌بعض الاخوان فی‌الله عن الفقیرالی‌الله محمدالمدعوبقطب الدين الحسينی ...

انجام : وحقيقة هذه الصراط كماسنبينها هی الولاية العلوية المرتضوية للمؤمنين . والحمدلله رب‌العالمين .

خط همان نسخ (۹پ ـ ۱۴ ر) همان‌اندازه‌ها ، درمتن‌وهامش،

۳ ـ رسالۀ عرفانی : (فارسی)

از همو ، برای « فرزند مکانی قرةالعینی آقا محمدهاشم » نگاشته است . رساله‌ایست عرفانی درمقام و مرتبۀ پیامبر بشیوه وسبك عرفا .

آغاز : بسمله . الحمدلله وسلام علی‌عباده ، الذی اصطفی محمد المصطفی وآله الطيبين ... خادم‌علماء دین ... محمدالحسینی المشهو بقطب الـدين ... این رساله را بعنوان تذکار برلوح خاطرمرآت نظایر ...

انجام : جزئی مرتبۀ روحانیۀ ایشان متصل بارواح کلیه آن بـزرگواران گردد . وان‌الله لایضیع اجرمن احسن عملا (تحریرفی شهر محرم‌الحرام۱۱۷۰)

خط همان‌نسخ،تاریخ محرم۱۱۷۰(۱۴ر ـ ۱۸ ر) ، همان اندازه‌ها در متن وهامش ،

۴ ـ شرح دعای صباح : (فارسی)

از همو ، در دیباچه مینویسد : چون برادران دینی از من خواستند که دعای صباح را ترجمه و تصحیح کنم و من نزدیک بسی سال پیش در قزوین این دعارا که بخط کوفی و به خط عالم ربانی میرزا ابراهیم قزوینی بود و او نیزازروی خط مبارك علی که بکوفی نوشته بود واعراب نداشته برداشته بود استنساخ کرده بودم، وصحت آن معتمدبود . ودراین سال که سال ۱۱۵۹است نسخهٔ دیگری باز بخط کوفی و منقول از خط آنحضرت برخوردم ، که مطابق نسخهٔ پیشین من بود ، و از روی این دونسخه بترجمه وشرح آن پرداختم. درنسخهٔ مورد گفتگو پس از ترجمهٔ زیرنویس هرسطر رابا دوبیت شعر شرح کرده است .

(ذریعه ۱۳ : ۲۵۵)

آغاز : ترجمهٔ دعای صباح لقطب الدین . بسمله . و به نستعین . نورانی ترین صبحی چون صفای مرآت که در هربامداد از خامهٔ زبان اهل اشتیاق بر صحیفهٔ آفاق ...

ای رقص کنان چون ذره بحضرت خورشید
مهر تو ضیابخش دل اهل امید
تاریك نشینان شب حرمان را
لطفت بزبان در داده نوید

انجام :

یارب توبفضل خویش این مسکین را
این بندهٔ معروف بقطب الدین را

محشورش کن بمصطفی و آلش

مصحوبش کن کتاب علیین را

خط نسخ و نستعلیق همان کاتب: حسن بن محمد حسینی، رمضان ۱۲۰۳

(۱۸پ - ۳۱ ر) همان اندازه‌ها .

عربی به نسخ ترجمهٔ فارسی به نستعلیق وسرخوزیر نویس، وشرح منظوم ونستعلیق . متن وهامش . درآخر آمده: اینست صورت خط مبارك كتيبهٔ علی بن ابی طالب فی آخر نهار الخمیس حادیعشر شهر ذیحجة سنة خمس !.

۵ - رسالهٔ عرفانیة : (عربی)

از همو ، رساله‌ایست عرفانی بنظم و نثر عربی. درآن از: کافی ، عیون الاخبار نهج البلاغه ، واحتجاج نقل شده‌است .

آغاز : من مصنفات محمد الحسینی المدعو بقطب الدین . بسمله .

لك الحمد یاواحد لم یزل وجوداً حقیقة فی الازل

فی روضة الکافی من کلام سیدالحکماء فی خطبة الوسیلة ان قیل کان فعلی تاویل ازلیة الوجود ...

انجام : للرشاد واکمال ادیان احبابهم واتمام نعماء اصحابهم لارواحهم الف الف سلام من الله فی ملك دارالسلام .

خط همان نسخ ، (۳۱ پ - ۵۵ ر) و همان اندازه ها . درمتن وهامش . عنوان ونشان بسرخی .

۶ـ حکمة العارفین : (عربی)

از همو ، نیز رساله‌ایست عرفانی بنظم و نثر ، ازهمان کتابها نقل میکند.

آغاز : رسالة حکمة العارفین لقطب الدین النیریزی . بسمله .

لك الحمد یا من لم یزل بالهویة
تقدس فی التحمید بالا زلیة
توحد فی التمجید بالا حدیة
تمجد فی التوحید بالواحدیة

انجام:

و ذلك مرآت الحقیایق کلها
و عارف رب العالمین بفطرة
قد امتاز فی هذا التجلی صفاته
و افعاله و الخلق فی کل رتبة

خط همان نسخ ، (۵۵ پ-۷۲ ر) ، درمتن‌وهامش . با دودائره‌و شکل هایی از عوالم عرفا .

۷ ـ ترجمهٔ یك غزل : (فارسی ـ عربی)

از همو ، ترجمهٔ غزل زیر از فریدالدین عطار بعربی :

زسکان کویت ای جان که دهد مرا نشانی
که ندیدم از توبوئی و گذشت زندگانی

در پایان مینویسد: سالهاپس ازاین ترجمه، بد منظومه‌ای پرداختم درعشق.

آغاز : بسمله. الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی محمد ... بعد . لقد سمعت فی ریعان الشباب منذ قرن غزلا من منظومات العارف الربانی ...

یامن الی عشقه قلبی قد استبقا

عمراً و ماشم من عرفانه عبقا

انجام :

اگر از پی تو عطار اثر وصال یابد

دو جهان بسر درآرد زجواهر معانی

لوذقت وصلا لامـلات العوالم من

جواهر الحکمة العلیـالمن وفقـا

ثم انشدت بعد سنین بمقتضی المقام ... ورحمته و برکاته .

خط نسخ ، (۷۲ پ-۷۳ ر) وهمان اندازه‌ها ، درمتن‌وهامش . متن فارسی به شنگرف ترجمهٔ عربی با مشکی وزیر نویس است .

۸ - قصیدة عشقیة : (عربی و فارسی)

از همو ، پس از ترجمهٔ غزل عطار مینویسد : سالها پس آن‌ترجمه‌بروزن همان ابیات منظومه‌ای‌درعشق سرودم وقصیدهٔ عشقیه نامیدم . منظومه‌ایست بعربی وفارسی . در ده اشاره بدینگونه :

(ذریعه ۱۷ : ۱۲۰)

۱ - حقیقة العشق وان ظهوره بنورمحمد .

۲ - ان حقیقة العشق منشاء وجودالعالم .

۳ - ان من انوار العشق خلافةائمة دیننا .

۴ - ان مذهب الحق انماهوالعشق .

۵ ـ ان العشق مذهب الفقراءالعارفین .

۶ ـ ان العشق حساب الخلایق فی‌الاخرة .

۷ ـ کیفیة ظهوسلطنة العشق .

۸ ـ ان تسخیر سلطـان ملك القلوب بالجهاد الاکبر .

۹ ـ لایمکن الرجوع الی عوالم القدس الابالعشق .

۱۰ ـ ان العلم‌والعمل مدارج العشق.

سپس هفت اشاره بدون شماره‌میآورد.

آغاز :

الحمد لله ان العشق قـد شرقـاً
من مشرق القدس بالا نوار قدبرقا
بحب عشاقـك الـهم فزت بـد
فقلبی اصطبح العرفـان و اغتبقا

انجام :

و من یعرف حقیقة مایقول القطب اشفاقاً
یسجل فهم منهاج الهدی فی‌العلم‌تسجیلا
قصیدتنـا ضیـاء المهتدین تبصروامنهـا
و سموها بمنهاج الهدی للعلم تکمیلا

خط همان نسخ ، (۷۳ پ‌ـ۱۱۴ ر) باهمان‌اندازه‌ها،درمتن‌وهامش.

۹ ـ خبر سقوط النجم فی‌دار علی : (عربی)

گویا از همو ، داستان فرود آمدن قمر درشب چهارم جمادی الاولی سال ۵۱ بخانهٔ حضرت علی بروایتهای مذهبی .

آغاز : هذا خبر سقوط النجم فی‌دار علی (ع) الحمدلله الذی علم‌الانسان مالم یعلم الذی خلق‌الوجود من‌العدم هوالله الذی لااله الاهو ... و بعد قال الشیخ الواقدی (رض) ان خبر النجم الذی هوفی دارعلی بن ابیطالب (ع) و سببه ...

انجام : یا رسول‌الله انی قدعتقت هذا الثور کرامة لك و عـاش الثور زماناً طویلاالی‌ان قضی‌نحبه ، وهذا من بعض معاجز محمد (ص) والحمدلله‌رب‌العالمین.

خط همان نسخ (۱۱۴پ-۱۱۹پ) باهمان اندازه ها . درمتن‌وهامش.

٤٨٩٠ ـ مقامات

از میرزا جعفر همدانی متخلص بریاض ، نگارندهٔ « گنج شایگان » در بیست ویك مقامه نثر ونظم که درآن از « مقامات حمیدی » و « مقامـات بدیع الزمان » پیروی کرده است (ذریعه ۹ : ۳۹۵)

آغاز :بسمله . الحمدلله مبدع الانسان ومودع اللسان انشأالکلم وعلم‌العلم، رصع البیان بجواهر البراعة وراشن البنان بابا‌هرالبراعة .

انجام : فکانه‌طارفی الهواء اوغـارفی الماء اوالقی فی‌جنح الظلمـاء اوابتغی نفقاً فی‌الارض اوسلمافی السماء(تمت لقدوفقت‌باتمامه فی۱۲شهرجمادی‌الاخرة... بلدة آذربایجان).

خط نستعلیق خوش جهانگیر مرندی الیکانلو ۱۲ج۱۲۹۸/۲-۹۵گ
کاغذ سپاهانی ، سطر ۱۲-۹/۵×۱۷، جلد تیماج‌آبی ، اندازهٔ جلد۱۸×۲۹
سپس حدیث کساء (۹۳پ ـ ۹۵ ر) عنوان ونشان شنگرف .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٥٧

۴۸۹۱ ـ ابواب الکنوز (عربی)

ازفخرالوزراءِ محمدعلی‌استرآبادی.ازحرف (دال)تاحرف(ض)جلددوم‌است.

(ذریعه ۱ : ۷۹)

آغاز : بسمله . الحمدلله الـواصل الحمد بالنعم و النعم بالشکر والصلاة علی‌نبیه ... اما بعد فانی احمدك الله لبیك ثم نقول وباللّه‌التوفیق .

انجام : ای لایذکر هنالاحد من کلامه بعدالتحکیم حتی ارتـاب الناصح بنصحه ... تمت المجلدالثانی من ابواب الکنوز فی‌شهر جمادی‌الاول ۱۲۴۰.

خط نسخ، تاریخ ج۱/ ۱۲۴۰ـ۳۸۸ گ، کاغذفرنگی، سطر۲۳ـ۲۱ × ۱۲

جلد تیماج ضربی زرد . اندازهٔ جلد ۳۰ × ۲۱ ، نشان وعنوان‌شنگرف یادداشت

آغاز کتابت نسخه بتاریخ شوال ۱۲۳۹ .

شمارهٔ دفتر : ۶۴۹۵۹

۴۸۹۲ ـ حق الیقین (فارسی)

از ملامحمد باقربن محمد تقی‌مجلسی ، در گذشتهٔ ۱۱۱۱.

(ذریعه ۷ : ۴۰ـمشار : ۵۶۹ ـسپسالار ۴ :۳۲۲)

آغاز : بسمله . الحمدلله الواحد الاحدالفردالصمد العلیم القدیرالذی لیس کمثله شییء و هوالسمیع البصیر .

انجام : تمام شد رسالهٔ حق‌الیقین . . . رب‌العالمین در آخر شهر شعبان المعظم سال ۱۱۰۹ وچون برسبیل استعجال درهنگام تراکمو تراخم...تم‌الکتاب فی‌تاریخ یوم الاربعاء غرة شهر رجب ۱۱۲۷ .

خط نستعلیق ، تاریخ اول رجب ۱۱۲۷ ـ ۱۸۴ گ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۳۲ـ۲۶ × ۱۳ ، جلد تیماج قهوه‌ای مقوائی ، اندازهٔ جلد ۳۵ × ۲۱ درآغاز یادداشتهائی بتاریخ ۱۱۷۵ و ۱۱۷۶ و ۱۱۶۱ هست. نشان وعنوان شنگرف .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٦٠

٤٨٩٣ ـ دیوان (فارسی)

از میرزا فضل‌الله حسین بن عبدالنبی ، متخلص بدخاوری .

(ذریعه ۹ : ۲۸۸ ـ دربارهٔ نسخه‌های خطی ۲ : ٧٦)

آغاز :

زهی رزاق انس وجان زهی خلاق جانبخشا .

خداوند خداوندان جهانبان جهان آرا

انجام :

ریزد از چشمش سرشك و رویداز خاکش ...

تا همی گرید سحاب و تا همی روید نبات

خط نستعلیق ، تاریخ رجب ۱۲۴۷ـ۲۰۹ گ ، کاغذ سپاهانی،سطر ۱۴ـ۱۹ × ۱۱ ، جلد تیماج قهوه‌ای مقوائی ، اندازهٔ جلد ۲۱ × ۳۳ ، نسخه متن وحاشیه. درآغاز یادداشت بنام حاجی علی اکبر دربارهٔ تعیین جهت‌درشیراز نیز مقدمه‌ای‌دربارهٔ احوال‌میرزا فضل‌الله سرایندهٔ دیوان، درپایان غزلیات تاریخ (سلخ شهر رجب ۱۲۴۷) مقطعات که در اوراق پایان نسخه است ماده تاریخهایی دارد .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٦١

٤٨٩٤ ـ مختصر تلخیص (عربی)

از سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی .

آغاز : بسمله.نحمدك یامن شرح صدورنا لتلخیص البیان فی‌ایضاح‌المعانی‌و نور قلوبنا بلوامع التبیان من مطالع المثانی .

انجام : ان کلامن ذالك وقع موقعه بالنظرالی مقتضیات الاحوال ..قدوقع الفراغ من‌تحریر هذاالکتاب المسمی بمختصر التلخیص باعانه الخالق البریةفی‌یوم الثلثاء من‌شهرذی‌الحجةالحرام سنة سبع و ثمانین بعد الالف علی یداقل العباد معین‌الدین محمدبن ملاحسین .

خط نستعلیق، کاتب‌معین‌الدین محمدبن ملاحسین، تاریخ ذیحجه۱۰۸۷ ــ ۲۶۱ گ، کاغذسپاهانی، سطر۱۴ــ۶ × ۱۲ ،جلدتیماج‌قهوه‌ای، اندازهٔ‌جلد۱۵ × ۱۹ نشان و عنوان شنگرف .

شمارهٔ‌دفتر :٦٤٩٦٧

٤٨٩٥ ـ مجموعه

دارای دو کتاب

خط نسخ ، کاتب طالب ، تاریخ غرهٔ‌شوال ۸۵۵ــ۸۵۶ــ۳۵۸گ، کاغذ سپاهانی، سطر گوناگون ، جلد تیماج لولادار قهوه‌ای ، اندازهٔ جلد۱۸ × ۲۶ نشان وعنوان‌شنگرف، جدول نقره‌ای، درآغاز نسخه یادداشت تملیك بتاریخ۱۱۹۸ و مهر (الله،محمد ، علی ــ عبده رفیع) در حاشیهٔ صفحهٔ دوم مهر بنام (عبده حمیدبن‌محمد کنعان) نام‌مصنف‌در حاشیهٔ‌صفحهٔ نخست‌ذکر شده، درخاتمهٔ‌شمارهٔ اول چند

بیت شعر فارسی ویادداشتهای متفرقه و یادداشتهای تملیك محمد رفیع گیلانی بتاریخ ۱۱۹۸ و مهر فضل‌الله عبدالغفار و حسیب بن ناصر بن ابوالمعالی و مهر در هامش صفحهٔ پایان از شمارهٔاول. یادداشت مقابله در اصفهان بتاریخ ۱۱۹۹ ودرپایان چندبیت شعر عربی . (کلیشه)

شمارهٔدفتر: ٦٤٩٦٣

۱ ـ شرح فصوص الحکیم : (عربی)

از داودبن محمودبن محمدالقیصری .

(فهرست دانشگاه:٤٢٥و ٥١٠) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی عین الاعیان بفیضه الاقدس الاقدم وقدرها بعلمه فی مشیت ذاته .

انجام : و هوالموفق الی الرشاد و منه المبدء والمعاد . . . تمت الکتاب بعون الملك الوهاب فی سنة ۸۵۵ . . . وقع تحریر تلك النسخة الشریفة فی دار القبول اسلام بول حسب الامر الارفع ...

خط نسخ ، تاریخ ۸۵۵ (۱پ-۲۳۴پ) سطر ۲۳-۱۲×۱۹.

۲- اصطلاحات الصوفیة : (عربی)

از کمال الدین ابوالغنایم عبدالرزاق بن جمال الدین کاشانی، در گذشتهٔ ۷۳۰

(ذریعه : ۲ : ۱۲۲) .

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی نجانا من مباحث العلوم الرسمیة بالمن والافضال و اغنانا بروح المعانیة من مکایدة النقل .

انجام : وفی الحقایق الفنافی الذات مع بقاء الرسم الخفی المنور بنور الحق تم بحمدالله مرسل الرسل ... فی عاشر شوال سنة ست وخمسین وثمانمایة .

خط نسخ.طالب ، دهم شوال ۸۵٦ (۲۳۵پ ۳۵۷پ)سطر ۱۱–۱۷ × ۱۰/۵

عنوانها شنگرف .

٤٨٩٦ – روضة الصفاء (فارسی)

ازمحمدبن خاوندشاه معروف بمیرخواند (جلد ششم) .

(ذریعه ۱۱:۲۹٦ – مشار فارسی: ۸۵۹ – فهرست دانشگاه ۸:٦۸ – مجلس ۱۳:۸۳)

آغاز : حمد و سپاس ولآلی شکر بیقیاس نثار بـارگاه پادشاهی سزد که سراپردهٔ عظمت او برتر از کون ومکان است .

انجام :

دعای صبح و خیرانش قرین باد

سعادت یـار و دولت همنشین باد

تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب . فی هشتم ربیع الثانی ۱۰۵٦ بدارالامان لارصانها الله عن شر الاشرار ... محمود حاجی محمد لاری ...

من ندانم مراد و مقصودش آنچه مقصود اوست آنش ده

خط نستعلیق ، محمودحاجی محمدلاری ، درشهرلار ۸ ع ۲ ر ۱۰۵٦ (دارامان)

۳۱۲ برگ ، کاغذ سپاهاتی ، سطر ۲۵–۱۳ × ۲٤ ، تیماج قرمز مقوائی ، اندازهٔ جلد ۳۳ × ۲۲، دارای سرلوح کهنه لاژورد مشکی شنگرف سپیدی زرین، چندبرگ آغاز متن و حاشیه،جدول لاژورد زرین شنگرف مشکی،نشان وعنوان شنگرف درآغاز

مهر (وثوق السلطان) درپایان یادداشت تملیك بنام لطف علی بتاریخ ۱۰۹۷ ،

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٦٤

۴۸۹۷ - دیوان (فارسی)

از فرخی ابوالحسن علی بن جولوغ، درگذشتهٔ ۴۲۹ .

(ذریعه ۸۱۹:۹-مشارفارسی : ۷۴۷-فهرست ادبیات:۲۶۶ - مجلس ۳۶۹:۳)

آغاز :

برآمد نیلگون ابری زروی نیلگون دریا

چو رأی عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا

انجام : (افتاده)

عید خجسته دست وفا بود با بهار

باد دستان ملك جهان برده از خزان

خط نستعلیق، بی تاریخ .ازسدهٔ سیزدهم ۱۸۸ گ، کاغذفرنگی، سطر ۱۹-۸ × ۱۴
جلد تیماج قرمز مقوائی ، اندزهٔ جلد ۱۹/۵ × ۱۲/۵ ، پایان فرسوده وپاره .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٦٥

۴۸۹۸ - مجموعه

دارای هیجده کتاب ورساله.

شمارهٔ دفتر :٦٤٩٦٦

۱ ـ لطایف الاعلام فی اشارات الافهام (الهام) (عربی)

ازملاعبدالرزاق بن جمال الدین یا جلال الدین اسحاق کاشانی سمرقندی، مکنی به ابوالغنائم و ملقب به کمال الدین .

(ریحانة الادب ۳ : ۳٤۸)

آغاز : بسمله . الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی ممن سبقت لهم من الله الحسنی فاستقام علی نهج الشریعة مستجیباً لدواعی الطریق .

انجام : قیل انه بمعنی الوجدان للشیئ والوجود له ... وتجده فی ذاتها وخصه بعضهم بماکان من ذالك .

(۱پ-۱٥۱پ)

۲ ـ اوصاف اهل الصفوة : (عربی)

از جمال الاسلام ابوالقاسم عبدالکریم هوازن القشیری. گزیده است از رسالهٔ قشیریه که از هرباب مختصری آورده است .

آغاز : بسمله . الحمدلله علی نعمه والصلاة علی محمد خیر بریته وعلی آله وعترته. قال الشیخ الاستاد الامام جمال الاسلام ابوالقاسم عبدالکریم هوازن القشیری هذه الفاظ تخبر عن اوصاف اهل الصفوة وبالله الحول والقوة .

انجام : مشیر علیك ببدایة الهدایة لتجرب بها نفسك وتزن بمیزانها قولك و فعلك ... وصلی الله علی سیدنا محمد خاتم النبیین و آله وصحبه وسلم .

خط همان نسخ ، (۱٥۳پ-۱٥۸) باهمان نشانیها .

۳ ـ رساله فی‌الوجودوالاسماءالحسنی : (عربی)

آغاز : عین بروزاعیان الموجودات قدیمها و حدیثها والاعیان الموجودات ماعقلناها لولاها ماعقلنا حقایق الموجودات .

انجام : وما ظهرالامام المقسط الابعد نزول الشرایع ... وقدنجز الکتاب بحمدالله وعونه ... والحمدلله رب‌العالمین وبالله التوفیق .

خط همان‌نسخ (۱۶۱ ر ـ ۱۶۵ ر) ، دارای دو جدول‌ازبرای‌اسماء حسنی با همان نشانیها .

۴ ـ النصایح علی الشرع المصطفوی : (عربی)

ازمحمدبن‌علی‌بن محمدبن‌عرب‌بن‌احمدبن‌عبدالله‌مالکی‌اندلسی‌اشبیلی‌مشهور به‌محیی‌الدین‌عربی،درگذشتهٔ۶۳۴ یا ۶۳۷ یا ۶۳۸ (ریحانه‌الادب ۴۹۶:۴) .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب‌العالمین و العاقبة للمتقین ... الوجد الحاصل عن‌التواحید لایعول علیه والوجود الذی یکون عن مثل .

انجام: التحلی‌الالهی فی‌الاجسام‌الطبیعیة‌کانت ماکانت ... تمت النصایح علی الشرع المصطفوی لامام‌الکامل ابی عبدالله محیی‌الدین محمد بن‌علی‌بن‌محمدبن احمد بن‌العربی الطائی‌الحاتمی .

خط همان نسخ ، (۱۶۵ پ ـ ۱۷۲پ) ، باهمان نشانیها .

۵ ـ فایدة : (عربی)

این گفتار دربارهٔ حقیقت‌اسماء است که گویا دنباله شمارهٔ ۳ همین مجموعه است .

آغاز : قال الشيخ عبدالوهاب الشعراوی فلايمكن ان يتقدم اسم فی الظهور فهو المنعوت علی الحقيقة بالاسم الاول .

انجام : وقال ايضاً من اعجب مايعتقده اهل التوحيد وصفه تعالی بالقريب ...وان عصی امر ربه وجد نفسه بعيدة، والله اعلم.

خط همان نسخ ، (۱۷۲ ب‌ـ۱۷۴پ) ، باهمان نشانیها .

۶ ـ الشجرة: (عربی)

آغاز : شجرة خلافة السادة العربية الحاتمية : اخذ العبد الفقير يوسف التاج الجاوی طريقة الشيخ محيی الدين العربی الحاتمی .

انجام : عن الامام سيد التابعين المعروف فی السماء و المجهول فی الارض اويس القرنی و هو عن الامام... اميرالمومنين عمر بن الخطاب و علی بن ابی طالب و هما عن النبی صل الله عليه .

خط شکسته نستعليق ، (۱۷۵ر‌ـ۱۷۵پ)

۷ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة الخضرية والالياسية عليهما السلام : اخذ العبد الفقير يوسف التاج الجاوی عن مشايخه الائمة العرفاء والسادة العلماء اولهم الامام الاجل ... شيخ برهان الدين بن ابراهيم بن الحسن الكورانی .

انجام : عن الشيخ الامام الاكبر... سيدی ابی عبدالله محمد بن احمد بن حموية الحموی عن النبيين احد هـا الخضر ... كتبه الفقير يوسف التاج بـرسم سيده ... ابراهيم بن ابی الفرج البيرونی فی يوم الجمعة ربيع الاول ۱۰۸۰ .

، (۱۷۵ پ)

۸ ـ فوائد ممایـنبغی اجتنابه : (عربی)

آغاز : فوائد ممایـنبغی اجتنابه حرق قشرالبصل والنوم علی‌الـوجه‌و کنس البیت باللیل.

انجام : والاکل علی الطبق المقلوب ،وکل هذه‌الخصال ثرت . . . فینبغی اجتنابها هکذ ذکر اکثرها الکاشغری فی‌بعض مصنفاته ... والله‌اعلم .

(۱۷۶ر)

۹ ـ النصایح علی شرع‌المصطفوی: (عربی)

ازمحمدبن علی‌بن محمد عربی بن احمدبن عبـدالله مالکی اندلس مشهور به‌محیی‌الدین‌عربی‌در گذشتهٔ ۶۳۴ یا ۶۳۷ یا ۸ هجری .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب‌العالمین والعاقبة للمتقین .

انجام : تمت‌النصایح و... ابی‌عبدالله محیی‌الدین ... احمدبن‌العربی‌الطائی و ... وصلی‌الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه وسلم .

(۱۷۶پ ـ ۱۸۲ پ) این‌رساله تکرار رساله شمارهٔ ٤ همین نسخه‌است.

۱۰ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : هذه شجرة خلافة‌القادریة فی‌العهد والبیعة یقول‌العبد الفقیرالراجی عفوربه‌الهادی‌بن یوسف‌بن عبدالله‌الجاوی .

همان خط . (۱۸۳ر ۱۸٤ پ) .

انجام: اخذ منه العبد الفقير يوسف التاج بن ابی الخیر عبدالله الجاوی المقاصیری ... السید ابراهیم بن ابی الفرج البیرونی الاهل ... سلمه الله تعالی

۱۱ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة خلافة السادة الخلوتیه قدس الله سرهم : العبد الفقیر یوسف التاج بن عبدالله بن ابی الخیر الجاوی المقاصیری الخلوتی عفاالله عنه، تلقن الذکر ولبس الخرقة ...

انجام :من الشیخ داود الطائی من الشیخ حبیب العجمی من الشیخ حسن البصری من الامام امیر المؤمنین علی بن ابی طالب من النبی الکریم والرسول الکریم محمد صلی الله علیه وسلم من ربه سبحانه بواسطة جبریل الامین علیه الصلاة والسلام

همان خط . (۱۸٤) .

۱۲ ـ الاجازة : (عربی)

مجیز یوسف التاج بن عبدالله بن ابی الخیر الجاوی الخلوتی مجاز ابراهیم بن ابی الفرج بیرونی .

آغاز : قال بفمه وکتب بقلمه العبد الفقیر یوسف التاج الجاوی الخلوتی و اجزت بهذه الطریقة السید العلامة العارف ابراهیم بن ابی الفرج البیرونی الاهل

انجام : اللهم ارزقه الاستقامة التی هی فوق الکرامة آمین . یوم الاربعاء فی سوالخ ربیع الاول ۱۰۸۰ .

همان خط .

۱۳ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة خلافة السادة السهروردية . يقول العبد الفقير يوسف التـاج الجاوی انی اخذت طريقة السادة السهروردية .

انجام : عن الامام سيد الطابق الجنيدی البغدادی عن خـالی السری بسنده المتصل الی الامام علی بن ابی طالب عن النبی صلی الله عليه وسلم .

همان خط . (۱۸٤ پ) .

۱۴ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة خلافة الرفاعية . اخذ العبد الفقير ايضاً عن شيخ نور الدين عن شيخ السيد عمر بن عبد الله .

انجام : عن والده الامام زين العابدين عن والده الامام الشهيد حسين عن والده الامام علی بن ابی طالب من النبی صلی الله عليه وسلم .

همان خط (۱۸٤پ)

۱۵ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة خلافة السادة الشافعية . اخذ العبد الفقير عن شيخ العارف بالله تعالی نور الدين .

انجام : عن الشيخ الامام ابی طالب المكی صاحب كتاب قوة القلوب عن الاستاد ابی بكر الشبلی . عن سيد الطايفة الجنيد البغدادی بسنده المتصل الی النبی صلی الله عليه وسلم .

همان خط (۱۸۵)

متخلص به کمال (۸۰۰ / ۸۰۳ ق)
اشعاری با تخلص کمال (احتمالاً کمال خجندی) که ذکرش در نسخه‌های ۸۱۶۷/۱۲ و ۴۳ / ۸۱۷۳ هم آمده است.

آغاز:
«دلبر نازک دل من هر زمان رنجد ز من
گر لبش گویم بجان ماند، بجان رنجد ز من ...»

انجام:
«... درد سر کم ده بناله آن سگ کو را کمال
گر نمی‌خواهی که یار مهربان رنجد ز من»

۱۶ ـ [اشعار صائب] **(دیوان ـ فارسی)**
= [دیوان صائب]
(۳۱ پ، ۳۲ ر ـ ۳۲ پ، ۴۲ پ ـ ۴۳ پ، ۴۸ ر ـ ۴۸ پ، ۵۸ پ ـ ۵۹ ر)
از: محمد علی بن عبدالرحیم تبریزی اصفهانی، متخلص به صائب (۱۰۸۱ ق)
برای اطلاعات مربوط به او به نسخهٔ ۸۱۷۳/۱۵۵ مراجعه شود.

آغاز:
«باغبان در نگشودست گلستانِ ترا
بو نکردست صبا سیبِ زنخدان ترا...»

انجام:
«... صایب از طبع باین تازه غزل صلح مکن
اوّل جوش بهارست گلستانِ ترا»

۱۷ ـ [اشعار حاذق] **(دیوان ـ فارسی)**
= [دیوان حاذق]
(۳۳ ر، ۸۲ پ)
از: حاذق (؟)
اشعاری با تخلص «حاذق» که نمی‌دانیم از حاذق گیلانی (۱۰۶۷ ق) است یا حاذق هروی (۱۲۵۹ ق).

آغاز:
«با...(؟) باز آکه گل افتاده در گلزار زار
غنچه گردیده‌ست دور از آن لب خونخوار خوار»

انجام:
«... حاذق آسان سجدهٔ آن آستان دستم نداد
خاک گردیدم که تا یابم از آن دربار یار»
[فرهنگ سخنوران ۱: ۲۳۸]

۱۸ ـ [اشعار عهدی] **(دیوان ـ فارسی)**
= [دیوان عهدی]
(۳۴ ر)
از: عهدی (؟)
فعلاً مشخص نیست کدام یک از شاعرانِ با تخلص «عهدی» مذکور در فرهنگ سخنوران می‌تواند باشد.

آغاز:
«بیاد روی تو دل را خراب کردم و رفتم
بسان غمزدگان دیده را پر آب کردم و رفتم...»

انجام:
«... بیاد روی تو عهدی همیشه غمناکم
ازین سبب تن خود را تراب کردم و رفتم»
[فرهنگ سخنوران ۲: ۶۵۹]

۱۹ ـ [اشعار مجذوب] **(دیوان ـ فارسی)**
= [دیوان مجذوب]
(۳۴ ر ـ ۳۴ پ)
از: مجذوب (؟)
مشخص نشد کدام مجذوب می‌تواند باشد.

آغاز:
«در دل هوس عشق بُتان تا کی [و] تا چند
این ناله و فریاد [و] فغان تا کی [و] تا چند...»

۱۶ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة خلافة النقشبندية : اخذ العبد الفقير یوسف التاج عن شيخ الامام مرشد الانام الوالی الواصل العارف بالله تعالی السید الشیخ جمال الحق والدین محمد باقی .

انجام : عن الامام جده الامی القاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق عن سلمان الفارسی عن امیر المؤمنین خلیفة رسول الله ص ابی بکر الصدیق رضی الله عنه صاحب رسول الله ص

همان خط . (۱۸۵ر ۱۸۵ پ)

۱۷ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز :شجرة خلافة الشطاریة . اخذ العبد الفقیر یوسف التاج الطریق الشطاریة عن شیخ الامام ... سیدی جمال الدین محمد بن الوجیه الرقیمی .

انجام : عن والده الامام امیر المؤمنین علی المرتضی عن ابن عمه رسول الله محمد صل الله علیه وسلم .

خط همان . (۱۸۵ پ)

۱۸ ـ الشجرة : (عربی)

آغاز : شجرة السادة الفارضیة . اخذ العبد الفقیر یوسف التاج عن الشیخ الولی العارف بالله تعالی جمال الدین محمد بن عبد اللطیف .

انجام : عن الشیخ ابی محمد عبدالله بن سعید القواریری عن الامام سید الطایفة الخبیری (الجنیدی) بسنده المتصل الی النبی صل الله علیه وسلم .

همان خط . (۱۸۵ پ)

۴۸۹۹ ـ مجموعه

دارای دو کتاب

خط نستعلیق . ۱۱۳ ورق . کاغذ فرنگی ، سطر ۲۰ـ۱۵ × ۱۱ .جلد تیماج قرمز. اندازهٔ جلد ۲۰ × ۱۵ درآغاز یادداشت بتاریخ ۱۳۳۸ تاریخ کتابت رسالهٔ اول چنانچه درپایان آن آمده ۱۲۹۳ میباشد، یادداشت مبنی براینکه رسالهٔ مرقات العرفان خط خود مصنف است، درآغاز رسالهٔ سماوات العرفان یادداشت بتاریخ ۱۲۹۸

شمارهٔ دفتر : ۶۴۹۶۷

۱ـ مرقات العرفان : (عربی)

ازمحمد حسن بن زین العابدین سبزواری .

آغاز : بسمله . بحمدك یا من تجلیت علی اعیان الممكنات بحقایق اسمائك ... و بعد فیقول العبد الاثیم محمد حسن بن زین العابدین السبزواری ان العلم و ان تشعبت فنونه و تكثرت شئونه .

انجام : فی ذالك تسخیر بعض النفوس الحیوانیة من الاجنة فیطلعونهم علی الغیبات...وقد وقع الفراغ فی یوم الاثنین ۱۲۹۳ .

خط نستعلیق (۱ پ ۱۰۳پ) . تاریخ ۱۲۹۳

(عربی) **۲ ـ سموات العرفان :**

گزیده‌ایست از سموات‌العرفان سبزواری نگارندهٔ مرقات‌العرفان .

آغاز : بسمله . الحمدلله مبدع انوارالعقول ومودع الاسرار فی کل معلول مدورالاجرام الشوامخ بالنفوس .

انجام : ولایتوقف علی اعتباروجوده ایضاً فانه معنی السلب‌البسیطوان کان فی‌صورة الایجاب .

خط نستعلیق ، بی‌تاریخ ازسدهٔ سیزدهم (۱۰۵ پ - ۱۱۳ پ) .

۴۹۰۰ ـ مجموعه

دارای صدو بیست‌ونه رساله .

خط‌نسخ‌بی‌نام ، تاریخ از ۱۸ رجب ۱۰۷۲ تا ج ۱۰۸۲/۲-۳۷۷ برگ، کاغذسپاهانی ، سطر۲۵-۱۵ × ۲۹، جلدتیماج‌قهوه‌یی‌مغزی‌دار ۲۳ × ۳۵ عنوان ونشان به سرخی . در پایان‌مجموعه بخط تازه‌تری آمده : تمت‌المجموعة فی ۱۰۷۱ گویااز نسخه‌اصل باشد،مهر بیضی (عبده‌الراجی لطفعلی)فهرست‌رسایل‌در برگ جداگانه بوسیلهٔ همین لطفعلی بن محمدکاظم در شعبان ۱۳۲۱ ساخته شده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٦٨

(عربی) **۱ ـ غنیةالاذام فی‌معرفةالساعات والایام :**

از ملامحسن فیض کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۰۹۱ ، در یك مقدمه و دومقاله و

يك خاتمه ، ودر ذيقعدۀ ۱۰۲۵ به انجام رسيده است . و«من لايحضره التقويم» نيز خوانده ميشود .

(ذريعه ١٦:٦٥)

آغاز : بسمله . بعدالحمد والصلاة . فهذه وجيزة مشتملة على مقدمة ومقالات وخاتمة . اما المقدمة فاعلم ان السنة عند اهل الشرع اثنى عشر شهراً من شهورهم.

انجام : فى يسر منه وعافية . فرغ مؤلفها اقل العباد ... محمد بن مرتضى .. اوايل ذيقعدة الحرام بسنة خمس وعشرين و الف .

خط نسخ (۱ ر ـ ۸ پ) اين نسخه خطبه را ندارد . جدول و شكل بسرخى .

۲ ـ اختيارات الايام: (فارسى)

منسوب به ملامحمدباقر بن محمدتقى مجلسى. درهامش بخط تازه ترى آمده : گرچه مشهور اسناد اين كتاب بمجلسى است ، ولى پس از تحقيق دانسته شد كه از تأليفات ملامحمد باقر بن محمد تقى لاهيجى از معاصرين مجلسى است . اشتراك اسم موجب اشتباه شده است .

(ذريعه ١: ٣٦٧ ـ مشار : ٥٦ ـ فهرست دانشگاه ٨ : ٥٨١ ، ٦٠٧)

آغاز : من رسالة ملامحمدباقر بن محمدتقى فى اختيارات الايام من الاسابيع والشهور . خاتمة (؟) در ترجمۀ حديث شريفى كه مشتمل بر احكام كسوف وخسوف وحرارت هرسال ...

انجام : ذيحجه ، ماه بگيرد مردبزرگى درمغرب بميرد، ومردفاسق فاجر دعوى پادشاهى نمايد . قدتم فى ١٠٦ ( )

(۸ ر - ۹ ر) بخشی از آن است .

۳ - شرح ثمرة بطلیموس : (فارسی)

یا شرح صد کلمه ، منسوب بخواجه نصیرالدین طوسی .

(ذریعه۱۳: ۱۷۱و۳۶۰-فهرست دانشگاه۴: ۸۵۶-فهرست مجلس۲: ۹۲و۶: ۱۱۵)

آغاز : من شرح ثمرة بطلیموس . کلمة ۲۱ . من تناول دواء مسهلا والقمر مع المشتری قصر عمره وضعف عمله ...

انجام : بیست و هفتم برج حوت در تمامی بلا دوصول الخضیب بوسط السماء در حین مسئلت دعا به استجابت میرسد .

(۹ ر - ۱۰ ر) نسخه از کلمهٔ ۲۱ تا پایان کلمهٔ ۵۸ است .

۴ - الغیبة : (عربی)

از شیخ صدوق ، ابی جعفر محمد بن علی قمی ، در گذشتهٔ ۳۸۱ .

(ذریعه ۱۶: ۸۰)

آغاز : بسمله . قال الشیخ الصدوق . ولقد کلمنی رجل بمدینة السلام فقال لی ان الغیبة قد طالت والحیرة قد اشتدت ...

انجام : دخلوا علیه فعرفهم وهم له منکرون ، و شبهنا امر حیوته بقصة اصحاب الکهف فانهم بثوا فی کهفهم ثلثمائة وستین واذداروا تسعاً وهم احیاء

(۱۰ ر - ۱۶ پ)

۵ ــ منتخب السامی فی الاسامی : (فارسی)

فرهنگ عربی بفارسی است، اصل از احمد بن محمد میدانی، نسخه گزیده ایست از آن درسه قسم .

۱ ــ در حیوانات .

۲ ــ درعلویات .

۳ ــ درسفلیات.

وهر قسم در ابواب وفصولی چند . (فرهنگنامه های عربی بفارسی: ۳۱و۳۴۱ــ فهرست دانشگاه ٤ : ۳٦۸۸ ــ فهرست ادبیات : ۳۰۹)

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی لایتم أمر دون حمده ... هذا کتاب انتخاب السامی فی الاسامی ، وجعله ثلثة اقسام . القسم الاول فی الحیوانات ومایناسبها ، والثانی ...

(۱۶ پ ــ ۱۸ ر) فهرست کتاب در آغاز پس از خطبه آمده است.

۶ ــ معالم التنزیل : (عربی)

از ابومحمد حسین بن مسعود فراء شافعی ، تنها تفسیر سورهٔ فاتحهٔ آنست . (کشف الظنون : معالم) .

آغاز : من کتاب معالم التنزیل . بسمله . الحمدلله ذی العظمة و الکبریاء والعزة والبقاء والرفعة والعلاء والمجدوالثناء ... سورة الحمد ..

انجام : هذا قوله تعالی اذاضللنا فی الارض ای غیبنا فیها بالموت وصرنا تراباً وقیل الآء زائدة عندالبصریین وادخالها یکون للتأکید .

(۱۸ ر - ۱۹ پ)

۷ ـ شرح نهج البلاغة : (عربی)

از ابن ابی‌الحدید . بخشی کوچاك از آنست .

(۱۹پ - ۲۰ر)

۸ـ مکتوب: (عربی)

نامه‌ایست از شیخ‌بهائی به میرمحمدباقر داماد .

آغاز : صورة مکتوب ارسله بهاءالملة الی‌السیدالاجل امیر محمد باقر ره : لاحاجة الی‌ما استقر علیه‌العرف‌العام واستمر به‌الرسم ...

انجام : والسلام علیکم وعلی‌العاکفین ببا کم‌واللائذین باعتابکم، ورحمة‌الله وبرکاته .

(۲۰ ر ـ ۲۰پ)

۹ ـ مکتوب: (عربی)

از علی‌بن ابیطالب به حذیفة بن‌الیمان ، و سند این‌مکتوب و گفتگو هایی در بارۂ آن .

آغاز : بسمله . قال‌حدثنا الحسن‌بن محمد السیرافی ، قال‌حدثنی‌الولید بن العباس المنصوری عن ... قال‌لماورد عثمان‌بن‌عفان ... من‌النفی ...

انجام : ان یصلح امرهاثم یرحلها الی منزلها بالمدینة ففعل . والحمد لله رب‌العالمین .

(۲۰پ ـ ۲۵ر)

۱۰ ـ احادیث و قصص : (عربی)

احادیث وقصصی است برخی بااسنادو برخی بی‌سند و زنجیره ، از امالی شیخ صدوق وجز آن .

آغاز : بسمله . قال اسماعیل السدی ان شعیبا (ع) أتاه جبرائیل ومعه عصا و قال هذه ودیعة عندك .

انجام : وتسیر فی الساعة التی نهیت عنها ، وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین وحسبنا الله ونعم الوکیل.

(۲۵پ ـ ۲۹پ)

۱۱ ـ الارثماطیقی : (عربی)

درآن ازمحقق دوانی وانموذج العلوم او نقل می‌شود .

آغاز : فی اثرماطیقی ، عرفواالعدد بانه نصف کل من الحاشتین المتقابلین فان العشر مثلا ...

انجام : فکذا تفصیل هذاالمجمل بالنسبة الی تفضیل ذلك المجمل . فتأمل فیه فهذا آخر ما اوردناه . الحمدلله .

(۲۹ر ـ ۳۰ پ)

۱۲ ـ الکر والمسافة : (عربی)

آغاز : بسمله . الکر علی المشهور بالعراق الف وماة رطل و بالمدنی ...

انجام : وبحب الشعیر ستة عشر الف الف و ثمانمایة الف وثمانین واربعین الفاً . تمت .

(۳۰پ - ۳۱ر)

۱۳ - حساب الفرائض : (عربی)

رساله‌ایست درحساب فرایض نامبوب .

آغاز : بسمله . وبه نستعین . اعلم ایدك‌الله تعالی ان‌العددین امّاان یکونا مماثلین اومختلفین والمختلفان اما ان یکونا متداخلین ...

انجام : فی اصل‌الفریضة ، فماارتفع‌صحت منه.وذلك ما اردناه‌والله‌الموفق للصواب و الیه‌المرجع والمآب . وصلی‌الله علی‌محمد ...

(۳۱ر - ۳۲ر)

۱۴ - الربع المعمور (رسالة فی ...) (عربی)

رساله‌ایست در هیئت ربع مسکون .

آغاز : بسمله ، فی‌الربع‌المعمور . من‌الارض اقالیم سبعة طولها من‌المشرق الی‌المغرب وعرضها من‌الشمال مدار جدی الی جنوب مدارالسهیل ...

انجام : و کان ابتداء خلق ذلك من یوم الاحد الی یوم الجمعة . وسمی‌یوم الجمعة،لاجتماع تکامل اصول‌الخلق فیها .

(۳۲پ - ۳۲پ)

۱۵ - ذکر اویس : (عربی)

آغاز : ذکر اویس ابن عامربن ضربن المالك القرنی من کتاب صفة الصفوة عن ...

انجام : و ساق اویس ابله فوافی‌القود بابلهم وضل عن الرعایة واقبل علی‌العباد حتی بالله .

۱۶ ـ ذکر مسیلمة‌الکذاب : (عربی)

داستان مسیلمهٔ کذاب پیش از مرگ وپس از مرگ پیامبر است .

آغاز : ذکرمسیلمة‌الکذاب . هومسیلمة‌بن حبیب‌ابن حنیفة . وکان‌صاحب نیرنجات وبذلك اغرقومه وهواول من ادخل‌البیضة فی‌القارورة ...

انجام : ان آیات‌ربناساطعات لاتماری‌فیهن‌الاالکفور ، حبس‌الفیل بالمعمر حتی یعوی‌کانه معفور .

(۳۳ر ـ ۳۳پ)

۱۷ ـ الحمی‌الدمویة : (عربی)

بندیست درپزشکی از جالینوس .

آغاز : آنکر جالینوس الحمی‌الدمویة العقبیة واعتقدان‌الدم‌اذاعفن .

انجام : عفی‌الصدر واذا عرق به موضع‌البدن ففیه‌المرض .

(۳۳ر ـ ۳۳پ)

۱۸ ـ اثبات العقل المجرد : (عربی)

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی ، درگذشتهٔ ۶۷۲ . که «اثبات الجوهر المفارق » نیز خوانده شده است .

(ذریعه۱:۸۸ ـ احوال وآثارخواجه ، مدرسی‌رضوی) :

آغاز : لاتشك فيكون الاحكام اليقينية التى قد حكم بها اذهاننا ، مثلاً كالحكم بان الواحد نصف واقل من الاثنين ...

انجام : وتارة بالكتاب المبين المشتمل على رطب ويابس ، وذلك مااردناه . والله الموفق والمعين . وصلى الله على محمد...

(٣٤ پ-٣٥ ر)

١٩ ـ الرضاعية : (عربى)

ازمير محمد باقر داماد استرآبادى ، درگذشتهٔ ١٠٤٠ . كه « ضوابط الرضاع » نيز خوانده شده است . اين رساله در شعبان ١٠٢٨ بانجام رسيده ، و همراه چند رسالهٔ ديگر دراين باره بعنوان «الرضاعيات» در١٣١٥ بچاپ رسيده است .

(ذريعة ١٥ : ١٢٠)

آغاز : ضابطة . تحرم على الاب حليلة الابن ولو بمجرد العقد من دون الوطى ...

انجام : انما تحرم على والده من النسب لاعلى ابيه من الرضاع. فلنتبه .

(٣٥ ر ـ ٣٧ پ) بخشى ازآن رسالة است .

٢٠ ـ الاستعارات (رسالة فى ضبط ...) (عربى)

رساله ايست در استعارات درسه عقد. بدين گونه عقد يكم : در انواع مجاز ، درشش فائدة ، عقد دوم : درمعنى استعارة در چهار فريدة ، عقد سوم : در قرينهٔ استعماره ، درپنج فريدة .

آغاز : بسمله . الحمد لواهب العطية والصلاة على خير البرية وعلى آله ذى-

النفوس الزكية . امابعد فان معانى الاستعارات ومايتعلق بهاقد ذكرت فى الكتب مفصلة عسرة الضبط فاردت ان اذكرها ...

انجام : فانهما اقوى اختصاصاً وتعلقابه فهوالقرينة وماسواه توشيح . تمت الرسالة الشريفة فى ضبط الاستعارات .

(٣٥ پ - ٣٦ پ)

٢١ ـ العيون : (عربى)

تنهاباب ٣٤ آن ودر اصول دين است .

آغاز : بسمله.حمدله . والصلاة والسلام على نبينا محمد و آله الطاهرين . حدثنا ابوعلى محمد بن الحسن بن الفضل ...

انجام : والاصرار على الصغاير من الذنوب ، والسلام على من اتبع الهـدى وصلى الله على محمد وآله الطيبين .

(٣٦ پ - ٣٨ ر)

٢٢ ـ آداب المناظره : (عربى)

منتخباتى از يك كتاب كه در آداب مناظره و ادبيات است، باعنوانهاى زير: الجملة السابعة من الاجزاء الاول من الكتاب فى ذكر العلة فى تشوق نفوس الشبان ... الباب الاول من الجملة التاسعة من الاجزاء الاول فى آداب المحادثة . الباب الخامس و السادس نيز دارد .

(٣٨ ر - ٤١ پ)

۲۳ ـ رسالة فی الحقیقة والمجاز :

باب مجاز مرسل در سیزده مورد .

آغاز : بسمله . الحقیقة ان ثبت اللفظ فیما وضع له یعرف کائن من کان والمجاز ان یتعدی الفظ عن موضعه فی ذلك العرف ...

۲۴ ـ المغالطات النظریة (رسالة فی ...) (عربی)

رساله ایست درمغالطات نحویه .

آغاز : بسمله . هذه رسالة فی بیان المغالطات النظریة مع الاجوبة عنها . اولها . قولنا الکلمة غیر منقسم الی الاسم و الفعل والحروف والا انقسم واحد من الثلثة وذلك باطل ...

انجام : وشرایطها والعلم بفساد الصورة والمادة وجمیع ما اوردناه للدفع والالزام .

(۴۳ ر ـ ۴۴ ر)

۲۵ ـ المشعشعیة : (عربی)

رساله ایست درعروض از عبد علی بن ناصر حویزی ، معروف بابن رحمة ، دریك مقدمة وسه مسلك ویك خاتمة ، وهر مسلك درچند فصل . نام کتاب ومؤلف وشمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است .

آغاز : بسمله . الحمدلله مسبب الاسباب ومثبت الارض بالاوتاد عن الاضطراب یجری بحور رحمته علی من یشاء . . وبعد فیقول . . . عبدعلی بن ناصر المعروف بابن رحمة الحویزی ...

انجام : ومعاینهم المصطلحة بینهم کیلایزل من خالق ولایکون مدعباً غیر صادق . والحمدلله رب‌العالمین . تمت کتابته یوم‌الجمعة .

(٤٤ ر ٣٥ پ)

٢٦ـ مدارج النمل فی‌علم الرمل : (عربی)

ازهمو . دررمل دریك مقدمة وسه فصل و یك خاتمة . نام کتاب ونگارنده وشمارهٔ فصول در دیباجه آمده است .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی اوضح لنا طریق الاجماع بجماعة‌المسلمین و ادخلنا فی ... بعد فیقول ... عبد علی‌بن علی بن ناصر ... سألنی بعض من ... ان احرر رسالة فی‌علم الرمل .

انجام : الا یعلمها،ولاحبة فی‌الظلمات ولارطب ولا یابس‌الا فی کتاب‌المبین تمت فی ٥ محرم الحرام ٧٧/ حامداً مصلیاً .

(٤٦ ر ـ ٥٢ پ) شکلها وعلامتها با سرخی .

٢٧ـ ایها‌الولد (ترجمهٔ‌فرزندنامه) : (عربی)

ازحجة‌الاسلام محمد بن محمد غزالی،دردیباچه‌ای که‌کاتب‌براین نامه‌نوشته است مینویسد : یکی‌ازشاگردان‌حجة‌الاسلام‌دربارهٔ‌طریق نجات‌ازاوپرسشی‌میکند و این‌جواب را دریافت میدارد .

آغاز : بسمله . حمد له . و العاقبة للمتقین و الصلاة علی ... و اعلم ان احداً من الطلبة .. کتب الی حضرت الشیخ الغزالی استفتاء . . . فاجاب الشیخ بهذه الرسالة.بسمله . ایها الولد المحب العزیز اطال الله بقائك . . . ان منشور

النصيحة يكتب من معدن الرسالة ، ان كان قد بلغك منه نصيحة فاى حاجة لك بنصيحة .

انجام : يا ستار يا حكيم يا جبار ، وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين برحمتك ياارحم الراحمين .

(٥٢ پ - ٥٦ ر) .

٣٨- انموذج العلوم : (عربى)

ازجلال الدين محمد بن اسعد دوانى ، در گذشتهٔ ٩٠٨ درده مسأله :
١- حديث و اصول فقه ٢- فقه ٣- برخى ازخلافيات ٤- پزشكى ٥- كلام ٦- تفسير ٧- هندسه ٨- هيئت ٩- منطق ١٠- ارثماطيقى.

(ذريعه ٢ : ٤٠٦) .

آغاز : بسمله . والاعتصام بكرمه العميم المحمود فى كل فعاله وهو المشكور على جزيل نواله . . . اما بعد فيقول ... محمدبن اسعد الدوانى الصديقى ...

انجام : و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين ، وصلاته ... اجمعين. نجز تحرير الوريقات الاخرة وبتنميق مؤلفها محمدبن اسعد ...

تمت كتابنا يوم الثلاثاء (١٨ رجب ١٠٧٢) من الهجرة .

(٥٦ ر - ٦٩ ر) .

٣٦- من الفوائد العالية الجلالية : (عربى)

رساله ايست كه درآن از حديث زير گفتگو ميشود: اللهم صل على محمد وآل

محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم . گویا ازمحقق دوانی باشد.

آغاز : من الفوائد العالیة الجلالیة . سمعت سید الاجل . . . عبدالرحمان الحسنی السنی قدس الله روحه . . . فی وجه التشبیه الذی یتضمنه قولنا اللهم صل . . .

انجام : من هذه العبارات الا بهذه الوجه . کما لا یخفی علی من له ادنی فطانة ، والله تعالی الموفق .

(٦٩ ر - ٦٩ پ) .

۳۰ـ تفسیر سورة الجحد : (عربی)

از محقق دوانی ودر تفسیر سورۀ کافرون است که در **۹۰۵** نگاشته است .

(ذریعه ٤ : ۳۳۷) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی من علینا بالدین القویم و سلك لنا الصراط المستقیم و اشهد ان لا اله ... اما بعد فهذه نکات و مسائل متعلقة بالسورة التی تعدل ربع القرآن ...

انجام : فقال نوریشرق من صبح الازل ، فیلوح علی هیاکل التوحید، اشارة قلت زدنی بیاناً ، فقال اطفی السراج فقد طلع الصبح .

(٦٩ پ - ٧٤ ر) .

۳۱ـ تفسیر سورة الکافرون : (عربی)

تفسیریست کوتاه در پایان آن آمده که بخط جمال الدین محمد استرابادی بوده است .

آغاز : بسمله . قل یا ایهاالکافرون ... ان قلت هذا یعلم بماسبق قلت لا یلزم من عدم عبادة النبی ...

انجام : مثال ذلک مما یتغیر عادة بحسب الزمان. کذا وجدت بخط السید الاجل الامجد جمال الدین محمد الاستر آبادی قدس الله سره .

(٧٤ ر)

٣٢ـ شرح حدیث «ماالحقیقة» : (عربی)

منسوب به علامهٔ حلی حسن بن یوسف ، درگذشتهٔ ٧٢٦ ، گزارشی است برحدیث کمیل بن زیاد نخعی درمورد حقیقت .

(ذریعه ١٣ : **١٩٦**) .

آغاز : بسمله.الحمد لله الذی بطن ذاته بصفاته وحجب صفاته به افعاله ... اما بعد فقدالتمس منی الاخ ...

انجام : من الاولین والآخرین ، والصلاة و السلام علی سیدنا محمد وآله اجمعین الطیبین الطاهرین .

(٧٤ ر–٧٥ ر) .

٣٣ـ المنقذ من الضلال و المفصح عن الاحوال : (عربی)

ازابو حامدمحمدبن محمد غزالی، درگذشتهٔ **٥٠٥** در غایت دانشها که بارها بچاپ رسیده است .

(کشف الظنون:المنقذ . فهرست کتابهای عربی مشار : **٩٢٥**) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تفتح بحمده کل رسالة و مقالة . . .

اما بعد. فقد سألتنی ایها الاخ فی الدنیا والدین ان ابث الیك غایة العلوم.

انجام: شر نفسه حتی لم یؤثر علیه سواه. (نمق فی یوم الغدیر السنة الثامنة من العشر الثامن المائة الاولی بعد الالف).

(۷۵ ر - ۸۵ ر)

۳۴- اسرار الانوار الالهیة بالآیات المتلوة: (عربی)

از هم و، درسه فصل، بدینگونه:

۱- فی بیان انوار الحق.

۲- فی بیان مثال المشکاة و المصباح و الزجاجة.

۳- فی معنی قوله ان لله سبعین حجاباً من نور وظلمة. ودرهر فصل عناوین: دقیقه والصنف هست.

آغاز: بسمله. الحمد لله فایض الانوار وفاتح الابصار وکاشف الاسرار ... اما بعد فقد سألتنی ایها الاخ الکریم ... ان ابث الیك الانوار الالهیة.

انجام: وراء الحجب البشریة عسیر غیر یسیر. و الله اعلم با الصواب والله المرجع والمآب.

(تمت الرسالة فی سیم محرم ۱۰۷۸ ...)

(۸۵ ر-۹۴ ر)

۳۵- حل التناقض: (عربی)

رساله ایست که در آن ازقدمت وحدوث قرآن گفتگو میشود وکاتب در پایان بسید شریف نسبت داده است.

آغاز : بسمله . حمدله . و الصلاة و السلام على خير خلقه محمد و آله اجمعين . اعلم ان المتكلمين لماروا تناقض النتيجتين الحاصلتين من القياسين.

انجام : فثبت ان القرآن هو الحروف القديمة بذات الله تعالى ازلاوابداً .

(تمت رسالة السيدالشريف العلامة . والحمد لله رب العالمين) .

(٩٤ پ - ٩٥ ر) .

۳۶ - اسماء الرجال :

ازحجةالاسلام محمد بن محمدغزالی،رساله‌ایست دررجال کتاب «مشکاة »او در دو باب ، باب یکم : صحابه و یاران پیامبر مرد و زن به ترتیب حروف تهجی در چند فصل . باب دوم : درائمهٔ اصول .

(کشف‌الظنون : مشکاة) .

آغاز : بسمله .اسماءالرجال للغزالی اللهم‌بك نستعين وعليك نتوكل‌سبحانك اللهم نحمدك على نعمك بجميع محامدك . . . و بعد فهذافی اسماء الرجال مشتمل على بابين . الباب‌الاول فی ذکرالصحابة ، ذکرهم و انثاهم . . .

انجام : الى ان‌سافر القدس ثم عاداليهافمرض‌عندابويه‌وتوفى ليلةالاربعاءرابع عشر شهر رجب ٦٧٦ ودفن ببلده ،كذاوجدت فی‌حاشيةالكتاب .

(٩٥ر - ١٠٤ ر)

۳۷ - فصلی ازکتاب روضهٔ کافی : (عربی)

در دیدار ابلیس در روز بدر .

(گ ١٠٤) .

۳۸ ـ فصلی در معرفة ضمیر : (عربی)

درفهرست نسخهٔمورد گفتگو کتاب بهشیخ بهائی نسبت داده شده است .

آغاز : فصل . اناتاك سائل واردتان تعرف مااضمره فانظر . . .

(۱۰٤) .

۳۹ ـ الصلات والبشر فی الصلواة علی خیر البشر : (عربی)

ازشیخ مجدالدین ابی طاهر محمدبن یعقوب فیروزابادی، درگذشتهٔ ۸۱۷ نسخهٔ ما بخشی از آنست .

(کشف الظنون : الصلات ـ دانشگاه ٥ : ۱٤۱۲) .

آغاز : فصل من کتاب الصلات والبشر فی فضل الصلواة والسلام علی خیر البشر تألیف . . . محمد بن یعقوب الفیروز آبادی باسناده العالی الی...سعید الواعظ صاحب القاموس قال فی کتابه المشهور عن علی بن ابیطالب .

انجام : ولوافقرهم لافسدهم ذلك وانما مدبر عبادی کما اشاء او کما هو الاصلح لهم وانا اللطیف الخبیر .

(۱۰٤ ر ـ ۱۰٤ پ) .

٤۰ ـ شرح البدیعیة : (عربی)

گزارشی است از سرایندهٔ قصیدهٔ « بدیعیة » صفی الدین عبدالعزیز بن محاسن بن سرایاحلی، معروف بابن ابی سرایا (٦۷۷ ـ ۷٥۰) که بنام « النتایج الالمعیة»

نامیده میشود و بنام « التسامح الالهیة » درمصر بچاپ رسیده است .

(ذریعه ۳ : ۷٦ و۱۳ : ۳۱۲۵ـ کشف الظنون ۲ :۵۸۲) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الـذی جعل لنا سحر البیان و جعل تلعبه بـالعقول مشاهد بالعیان . . . و بعدفان احق العلوم بالتقدیم واجدرها بالقیاس .

انجام : واعطیت الذی لم یعط خلوة، علیك صلوة ربك والسلام وهذا آخر الانواع المذکورة بعدختام القصیدة المیمونة والحمد لله وحده وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه وسلم تسلیما .

(۱۰٤ پ - ۱۲۰ پ) حاشیه‌یی‌ها باخط تازه‌تردارد با امضای لطفعلی بتاریخ ۱۲۹۹ و از همو بتاریخ ۱۳۱۵ .

۴۱ ـ الهندسة : (رساله فی . . .) (عربی)

رساله‌ایست درهندسه ودرآن از شکل پانزدهم ازمقالهٔ سوم ازمقالات اقلیدس وحل آن گفتگومیشود ، نام نگارنده دردیباچه ابوالحسن بن احمد[ابیوردی قاینی] آمده است که درپایان از«شرح اشارات» خود یاد میکند .

آغاز : بسمله . ولـه الحمد علی ماخلص الانام من مضایق الاوهام . . . اما بعد یقول . . . ابوالحسن بن احمد حفظه الله . . . لمادار علی السنة ارباب النظر الاشکال الواردة علی الشکل ۱۵ من مقالة الثالثة . . .

انجام : وقدبسطنافیماعلقنا علی الشرح الاشارات ولنکتف بهذا القدرحامدین له مصلین علی نبیه وآله .

(۱۲۰ پ - ۱۲۳ ر) .

۴۲- الزاویة : (رساله فی . . .) (عربی)

ازشمس الدین محمد خفری درگذشتهٔ ۹۵۷ ، درپایان از « التکملة فی شرح التذکرة » خود یاد میکند .

(ذریعه ۱۲ : ۱۰)

آغاز : بسمله . قال العلامة الطوسی فی تحریر الزاویة المسطحة هی المنحدب من السطح الواقع بین خطین متصلین علی نقطة . . .

انجام : و تفصیله مع ماعلیه قد ذکرت فی شرح التذکرة المسمی بالتکملة . تمت

(۱۲۳ ر) نسخهٔ ما خطبه را ندارد -

۴۳ - العقاید العضدیة (عربی)

ازعضدالدین عبدالرحمان بن احمد نیریزی ایجی نسخهٔ ما بخشی ، از آن است .

(کشف الظنون : عقاید) .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد و آله اجمعین . هذه رسالة کتبها العلامة عضدالدین عبدالرحمان بن احمد النیریزی الایجی فی اعتقاد اهل السنة وکان بین تعلیقه و وفاته اثنی عشر یوماً ، وفاته یوم السبت الخامس والعشرین من رمضان (۷۵۶) بمحروسة تبریز قال النبی ستفرق امتی ثلاثاً وسبعین فرقة کلها فی النار الا واحدة وقیل . . .

انجام : ثبت الله علی العقاید الصحیحة ووفقك لما یرضی من الاعمال و ام یصلح من الافعال والاقوال .

(۱۲۳ ر - ۱۲۳ پ) .

۴۵ـ کتف الشاة : (عربی)

از خواجه نصیرالدین طوسی .

(احوال و آثار خواجه ـ مدرس رضوی)

آغاز : بسمله . الحمدلله علی سوابغ النعم وترادف القسم وصلی الله علی . . .

و بعد فهذا مقالة فی احکام النظر فی کتف الشاة ، تسمن الشاة و تذبح للشیئ الذی یراد النظر فیه ثم یستخرج احد کتفیها فانهما سواء . . .

انجام : فالشمس منکسف وان کان الدایرة بیضاء فالقمر ینخسف . والحمدلله رب العالمین . هذه الرسالة نقلت من خط الشیخ بهاءالدین العاملی .

(۱۲٤ ر ـ ۱۲٤ پ) ـ در پایان رساله آمده است که این نسخه از روی خط شیخ بهائی استنساخ شده است .

۴۶ ـ لغز : (عربی)

لغز از شیخ حسین جبعی و شرح از فرزندش شیخ بهائی .

آغاز : ایها الولد العزیز ...اخبرنی عن اسم آخر اوله آخر الحروف و آخر . . .

انجام : یبتدی السئوال و بثانی ثانیه ینتهی القیل والقال .

(۱۲۴ پ) .

۴۷ ـ تفسیر سورة الاخلاص : (عربی)

از جلال الدین محمد بن اسعد دوانی ، در گذشتهٔ ۹۰۸ که بنام ناصرالدین ابوالفتح عبدالقادر ساخته است . نام نگارنده ومهدی الیه در دیباچه آمده است .

(ذریعه ٤ : ٣٣٦) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الاحدالصمد علی نعمه التی تجاوزت عن حدالعدو امد.

انجام : ماوردفی سائرالسور من انها یعدل ربع القرآن او اکثر . والله اعلم بحقایق الامور . وصلی الله علی سیدنا محمدشفیع یوم النشور وعلی آله وصحبه معادن الخیور (تمت فی زوال الجمعه ١ جمیدالثالثة (؟) من سنة تسع وسبعین والف ١٠٧٩).

(١٢٤ پ - ١٣١ ر)

۴۸ ـ الابحاث التسعة : (عربی)

از شیخ حسین بن عبدالصمد حارثی جبعی، پدر شیخ بهائی، در نه مسئلهٔ گوناگون فقهی گفتگو میکند .

آغاز : بسمله . الحمدلله هادی من اراد الی سبل السداد ، و الصلاة و السلام علی . . . و بعد فلا یخفی علی ذوی الحجج ان التقلید مذموم بنص الکتاب . . .

انجام : واجعلنا ممن اذارای حسنة اراهاوان عثر علی سیئة واراها انك قریب مجیب(نقلت من نسخة المؤلف قدس سره فی ٢ جمادی الثانیة سنة ١٠٧٩).

(١٣١ ر - ١٣٨ پ) .

۴۹ـ الاقرار (رسالة فی ...) (عربی)

ازهمو . حاشیه ایست ازاوبر قواعد درمبحث اقرار بولد درارث .

آغاز : قوله،ولواقر بزوج لذات الولد اعطاه ربع نصیبه والاالنصف ، هکذا وقعت عبارة القواعد والشرایع واعترضها الشیخ الشهید .

انجام : اقرار الوارث بزوجه يعلم عند التأمل بالمقـايسة الی‌ما تقرر هذا هوالتحقيق ، والله ولی‌التوفيق نقلت منه .

(۱۳۸ پ ـ ۱۳۹ د)

۵۰ ـ التخيير بين‌الاتمام والقصر : (عربی)

ازشيخ‌بهائی ، درنماز مسافر، كه بعنوان‌رسالۀ «قصرالصلاة فی‌الاماكن‌اربعه» نيز ياد شده‌است .

(ذريعه ۱۷ : ۱۰۰)

آغاز : بسمله . الحمدلله الـذی قصرت الاسنة بتمامهـا عن‌اداء حمده ... اختلف اهل الاسلام فی‌مسئلة قصر الصلاةفی‌السفر ، هل‌هوواجب حتمی ...

انجام : كما يشهد به‌الانصاف ،والله ولی التوفيق.تم‌تحريرها بقلم الاستعجال علی‌سبيل الارتحال،امام الارتحال الی زيارة المزار الفايض النور،الموسوم بشاه‌طور عليه وعلی آبائه السلام الی يوم المنشور ، آخرربيع الآخر ۹۹۷ نقلت من نسخة كتبت للمؤلف .

(۱۳۹ ر ـ ۱۴۲ پ) ، اين نسخه ازروی نسخه ئيكه برای مؤلف نوشته بوده‌انداستنساخ شده است .

۵۱ ـ رسالة فی‌منع الزوجة نفسها عن‌الزوج قبل‌الدخول : (عربی)

ازهمو ، رساله ايست درامتناع زن ازمجامعت پيش ازوصول مهر .

آغاز : بسمله . مسئلة ، يجوز للزوجة قبل الدخول‌منع نفسهـا عن‌الزوج والامتناع من‌سـائر الاستمتاعات حتی تقبض مهرها ...

انجام : وهذا ممالاينكره من شم رايحةالانصاف . والله اعلم بحقيقة الحال .
نقل عن خط مؤلفه،شيخنا البهائی .

(۱٤۲ پ - ۱٤۳ پ)

۵۲ - حل کلام البیضاوی : (عربی)

ازهمو . درتفسیر آیهٔ : کلما القی فیهـا فوج ... از سورهٔ الملك ، در هفت وجه . واین جز حاشیه وشرح اوست بر«تفسیر بیضاوی» .

آغاز : فی حل کلام البیضاوی للفقیر بهاء الدین محمد العاملی ، بسمله .
قال الله سبحانه فی سورة الملك کلما القی فیها فوج سألهم خزنتها ..

انجام : يردما انقضت عدتها ولانفاس لها، وفی هذا المقامات کلام طويل الذيل ليس هذا محله (نقلت من خطه رحمه الله) .

(۱٤٤ ر - ۱٤٤ پ)

۵۳ - پاسخ : (عربی)

پاسخ نامه ایست ازشیخ بهائی به خان احمد فرمانروای گیلان. پرسش فقهی است درمورد شستن دهان روزه دار وقضای روزه .

آغاز : بسمله . يقول الفقير الی الله الغنی بهاء الدين العاملی انه القی الی کتاب کريم من لدن حکيم عليم لازالت اطناب دولته .

انجام : فالاصلاح مرجو ومأمؤل ، والسلام عليکم اولاً وآخراً و باطناً و ظاهراً نقل من خطه رحمه الله .

(۱٤٤ پ - ۱٤۵ ر)

۵۴ ـ التحفة : (عربی)

ازهمو ، رساله ایست فقهی دراندازۀ کراز رهگذروزن و مساحت وبنام شاه طهماسب بهادرخان صفوی نگاشته است .

(ذریعه ۳ : ۴۰۲) .

آغاز : بسمله . نحمدك یامن ملاءحیاض قلوبنا بماء ولاء النبی ص ... وبعد فیقول ... بهاء الدین محمد العاملی ... احق ما صرف الیه المکلف همته و بیض فی الخوض فیه ...

انجام : لعدم براءة ذمته به ، والله ولی التوفیق ،(هذاماخطر بالبال مع سوءالحال وضیق المجال ،نقلت من نسخة بخط المؤلف قدس سره فی ۲۵ رجب ۱۰۷۹) .

۲۵ رجب ۱۰۷۹ . (۱۴۵ ر ـ ۱۵۰ پ) ، درپایان آمده که ازنسخۀ خط مؤلف استنساخ شده است .

۵۵ـ قبلة (رسالة فی معرفة...): (عربی)

ازهمو ، رساله ایست درقبله شناسی در دوفصل...

آغاز : بسمله . اما بعد الحمد و الصلاة . فیقول اقل العباد محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی ... ان تحقیق حقیقة جهة القبلة التی یجب علی العبد تحصیلها والتوجه الیها ...

انجام : للمستفاد من تعریض الشرحین . و الله سبحانه اعلم بحقایق الامور. هذا ما خطر بالبال الکثیر الاختلال مع ضیق المجال وتراکم الاشتغال والحمدلله اولا وآخراً و باطنا و ظاهراً .

(تمت ۱۷ شعبان سنة تسع وسبعين و الف) .

۱۷ شعبان ۱۰۷۹ ، (۱۵۰ پ - ۱۵۲ ر) .

۱۵۶- الصحيفة فی‌الاسطرلاب : (عربی)

ازهمو، که بنام شاه عباس‌صفوی‌نگاشته است، و این‌رساله‌جز «تحفة‌الحاتمية» او در اسطرلاب است .

(ذریعه ۳ : ۴۲۵ و ۱۵ : ۱۶) .

آغاز : بسمله . ارتفعت درجات جبروتك عن احاطة افهام منااالقاصرة ... اما بعد فيقول ... بهاءالدين محمد العاملی... هذه رسالة صغيرة الحجم وجيزةالنظم... وسميتها بالصحيفة لامكان رسمها علی‌الصحيفة ...

انجام : علی‌صوب القبلة.وليكن هذا آخرما اردنا ايراده فی هذه‌الاوراق . والصلاة علی‌سيد الخلايق علی‌الاطلاق،محمد وآله ...

تاریخ ۱۷ شعبان ۱۰۷۹ ، (۱۵۲ ر-۱۵۳ پ)

۵۷- لغز : (عربی)

رساله ایست با چند لغز وشرح آنها ، برخی از آنها بی نشان و یکی از میرزا کمال الدین حسین معمائی، ویکی از شیخ بهائی بنام میرزا زین‌العابدین.

آغاز : بسمله.ایها العالم الاديب و الفاضل‌اللبيب ما اسم يطلق علی بعض المسميات بالاضافة و كل‌منها موصوف بالفضل والكمال ...

انجام : مندرج بين‌جزئی آخره بالتمام وبآخره ينتهی‌حروف كل‌الكلام.

(۱۵۳ پ - ۱۵۵ ر) .

۵۸ـ حدیث الخضر (سؤال الخضر من ابی بکر) : (عربی)

گفتاریست درحدیث دیدارخضر درمجلس ابی بکر ، و پرسشی که او کرده است .

آغاز : سؤال الخضر من ابی بکر والزامه بالحجة ، عن عطاء الملکی عن ابن عباس رضی الله عنه ...

(۱۵۵ ر ـ ۱۵٦ پ) .

۵۹ ـ تاریخ ولادت پیامبر و امامان : (عربی)

آغاز : محمـد بن عبدالله ولد بمکة یوم الجمعة السابع عشرین من شهر ربیع الاول .

انجام : و مات رحمه الله سنة تسع و عشرین وثمانمایة فوقعت الغیبتا الکبری .

(۱۵٦ پ ـ ۱۵۸ پ) .

۶۰ ـ الناسخ و المنسوخ (رسالة فی...) : (عربی)

رساله ایست درناسخ ومنسوخ درقرآن که کاتب آنرا به ابی القاسم جهة الله بن سلامة نسبت داده است .

آغاز : بسمله . الحمد لله مکافاة لافضاله و الصلاة علی محمد و آله . و بعد فهذه رسالة فی علم الناسخ و المنسوخ ، فان ذلك اول ما یجب ان یبدء به مـن علوم القرآن .

انجام : ناسخ و لا منسوخ ، فهذا ما اردنا ذکره . فرغ من تسوید هـا جامعها الفقیر الی‌الله الغنی‌منصورالاحسائی وذلک‌الیوم الرابع‌عشرمن شهرشعبان سنة الف وخمسة واربعون .

(تمت کتابتها فی ۱۳ ذی‌الحجة من۱۰۷۹) .

تاریخ ۱۳ ذی الحجة ۱۰۷۹ درقریهٔ رضی اباد . (۱۵۸ پ - ۱۶۳ ر) .

۶۱- نسیم السحر فی اللغة : (عربی)

در فهرست ضمیمهٔ مجموعه از ابی الفتح حسن بن ابراهیم یاد شده است رساله ایست بدینگونه : فصل فی‌التنزیل والتمثیل ، فصل فی‌اشیاءِ تختلف اسمائها باختلاف احوالها ، فصل فی‌تقسیم الجودة، فصل فی تقسیم الطول ، فصل‌فی اللین، فصل فی تقسیم الشدة ، تقسیم‌الکثرة ، تقسیم‌العلة ، تقسیم‌السویة ...

آغاز : بسمله . اما بعد حمدالله‌الذی هو اول‌القرآن‌وآخرمدعواهل‌الجنان والصلاة علی مصباح الظلمة ...

انجام : فصل فی‌تقسیم بیوت العرب و تفصیلها،خباء من صوف ... من‌مدرو واقیه من حجر .

(تمت فی ۱۵ ذیحجة ۱۰۷۹) .

تاریخ ۱۵ ذیحجهٔ ۱۰۷۹ ، (۱۵۸ پ - ۱۶۵ ر) :

۶۲-المثلثات : (فارسی)

از ابو محمدبن المستنیر، معروف بقطرب ، در گذشتهٔ ۲۰۶ فرهنگ‌عربی

بفارسی است ، وواژهائیکه به سه‌صورت فتح و ضم و کسر و به سه معنی بکار رفته گردآورده است .

(کشف‌الظنون:مثلث .فرهنگنامه‌ها: ۲۰۸_فهرست‌سپسالار۲:۲۶۹،۲۸۲) .

آغاز : بسمله . هذا کتاب المثلث الفته علی اسماء متفقة کتابته و مختلف معناه علی‌وجوه الثلاث ... الغمز بالفتح آب بسیار . .

انجام: الشعر بالفتح موی ، بالکسر شعار ، بالضم جمع جوب .

(۱۶۵ ر _ ۱۶۶ ر) .

۶۴_ تاریخ الحکماء : (عربی)

رساله‌ایست در تاریخ حکماء یونان واسلام . در آغاز خواب دیدن مأمون ارسطو را میآورد ، که پس از بیداری بدنبال کتابهای او در شهر های روم واسلام بجستجو میپردازد ، تا اینکه براهبی برمیخوردوجای نگارشات ارسطورابمأمون نشان میدهد ، و اوپنج بارشتراز آن کتابها را حمل‌میکند،ومترجمین را بترجمهٔ آنها وامیدارد . سپس دهریون و طبیعیون و الهیون وریاضیون و منطقیون رایاد میکند ، آنگاه به ترجمهٔ این‌دانشمندان میپردازد : ابرخیس‌شاعر‌یونانی(اخوان الصفا وخلان الوفاء) جبرائیل بن بختیشوع ، جعفر بن المکتفی ، الحکم بن ابی الحکم دمشقی‌الطبیب، ذیمقراطیس،ذیوجانس الکلامی، رزق الله المنجم،النحاس المصری ، سنان ثابت بن قرة الحرانی ، صالح بن بهلة الهندی ، عبد الله بن ابی سهل‌بن نوبخت المنجم ، عبید الله‌بن الحسن المعروف بغلام زحل المنجم ، غراب الخطیب الصقلی .

آغاز : حکی محمد بن اسحاق الندیم فی کتابه ان المأمون رآی فی منامه کان رجلاً ابیض مشرباً خمرة واسع الجبین ...

پایان : اذاقد نشات تلمیذاً یستظهر علی معلمه ، فقال من حضر بیض ردی الغراب ردی ای تلمیذ نکد ومعلم نکد (کتب یوم الغدیر ۱۰۷۹) .

(۱۶۶ پ ـ ۱۷۲ ر) .

۶۵ـ منهج النجاة : (عربی)

در دانشهائیکه برانسان واجب است، از ملامحسن فیض کاشانی، گویا این رساله بخشی از همان «منهاج النجاة» اوباشد که بارها بچاپ رسیده است.

(فهرست عربی مشار : ۹۲۸) .

آغاز : من کتاب منهج النجاة لملا محسن الکاشانی ، فی باب طاعات القلب.هدایة . اما العقاید فاقل ما یجب اعتقاده علی المکلف وهو ما ترجمة قول لا اله الاالله محمد ...

أنجام : و تعلیمه حرام و التکسب به سخت الا للتوقی اولدفع المتنبی و یجوز حله بالقرآن والاقسام کما فی الحدیث .

(۱۷۲ ر ـ ۱۷۲ پ) . بخشی ازآنست .

۶۶ـ القبسات : (عربی)

ازمیر محمد باقر بن شمس الدین محمد حسینی استرابادی، معروف به میر داماد ، در عرفان ، که در ۱۳۱۵ ق درتهران بچاپ رسیده است .

(ذریعه۱۷ : ۳۲ ـ فهرست عربی‌مشار : ۶۹۷) .

آغاز : القبس الثامن . فی تحقیق قدرة الله تعالی وارادته جل سلطانه بعد توفیقه ما قد بقی ...

انجام : ولا یعقل فرق بین المجرد و الممکن فی الاستلزام بعلاقة عقلیة و عدمه بعد .

(۱۷۲ پ - ۱۷۳ ر) ، قبسهٔ هشتم‌قبسات‌است .

۶۷ـ الایماضات : (عربی)

از همو ، که همراه «قبسات» اودر ۱۳۱۵ بچاپ رسیده است .

(ذریعه ۲ : ۵۰۹) .

آغاز : التقدم فی تحدید حریم النزاع فی حدوث عالم الجواز اما علمناك فی‌حکمة ما فوق الطبیعة ان تخصص التقریر ...

انجام : فاذن انماالاستدلال علی‌الحدوث من ذلك السبیل‌عند حزب الحق من‌البیانات الجزمیة المحمودة لامن البینات الفحصیة‌البرهانیة .تمت .

(۱۷۳پ - ۱۷۴پ) ، بخشی‌ازآنست درحادث زمانی .

۶۸ـ سی‌فصل‌درتقویم : (عربی)

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی، درگذشتهٔ۶۷۲ . رساله‌ایست‌درسی‌فصل‌درتقویم به‌عربی که‌خود نگارنده آنرابفارسی نیزبرگردانیده است .

(ذریعه۱۲:۲۹۱) .

آغاز : بسمله . هذه رسالة فی معرفة التقاویم مشتمل علی ثلثین فصلاً . الفصل الاول فی حساب الجمل ...

انجام : و متصلا الی سعد للمشری ، و لنقتصر فی هذا المختصر علی القدر و یرجع من اراد الزیادة علیه الی کتب المؤلفة فی هذا الباب .

(تمت فی الاربعاء سابع شهر صفر ۱۰۸۱) .

تاریخ چهارشنبهٔ ۷ صفر ۱۰۸۱ ، (۱۷۴پ - ۱۷۹ ر) ، در نسخهٔ ما نامی از خواجه برده نشده است، با نسخه‌های دیگر مطابقه داده شد و همان سی فصل عربی او بود.

۶۹ـ الاخلاق (اربعة مقالات فی ...) : (عربی)

رساله ایست در اخلاق در چهار مقاله بدینگونه :

۱ـ فی الفطری منه .

۲ـ فی حفظ الاخلاق و اکتسابها .

۳ـ فی سیاسة المنزل .

۴ـ فی تدبیر المدن .

آغاز : بسمله . الحمدلله علی نواله و الصلاة و السلام علی محمد و آله . فهذا مختصر فی علم الاخلاق ، رتبته علی اربع مقالات . المقالة الاولی فی الفطری منه ، الخلق ملکة تصدر عنها الافعال النفسانیة ...

انجام : و اظهار الفرح لفرحهم ، و الغم لغمهم بحیث لا یخرج الی حد النفاق.

(تمت فی ثامن محرم ۱۰۸۱) .

تاریخ ۸ محرم ۱۰۸۱ (۱۷۹ ر - ۱۸۱ ر) .

۷۰ـ اعدادالوفق : (رسالهای در ...) (عربی)

رساله ایست در اعداد وفق، که بخواهش دوستان در شش فصل بدینگونه نگاشته شدهاست :

۱ـ فیمعنیالوفق و کیفیة ذلك .

۲ـ فیوفق عدالفرد .

۳ـ فیوفق عددالزوج نصفه فرد .

٤ـ فیعدد زوج نصفه زوج .

٥ـ فیوفق عدد ٤ فی ٤ .

٦ـ فیوضع الاسامی والکنیوغیره فیالوفق .

آغاز : بسمله . حمدله . حمد الشاکرین والصلاة و السلام علیسید الخلق محمد وآله الطیبینالطاهرین. و بعد فلما کان اعداد الوفق قد اشتهرمن خواصها شعف بسببه کلواحد بمعرفة وضعها ...

انجام : کداود و هود و ایوب . ولنقصر علی هذا القدر فی هذه الرسالـة فان الزکی اذا اتقن ما ذکرناه لم یشکل علیه شییءمن هذا الفن . والحمد لله اولا و آخراً .(تمت فی ۱۳ صفرمن شهورسنة ۱۰۸۱ .)

تاریخ ۱۳صفر ۱۰۸۱ . (۱۸۱ ر - ۱۸۳) ، جدولها شنگرف .

۷۱ـ التحصین فیصفات العارفین : (عربی)

ازابوالعباس احمد بنمحمدبنفهدحلی (۷۵۷ ـ ۸٤۱)درسه قطب بدینگونه

القطب الاول فی‌تصورالعزلة ، القطب الثانی فی‌الاذن و الاخبار فی ذلك ، القطب الثالث فی فوایدها . این رساله درهامش «مکارم الاخلاق» بچاپ رسیده است.

(ذریعة ۳ : ۳۹۸) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تجلی لعباده فشغلهم عن الشهوات ... و بعد فهذا کتاب مضمونه العزلة و الخمول بالاسانید الملتقطات عن الرسول و سمیته کتاب «التحصین» ...

انجام: فلابد من العبور . ولکن هـذا آخر ما نعلقه فی هذه الاوراق و نسأل الله ... وسلم تسلیما کثیراً . (تمت کتابته یوم الاحد ...)

تاریخ یکشنبه ۱ ع ۱۰۸۱/۱ (۱۸۳پ - ۱۸۷ پ) .

۷۳- زبدة الادوات : (فارسی)

فرهنگ عربی بفارسی است، ، نام کتاب و شمارهٔ بابها در دیباجه بدینگونه آمده است .

۱- فی‌الضمایر.

۲- فی‌الاشارت .

۳- فی‌الموصولات .

۴- فی الظروف .

۵- فی‌اشیاء شتا .

۶- فی اسماءِ الافعال .

۷- فی‌المصادر .

۸ـ فی الافعال الناقصة.

۹ـ فی افعال المقاربة .

۱۰ـ فی افعال المدح والذم .

۱۱ـ فی افعال التعجب .

۱۲ـ فی الحروف المشبهة .

۱۳ـ فی الجارات .

۱٤ـ فی ناصبات الفعل .

۱٥ـ فی جازماته .

۱٦ـ فی العاطفات والتخصیص وغیرهما .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تعالی عن الوصف بیانه و توالی علی البریة احسانه ... وبعد فهذا مختصر فی الادوات المتداوله فی اکثر المحاورات یتضمن ستة عشر فصلا ... وسمیته بنبذة الادوات ...

انجام : فیم : درچه . مم و عم : از چه . ها والا : بدانکه . تم المختصر فی الاحد (۱٦ ع ۱۰۸۱/۱) .

تاریخ ۱٦ ع۱/ ۱۰۸۱ (۱۸۸ ر ـ ۱۸۸پ) ، درهامش نسخه آمده : شاید ازمیدانی باشد .

۷۳ ـ شرح اثبات الجوهر المفارق : (عربی)

گزارشی است بر «اثبات العقل» خواجه نصر الدین طوسی ، ازملاجلال الدین محمد بن اسعد دوانی ، در گذشتهٔ ۹۰۸ .

(ذریعه ۱۳ : ۵۸ ـ احوال و آثار خواجه ـ مدرس رضوی)

آغاز : بسمله .بعدحمدالله مبدع الحقایق والصلاة و السلام علی مظهر الدقایق لما اتفق لی مطالعة الرسالة التی اخترعها افضل المحققین . . .

انجام : فی المثل المعقولات ایضا بالعقل . هذا ماسنح لی من الکلام علی هذه الرسالة اثناء الملاحظة . . . انه خیر من اعان وهو المستعان وعلیه التکلان .

(۱۸۸ پ ـ ۱۹۰ پ) متن زیر خط سرخ .

۷۴ ـ الزوراء : (عربی)

از همو ، در اثبات واجب بشیوهٔ عرفانی ، که در شهر نجف نگاشته وسپس خود نگارنده آنرا شرح کرده است .

(ذریعه ۱۲ : ٦۳) .

آغاز : بسمله . الحمدلله لذاته لولیه بـذاته والصلاة منه علی مرتبة الجامعة بجمیع صفاته .و بعدفهذه نبذة من الحقایق بل زبدة من الدقایق .

انجام : و السلام علی القدسیین خصوصاً علی سیدنا الکل فی الکل وعلی آله و اصحابه .

(۱۹۰ پ ـ ۱۹۲ ر) .

۷۵ـ شرح الزوراء : (عربی)

متن و شرح از همو . شرحی است به قوله ، قوله . و این شرح جز حاشیهٔ اوست بر « زوراء » .بخواهش شیخ شرف الدین حسن و بنام امیری علی نامساخته است.

(ذريعه ۱۳ : ۳۰۳).

آغاز : بسمله . اما بعدالحمدلولیه ، والصلاة علی نبیه ، فـانی لما فرغت من تهذیب الرسالة الموسومة بالزوراء المشتملة علی زبدة الحقایق . . .

انجام : و وفقنالما یعنینامن العقیدةوالقول و العمل . ولهالحمد حمداً توافی نعمه وتکافی زید فضله و کرمه ، والصلاة والسلام علی سیدنا محمد وآله واصحابه وتابعیه و احبائه ، والحمدلله رب العالمین .

(۱۹۲ ر - ۱۹٦ پ) .

۸۶ ـ حاشية الزوراء : (عربی)

متن و حاشیه ازهمو .

(ذريعه ٦ : ۱۰۳) .

آغاز : بسمله . سئلت یا اخی ایدك‌الله سبحانه وتعالی و وفقك بروح منه و حسن‌التوفیق ورقاك من حضیض‌التقلیدالی ایقاع التحقیق مماوردفی خطبةالزوراء من قوله و الصلاة . . .

انجام : والله سمیع علیم والهادی الی‌سواء المستقیم و الدین‌القویم ، والسلام علی محمد وآله اجمعین ، مادامت‌السموات و الارضین .

(۱۹٦ پ - ۱۹۸ ر) .

۷۷ ـ المعقولات الثانوية : (عربی)

فصل‌هاییست در معقولات ثانیة منسوب به مولی ابواسحاق . در چهارفصل

است بدینگونه : فصل فیماذکر فی الکتب المتداولة فی تفسیر المعقولات الثانیة ، فصل فی حکایة مایمکن ان نستعان به فی فهم معنی المعقولات الثانیة ، فصل فی ابانة مایتوجه علی المعقولات فی فصل الاول ، فصل فی ابانة مانقل فی الفصل الثانی...

آغاز : فصول یتضمن تفسیر المعقولات . فصل . فیماذکر فی الکتب المتداولة فی تفسیر المعقولات الثانیة و احکامها ، قیل فی الشرح المشهور للمطالع ذهب اهل التحقیق .

انجام : سواء کاناموجودین بالذات اوکان احدهما موجوداً بالذات والآخر موجود بالعرض ، فالامر ظاهر .

(۱۹۸ ر ـ ۲۰۰ ر) .

۷۸ ـ الوصیة : (عربی)

رساله‌ایست عرفانی درسلوك ، دستورهاییست در شانزده بند ، دربر خورد بامریدان، منسوب به ابوعبدالله محمد بن حفیف .

آغاز : بسمله . اوصی الشیخ الکبیر ابوعبدالله محمد بن حفیف (قدس سره). یجب علی المرید اذاقصد سلوك الطریق وخرج عن المضیق الرفیق الشفیق ان یحفظ هذه الخصال . . .

انجام : السادس و العشر . فی مایحتاج المرید . . . حتی یصل بالحق الی الحق . حسبنا الله ونعم الوکیل . ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم ، وصلی الله علی محمد وآله وصحبه وسلم تسلیماً .

(۲۰۰ ر ـ ۲۰۰ پ) .

۷۹ ـ الخطبة الغراء : (عربی)

ازابوعلی سینا ، حسین بن عبدالله ، در گذشتهٔ ۴۲۷ همان خطبه که بنامهای خطبه التوحیدیة و التسبیحیة و الکلمة الالهیة نیز خوانده شده است .

(ذریعه ۷ : ۲۰۴ . مصنفات ابن‌سینا مهدوی : ۹۹) .

آغاز : بسمله . سبحان الملك القهار الاله الجبار ، لاتدرکه الابصار ولا یمثله الافکار . جوهر لایقبل الاضداد . . .

انجام : وعلیك المعول ، وانت المبتدء الاول ، نسئالك التوفیق والعصمة والتنبیة عن العقلة و افاضة الهدایة و کشف السرائر . انك ولی ذلك ومبداه .

(۲۰۰ پ ـ ۲۰۱ ر) .

۸۰ ـ حدود الاشیاء : (عربی)

از همو ، همان رساله که بنامهای الحدود ، و الحدود و الرسوم نیز یادشده است در تعریف اشیاء بترتیب حروف تهجی .

(ذریعه ۶ : ۳۰۰ . مصنفات ابن‌سینا مهدوی:۷۲) .

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة و السلام علی رسوله محمد وآله اجمعین و بعدفان اصدقائی سئلونی ان املی علیهم حدود اشیاء یطلبونی بتحدیدها فاستعفیت عن ذلك علماً بانه کالامر المتعذر . . .

انجام : فالقدیم بحسب الزمان هو الذی لیس له مبدا زمانی وهو وجود الملئکة و السموات وجملة اصول العالم، والقدیم بحسب الذات هو الذی لیس له مبدء علی وهو الواحد الحق تعالی عمایقول الظالمون علوا کبیرا . . .

(۲۰۱ ر – ۲۰۵ ر) .

۸۱ـالموعظة : (عربی)

خطبه‌ایست‌در پند و اندرزهای عرفانی .

آغاز : بسمله . هل‌لاحد من اخوانی فی ان یهب‌لی‌سمعه قدرمالقی‌الله طرفاً من استجابی اعساه یتحمدعنی بالشرکة بعض اعیانها فان‌الصدیق لم یذهب‌عن‌الشوب اخاه مالم یصن .

انجام :واقل‌ماینجح ، وشر المقال ماضاع، و بالله‌الاستعانة ومن‌الناس‌البرائة ومن اعتقدغیرهذا فقدخسر ، وسیعلم‌الذین‌ظلموا ای منقلب‌ینقلبون .

(۲۰۵ ر – ۲۰۶ر) .

۸۲ ـ العهدفی تزکیةالنفس : (عربی)

از ابوعلی سینا ، که بنام «المعاهدة والعهد» نیزیادشده است،این رساله بدو روایت یــکی مختصر و یــکی بزرگتر آمده است،و این نسخه رسالهٔ مختصر و کوچکتر آنست .

(ذریعه ۱۵ : ۳۶۲ــمصنفات‌ابن‌سینا ـ مهدوی : ۱۸۲) .

آغاز : بسمله . قال‌الشیخ . . . فی‌عهدها هدالله به لنفسه بعدان اشارفیه الی انه عاهده بتزکیةنفسه بمقدارماوهب‌له من قوتها .

انجام : عاهدالله‌ان یسیر بهذه‌السیرة و یدین بهذه الدیانة ، کان‌الله‌له و وفقه لمایتوخاه بمنه . تمت‌المعاهدة والحمدلله رب‌العالمین . . .

(۲۰۶ ر – ۲۰۶ پ) .

۸۳ ـ معرفة النفس : (عربی)

رساله‌ایست فلسفی در نفس .

آغاز : بسمله . الحمدلله‌الذی خلق بقدرته و دبر العالم بحکمته ومیزجنس الانسان عن جمیع مخلوقاته و مبدعاته بالعقل . . . و بعدفان اشرف العلوم واعلاها رتبة واجداها لصاحبها معرفةالنفس المؤدی الی معرفةالرب .

انجام : وعرفت‌النفس وماهیته‌وحقیقته. فاعلم ان‌خاصیة فعلها اکتساب‌العلوم و اقتناء المعارف والتخلق بالاخلاق الجمیلة ، والارتیاض بالریاضات الحسنة . تمت.

(۲۰۶ پ ـ ۲۰۸ ر) .

۸۴ ـ منتخب تلقیح‌فهوم الاثر فی‌التاریخ والسیر : (عربی)

تلقیح فهوم‌الاثر نگارش ابوالفرج عبدالرحمان بن‌علی بن جوزی بغدادی ، در گذشتهٔ **۵۹۷** . نسخهٔ ما گزیده‌ایست ازآن .

(کشف‌الظنون : تلقیح‌فهوم . . .)

آغاز : بسمله .قال قتادةالارض عشرون الف‌فرسخ‌اثناعشر الفاعمران والبقیة خراب . قال‌ابوالجلدالارض‌اربعة وعشرون الف فرسخ . . .

انجام : ذکرابن ابی‌الوضاح . . . ان‌الله قدغفر لهذا المیت‌ولمن‌شهده،ذکر جمیع ذلک محمد بن حبیب‌الهاشمی فی تاریخه وذلک فی زمن المتوکل .

(۲۰۸ پ ـ ۲۱۶ ر) .

۸۵ ـ المؤنثات السماعية : (عربی)

رسالهایست مختصر درمؤنثات سماعی ، بترتیب حروف تهجی .

آغاز : المؤنثات السماعية : الهمزة ، اذن، اصبع ، اروی ، و هی المعز . . .

انجام : الياء : يمين . . . وجميع حروف الهجاء و المعنوية نحوفی و علی و اشباههما ، كله مؤنث سماعی .

(۲۱۶ ر ـ ۲۱۶ پ) .

۸۶ ـ مجمع البیان : (عربی)

ازابوعلی فضل بن الحسین طبرسی شیعی ، درتفسیرقرآن،نسخهٔ ماتنها تفسیر سورهٔ دهر است وکاتب آنرا بخشی از « مجمع البیان » نامیده است.

آغاز : من مجمع البيان .فی تفسیرسورة الدهر قدروی الخاص والعام ان الايات من هذه السورة وهی قوله ان الابرار يشربون الی قوله وكان سعيكم مشكورا نزلت فی علی و فاطمة والحسن و الحسين .

انجام : وحصر عددها علی الجملة والتفصيل. اللهم اهدنا بتأييدك وايدنا بتوفيقك فانت الرجاء والامل وعلى فضلك المعول و المتوكل،والحمدلله اولاً وآخراً .

(۲۱۶ پ ـ ۲۱۷ پ) .

۸۷ ـ المغيث فی مختلف الحديث : (عربی)

احادیثی است پراکنده ، که درسرآغازنسخهٔ ماآنراگزیدهای از «المغیث

فی‌مختلف الحدیث » تألیف محمود طاهر بن المظفر السجزی دانسته شده است .

آغاز : نکات منتخبة عن کتاب المغیث . . . حدیث عن ابی‌سعیدالخدری و جابر بن عبدالله و انس بن مالک انهم رووا عن النبی انه ذکر سنة مائة فقال لایبقی علی‌ظهرها یومئذ نفس منفوسة . . .

انجام : اذاهبت فی البلد الحار والهواء حرا ، ذهبت الرمد واطابت للمسافر المسیر اذاهبت انشأت السحاب والقحته باذن‌الله تعالی .

(۲۱۷ پ - ۲۲۰ ر) .

۸۸ - قضایا امیرالمؤمنین : (عربی)

قضاوتهای علی (ع) است بروایتهایی از اصبغ بن نباته و ابی‌لیلا قاضی‌شهر کوفه و محمدبن‌قیس وجز آن .

آغاز : بسمله . روی الاصبغ بن نباته قال حضر عمر بن الخطاب خمسة نفر اخذوا فی زنا فامران یقام علی کل رجل منهم الحدو کان حضر امیرالمؤمنین فقال له یا عمرلیس هنا حکمهم . . .

انجام : و من ذلك . انه قضی فی‌الابل الراعیة فی‌البر . . من عام الی‌عام تأکل من ارض الله‌فیاخذمنها ولی‌الله حق‌الله ، والسلام .

(۲۲۰ ر - ۲۳۰ پ) .

۸۹ - مسائل ابن‌الکواء : (عربی)

آغاز : یروی انه قال یا امیرالمؤمنین انی‌سائلك عن اشیا . . .

انجام : قال فاخبرنی عن امرأةوقعت بها العدة واجبة . . .

(۲۳۰ پ - ۲۳۱ ر) .

۹۰ - منتخب مسائل العویص : (عربی)

رسالهایست فقهی با عنوانهای مسئلة مسئلة و در سرآغاز بشیخ مفید نسبت داده شده است .

(ذریعه ۱۵ : ۳٦۲)

آغاز :منتخب کتاب المسائل العویص تصنیف الشیخ الاجل المفید(ه)فی امراة لها بعل صحیح البعولیة امکنت من نفسها زوجاً کامل العقل رضی فوطئها من غیر جرح...

انجام : مسئلة فی الاقرار بحق اذاقال له عندی کذادراهم . . . قال کذا و کذا درهماً ... فان قال کذا و کذا فدرهم .

(۲۳۱ر - ۲۳۲ پ) .

۹۱- الرجعة : (عربی)

ازمیرزا محمد مؤمن بن دوست محمدحسینی استرآبادی،درگذشتهٔ۱۰۸۸، در رجعت وظهور امام دوازدهم . ودرسرآغاز نسخهٔ ما تاریخ نگارش سال ۱۰٦۷ آمده است .

(ذریعه ۱۰ : ۱٦۳) .

آغاز : بسمله . روی عن اسدبن اسماعیل عن ابی عبدالله ع انه قال حین سئل عن الیوم الذی ذکره الله تعالی مقداره فی القرآن: فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة . . .

انجام : فی خمسة و سبعین الفاً و هوقوله ، اناالننصر رسلنا الذین آمنو فی‌الحیواة الدنیا ... ولهم اللعنه ولهم سوء الدار .

(۲۳۲پ۲۳۹ر) .

۹۲- اشراق هیاکل النورعن ظلمات شواکل الغرور : (عربی)

گزارشی است بر «هیاکل» شهاب الدین یحیی سهروردی، ازغیاث الدین منصور ابن امیرصدرالدین دشتکی‌شیرازی ، در گذشتهٔ ۹۴۸ ، که در آن شرح جلال الدین دوانی را پاسخ گوئی کرده است .

(ذریعه ۲ :۱۰۳ و ۱٤ : ۱۷۷) .

آغاز : واعترض علی مذهب الحکماء بانه لوجاز خروج جمیع الانقسامات الممکنة الی الفعل لزم ان یکون مقدار الجسم غیر متناه ضرورة . ان مجموع المقادیر المتناهیة غیر متناهیة .

انجام : وهذاالتحقیق من الامورالذی تفردبه و مامسه احدفانی اشهد انه لم ینقله عن موضع کسائر افاداته اخذنا علامات وامارات برائته .

(۲۳۹ر- ۲٤۰ر) بخشی از کتابست .

۹۳ ـ حکمة الاشراق : (عربی)

ازابو الفتح شهاب الدین یحیی بن حبش سهروردی. که در تهران بسال ۱۳۱۵ق و ۱۳۳۱ خ بچاپ رسیده است .

(فهرست عربی مشار: ۳۱۶) .

آغاز : حمكة من الاشراق من الجزء الاول . واقل درجات قاری هذا الکتاب ان یکون و رد علیه البارق الآلهی وصار وروده ملکة له وغیره لاینتفع به اصلاً . . .

انجام :و مات عن الظلمات ورفض مشاعرها، اشاهدا یشاهد غیره .

(۲۴۰ر-۲۴۳ر) نسخهٔ ما پاره‌ای ازجزء یکم وپاره‌ای ازجزء دوم آنست .

۹۴- التلویحات: (عربی)

از همو ، که در استانبول بسال ۱۹۴۵ م بچاپ رسیده است .

آغاز : من التلویحات فی ابطال الجزء ، برهـان آخر اذا ضربنا کرة علی بسیط جرمین فی الاعیان فرضاً او کان هذا الجزء حقاً لجاز ان یلاقیه بغیر منقسم وهو محال...

انجام : فیك غیوم الطبیعة یبدولك شرطاً فما کتم عند الحکماء .

(۲۴۳پ - ۲۴۵پ) نسخهٔ ما تنها بخشی ازآنست : ابطال الجزء ، تناهی امتدادات ، قبول الجسم الانفصال الی غیر النهایة ، ابطال الخلاء .

۹۵-حل المغالطات : (عربی)

رساله ایست در حل مغالطات منسوب به ابن کمونه و درسر آغاز آن از پاسخ وحل محقق دوانی یاد میشود ، و در مسئلهٔ دوم (تصور و تصدیق) از اعتراض امیر فخر الدین استر آبادی بر دوانی یادمیشود .کاتب آنرا ازافادات افضل الدین دانسته، وشاید امیر فضل الله استرابادی معاصر شهید باشد .

آغاز : من افادات قدوة الفضلاء افضل الدین (؟) المسئلة الاولی من الکلام فی التوحید . فیقول واجب الوجود لذاته لایمکن ان یکون متعددلان نسبة المتعدد الیه من حیث هوواجب ...

انجام : وهذا الاتحاد غیر مستلزم لایجاد التصور فی مهیة التصدیق الذی هو معلوم بالمجاز فلاینافی اختلاف حقیقتهما کمالایخفی .

(۲٤٥پ ـ ۲٤٦ ر) .

۹۶ـ صدور الکثرة عن الواحد : (عربی)

رساله ایست فلسفی در آن در بارۀ صدور موجودات مختلفه، از یك وجود واحد گفتگو میشود ودرهامش نسخۀ ما آمده : ظاهراً ازافادات نصیر همدانی است . دراین رساله نامۀ شیخ ببهمنیار و پاسخ میرزا جان و ملاعبدالرزاق گیلانی یاد میگردد .

آغاز : قال الشیخ فیما کتب الی بهمنیار لوکان الواحد الحقیقی مصدر الامرین الف و ب مثلاً کانا مصدر لاول لیس الان ب لیس الف فیازم اجتماع النقیضین .

انجام : الشییء من حیث هو مصدر لامر مصدر لامرین لزم کون الشیی من حیث انه مصدلامر مصداً لغیره و هو محال بالبدیهة فتأمل .

(۲٤٦ ر ـ ۲٤٦پ) .

۹۷ـ الفرق بین الفرد والحصة : (عربی)

رساله ایست فلسفی در آن ازجدائی فرد وحصه گفتگو میشود شاید از همان نصیر همدانی باشد .

آغاز . الفرق بین الفرد والحصة . ان الفرد طبیعة مقیدة بالقید بحیث یکون القید داخلا فیها والحصة طبیعة مقیدة بقید بحیث یکون القید خارجاً .

انجام : واماانفکا که عن العلة التامة فغیر مسلم وفی أصل الکلام کلام لایخفی علی المتفطن .

(۲۴۶پ- ۲۴۷ر) .

۹۸- من الجبر والتفويض : (عربی)

بندیست در مسئله جبر و تفویض بنقل از «عیون اخبار الرضا» . از نصیر همدانی.

آغاز : من افادات نصیر الهمدانی (ره) نقلت من خطه (ره) فی عیون اخبار الرضا و قد ذکر عند الجبر و تفیض فقال لاعطیکم فی هذا اصلا لاتختلفون فیه و لایخاصکم علیه احدالا کسرتموه .

(۲۴۷ر) . این رساله ازروی خط مؤلف استنساخ شده است .

۹۹- شرح حدیث من عرف نفسه عرف ربه : (عربی)

بنقل از کشکول .

آغاز . قیل ان قول علی (ع) من عرف نفسه . . . له وجوه الاول ان الروح واحدة فی البدن والله واحدة تعالی واحدة ...

(۲۴۷ر) .

۱۰۰- الغرر والدرر : (عربی)

ازسید مرتضی علم الهدی ، علی بن الحسین موسوی بغدادی (۳۵۶-۴۰۶) همان که به «امالی» شهرت دارد وبچاپ رسیده است .

(ریحانه ۳ : ۱۱۷- فهرست عربی مشار : ۶۴۹-ذریعه ۱۶ : ۶۰) .

آغاز : قال الله تبارك وتعالی ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی وما اوتیتم من العلم الا قلیلا .

انجام : بهذه الصفة فصار الحجاب ههنا کنایة عن الخفا وعبارة عما تدل علیه الدلالة . تمت

(۲٤۷ ر ـ ۲٦٤ پ) . نسخهٔ مامنتخباتی ازآنست باعنوانهای فصل، مجلس ثان تاویل آیة ، مجلس ثالث تأویل آیه، تأویل آخر...

۱۰۱ ـ السبعیات فی مواعظ البریات : (عربی)

ازابونصر محمدبن عبدالرحمان همدانی ، درهفت مجلس. نام کتاب ونگارنده در دیباجه آمده است .

(کشف الظنون: السبعیات) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الملك الجبار، العزیز الغفار المهیمن الستار والصلاة والسلام علی سیدنا ... قال ... ابونصر محمد بن عبدالرحمان الهمدانی انی اعلم ان الخالق الباری جلت قدرته و علت کلمته .

انجام : فقال النبی ما حظ امتی؟ فقال یامحمد یوم الجمعة والجنة لی فاعطیت الجنة لامتك ورضای مع الجمعة لهم . (تمت فی ٦ ج ۱۰۸/۲) .

(۲٦۷ پ ـ ۲۸۱ پ) .

۱۰۲ ـ احادیث وقصص : (عربی)

احادیث وقصصی است بااین عنوانها : حکی ان المأمون ، قال المسعودی لما قتل الاسکندر، قدوم وفدالکوفة الی بغداد ، قصة علی بن جنید الاسکاف المضحك ،

و من الظرایف ، ذکر محمد بن ابی عون ، ذکر محمد بن علی الاخباری ، قـال العروضی ، حدث محمدبن عبدالله الدمشقی ، ذکرابواسحاق المعروف با بن کیل .

آغاز : روی احنف‌بن‌قیس قال‌قدمت المدینة و انا ارید عمربن الخطاب ، فاذا انا بحلقة عظیمة فاذا کعب‌الاخبار یحدث الناس ...

انجام : والمغنین وجماعة الاصحاب مایمکن من عین وورق و کسوة وطیب، ثم ماراَیته بعد ذلك . تمت یوم الاربعاءِ ...

چهارشنبه ۲ ج ۱۰۸۰/۲ (۲۸۱ پ ـ۲۸۹پ) .

۱۰۳ـ الاعراب عن قواعد الاعراب : (عربی)

ازابو محمد عبدالله بن یوسف مشهور به‌ابن هشام نحوی درگذشتهٔ ۷۶۲ . درچهار باب در دستور زبان عربی . که بارها شرح شده وبچاپ رسیده است . (کشف الظنون: الاعراب) .

آغاز : بسمله . قال الشیخ ... امابعد حمدالله حق حمده والصلاة والسلام... وسمیتها بالاعراب عن قواعد الاعراب ...

انجام : هذه العبارة فی‌التنزیل واجب ، وفی هذا القدر کفـایة لمن تأمله انشاءالله ، وهو حسبی ونعم الوکیل ...

۱۱ رجب ۱۰۸۰ (۲۸۹ پ ـ۲۹٤) .

۱۰۴ـ المفید : (عربی)

ازابوالقاسم محمودبن عمر زمخشری ، در تصریف‌باعنوانهای باب‌وفصل .

آغاز : بسمله . حمدله . و الصلاة علی محمد و آلـه اجمعین . قال الامام العلامة فخرخوارزم جارالله ... اعلم ان الفعل علی ضربین ثلاثی ورباعی .

انجام : والمشرق والمغرب فشاذة وکان القیاس بالفتح لانها من باب یفعل . والله اعلم . تمت . . .

دوشنبه ۱۷/ع ۱۰۸۱/۱ (۲۹٤ پ -۲۹۸ پ) .

۱۰۵ـ اختلاجات الاعضاء : (عربی)

رساله ایست در اختلاجـات اعضاء نامبوب و بدون ترتیب .

آغاز : بسمله . اختلاجـات الاعضاء المنقولة عن العلماء الکرام ، اختلاج الاعضاء من الرأس الی القدم . الیافوخ نصیب ورزق فی السفر . ام الرأس نیال خیر کثیر .

انجام : باطن قدم الیمنی مهابة عندالناس، باطن القدم الیسری شرف ورفعة (فی شهر جمادی الثانیة ۱۰۸۲) .

ج ۱۰۸۲/۲ (۲۹۹ر-۲۹۹ پ) .

۱۰۶ـ تفسیر سورة الفاتحة : (عربی)

ازفناری . نسخهٔ ما بخشی از آنست ودر آن از حقیقة شیطان و وسوسهٔ او گفتگو میشود .

آغاز : بسمله . من تفسیر سورة الفاتحة لمولا نافناری . الخامس فی حقیقة الشیطان ووجوده ووسوسته. اماحقیقته عندمن لم یقبل بالمجردات هی اجسام هوائیة وقیل ناریه ...

انجام : وعن الثالث ان المجردات المسماة بالجن والشياطين يجوز ان يكون لهم الآلات الجسمانية من كرة الاثير و الزهير . . . تدرك الجزئيات و تتصرف فی الابدان. تمت فی شهر رجب ۱۰۸۲ .

رجب ۱۹۸۲(۲۹۹ پ- ۳۰۰ ر)نسخهٔ ما بخشی از آنست .

۱۰۷ ـ علم الباری تعالی : (عربی)

رساله ایست در آن ازعلم باری تعالی بجزئیات گفتگو میشود .

(ذریعه ۱۵ : ۳۱۹) .

آغاز : بسمله . واما علم الباری بالجزئیات ففیه خلاف بین المتکلمین و الفلاسفة ، وذلك ان المتکلمین قالوا ان الباری تعالی یعلم الحوادث الیومیة ...

انجام : یوجب التغییرات فی معلوماته ومعلولاته ، والاضافات بینه وبینها فقط ، فهذا ماعندی من التحقیق والله ولی التوفیق (تمت فی عاشر شهر رجب ۱۰۸۳) .

(۳۰۰ ر ـ ۳۰۱ ر) ، نسخه‌ای با این عنوان وبا این سرآغاز ضمن مجموعه‌ای ازرساله های دوانی درکتابخانهٔ کاشف الغطاء درنجف هست (ذریعه ۱۵ : ۳۱۹) .

۱۰۸ـ المحاكمة : (عربی)

رساله ایست که در آن از حرمت یا جواز شرب تتن وقهوه، گفتگو میشود ، گویا از شیخ محمد حر عاملی باشد .

(ذریعه ۱۳ : ۵۳) .

آغاز : بسمله . اعلم ان بعض المتأخرين من علمائنا ذهب الی تحریم شرب

التتن والف فی‌ذلك رسالة استدل فیهـا بوجوه الاول انه من‌الخبائث التی دل علی تحریمهاالکتاب ...

انجام : فقلت هذه مسئلة خلافية وقداجمعوا علی رجحان التوقف والاحتیاط، وعدم الجزم بالاباحة والتحریم فی مثله ، فاستحسن‌الجواب واستغرب الاحتیاط .

(۳۰۱ ر - ۳۰۲ پ)

۱۰۹ ـ فائدة : (عربی)

فائده ایست رجالی درآن‌از کتاب رجال میرزا محمد استرآباد و خلاصهٔ علامه یـاد میشود .

(۳۰۲ پ - ۳۰۳ ر)

۱۱۰ ـ فائدة : (عربی)

فائده ایست‌درمصدر «فضلا»

(۳۰۳ ر)

۱۱۱ ـ بندی درلعن و طعن خلفای راشدین :

(۳۰۴ ر - ۳۰۵ ر)

۱۱۲ ـ حکایتهایی بنقل ازابن ابی الحدید :

(۳۰۵ - ر - ۳۰۷ر)

۱۱۳ـ فائدة : (عربی)

در آن از قواعد علامه در طهارة و گفتگوی او با بیضاوی در این باره، یاد شده است .

(۳۰۷ ر)

۱۱۴ - نامه : (عربی ــ فارسی)

نامه‌ایست ازشیخ بهائی برای میرزاابراهیم به نظم و نثر بعربی وفارسی .

آغاز : بسمله . یاغائب عن عینی لاعن بالی ، القرب الیك منتهی امالی ، ایام سواك لاتسل کیف مضت والله مضت باسوء الاحوال ...

انجام : ولکننی غیرراض بقول نحن روحان ، ولولا ان هذا الشعر من کلام اکابر اصحاب الکمال لکنت مغیراً له هکذا ، نحن روح قد حالتا بدناً ، انتهی .

(۱۰۷پ - ۱۰۸ر پ)

۱۱۵ ــ الاعتقادیة : (عربی)

ازشیخ زین‌الدین بن‌علی شهید دوم کشتهٔ ۹۶۶ .

(ذریعه ۲ : ۲۳۸) .

آغاز : واعلم یابنی ان الحکمة الآلهیة اقتضت التکلیف بهـذه الاغسال عند حصول هذه الاخباث ...

انجام : یابنی تکن من اهل الاعتبار ، وتفکر وتبصر ففر بالاستبصار فسبحان صاحب الالطاف الخفیة والحکمة الربانیة ، تعالی عمایقول المشرکون علواً کبیراً .

(۳۰۸ پ) ، نسخهٔ مابخشی ازآنست .

۱۱۶ ـ وصیة النبی : (عربی)

ازحدیث وصیت پیامبر بعلی (ع) است ، بروایت علی بن ابراهیم ازعلی بن ابیطالب . باعنوان های یاعلی یاعلی .

آغاز : قال حدثنا علی بن ابراهم عن هاشم التمیمی قال حدثنی ... فقال یاعلی اوصیك بتقوی الله ، فانه النجاة من النار والتقی من الحار وسؤالدار . یاعلی ...

انجام : یـاعلی اعطیك فی هذه الوصیة علم الاولین والآخرین دعوتهم فیها... وآخر دعوتهم ان الحمدلله رب العالمین ، وصلی الله علی سیدنا محمد النبی وآله الطاهرین وسلم تسلیماً کثیراً .

(۳۰۸ پ - ۳۱۱ پ)

۱۱۷ ـ فصل فی ذکر فضیلة الامیر : (عربی)

روایت و حدیثی است درفضیلت امیرالمؤمنین (ع) از اصبغ بن نباتـه ، و داستان دست بریدن یك سارق .

آغاز : روی الاصبغ بن نباته ، قال جلست فی بعض الایام عند امیرالمؤمنین (ع) وهو فی جامع الکوفة ....

(۳۱۲ ر - ۳۱۲پ)

۱۱۸ ـ نامه : (عربی)

دونامه است از ملا رفیعای واعظ بیکی از دانشمندان ، درهامش نسخه بخط کاتب نسخه آمده است: این رفیعا همان رفیع الدین فتح الله واعظ قزوینی نگارندهٔ «ابواب الجنان» درگذشتهٔ ۱۰۸۹ است .

آغاز نامه اول: ابشروا یــا معشر الخطوط والارقام ، بلقاء من یعیش بذکره قلبی المستهام ، وطربی لکمایتها الکلمات والحروف .

آغاز نامهٔ دوم : عبید وعبید کم مایسعد الخروج عن عهدة شکر الطافکم المتوافرة حیث اجریتم علی لسان قلمکم اسمه ...

(۳۱۳ ر - ۳۱۳ پ)

۱۱۹ - نامه : (عربی)

نامه‌ایست ازملامحمد علی‌پدر مولی رفیعا که درشمارهٔ پیش‌ازاو یادشده به یکی ازدوستان .

آغاز : صورت مکتوب ارسله مولینا محمدعلی والد... مولینا فتح‌الله‌الواعظ بسمله . الحمدلله وکفی ، والصلاة والسلام علی عباده الذین اصطفی ، وبعد فیقول المهجور المفتون الی الدنیابرقتهالامع ونطقهاکاذب .

انجام : وترك العز والجلال والعلی‌لله المالك ذی الجلال والجمـال . نمق فی‌الخمیس ربیع‌الاولی سنة ۱۰۷۱ .

(۱۱۳ پ-۱۱۵ر)

۱۲۰ - رساله‌درهیئت: (فارسی)

بخشی از هیئت علی‌بن‌محمدقوشچی است ، در بارهٔ ماه های سی‌روزه‌وبیست ونه روزه که بچاپ رسیده است .

آغاز : اماآنکه گفته‌اند که تاچهار ماه متوالی سی‌سی آیدو زیاده نی، تاسه

ماه متوالی بیست ونه آید وزیاده نی ، سببش آنستکه مدت یکدوره سبق قمر ...

انجام : وهلال بیست ونه روز و زیـاده ازثلثه ارباع‌میشود ، و اگر کسر شبانه روزی بیشتر ازاربعة اخماس‌میبود پنج ماه متوالی سی‌سی میآمد . والسلام .

(۳۱۵ ر ۳۱۵ پ) ، بخشی ازهیئت‌فارسی‌اواست .

۱۲۱ ـ تقویم البلدان : (عربی)

رسالـه ایست منتخب از«تقویم البلدان» شاید ازاسماعیل بن‌الافضل ایوبی باشدکه درکشف الظنون ازآن یادشده است ، دردوبخش یکی دریاها وخشکیها ودیگری نام شهرها وبخشهای مسکون .

آغاز : بسمله . وقد استدلوا علی‌ان البحر غامرلثلاثة اربـاع الارض بـان قالوا ان‌الله‌تعالی خلق کل عنصر بحالة لواستحال بکلیته‌الی‌العنصر الآخرکان‌بقدره ...

انجام : الکشی . بفتح‌الکاف‌والشین المشددةمن‌مدن ماوراء النهر ،کاسان ، بالسین المهملة بلدة وراء الشامن .

(۳۱۵ پ - ۳۱۶ پ)

۱۲۲ ـ التحفة : (عربی)

بخشی است ازیك کتاب درهیئت تألیف علامهٔ شیرازی . که فصل دهم‌آن‌در صبح وشفق است .

آغاز : من‌التحفة للعلامة الشیرازی ، قطعةالکرة التامة یحیط بها سطح مستدیرودایرة فقط هی‌الحادثة عن‌توهم قطع سطح مستوی للکرة الی قطعتین ...

انجام : فیظهر الصبح ویدوم الی‌ان یقطع باقی مدارات الی‌المماسة وهو ثمانون درجة وهی خمس ساعات اذمن المحاذات الی المماسة .

(۳۱۶ پ - ۳۱۷ ر)

۱۲۳ ـ طالب و مطلوب : (فارسی)

بندیست درایجاد محبت میان دوتن .

آغاز : طریقهٔ مخمس تحبیب،اسم طالب دریك‌ضلع واسم مطلوب‌دریك ضلع.

(۳۱۷ ر - ۳۱۷ پ)

۱۲۴ ـ فصل فی اعجاز القرآن : (عربی)

فصلی است دراعجاز قرآن ، بنقل‌از [کتاب کثیرالفوائد کراجکی] .

آغاز : فصل . من‌البیان فی‌اعجاز القرآن ، فمن ذلك عجز بلغاء العرب عن‌الاتیان بمثله فی‌فصاحته ونظمه مع‌علمهم بان‌النبی (ص) قدجعله علما علی‌صدقه وسماعهم للتحدی ...

انجام : وامثال ذلك کثیرة یطول بهاالکتاب ، وقد ذکرها اهل العلم . نقلت من کتاب کثیر الفوائد للکراجکی ، وهو ابوالفتح محمدبن علی الکراجکی من‌تلامیذ شیخنا المفید رحمهماالله .

(۱۱۸ ر - ۱۱۸ پ)

۱۲۵ـ اولوالعزم‌من‌الرسل : (عربی)

بندی در بارهٔ پیامبران اولو العزم از «کافی» کلینی . و تفسیر آیه ای درآن بارهٔ .

آغاز : فـاصبر كماصبروااالوالعزم من الرسل ، اولوا البينات والحزم منهم فانك من جملتهم ...

(٣١٨ پ)

۱۲۶- منظومه : (عربی)

از عمر بن یحیی بن عبدالرحمان الکرمانی .

آغاز :

يا حبيب القلب غوثاً فالهوى بالجار جار

يا صريع الحب صبراً فالنوى بالثار ثـار

انجام :

ذاك فيما بين الآف براى قـائل

ذاك فى تحصيل فلس فاتح اقفال فال

(٣١٨ پ - ٣١٩ پ)

۱۲۷- الذخيرة : (عربی)

در سر آغاز نسخه آمده : الفن الثانی من كتاب الذخيرة لاسكندرفی ذكر اصول الصنعة وتدبير الاكسيرات . با این عنوانها : فصل فی استخراج الماءالحار. فصل الماء الرابع المسمى طريراس . باب تكسير الزرنيخ . فصل تصعيد الزرنيخ . باب تبييض النحاس، باب تبييض النحاس باب نقل النحاس ، باب تطهير الفضة .الفن الثالث فی التركيبات . الفن الرابع فی صفة الترياق .

(ذریعه ۱۰ : ۱۳) .

آغاز : بسمله . أعلم ان الذهب اشرف الاجساد الارضية لانها اطولها بقاء ولان الافات اقل تسرعاً اليه لانه ابعد عن التحلل... فصل فی استخراج الماء الحارة المسمی بصابیوس یوخذ من الصدف الصفادع .

انجام : درياق عجيب الفعل يقهر جميع السموم ويخرجها عن البدن بالعرق انشاء الله تعالی وحده العزیز .

(۳۱۹ پ ـ ۳۲۵ پ) ، نسخهٔ مافن دوم وسوم و چهارم ذخیره را دارد .

۱۲۸ـ ارجوزة : (عربی)

ازابن سینا ، درپزشکی و مجربات خوداو ، که قنواتی بشمارهٔ ۱۱۳ ومهدوی درصفحهٔ ۲۷ فهرست خود آنرایاد کرده اند . نسخه مادر ۱۱٤ بیت است .

آغاز :

بدات باسم الله فی نظم حسن — اذ کر ماجربت فی طول الزمن

انجام :

هذا الذی جربته فی عمری — نظمته للمتقین اثری

و صلاة الله ذی الجلال — علی النبی المصطفی و الآل

و صحبه و التابعین اثرا — ما جاء قطر و اجاد زهرا

(۳۲۵ پ ـ ۳۲٦ پ) .

۱۲۹ـ خطبهٔ شقشقیة : (عربی)

منسوب به علی بن ابیطالب .

(۳۲۶ پ - ۳۲۷ ر) .

۴۹۰۱ ـ مناقب الطاهرین و دلائل المؤمنین (فارسی)

ازعماد الدین حسن بن علی بن محمد بن علی طبری ، در مناقب و قصص چهارده معصوم . نام کتاب و نگارنده در دیباجه آمده است، ودر آن از «اربعین» خود یاد میکند .

(ذریعه ۱ : ۴۱۴ ـ روضات الجنات : ۱۶۹) .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان من طین وجعل نسله من سلالة من ماء مهین ... اما بعد مؤلف این کتاب ... الحسن بن علی ...

انجام : که ظاهر و باطن بندگان بشناسد ، که والله یعلم المفسد من المصلح ه از اینجاست که فرمود ماکان لهم الخیرة . و الحمد لله رب العالمین (حرره ...)

بی نام و بی تاریخ، ازسدهٔ دهم ، ۳۲۲ ورق ، نوع کاغذ سمرقندی ، سطر ۱۹ـ ۱۷ × ۲۶ ، جلد مقوایی تازه ، جلد ۲۴ × ۳۴ ، عنوان درشت مشکی و کنارهٔ آن شنگرف ، نشان شنگرف . دوازده برگ از آغاز و دو برگ از انجام بخط اسدالله بن محمد کاظم موسوی در ۱۳۶۰ نو نویس شده است . سرگذشت نگارنده در پنج صفحه بخط حاج ملا علی تبریزی خیابانی به این کتاب افزوده شده است .

شمارهٔ دفتر : ۶۴۹۶۹

۴۹۰۲ ـ اختیارات بدیعی (فارسی)

ازحاج زین‌الدین‌عطار علی‌بن حسین‌انصاری. دردومقاله ، درداروهای‌مفرده ومرکبه ، بنام‌شاهزاده‌خانم بدیع‌الجمال ، در۷۷۰ ساخته است . که درکانپوربسال ۱۳۰۵ بچاپ رسیده‌است .

(ذریعه ۱ : ۳٦۸ . فهرست فارسی‌مشار : ۵۷.فهرست دانشگاه٤ : ۷۱۵) .

آغاز : بسمله . امداد حمد بی‌عد واعداد سپاس بی‌قیاس مبدعی را که آثار ابداع اوبرهرورقی ...وضوح یافته ..

پایان : واستعمال کند مفید بود انشاءالله العزیز . والله اعلم بالصواب ... (تمت الکتاب ... علی‌ید ... من‌آل طاها وباسین) .

خط نستعلیق ، کاتب‌بی‌نام ، تاریخ ۸ شعبان ۱۰۳٤ ، ۲۵۸ ورق ، کاغذ سمرقندی ، سطر۲۵ ـ ۱۰/۵ × ۱۷/۵ ، جلد تیماج قهوه‌یی ضربی ، اندازهٔ جلد ۱۸ × ۲۹ ، فهرست بترتیب حروف‌تهجی درجدولهای شنگرفی درآغاز کتاب هست . عنوان‌ونشان‌شنگرف . مهرچهارگوش (العبدالمذنب ابوالقاسم) .

شمارهٔ دفتر : ٦٤۹۷۰

۴۹۰۳ ـ مجموعه

دارای بیست وسه‌رساله .

خط نستعلیق یك کانب: محمدمؤمن‌بن‌علینقی‌باکی دراصفهان‌ازسدهٔ‌داوزدهم. ۲٤۰ ورق ، کاغذسپاهانی ، سطر٤۸ ـ ۹ × ۲۳ ، جلدتیماج سرخ یك لایی ، اندازهٔ

جلد ۱٤/٥ × ۳۰، کنارهٔ برگها وصالی شده و کنار برخی ازسطرها بزیر وصالی رفته است . میان رساله‌ها وجای‌های افتادگی کاغذ سفید گذارده‌اند .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٧١

۱ - التنبیهات العلیة علی وظائف الصلاة القلبیة (عربی)

از شیخ زین‌الدین بن‌علی‌بن احمد شامی عاملی شهید در ۹٦٦ . دردیباچه مینویسد که این‌رساله راپس از الفیة ونفلیة ساختم . رساله‌ایست دریك‌مقدمه وسه فصل ویك‌خاتمه‌درشنبهٔ ۹ ذیحجهٔ ۹٥۱ بانجام‌رسیده‌وبارها بچاپ رسیده است .

(ذریعه ٤ : ٤٥۲ – فهرست مشار : ۲۲۰) .

آغاز : (افتاده) واکثرها قدوردت به‌النصوص عن اهل‌الخصوص علیهم‌افضل الصلوات واکمل التحیات .

انجام : یوم عرفة سنة احدی وخمسین و تسعمایة حامداً مستغفراً من ذنبه وحسبنا الله ونعم‌الوکیل . (الی‌هنا کلام المصنف . . . وقع‌الفراغ من تحریرها ... صلوات‌الله علیهم اجمعین) .

خط نستعلیق ، کاتب محمد مؤمن‌بن علی نقی ، تاریخ ۲٤ رجب ۱۱۱۸ ، (۱ ر – ۲۰ پ) آغاز دردیباچه افتاده است .

۲ - رسالة فی‌الحکمة : (عربی)

رساله‌ایست فلسفی و کلامی درچهارده فصل ویك‌خاتمه ، بدینگونه :

۱ – اثبات واجب‌الوجود .

۲ – الوجود لایزید علیه بل‌هوعین وجوده .

۳ ـ فی التوحید.

٤ ـ الواجب الوجود لایقبل القسمة (فصل ٥ و٦ را ندارد)

۷ ـ فی قدرته تعالی.

۸ ـ فی ارادته.

۹ ـ فی حیاته.

۱۰ ـ فی سمعه وبصره.

۱۱ ـ فی کلامه.

۱۲ ـ فی القضاء والقدر.

۱۳ ـ فی حکمته.

۱٤ ـ فی جوده.

آغاز : بسمله. توکلی علی الله القدیم ومنه الاعانة فی التتمیم، وله الحمد علی کرمه العمیم، ومنه القدیم والصلاة والسلام علی نبیه الکریم ... وبعد فهذه نبذة من الحقایق وزبدة من الدقایق.

انجام : قدرجع الامر کله الی الله تعالی، الا الی الله تصیر الامور، و الحمدلله الکریم الشکور والصلاة والسلام علی نبیه شفیع یوم النشور. تم بالخیر.

خط همان نستعلیق (۲۱ ر ـ ۲۸ ر) نسخه مقابله وتصحیح شده است.

۳ ـ وحدة الوجود (رساله فی ـ) : (عربی)

از شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی، رساله ایست فلسفی درمسئلهٔ وحدت وجود.

(فهرست دانشگاه ۳ : ۵۱۷).

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی هو نور سماوات العقول و ظهور ارض ارض

الاجرام ... وبعد فيقول ... شيخ حسين بن ابراهيم التنكابنى . . . انا كتب شيئاً فى باب وحدة الوجود مع كثرة كليـاته .

انجام : ومن لم يبلغ الى هذه المرتبة فى التوحيد فهوهايم فى تيه الحيرة ولم يكن من الموحدين بالحقيقة . والله اعلم بحقـايق الامور . و هو ولـى دارالسرور والمنقذ عن اسرار بلاد الغرور .

خط همان نستعليق (۲۸ پ ـ ۲۹ پ)

۴ ـ جبر واختيار (رساله در ـ) : (فارسى)

از آقاجمال الدين محمد خوانسارى ، رساله ايست كه در طينت مؤمنين و كفار بحث ميكند و بيشتر باحاديث استناد ميجويد و بنام شاه سلطان حسين صفوى ، ساخته شده است . نام نگارنده و شاه در ديباچه آمده است . (ذريعه ۵:۸۳)

آغاز : بسمله . وسيله ساز سعادات جاودانى ، شكـر و سپاس نعمت اساس جهان آفرينى است كه ... اما بعد بر صافى طينتان پاكيزه سرشت و عارفان نيك و بد و هر خوب و زشت پوشيده نماند .

انجام : ودر طريق اهل سنت نيز احاديث بر وفق آنها وارد شده نهـايت بسا باشد كه باعتبار اين معنى بعضى از آنها بر تقية محمول تواند شد . والله تعالى يعلم تمت الرسالة .

خط همان نستعليق ، (۲۹ پ ـ ...) سپس بندى دربـارهٔ اصطلاح صحيح وحسن وضعيف در درايهٔ حديث هست .

۵ـ تاريخ : (فارسى)

بنام شاه سلطان حسين صفوى و وزير آصف رأى ارسطو تدبيراو . منشآتى

است به‌نظم و نثر بااین عنوانها: تاریخ میرزا ابراهیم مجلس نویس، تاریخ میرزا وزیر، تاریخ میرزا ربیع، درتعریف مستوفی خاصة، درتعریف عمارت محمدقلیخان تفنگچی،در خرابی سیلاب (نوشته شده در سال ۱۱۱۰) تاریخ فوت مولانا محمد باقر (۱۱۱۰)، و جز آنها .

آغاز : بسمله .

بچرخ تـا اثر مهر و مـاه بود
نگین سلیمان بـدست شاه بود
زراستی بجبین هر که نام‌شه ننوشت
رخش چو مهر خراشیده وسیاه بود

سجع نگین پادشاه قلمرو بنیان نام‌خداوندی سزاست که فرمانروایی ملك سلیمان... وبعد برجواهر شناسان عین‌الیقین...

انجام: و ستارهٔ طالع ارجمند این زیبای مسند سروری و دارای مملکت ذره پروری ازتوفیقات حضرت ذوالجلال وتوجهات پادشاه بیهمال درفلك‌کامیابی‌در این سپهر مقضی‌المرامی نشأتین .. (افتاده).

خط همان نستعلیق، (۴۳ ـ ۶۰ ر) باتوجه باینکه کتابت این مجموعه درچند موردتاریخ ۱۱۱۱رادارد، یادداشت‌وماده‌تاریخ‌مرگ محمدباقرمجلسی در ۱۱۱۰ [ازجهان‌رفت‌رهنمای‌جهان ۱۱۱۰] جالب‌توجه‌است . برخی از کنارهٔ سطرها بزیروصالی رفته است .

۶ـ نان وحلوا: (فارسی)

ازشیخ‌بهائی، محمد بن‌الحسین‌عاملی، که بارها بچاپ رسیده‌است .

(فهرست‌مشار: ۱۵۶۳)

آغاز : بسمله . الحمدلله علی افضاله والصلاة والسلام علـی اشرف الخلایق محمدوآله اما بعد فیقول... محمدالمشتهر ببهاءالدین العاملی...

ایها اللاهـی عن العهد القدیم ایها الساهـی عن النهج القویم

خط همان نستعلیق (۶۱ - ۶۳ پ)

۷ـ نسب‌نامه : (فارسی)

نسب‌نامهٔ چهارده معصوم است، ونسخهٔ مااز پیامبرآغازشده‌ودر جعفر صادق بریده شده است.

آغاز : بسمله. نسب‌نامهٔ حضرات ائمهٔ‌معصومین صلوات‌الله علیهم اجمعین . اول در احوال حضرت خاتم الانبیاء ... نقل از نگارستان ، نسب شریفش براین موجب است محمد بن عبدالله ...

انجام: حضرت‌امام جعفرصادق امام ششم... اولادش ده‌نفرذکور، امام‌موسی کاظم،اسحاق، محمد، اسماعیل، عبدالله، عباس، علی. اناث... (افتاده).

خط همان نستعلیق (۶۳ر-۶۴پ)

۸ـ جنگ : (فارسی- عربی)

جنگ نظم ونثر از حدیث ودعا، و خطبه‌های امامان، نسخه‌های پزشکی، پراکنده‌هـای فلسفی، شعر از شاه مطیعا، میرصیدی عرب خان ، میرزا ابراهیم ادهم، تاریخ وفات حافظ، سعدی ، خواجه نصیرالدین بنظم ، ودرآن از کشکول، کتاب الصبروالشکر، نهج‌البلاغة، مقالات شیخ مفید،کافی کلینی ، تفسیر علی ابن

ابراهیم نقل میکنند ، وصورت چند عقدنامهٔ بیع واجاره و وکالت و صلح و معما ، دستورهای پزشکی درآبستنی زنان وجزآن رادارد .

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی جعلنا من امة حبیبه وخلیله محمدالمصطفی..

انجام: النمل تکتب بالضاء کل غلط بالطاء الاغلاتالحساب فانه یکتب بالتاء المنقطة .

خطهمان نستعلیق (٦٤ ر-٨٤ر)و(٨٦ر- ٨٩ر) و(٩٢ر-٩٩پ) و (١٣٠پ- ١٦٠) و (١٩٥ر-)

٩- اعتقاد الحکماء : (عربی)

از شیخ شهاب‌الدین سهروردی، رساله‌ایست در دفاع از فلاسفه ، واینکه آنان‌دهری‌ومنکر حشر وعذاب نیستند .

آغاز : بسمله. وعلیك الاتکال یا کریم. اما بعد حمدالله تعالی والصلاة علی نبیه محمد وآله فسبب تحریر هذه‌الکلمات هوانی لمارأیت انه‌تطرق السنة‌الناس الی‌اهل‌العلم.. بانهم هم‌الدهریة‌الذین لایقولون بالصانع ...

انجام : فانه قدیر بالاجابة جدیر، والحمدلمبدع الکل والصلاة علی سیدنا محمد خیرالبریة وعلی‌آله الاخیار وصحبه‌الابرار (کتب رسالة اعتقادالحکماء من مقالات شهاب‌الدین السهروردی عن صورت...)

خط همان نستعلیق (٨٤پ - ٨٥پ) در پایان نوشته‌که این نسخه ازخط میر محمد باقر داماد نوشته شده است .

۱۰ـ منتخب فی الحکمة : (عربی)

گزیده ایست دریازده باب گرفته شده از نوشتهٔ ابن‌سینا بدینگونه .

۱ـ العلویات من السماء ومافیها.

۲ـ فی الارض والمیاه ومافیها .

۳ـ فی الشجر والزرع.

٤ـ فی المعادن .

۵ـ فی الطهارة واللبس والاکل والصلاة.

٦ـ فی رویة اعضاء الانسان والنکاح .

۷ـ فی الکرسی والتجارة وضرب العبد والطیران .

۸ـ فی البکاء والضحک واللعب.

۹ـ فی الوحش وحشرات الارض والدواب.

۱۰ـ فی السلاح واللباس والحرب .

۱۱ـ فی الضرب والقتل والمرض والموت والقبر.

آغاز . بسمله. هذامنتخب من الرسالة المنسوبة الی ابن‌سینا وهوعلی احد عشر باباً. الباب الاول فی العلویات من السماء ومافیها والرعد والبرق ...

انجام : ومن رآی نفسه من الرمها (؟) یخاف علیه من مرض شدیداً وموت والخلاص من الحبس خلاص من شدة،والله اعلم بالصواب.

همان نستعلیق (۸۹پ ـ ۹۰پ)

۱۱ ـ الحدیث : (عربی)

بخشی است ازیك کتابی در حدیث بدینگونه.

الفصل الثالث عشر : في الحقد والحسد .

الفصل الرابع عشر : في الفقر والثروة والهجر والشهوة .

الخامس عشر : في الايمان والنفاق والنكاح والطلاق .

السابع عشر : في الخلق والنوا والصمت .

الثامن عشر : في الفرح والحذاقة الترح والحماقة.

التاسع عشر : في الطيب والنساء .

الفصل العشرين : في الشباب والهرم والصحة والسقم .

الواحد والعشرين : في الوعد والدين والصدق واليمين.

الثاني والعشرين : في الكسب والبطالة .

الثالث والعشرين : في الغضب والقتال .

الرابع والعشرين : في الغيبة والبهتان.

الخامس والعشرين : في الوديعة والمصالحة .

السادس والعشرين : في المسكر والرباء واللواطة .

آغاز : (افتاده)على من اغضب فحلم . وقال (ص) خيارامتي احداً وهاالذين اذاغضبوا ارجعوا.وقال (ص)من كظم غيظا ...

انجام : الفصل السادس و العشرين في المسكر والرباء واللواطة و الزنا قال النبي (ص) من شرب لم تقبل صلاته اربعين يومافان مات فيها ..

خط همان نستعليق (١٠٢ر-١٠٣پ)

١٢ ــ الوجيزة في الدراية : (عربي)

ازشيخ بهائى ، محمدبن حسين عاملى ، دريك مقدمه و شش فصل و يك خاتمة

که‌چندبار بچاپ رسیده‌است. (فهرست عربی مشار: ۶۸۵)

آغاز: بسمله. الحمدلله علی نعمائه‌المتواترة و آلائه‌المستفیضة‌المتکاثرة . . اما بعد فهذه رسالة عزیزة موسومة بالوجیزة ...

انجام : وأسأل الله التوفیق لاتمامه والفوزبسعادة اختتامه انه سمیع مجیب (تمت‌الرسالة بعون الله وتوفیقه).

خط همان نستعلیق (۱۰۶ر – ۱۰۸ر)

۱۳ ـ بدایةالدرایة : (عربی)

رساله‌ایست در علم درایت حدیث در یك مقدمه وچندباب . از شهید ثانی (ذریعه ۳ : ۵۸)

آغاز : بسمله . نحمدك‌اللهم علی‌البدایة‌فی‌الدرایة ونسألك حسن‌الرعایة ... وبعد فهذا کتاب مختصرفی‌علم درایة‌الحدیث و بیان مصطلحاتهم علی وجه‌الایجاز مرتب علی مقدمة وابواب والمقدمة فی‌بیان‌اصوله ومصطلحاته ...

انجام افتاده : وما اشتمل علی احادیث‌واسنادواحدة نذکره فی کل‌حدیث اونذکره اولا و نقول بعده بالاسناد . . . واذا ذکرالشیخ حدیثاً باسناد ثم‌اتبعه باسناد آخروقال..

همان نستعلیق (۱۰۸ر – ۱۱۰ پ) سپس شش‌برگ سفید

۱۴ ـ صفات الباری (رسالة‌فی...): (عربی)

آغاز : بسمله . الفصل الاول فیمایتعلق بذات الله تعالـی و صفاتـه.اختلف المسلمون هنا فی مسایل نحن نذکرها ونوضح مایجب الاتباع‌منهابعون الله‌تعالی.

الاولی فی حقیقة تعالی ، ذهب المحققون من المسلمین الی ان الله تعالی مجرد...

انجام: الصیام والدعاء فی غایة السفه ولماکان ذلك معلوم البطلان لکل احد کان ایصال الثواب من الله تعالی لکل عاقل معلوماً لایشك فیه العاقل .

همان نستعلیق (۱۱٦ پ - ۱۱۹ ر)

۱۵ - مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة : (عربی)

منسوب بحضرت صادق (ع). که چندبار بچاپ رسیده است.

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بذکره و قدس ارواحهم بسره .... اما بعد فهذا کتاب مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة من کلام الصادق ..

انجام : و اختیار الزهد ومعرفة آفاتها ورفض شهواتها، مع رفض الریا فاذا حصلت هذه الخصال بحقه فی نفس فهو من خاصة الله وعباده المقربین و اولیائه حقاً.

همان نستعلیق (۱۱۹ر- ۱۳۰ پ)

۱۶-مناسك حج : (فارسی)

درپایان برسالهٔ بزرگ‌پدر خود در این باره اشاره میکند ، شاید یکی از چندرسالهٔ محمد باقر مجلسی باشد.

(ذریعه ۱ : ۱۵ - فهرست رضوی ۱ : ۲٦۰)

آغاز : (افتاده) واجب است قربة الی الله.و درهمهٔ نیتها کسی که حج بـه نیابت دیگری کند نیت کند که این فعل را بجامیآورم درعمرهٔ اسلام عمرهٔ تمتع یا حج اسلام حج تمتع ازبرای آنکه واجبست برفلانی ...

انجام : یك غسل بکنند.وآدب زیارت و کیفیت آنرا در رسالهٔ دیگرذکر

کرده‌ایم،وسایرفروع واحکام نادرة دررسالۀ کبیر والد فقیررحمة الله علیه مذکور است،هر که خواهد باید که بآن رجوع کند. والحمدلله رب‌العالمین وصلی‌الله‌علی محمد وآله الطاهرین .

همان نستعلیق (۱٦۱ر – ۱٦٤ پ)

۱۷ – رضاعیه : (فارسی)

ازمحمد تقی بن ملامقصود علی اصفهانـی مجلسی، درگذشتۀ در ۱۰۷۰ در دیباجه‌مینویسد: چون درامررضاع افراط وتفریط شده بودمن راه وسط راگزیدم (ذریعه ۱۱ : ۱۹۰ – فهرست دانشگاه٥ : ۱۹۰۱)

آغاز : بسمله . حمدله . و صلی‌الله علی محمد واهل بیته‌الطاهرین الاولین والاخرین ... و بعد چنین گوید ... محمد تقی بن المجلسی الاصفهانی کـه چـون دراین عصرافراط وتفریط بسیار درامررضاع واقع شده بود...

انجام : وحضرت فرمودند که‌این‌فعل مکروه است وشیرو گوشت‌آن باکی ندارد، والحمدلله رب‌العالمین والصلاة علی اشرف النبیین محمد و عترته‌المعصومین تمت .

همان نستعلیق ، شب پنجشنبۀ ۱۱۱۱ (۱٦٤ پ – ۱٦۹ پ)

۱۸– شکوك الصلاة : (فارسی)

ازملامحمد باقربن محمدتقی‌مجلسی ، درگذشتۀ ۱۱۱۰در یك‌مقدمه وپنج فصل و یك خاتمة کـه در ۱۲ ذیقعـده ۱۰۸۵ بانجام رسیده است .

(ذریعه ۱٤ : ۲۱٦و۲۱۸–فهرست‌مشار:۸۳٦ – فهرست‌دانشگاه٥ :۱۹٤۳).

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی ازاح ظلمات الشبهات والشکوك والاوهام... اما بعد چنین گوید... محمد باقربن محمد تقی ... که چون نماز اشرف عبادات بدنیة واعظم قرابات ربانیه است...

انجام : در دوازدهم ماه ذیقعدة الحرام ازسال هزاروهشتاد وپنج ازهجرت والحمدلله اولاً وآخراً وصلی‌الله علی محمد وآله المقدسین (تم تنمیق هذه‌الرسالة فی سادس شهرربیع‌الاول (۱۱۱۱) فی‌محروسة اصفهان... ابن علینقی محمدمؤمن المدعو بباکی).

همان نستعلق ، کاتب همان محمد مؤمن بن علی نقی باکی در اصفهان

۶ ع ۱۱۱۱/۱ (۱۶۹ پ - ۱۷۴ پ)

کنارهٔ سطرهای برگ انجام بزیروصالی رفته است

۱۶ ــ آداب تجهیز اموات : (فارسی)

از همو، گزیده‌ایست از رسالهٔ پنج فصلی او

(ذریعه ۱ : ۱٤)

آغاز : این چندکلمه‌ایست از رسالهٔ مولانا محمد باقرمجلسی که در بیان آداب تجهیزوتغسیل‌وتکفین‌میت ... بدانکه احکام میت ازغسل دادن‌و کفن کردن و نماز کردن ...

انجام : فصل درآداب دفن میت . واجبست ... کـه عقاید حق را تلقین او کنند، خصوصاً ولایت ائمهٔ معصومین صلوات الله علیهم‌اجمعین.

همان نستعلیق (۱۷٤ پ - ۱۷۵ پ)

۲۰- پرسش و پاسخ : (عربی)

رساله ایست فقهی بشیوهٔ سؤال وجواب ، منسوب بملا محمد باقرمجلسی .

آغاز : بسمله.هذه اسئلة ینسب الی بعض الاذکیاء واحوبة ینسب الی مولینا محمدباقر بن محمد تقی .

سؤال : آب چاه بملاقات نجاست نجس میشودیا نه؟ جواب :نجس میشود ...

انجام : موجب کفر نمیشود اما جزایت برخدای و ائمهٔ هدی علیهم السلام است . تمت تحریراً فی شهر ذیقعدة سنة مائةوتسع بعدالالف من الهجرة النبویة .

همان نستعلیق ، تاریخ ذیقعدهٔ ۱۱۰۹ (۱۸۸ ر -۱۹۲ پ) .

۲۱- مکتوب : (عربی)

نامهٔ هلاکوست به ناصرالدین پادشاه مصر از منشآت خواجه نصرالدین طوسی (احوال وآثار خواجه ازمدرس رضوی) .

آغاز : صورة ما کتبه المحقق الطوسی من هلاکوالملك الی الملك الناصر سلطان مصر . بسمله - قل اللهم فاطرالسماوات و الارض ، یعلم الملك الناصر اننا نزلنا بغداد سنة خمس وخمسین وستمایة و سرنا(!) ملکها .

انجام . ویجعل الله عزوجل لمن شاء النصروالظفر . والحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی سیدنا محمد سید المرسلین ، والسلام علی من اتبع الهدی و اطاع الملك الاعلی . تمت .

نستعلیق(۱۹۲ پ - ۱۹۳ پ) سپس یك لغزاز شیخ بهایی(گ ۱۹۳ پ) .

۲۲ـ وحدة الوجود (رسالة‌فی...) : (عربی)

ازجلال الدین محمدبن اسعد دوانی ، رساله ایست در یك صفحه .

آغاز : بسمله . سبحان من ینطق بتوحیده کل موجود و یشهد انه وحده لاشریك له ... وبعد فقد اشار الی بعض اخوان الدین . . . ان اعمل تذکرة للعهد القدیم ... یتعلق بمسئلة وحدة الوجود .

انجام : وقد استدل الرئیس بنفی تأثیر الممکن کمامر ،فلایکون الموجود الا الوجود وفیه بعد کمامران المبدأ فی‌الوجود لعله بالمساٮحة فتدبر. من‌افادات ملاجلال دوانی .

همان نستعلیق (۱۹۳پ).

۲۳ رسالة فی‌الکلام : (عربی)

بخشی‌از کتابی‌است‌در کلام، آغازافتاده‌بدینگونه: المقالة‌السابعة‌فی‌حجة‌الله‌علی خلقه(بخشی از مقالهٔ هفتم‌وآغاز هشتم‌افتاده) المقالة التاسعة فی العلم و الایمان . المقالة العاشرة فی‌البرزخ و ما یتعلق به . المقالة الحادیعشر فی نشو الآخر ...

آغاز : (افتاده) لموجب لوقع الحادث علی خلاف ما توجبه بقیة الاسباب ولاذلك السبب . . . (۳۲ سطر بعد) المقالة السابعة فی‌حجة الله‌علی خلقه لقد ارسلنا رسلنا بالبینات . . . کلمة فی بیان اضطرار الخلق الی الحجة وتفاوت‌درجات الحجج ...

پایان (افتاده) کلمة فی‌المظاهرة و الشفاعة،فی الکافی عن السجاد علیه السلام انه یطرح عن المسلم .

خط همان نستعلیق (۲۲۳ـ۲۴۰) .

۴۹۰۴ ـ ترجمهٔ عهد اشتر (فارسی)

ترجمه و گزارشی است منظوم از نامهٔ علی (ع) به مالك اشتر از وقار بن وصال شیرازی . پیش از آغاز ترجمه ، در توحید و منقبت پیامبر و علی و سبب نظم این نامه، ستایش از پادشاه جمجاه گیتی ستان، و صدارت صدر اعظم روزگار، و معتمدالدوله اشعاری سروده است .

(ذریعه ۹ : ۱۲۷۶ و ۱۳ : ۳۷۴ . فهرست مشار : ۸۴۱)

آغاز : بسمله . در توحید و کیفیت آفرینش .

سپاس و ستایش در آغاز کار   نشاید جز از پاك پرورد گار
یگانه خداوند بالا و پست   که سرمایه دارد از او هر چه هست

انجام :

در این قالب گفتهٔ پهلوی   یکی جام از او ساختم خسروی
شهنشاه را مایهٔ هوش باد   از این جام هر می خورد نوش باد

نستعلیق از سراینده وقار شیرازی، از سدهٔ ۱۳ـ۲۸ برگ، کاغذ فرنگی، سطر ۱۳ × ۶.۱۳ جلد تیماج قهوه ای یك لائی، جدول مشکی و زر و لاژورد، عنوان و نشان بسرخی .

در دفتر کتابخانه آمده : کاتب همان سراینده است .

شمارهٔ دفتر: ۶۴۹۷۲

۴۹۰۵ ـ مجموعه

دارای دو کتاب .

نستعلیق بی‌تاریخ ،ازسدهٔ ۱۱ـ۱۵ برگ، کاغذسپاهانی، سطرها گوناگون، نوع جلدتیماج مشکی مجدول ۱۳ × ۲۰/۵ مهر (احمد الله علی نعمائه ـ ۱۱۴۲) در آخر نسخه یاد داشتهایی است بترکی . و در صفحهٔ عنوان حرکت مهره هـای شطرنج نشان داده شده‌است .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٧٣

۱ـ فتوح‌الحرمین : (فارسی)

یکی از مثنویهای ملا محیی لاری، شاگرد محقق دوانی ، که‌پس از بر گشت از حج بنام سلطان مظفربن محمود شاه سروده است .

فهرست نگار خدیویه او را یحیی افندی قسطنطنی یاد کرده است .

(ذریعه۹ :۱۰۱٦و ۱٦ : ۱۱۹. کشف‌الظنون : فتوح‌الحرمین)

آغاز : بسمله .

ای همه کس را بدرت التجا — کعبهٔ دلـرا ز تو نـور صفـا

. . . .

ای دو جهان غرقهٔ الالی تو — کون ومکان قطرهٔ دریای تو

انجام :

دست برآرم بدعـا هرزمـان — نیست سزا جز بدعا در زبـان

صلی علی روضة خیر الانـام — خاتمهٔ نسخه براین شد تمام

(بتاریخ‌سه روز شهر جمادی الاول بود که این نسخه در جوار ایاصوفیه به اتمام‌رسید ...)

نستعلیق ترکی محمدامین‌بن محمد الابیک درجوارایا صوفیه، بی‌تاریخ ازسدهٔ

۱۱ـ (۲ پ ـ ٤٥ ر) سطر ۱۵ـ۲ ×۱۳ ـ ٦ نسخه‌ای از آن درخدیویه است که ۲٤ بیت ازآغاز نسخهٔ ما را ندارد . نقشه‌هایی از حرمین ، وصفا ، ومساجد وکوه نور ، و قبهٔ اسماعیل ، وقبلتین ، کوه احدبرنگهای گوناگون وزرین‌دارد. عنوان ونشان شنگرف. در صفحهٔ عنوان بخط کاتب نسخه‌آمده : مناسك محیی درسه روز نوشته شد . و تاریخ آغاز سفرخودرا بمکه در ١٤ رجب ١٠٧١ واجازهٔ روایتی که درآنجاازشیخ علاءالدین اللحسائی المالکی گرفته‌یادداشت کرده‌است .

۲ـ مناسك الحج: (عربی)

رساله ایست در مناسك حج ، در پـایـان رساله آمده است : هذا جمیع ادعیة مناسك عبدالرحمان العمادی رحمه الله تعالی .

آغاز : اذا هم الحاج اوالمسافر بـالخروج من داره یصلی رکعتین و یقرا فیها المعوذتین ...

انجام : ثم یعود الی منی و یصلی بها الظهر ثم یاتی الی زمزم فیتضلع ویتراوی ویصب علی رأسه ... ولاقوة الا بالله العلی العظیم . هذاجمیع ادعیة مناسك عبدالرحمان العمادی ، رحمه الله تعالی .

بی‌تاریخ، ازسدهٔ ۱۱ (٤٥ر-٤٩ ر) کاغذسپاهانی، سطر گوناگون، قسمتی ازپایان رساله بعلت جانبودن بصفحهٔ عنوان برگشته‌ودرآنجابپایان رسیده است . سپس یادداشتهایی بترکی (گ ٥٠ پ - ٥١ پ) .

٤٩٠٦ ـ دیوان منوچهری (فارسی)

حکیم ابوالنجم احمددامغانی . دیوان قصاید و قطعات ومسمطات اوست . در

دیباجهٔ نثری که در آغاز آمده‌مینویسد : در سنهٔ هزاردویست و شصت‌هجری‌در دارالسلطنهٔ ری چند دیوان از وی بدست آوردم و از خارج و داخل تذکره های قدیم و جدیدنیزاشعاراورا گردآوری کرده در این دیوان اوآوردم.و او رابشصت کلمه‌متصف ساخته است .

(ذریعه ۹ : ۱۱۱۳)

آغاز :

همی ریزد میان باغ لؤلؤهـا بزیورهـا

همی سوزد میان راغ عنبرها بمجمرها

انجام :

بر تـو در سعادت همواره بـاز بـاد

عیش تو بـاد دایم بـا یار مهربـان

نستعلیق،تاریخ ۱۲۶۰ـ ۱۲۰ برگ، کاغذسپاهانی،سطر ۱۳-۶ X ۱۲/۵ جلد تیماج سبز،اندازهٔ جلد۱۱ X ۱۸/۵ با یك مقدمه بنثردرسر گذشت سراینده . جدول و کمند مشکی وزرولاژورد وزرین . عنوان‌و نشان شنگرف،برخی از واژه‌ها درهامش گزارش شده .

شمارهٔدفتر:٦٤٩٧٤

٤٩٠٧ ـ دیوان منوچهری (فارسی)

حکیم ابوالنجم احمد دامغانی ، درگذشتهٔ ٤٢٢ ، دیوان قصاید و مسمطات اوست .

(فهرست‌مجلس۳ : ٤٢٨ـفهرست فارسی مشار : ۷۵۸) .

آغاز :

همی ریزد میان باغ لؤلؤها بزیورها

همی سوزد میان راغ عنبرها بمجمرها

انجام :

ای تو دل‌آزاد و من آزاده دل   دل شد ز آزردن آزار زار

(قـدتم بعون الله تعالی فی (آدینهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۶۷) امید آنکه دیده از عوایب بپوشند) .

نستعلیق ، عبدالحمید متخلص بصفائی تفرشی در ذق ۱۲۶۷ - ۹۴ برگ کاغذ سپاهانی ، سطر ۱۲-۸ × ۱۵/۵ جلد پارچه و مقوا ۱۴ × ۲۱/۵ ، بایك سرلوح‌زیبای زرولاژوردوسفید.آب‌وزنگار وسبزوصورتی ، دردو صفحهٔ آغازمیان‌سطرها زربکار رفته . دوجدول زرومشکی ولاژورد. عنوان ونشان لاژورد. وسبزوسرخی.واژه‌ها درکنارهامش‌گزارش‌شده‌است . نسخه بدستور نواب جلال‌الدین‌میرزا نوشته شده‌است . ودیباجه‌ای‌در دوصفحه‌بنثر بخط‌جلال‌الدین‌ومؤرخ۱۲۶۷ دارد. نسخه در ۱۲۷۵ ازآن نواب قاسم میرزا بوده است .

شمارهٔ‌دفتر:۶۴۹۷۵

۴۹۰۸ ـ نزهة‌الارواح (فارسی)

ازحسین بن‌عالم بن ابی‌الحسن‌حسینی‌هروی ، رساله‌ایست عرفانی در۲۸فصل به‌نظم ونثر که در بمبئی بچاپ رسیده است .

(ذریعه ۹ : ۱۰۰ . فهرست فارسی مشار : ۱۵۷٦ فهرست دانشگاه۳:۰۷:۵) .

آغاز : بسمله .حمدله. کل حال فی کل حین والصلاة والسلام علی رسوله محمد وآله اجمعین. قال سیدنا .. . حسین بن عالم بن ابی الحسن الحسینی نورالله مرقده . . . مثنوی :

بتوفیقش چو روشن دیدم آواز سخن راهم بنامش کردم آغاز .

سپاس بیقیاس ومنتهای بی انتهامر ملکی را که ملکش . . .

انجام : از حال ایشان خبر میدهد محفوظ ماند.انشاءالله تعالی. و الله اعلم بالصواب . . . کثیراً کثیراً برحمتك یا ارحم الراحمین(تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب بتاریخ شهررجب ۱۰٦۵موافق سنهٔقوی ئیل) .

نستعلیق از کاتب بینام ، تاریخ رجب ۱۰٦۵ – ۳٦ برگ کاغذسپاهانی سطر ۱۷-٦ × ۱۵ نوع جلد تیماج یك لاقهوه ای ۱۲/۵ × ۲۱/۵ متن وهامش ، جدول وکمند شنگرف و سبز . عنوان و نشان شنگرف. نسخه از آن محمد هاشم بی محمد کاظم حسنی خوردی درصفر ۱۱۱۲ بوده است،ویادداشت ۱۲ ج۲/۱۱۲۱ ر۱۲٦٤ .

شمارهٔ دفتر : ٦٤۹۷٦

٤۹۰۹ ـ مجموعه

خط نستعلیق، کاتب علی،تاریخ ۵ ع ۱/۱۳۳۵ (ش ۲) ۷۸ برگ ، کاغذ فرنگی،سطر ۱۵-۷ × ۱۳ نوع جلد مقواته پارچه ای ۱۱ × ۱۸ .

دارای دو کتاب :

شمارهٔ دفتر : ٦٤۹۷۷

۱ ـ سعادت نامه : (فارسی)

از ناصر خسرو مروزی یمکانی ملقب بحجت در گذشتهٔ ۴۸۱ ، همانکه دربرلن و تهران بچاپ‌رسیده‌است .

(کشف‌الظنون:سعادتنامه ـ ذریعه ۱۲ : ۱۸۱.فهرست‌فارسی‌مشار :۹۶۰) .

آغاز :

دلا همـواره تسلیم رضـا بـاش	بهرحالی که هستی با خداباش
خدارا دان خدا راخوان‌بهرکار	مدان این یاورانرا به‌از اویار

انجام :

در ایـن گنج را بـرتو گشادم	کلید گنج در دست تـو دادم
سعادت یار خواهی درهمه کار	سخنهای‌شریف از گوش‌مگذار

(ص ۱ - ۱۹) .

۲ ـ روضة‌الانوار : (فارسی)

از خواجوی کرمانی ، ابوالعطاء محمودبن علی کرمانی . یکی‌ازمثنویهای ششگانهٔ اوست،دریـك مقدمه و بیست مقاله و یك خاتمه ، که در ۷۴۳ به انجام رسیده است .

(ذریعه ۱۱ : ۲۸۹ـفهرست‌مشار۸۵۸ـ فهرست‌سپهسالار۲ : ۵۱۲) .

آغاز :

زینة الـروضة فـی الاول	بسم‌الله الصمـد المفضـل

شد چمن طبع ترنم سرای «روضهٔ انوار» بنام خـدای

انجام :

تیغ زبـان بیش نباید کشید ختم سخن کن چو بمقطع‌وسید

(تمت‌النسخة بعون‌الملك‌القهـار فی‌لیلة۵ ع۱/۱۳۳۵ بید . . .)

کاتب همان‌علی ، تاریخ ۵ ع۱/۱۳۳۵ (ص ۲۷-۱۵۱) در عنوان نسخه نام « روضةالابرار » آمده .

۴۹۱۰ ـ الارشاد فی‌معرفة حجج‌الله‌علی‌العباد (عربی)

از شیخ مفید ابی عبدالله محمدبن محمد بن نعمان الحارثی‌البغدادی،زاده ۳۳۸در گذشتهٔ۴۱۳مشتمل‌بر تواریخ ائمهٔ‌اثنی‌عشر ومعجزات واخبارو‌ولادت و وفات و مدت عمر واصحاب وخواص آنها.مکرراً درایران چاپ شده و ترجمه فارسی آن موسوم بتحفهٔ سلیمانیه است .

(الذریعه۱ : ۵۹) .

آغاز : بسمله. الحمدلله‌علی ماانعم من‌معرفته وهدی‌الیه من‌سبیل‌طاعته .

انجام : ولابحمله علی‌عدم العلم‌منابه والسهوعنه و الاغفال وفیمارسمناه‌من موجزالاحتجاج‌علی امامة‌الائمة‌علیهم‌السلام ومختصرمن اخبارهم کفایة‌فیماقصدناه والله‌ولی‌التوفیق‌وهوحسبنا و نعم‌الوکیل وصلی‌الله‌علی محمد وآله‌سنه۱۰۷۸تم‌تم‌تم.

نسخ ، تاریخ ۱۰۷۸ ـ ۲۸۰ برگ، کاغذ اصفهانی،سطر۱۹نوع جلدتیماج لولادار،اندازه۱۰×۲۰ سر لوح زرین و جدول بزر ، و ابواب و فصول را باجوهر سرخ نوشته‌است با توضیحاتی‌در حواشی‌باامضاهای مختلف بطور اختصار

قرارداردازمهرمربع شکلی که‌درصفحهٔ اول‌وآخر کتاب مشاهده میشوداستنباط‌میگردد این کتاب متعلق به سید اسمعیل بن سید علی الموسوی العریضی از علمای قرن ۱۲ می‌بوده،سجع مهر محمد اسمعیل بن سیدعلی‌العریضی‌الموسوی ١١٥٤ درون‌جلد ترنج زر نقش‌شده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٧٩

٤٩١١ – رساله درصنعت اسطرلاب (فارسی)

از میرزا محمد علی قائنی فیلسوف وریاضی‌دان معروف نیمهٔ دوم قرن۱۳ هجری در گذشتهٔ ۱۳۰۵ درتهران این رساله را در ۱۲۹۹ هجری قمری در بیست باب‌دراسطرلاب ودو صفحه در وقت شناسی و ساعت ویك‌صفحه در تحقیق خطوط اسطرلاب‌نگاشته‌است.

آغاز : بسمله.امابعد این مختصریست درمعرفت صنعت اسطرلاب شمالی و جنوبی مشتمل بر بیست باب.باب اول درمقدمات صناعیه کـه معرفت‌آن درصنعت اسطرلاب ضروری است.چون خواهند خطی‌را تنصیف کنند .

انجام : رساله اسطرلابی‌بنویسد . پس‌به این‌مقداراختصار کنم والله الموفق روزسه‌شنبهٔ ۲۶شهرذی قعدة‌الحرام ۱۲۹۹ در دارالخلافه طهران قلمی گردیدوانا العبدالاقل‌الاثم‌جانی ابن محمد اسمعیل‌القائنی محمد علی‌الاصفهانی و در خاتمه رساله ساعت ووقت شناسی‌مینویسد:قدتم یـوم الخمیس ایام شهرشعبان‌المعظم در دارالخلافه طهران سنه۱۳۰۰امن‌الهجرة‌النبویة‌المصطفویة.

خط شکسته نستعلیق، کـاتب‌محمدعلی قائنی باتاریخ ٢٦ ذیقعده١٢٩٩ و ۱۳۰۰ . ۲۹_۱۳۰۰برگ، کاغذ فرنگی،سطر ۱۲_۸ × ۱٤ نوع جلد مخمل‌قرمز،اندازهٔ جلد

۱۲ X ۲۰ سرلوح زر و جدول و کمند زرین عناوین و اشکال هندسی با خط قرمز رسم شده است

عکس مرحوم نائینی در پشت صفحهٔ اول کتاب چسبانیده شده. ومحمد المدعو با لکاظم

التبریزی نوشته است: در سال ۱۳۲۵ این نسخه داخل کتابهای این جانب شده است .

با مهر احتشام الدوله ، واین احتشام الدوله گویا اویس میرزا بن فرهاد میرزا باشد

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨٠

٤٩١۲ ـ رسائل ملکم خان (فارسی)

میرزا ملکم خان ملقب بناظم الدوله سفیر کبیر ایران در لندن از روشنفکران بنام و از دوستان سیدجمال الدین افغانی. بدینگونه :

۱ ـ رسالهٔ حجت .

۲ ـ رسالهٔ مفتاح .

۳ ـ کتابچهٔ اصول آدمیت .

٤ ـ رساله توفیق امانت .

٥ ـ رساله جناب آقا .

آغاز : «حجت» آقای محترم، اوضاع همین است که میبینید ، دنیا مغشوش وحالت شما مغشوش تر شما بر حسب ظاهر زنده هستید ـ ولیکن ما میدانیم در باطن اززندگی خود چقدر خسته شده اید آلان که شما این سطر را میخوانید .

انجام : شما دررد این نکته چندان تعجیل نفرمائید بطون مسئله را اندکی بشکافید ، آنوقت به بینید ، در تقدیرات حکیم علی الاطلاق چه ریزهایی نگفتنی بوده است، من آنچه باید بگویم گفتم حالا وقت تحقیق شماست . تمت الکتاب بتاریخ شهر رمضان سنه ۱۳۰۱ حرره ۱۳۰۱

خط نستعلیق شکسته ، تاریخ رمضان ۱۳۰۱ ، ۷۶ صفحه ، کاغذ فرنگی ، سطر ۲۰-۱۱ × ۱۸ جلد مخمل آبی ، اندازهٔ جلد ۱۳ × ۲۰ .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨١

۴۹۱۳ ـ مجموعه

خط نسخ ، کاتب نوادهٔ نگارنده عبدالله قوامی در ۱۱۱٤ (گ ۳۰ ر) ۳۹ برگ کاغذ سپاهانی ۱۷-۷/٥ × ۱٤/٥ تیماج سبز ، اندازهٔ جلد ۱۳ × ۲۲ بادوسرسوره در آغاز هر کتاب . جدول مشکی وزر . عنوانها زرین . در پایان آمده : در ۱۳۳۰ بکتابخانه لطفعلی بن محمد کاظم داخل شده است . و در برگ آغاز یادداشت لطفعلی خان مؤرخ رجب ۱۳۲۹ هست .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨٢

دارای دو کتاب .

۱ـ الکلمات الطریفة: (عربی)

ازملا محسن فیض کاشانی ، در گذشتهٔ ۱۰۹۱ . درصد کلمه .

(ذریعه ۱۸ : ۱۱٦)

آغاز : بسمله . سبحان الذی خلق الانسان من طین ، ثم جعل نسله من سلالة من ماء مهین . . . امابعد فیقول . . . محمد بن المرتضی المدعو بمحسن . . . هذه کلمات طریفة ومقالات شریفة . . .

انجام : فان الحقایق لاتعرف بالبحث ابداً . والسلام علی من اتبع الهدی ، هذا آخر الکلام فی الطریفة ، وهی مائة کلمة وافیة شافیة و الحمدلله اولاً وآخر .

خط نسخ (۱ پ - ۲۹ر) .

۳ - الاعتذار : (عربی)

ازهمو ، درپاسخ نامهٔ یکی از سادات طبرستان ساکن مشهد خراسان ، در ذح ۱۰۶۷ در اصفهان نگاشته ، و او را در آن نامه پندواندرز داده و بدین نام خوانده است .

(ذریعه ۲ : ۲۲۳) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی نور قلوبنا بنور العلم فی ظلمات الفتن . . . امابعد فقد وصل الی ایها السیداسعدك الله . . .

انجام : رب العالمین . و الصلاة و السلام علی محمد و اهل بیته المعصومین تم الکتاب سنة ۱۱۱٤ .

خط نسخ، نوادهٔ مؤلف عبدالله بن صدرا بن محمد قوامی ۱۱۱٤ (۳۰پ) بامهر بیضی کاتب (عبدالله - ۱۱۱٤).

٤۱۱٤ - ترجمهٔ عهد اشتر (فارسی)

از ملامحمد صالح بن محمد، باقر روغنی قزوینی . ترجمه و گزارشی است از عهدنامهٔ مالك اشتر نخعی .

(ذریعه ٤ : ۱۲۹ فهرست سپهسالار ۲: ۱٤ فهرست دانشگاه ۲: ۱٦).

آغاز : بسمله . سپاس و ثنا خداوندی را رواست که ذاتش از وصمت فنا و زوال مبر است . . . و بعد بعرض نواب . . . میرساند که فقیر... محمدصالح بن حاج باقر قزوینی دراین ایام .

انجام: سوی حور وقصور وروح و ریحان قدم کشاید . اللهم انا نرغب الیك فی رحمتك و المقام عندك فی جنتك و نستشفع بخیر خلقك و صفوتك من بریتك . آمین رب العالمین.

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨٣

٤٩١٥ ـ نصاب الصبیان (فارسی)

از ابونصر فراهی، فرهنگ عربی بفارسی است بنظم .

(فرهنگنامه‌ها : ٨٥ ـ فهرست‌مشار: ٢١٩) .

خط نستعلیق زیبا ، کاتب بی نام و بی تاریخ ، از سدهٔ ١٣-١٢ ،٤٣ورق ، کاغذفرنگی ضخیم ، سطر ٨-٧ × ١٧ ، نوع جلد سبز جدول زرین ، اندازهٔ جلد ١٣/٥ × ٢١ کمندوجدول مشکی ولاژوردوزر وشنگرف ، عنوان شنگرف . بایك سرلوح زیبا : زردولاژورد ،سبز،سفیدآب، سرخ ، مشکی .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨٤

٤٩١٦ ـ مجموعه

خط نستعلیق و نسخ ، از دوکاتب بی‌نام وبی‌نشان ، بی‌تاریخ‌ازسدهٔ‌نهم ، ٤٢ ورق ، کاغذ سمرقندی ، سطر گوناگون ، جلد تیماج یك لای قهوه‌یی ، اندازهٔ جلد ١٠/٥ × ١٨ بایك مهر درشت و گرد ازمحمدبن زین‌الدین ٩٩٩ .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٨٥

دارای :

۱ـ جام جهان نما (فارسی)

رسالهایست درتوحید، دردیباچه مینویسد که آنرا بخواهش دوستان، دردو دایره وهردایره در دوقوس وخطی ساخته است. دایرهٔ یکم: در وحدت‌واحدیت و اعتبار وجود وشهود وتجلی ، دایرهٔ دوم: در ظاهر وجود وتجلی ثانی.

دربرخی‌ازنسخه‌هااین کتاب ازآن محمدبن عزالدین یادشده است گویا از محمدشیرین‌مغربی باشد .

(مشار : ٤٦٥ . فهرست‌سپهسالار٤ : ۲ فهرست ملی ۱:۲۲۸)

خط نستعلیق، کاتب بی‌نام،وبی تاریخ ازسدهٔ نهم(۱پ- ۱۱ر) سطر ۱۵ -٦ × ۱۱عنوان ونشان وشکلها شنگرف. باحاشیه‌های به‌نشانهٔ (۱۲).

۲ ـ اخلاق : (فارسی)

بندی‌دراخلاق: سخنانی استازبزرگان وحکیمان . (۱۱پ- ۱۲ر)

۳ـ روانشناسی : (فارسی)

رسالهایست دراحوال وصفاتی که انسان را عارض میشود در چند فصل ویك خاتمه، بدینگونه:

۱ـ خصلتهای متضاد انسانی مانند لذت والم .

۲ـ صفت حیاة انسانی وکیفیت تعلق آن به بدن.

۳ـ صحت‌ومرض‌بدن .

٤ـ دربیان مرگ انسان.

٥ـ ماهیت نفس انسان وکیفیة آن.

٦ـ بیداری وخواب. تحقیق: بدن مرکب است از اجزاء متضاد.

۷ـ نکته‌ای چند .

۸ـ دربیان ماهیت ضحك .

۹ـ ماهیت بکاء و کیفیة عروض آن .

خاتمه : انسان موصوف است بتمام صفات موجودات حتی خدا.. در دوفصل ، گاهی مسائل بصورت سئوال و جواب مطرح شده است .

آغاز : بسمله. حمد بی حد و شکر بی عد سزای ذاتی کـه وحدتش منشاء احدیت و واحدیت شد ومرآت ازلیت وابدیت گشت . . اما بعد، طایفهٔ دوستان که طالب علم توحید ومحب قدم تحقیق وتجرید... ازاین فقیر التماس کردند...

انجام: وازاین مهمتر کار درپیش است، واللّٰه یقول الحق و هو یهدی الی السبیل، والحمدللّٰه رب العالمین، وصل اللّٰه علی محمد وآله.

۴ـ الحکمةالعملیة (رسالة فی ـ) (عربی)

گویا از قاضی عضد ایجی

رساله ایست در چهار مقالة :

۱ـ فی النظری منها .

۲ـ فی حفظ الاخلاق واکتسابها.

۳ـ فی سیاسة المنزل.

٤ـ فی تدبیر المدن.

آغاز : بسمله. الحمدللّٰه علی جسیم نعمائه، والصلاة علی محمد خاتم انبیائه ... وبعد فهذه رسالة فی الحکمة العملیة مرتبة علی اربع مقالات. المقالة الاولی فی النظری منها . الخلق...

انجام : بحیث لایبلغ الی حد النفاق . والحمدللّٰه دایما . والسلام علی نبیه و آله متوالیاً، وسلم تسلیماً کثیراً.

نسخ از همان کاتب بی نام و از همان تاریخها (۳۰ پ ـ ۴۱ پ) سطر ۱۱ ـ ۶ × ۱۱ با حاشیه‌هایی بسیار بفارسی بانشانهٔ (شمس المعالی). در برگ ۳۰ رصیغهٔ عقداخوت از همان تاریخها .

۴۹۱۷ ـ فصول (عربی)

از حاج محمد کریمخان کرمانی قاجار .
(ذریعه ۱۶ : ۲۳۷)

آغاز : بسمله. الحمدلله رب العالمین، وصلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین و رهطه المخلصین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین، و بعد فیقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم ان هذه کلمات دقیقة و حکم انیقة فی بیان مسائل کلیة و ابواب عامة من مسائل الحکم الالهیة و العلوم الربانیة التی.

انجام : اما الدلیل العقلی علی ذلك فهو مما یطول به البیان و نستوفیه ان شاء الله فی الفترة السلیمة فی کتابنا الکبر. تمت الرسالة الشریفة الموسومة بـالفصول فی یوم الاحد من عشر الاول من شهر شعبان المعظم سنة...وانا العبد المذنب علی اللواسانی غفر الله .

خط نستعلیق کاتب علی محمد لواسانی ، بی تاریخ از قرن ۱۳ ـ ۸۰ برگ فرنگی، سطر ۸ ـ ۸ × ۱۶ جلد تیماج آبی ۱۳ × ۲۲ سرلوح زروشنگرف ولاجورد، جدول زرین و کمند شنگرف .

شمارهٔ دفتر: ۶۴۹۸۸

۴۹۱۸ ـ مسالك وممالك (فارسی)

بنام نامی دستور اعظم غیاث الملة والدین حبیب الله تألیف شده ، و مشتمل

است برمساحت و سطوح اجسام و مقادیر ابعاد و اجرام و تحقیق مبادی اقالیم و نهایت آن وبیان مواضع ، واعجوبات هریك ازبلاد. ازاین کتاب بشمارهٔ ۲۱۴۰ در همین کتابخانه هست وبعنوان «رساله درمساحت سطوح و اجسام » یادشده است (فهرست مجلس ٦ : ١١٢)

آغاز : بسمله الحمدلله الذی زین الدنیا بزینت الکواکب.

انجام : والحمدلله والمنة فی البداء و النهایة و اسأل الله العصمة عن الضلالة و الغوایب بحرمة النبی محمد وآله الناسجین علی منواله علیه وعلیهم الصلوة والسلام ماتعاقبا اللیالی والایام. تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب سنة ١٠٦٢

نسخ ، تاریخ ١٠٦٢ ـ ٨٨ برگ کاغذاصفهانی سطر ٨ × ١٦ـ١٧ جلدمقوا ١٢ × ٢١

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٨٩

٤٩١٩ ـ المختصر (عربی)

از تفتازانی ، سعدالدین مسعود بن عمرالتفتازانی، درگذشتهٔ ٧٩٢

آغاز : بسمله. نحمدك یامن شرح صدورنا لتلخیص البیان فی الصیغ المعانی ونورقلوبنا بلوامع تبیان

انجام: منطوی علی حسن الخاتمة ختم الله لنا بالحسنی وسیرلنا الذخر الاسنی بحق النبی وآله الطیبین الطاهرین والحمدلله رب العالمین. تمت الکتاب

ثلث بی تاریخ ازقرن ١١ـ ٣٠٠ برگ کاغذاصفهانی سطر ١٧ ٥ × ١٣ جلدتیماج ضربی اندازهٔ جلد ١٠ × ١٩ چند صفحه مطالب متشتت ومختلف درابتدای کتاب دیده میشودودریکی از صفحات مهر بادامی شکل کنده بسجع عبده سید علی الحسینی الحسنی ومهرچهارگوش کنده حسین منی وانامن حسین دیده میشود، صفحهٔ آخرکتاب نونویس است ودوصفحه هم ازعبارات واحادیث مختلف درآخرمجلد دیده میشود و توضیحاتی بامضای چلبی وشیخ الاسلام دارد .

۴۹۲۰ـ حاشية المطول (عربی)

ازمیرسید شریف جرجانی، درگذشتهٔ ۸۱۶

آغاز : الحمدلله رب‌العالمین. وبعد فهذه حواش‌علی‌الشرح المشهورلتلخیص المفتاح کنت قیدتها علیه مجملة حال ماقراه علی بعض احبتی فسألونی بعدان افصلها

انجام : اذا کان احدی منه زرقاء و للاخری سوداء . . . (تمت فی شهر ربیع‌الاول فی‌یوم‌السبت وقت الضحی سنة ۱۰۹۳)

خط نسخ گوناگون،تاریخ ۱۸ربیع‌الاول۱۰۹۳کاغذ اصفهانی ۷ × ۱۲سطر ۱۵ و ۱۷ جلد تیماج،اندازهٔ جلد ۱۲ × ۱۸در حواشی توضیحاتی بانشانهٔ:سمرقندی ، ابیوردی وابوالقاسم‌دارد.

شمارهٔ دفتر:۶۴۹۹۱

۴۹۲۱ ـ رباعیات

از ابوالفتح عمر نیشابوری خیامی ، در گذشتهٔ ۵۱۵ یا ۵۱۷ یا ۵۲۵ (الذریعه۹ : ۳۱۰ و۱۰ : ۶۹ـفهرست مشار:۸۰۰)

آغاز :

ای واقف اسرار ضمیر همه کس — در حالت عجز دستگیرهمه کس
یارب تو مرا توبـه ده و عذر پذیر — ای توبه ده وعذر پذیر همه کس

انجـام :

آزار دل خـلـق مجـو بـی سببی — تا بر نکشند یار بـی نیـم شبی

برمال وجمال خویشتن تکیه مکن   کانرابشبی برند و این را به تبی

خط نستعلیق، کاتب میرعلی شیرازی ملقب بشمس‌الادبا ، تاریخ ۱۲۷۷ -۷۸ برگ

کاغذ فرنگی‌آهار مهره،سطر ۸-۷ × ۱۱ جلد تیماج قرمز ، اندازهٔ جلد ۱×۱۸ سرلوح زر

وشنگرف ومینا وسفیدآب باکمند دوستون وجدول زرین،این کتاب رامیرعلی شیرازی الملقب بشمس‌الادبا

درسال ۱۲۷۷ نوشته وتقدیم بمهد علیا مادر ناصرالدین شاه قاجار کرده است

شمارهٔ دفتر:۶۴۹۹۲

۴۹۲۲ـ حاشیة تحریر القواعد المنطقیة فی شرح الرسالة الشمسیة (عربی)

از میرسید شریف جرجانی ، درگذشتهٔ **۸۱۶** متن کتاب از نجم الدین عمربن علی‌قزوینی معروف بکاتبی شاگردخواجه نصیراست که بعد ها قطب‌الدین محمدبن محمدآنرا شرح نموده ودرمیان طلاب‌مبتدی بشرح شمسیه معروف شده وجرجانی‌درسال **۷۵۳** این حاشیه را برآن شرح کـه همان قواعدالمنطقیة باشد نوشته (کشف الظنون)

آغاز : بسمله.الحمدلولیه و الصلواة علی نبیه.قوله ورتبته‌علی‌مقدمة وثلث مقالات وخاتمة.اقول هکذا وجدنا عبارةالمتن ..

انجام :فلایکون‌ایضاً جزء علی‌حده‌بل‌مندرجاًفی‌المبادی. تمت‌هذه‌الحاشیة...

خط‌شکسته،تاریخ‌ذی‌قعده ۱۰۱۵ـ۷۵ برگ، کاغذ اصفهانی ۷ × ۱۴ سطر ۱۵

جلد تیماج اندازهٔ ۱۱ × ۱۸ حواشی‌بانشانهٔ:منه وابیوردی و عماد دارد

شمارهٔ دفتر:۶۴۹۹۳

۴۹۲۳ _ شمع شبستان (فارسی)

در نه لمعه ،در ادعیه واوراد و اذکار و اعمال ماه رمضان .

آغاز : بسمله بهترین دعائی که سرمشق فرقهٔ ناجیهٔ شب زنده داران بیدار دل متعبد تواند بود . . مجملی ازاورا دواذکار و آداب شریفه که محتاج الیه شب خیزان محفل طاعت و بندگی ومتهجدان خلوت عبودیت وفرخندگی بوده بمطالعهٔ کتب متعدده احتیاج نداشته باشند درین رساله بطریق ایجازواختصارجمع نموده ومسمی بشمع شبستان ساخت اجزای آنرابه نه لمعه گردانید

انجام : این شمع شبستان سعادت باز پرداخت . الحمدلله تعالی علی اتمام ماقصدت واکمال مارجوت رزقنا الله تعالی بخفی لطفه وخیل احسانه کمال المعرفة و الیقین والاخلاص فی امورالدین بحق سیدالمرسلین وائمةالمعصومین علیهم صلوات الله الملک الحق المبین

بی تاریخ،ازقرن ۱۲ـ ۱۶۸ برگ، کاغذاصفهانی سطر ۱۴ ۸ X ۱۸ جلد تیماج سوخته،اندازهٔ جلد ۱۲ X ۲۳

شمارهٔدفتر: ۶۴۹۹۴

۴۹۲۴ _ سؤال وجواب (فارسی)

از سید محمد باقـر بن سید محمد تقـی شفتی رشتی اصفهانی ،در گذشتهٔ ربیع الثانی ۱۲۶۰ این مسائـل را شخصی بنام محمد هاشم یا محمد قاسم بن ابوالحسن الموسوی ازمریدان سید شفتی جمع آوری نموده ، و در مقدمه ستایشی

از او نموده است متن بصورت سؤال و جواب نوشته شده و موضوعات فقهی را طبق فهرستی که خود مولف درمقدمه نوشته است گردآورده است. ومشتمل است بر یك مقدمه و ٤١ باب.

آغاز: بسمله. خوشترین کلامی که عنوان صفایح نتایج افکار.

انجام: اللهم نور قلوبنا بمعرفة ائمة الطاهرین واشرح صدورنا بحفظ احکام الدین وارزقنا خالصاً ناشیاً عن الیقین. فی سنه ١٢٥٨

نسخ، تاریخ ١٢٥٨ـ٣٤٥ گ، کاغذ فرنگی آهارمهره شده، سطر ٣٢ نوع جلد تیماج ضربی، اندازهٔ جلد ٢٠ X ٣٠. این کتاب را گردآورندهٔ مزبور در زمان سید نوشته ویکماه قبل ازفوت او مقابله نموده ودر صفحهٔ آخر کتاب بلغ المقابله باتاریخ ١٢٦٠ نوشته شده ودر صفحه اول کتاب شرحی بخط سید مذکور دارد (اعلام برادران دینی میدارد که عالیجناب مقدس القاب آخوند ملا محمد زید توفیقه امین و معتمد باشند مسائلیکه ازاین خادم شریعت تبلیغ بشماها نمایند از ایشان قبول خواهید نمود.

حرره خادم الشریعة فی الثالث والعشرین شهر ربیع الاول سنة ١٢٦٠ مهر عبده محمد باقر بن محمد تقی الموسوی. زیر آن نوشته شده : خط شریف آنمرحوم است ویك ماه بعد ازآن برحمت ایزدی واصل شد یعنی یکشنبهٔ بیست وچهارم ربیع الثانی سنهٔ ١٢٦٠. دارای سرلوح زر وجدول زرین، اعلام، اسئله باقرمز نوشته شده.

شمارهٔ دفتر: **٦٤٩٩٥**

۴۹۲۵ - کلیات سعدی (فارسی)

شامل: دیباچهٔ کلیات ازعلی بیستون ، مجالس ، گلستان ، بوستان ، قصاید عربی ، قصایدفارسی‌مراثی ، ملمعات، ترجیعات، طیبات، بدایع ، خواتیم صاحبیه، مقطعات، رباعیات ،مفردات،مطایبات.

آغاز: شکر وسپاس معبودیرا جلت قدرته، که آفریننده ..

انجام:

مرد خالی از غرض باید   تا گواهی از او درست آید

حسب الفرمایشی عالیجاه ... (پاك کرده‌اند) .

خط نستعلیق شکسته بسیارزیبا . بینام وبیتاریخ‌ازسدهٔ۱۲ـ۱۳ کاغذ سپاهانی سطر ۲۳ـ۱۱ ۱۹ × ۱۱ جلد تیماج تریاکی ضربی سوخت مطلا۱۸ × ۲۷/۵ دوصفحهٔ آغازحاشیه‌سازی‌وتشعرشده.میان سطرهازربکار رفته.بایك‌سرلوح‌بسیارممتاز،همچنین دو صفحه درآغازگلستان ودو صفحه‌درآغاز بوستان. جدول و کمند مشکی ولاژورد وزرو سبز وآبی. درچهار ستون، مـالك : ضیاءلشکردر ۱۳۳۶ بامهربیضی (ضیاء لشکر) عنوان ونشان شنگرف.

شمارهٔ دفتر:٦٤٩٩٦

۴۹۲۶ - مجموعه

دارای سه کتاب

خط نستعلیق‌ونسخ یك‌کاتب: محمدباقربن‌ابراهیم‌خراسانی‌درقریهٔ‌لنجر ۷ شوال ۱۲۹۲ـ۵۹برگ،کاغذسپاهانی،سطرگوناگون،جلدمقوای‌ضخیم‌اندازهٔ‌جلد۱۲/۵ × ۲۰

جلد روغنی. یك آلت اسطرلابی در جلدکار گذاشته‌اند، جدولها نجومی، و ستونها زر و لاژورد وشنگرف. عنوان و نشان شنگرف.

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٩٧

١ـ خلاصة‌التقویم : (فارسی)

از حاج‌محمد کریم‌خان‌قاجار، درتقویم‌واختیارات‌ایام و طالع‌بینی، در بیست و پنج جدول، فهرست ٢٥جدول در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی‌الله علی محمد وآلـه الطاهرین و بعد چنین گوید... کریم‌بن ابراهیم که این جداول مختصری است که ترتیب دادم آنها را برای اختیارات. ایام ازمنازل بروج وساعات ...

انجام : جدولهای‌تقویمی‌است .

خط نستعلیق (١پ. ١٨پ) سطر گوناگون، کمندو جدول لاژورد و مشکی وزر وسرخ . عنوان ونشان لاژورد وسرخ. جدول تقویمها مشکی وزر ولاژورد .

٢ـ المیزان : (عربی)

ازهمو، دراسطرلاب، درچند فصل :

١ـ فی‌معرفة ارتفاع‌الکواکب.

٢ـ فی‌معرفة غایة‌الارتفاع.

٣ـ فی‌معرفة المیل.

٤ـ فی‌معرفة الجیب .

٥ـ فی‌معرفة مطالع اجزاء فلك البروج .

۶ـ فی معرفة الساعات والدوائر .

۷ـ عرض البلد .

۸ـ جهة القبلة .

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی الله علی محمد و آله الطاهرین ورهطه المخصلین ... وبعد یقول... کریم بن ابراهیم ان هذه کلمات لطیفة، و جداول شریفة و ضعتها فی استخراج الاعمال الاسطرلابیة وغیرها...

انجام: جدولهای نجومی است .

خط نسخ همان کاتب (۱۹پ- ۴۴ر) سطرها گوناگون باهمان نشانیها .

۳ـ حلقهٔ کریمی: (فارسی)

ازهمو، رسالهایست در اسطرلاب و حلقهئیکه او دراین باره ساخته است . این رساله دریك مقدمه و۲۲ باب است ، ودردیباچه تاریخ نگارش را ذیقدهٔ ۱۲۵۸ یاد کرده است.

آغاز: بسمله. حمدله. وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین ورهطه المخلصین. و بعد چنین گوید... کریم بن ابراهیم که در اوائل سن بتشویق بعضی از اخوان چند گاهی تحصیل علم ریاضی کردم ...

انجام: ومصنف حقیر کریم بن ابراهیم در غرهٔ شهر محرم الحرام ۱۲۵۹ حامداً مصلیا (و قدتم هذه النسخة . .. بید ... محمد باقر بن ابراهیم . .. و اولیائهم والسلام)

خط نسخ کاتب محمد باقر بن ابراهیم خراسانی درقریهٔ لنجر ۷ شوال ۱۲۹۲

(۴۵پ-۵۹ر)سطر ۲۱-۸ × ۱۴٫۵ باهمان نشانیها.

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٩٧

۴۹۲۷ - مجموعه

دارای دو کتاب

خط ثلث، کاتب علی اکبر، تاریخ ۱۲۷۵ و ۱۲۸۷ـ۶۸ برگ، کاغذ فرنگی، سطر گوناگون ۱۳ × ۲۰ جلد تیماج قرمز، اندازهٔ جلد ۲۰ × ۲۵ در اطراف صفحات کمند ساده نیلی دارد.

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٩٨

۱ - رسالة فی فضیلة قم : (عربی)

رساله‌ایست در فضیلت قم و تاریخ مختصری از بقعهٔ دخت موسی و احادیثی که در فضیلت قم رسیده است. در آن آمده: هذه جملة أحادیث فی فضیلة بلدة قم و اهلها علی ما نقلها مولانا محمد باقر فی بحار الانوار وغیره فی کتابهم، فقال جامع الاحادیث محمد مهدی الحسینی القمی رحمه‌الله تعالی .

غیر مبوب است .

آغاز : بسمله. الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلاة و السلام علی محمد و آله الطیبین الطاهرین اما بعد .

انجام : ففی هذه القبة المقدسة ثلثة قبور قبر الست فاطمة علیها السلام و قبر ام محمد و قبر ام الحق جاریة محمد بن موسی رحمهم‌الله حرره العبد الجانی علی اکبر سنة ۱۲۷۵ .

خط ثلث ، کاتب علی اکبر ، تاریخ ۱۲۷۵ـ۴۶ ورق . کاغذ فرنگی . سطر ۱۳٫۵ × ۲۰ جلد تیماج قرمز ، اندازهٔ جلد ۲۰ × ۲۵ در اطراف سطور جدول و کمند ساده نیلی دارد .

۲ ـ قصیدة البردة: (عربی)

آغاز . هذه قصیدة معروفة بالبردة بسمله. امن تذکر جیران بذی سلم ـ مزجت دمعاً جری من . . .

انجام : تمت القصیدة المبارکة المیمونة علی ید اضعف المخلوقین اقل الخلق علی اکبر متولی مضجع خاقان خلد مکان فتحعلی شاه. محض مشق نمودن .

خط ثلث، کاتب علی اکبر ، تاریخ ۱۲۸۷ ، ۲۲ ورق ، کاغذ فرنگی، سطر ۷

۴۹۲۸ ـ قرآن (عربی)

۳ سوره :

مؤمن ـ سجده .

آغاز : فمن اظلم ممن کذب علی الله و کذب بالصدق اذجاء

انجام (ناقص است) : واسجدوا لله الذی خلقهن ان کنتم ایاه تعبدون فان .

خط ثلث ، سدهٔ دهم، ۲۳ برگ ، کاغذ اصفهانی نخودی ، سطر ۹: ۱۷ × ۱۰

جلد میشن زنگاری تیره لایی ، اندازهٔ جلد ۱۶ × ۲۴ دارای یك سرلوح نگارین متن لاژوردونگاره‌های زرین . جدول صفحه‌ها شنگرف شبرنگ . و در بالا ومیان وپائین جدول آیه‌ها بخط درشت نوشته شده‌است . نام‌سوره‌ها زرینست . وقوف زردولاژورد و شنگرفست . گلچه‌های آغاز هرحزب در کرانهٔ صفحه‌ها طره‌یی است وازهمان رنگها. در برگ آغاز خط «خادمه . . . محمد طیب بن محمود ترکمان » ونقش‌مهر « حاج سید نصرالله تقوی » هست .

شمارهٔ دفتر: ٦٤٩٩٩

۴۹۲۹ ـ اساس الاقتباس
(فارسی)

از خواجه نصیرالدین محمدبن محمد طوسی در گذشتهٔ ۶۷۲ که آنرا (چنان که در پایان نسخه آمده) در پنجشنبهٔ ۲۲ ج ۲ ـ ۶۴۲ هـ بپایان رسانیده است، دارای ۹ مقاله نخستین درمدخل منطق = ایساغوجی، ونهمین شعر، وهرمقاله داری چندفن وهرفن چند فصل وهرفصل چند شکل یانوع دارد .

(ذریعه ۲ : ۵ ـ فهرست مشار : ۸۱ ـ فهرست دانشگاه ۷ : ۲۶۰۴)

آغاز : بسمله ، رب زدنی علما ، خداوندا متعلمان حکمت را بالهام حق و تلقین صدق و توفیق خیر مؤید گردان .

انجام : وچون آنچه درصدر کتاب وعـده داده بودیم بایجادرسانیدیم سخن قطع کنیم، ومـا توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب .

خط نستعلیق ، ضیاءالمعلم محمدبن محمد بن محمد پنجشنبه ۱۱ ص ۸۴۳ هـ ۲۹۵ برگ (۳۸ جزو) ، کاغذ اصفهانی ، سطر ۲۳ : ۷ × ۱۲ . جلدمیشن زرد، اندازهٔ جلد ۱۰/۵ × ۱۸ عنوانها وخط ونشانه‌ها وجدولهـای متن وحاشیه شنگرفست جزواول کتاب نونویس است و درانجام نسخه نقش مهر گرد ناخوانایی ویادداشتهایی بتاریخ ۸۵۵ هست . نسخه متعلق به کتابخانهٔ «حاج سید نصرالله تقوی» بوده است .(کلیشه).

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۰۰

۴۹۳۰ ـ یوسف و زلیخا
(شعر پارسی)

از نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی (۸۱۷ـ۸۹۸ هـ) ، که چندین بار به‌چاپ رسیده است .

آغاز :

الهـی غنچهٔ امید بـگشای — گلی از روضهٔ جاوید بنمای

بخندان ازلب آن‌غنچهٔ‌باغم — وزان گل‌عطرپرور کن‌دماغم

انجام:

سیه کاری مکن چون جامهٔ خویش — بشوی از چشم پـرنم نامهٔ خـویش
زبـان را گـوشمال خـامشی ده — که هست ازهرچه کرده خامشی بـه

(ذریعه ۹ : ۱۸۸ـفهرست‌فارسی‌مشار : ۱٦۸٦ـفهرست‌دانشگاه۸ : ۷۰) .

خط شکسته نستعلیق ، تاریخ محرم ۱۲۹۰ هـ ، ۱۳۵ ورق ، کاغذ ترمه اصفهانی. سطر۱۵: ۵/۵ × ۱۳/۵. جلد مقوا وابری‌نو ، اندازهٔ جلد۱۳ × ۲/۰۵ جای سرلوح‌سفید، ۹۰برگ نخست متن‌درمیان ستون وجدول اززرولاژورد وشنگرف ومشکی وبگرد جدول کمند مشکی . و درهمین صفحه‌ها عنوانها سرخست وباقی‌نسخه سراسرعنوانها نانوشته‌مانده‌وجای‌آنهاسفید است . مهر« حاج‌سید نصرالله تقوی»نقشست.

شمارهٔ دفتر : ٦۵۰۰۱

٤۹۳۱ ـ ترجمهٔ المناقب (فارسی)

ترجمهٔ « کشف الغمه فی معرفة الائمة»از بهاء‌الدین ابوالحسن علی بن سعید فخرالدین عیسی اربلی . ترجمه از ابوالحسن علی بن‌حسن‌زواره‌ای که آنرا برای امیر قوام الدین محمد ـ بسال ۹۳۸ یا ۹٦۸ ترجمه کرده است .

درپنج اصل و فصول .

(ذریعة ٤ : ۱۳۹ ـ فهرست سپهسالار ۱ : ۲۳۸ و ۳ : ٤۲۷ فهرست دانشگاه ٤ : ۱۲۱۸)

آغاز بسمله . حمد بلاحد واحصا وسپاس بلاعد و انتهـا معبودی را رواست که‌اساس قوام رب قویم ، وبنای دعائم نهج مستقیم را ، بوسایط سید انبیاء وائمهٔ هدی استوار ساخت ..

انجام: وشکر بیقیاس مراورا که اهل عطا وجود و شکر و حمد و ثنا آن

معبود است جلت آلاؤه اللهم ارزقنا من عظیم نواله و جعلنا من‌المشرفین بلقائه و وصاله بحق سیدنا ونبینا محمد وآله،الحمدلله علی‌الاتمام والصلاة والسلام علی‌خیر الانام محمد وآله وعترته الکرام .

خط نستعلیق‌تاریخ‌رجب-۱۰۸۳ ﻫ -۳۲۹برگ کاغذدولت آبادی،سطر۱۹ : ۱۲×۲۳ جلد چرم قهوه‌یی ضربی فرسوده،اندازهٔ جلد ۱۹/۵×۳۲/۵ عنوانها وآغاز فصلها وخط ونشانها شنگرفست آیه‌ها وحدیثها بخط نسخ معرب نوشته شده است در برگ نخست یادداشتها واشعاری پراکنده نگاشته شده و در آغاز یادداشتی بوده است که پاك کرده‌اند در انجام زایچه‌یی بتاریخ ۱۲۳۰هست ونیز برپشت برگ آخر بندی از « آداب سخن گفتن » ازخواجه نصیر طوسی (اخلاق ناصری) چلیپا نویس شده است . نسخه متعلق بکتابخانهٔ « تفوی » بوده است .

شمارهٔ دفتر۶۵۰۰۲

(عربی)

۴۹۳۲ ـ مجموعه

دارای (نه رساله) .

از (ش ۵ ببعد) بیشتر پراکنده و بندهایسیت از کتابهایی در کیمیا ...

خط نستعلیق کاتب‌علی‌محمدلواسانی‌تاریخ ۱۲۵۹ و۱۲۶۲و۱۲۶۳-۲۱۴ گ کاغذ فرنگی،سطر ۲۳ : ۱۰/۵×۲۲/۵ جلد تیماج نارنجی تیره،اندازهٔ جلد ۱۹/۵×۳۲عنوانهاوبرخی‌نامهاونشانهاچه درمتن وچه‌درحاشیه‌مرکب‌سرخست . کرانهٔ بیشتر صفحه‌های (ش ۱) حاشیه نویسی دارد برخی به‌امضای کاتب است . میان دو رساله ۲ تا ۴ برگ سفید گذاشته . در پایان (ش ۱) یادداشتهایی کمیمیایی بپارسی ازکاتب هست نیزهمو در برگ آغاز دوبیت عربی نگاشته واشاره کرده است که نسخه

را برای خود نگاشته ومال اوست ونقش مهر اوومهر «حاج سید نصرالله تقوی » هست

شمارۀدفتر:۶۵۰۰۳

۱ـ نهایة الطلب فی شرح المکتسب : (عربی)

در علوم غریبه

المکتسب فی زراعة الذهب ، ازشیخ ابوالقاسم محمدبن احمدسیمیاوی عراقی، صاحب کتاب « الاقالیم السبعة » است گزارش از شیخ ایدمر بن علی جلدکی است نسخه « سفر اول » و « سفر ثانی » را داراست .

کتاب درسه سفر است که هریك دارای مقدمه ومقالات و یك خاتمه است .

سفراول در شرح سه جمله ازمکتسب دارای ۱۱ فصل درسه مقاله و۱۱باب .

سفر دوم در شرح جملۀ چهارم مکتسب ومقداری از جملۀ پنجم و ۷ فصل از مکتسب در دو مقاله .

سفر سوم دارای دو مقاله هریك از مقاله ها بچند باب تقسیم شده است .

آغاز : (السفر الاول فی الجزء النظری) . بسمله . ربی الله و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب،الحمد لله الذی تعالی عن العلل والمعلولات وتقدس عن لوازم الاجسام والمتحیزات و تنزه عن ان یحیط به العقول .

انجام : حسن الخاتمة والمآب ولیکن هذا آخر « السفر الثانی » من هذا الکتاب والحمد لله رب العالمین والسلام علی سید المرسلین و امام المتقین وآله وصحبه اجمعین و حسبنا الله ونعم الوکیل .

(کشف الظنون ۲ : ۱۸۱۱) .

کاتب آنرا برای خود نوشته،با تاریخ دو شنبۀ ذیقعده ۱۲۶۲ در تهران

(ا پ ـ ۱۳۳ ر) .

۲-کشف الاسرار فی هتك الاسرار : (عربی)

(در علوم غریبه وعلم الحیل)

نام مؤلف در نسخه « شیخ الجلیل محمد القمری » آمده است .

آنچه موافق نام کتاب و موضوع و نشانیها نسخه و آغاز آن : [الحمد لله الذی خلق السموات و الارض] در کشف الظنون (۲ :۱٤۸۷) آمده از « مؤلف رومی جدید ـ صاحب السر ـ علی بیك از نیقی ـ مـرده ۱۰۱۹ » است (ذریعة ۱۹:۱۸) در جایی از نسخه ، مؤلف بعنوان (ابونا واستاذنا) از شیخ احمد طبیب صرحانی (سرحانی) ازشاگردان علی مرجوشی دانشمندزمان بایزیدخان نام میبرد. مآخذ مؤلف ، آثار« جابربن حیان » و« ابن امیل » و « صاحب‌الکنز» و « جلدکی» و « عراقی » و « ابن‌التمام » بوده است .

دارای یك مقدمه وپنج‌قسم و یك خاتمه ، در مقدمه عـالم حکمت راچون عالم افلاك به‌نه‌طبقه منقسم دانسته،ومختصری‌پیرامون هریك‌ازین طبقات نه‌گانه سخن رانده است .

« القسم‌الاول من الاقسام العشرة (؟؟) » دارای مقدمه وابواب وفصولی و خاتمه است ، همچنانکه دیگر اقسام .

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی خلق‌السموات والارض وجعل الظلمات والنور من‌انوارعالم‌اللاهوت واظهرعجایب‌المصنوعات فی اطوار عالم الملك والملکوت ... و بعد فانی طالعت کتب القوم المشحونة بالالغاز والرموز و الاشارات والتدهیشات المخزونة فی کنوزالاصطلاحات ...

انجام : و هذالباب کمال العارفین و حذاق الماهرین وصناعة المتکلمین و واعمال الکائنة فی‌هذالباب یسمی بالاکاسیر فی عرفهم الخاص وهذه الاکاسیر امـا برانیة و اما جوانیة و کل للبیاض اوالحمرة .

تاریخ ج ۲ـ۱۲۵۹ هـ (۱۳۹ـ۱۸۵).

۳ـ الایضاح : (عربی)

از جابر بن حیان کیمیایی کوفی طوسی در گذشتهٔ ۲۰۰، رسالهایست با عنوانهای : اعلم ، اعلم ، فتقول ... در کیمیا.

(ذریعه ۲ . ۴۹۱).

آغاز : بسمله . الحمد لله القوی المنان ذی العدة والسلطان العالم بالسر و الاعلان قال جابر بن حیان : اعلم ان کتابنا هذا قد سمیناه کتاب الایضاح ...

انجام : و انما یتذکرون بینهم ویلقونه الی ابنائهم و تلامیذهم حسبك ما عرفتك به وبقی بعد ذلك امور یسیره ، اطلعك بها شافهة انشاءالله تعالی .

تاریخ ۱۲۵۹ (۱۸۶ر ـ۱۸۸ر).

۴ ـ شرح القصیدة النونیة : (عربی)

قصیده ازعبدالعزیز بن تمام عراقی معروف بابن ابی الاصبغ در گذشتهٔ ۷۶۲ـ قصیدهایست نونیه درعلم کیمیا.

(ذریعه ۱۸ : ۱۹)

آغاز: بسمله. والصلاة والسلام علی محمد وآله اجمعین قال المؤلف رحمه الله انی طالعت کثیراً من اشعار اهل الصناعة فلم ار شرح لاصولها ولااوضح لفصوصها من قصیدة الحکیم الفیلسوف ابی الاصبغ عبدالعزیز بن تمام العراقی فانه جمع فیها اصول جمیع الصناعة . . . واعلم ان الملح القلی الابیض و النوشادر المثبت تدبر بهما الکباریت والزرانیخ فاعتمد علیه ترشد انشاءالله تعالی .

همان خط ۱۲۵۹ (۱۹۰ـ۱۹۸)

٥ـ کتاب المنفعة : (عربی)

گویا از رسالات جابر بن حیان باشد که در این رساله از چند کتاب خود نام برده و آن را مقدمهٔ کتاب «الملك» دانسته است. گفتاریست در برخی از مفردات کیمیا.

آغاز: بسمله. الحمدلله العلی القدیر ربنا العظیم الخبیر الذی علا علی العباد بقدرته وقهرهم بعزته وصلاته علی انبیائه ورسله اجمعین .

انجام : ان کتابی هذا هو کتاب المنفعة حقاً ان شاء الله تعالی . فقدتم والحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله وصحبه اجمعین الطیبین الطاهرین وسلم تسلیما ...

(۱۹۹پ- ۲۰۰ر)

٦ـ کتاب الملك : (عربی)

از همو در تدبیر الملوك .

آغاز: بسمله . حمد له ، اما بعد فان هـذا الکتاب من بین الکتاب خاصة خصصناه من التدابیر بنوعین احدهما بخفة العمل وسهولته لان من الاعمال الخشنة لا تنشط الملوك . .

انجام : والتکریر لا معنی له و السلم. والمسئلة الثانیة هو قولنا انا لم نذکره و هو کتب الفلسفة فاعلم ذلك و ما فیه ولم قلنا و ان قـد اتینا علی جمیع ما وعدناه بد فلیکن هذا الفصل ، تم کتاب الملك. الحمد لله رب العالمین وصلی الله . . .

(۲۰۱ - ۲۰٤ ب)

۷ـ المكتسب : (عربی)

گزیده‌هایی‌ست از مکتسب از شیخ ابو القاسم محمد بن احمد سیماوی و نقل‌هایی از شرح مکتسب جلدکی .

عنوانها : العمل .. العمل الرح ... العمل النحاس .

آغاز: (قال صاحب المكتسب) : اما المعدن ففيه القوى الثلثة و هى الغاذية والنامية والمولد ، فالمولد تستخدم النامية و النامية تستخدم الغاذية والغاذية تستخدم قوة واحدة ...

انجام: كان قد اوضح الحق فى بعض المواضع و اختصر فقد عباه تعبية لا يهدى اليه الا العارف الحكيم البالغ والسليم . تمت هذه الكلمات التامات ما احسن قائلها .

(۲۰۲ر - ۲۰۳ب)

۸ـ تدبير الاركان والاصول : (عربی)

از جابر بن حیان، بندی‌است در « تدبیر الارکان والاصول » در بارهٔ صناعت زر وسیم (کیمیا) .

آغاز: و قد ضمنا فى هذا الكتاب ان نذكر هذا الرأى لهولاء القوم و ما يعتقدون فيه من جميع الاعمال فيحتاج ان نبتدء بالتدبير ثم تتلو ذلك بالابواب على الرسم و نذكر ما امتحناه من اقاويلهم .

انجام: و هو من جياد المياه فى التحليل والتحمير فقط فاعمل به تصل الى ما تريد من هذه الاعمال و التدبيرات و هو الاول افضل المياه . والسلم وصلى الله على ...

(۲۰۳ پ - ۲۰۹ ر)

۹ـ پراکنده‌هائی در کیمیا : (عربی)

باب ملیح را از کتاب محمدبن زکریای رازی آورده و سپس ازاقوال الحکما برآن حاشیه‌هایی نوشته است ، و درآن ازجابر بن حیان و از« کتاب الاکلیل» او یاد میکند . در بارهٔ محلولات است و حل المرجل ، تنقیة المشتری ، عمل الزنجفر ، تکلیس الاجساد ، تکلیس الشمس ، حل الزیبق ، زعفران الاسرب ، مار الاسرب ، تکلیس الاسرب ، تحمیر الحدید ... اکلیل الکتابة ... عقد الملاغم ، الخزفیة .

آغاز : (من کتاب محمدبن زکریا) باب ملیح ، خذزاجاً محلولا بالحل و یلقی فیه‌ربعه .

انجام : و یصلح للحمل اما فی التحمیة یسود قلیلا والله تعالی اعلم . کتبت للتذکرة والسلام .

(۲۱۱ر - ۲۱۴پ)

۴۹۳۳ـ تهذیب الاحکام (عربی)

ازشیخ ابوجعفر محمدبن حسن بن علی طوسی (۳۸۵-۴۶۰) کتاب در دومجلد چندبار بچاپ‌رسیده است .

نسخه جلددوم کتاب‌است که از کتاب جهاد وسیرة الامام ـ باب‌فضل الجهاد وفروضه آغاز گردیده تاپایان کتاب دیات‌است .

آغاز : بسمله ... محمدبن احمدبن یحیی عن ابی‌جعفر عن ابیه عن وهب‌عن جعفر عن‌ابیه علیه‌السلام قال قال رسول‌الله ...

انجام : فتحرير رقبة مؤمنة ، تم كتاب الديات وهو آخر الكتاب والحمد لله رب العالمين وصلواته على محمد وآله الطاهرين.

(ذريعه ٤ : ٥٠٤ . فهرست عربی مشار: ٢٢٨)

خط نسخ ، کاتب محمد امین بن حیدر کاتب محمدی نایینی ، تاریخ دهۀ اول محرم - ١٠٧١ ه ، کاغذ اصفهانی ، سطر ٢٥ : ١١ × ٢١/٥ ، جلد تیماج بلغاری مشکی ، درون وبرون مجدول وزرکوب لولا ، اندازۀ جلد ١٩ × ٣١ ، دارای یك سرلوح نگارین از زر ولاژ وردو شنگرف . متن در میان جدول زر ولاژورد . آغاز کتابها وبابها وعنوانها و خطها و نامها ونشانها شنگرفست . کرانۀ برخی صفحهها نوشته هایی دارد . نسخهاستکتاب محمد یوسف بن حسینخان است بتاریخ ١٠٧١ در برگ آغاز خط ونقش مهراو ، ونیز مهر « محمدباقر بن محمدتقی موسوی» و «عبدالواسع حسینی» و «حاج سیدنصرالله تقوی» نقشست

شمارۀ دفتر: ٦٥٠٠٤

٤٩٣٤ ـ اساس الاقتباس (فارسی)

ازخواجه نصیرالدین محمدبن محمد طوسی،درگذشتۀ ٦٧٢ که در پنجشنبۀ ٢٢ ج ٢ ـ ٦٤٢ ه بپایان رسیده است.در نه مقاله،وهر مقاله درچندفن وهرفن درچند فصل وهر فصل درچندشکل یانوع.

آغاز : بسمله . رب زدنی علما ، خداوندا متعلمان حکمت رابا لهام حق و تلقین صدق وتوفیق خیر مؤید گردان .

انجام : و چون آنچه درصدر کتاب وعده داده بودیم بانجاز رسید سخن قطع کنیم.وما توفیقی الابالله.

(شرح احوال و آثار خواجه‌نصیر مدرس رضوی ـ فهـرست فارسی‌مشار ـ ص ۸۱ فهرست دانشگاه ۷ : ۲۶۰۴)

خط نسخ. کاتب ابراهیم اصفهانی، تاریخ ع۲-۱۰۶۵ هـ ـ ۳۲۷، برگ کاغذ اصفهانی نخودی، سطر ۱۹ : ۷/۵ × ۱۶/۵ ، جلد میشن سرخ مجدول زرکوب لولادار ، اندازهٔ جلد ۱۲/۵ × ۲۳ ، متن درمیان جدول زرومشگی و سرخ ، عنوانها وجدولهای متن وحاشیه سرخست . دربرخی صفحه ها از مطالب متن در حاشیه نوشته شده است ویکی دوصفحه درمیان حاشیه‌نویسی دارد . یك یادداشت دربرگ اول پاك شده ومهر «محمدباقربن باقر» و درپایان نیز همین مهروهمچنین مهر «حاج‌سیدنصرالله تقوی» نقشست.

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۰۵

۴۹۳۵ ـ شرح نهج البلاغة (عربی)

از شیخ عزالدین عبدالحمیدبن ابوالحسین هبةالله بـن محمدبن محمد بـن الحسین ابوالحدید مداینی . حکیم اصولی ،زادهٔ ذیحجهٔ ۵۸۶ ودر گذشتهٔ ج ۲ ـ ۶۵۶ دربغداد. که برای مؤیدالدین ابوطالب محمد وزیر ، مشهور بهابـن علقمی تألیف کرده است .

در تهران و بیروت و مصر چاپ شده است وچاپ (۱۳۰۲ تهران) در دو جلداست .

آغاز : الحمدلله‌الذی تفرد بالکمال فکل کامل سواه منقوص و استوعـب عموم‌المحامد والممادح فکل ذی‌عموم عداه مخصوص .

انجام : انه سمیع مجیب ، انشاءالله وحسبنا الله وحده و صلواته علی سیدنا

محمدالنبی وآله وسلامه. آخرالجزءالعشرین رقم به الکتاب، ولله الحمد کماهواهله حمداً دائماً لاانقضاء له ولانفاذ. آمین.

(ذریعه ۱٤ : ۱۵۸ . فهرست عربی مشار : ٥٦٩)

خط نسخ، کاتب علی صدرالدین بن احمد نظام الدین حسینی حسنی (شارح صحیفهٔ سجادیه) تاریخ ۱۰۹۰ - ۹۱، درپایان برخی‌ازجزوها کاتب تاریخ گذارده. جزو۵ : ع۱ - ۱۰۹۰وجزو۷و۸ و۹و۱۱و۱۲ : ع۲د۱۰۹۱ باقی جزوها تاریخ ندارد. کاتب چند جا اشاره‌کرده است که نسخه متعلق بخود اوست، ۷۲۰ برگ، و نوشته شده‌که۱۰۴۳۷۵ بیت نوشته‌دارد، کاغذ دولت آبادی، سطر ۳۵ : ۱۲×۲۴، جلد تیماج مشکی بلغاری ضربی زرکوب، اندازهٔ جلد ۲۰/۵×۳۳/۵، آغازهرجزو سرلوحی نگارین اززر دارد، متن در میان جدول زر ومشکی و شنگرفست. متن اصلی نهج‌البلاغة و ونشانه‌ها وواژه‌های جزو بیستم و برخی نوشته‌های کرانه صفحه ها شنگرفست. درپایان نسخه خلاصهٔ شرح حال شارح بنقل از «مجمع‌الاداب ومعجم‌الالقاب» ابن الفوطی نگاشته آمده و همچنین در برگ آغاز ازاو معرفی بعمل آمده‌است. مهرهای «علی بن ابراهیم» و «حاج سیدنصرالله تقوی» نقش است ونیز مهرو خط پاك شده‌یی‌درپایان.

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٠٦

٤٩٣٦ ـ شرح التجرید (عربی)

متن ازخواجه نصیرالدین طوسی، در گذشتهٔ ٦٧٢ هـ ـ دربارهٔ عقایدشیعهٔ امامیه.

گزارش از شیخ علاءالدین علی‌بن محمد قوشچی، در گذشتهٔ ۸۷۹ هـ که

برای سلطان ابوسعید تألیف کرده است . مشهور است به «شرح جدید» در ٦ مقصد نخستین در امور اعامه ، ششمین در معاد ، و هر مقصد چندفصل دارد.

آغاز : خطبه و دیباچهٔ قوشچی را ندارد و آغاز نسخه همان آغاز متن تجرید است :

اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه والصلواة والسلام علی سید انبیائه انه

انجام : هذا آخر ما تیسر لنا من شرح تجرید الکلام والحمدلله للتوفیق علی الاتمام وجعله ذخراً لنا الی یوم الدین انه موفق ومعین .

(ذریعه ۱۳ : ۱۳۸ و ۳ : ۳۵۳ وفهرست عربی مشار : ٥٤٣)

خط نسخ سدهٔ ۹ ، نیز نام کاتب پاك شده ، تاریخ نیز پاك شده و گویا ۸۴۶ باشد ، ۲۴۸ ورق ، کاغذ سمرقندی ، سطر ۲۸ : ۱۴ × ۵/۵ ، جلد تیماج تیره فرسوده ، اندازهٔ جلد ۱۱ × ۲۲ ، دارای یك سرلوح نگارین از زرولاژورد ، و دوصفحهٔ نخست درمیان جدول ، عنوانها و خط ونشانها شنگرف ، کرانهٔ برخی صفحه‌ها حاشیه‌نویسی دارد ، واثر چندمهر پاك‌شده هست . نسخه‌متعلق به کتابخانهٔ حاج سیدنصرالله تقوی بوده‌است . (کلیشه)

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٠٧

٤٩٣٧ ـ مختصر التلخیص (عربی)

تلخیص المفتاح فی المعانی والبیان ، از شیخ امام جلال الدین محمدبن عبدالرحمان قزوینی شافعی معروف بخطیب دمشق در گذشتهٔ ۷۳۹ .

این شرح واختصار دومین از سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی در گذشتهٔ ۷۹۲ است ، مشهور به «مختصر» که شرحی است مزجی وافزوده‌ها وکاهشهایی از «مطول» نموده و در ٧٥٦ درغجدوان بپایان رسیده‌است.

آغاز: بسمله. یامن شرح صدورنا لتلخیص البیان فی ایضاح المعانی و نـور قلوبنا بلوامع التبیان من مطالع المبانی .. و بعدفیقول العبد .. مسعودبن عمر المدعو بسعدالتفتازانی ...

انجام: ختم الله لنا بالحسنی و یسر لنابالغفور بالذخر الاسنی بحق النبی و آله اجمعین و اصحابه الفایزین وسلم تسلیماً کثیراً کثیرا .

(کشف الظنون ۲ : ۴۷۴ . فهرست عربی مشار : ۲۱۵)

خط نسخ ، کاتب ابوالقاسم بن محمد قاسم جامی ، (۲۹ص) ۱۰۰۴ درهرات ، ۱۷۶ورق ، کاغذ سمرقندی ، سطر ۱۹-۶ × ۱۲/۵ ، جلد مشکی صحافی شده ، اندازهٔ جلد ۱۲ × ۱۸/۵ ، خطوط زیر متن اصلی شنگرفست .در برگ آغاز یادداشتهای نحوی وکرانهٔ برخی صفحه‌ها ونیز در دو برگ آخـر حاشیه‌نویسی شده . همچنین چندیادداشت تملك و ابیاتی چندنوشته دارد . نسخه متعلق به‌کتابخانهٔ حاج سیدنصرالله تقوی بوده است .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٠٨

٤٩٣٨ ـ دیوان (فارسی)

ازامیرمعزی ابوعبدالله محمدبن عبدالملك برهانی امیرالشعراء درگذشتهٔ ٥١٨یا٥٢٠ .

(ذریعه ۹ : ١٠٦٩ ـ مشار فارسی :٧١٧ـفهرست حقوق : ١١٤ ـ فهرست سپهسالار۲ : ٦٨٠)

آغاز بسمله . برآمد عاج گون ابری ز روی ساج گون دریا
بخار مرکز خاکی نقاب قبهٔ خضرا

انجام:

از نوردوعارض آفتابی گوئی ازبوی دوزلف‌مشکنایی گویی

جان تازه بلطف توست آبی گوئی   مجلس بتو گرمست شرابی گویی

خط نسخ ، کاتب عبرت نائینی ، تاریخ ۱۳۳۵ ، ۲۵۶ ورق ، کاغذ فرنگی ، سطر ۲۰ـ۱۳ × ۷ ، جلد تیماج مشکی مقوائی ، اندازهٔ جلد ۲۱ × ۱۳ برگها آبی سفید کبود .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٠٩

۴۹۳۹ ـ نگارستان (فارسی)

از احمد بن محمد بن عبدالغفار قزوینی ، درگذشتهٔ ۹۷۵ . بنام شاه تهماسب بسال ۹۵۹ نگاشته است.

(ذریعه ۳۸: ۲۹۱ ـ مشار فارسی : ۳٤۷ استوری ۱: ۱۱٤، ۱۲٤۰)

آغاز : (افتاده) کنیت میمونش ابو محمد لقبش زکی ولادتش در مدینه روز سه‌شنبهٔ یازدهم رمضان سنه .

انجام : (افتاده) باعمودهای آتشین ظاهر گشتند و بر آن کافر حمله آوردند ... بقدر سر سوزنی بر روی آن مسکین گرفتار محن رسیده .

خط نستعلیق ، ۱۵۷ ورق ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۱۷-۱۷ × ۱۰/۵ جلد فرسوده مقوا ، اندازهٔ جلد ۲۳ × ۱۵ ، نشان و عنوان شنگرف در آغاز یك چند شعر و یك صفحه نسب اهل بیت هست ، مهر بیضی (خلیل) دارد ، جدول زرین لاژورد شنگرف مشکی .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠١٠

٤٩٤٠ ـ مصقل صفا در تجلیه و تصفیهٔ آئینهٔ حق نما (فارسی)

از احمد بن زین العابدین علوی عاملی . که در ۱۰۳۲ (= غلب) بانجام رسیده است.

(فهرست دانشگاه : ۲٤۹ ـ فهرست رضوی ۱: ۸۲ ـ فهرست مجلس ۲: ٤٥۳)

آغاز : بسمله . بعدازحمد قیومی که آستان ربوبیتش از سدرة المنتـهای ساکنان بارگاه لاهوت برترست وقدوسی که سرّ قیمومیتش از افکار پاك طینتان پیشگاه ملوك اقدس و اطهر است .

انجام : قد اتفق تمام تصنیف هذه‌العجالة الوثیقة والرسالةالانیقةوهو کتاب مصقل‌الصفا فی‌شهر محرم‌الحرام سنة ۱۰۳۲ کتبه‌وجیه‌الدین بن اسماعیل فی شهر ربیع‌الثانی۱۰۴۲

خط نسخ ، کاتب وجیه‌الدین بن اسماعیل ، تاریخ ۱۰۴۲ ، ۳۵۶ورق کاغذ سپاهانی ، سطر ۱۰-۱۰/۵ × ۶/۵ ، جلدتیماج ضربی‌قرمز ، اندازهٔ جلد ۱۹ × ۱۲/۵ ، نشان‌وعنوان‌شنگرف درپایان‌چندشعرماده‌تاریخ‌هست،در برگهای ۲۵۲ و۲۵۳ دردوشکل بصورت دایره‌اسامی انبیاء نوشته‌شده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠١١

٤٩٤١ ـ مجموعه

یك کتاب و یك اجازه.

خصوصیات مجموعه درزیر شمارهٔ۲ آمده‌است.

شمارهٔدفتر: ٦٥٠١٢

۱ـ اجازه : (عربی)

از علامهٔحلی به‌حسین بن محمدبن‌علی علوی حسینی کاتب نسخهٔ‌ارشاد الاذهان .
آغاز : بسمله . قرا هذا الکتاب السیدالاجل‌الاوحد ... حسین بن محمدبن علی‌العلوی‌الحسینی ...

انجام . و کتب العبد ... حسن بن یوسف بن المطهر الحلی ، مصنف الکتاب حامداً مصلیاً مستغفراً ، فی سلخ ذی الحجة سنة اربع وسبعمائة .

خط نستعلیق شکسته علامۀ حلی، تاریخ سلخ ذیحجۀ ۷۰۴ ، یك صفحه کاغذ سمرقندی . (کلیشه)

۲ــ ارشاد الاذهان الی احکام الایمان : (عربی)

از علامۀ حلی ، جمال الدین ابومنصور حسن بن سدید الدین یوسف ، در گذشتۀ ۲۱ محرم ۷۲۶ .

آغاز : بسمله . الحمدلله المتفرد بالقدم والدوام المتنزه عن متشابهة الاعراض والاجسام ... وصنفت هذا الکتاب الموسوم بارشاد الاذهان الی احکام الایمان ...

انجام : و من اراد التوسط فعلیه بما افدناه فی التحریر ، او تذکرة الفقهاء او قواعد الاحکام او غیر ذلك ... وقع الفراغ ... حسین بن محمد بن علی العلوی الحسینی الطوسی ضحوة یوم (۲۸ رمضان) سنة اربع وسبعمائة فی الحلة ...

خط نستعلیق ، حسین بن محمد بن علی علوی طوسی در ۲۸ رمضان ۷۰۴ در حله ، عنوانها مشکی ودرشت، تملك: محمد بن علی الشهیر با بن خاتون العاملی (بی تاریخ)وچند تملك و مهر دیگر که خوانده نشد. در ۱۲۹۷ بکتابخانۀ فرهاد میرزا وارد شده است ، و یادداشت لطفعلی بتاریخ ۱۳۴۱ .(کلیشه)

۴۹۴۲ ــ مجموعه :

دارای پنجاه و چهار رساله .

خط شکسته نستعلیق چلیپا وراسته سدۀ ۱۱، کاغذ سپاهانی سطر گوناگون جلد

تیماج کبود، اندازهٔ جلد ۲۴ × ۱۴. نشان وعنوان شنگرف، درآغاز فهرست بعضی از رساله‌های مجموعه و یادداشتی بنام محمد المدعو بالحسین وتاریخ ۱۳۳۱ و مهر (شمس العلماء) و چهار شکل هندسی دارد .

شمارهٔ دفتر ۶۵۰۱۳

۱ـ عرض‌نامه : (فارسی)

از افضل‌الدین محمدبن حسن مرقی کاشانی، باباافضل، که‌در «مصنفات باباافضل ص۱٤۷» چاپ مهدوی و مجتبی مینوی آمده است .

(ذریعه ۱۵:۲٤٦ـ فهرست دانشگاه ۳ : ۳۰۱ ـ مشارفارسی: ۱۱۰۸) .

آغاز : بسمله . خداوندا بفزونی خود و فروغ وجودت که جان بوی جویا و خرد بوی گویا شد .

انجام : و فزون از خاصیت و بایست بهیچ ستاننده مده که رقیب توشود... تمام شد درهشتم شهر ذی‌القعده دربلدهٔ دارالسلطنهٔ اصفهان سنهٔ **۱۰۵٦** وانا العبد . . . فریدالدین محمدبن محمد .

خط شکسته نستعلیق ، فریدالدین محمدبن محمد، تاریخ هشتم ذی‌القعده دراصفهان ۱۰۵۶ . (۱ پ‍ـ۱۸ پ) سطر گوناگون ۹ × ۱۹، درپایان‌این‌رساله دوبند یکی عربی و دیگر فارسی دروجود هست، ویاداشت مقابله روزپنجشنبهٔ نوزدهم شهر ذی‌القعده .

۲ـ وجود (رساله در ...) : (فارسی)

از میرسید علی بن محمد حسینی شریف جرجانی .

(فهرست دانشگاه ۳:٥۱٤ ـ فهرست ملی ۲۲۸ـ فهرست‌الهیات : ۳۸۸)

آغاز : بدان وفقك الله و ایانا کـه اصحاب بحث و نظر از بـرای بیان مراتب موجودات در موجودیت تمثیلی کردهاند و چنین گفته

انجام : پس بیزاری انسان ازخدای تعالی نباشد و کفر هیچیك لازم نیاید والله الحق و هو یهدی الی سواء السبیل . بتاریخ روز پنجشنبهٔ دوازدهم شهر شعبان المعظم شهور خمس و ثمانین والف بدارالسلطنه اصفهان .

خط شکسته نستعلیق چلیپا ، پنجشنبهٔ دوازدهم شعبان ۱۰۸۵ ، اصفهان (۱۹ر–۲۰پ) سطر۹ × ۲۳ .

۳ـ حلیة‌الابدال : (عربی)

از مولانا عبدالرزاق کاشانی .

آغاز : بسمله . الحمدلله علی ما الهم و علمنا مالم نکن نعلم وکان فضل الله علینا عظیما وصل الله علی سیدالکرام . . اما بعد فانی استخرت الله تعالی لیلة الاثنین الثانی عشر جمادی الاول سنة تسع و تسعین وخمسایة .

انجام : ارکانه وسادتنا فیه من الابدال . . . والله یوفقنا و ایاکم الاستعمال لهذه الارکان وینزلنا ولکم منازل الانسان انه ولی المنان تمت الکرامة .

خط نستعلیق چلیپاوراسته (۲۱ر–۲۲ ر)سطر ۱۹ × ۹/۵ .

۴ـ وصیت حکما: (فارسی)

از بابا افضل الدین کاشانی. این گفتار بنام «نصیحت الاخوان» نیز یاد شده است. (مصنفات بابا ۲ : ۶۵۲ ـ فهرست ادبیات ۴۳۰۲) .

آغاز : ای جویندگان راه‌حکمت وپویندگان طریق سعادت باید که بسیار دعا باشید در امور اخروی .

انجام : وبلذت‌سرمدی محظوظ‌ومتلذذ گردد رزقناالله وایاکم بسیدالانبیاء وسیدالاولیاء محمد و علی آلهما الطیبین الطاهرین .

خط‌شکسته نستعلیق چلیپا وراسته (۲۲پ) .

۵ ـ ایمنی از بطلان نفس در پناه خرد : (فارسی)

از همو .

(مصنفات بابا ۲ : ۶۰۱) چاپ مهدوی و مینوی . (فهرست دانشگاه ۳ : ۳۲۷ ـ فهرست سپهسالار ۳ : ۲۳۱)

آغاز : چنین گوید امام سعید افضل‌الدین قدس الله روحه العزیز بعد از ستایش پروردگار و درود بر پیغمبر و اهل بیت ویاران که هرمفلس و کم مایه .

انجام : گفت خود نیز همگی او نگهدارد و بدرقه او شود تا او را تمام وارسته‌بمقصوداعلی رساند . تم .

خط همان شکسته نستلیق چلیپا وراسته (۲۲ پ‌ـ۲۳ر)

۶ـ گفتار در بیان تناهی اجسام : (فارسی)

ازهمو

(مصنفات بابا ۲ · ۶۲۷) چاپ مهدوی ومینوی(فهرست‌دانشگاه ۳: ۳۲۹ ـ مجلس۲: ۳۸۳)

آغاز : بباید دانست که کنار ونهایت هرچیز آنست که جدایی افکندمیان آنچیز وهرآنچه جزاوبود.

انجام : واجزاء این عالم هیچ‌چیزجزجسم نتواند بود ، چنانکه روشن شده

است برعلما ومردم وبگفته وبنموده.تمام‌شد سخن دربیان تناهی بفضل باریتعالی .

خط شکسته نستعلیق راسته وچلیپا (۲۳پ–۲۴ر)

۷ـ فی‌تحقیق الدهر والزمان : (فارسی)

ازهمو

(مصنفات بابا ۲: ٦٦٣) (فهرست دانشگاه ۳ . ۳۲۹)

آغاز : اولیت کارها بردوگونه است یکی اولیت بغیروآن‌غیر زمان بود وهرچیز که پیش‌از چیزی بود نه بخود بود.

انجام: واومنزه است از تجزی وانقسام‌بساعات وایام چون زمان و محدثات فاعل‌الدهر ومثال این تأویل کرده‌اند.

همان خط باهمان نشانیها واندازه (۲۴ر–پ۲۴)

۸ـ نصایح بطالبان حکمت : (فارسی)

ازهمو

(مصنفات بابا ۲: ٦٥۹)

آغاز : حکما گفته‌اند که طالب و مکتسب حکمت بدانند کـه تمام سعادت دین بمکارم اخلاق منوط است چنانچه تمام شجره بثمره ، ونفس خودرابالاوفزون ازحد وقدرخود ندانند.

انجام : که هرکس را قوت برخلع بدن ومعزول گردانیدن حواس حاصل گردد بعالم قدس وجهان ملکوت معین گردد. رزقنااللّه وایاکم.

همان خط باهمان اندازه و مشخصات (۲۴پ)

۹ـ در بارهٔ دانای ذات : (فارسی)

ازهمو

(مصنفات بابا ۲: ٦١٨) (فهرست مجلس ۱۳: ۲۱۲)

آغاز : اجسام زنده ازدو بیرون نباشند یاحیات درایشان اصلی وذاتی باشد یاغریب وعارض .

انجام :

آن کیست که آگاه زحس‌وخرد است بیرون زکفرو دین واز نیك و بدست
کارش نه‌چو عقل ونفس‌وداد‌وستد است آگاه بدوعقل وخود آگه بخود است

همان خط باهمان اندازه و مشخصات (۲۴پ)

۱۰ـ دردانندهٔ ودانسته وعاقل و معقول : (فارسی)

ازهمو

(مصنفات بابا ۲: ٦٤٠)

آغاز : داننده وآگه‌از عالم چنانکه هست متحرك و ساکنش و جنبنده و جنباننده‌اش واصل وفرعش .

انجام : وطبع بمرتبهٔ نفس و نفس بمرتبهٔ عقل‌وجودجسمانی‌پوشیده‌برخیزد وبوجود روحانی روشن پیوندد و پیدا شود رزقنااللّٰه .

خط شکسته نستعلیق (۲۵ر) درپایان این رساله چندبیت ازمولوی‌بخط شکسته نستعلیق چلیپا درهامش صفحه نگاشته شده‌است.

۱۱- درذات وحقیقت مبداء هستیها : (فارسی)

از همو .

(مصنفات بابا ۲: ٦۲۵)

آغاز : پرسیدپرسنده‌ای که‌مبدء موجودات‌وعلت هستیها را حقیقت و ذاتی هست یانه اگر آنست که .

انجام : جواب گویم پرسنده در سئوال جواب خود دارد . و اوبخود ذات همه ذوات وحقیقت همه حقایق... مابتوقائم چو توقایم بذات .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۲۵پ)

۱۲- مقالة (عربی)

از شیخ بهاءالدین محمد گویا عاملی.

آغاز : المعانی‌تسافرمن مدینةالقلب الانسانی الی قریةالاقلیم‌اللسانی فتلبس هناك ملابس‌الحروف‌وتتوجه تلقاء .

انجام : کمابدأکم تعودون والی ما کنتم علیه تؤلون انزل مقامك فهواول موطن سافرت منه‌الی جهات‌العالم .

خط شکسته نستعلیق محمد اسماعیل خراسانی تاریخ ۱۱۲۵ ، (۲۶ر)

سطر ۱۸ × ۵ درحاشیه‌این‌صفحه گفتارهای‌پراکنده به‌نظم‌ونثر بخط شکسته نستعلیق چلیپا به‌فارسی و عربی‌هست .

۱۳- خطب وکلمات امیرالمؤمنین ع (عربی)

خطبة التوحید، خطبةالاشباح ،و کلمات قصار.

آغاز : من خطب سیدالاوصیاءامیر المؤمنین ... فی التوحید ... ماوحدة من کیفیةولاحقیقة اصاب من مثله .

انجام : وان افرط بهاشبع نطقهاالبطنة فکل تقصیر بهمضرو کل افراط لهمفسد

خط نستعلیق بااعراب (۲۶پ-۳۴ر) ، سطر ۹٫۵ × ۱۹ ، حاشیه‌هائی با نشانهٔ (۱۲۹۵) بخط شکسته نستعلیق .

۱۴ ــ رساله‌فی‌الوجود : (عربی)

ازصدرالدین محمد شیرازی ، ملاصدرادر گذشتهٔ ۱۰۵۰ .

آغاز : فصل لعلك تشتهی ان تعرف حدالکفر بعدان تناقض عندك حدوداصناف المقلدین فاعلم‌ان شرح ذالك طویل .

انجام : وقدعدمت‌فتنتقل الی المیزان و یکون فیهااعراض هی الثقل و من ینتهی الی هذا الحدمن الجهل فقدانخلع عن‌غریزةالعقل .

خط شکسته نستعلیق(۳۴پ-۳۶ر) ، سطر ۲۰ × ۱۱ ، عنوانها باخط نسخ درشت‌مشکی .

۱۵ ــ کلمات امیرالمؤمنین : (عربی)

از نهج البلاغة .

آغاز : باب المختار من حکم امیرالمؤمنین ع ... قال علیه‌السلام کن فی الفتنة کابن اللبون .

انجام : ففرق علیه‌السلام بین نفحةالعبد و نفحةالرب فجعل تلك‌قصیرة وهذه طویلة ... فکل نفحةالیهاترجع ومنهاتنزع .

خط نستعلیق بااعراب (۳۶پ–۳۸ر) ، سطر ۲۱ × ۱۰، عنوانهای با خط نسخ درشتمشکی وحاشیه‌هائی باعلامتهای (۵) .

۱۶ ـ حشر الاشیاء و معاد کل شیيء : (عربی)

ازهمو . در ۸ فصل .

۱ ـ حشر العقول .

۲ ـ حشر نفوس الناطقة.

۳ ـ حشر نفوس الحیوانیة .

٤ ـ حشر قوای النباتیة .

٥ ـ حشر الجمادات .

٦ ـ عود جمیع الحسیات .

۷ ـ معاد الهیولی .

۸ ـ وجه تعمیم المعاد .

(ذریعه ۷:۲۲) .

آغاز : بسم الله رب الاخرة والاولی ومبدء الوجود و المنتهی والسلام علی غایة الارض . . . اما بعد فقد سألتنی یا اخی اطال الله بقائك .

انجام : هذا آخر ما قصدنا فی هذه الرسالة اظهاره و کشفنا عن اسراره حامدین لله مستغفرین له مصلین لنبیه و آله اجمعین .

خط شکسته نستعلیق(۳۸پ–۴۷پ)سطر۲۹–۱۹/۵ × ۹/۵،عنوانهای با خط نسخ درشت وشنگرف .

۱۷ـ بخشی ازجواب باباافضل به صدرسعید شمس الدین دزواگوش:(فارسی)

محمد بن حسن مرقی کاشانی .

(مصنفات بابا ۲ : ۷۰۱) .

آغاز : درجمله وقوف و اطلاع بر احوال نفس درسعادت و شقاوت تعلق به وقوف و اطلاع برحقیقت نفس دارد .

انجام : وساعات روز وشب خودرا بمجاهدت‌مستغرق گرداندتابرجاده که‌از ازل سوی ابدست مستقیم گردد. والذین جاهدوافینا لنهدینهم سبلناوان‌الله لمع المحسنین.والسلام علی‌من‌اتبع‌الهدی .

خط شکسته نستعلیق‌راسته وچلیپا (۴۷پ-۴۸پ)سطر۱۹ × ۱۰ .

۱۸ ـ اندرانکه وجود برچند قسم است :

از همو .

قسمتی‌از گفتار دوم ازرساله «ره انجام» او است .

(مصنفات بابا۱ : ۵۸ذریعه۱۱: ۳۰۹-فهرست مشار: ۸٦۱ ـ ادبیات: ۳۰۰.)

آغاز : وجودبر دوقسم‌بود،یك قسم بودن ویك قسم‌یافتن، وفرق میان‌بودن ویافتن‌آنکه بودن بی یافتن شاید بود .

انجام : وکلی‌هم صفت تواند بود وهم موصوف بکلی و جزوی نتواند بود والاموصوف نباشد و کلی‌اصل جزوی‌باشد وجزوی از اقسام کلی .

خط راسته وچلیپا (۴۸پ۴۹ر) ، سطر۱۹ × ۱۰ .

۱۹ ـ نامه : (عربی)

جواب مولانا افضل‌الدین به‌صدر سعید شمس‌الدین‌محمد دزواگوش .

(مصنفات بابا ۲ : ٦۸۱-فهرست دانشگاه۳ : ۳۸۵) .

آغاز : ای عزیز نفس شریفت مستعد و آراستهٔ نظر الهی و انوار نامتناهی بادو خاطرت از خیالات فاسد و آرزوهای جسمانی زوال بذیرد .

انجام : و ابلیس و یاران اورا بردار کنند خدای تعالی آن دوست راواین ضعیف را بدین مقام رساناد واستدراج سنستد رجهم من حیث لایعلمون ...

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۴۹پ–۵۰ب)

سطر ۲۷–۱۹/۵ × ۱۰ .

۲۰ ـ گفتار : (فارسی)

از همو .

آغاز : و نیز باید که طلب و بحث اشیاء و تعرف از مبدء و معاد خود نه از اشخاص جزوی خیزد که اگر اشخاص انسانی از آن روی که اشخاصند .

انجام :

برسر اگر نهادهٔ دل اکنون	از پوشش وقوت تن مجو هیچ افزون
خاری که زامید شود در پایت	حالی میکن بسوزن فکر برون

خط نستعلیق راسته وچلیپا ، (۵۰پ–۵۱ر) ، سطر ۱۰ × ۱۹ .

۲۱ ـ الفاظ المفردة : (عربی)

از صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی، درگذشتهٔ ۱۰۵۰ .

آغاز : المفتاح الاول الی معانی الالفاظ المفردة من آیات کتاب الله علی طریق اهل المعرفة و ارباب الحقیقة الذین ینظرون فی آیات القرآن .

انجام : یاعلی لو احبك اهل الارض کمحبة اهل السماء لماعذب الله احداً بالنار وانا اقرأقل هوالله احد فی کل یوم ثلث مرات فقام وکانه قدالقم حجرا .

(۶۱پ-۵۶ر)، سطر ۳۰-۱۰ X ۲۱ ، درپائین صفحهٔ پایان این رساله فهرست مانند کنی والقاب دوازده امام آمده، عنوانها باخط نسخ درشت مشکی .

۲۲ توحید : (عربی)

ازمحمدبن علی بن بابویه قمی بخشی از آنست

(ذریعه ٤: ٤٨٢- عربی مشار: ٢٢٤)

آغاز : باب صفات الذات وصفات الافعال : روی الشیخ بسنده المتصل عن ابن بصیر قال سمعت اباعبدالله یقول لم یصل الله

انجام : ولکن جعلنا ابوابه وصراطه وسبیله والوجه الذی یوتی منه فمن عدل عن ولایتنا اوفضل علینا غیر نافانهم عن الصراط لنا کبون

خط نستعلیق (۵۶پ-۶۰ر) ۲۶-۱۹ X ۱۰ نشانهای میان هرحدیث شنگرف است

۲۳ کتاب فضل القرآن: (عربی)

گزیده ایست از کتاب کافی تالیف ابی جعفر کلینی.

آغاز : علی بن محمد عن علی بن عباس عن الحسین بن عبدالرحمن عن سفیان الحریزی عن ابیه عن سعد الخفاف عن ابی جعفر ع انه قال

انجام : والحال انکم مخلوقون من طوراقرب الی نشاة الاخرة والبلوغ الی الغایة قوله یاایها الانسان انك کادح الی ربك کدحا ...

خط شکسته نستعلیق ، راسته وچلیپا (۶۱ پ- ۷۶ ر) ، ۲۸-۱۹ X ۱۰

عنوانها باخط نسخ درشت مشکی

۲۴ـ وجیزة : (عربی)

از میرابوالقاسم . درپنج فصل ، درحرکت .

آغاز : بسمله . حمدله.والصلاة علی النبی وآله . وبعه‌فانی ارید فی مقالتی هذاان‌ابین امرالحرکة وصورتها وان کل متحرک متحرك غیره

انجام : فیجوزان یصدرتلك الصورالمختلفة فی‌المادة علی طریق الاولی . فهذه آخر مااردت‌ایضاحه بایجازواختصار والحمدلله‌رب‌العقل والحیوة

خط شکسته نستعلیق (۶۳پ‌ـ۶۴ر)، ۲۶ـ۱۰ × ۱۷/۵ عنوانها باخط نستعلیق شنگرف

۲۵ـ پرسش و پاسخ : (فارسی)

ازمیرابوابوالقاسم‌فندرسکی . دربارهٔ تشکیك درذاتی
(فهرست دانشگاه ۳:۱۹۱ ـ الهیات : ۱۹۹)

آغاز : جوابی که میرابوالقاسم قدس‌سره‌العزیز درسؤال مظفرحسین‌کاشی فرموده،آنچه‌فرموده‌انددرذاتی‌وتشکیك وعدم تشکیك‌اوبرآنچه‌ذاتیست اورامعتقد ابن‌ضعیف‌است که‌نشاید که ذاتی‌مقول‌بالتشکیك‌باشد

انجام : بالجمله هرچه‌بجز حضرت رب‌العزة است از موجودات عینی اورا از ترکیب‌چاره نیست .

خط نستعلیق‌چلیپا (۶۴ر‌ـ۶۴پ) ۲۰ × ۱۰/۵

۲۶ـ الحکمة‌العرشیة : (عربی)

ازمولی صدر الدین محمدبن‌ابراهیم شیرازی ، درگذشتهٔ ۱۰۵۰
(ذریعه ۷ : ۵۸ ـ مشار عربی : ۳۱۶) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی جعلنا ممن شرح صدره الاسلام فهوعلی نورمن ربه واوجدنا من عباده الذی اتاهم رحمة من عنده .

انجام : ان الظن لایغنی من الحق شیئاً اعاذنا الله و اخواننا المؤمنین من شر الشیاطین والمضلین ونورقلوبنا بانوارالحکمة والیقین بحق محمدوآله الطاهرین سلام الله علیهم اجمعین .

خط شکسته نستعلیق(۶۳ پ ـ۸۲ر)سطر ۲۵ ـ ۱۰ X ۱۹ عنوانها با خط نسخ درشت شنگرف نوشته شده است .

۲۷ ـ رسالة فی التشخیص : (عربی) .

ازهمو .

(ذریعه۱۱: ۱۴۷) .

آغاز : بسمله . حمدالواهب العقل و الحکمة والصلاةعلی محمد وآله الائمة وبعد فیقول المفتقر الی ربه محمدالشهیر بصدرالدین الشیرازی ان هذه مقالتی فی تحقیق تشخیص و تعیین مابه تمایزشخص من افراد نوع عن غیره

انجام : والمتکاثرات العددیة کما یظهر بعد التأمل علی کل من له فطنة وقریحة سلیمة والله ولی العصمة والتوفیق وبیده مقالید العلم والتحقیق .

خط شکسته نستعلیق (۸۲ پ ـ۸۵پ)سطر ۲۸ - ۱۹ X ۱۰/۵

۲۸ ـ رسالةفی ماهیةالوجود : (عربی)

از همو

آغاز : بسمله . الحمد لواهب الحیاة والعقل والصلاة علی النبی والاهل

امابعد ایدك الله انه قداخطر الاهواء واختلفت الاراء فی باب اتصاف الماهیة .

انجام : الماهیة معنی کلی صادق علیه متحدة معه موجودة به لا بنفسها الا بمجرد الاعتبار .

خط شکسته نستعلیق، با عنوانهایی بخط نسخ درشت مشکی و شنگرف

(۸۵ پ -۸۸ر) ۲۹ -۱۹× ۱۰

۲۹_رسالة فلسفیة:

از همو .

آغاز : (افتاده) و ممایدل علی ان کل ما ادرك شیئاً یصیر مثله وان المدرك دایماً لا یدرك

انجام : و کذا من الامور الاخرة . . . ومن النفس الآدمیة منشاء الاخرة کما خصصنا فی «الاسفار» (۸۷ ی) .

خط شکسته نستعلیق چلیپا . (۸۷ر)

۳۰ ــ متشابهات القرآن : (عربی)

ازهمو . درشش فصل . (ذریعه ــ ۱۹ : ...)

آغاز : بسمله . اللهم تبارکت بالتقدیس والتنزیة وتعالیت عن المثل والشبیه انت الذی نورت سماوات الارواح بانوار معارف القرآن .

انجام : وهکذا ینزل الامر من الباری الی العقل ومنه الی النفس الناطقة ومنها الی القوة الحیوانیة ومنها الی القوة الساریة فی جسمیة .

خط شکسته نستعلیق عنوانها بخط درشت نسخ مشکی .

۳۱ ـ مطالبی پراکنده

اشعار فارسی و عربی وبندی در شرح آیة الکرسی و مختصری از کلام ملاصدرا دربارهٔ صور اشیاء .

انجام : قدسخ لنـافی غیر هذاالکتاب برهـان قاطع علی حقیقة هذا المطلب العظیم .

انجام : امـا الصورة المادیة فهی لیست ظاهرة فی نفسها و الا لکانت عاقلة لذاتها ایضاً .

خط شکسته نستعلیق چلیپا ۲۰ × ۱۰

۳۲ ـ پرسش و پاسخ : (فارسی)

پرسش‌ازشیخ شرف الدین قونوی‌پاسخ‌ازشیخ صدرالدین،

آغاز : گویند شیخ شرف الدین قونیوی ازشیخ صدرالدین قدس سرهما پرسید که من این الی این ومـا الحاصل فی‌البین یعنی درین که موجودیم اول کجا بودیم .

انجام : که چنین انتظار استعداد اورا نیز باطل کند وامت را محقق وزاد وتوشه رانیست گرداند. . . وانه ولی الخیرات ومفیض السعادات .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۹۶پ ـ ۹۷) سطر ۲۲ × ۱۲ .

۳۳ ـ احوال نفوس جزئی بعد ازفساد تن (فارسی)

ازبابا افضل .

(مصنفات بابا ۲ : ٦٤١) .

آغاز : موجوات یا جزویند یا کلی، و نفس یـا متصرف امور کلی بود بهمگی یا متصرف امور جزوی بهمگی .

انجام : که وجود ضروری وذاتی اوست باقیه‌اند و این یافت مستدام گردد و تمام نشود . . . که نیز آسیبی بوی راه نیاید والسلام .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۹۷) سطر ۲۱ × ۱۲

۳۴ ــ گفتار : (فارسی)

ازهمو .

آغاز : فصل. سخنی چند موجز که منطقی را بکار آیه وچاره نبود از حفظ آن و دانستن.

انجام : وترکیب نیز مینامند چه تقسیم مبادی مطلوب بر مطلوب واقع میشود وترکیب مبادی مطلوب بامطلوب نمیشود. تم الکلام .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۹۷ پ) سطر ۲۲ × ۱۲

۳۵ ــ گفتار : (فارسی)

ازهمو .

آغاز : بسمله . بدان ایدك الله تعالی که هرگاه اراده کنی تحصیل مطلبی را ازمطالب تصدیقیه وضع میکنی دوطرف مطلوب رایعنی موضوع ومحمول را .

انجام : وتحصیل این مطالب ازاشکال اربع بعد ازاعتبار شرایط اشکال است. بحسب کمیت و کیفیت وحاصل آنکه هرگاه نسبت محمول مطلوب ازبرای ...

خط نستعلیق چلیپا (۹۸) سطر ۲۱ × ۱۲

۳۶ـ اشعاری پراکنده فارسی و عربی:

آغاز : چرخ بااین اختران نغز خوش وزیباستی

صورتی درزیر دارد پرده در بالاستی

انجام : جنید قدس‌سره‌فرمود قرآن وجسم انسان تراماننلد ... انسان نیز درسلوك هفت مرتبه دارد .

خط شکسته نستعلیق چلیپا وراسته (۹۸ر ــ ۹۹پ).

۳۸ـ رسالةفلسفية: (عربی)

آغاز : (افتاده) وظاهراً انه‌اذاکان‌مستنبعا کوجوده کـان متحیزاقبل کونـه موجوداً واماالاحتمال الثانی‌مماذکرناه‌آنفاًفی‌بیان‌احتیاح‌الممکن مع‌بقاءالاولویة.

انجام : فیه اشارات الی فواید و تلویحات الـی زواید خلقت عنهاالکتب المتعارفة والزبرالمتداولة والله ولی الافاضة والیه‌الرجوع فی‌البدایة و النهایة و منه‌التوفیق وبیده ازمةالتحقیق.تم‌بید عبده‌العاصی‌فریدالدین بن‌محمدالکبیر .

خط نستعلیق چلیپا فریدالدین بن محمد الکبیر ۱۰۵۲ سطر۱۹ X ۱۰ (۱۰۰ر ـ ۱۳۸پ) دربعضی صفحات حاشیه‌هائی باعلامت (منه)دارد.

۳۹ـ فی‌بیان تناهی الابعاد : (عربی)

آغاز : ذکر شارح کتاب الالواح فی بیان تناهی الابعادوایضاً لو کـان‌الامر کذالك وکانت الابعاد غیرمتناهیة .

انجام : وهذالوتم لکان‌کافیاً فی‌تناهی‌الابعاد وتحددالجهات ایضاً الاان‌لنافیه نظرا دقیقاً له‌جواب کذالك.

خط شکسته نستعلیق (۱۳۹ر)

۴۰ـ روض الجنان: (عربی)

گزیده‌ایست از آن .

(ذریعه ۱۱ : ۲۷۴)

آغاز : واما انه هل یجوز وجود جزئی لنفسه لا بان ترکیب الجسم منه فقد منعه الفلسفة ولم یبرهنوه .

انجام : فعند هذا الکل الاشکال السادس ان مداره علی ان للاحراف وجوداً متفرد وذاتاً مستقلة ملاقیة للمحل .

(۱۳۹ر ـ ۱۴۰ر) سطر ۲۸، ۲۱ × ۱۱

۴۱ـ مبحث فی اثبات الهیولا : (عربی)

آغاز : فتقول لم لا یجوز ان یکون الباقی بعد الانفصال هو الصورة النوعية وما ذکروه

انجام : فهو فصل للجسم الطبیعی و الاتصال یلزمه فبانتفاء الاتصال ینتفی القابل للابعاد ای الصورة الجسمیة .

خط شکسته نستعلیق راسته وچلیپا (۱۴۰پ) سطر ۱۹ × ۱۲

۴۲ـ من کلمات امیر المؤمنین ع : (عربی)

آغاز : قال مولی الثقلین علی امیر المؤمنین علیه السلام اعلموا علماً یقینیاً ان الله لم یحصل وان عظمت حلیة .

انجام: بصیر لا یوصف بالحاسة رحیم لا یوصف بالرقة تعنوالوجوه لعظمة و توجل القلوب من مخافته.

خط شکسته نستعلیق بااعراب (۱۴۱ر– ۱۴۵ر) سطر۲۴–۲۱ × ۱۱

۴۳–جذوات: (فارسی)

از میرمحمد باقر داماد، درگذشتهٔ ۱۰۴۰.

بخشی از رساله ایست که برای شاه‌عباس برشته تحریر درآورده است.

(ذریعه ۵: ۹۲).

آغاز : الجذوة الثامنة: عارف متقدس دردرجهٔ زهد و درجهٔ عبادت نه چون زاهد جرمانی وعابد جسمانی باشد.

انجام: وغاشیة عبودیت بردوش دارند... والارض بحجارها والماء بسیلانها.

خط نسخ (۱۴۵پ–۱۴۶ر) سطر۲۴–۲۰ × ۱۱

۴۴– اورادو اذکار: (عربی)

از شیخ شهاب‌الدین سهروردی.

آغاز : اللهم یاقیام الوجود.

انجام : مع الملائکة والصدیقین.

۴۵–اورادواذکار : از ابو نصرفارابی. (عربی)

آغاز : اللهم اسئلك یاواجب‌الوجود.

انجام : الله الذی هدانی و کفانی واوانی.

۴۶–دعاء : ازمحمد باقرمیرداماد. (عربی)

آغاز : سبحانك اللهم وبحمدك یاودود.

انجام: بجودك ومنك وفضلك وطولك ياارحم‌الراحمين.

خط نسخ (۱۴۶پ‌۱۴۷ر) سطر ۲۶ـ۲۰ X ۱۱

۴۶ـ اصول الدين: (عربی)

از محمد طاهر وحيد. نام نگارنده در ديباچه آمده است.

درپنج مسئله

۱ـ دراثبات واجب‌الوجود وصفات او.

۲ـ در وحدت.

۳ـ در عدل.

۴ـ در نبوت.

۵ـ در معاد.

آغاز الحمدلله الذى جعل البرهان سلماً لارتقاء العقول الى ذروة دركه... وبعد فيقول المفتاق الى رحمة الله اللطيف المجيد محمد طاهر الوحيد الشريف.

انجام: فى المعاد: اذا ثبت النبوة يثبت المعاد بقوله ولاحاجة الى اثباته بالبرهان العقلي. تمت بعون الله فى شهر شعبان المعظم سنة ۱۱۲۶.

خط شكسته نستعليق چليپا (۱۴۷پ‌ـ۱۴۸) سطر ۲۱ X ۱۰

۴۷ ـ اجوبة مسائل ابوريحان: (عربی)

از ابى على بن عبدالله ابن سينا.

(فهرست مهدوى: ۱۴).

آغاز : حاطك الله مغبوطاً بنيل ماتهواه واسعفك بجميع ماتتمناه . سألت ادام الله سلامتك الابانة عن مسائل منهاماتراه .

انجام : وماعسى يتاخراجوبة هذه المسائل فانی لاآتمن عليها الفقية المعصومی، اذا حدثنی بالفراغ عن نسخها كمافعل هذه المرة وبالله التوفيق .

خط شكسته (۱۴۹ر–۱۵۵پ)۲۲-۱۸ × ۹/۵،دارای چهارشکل هندسی عنوانها با خط نسخ درشت مشکی .

۴۸ـ رسالة فی الهيولی: (عربی)

ازشمس الدين محمدخفری،درگذشتهٔ ۹۵۷ .

اين نسخه بخشی از رسالهٔ او است .

آغاز : ان للجسم جنساً هوالجوهرية اوملزومه وفصلا. امامفهوم قولنا ممتد فی الجهات الثلث علی الاطلاق متصل بالمعنی المذكوراوملزومه .

انجام : من ان الوحدة التی هی الازمة لشخص الهيولی لاينعدم بجريان الانفصال وحدوث كثرة الصورفكذلك لشخص الهيولی بخلاف الوحدة الاتصالية التی هی لازمة لتشخيص الصورالجسمية و الجسم .

خط شكسته نستعليق راسته وچليپا(۱۵۵پ–۱۶پ) سطر ۱۹ × ۱۰/۵،

دربرگ (۱۶۱ر)فصلی مختصر در دو ستون درمنازل القمر بخط نسخ وچند بيت شعر عربی هست .

۴۹ ـ رسالهٔ اشتراك وجود : (فارسی)

از مولی رجبعلی تبريزی .

این رساله در بیان اثبات واجب ومعنی وجود و اشتراك لفظی ومعنوی در یك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه است .

(ذریعه ۱ : ۱۰٤ فهرست دانشگاه ۳: ۱۳۲ ، ٤۰۵) .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین. امابعد بدانکه .

انجام : تا اینکه ذات الله تعالی بمعنی وجود موجود شدو بمعنی وجوب واجب نه چنانچه در ممکناتست. . . فی شهر رجب ۱۱۲٦ .

خط نستعلیق راسته و چلیپا ، ماه رجب ۱۱۲۶ (۱۶۱پ-۱۶۴پ) سطر ۲۶-۱۹ × ۱۰ .

۵۰ - رسالة فی علم الواجب تعالی: (عربی)

ازمیر محمدباقر بن محمد استرابادی ، میر داماد، در گذشتهٔ ۱۰٤۰.
(ذریعه ۱۵ : ۳۲٤) .

آغاز : بسمله. بعدالحمد لمفیض العلم و واجب العقل والصلاة علی افضل المرسلین ...محمد بن محمد المدعو بباقر الداماد الحسینی .

انجام : کما ارتکز فی مدارك المحققین علی فضل فی زبرهم .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۱۶۴ر-۱۶۴پ) .

۵۱ - بحثی درماهیت ووجود : (عربی)

بصورت بحث و انتقاد بر یك متن .

آغاز : قوله فهو من العوارض فان قیل لا یمکن ان یکون .

انجام : علی عکس مذهب الجمهور، و اما علی مذهب الجمهور المشهورین القوم فلا .

(۱۶۵ر) خط شکسته نستعلیق، سطر ۲۸ × ۱۶ × ۱۱ .

۵۲ - فصوص الحکمة : (عربی)

منسوب به ابونصر محمدبن محمدبن طرخان فارابی در گذشتهٔ **۳۳۹** .

(ذریعه ۱۶:۲۳۵ـ۲۳۶ – کشف الظنون: ۱۲۶۵).

آغاز : بسمله . الامور التی قبلنا الکل منها ماهیة وهویة ولیست ماهیته هویته ولاداخل فی هویته، ولوکانت ماهیة الانسان .

انجام : ای مقتدر علی اعدام العدم وعلی سلب الماهیات مایستحقها بنفسها من البطلان. و کل شیئ هالك الاوجهه . . تمت الرسالة المنسوبة الی المعلم الثانی بعون الله تعالی ۱۰۵٤ .

خط شکسته نستعلیق، تاریخ ۱۰۵۴ (۱۶۵پ–۱۷۶پ) سطر ۱۹-۱۸ × ۹،

حاشیه‌هایی بخط شکسته نستعلیق زیبا داردو بعضی صفحات بصورت چلیپا نوشته شده است .

۵۳ ـ الآثار المتخیلة : (عربی)

یارسالهٔ قوس وقزح از ابی الخیر حسن بن سوار .

آغاز : ان الذی یظهر من کلام ارسطوطالیس وسقولاوس واولومعودورس انهم یعتقدون انهاخیال یحدث عن انعکاس القوة الباصرة من الغمام .

انجام : لم ینعکس البصر الیهافاذن لایمکن ان یکون القوس اکبر من نصف دایرة فهذا هوالبیان الماخوذ من التعالیم .

خط شکسته نستعلیق چلیپا (۱۷۶پ–۱۷۸ر) سطر ۱۹ × ۱۱ .

۵۴ - طول بلدة مکة وعرضها : (عربی)

با نشانهٔ « خفری » در پایان.

آغاز : بسمله . اخذ ناتمام عرض مکة زادها الله تعالی شرفاً فضر بناه فی حسب فصل ما بین طول مکة وطول بلدنا دار السلطنة قزوین .

انجام : احد قطریه ضعف المیل الکلی والاخر نصف الدور. والله اعلم بالصواب خفری ؟

خط شکسته نستعلیق و چلیپا (۱۷۸پ–۱۷۹ر) سطر ۱۸ × ۱۰/۵ .

۵۵ - من کلمات امیر المؤمنین ع : (عربی)

از نهج البلاغه .

آغاز : قال امیر المؤمنین ع الوفاء لاهل الغدر غدر عندالله والغدر باهل الغدر وفاء عندالله سبحانه .

انجام : فقال اما هذا فهو مال الله ولا حد علیه فان الله اکل بعضه بعضاً، واما الاخر فعلیه الحد فقطع یده .

خط نستعلیق با اعراب (۱۷۹ر) ، سطر ۲۵ - ۱۸ × ۱۱ .

۵۶ - آغاز وانجام : (فارسی)

از خواجه نصیر الدین طوسی، در گذشتهٔ ۶۷۲ .

بخشی از رسالهٔ آغاز وانجام اواست که اصل آن در ۲۰ فصل میباشد و نسخهٔ ما شامل فصل ٤ و ٥ و ٨ و ١١ و ١٤ و یك فصل بدون شماره است .

(احوال و آثارخواجه نصیر ۳۱۹ - ذریعه ۱ : ۳٦) .

آغاز : فصل ٤ در اشارت بمکان وزمان آخرت، چون دنیا ناقص است بمثابت طفل اورا ازدایه و گهواره گریز نیست .

انجام : فصل در اشارت بزبانیه دوزخ نباتی . . . تأثیر آن نوزده کارگران سفلی است علیها تسعة عشر .

خط شکسته نستعلیق راسته وچلیپا (۱۸۰ر-۱۸۰پ)سطر۱۸ × ۱۱ ،
درهامش صفحهٔ آخر چند سطر از تفسیرسورهٔالعصر نوشته شده‌است.

٤٩٤۳ - مجموعه

دارای هشت رساله .

خط نسخ، ۷۲ورق، کاغذ سمرقندی، سطر۱۵-۱۱ × ۶،جلد تیماج کبود بالولا ،اندازهٔ جلد۲۰ × ۱۳، نشان وعنوان شنگرف (کلیشه) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠١٤

۱- الاعتقادات : (عربی)

مرتب بر پنج رکن : توحید ، عدل ، نبوت ، امامت ، ومعاد .

آغاز : بسمله . اذا سألك سائل وقال مالایمان؟قل هوالتصدیق باللّٰه وبالرسول و بماجاء به ... وهومرتب علی خمسة ارکان .

انجام : انه تعالی یعیدالاجسام علی ماکانت علیه لایصال کل حق الی مستحقه لماثبت من عدله وحکمته فثبت اعادة الاجسام .تمت بالخیر .

(۱پ ۳پ).

۲ـ قصیده : (فارسی وعربی)

با ترجمهٔ فارسی زیر نویس.

آغاز : بسمله. انا الموجود فاطلبنی تجدنی٭و ان تطلب سوای فلاتجدنی.

انجام : اناالرب الذی‌لاظلم‌عندی ولست اجوز فاطلبنی تجدنی

۳ـ اعمال ماه رجب و زیارت ابی عبدالله الحسین : (عربی‌ـفارسی)

آغاز : درماه مبارك رجب میباید که ایام البیض که روز سیزدهم.

انجام : افضل ماصلیت علی‌احد من اولاد انبیائك المرسلین، بـالله‌العالمین.

(۳ پـ۱۰ پ).

۳ ـ العروة‌الوثقی : (فارسی)

از ابـراهیم بن صدرالدین محمد شیرازی، فرزند ملاصدرا، تفسیر آیةالکرسی‌است،وبه‌دستور یکی ازپادشاهان صفوی‌انجام‌پذیرفته‌است. این‌پدر و پسرهردو بدین نام تفسیری دارند (ذریعه ۱۵ : ۲۴۹ و۲۵۲ ـفهرست‌الهیات: ۹۵)

آغاز: آمنت بالله وحده‌لاشریك‌له، و کفرت بالجبت والطاغوت ...

انجام : این بود آنچه در این وقت میسر و مناسب ذکراین رساله بود... که عصمت ازخطا وخلل مخصوص‌اولیا وانبیا است،صلوات‌الله وسلامه‌علیهم اجمعین

(۱۱ پـ۳۳ر).

۴ـ باب صلاة یوم الغدیر : (عربی)

آغاز :قال‌الحسین بن‌الحسن‌الحسینی‌قال حدثنا محمدبن موسی الهمدانی

قال حدثنا علی بن حسان الواسطی قال حدثنا علی بن الحسین العبدی .

انجام : ثم تسأل بعد هذا حاجتك للاخرة والدنیا فانها والله مقضیة فی هذا الیوم انشاء الله تعالی. من تهذیب الحدیث .

(۳پ_۳۷ ر) ، درپایان۳این رساله انهایی بنام عزیز الله بن مطلب الموسوی جهت کلب علی اصطهباناتی هست (کلیشه) .

۵_ صلات جمعة : (فارسی)

ابی الحسن معروف بالمولی حسنعلی بن عبدالله شوشتری، در گذشتهٔ ۱۰۷۵ .
درحرمت نماز جمعه درزمان غیبت
(ذریعه ۱۵ : ۶۹ فهرست حقوق : ۶۹) .

آغاز : بسمله . بعد از سپاس بیقیاس حضرت واجب الوجود مفیض الخیر والجود و درودنا معدود برصفوة وجود وخلاصهٔ موجود .

انجام : عصمنالله و ایاکم من اختراق الاوثام وعلی من اتبع الهدی التحیة والسلام. تمت الرسالة بعون الله تعالی و حسن توفیقه. والحمدلله رب العالمین .

(۳۸ پ ۵۷ر) .

۶_ نورالهدایة : (فارسی)

ازجلال الدین محمد بن اسعد دوانی، این رساله بچاپ رسیده‌است .
(ریحانة الادب ۲ :۲۸_ مشار : ۱۶۰۹ فهرست ادبیات : ۵۱۵) .

آغاز : بسمله . حقیقت حمد مختص بجناب حضرت وجودیست عزوجل که وجوب ووحدت و حیات و علم و قدرت واراده .

انجام : ولو شئت کنت من المستبصرین فارجع الیه و کن من الشاکرین تمت الرسالة الشریفة المسمی بنورالهدی بعون الله و توفیقه .

(۵۷ پ-۶۹ر).

۷- آداب وصیت : (فارسی)

آغاز : بدانکه سزاوارآنست مریض رابلکه صحیح خالی ازمرض خصوصاً کسیکه متوجه‌سفر باشد .

انجام : ووصایای ایشان در گردن داشته باشد بصاحب رساند اگر میسر باشد و الاذکر آنها نماید و اوصیارا گوید که بصاحب رسانند .

۸- ارشادالقلوب الی الصواب : (عربی)

ازابی‌محمد الحسن بن ابی الحسن بن محمد الدیلمی.نسخه بخشی از آن کتاب است.

(ذریعه ۱ : ۵۱۶) .

آغاز : روی عن الصادق (ع) ان ابابکر لقی امیرالمؤمنین (ع) فی‌سکة بنی‌النجار فسلم علیه و صافحا وقال له‌یا ابالحسن .

انجام : بشری یابن‌ابیطالب‌صدقت‌ظنونك‌وحق‌قولك،وانصرف امیرالمؤمنین الی‌منزله وکان هذا من دلائله علیه السلام .

خط نسخ چلیپا ، (۶۹ پ-۷۲ر) .

۴۹۴۴ - تحریر اکرثا وذوسیوس (عربی)

این‌رساله بدستورالمستعین باللّٰه‌ابوالعباس احمدبن المعتصم ازیونانی بعربی برگردانده شده وسپس خواجه نصیرالدین طوسی‌آنرا تحریر کرده است .

(کشف الظنون: ۱۴۲-ذریعه۲۸ : ۲۷۶) .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب‌العالمین و الصلاة والسلام علی محمد و آله و صحبه الاجمعین .

انجام : دایرتهـا یشبه قوس ك ل و ایضاً م ط یشبه قوس هـ ر فقوس ط ك اعظم من قوس س ... فی شهر ذی‌القعدة سنة ۱۰۵۵ .

خط نسخ ، ذق ۱۰۵۵ ، سپاهانی، سطر ۱۶-۱۱/۵ × ۵ جلد تیماج مشکی مقوائی اندازهٔ جلد ۱۸ × ۱۰/۵ ، نشان‌وعنوان شنگرف، در آغاز یاداشت تملیك بنـام محمدعلی بن حـاجی‌محمداسمعیل به تاریخ ۱۲۱۶ و نیز در صفحهٔ آغاز مهر بیضی (عبده محمد علی) .دارای ۶۸ شکل هندسی .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠١٥

٤٩٤٥ ـ حاشیة الصحیفة السجادیة (عربی)

ازمحمدبن شاه‌مرتضی ملقب بمحسن فیض کاشانی.

(ریحانة‌الادب ۳ : ۲۳۸ـ ذریعة ٦: ١٤٦) .

آغاز : الحمدلله الذی کتب فی صحیفة قلوبنـا محبة اهل بیت حبیبه . . . امابعدفهذه تعلیقات من العبدالمسیء والمدعو بمحسن علی الصحیفة الکاملة السجادیة.

انجام : عن نظایر هذه الدقایق والاسرار من الغافلین فاستقم کما امرت و لاتکن من القاصرین. تم هذالتسوید من یدالفقیر بعون الملك الجدیر یوم الجمعة .

خط نستعلیق، ۱۲۶ گ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۱۷ـ۱۴ × ۸ ، نوع جلد تیماج مشکی بـا لولا ، اندازهٔ جلد ۱۳ × ۱۸ ، نشان و عنوان شنگرف، در آغاز چند بیت شعر و دومهر بیضی بنامهای (الله محمد علی المتوکل محمد بن اسماعیل)

و (صدرالدین محمدبن صالح بن احمدالطباطبائی) برگهای نسخه آب خوردگی دارد ولی قابل خواندن است .

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۱۶

۴۹۴۶ _ الکلمات التامات (ملمع)

ازمحمد بن مرتضی معروف بنورالدین اخباری . که موسوم به «کلمات النوریة» نیز هست .

(ذریعه ۱۸ : ۱۱۳ و ۱۲۰).

آغاز: بسمله . الحمدلله الذی ضاقت سرادقات عرشه عن جناب جلاله و تافت ارواح العارفین الی ... وبعد هذا کلمات نوریة و آیات سریة

انجام: تادهد جان را فراقش گوشمال دل بداند قدر ایام وصال

در بلا هم میچشم لذات او مات اویم مات اویم مات او

تمت الکلمات التامات ... فی سنة خمس ومائة و الف من الهجرة .

خط نسخ ، تاریخ ۱۱۰۵ ، ۲۴۶ ورق ، کاغذ دولت آبادی ، سطر ۱۵ ، ۱۳×۶ ، جلد تیماج زرد مقوائی بالولا ، اندازهٔ جلد ۲۰×۱۳ ، در آغاز فهرست عنوانهای کتاب ویادداشتهای پراکنده هست ، نشان وعنوان شنگرف درهامش بعضی صفحات حاشیه‌هائی باعلامتهای ۷ و ۴ .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۱۷

۴۹۴۷ _ الاربعون حدیثاً (عربی)

ازبهاءالدین محمدبن شیخ عزالدین حسین عاملی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۰

(ذویعه ۱: ۴۲۵)

آغاز بسمله . ان احسن حدیث تجلی اللسان بجواهر حقایقه و خیر خبر

تجلی الانسان فی زواهر حدائقه...و بعد قال الفقیر علی الله الغنی بهاءالدین محمد العاملی

انجام : قبل ان یخرج الامر من یده بمحروسة اصفهان ... قدفرغ من تحریر هذه النسخة ... فی یوم الجمعة ثالث عشر شهر شعبان المعظم سنة خمسین بعد الالف بدار الملك شیراز صنیت عن الاعواز .

خط نستعلیق ، ۲۲۸ورق ، کاغذ سپاهانی ، سطر۱۹-۶ × ۱۳ ، جلد تیماج ضربی قهوه‌ای ، اندازهٔ جلد ۱۸/۵ × ۱۰/۵ ، در آغاز فهرست احادیث کتاب و دارای سرلوح بسیار زیبا : لاژورد شنگرف سبز سپیدی زرین مشکی. در سه برگ نخست در میان سطرها و حاشیه‌ها زر بکار رفته است . نشان‌وعنوان شنگرف حاشیه ها باعلامت ۱۲ و ۵ در پایان یادداشت تملیك بنام بهرام و مهر بیضی (بندهٔ شاه ولایت بهرام) درحاشیهٔ صفحهٔ آخر یادداشت مقابله بنام محمد اسماعیل وتاریخ (۱۰۵۰) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠١٨

۴۹۴۸ - مجموعه (فارسی)

دارای هیجده رساله .

خط شکسته نستعلیق چلیپا وراسته ، ۱۸۹ورق ، کاغذ فرنگی ،سطر گوناگون ، جلد تیماج کبودمقوائی ، اندازهٔ جلد ۲۱ × ۱۴ ، تا برگ ۴۸پ جدول زرین لاژورد مشکی و شنگرف ، و کمند تا صفحهٔ یاد شده شنگرف است ، متن و حاشیه درون جلد نامه‌ایست با تاریخ ربیع الاول ۱۳۰۰ و تاریخ ذیقعدة الحرام ۱۳۰۱ است .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠١٩

۱ - عروض (رساله در ...) (فارسی)

ازمیرزاابوالقاسم بن عیسی‌حسنی فراهانی .

این رساله بنام ولیعهد وقت نوشته‌شده است .

(ذریعه ۱۵:۲٥٤ – مشار فارسی . ۱۱۱۲ – فهرست ادبیات : ۳٥۸)

آغاز : بسمله . ابتدای هر سخن وافتتاح هر کلام بنام پروردگاری شایسته ومبر است که بیت موزون فلك‌را باوتد و سبب برافراشت .

انجام : وجودش را مغتنم باید دانست بل سجودش را مفترض باید شمرد اگر انصاف امعان نظر شود قمی بسیار است وطالقانی درمیان‌نیست .

خط نستعلیق (۱ پ–۱۱ ر) ، سطر ۱٥ - ۹×۱٥ ، در برگ۱۲ر چندبیت شعر و مطالبی نثرهست .

۲ - رباعیات : (فارسی)

ازحکیم‌عمرخیام‌نیشابوری .

آغاز : بسمله .

آمد سحری ندا ز میخانهٔ ما — کی رند خراباتی ودیوانهٔ ما

برخیز که‌پر کنیم‌پیمانه‌زمی — زان‌پیش که‌پر کنندپیمانهٔ‌ما

انجام :

تاکی گوئی که‌بر‌عمر رحمت کن — حق‌راتو کجاورحمت‌آموختنی

خط شکسته نستعلیق (۱پ–۳۰ر) ، رباعیات درهامش دورسالهٔ‌عروضیه و جهادیه قائم‌مقام نوشته شده‌است .

۳ ـ رسالهٔ جهادیه: (فارسی)

ازمیرزا عیسی، با دیباچهٔ پسرش میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی . این رساله بنام فتحعلی شاه قاجار تحریر یافته است . ودرنسخه « احکام الجهاد و اسباب الرشاد » یاد شده است .

(ذریعه ۵ : ۲۹۶ . مشار: ۵۱۸ فهرست رضوی ۴۱۰۲ ، ۴۲ ـ فهرست مجلس ۳ : ۶۵)

آغاز : بسمله. برروان دانشوران پوشیده نماند که بسط نوروجودونظم بزم شهود برای تکمیل طاعت و معرفت است که الطاعت فرع واصلها الشرع.

انجام : و مجموع این کتاب باحکام الجهاد واسباب الرشاد موسوم شد . . . و درلیل جمعهٔ غرهٔ شهر شوال المکرم تحریر پذیرفت .

خط شکسته نستعلیق ، علی‌رضا جمعه غره شهرشوال ۱۲۹۶ ، (۱۲ پ ۳۲پ) ، در پایان‌رساله دورباعی درمتن یکی‌ازشیخ‌بهائی‌بعربی‌و دیگری‌بفارسی بدون نام هست .

۴ ـ ترجیع بند: (فارسی)

از شمس تبریزی ، نزدیك به ۵۸ بیت‌است .

آغاز : بسمله .

محرمی کو که راز خود آرم   پرده از روی کار بردارم

انجام :

آن یکی گشت فاعل مختار   آندگر گشت عالم‌الاسباب

(۳۰پ ـ ۳۲پ) .درهامش نسخه بخط نستعلیق شکسته‌چلیپانوشته شده است.

۵ ـ اشعارپراکنده:

گزیده‌ایست از غزلیات ورباعیات شعرای نامبرده در زیر : میرزا

ابوالقاسم کاشی ، ابوالقاسم میرفندرسکی ، شمس الدین،انوار، فروغی ، قاآنی، نظیری ، فکری ، ولی ، فردوسی ، مولانااوحدی ، عماد فقیه ، مظفر ، وحشی که در متن وهامش نسخه بخط شکسته نستعلیق‌و نستعلیق ساده آمده است (۳۳ر – ۳۸ پ)

۶ ـ منشآت: (فارسی)

ازمیرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی ۱۸ نامه است .

(مشارفارسی : ۱۵۱۸)

آغاز : فدایت شوم حامل‌عریضه شیخ کوفی است و دشمن صوفی با مندیل‌و و رداء و تسبیح وعصا از کربلا ونجف آمده هدایا و تحف آورده عزم خدمت نواب کرده .

انجام : بهترین ازاین اسبابی برای آنچه‌میخواهید گیرشمانمی آید،آسمان این جامه را بقد اودوخته است، ایام‌عزت مستدام وبرقرارباد.

فی‌یوم چهارشنبهٔ شهرشوال المکرم سنهٔ۱۲۹۶

خط شکسته نستعلیق راسته و چلیپا ، تاریخ چهار شنبهٔ شوال ۱۲۹۶ (۳۸پ–۴۷ر)، سطرگوناگون ، دربرگ۴۸ پ چندبیت ازحافظهست .

۷ ـ نامه‌ها: (فارسی)

نامه‌هائی است باعنوانهائی ازقبیل نامه بدوستان ، نامه بمطلوب . نامه بمعشوق وچندنامه که‌بامرمکرم حاجی‌محمدحسینخان، حاجی‌میرزابابا نوشته‌شده وبرخی‌از انشای‌میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله است،ومسائل‌مختلف ازقبیل‌تعریف شیراز پند واندرز تعزیت‌نامه وثیقه‌نامه و جز آن دارد ..

آغاز : میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله درحالت رمدچشم بیکی از دوستان نوشته روزی چند گذشت که رقعه کهنه تیره رفع خیر گی نظـر را حاجب دیده رمد دیده است .

انجام : طعنه‌سگ دون میباشم . زیاده بـر این چه سعایت وحکایت کنم والسلام علی من اتبع الهدی .

خط شکسته‌نستعلیق راسته‌وچلیپا (۴۹ ــ ۲۷پ) ، سطر گوناگون ، ۱۴ × ۸ ، درهامش صفحات اشعار وحدیث بفارسی وعربی بخط شکسته‌نستعلیق چلیپا نوشته هست‌ودرمتن (۷۶ و ۸۰ر) چندحدیث نوشته‌دارد .

۸ ـ صنایع بدیعیه: (فارسی)

رساله ایست درصناعات شعری ودرخواص‌شعر، دربیست‌ودواصل که شانزده اصل‌ازآن درصنایع وبدایع وشش اصل دیگر درحدایق وحقایق آن.

آغاز :بسمله. روزی درشهر تبریز فقیری ازصاحب کمالی استفسار نمود که سخن‌چگونه لعبتی‌است که درپرده‌غیب رویش نمیتوان‌دید .

انجام : ششم ترتیب و تکدیر آنچنان‌باشد رددامن چهارچهار چهار گیر تا گیردت چهارچهارچهار دست. والسلام‌علی‌من‌اتبع‌الهدی.

(۸۳ر-۸۴پ) سطر ۱۶ - ۱۴ × ۸ - درپایان این رساله (۸۴ پ) یك‌نامه بدون نام وعنوان‌هست .

۹ـ سرگذشت شاه نعمةالله: (فارسی)

شرح حال شاه نعمت‌الله است درپنج مقاله دربارهٔ حالات و زندگی او ، از مسافرتها ودیدارها ومعاصرین وی .

آغاز: بسمله. بر ضمیر منیر خورشید قیاس هوشمندان سخن شناس... مشتمل بر تبیین احوالات سادات و وزرا و فضلاء و سایر فرق و این مبنی است بر پنج مقاله و خاتمه.

انجام: سینه‌اش بود مخزن اسرار — دردلش بود گنج حق مدغم
نعمت‌الله مرید حضرت اوست — شیخ «عبدالله» است آن فافهم

خط شکسته نستعلیق (۸۵ر–۹۳پ) سطر ۱۶-۸ × ۱۴

۱۰- نامه‌ها: (فارسی)

چهارده نامه است بدون نام و عنوان که گویا از منشآت قائم مقام و برخی از دیگران باشد

۱۱- پراکنده هائی به‌نظم و نثر که در متن و هامش بخط شکسته نستعلیق راسته و چلیپا نوشته شده‌است بدینگونه.

از شیخ بهائی، عبیدزاکانی، ابوالعلاء، هاتف، فردوسی، روحانی سمرقندی پور یای ولی، و چند حدیث، تفسیر برخی واژه‌ها، معرفی پادشاهان و نامداران ایران باستان از یزدگرد و نوشیروان و بهرام گور و مزدك و گودرز و چند سطر دربارهٔ علوم غریبه و مختصری دربارهٔ عقل.

(۹۴ر۹۹پ)، سطر گوناگون

۱۲- نسب‌نامه: (فارسی)

نسب‌نامه‌ایست از ۲۲ نفر پادشاهان ایران باستان بدین ترتیب: کیومرث هوشنگ، جمشید، طهمورث، ضحاك، فریدون، منوچهر، کیقباد، کیکاوس، کیخسرو

لهراسب گشتاسب دارا بهمن دارای صغیر اردشیر شاپورهرمز یزدجرد انوشیروان و نیز اسکندر و تیلقوس وفیثاغورث درهامش‌معرفی شده‌اند وهمچنین بعض واژه‌ها تفسیر شده و ابیات فارسی بطور پراکنده در حاشیهٔ برگها نوشته شده است خط شکسته نستعلیق (۱۰۰ر-۱۰۳پ) در آغاز این نسب‌نامه دیباچه مختصریست که چنین آغاز میشود (درتاریخ ملوك عجم مسطوراست که اسکندر چون برممالك فارسی دست یافت).

۱۳ـ نامه‌ها : (فارسی)

۸۹ شماره نامه‌است که گویا همهٔ آنها از منشآت قائم مقام‌باشد ، ودرعنوان چندنامه نام قائم مقام آمده است.

۱۴ـ رباعیات :

٤٨ رباعی از بابا طاهراست درهامش از برگ ۱۱۲رتا ۱۱۶ر بخط شکسته نستعلیق چلیپا .

۱۵ ـ رباعیات:

٤٤شماره رباعی از خیام که۲۲ شمارهٔ آن‌درهامش برگهای ۸ر و۸پ و ۲۲ شمارهٔ آن در برگهای ۳۵ ب و ۳٦ر بخط شکسته نستعلیق نوشته شده است . و دربرگهای۳٦پ-۳۷پ و اشعاری پراکنده از شیخ عطار و اشعاری عربی به‌همان خط . راسته وچلیپا آمده است .

۱۶ـ شمایل خاقان : (فارسی)

ازمیرزا ابوالقاسم قائم مقام، درستایش دربار قاجار، در یك دیباچه و سه در، که پیش از انجام کتاب بفرمان همان دربار کشته شد . (ذریعه ١٤ : ۲۱۹ - مجمع‌الفصحاء ۲: ٤۳۳ ـ فهرست دانشگاه ۲ : ۱۵۳)

آغاز : بسمله. سبحانك لااحصی ثناء علیك انت و کل ثناء تعود الیك ... ذات واجب عین کمال است و وصف امکان نقص و وبال.

انجام : نوریزدان از عرش رحمان بتابید جنت موعود شاهد و مشهود شد رحمت معهود ظاهر ومعلوم گشت ازهرچه هست. والسلام علی من اتبع الهدی .

خط شکسته نستعلیق(۱۴۹پ-۱۵۳پ)؛ سطر۱۸-۱۵ × ۸

۱۷- نامه‌ها (منشآت قائم مقام) (فارسی)

۳۱ شماره نامه از جمله نامهٔ ولیعهدبه سلطان روم کـه حامل آن سرهنگ قاسمخان بوده است.

دربرگ ۱۷۸ ر و پ پراکنده هائی درمتن وهامش بصورت راسته وچلیپا از گفته‌های بایزید بسطامی، کلمات امیر ع، پندهایی ازلقمان که یکی ازآنها بتاریخ شهر صفر المظفر است .

خط شکسته نستعلیق راسته‌وچلیپا(۱۵۴ر-۱۸۳ر) سطر۱۴-۱۵ × ۹

۱۸- دیباچه : (فارسی)

ازهمو .

آغاز : بسمله. لك الحمد یاذالمجد والجود والعلی تبارکت تعطی من تشاء وتمنع...ملکمارا ازدام هوا رهانی ده وبراه هدا رهنمائی کن .

انجام : بدرصدر سماء بوالفتح والعلی فتحعلی شاه قاجار واصل و عاید شد که تاجرم نورانی مهرشاه اورنگ سپهر است بخت سعدش مؤید باد وتخت ملکش مستید و تمت الدیباچه ... والسلام علی من اتبع الهدی .

(۱۸۳ر. ۱۸۹ر) سطرها گوناگون سپس ۱۲شماره نامه‌درمتن و هامش بخط شکسته راسنه وچلیپا از۱۸۹پ تا۱۹۲پ واشعار از ناصرخسرو و دیگران درهامش .

۴۹۴۹ ـ مجموعه

دارای بیست وچهار رساله .

شکسته نستعلیق از یك‌کاتب محمد جواد بن محمد حسین الطبیب الطهرانی (نجم‌الحکماء) ۱۳۱۴-۹۸بر گ‌، کاغذفرنگی، سطر۱۵ -۹ × ۵ر۱۵ جلد تیماج‌سرخ یك‌لا، اندازهٔ جلد ۱۳ × ۵ر۲۰

۱ ـ فاتحة‌کشف الحقایق : (فارسی)

ازعزیزالدین بن محمد نسفی که در سال ٦١٦ ازفتنهٔ مغول‌فرار کرده ودر ابرقوه در گذشته است .

(ذریعه ۱۸: ۳۰ ـ ریحانة الادب ٤ : ۱۹۱) .

در ده فصل بدینگونه :

۱ـ در بیان مذاهب تشبیه و تعطیل ، جبر وقدر ، رفض و نصب .

۲ـ مذهب‌نواصب وروافض .

۳ـ مذاهب تناسخ واتحاد و حلول ووحدت .

٤ـ مذهب تناسخ .

۵ـ در بیان مسخ‌ونسخ .

٦ـ در بیان نفس .

۷ـ در بیان علوم حقیقی .

۸ـ در بیان مذهب حلول .

۹ـ در بیان مذهب اهل اتحاد .

۱۰ـ در بیان مذهب اهل وحدت .

آغاز : در بیان اینکه مذاهب مختلفه درامت محمد صلی‌الله علیه‌وآله چند است و این اختلاف از کجا ظاهر شد ...

انجام : ای درویش برتوباد که از سه طریق که گفته شد هر کدام طریقی که میدانی و میتوانی پیش گیر ... تمت الرسالة .

خط همان شکسته نستعلیق ، (۱ پ ـ ۸ پ) .

۲ـ وحدت وجود : (فارسی)

ازهمو. رساله‌ایست عرفانی در وحدت وجود با عنوانهای : ای درویش .

آغاز : ایدرویش بدانکه اهل وحدت دوطایفه‌اند یکی اصحاب نار ویکی اصحاب نور. در بیان‌سخن اصحاب نار دروحدت وجود ...

انجام : از عالم ارواح جداست یا هردوبا هم اند، واین‌خلاف دررسالهٔ معاد گفته آید تمت الرسالة .... الطاهرین المعصومین .

خط همان شکسته نستعلیق ، (۹ پ ـ ۱۳ر) .

۳ـ معاد : (فارسی)

ازهمو. رساله‌ایست درسخن‌اهل‌وحدت‌دربیان معادباعنوانهای‌فصل‌وایدرویش

آغاز : در سخن اهل وحـدت در بیان معاد انسان، و آنچه تعلق بمعـاد دارد. بدانکه. . .

انجام : ازجهنم خلاصی یافت.این است معنی یوم لا ینفع مال ولا بنون الامن... تمت الرسالة بعون الله واحسانه .

خط همان شکسته نستعلیق ، (۱۳ پ –۱۹ر) .

۴ـ وجود : (فارسی)

از همو.با، عنوانهای فصل وای‌درویش.

آغاز : بدانکه معرفت وجود مطلق بدیهی است ودانستن آن محتاج بحد و تعریف نیست بجهة آنکه ...

انجام : کمال عقل این باشد درین راه، که گوید نیستم‌از هیچ آگاه ... و سلم تسلیما .

خط همان شکسته نستعلیق (۱۹پ –۳۶پ) .

۵ـ رساله‌ای عرفانی : (فارسی)

از همو. رساله‌ایست درعرفان که با دگر گونیهائی در مجموعه رسائلی‌بنام «الانسان الکامل» بتصحیح‌ماریژان موله بسال ۱۳۴۱ درتهران بچاپ رسیده است . (ص ۱ – ١٤) .

درچهار فصل‌ویك مقدمه بدینگونه :

۱ـ دربیان شریعت و طریقت وحقیقت .

۲ـ دربیان انسان‌کامل .

۳ـ در بیان محبت .

٤ـ در بیان سلوك .

آغاز : حمدله . والعاقبة للمتقين و ... امـا بعد چنین گوید اضعف ضعفا و خادم فقرا عزیز بن محمد النسفی که جماعت درویشان .. بیست رساله جمع کردم ده آنچنان است که ...

انجام : چهار فصل از ابرقوه جمع کردم و نوشتم در اول شهر رمضان المبارك سنهٔ احدی وتسعین وستمائة آمدیم برسائل و ابتدا از معرفت انسان کردیم ...

خط همان شکسته نستعلیق (۳۷ر -- ۳۹ر) .

۶ـ معرفت انسان : (فارسی)

ازهمو، بـا عنوانهای فصل وای‌درویش . این رساله نیز بـا دگرگونیهائی مطابقت‌دارد با(ص۱۵ـ۳۵)همان‌مجموعهٔ‌چاپ۱۳٤۱.(فهرست کتابخانه‌ملی ۱: ۸۸)

آغاز : بسمله . حمدله ... امـا بعد چنین گوید .... عزیزبن محمدالنسفی که ... میباید در معرفت انسان رساله جمع کنید .

انجام : ایدرویش این رساله را در کـوه ابراهیم در ابرقو جمع کردم و نوشتم در آخر شهر رمضان سنهٔ احدی وتسعین وستمایة، بـاید که این رساله را عزیز داری .... علی ید ... محمدجواد الطبیب الملقب به نجم الحکما فی ربیع ـ الثانی ۱۳۱٤ .

خط همان شکسته نستعلیق ، (۳۹ پ ـ۴۳ پ) .

۷ـ اسرارالتوحید : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای فصل وای‌درویش . این‌رساله‌نیز بادگرگونهائی مطابقت دارد با (ص ۳۷ـ٤۹) همان مجموعهٔ چاپی . همراه بادو رسالهٔ کوتاه در آخر که بخواهش سید تاج‌الدین ابرقوهی ساخته است .

۱ ـ عروج نزول وعروج .
۲ ـ مبدأ ومعاد .

آغاز : الحمدلله رب العالمين . . . چنین گوید... عزیز بن محمد النسفی ... وبیان نمائید که توحید و اتحاد ووحدت چیست ... واین رساله را اسرار التوحید نام نهادم .

انجام : ایدرویش بدانکه این دو رساله یکی مسمی است برسالهٔ عروج نزول وعروج ویکی مبداء ومعاد، بدرخواست مولانا اعظم... سیدتاج الدین هادی ابروقویی در ابرقو جمع کردم ... ظاهراً وباطناً .

همان شکسته نستعلیق (۴۴ر-۴۸ر) .

۸ ـ سلوك : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای فصل وای درویش .این رساله نیز باد گر گونیهائی مطابقت دارد با (ص ۸۳ ـ ۹۹) همان مجموعهٔ چاپی .

آغاز : الحمدلله رب العالمین ... چنین گوید... عزیز بن محمد النسفی ... رساله جمع کنید که سلوك چیست ونیت سالك در سلوك چیست و ارکان سلوك چیست ...

انجام : وقرب پادشاه یافت ورستگار شد ... علی ید محرر الاوراق و مسودها محمد جواد الطبیب ملقب به نجم الحکماء فی دار الخلافة طهران فی شهر جمادی الاولی وقدمضی من الهجرة النبویة سنه ۱۳۱٤ .

همان شکسته نستعلیق (۴۸ر-۵۲ر) .

۹ ـ آداب الخلوة : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای فصل وایدرویش . این رساله باد گر گونیهائی مطابقت دارد با (ص ۱۰۱ـ۱۱۰) همان مجموعهٔ چاپی .

آغاز : الحمدللّه‌رب‌العالمین ... اما بعدچنین گوید ... عزیز بن محمدالنسفی که میباید در شرایط چله مرقوم کنید . .. ورساله راآداب‌الخلوة نام نهادم ...
انجام: واین‌سخن ازلفظ نون‌ملفوظ معلوم میشودوالحمدللّه . کتبه.. محمد جوادالملقب به نجم‌الحکماء فی سنه١٣١٤ .

خط همان شکسته نستعلیق (۵۲ر-۵۴ر) .

۱۰ـعشق (رساله در...) . (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای‌فصل وای‌درویش. این‌رساله بادگرگونیهائی‌مطابقت‌دارد با (ص ١١١ـ١١٨) همان مجموعهٔ چاپی . (فهرست دانشگاه ٣: ٤٤٣ ـ فهرست الهیات : ٩٦)
آغاز : حمدله... که میباید رساله درعشق‌جمع کنید وبیان کنید که محبت چیست وعشق چند است ...
انجام : ورسالهٔ عشق را درشیراز برسرتربت شیخ‌المشایخ عبداللّه عتیق ... جمع کردم. والحمدللّه‌رب‌العالمین...نجم‌الحکماء محمد جوادطبیب سنه١٣١٤ .

خط همان شکسته نستعلیق (۵۴پ-۵۵پ) .

۱۱ـ آداب اهل‌تصوف : (فارسی)

از همو، باعنوانهای فصل و ای‌درویش. بادگرگونیهائی‌مطابق است با (ص ١١٩ـ١٣٠) همان مجموعهٔ چاپی .
آغاز : حمدله... امابعد چنین گوید...عزیز بن محمدالنسفی ... که میباید درآداب اهل‌تصوف رساله جمع کنید ...
انجام : البته درهر دوزبان کنندهم گوینده وهم‌شنونده. والحمدللّه.علی‌ید

محرر الاوراق ومسوده‌ها... شیخ جواد الطبیب ملقب به نجم الحکماء فی شهر ربیع الثانی من شهور سنة ١٣١٤ .

خط همان شکسته نستعلیق (۵۶ر-۵۸ر) .

۱۲-بلوغ وحریت : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای بدان وای‌درویش، باد گر گونیهائی مطابق است بـا (ص ۱۳۱-۱۳۱) همان مجموعهٔ چاپی .

آغاز : حمدله . . . امابعدچنین گوید... عزیز بن‌محمدالنسفی که در بلوغ وحریت رساله جمع کنید .

انجام : ای درویش‌غرض مادرین‌رساله بیان بلوغ وحریت آدمی بود بشرح گفته‌شد، وبیان بـلوغ‌اسلام و ایمان وایقان وعیان دیگران کرده‌اند... الحمدلله ظاهراً وباطناً واولاوآخرا .

خط همان شکسته نستعلیق (۵۸ر-۵۹پ) .

۱۳- عالم صغیر نسخه‌ونموداری ازعالم کبیر است : (فارسی)

ازهمو .
باعنوانهای بدان وای‌درویش ، این گفتار با د گر گونیهائی در (ص ۱۴۲- ۱۵۳) همان مجموعه چاپ شده است .

آغاز : الحمدلله رب‌العالمین... عزیز بن محمدالنسفی... که عالم صغیر چون نسخه ونمودار عالم کبیر است .

انجام : خیام مشکین باشد چنانکه‌این خیام مشکین که زده‌ام، الحمدلله رب‌العالمین... بمحمدوآله .

خط همان شکسته نستعلیق (۶۰ر-۶۲ر)

۱۴ـ عالم ملك وملكوت وجبروت (۱): (فارسی)

ازهمو. باعنوانهای فصل و أیدرویش. که با دگرگونیهای زیادی در(ص۱٥٦ ۱٦٦) همان مجموعه به چاپ رسیده است . (فهرست دانشگاه ۳: ٤٤٤)

آغاز : الحمدلله‌رب‌العالمین ... از این بیچاره درخواست نمودند که میباید دربیان عالم ملك وملكوت وجبروت ودربیان لوح و قلم ودوات..

انجام: و در صحبت دانایان است. والحمدلله‌رب‌العالمین ... فی‌سنهٔ هزار و سیصد وچهارده هجری سنه ۱۳۱٤.

همان شکسته نستعلیق (۶۲پ-۶۳پ) .

۱۵ـ عالم ملك وملكوت وجبروت (۲) : (فارسی)

ازهمو گفتاردیگریست، باعنوان‌های‌ای‌درویش .

آغاز : الحمدلله رب العالمین ... ازین بیچاره درخواست نمودند که بیان کنید عالم ملك وملكوت وجبروت.

انجام : در بند آن باش تاراحتی رسانی وآزاری نرسانی. تمت الرسالة ... محمد جواد الطبیب‌الملقب به نجم الحکماء فی‌جمادی الاخرمن شهورسنهٔ هزار و سیصد وچهارده سنه ۱۳۱٤.

همان شکسته نستعلیق (۶۳پ-۶۵پ)

۱۶- جبر و اختیار : (فارسی)

ازهمو. باعنوانهای ای‌درویش. این رساله باد گر گونیهائی درمجموعهٔ چاپی مذکور بنام «دربیان لوح محفوظ ودربیان جبرواختیار ودربیان حکم وقضاوقدر» (ص۱۹۵- ۲۰۴) آمده است. (فهرست دانشگاه ۳:٤٤۷).

آغاز الحمدلله رب‌العالمین ... چنین گوید ... عزیزبن محمد النسفی... که دررسالهٔ قبل تقریر کردید که افلاک وانجم کتاب خدایند وهرچیز درعالم سفلی بوده و هست .

انجام : تاباشد که سلامت بگذری والحمدلله رب‌العالمین. تمت‌الرسالة جواد ابن محمد حسین‌الطهرانی .

هرکه خواند دعاطمع دارم زانکه من بندهٔ گنه کارم

... یارب‌العالمین .

همان شکسته نستعلیق (۶۵پ-۶۷ر)

۱۷- لوح محفوظ عالم صغیر: (فارسی)

از همو، باعنوانهای‌ای‌درویش و بدان . باد گر گونیهائی مطابقت دارد با (ص۲۰۵-۲۱۷) از همان مجموعهٔ چاپی . (فهرست دانشگاه ۳ : ٤٤۷ - فهرست کتابخانهٔ ملی ۱ : ۸۸)

آغاز : الحمدلله رب‌العالمین... امابعد بدانکه لوح محفوظ عالم صغیر نطفه است زیرا که هرچه درآدمی پیدامی‌آید آنچیز درنطفه است.

انجام : وجملهٔ کارهای مشکل حل‌شود ودر زمان رسیدن دولت بسعی اندك سراو بسیارحاصل شود الحمدلله... ظاهراً وباطناً

همان شکسته نستعلیق (۶۷ر-۶۸ر)

۱۸ـ احادیث اوائل : (فارسی)

از همو. باعنوانهای ای‌درویش ، این گفتار باد گر گونیهای مطابق است با (ص ۱۱۹ـ۲۳۱) همان مجموعهٔ چاپی .

آغاز : الحمدلله رب‌العالمین... امابعدچنین گوید... عزیز بن‌محمدالنسفی... که اول ماخلق‌الله چه چیزاست، وبیان کنید که‌مراد ازین احادیث یکجوهراست.

انجام : وازبدان وفاسقان دورباشی که صحبت بانیکان اثرهای قوی داردو خواص عظیم. والحمدلله رب‌العالمین... الطاهرین.

همان شکسته نستعلیق (۶۸پ ـ ۶۹پ)

۱۹ ـ وحی‌والهام و خواب دیدن : (فارسی)

ازهمو، با عنوانهای ای‌درویش، باد گر گونیهائی در(ص ۲۳۳ـ۲٤٦) همان مجموعه‌چاپ شده است .

آغاز :الحمدلله رب‌العالمین . امابعد چنین گوید... عزیزبن محمدالنسفی.. که می‌باید ازوحی والهام وخواب دیدن رساله جمع کنید..

انجام: وکاشکی خاك‌بودمی. اناانذرنا کم عذاباًقریباًیوم ینظر.. وآله‌اجمعین الطاهرین .

همان شکسته نستعلیق (۷۰ر-۷۲ر)

۲۰ـ سخن اهل وحدت : (فارسی)

از همو ، باعنوانهای‌ای‌درویش، باد گر گونیهائی در(ص۲٤۷ ـ ۲۵۹) همان مجموعه چاپ شده است .

آغاز : الحمدلله رب العالمین.. اما بعد بدانکه وجود یکی بیش نیست و آن وجود خدایست..

انجام : والله سریع الحساب. والحمدلله‌رب‌العالمین. محمد جواد ابن محمد حسین الطهرانی الملقب به نجم‌الحکماء ، فی شهر جمادی‌الاولی و قد مضی من الهجرة النبویة.. ١٣١٤.

همان شکسته نستعلیق (٧٢ر–٧٣پ)

٢١ ـ سخنان اهل وحدت : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای ای‌درویش این گفتار باد گرگونیهائی درمجموعهٔ چاپی مزبور زیرعنوان « دربیان عالم‌ملك‌وملکوت وجبروت (رساله سوم)»(ص ١٧٧ – ١٨٣) آمده است .

آغاز :الحمدلله‌رب‌العالمین .. . امابعد چنین گوید ... عزیز بن‌محمدالنسفی که حکم قضاوقدر وملك وملکوت وجبروت ودوات ولوح‌وقلم‌را بغایت‌نیك تقریر گردید که حکماء و علماء پسندیدند . . . دراین باب ازسخنان اهل وحدت هم بگوئید ...

انجام :

چو بدکردی مشو ایمن زآفات — که واجب شد طبیعت را مکافات

جواد الطبیب الملقب‌بەنجم الحکماء فی دارالخلافةطهران فی سنة ١٣١٤

خط همان شکسته نستعلیق (٧٣ پ ـ ٧٦)

۲۲ ـ بهشت ودوزخ : (فارسی)

از همو. باعنوانهای ایدرویش وفصل ویك مقدمهٔ کوتاه از کاتب. این گفتار با دگرگونیهائی در (ص ۲۹۳ ـ ۳۰۹) همان مجموعهٔ چاپی آمده است .

(فهرست دانشگاه ۳ : ٤٤٥)

آغاز : الحمدلله رب العالمین ... امابعد چنین گوید ... عزیزبن محمدالنسفی که رساله دربهشت ودوزخ جمع کنید وبیان کنید که حقیقت بهشت ودوزخ چیست.

انجام : ایدرویش هربهشت که آخر تراست دانش آن بهشت بیشتر است و الحمدلله رب العالمین .

همان شکسته نستعلیق (۷۶ ر ـ ۷۸ ر)

کاتب درمقدمه رساله مینویسد که دورساله در بیان بهشت ودوزخ درمسودهٔ اوراق دیده که مطالبشان باهم متفاوت بوده است لهذا هردو رساله را نوشته است.

۲۳ ـ بهشت ودوزخ : (فارسی)

ازهمو، باعنوانهای ای درویش وفصل این تحریر دیگریست از رساله قبل (۲۲) باتغییراتی درمتن وفصول که در(ص ۲۹۳ ـ ۳۰۹) مجموعهٔ چاپی آمده است .

آغاز : الحمدلله رب العالمین ... امابعد چنین گوید ... عزیزبن محمدالنسفی که رساله بهشت ودوزخ جمع کنید وبیان کنید که حقیقت بهشت ودوزخ چیست.

انجام :زیرا که حسنات الابرار سیآت المقربین است. قدتمت... محمدجواد بن محمدحسین الطهرانی فی دارالخلافه طهران فی سنة ١٣١٤ .

شکسته نستعلیق (۷۸ ر ـ ۸۰ ر)

۲۴ ـ مقصد اقصی : (فارسی)

ازهمو ، باعنوانهای ای درویش وفصل ، نسخه ناتمام است این رساله قبلا در

مجموعه‌ای (طهران ۱۳۰۳ سنگی) (ص ۱۲۹ – ۱۹۶) بچاپ رسیده سپس در (ص ۱۲۹ – ۱۸۲) مجموعه مذکور چاپ شده است.

(مشار: ۱٤۸۲ – فهرست حقوق: ۲۰٤ – فهرست مجلس ۲: ٤۰٤)

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... امابعد چنين گويد ... عزيز بن محمد النسفي كه‌ميبايد درمعرفت ذات وصفات و افعـال خدايتعالى ودر معرفت نبوت ... واين كتاب رامقصد اقصى نام نهادم.

انجام: هر كدام مرتبه كه آخرتر است مقـام روح وى كه بعد ازمفارقت قـالب به‌آن باز خواهد گشت.

همان شكسته نستعليق (۸۰ پ – ۹۸ر)

٤۹۵۰. ترجمهٔ مفتاح الفلاح (فارسى)

متن از بهاء الدين محمدعاملى شيخ بهائى، ترجمه‌فارسى از جمال الدين محمد بن حسين خوانسارى درگذشتهٔ ۱۱۲۱ يا ۱۱۲۵. درشش باب و هر باب با يك مقدمه و عنوانهاى فصل – نسخه همراه با تفسير سورهٔ الحمد در آخر است اين كتاب در بمبئى ۱۳۰٤ بچاپ رسيده.

(ريحانةالادب ۱: ۲٤ ذريعه ٤: ۱۳۸ – مشار: ٤۱۳)

آغاز: مفتاح فلاح دنيـا وعقبى ومقدمهٔ نجاح آخرت واولى حمد و ثناى بارگاه كبرياى كريمى است كه دعارا كليد خزاين ...

انجام: احتياج بتوضيحى باشد درحاشيه قلمى نمايد، پس برين نهج سلوك نمود.

انجام تفسير الحمد: ازآن مگر گمـراهى والله سبحانه و تعـالى يعلم حقايق الاشياء. جم.

نسخ نستعليق سدهٔ ۱۲- ۱۲۵ ورق، كاغذ فرنگى سطر ۲۱ - ۸ × ۱۵

سیاه ضربی منقوش ، اندازهٔ جلد ۱۵ × ۱۲/۵ چند صفحه اول متن وحاشیه شده وصفحات مجدول است:. دارای حواشی است ومترجم در مقدمه مینویسدکه این حواشی ازمؤلف واوست . حواشی مؤلف باعلامت (ش) وحواشی مترجم باعلامت «جم» مشخص شده .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٢١

٤٩٥١ ـ سلوك (فارسی)

کتابیست درسیر وسلوك واخلاق.

درپنج باب بدینگونه ۱ ـ دربعث مستفید برطلب ۲ ـ در طریق شناخت جسم وجان ۳ . درصفات جسم وجان ٤ ـ در اعمال جسم وجان ٥ ـ درمراتب جسم وجان ـ وعنوانهای فصل .

آغاز : حمدله.والعاقبة للمتقین .. سپاس وستایش خدایرا که مخترع جسم ومبدع روحست وخالق صبح وخالق صبوح ...

انجام : گرو هم تو ازتوئی بیفتد توحید بود دوئی بیفتد

حسب الامر حضرت مستطاب ... الحاج سید نصرالله التقوی .. راقم الحاج سیدجواد موسوی مدنی ـ بنان الشریعهٔ کرمانی بتاریخ بیست وپنجم رجب۱۳٤۸ در طهران .

خط شکسته نستعلیق خوب ، حاج سید جواد موسوی (بنان الشریعهٔ کرمانی) ۲۵ رجب ۱۳۴۸ - ۵۵ ورق،کاغذ فرنگی ، سطر ۱۴ ۶ × ۱۳/۵ مخمل قرمز عطفوکنارهمیشنسبز،اندازهٔ جلد ۱۳/۵ × ۲۱/۵ کاتب بدستور سیدنصرالله تقوی آنرانوشتهاست.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٢٢

۴۹۵۲ ـ الحقایق (عربی)

ازملا محمدمحسن فیض کاشانی.

در شش مقاله با عنوانهای باب وفصل.

آغاز : الحمدلله الذی نورقلوبنا بنورالایمان و عرفنا من اسرارالحدیث و القرآن ... اما بعد فیقول الفقیر الی الله محمدبن مرتضی المدعو بمحسن ...

انجام : والحمدلله اولاوآخراً وظاهراً وباطناً . تم الکتاب بعنون الله الوهاب. فی یوم الثلثا آخرشهر شعبان المعظم بید ... فی سنهٔ سبع وسبعین ومأتین بعدالالف فی سبعة الاف بیت هکذا فی الفهرست ...

نسخ خوب ، کاتب ابن مرحوم محمد حسین ابوالقاسم (ملامیرزا) ۱۲۷۷ـ۲۳۱ برگ، کاغذ اصفهانی، سطر۱۵ـ۶/۵×۱۲/۵ جلدتیماج سرخ اندازهٔ جلد ۱۱×۱۷/۵ ، مقالات وبابها وفصول با قرمز نوشته شده ومطالب مهم را باخط قرمز دربالا مشخص ساخته‌اند. درحاشیه‌عنوان‌فصلها وبابها ومقالات بار دیگر آمده است .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۲۳

۴۹۵۳ ـ مجموعه

دارای سیزده رساله .

نسخ و نستعلیق‌ازچند کاتب از سدهٔ‌هشتم‌-۱۲۷ برگ‌کاغذسمرقندی سطر گوناگون،جلدتیماج تازه،اندازهٔ جلد۱۳/۶×۱۹ ، تاریخ نوشته‌هادرزیرهریك یادشده است .

شمارهٔ‌دفتر :۶۵۰۲۵

۱ـ استقصاء النظر فی بحث عن القضاء والقدر : (عربی)

ازعلامهٔ حلی. برای اولجایتوخدا بنده

آغاز : بسمله . الحمدلله الحکیم الغفار القدیم القهار العظیم الستار ... اما بعد فانه لماکان السلطان ... اولجا یتوخدا بنده محمد مالك وجه‌الارض ... سألنی بنظر الادلة‌الدالة ان للعبد اختیار فی‌افعاله وانه غیرمجبور علیها ...

انجام : والفرق بین الصورتین ثابت. ولتکن هذاآخرمانورده فی‌هذالکتاب والله‌الموفق للصواب ، والیه المرجع والمآب . والحمدلله ... حرره العبد ... حیدر بن علی‌بن حیدر العاملی الحسینی الآملی .

شکسته نستعلیق حیدربن علی بن حیدرآملی‌عاملی سدهٔ هشتم .(۲پ ـ۹پ) ، کاغذ سمرقندی، سطر ۲۱ـ۸/۵ × ۱۳ ، تنهایك برگ پایان خط حیدرآملی است وبقیه نویویس‌وتازه است . درپایان آنهایی است برای اوازمحمدبن حسن‌بن یوسف‌بن مطهرحلی بتاریخ ۱۲ رمضان ۷۵۹ .(کلیشه)

۲ـالسعدیة: (عربی)

از شیخ حسن بن یوسف بن مطهر حلی ، در اصول و فروع شیعه ، در پنج مقدمه و فصلهایی .

آغاز : بسمله . الحمدلله المتفضل بجعل الانبیاء واسطة بینه و بین عباده ... اما بعد فان الله تعالی لم یخلق العالم عبثاً بل‌لغایة مقصودة ...

انجام : با ربعة و عشرین . ولیکن هذاآخرالرسالة فان الاخبار ... وصحبه الخیرین الفاضلین . . . تحریره اواخر ربیع الثانی لسنة اربع و ستین وسبعمائة فی‌حال الاختلال بقلعة اربیل ، صانها عن الزوال ...

خط نستعلیق ،کاتب دیگر و بی‌نام اواخر ع ۷۶۴/۲ ، (۱۰پ-۲۸پ)

سطر۲۱-۸/۵×۱۳ . کلیشه

۳ـ الاحادیث : (عربی)

احادیثی است است بی‌زنجیرهٔ سند . و بدون فصل و بابی .

آغاز : قیل لامیرالمؤمنین (ع) کیف انتم من بنی امیة ، قال نحن افصح و اصبح و اسمح و انصح ، وهم اکثر و امکر واغدر . قیل الشجرة الملعونة فی القرآن بنوامیة ...

انجام : یا کریم یا علی یا عظیم . دعا المکروب . . . من علی تسهیل الفرج والتیسیر .

خط نستعلیق کاتب شمارهٔ پیشین بی‌نام و بی‌تاریخ (۲۹ر-۳۱ ر) سطر ۲۰-۹/۵×۱۴/۵ .

۴ـ الاجازه: (عربی)

از محمدبن حسن بن یوسف‌بن‌علی بن مطهر حلی در گذشتهٔ ۷۷۱ ، به ابوسعیدبن امام عماد ابن یحیی بن امام محمد الکاسی . بتاریخ سلخ شعبان ۷۵۹ در شهر حلة .

آغاز : قراء علی مولانا المعظم . . . تاج الحق والدین ابوسعیدبن الامام السعید عماد ...

انجام : علی‌سیدنا محمدالنبی و آله.وذلك فی‌سلخ شعبان سنة تسع وخمسین وسبعمائة فی‌الحلة .

خط نستعلیق بد ، کاتب خود اجازه دهنده ، سلخ شعبان ۷۵۹ در حله

۳۳ر نونویس اجازه در برابر نسخهٔ اصل‌الصاق شده است .(کلیشه)

۵ـ ثلاث و اربعون حديثا : (عربی)

ازهمو . احادیثی است با ذکر اسناد آن .

آغاز : بسمله . رب يسر واعن . بعد حمد واجب الوجود مفيض الخير والجود وصلى الله على اشرف كل موجود ... يقول ... محمدبن حسن بن المطهر هذه ثلاث و اربعون حديثاً عن النبى (ص) اثبتها فى هذه الاوراق تقرباً الى الله .

انجام : تمت الاحاديث بحمدالله تعالى يوم الاثنين سلخ ربيع الاخر من سنة تسع وخمسين وسبعمائة على يد . . على بن يوسف بن عبدالجليل ... وسلم .

نستعليق ، کاتب علی بن یوسف بن عبدالجلیل (۲۳ پ ـ۲۷ پ) ، سطر ۲۱ ـ۸/۵ × ۱۳ ، ودرپایان انهاء زیرآمده است : انهاه ادام الله فضائله قرائة فى سلخ شعبان سنة تسع وخمسين وسبعمائة والحمدلله ... وكتب محمد بن حسن بن يوسف المطهر . (بخط انهاء دهنده وگویا برای کاتب نسخه باشد) . عنوان حدیثها شنگرف . (کلیشه)

۶ـ الاجازة : (عربی)

ازمحمد بن حسن بن یوسف بن المطهر حلی، به ابوسعید بن الامام عماد بن یحیی کاسی ، بتاریخ ۱۵ رمضان ۷۵۹ برای روایت احادیث کتاب « ثلاث واربعون حديثاً »

آغاز : قرء على مولانا الامام العلامة ... ابوسعيد بن الامام السعيد عماد ... واجزت له روايتها عني ...

انجام : خامس شهر رمضان سنة تسع وخمسين وسبعمائة . الحمدلله وحده وصلى الله على سيدنا محمد النبى وآله الطاهرين . بالحلة .

خط شکسته نستعلیق بد محمد بن حسن حلی ۱۵ رمضان ۷۵۹ـ۲۸ ، بخط و امضای اجازه دهنده .

۷ ـ الفخرية فی معرفةالنية : (عربی)

از محمد بن حسن حلی . بخواهش فخرالملة والدین حیدر بـن السعید شرفالدین علی بیهقی ، درچند فصل . نام کتاب و نگارنده و بیهقی در دیبـاچه آمده است. (ذریعه ۱۶ : ۱۲۶) .

آغاز : بسمله.الحمدلله علی هدایتنا بسیدالمرسلین و ارشادنا الیالدین ... اما بعد فیقول محمدبنالحسن بنالمطهر ، هذهالرسالة الفخریة فیمعرفةالنیة

انجام : الاستخارة والقربة . وهذا آخر ما املیناه فی هذه الرسالـة ... و سلم تسلیما کثیراً کثیرا . وقعالفراغ منه عصر یومالسبت رابع شهر الله المـعظم رمضان سنة تسع وخمسین وسبعمائة .

نسخ (۲۹پ ـ ۳۹پ) . سطر ۲۱ ـ ۹/۵ X ۱۳ . در پـایان انها زیر بخط مؤلف آمده است : انهاهایدالله تعالی قرائة و بحثاً فیمجالسآخرهاخامسرمضان سنة تسع و خمسین و سبعمائة . والحمدلله ...و کتب محمدبن الحسنبنالمطهر.

۸ ـالاجازه : (عربی)

از محمدبن حسن بن یوسف مطهر حلی به ابوسعید بن امام عمادبن یحیی کاسی . اجازهٔ روایت این کتاب و دیگر مؤلفات پدرش را بتاریخ سلخ ع ۷۵۹/۲ باو داده است .

آغاز : قرء علی مولانـا الامام ... ابوسعیدبنالامامالسعید عمادبنالکاشی... وقد اجزت له روایة هذاالکتاب و غیره من مصنفات والد مصنـف هذاالکتـاب فیالعلومالعقلیة والنقلیة ...

انجام : فی سلخ ربیع الآخر لسنة تسع و خمسین و سبعمائة ، والحمد لله وحده وصلی الله علی محمدوآله.

نستعلیق بد ، کاتب محمدبن حسن حلی . تاریخ سلخ ع ۷۵۹/۲. (۴۱ر)

در آغاز احادیثی با سند بفارسی بخط نستعلیق از همان تاریخها هست (۴۱-۴۰)

۹ ـ تبصرة المتعلمین فی احکام الدین: (عربی)

ازحسن بن یوسف بن مطهر حلی . درفقه که بارها بچاپ رسیده است

آغاز : بسمله .الحمدلله القدیم سلطانه ، العظیم شأنه الواضح برهانه ... اما بعد فهذا الکتاب الموسوم بتبصرة المتعلمین فی احکام الدین وضعناه لارشاد المبتدین.

انجام : وهذه خلاصة ما اثبتناه فی هذه المختصر . ونسأل الله تعالی ان یجعل ذلك لوجهه خالصاً انه قریب مجیب . والحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا ... بمدینة حلة حماها الله عن الافات .

خط نسخ ، تاریخ ۲۵ ع ۷۵۹/۲ (۴۱پ - ۸۵پ) . تصحیح شده،وبابلاغهایی بخط محمدبن حسن حلی .ودرپایان آنهای، قرائت وبحث از همو وبخط خوداو .عنوان ونشان شنگرف .باحاشیه‌هائی بسیار با نشانه (ن)

۱۰ ـ عقود ابواب الفقه : (عربی)

ازشیخ طوسی ، خلاصه‌ایست از ابواب فقه ، وتفصیل‌را در دیباچه بکتاب دیگر خود «النهایة» ارجاع میکند.

آغاز : بسمله . الحمدلله حق حمده ، والصلاة علی خیر خلقه محمد ... امابعد فانامجیب الی ماسأل الشیخ الفاضل اطال الله بقائه من املاء مختصر یشتمل علی ذکر کتب العبادات ، وذکر عقود ابوابها وحصر جملها ...

انجام : وهو بفضله يسمع ويجيب ، والحمدلله رب العالمين والصلاة...وحسبنا الله ونعم الوكيل ... وقدوقع الفراغ من تنميقه .

خط نسخ . كاتب محمد بن على المجاور للحرم الغروى . سلخ ع ۲/ ۷۶۰ (۸۶پ - ۱۰۵ر) . سطر ۱۱ - ۱۸/۵ × ۱۳ . عنوان بخط مشکی و درشت و برخی شنگرف .

۱۱ - واجب الاعتقاد : (عربی)

ار علامهٔ حلی ، حسن بن یوسف . در اصول وفروع دین .

آغاز بسمله . الحمدلله على نعمايه ، وصلى الله على سيد رسله . . . وبعد فقد بينت فى هذه المقالة واجب الاعتقاد على جميع العباد ، ولخصت فيها ما يجب معرفته من المسايل الاصولية ..

انجام : ومنها الامر بالمعروف والنهى عن المنكر بشروطها ، وهى العلم بكون المعروف معروفاً والمنكر منكراً ، وتجويز التأثير والامن. وهذان واجبات على كل مستطيع . بحمدالله و حسن توفيقه .

خط همان نسخ شمارهٔ پیش . (۱۰۶ پ - ۱۰۹پ)وهمان اندازه . عنوان ونشان شنگرف .

۱۲ـ الخطبة: (عربی)

یکی از خطبه‌های حضرت علی که در کوفه القاء کرده است .

آغاز : مما نقل من كتاب الخطب الكبير لامير المؤمنين (ع) خطب على منبر الكوفة فقال : ان امرنا صعب مستصعب لايحمله الاملك مقرب او.

انجام : وانا الهادی بالولایة . هذا ماوجد منها . والحمدلله رب العالمین ، والصلاة والسلام علی اشرف المرسلین ، محمد وآله الطاهرین.

خط نسخ کهن بی‌تاریخ ازهمان تاریخها . (۱۱۰پ - ۱۱۱ر) . سپس بخط دیگر از همان تاریخها دعای ختم قرآن بفارسی وعربی . (۱۱۱پ - ۱۱۳پ) و احادیثی پراکنده بعربی (۱۱٤پ - ۱۱۹پ)

۱۳ــ الخلل فی الصلاة: (عربی)

رساله‌ایست درسهو وشك در نمازها ، درپاسخ دوستی ، دردو قسمت : شك وسهو. قسمت یکم درمطالبی . مطلب یکم درمقدمات وآن پنج است (دیباچه) .

آغاز : بسمله ، الحمدلله الذی فطر السماوات والارض . . . فقدسألتنی الاخ العزیز ... ان اورد لك الخلل الواقع فی الصلاة و اقسامها ، واوضح لك .

انجام (افتاده) لانه رجوع غـیر متصل بالنظر الیه ، واو رکـع المأموم قبل الامام ، ظاناً انه لم یخل ...

خط نستعلیق بی‌نقطه (۱۲۰ ب -۱۲۷پ) ۲٤.۷ X ۱٤/٥ .نشان شنگرف

٤۹٥٤ ــ مجموعه

دارای سی ویك رساله.

خط نسخ ازیك کاتب .کاتب میرجعفربن عبدالله الحسینی . تاریخ ۱۰٦۸ و ۱۰٦۹ . ۳۹٥ورق . کاغذ سپاهانی . سطر۱۷ - ۷/٥ X ۱٤ . نوع جلد روغنی حاشیه گل وبوته میان ترنج . اندازهٔ جلد ۲٥ X ۱٥ . صفحهٔ اول «فهرست» وصالی شده ـ جدول لاجورد و مشکی وزر ـکمند شنگرف . آغاز رساله‌ها سرلوح هـای زرین دارد . فهرست تمام زر وباشنگرف تفکیك شده .

شمارهٔ دفتر : ٦٥۰۲٥

۱ـ الاربعون حديثاً : (عربی)

بروایت از پیامبر .

هرحدیث باحروف ابجد شماره گذاری شده (۱ـم)

آغاز : قال رسول الله صلی‌الله علیه وآله و سلم . رأس الحکمة مخافة‌الله عزوجل. لاتدع شیئاً اتق الله الا اعطاک‌الله خیرا منه.ب

انجام : من ادی فریضته فله عندالله دعوة مستجابة م ـ فضل العلم افضل من العبادة .

نسخ (۱پ-۲پ)

۲ـ الاربعون حدیثا: (عربی)

بروایت ازپیامبر.

هرحدیث باحروف ابجد شماره گذاری شده (أـم)

آغاز : أـ قال النبی صلی‌الله علیه وآله وسلم . العلماء ورثة الانبیاء ب ـ القناعة کنز لایفنا.ج ...

انجام : من احقر طالب العلم فهو منافق وملعون فی الدنیا والاخرة. تمت الاحادیث الاربعین وصلی‌الله علی محمد وآله اجمعین .

خط همان نسخ (۲پ - ۳پ)

۳ـ مأئة کلمة : (عربی)

ازجاحظ ، بروایت از علی بن ابیطالب .

۹۹جمله (ضبط) میباشد.

اغاز : ا ـ لو كشف الغطاء ماازدت يقيناً
انجام : اللهم اغفر زفرات الالحاظ وسقطات الالفاظ وصفوات اللسان ... تمت ماية كلمة بحمدالله ... اجمعين

خط همان نسخ (۳پ - ۵ر)

۴ـ الكلمات القصار: (عربی)

از علی بن ابیطالب .
مشتمل بر ۲۹ کلمه .
آغاز : اشرف العبادة الاخلاص بالشهادة.ب ـ بذر الاحسان لا يبـلى وريعه لا يفنى .
انجام : كط ـ يشهدعليك الكتاب يوم يقوم الحساب .

خط همان نسخ (۵ر - ۵پ)

۵ـ الكلمات القصار: (عربی)

از علی بن ابیطالب .
مشتمل بر ۲۹۰ سخن در ۲۹ قسمت .
آغاز : اـ ايمان المرء يعرف بايمانه.ب ـ اخوك من واساك فى الشدة ج ـ اظهار الغنى من الشكر...
انجام: رص ـ يعمل النمام فى ساعة فتنة اشهر .رصا ـ يصير امر الصبور الى مراده ـ تم

خط همان نسخ (۵ ـ پ ۱۰ ر)

۶ ـ تهليليه: (فارسی)

از جلال الدين محمد دوانى متوفى ، ۹۰۷ يا ۹۰۸

باعنوانهای: مقام ـ موقف ـ مسلك ـ مرتبه و یك خاتمه.

(ذریعه ٤ : ٥١٦ ـ فهرست دانشگاه ١ : ٧٤ ـ فهرست مجلس ٥ : ٥٠٠)

آغاز: آفتاب جمال قدم از آن متعالیست که خفاش سرای حدوث منتظر کلیل فکر و نظر مطالعه ... السلطان بن السلطان حسن بیك ... بروزگار حضرت خاقان کشورستانی برسد ...

انجام : حقیقی ذاتی . کمابدا کم تعودون، منه بداء والیه یعود کل شییء تمت الرسالة المبارکة التهلیلیه الجلیلیة

خط همان نسخ (١٠پ ـ ٢٨ر)

٧ ـ الاشارات والتنبیهات : (عربی)

ازابن سینا، ابوعلی حسین بن عبدالله زادهٔ ٣٧٣ در گذشتهٔ ٤٢٧ . که مکرر بچاپ رسیده است . نسخه از النمط الثامن فی البهجة والسعادة قسمت دوم کتاب الاشارات شروع میشود و تا آخر النمط العاشر فی اسرار الایات را دارد . مطابقت دارد با (ص ١٩٠ ـ ٢٢٢)چاپ لیدن ١٨٩٢م

آغاز: احمدالله علی حسن توفیقه ، و اسئله هدایة طریق ، و الهام الحق

انجام : خاتمة ووصیة ایها الاخ انی مخضت لك فی هذا الاشارات عن زبدة الحق... وعاهده بالله و بایمان لامخارج لها ... والحمدلله القهار القیوم ابداً

همان نسخ (٢٨پ ـ ٤٣ر)

٨ـ شرح الزوراء : (عربی)

ازجلال الدین محمد دوانی متوفی ٩٠٨ متن و گزارش هر دو از او است.

آغاز: امابعد الحمد لولیه والصلوة علی نبیه فانی لما فرغت من تهذیب الرسالة الموسومة بالزوراء المشتملة علی زبد من الحقایق ...

انجام : فی اوقاتك واشر کنی فی صالح دعواتك والصلوة و السلام علی المقدسین خصوصاً سیدنا... رب العالمین.

خط نسخ (۴۳پ ـ ۶۰ر)

۹ـ الحاشیة علی الزوراء: (عربی)

از جلال الدین محمد دوانی متوفی ۹۰۸ متن وحاشیه هر دو از دوانی است. (الذریعه ٦: ۱۰۳)

آغاز: سالت یا اخی ایدك الله وفقك الله تعالی بروح منه و حسن التوفیق . . . عما ورد فی خطبة الزوراء من قوله والصلوة منه ...

انجام : ولهذا طال کم فی الکاره لسان الجدال ودعاء مقالهم فی الاخرة . . . الی سوء الحال واذا لم یهتدوا به فسیقولون هذا افك قدیم وان الله هو السمیع ... المستقیم

خط همان نسخ (۶۰ب - ۶۵ر)

۱۰ ـ اثبات الواجب (عربی)

در ١٤ فصل . و یك خاتمه

١ ـ فی اثبات واجب الوجود.

٢ ـ فی ان وجوده عین ذاته.

٣ ـ فی التوحید.

٤ ـ فی ان واجب الوجود.

٥ ـ فی ان صفاته عین ذاته.

٦ ـ فی علم الله تعالی .

۷ ـ فی قدرته تعالی .

۸ ـ فی ارادته تعالی.

۹ ـ فی حیاته تعالی .

۱۰ ـ فی سمعه و بصره.

۱۱ ـ فی کلامه تعالی.

۱۲ ـ فی القضا و القدر.

۱۳ ـ فی کلمته.

۱٤ ـ فی جوده ـ .

آغاز: وله الحمد علی نعمه العمیمة ومنه القدیم و الصلوة و السلام علی نبیه . .

وبعد فهذا نبذة من الحایق وزبدة من الدقایق فیه نفایس المطالب العالیة

انجام : اذا تاملت فی صفاته العظمی و اسمائه الحسنی وجدت کلها سوی الصفات الذاتیة ... شفیع یوم النشور و آله و صحبه معادن الخیور

همان نسخ (۶۵پ-۹۶ر) حاشیه با نشانه (ابوعلی)

۱۱ ـ اربعون سورة : (عربی)

چهل سوره منتخب از تورة با عنوانهای سورة الاول ، سورة الثانیة (الذریعه ۱ : ۲۷۸) .

آعاز: هذه فایدة جلیلة وموعظة بلیغة وهی اربعون سورة منتخبة من التوریة التی کلم الله تعالی مع موسی بن عمران بلاترجمان ..

انجام : وهو فقیر حقیر، وصید من ماله نادم ، علی عمله و جمع ماله لوارثه و.. صدق الله العلی العظیم .

همان نسخ . (۹۶ ب - ۱۰۹ر) .

(عربی)

۱۲ - نهج المسترشدین فی اصول الدین:

ازعلامهٔ حلی، حسن بن سدیدالدین یوسف بن مطهر حلی زاده رمضان ۶۴۸ متوفی محرم ۷۲۶ . با ۱۳۱ فصل وهر فصل شامل چند بحث. چاپ شده در بمبئی ۱۳۰۳ همراه با ارشادالطالبین (فهرست عربی مشار :۹۷۶)

آغاز: الحمدلله المنتقذ من الجهل والضلال المرشد الی سبیل الصواب - امابعد فهذا کتاب نهج المسترشدین فی اصول الدین لخصت فیه مبادی القواعد الکلامیة ورؤس المطالب الاصولیة ...

انجام: بکتاب منتهی الوصول والمناهج و غیرهما من کتبنا والسلام و الحمدلله ... علی ید ... میرجعفر ابن میرعبدالله الحسینی فی اواخر شهر محرم الحرام سنة ۱۰۶۹ .

همان نسخ . (۱۱۰ - ۱۴۳ ر)

(عربی)

۱۳ - استقصاء النظر فی البحث عن القضاء:

علامه حلی حسن بن سدیدالدین یوسف بن مطهر حلی متوفی ۷۲۶ .بدستور اولجایتو خدابنده

(الذریعه ۲ : ۳۱) .

آغاز: الحمدلله العلیم الغفار القدیم القهار العظم الستار الذی خلق الانسان... وبعد فانه لماکان السلطان الاعظم ... اولجایتو خدابنده .

انجام: فاذالم یفعل الوزیر الفعل ثبت العجز. والفرق بین الصور تین ثابت ولیکن هذا آخر ما نقرره فی هذا الرسالة والله الموفق بالخیر والسعادة .

همان نسخ (۱۴۳ ب - ۱۵۶ ر)

۱۴ ـ الجمع بین رایی الحکیمین: (عربی)

از ابی‌نصر محمدبن احمد فارابی، متوفی ۳۳۹ که مکرر بچاپ رسیده است (فهرست مشار : ۲۵۲) .

آغاز : الحمد لواهب العقل ومبدعه و مصورالکل و مخترعه کفی احسانه القدیم وافضاله ... اما بعد انی لمارایت اکثراهل زماننا قد خاضوا و تنازعوافی حدوث‌العالم وقدمه وادعوا ان‌بین‌الحکیمین المتقدمین المبرزین ..

انجام : من‌الجمع بین رأی‌الحکیمین افلاطون‌وارسطوطالیس، والحمدلله.. محمد وآله اجمعین .

همان‌نسخ (۱۵۶ پ ـ ۱۷۶ر)

۱۵ ـ یزدان شناخت (فارسی)

از عین القضاة همدانی عبدالله‌بن محمد، کشتهٔ ۵۲۵، و یا از شیخ اشراق، ابوالفتح‌شهاب‌الدین یحیی‌بن حبش سهروردی کشتهٔ ۵۸۱ تا ۵۸۷ دوبار بچاپ‌رسیده باریکم۱۳۱۶ ش‌سنگی‌طهران و باردوم۱۳۲۷ ش بتصحیح‌بهمن کریمی .

دردوقسمت :

۱ ـ درهشت‌فصل .

۲ ـ درشش فصل .

(ریحانة‌الادب ۲ :۳۸۰ مشار:۱۶۸۰ـفهرست دانشگاه۳ :۱۶۰ مجلس۲:۴۱۱)

آغاز :چون‌ایزدسبحانه‌وتعالی‌ازجناب قدس ازلی و پردهٔ غیب قدم بنده‌ای را ازبندگان خویش برگزیند ولباس ...

انجام : ارسطا طالیس گفته است که حکما واجب چنان کردندی که

حکمت الهی هرگز مکتوب ومستور نگردانیدندی ... والصلوةعلی‌خاتم‌الرسالة.

همان‌نسخ . (۱۷۶ پ - ۱۹۰ ر) .

۱۶ ـ حقایق الصنایع : (فارسی)

ازمیرابوالقاسم فندرسکی درگذشتهٔ ۱۰۵۰. درهند و درطهران چاپ شده است دریك دیباچه‌و۲۳ باب.

(ذریعه ۷ : ۳٤و۱۵ : ۸۹ ـ مشار : ۵۷۱ ـ فهرست ادبیات ۳۵۱ ـ فهرست دانشگاه ۳ : ۲۹۵)

آغاز : الحمدلله وبحول‌الله و بقوةالله تعالی. وصلی‌اللهعلی‌النبی محمدوآله و بعد غرض ازین رساله بیان حدصناعت است ومنفعت صناعت..

انجام : اکثردشواری‌لفظ راجامع است‌بارکاکت معنی و فرومایگان برآن جمعند ازفرومایگی. تمت‌الرسالة .

همان نسخ (۱۹۰پ‌ـ۲۳۰ر)

۱۷ـ جبرواختیار : (فارسی)

ازخواجه نصیرالـدین الطوسی متوفی ۶۷۲ در ده فصل . (الذریعه ۵:۸۳ـ فارسی‌مشار :۷۸:٤ ـفهرست دانشگاه ۳:۲۲۲).

آغاز : الحمدلله‌رب‌الارباب‌ومسبب الاسباب ومفتح‌الابواب وملهم‌الصواب‌و... امابعد بحکم آنکه بعضی برادران برسبیل حسن‌الظن بمحرر این سواد.

انجام : واو ازآن منزه وازین تنزیه هم منزه اذابلغ الکلام.. تمت‌الرسالة .

خط همان نسخ (۲۳۰پ‌ـ۲۴۵ر)

۱۸ ـ اسکندریه : (فارسی)

ازمیرسید شریف‌جرجانی متوفی ۸۱٦ ویا ۸۲۵جواب‌سئوالات سلطان سعید امیرزاده اسکندر است.

درهشت سئوال وهشت جواب.

(فهرست سپهسالار ۳ : ۱۳۳ ـ فهرست دانشگاه ۳ : ۲٦٦، ۱۹۳)

آغاز : الحمدلله رب‌العالمین والعاقبة للموحدین و... و بعد این رساله بل مقالتیست مبنی برسئوالی چند که سلطان‌سعید امیرزاده‌اسکندر...

انجام : و اشارات ایشان بتوحید از آنجا ناشی گردد. والله‌الموفق للصواب والیه‌المرجع والمآب.

خط همان نسخ (۲۴۵پ–۲۵۸ر)

۱۹ـ وصایای بعض ملکوك الهند : (عربی)

به‌فرزندان خود ، شامل سه‌فصل که دوفصل اول هر کدام شامل ده نصیحت.

آغاز : فصل‌وقیل‌ان‌بعض ملوك الهندلمادنت وفاته وکان مومناًاحضرولده.

انجام : المنتظم‌الجبار . تمت‌الرسالةوالحمدکله لواهب‌العقل.وسلم تسلیماً.

خط همان نسخ (۲۵۸ر- ۲٦۰ر) ، در صفحه (۲٦۰ر) قلم‌کاتب عوض شده است.

۲۰ ـالشافية : (عربی)

در صرف.

از ابن‌حاجب ،جمال‌الدین ابوعمر و عثمان بن‌عمر بن ابی‌بکر نحوی متولد ۵۷۰ متوفی ٦٤٦ ق .

آغاز : الحمدلله‌رب‌العالمین وصلی‌الله علی‌سیدنا محمد خاتم‌النبیین...و بعدفقد سألنی من‌لایسعنی‌مخالفته آن الحق بمقدمتی فی‌الاعراب مقدمـة فی‌التصریف علی نحوها .

انجام : فلم تکتب منها بالیاء غیر بلی و علی والی وحتی .تم. فی شهر ربیع الثانی سنة تسع وستین بعدالالف.

خط همان نسخ (۲۶۱پ-۲۹۱ر) باحاشیه هایی بفارسی باعلامت(هی).

۲۱ - الفوائد الصمدیة: (عربی)

از شیخ بهائی، محمد بن الحسین بن عبدالصمد حارثی عاملی ، در گذشتهٔ ۱۰۳۰.

باعنوانهای فصل.

(ذریعه ۱٦ : ۳٤٥)

آغاز : احسن کلمة یبدابها الکلام و خیر خبر یختم بهالمرام ... و بعد فهذه الفوایدالصمدیة فی علم العربیة.

انجام: تمت الرسالة الشریفة علی ید... میرجعفر فی شهر ربیع الثانی سنة ۱۰٦۹

همان نسخ (۲۹۱پ-۳۱۰ر) حواشی باعلامت (هی) و(۱۲).

۲۲- تهذیب المنطق والکلام: (عربی)

از سعدالدین مسعودبن عمر تفتازانی متوفی ۷۹۲ که بارها بچاپ رسیده است.

باعنوانهای فصل.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق و جعل لنا التوفیق . فهذا غایة تهذیب الکلام فی تحریر المنطق والکلام...

انجام: وهذا شبیه بالمقاصد. تمت بعون الله... فی شهر ربیع الثانی سنة ۱۰٦۹.

همان نسخ (۳۱۰پ-۳۱٦ر) .

۲۳ ـ تجریدالکلام : (عربی)

ازخواجه نصیرالدین محمد بن محمدبن الحسن الطوسی متوفی ۶۷۲ که بارها بچاپ رسیده است (ذریعه۳: ۳۵۲ـ فهرست مشار: ۱۶۲).

در شش مقصد وعنوانهای فصل.

آغاز : بعدحمدواجب الوجود علی نعمائه و الصلاة علی سیدانبیائه و علی اکرم احبائه ...فانی مجیب الی ماسئلت من تحریر مسائل الکلام...علی ستة مقاصد..

انجام: وانتفاءالمفسدة.تم کتاب التجریدفی لیل الثلثاء خمس وعشرین من شهر ذی الحجة الحرامسنة ۱۰۶۸.

همان نسخ (۳۱۷پ-۳۳۹ر).

۲۴ـ الحدود: (عربی)

ازابن سینا، متوفی ۴۲۷ بخشی است ازرساله الحدوداو (فهرست نسخه های مصنفات ابن سینا : ۷۲ ـ الذریعه ۶: ۳۰۰) درالذریعه بنام (حدودالاشیاء) آمده است، این کتاب ضمن مجموعهٔ تسع رسائل، دربمبئی چاپ شده ، ۱۳۱۸ ق .

آغاز : الحمدلله رب العالمین والصلاة علی رسوله محمد وآله .. و بعد فان اصدقائی سألونی ان املی علیهم حدود اشیاء یطالبوننی بتحدیدها..

انجام: فهوالشیء الذی وجدفی زمان ماضی غیر متناه واما القدیم ... و حسن توفیقه، رحم الله ناظراًاوقاریاقراءالفاتحة الکاتب.

همان نسخ (۳۴۰پ-۳۵۳ر).

۲۵ ـ علة قیام الارض فی حیزها : (عربی)

ازهمو، چاپ شده در (جامع البدایع) ص:۱۵۲ مصر ۱۳۳۵ق

درده فصل.

آغاز : الحمدلله حمداً بغیر نهایة و بعدفان الشیخ الرئیس امرنی ان اشرح له المذهب الحق فی علة قیام الارض فی حیزها الذی...

انجام : فهذا ماحضرنا فی هذا الساعة من آراء القدما فی الارض ... و حسن توفیقه .

خط همان نسخ (۳۵٤پ-۳۶۲ر) این رساله را شیخ الرئیس جهت «ابوالحسن احمدبن محمد السهلی» نوشته (مصنفات ابن سینا: ۱۸۱) لیکن دراین نسخه نامی ازاو برده نشده است.

۲۶ـ الباب الحادی عشر: (عربی)

ازعلامهٔ حلی متوفی ۷۲٦ ـ بابی است افزوده بر کتاب «منهاج الصلاح فی مختصر المصباح» که آن نیز ملخصی است از کتاب «مصباح» شیخ طوسی و بر آن شروح بسیاری نوشته‌اند ـ درهفت فصل.

(ذریعة ۳ : ٥)

آغاز : الحمدلله رب العالمین ... امابعدفهذالباب الحادی عشرفیما یجب علی عامة المکلفین من معرفة اصول الدین...

انجام: وان یکونامماسیقعان لان الامروالنهی بالماضی عبث وتجویز التأثیر والامن من الضرر... الوهاب.

همان نسخ (۲۶۴پ-۳۶۸ر.)

۲۷ـاعتقادات: (عربی)

ازشیخ بهائی،محمدبن الحسین‌عاملی، متوفی ۱۰۳۰ (اعتقادات‌الامامیة)طهران ۱۳۲۶ ق سنگی .

آغاز : الحمدلله علی‌الائه والصلاة علی‌اشرف انبیائه واولیائه وبعد فالغرض من تحریر هذاالرسالة والباعث علی تدوین‌المقالة.

انجام: فی‌فرادیس الجنان محمد وآله الهادین الی‌منهج العرفان ... میر جعفربن عبدالله الحسینی فی شهرمحرم‌الحرامسنة ۱۰۶۹.

همان نسخ (۳۶۸پ-۳۷۲ر) .

۲۸ـ کتاب مفاتیح الغیب (تفسیرالکبیر) : (عربی)

ازامام‌فخر رازی ، محمدبن عمربن‌حسین طبرستانی ، متوفی ۶۰۶ قسمتی ازآنست این‌بخش‌درمفاتیح الغیب‌چاپ استانبول۱۳۰۸ (۲:۷۸) آمده است .

آغاز : قال‌الامام الرازی المباحث المتعلقة بکلمة لااله الاالله ...

انجام : علی الفتح اقوی‌فی‌الدلالة علی‌العموم اتفق علی قولنالااله الاالله ...

خط نسخ (۳۷۳ پ - ۳۷۶ پ) .

۲۹ـکلمة التوحید : (عربی)

در پنج‌مبحث :

آغاز : بسمله ... وبه‌التوکل فی البدایة و علیک اعتمادی یاکریم الحمد لمن ... من‌هدانا‌کلمة‌التوحید و ارشدنا الی ما قصرعنه‌التعبیر و بعد فهذه مباحث متعلقة بکلمة التوحید .

انجام : و لا تجعلنا فی‌سلك الغاوین و الحمد لله ... و لصاحبه و ناظره و لجمیع المؤمنین والمؤمنات بحق‌محمد وآله ...

خط همان نسخ (۳۷۷ پ – ۳۸۰ پ)

۳۰ـ علم النفس : (عربی)

منسوب به ابن‌سینا ، به‌جلال‌الدین دوانی هم‌منسوب است . ودرقاهره‌بچاپ رسیده است .

در سه فصل :

۱ـ فی اثبات ان‌جوهر النفس مغایر لجوهر البدن .

۲ـ فی‌بقاء النفس بعد خراب البدن .

۳ـ فی مراتب النفوس فی السعادة و الشقاوة بعـد المفارقه عن البدن .

ویک‌خـاتمه .

(فهرست نسخه های مصنفات ابن‌سینا : ۳۰۲)

آغاز : الحمد لله الذی لایخیب من بابه آمل ولایحرم عن حبابه عامل ولم یحجب العارفین . . . و بعد فهـذه رسالة حررتها فی علم النفس و جعلتها ثلثة فصول . . .

انجام : هذه‌الاسرار فینکشف بهذا القدرمن‌الاستبصار للطالبین المسترشدین ... علی ید اضعف‌العباد میرجعفر فی‌شهر ذی قعدة الحرام سنة ۱۰۶۸ .

خط همان نسخ (۳۸۱ پ - ۳۸۷ پ)

۳۱ـ شرح اثبات الجوهر المفارق : (عربی)

شرح ازجلال الدین محمد دوانی متوفی ۹۰۸ ومتن از خواجه‌نصیر الدین

طوسی متوفی ۶۷۲ میباشد. این گفتار «شرح اثبات عقل الکل» نیز خوانده شده است.

آغاز: بعد حمد الله مبدع الحقایق والصلاة ... الخواجه نصیر الدین محمد بن الحسن الطوسی... فی اثبات الجوهر المفارق المسمی بالعقل...

انجام: من احکام علی هذه الرسالة اثناء الملاحظة ، من دون تفرع تام ولی فی تحقیق نفس لام کلام بعید العصرار جومن عنایة الله تعالی.. انه خیر من اعان .

خط همان نسخ (۳۸۹ پ - ۳۹۵)

۴۹۵۵ - جلاء الاذهان وجلاء الاحزان (فارسی)

از شیخ ابو المحاسن حسین بن حسن گرگانی، در تفسیر قرآن . از احادیث و اسباب نزول آیات بنابر قول معتمدان بویژه در بارهٔ فضایل اهل بیت. وهمین است که معروفست به «تفسیر گازر» .

نسخه: مجلد اول تفسیر است و تفسیر « فاتحه » تا پایان سورهٔ « کهف » را در بر دارد، اما در (برگ ۲۲۰) پایان سورهٔ «مائدة» مجلد اول نامیده شده است همچنانکه در ذریعه بدان اشاره رفته است .

(ذریعه ۴:۳۰۹ و ۵ : ۱۲۳ استوری ۱ : ۱۲۱۱،۲۹)

آغاز: بسمله. سپاس وثنا وحمد بی منتها خدایرا که این هفت ایوان معلق و آسمان مطبق که هر یکی مناط قنادیل انوار ومحل ملایکه ابرار است نشان هستی ذات بی زوال اوست ...

انجام: هر که این آیت بخواند از بالای سر او نوری پدید آید تا بمکه که حشوش فرشتگان باشد وهر که همه این سوره برخواند ، ویرا نوری باشد از زمین تا بآسمان.

آیه‌ها نسخ و متن نستعلیق ، کاتب محمد موسوی در یادداشت برگ آغاز خود راکاتب نیمهٔ اول معرفی کرده است یعنی نیمهٔ جلد۱ (فاتحه- مائده) وکاتب نیمهٔدوم این بخش حسن بن محمدشاه یزدی است که ۲۶ ذیقعده (گویا ۱۰۰۱) درمکه تاریخ گذارده (گ۲۲۰) و کاتب نیمهٔ دوم نسخه (تاپایان «کهف») نظر علی بن سلطان محمود گلپایگانی است کـه یکشنبه شوال ۱۰۰۲ در مکـه تاریخ گذارده است.

۴۶۲ برگ کاغذ دولت آبادی نخودی، سطر۲۷ : ۱۲ × ۲۱ نوع جلد تیماج مشکی زرکوب مجدول زدوده وفرسوده ۱۹/۵ × ۳۲/۵

دارای دو سرلوح زرین و لاژوردین و شنگرفی . متن درمیان جدول زرولاژورد. خط بالای آیه ها ونام‌سوره ها شنگرفست، تاریخ مطالعه‌یی (۱۰۲۵) و نقش مهری ناخوانا در پایان نسخه هست .

نسخه متعلق به‌کتابخانهٔ «تقوی» بوده است.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٢٦

٤٩٥٦ ــ دیوان : (فارسی)

ازقطران تبریزی، حکیم ابومنصور امیر شرف الزمان قطران بن منصور جیلی دیلمی تبریزی ، درگذشتهٔ ٤٦٥ .

قصاید ومسمطات وقطعات ورباعیات اوست. دربالای برخی قطعات نوشته شده است که از رودکی است. رویهم ۹۲۳۸ بیت شعر دارد.

(ذریعه ۹: ۸۸۵. فهرست مشارفارسی: ۷۵۱ سپهسالار ۲: ٦٥۷)

آغاز : بسمله. سرخ گل بشکفت وزوشد باغ وبستان بابها.

خلد بگشا دست سوی باغ و بستان بابها

انجام :

ای آنکه بروی قبلهٔ خوبـانـی	دلرا دل و تن راتن و جانرا جانی
گفتم بدلت خریدم از نادانی	اکنون که پدیداست بجان ارزانی

خط نسخ کاتب محمد علی بن عبدالخالق مصاحبی ، عبرت نائینی، تاریخ ۴/ع۲-۲۶-۱۳۳۶-۲۳۰ برگ فرنگی، سطر ۲۱ ۱۴:۲۱ × ۷ جلدصحافی شده ۱۴ × ۲۲ عنوانها ونشانه‌ها شنگرف .

نسخه گویا یکی از همان هشت نسخه بدلی است که از روی آن دیوان چاپ شده است ، نسخه متعلق به حاج سید نصرالله تتوی بوده و برای او نوشته شده است .

شمارهٔ دفتر : ٥٦٠٢٧

٤٩٥٧ ـ خلاصة الحساب (عربی)

ازشیخ بهایی، بهاءالدین محمد بن حسین عاملی ، در گذشتهٔ ١٠٣٠ھ در یك مقدمه وپنج باب وهفت مسئله درپایان. این کتاب چندین بار بچاپ رسیده است. (ذریعه ٧: ٢٢٤ . فهرست عربی مشار: ٣٣٤-٦).

آغاز : بسمله. نحمدك یامن لایحیط بجمیع نعمه عدد ولاینتهی تضاعف قسمه الی امد ونصلی علی سیدنا محمد النبی المجتبی وعترته...

انجام: فان کثیراً من مطالبها حری باالصیانة والکتمان حقیق بالاستتار عن اهل الزمان فاحفظ وصیتی الیك والله حفیظ علیك.

خط نسخ ، تاریخ دو شنبه ۲۴ع/ ۲ (۱۲۳۰) یا (۱۲۰۲) ر) ۳۵

برگ ترمهٔ اصفهانی ، سطر ۱۷:۴/۵×۱۲ جلد صحافی شده ۱۲×۱۹/۵ عنوانها و شکلهای هندسی و خط ونشانها شنگرفست، کرانهٔصفحه‌ها حاشیه نویسی شده و۴ برگ درمیان نسخه‌تمام‌صفحه‌چلیپا نوشته‌شده‌است . نسخه متعلق به کتابخانهٔ «تقوی» بوده است.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٢٨

٤٩٥٨ _ غاية المرام (عربی)

ازسید نعمت‌الله بن عبدالله شوشتری محدث جزایری در گذشتهٔ ۱۱۱۲ هـ. در هشت جلد درشرح « تهذیب الاحکام »تألیف شده است، واین شرح مختصر شدهٔ شرح مفصل دیگر اوست .

نسخه مجلد اول (جزو ۱ـ۵) مشتمل است برمقدمه که دارای۸مطلب است وچند بخش ومسئله وسپس شرح بعنوان‌های «قوله» .

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی جعل احادیث اهل البیت علیهم السلام مرقاة النجاة وتهذیب کلامهم سبباً لرفع الدرجات لشیعتهم فی الحیات والممات .. فیقول... نعمت‌الله الحسینی الموسوی انی قد کتبت فی ایام الشباب شرحاً مبسوطاً علی تهذیب الحدیث...

انجام: واجعل هذا الشرح نافعاً للطلاب وجنة واقیة یوم یقوم الحساب. وقع الفراغ من هذا الشرح عصر یوم الثلاثاء اواخر شهر ربیع الثانی سنة الثالث والتسعین بعد الالف الهجریة.

(ذریعه ۱۳ : ۱۵۸و۱٦:۱۸).

خط نسخ محمد علی بن محمد جعفر ، تاریخ (۵۵– ۱۲۷۵ هـ) ۳۷۸ برگ فرنگی، سطر ۱۲:۳۱×۲۲ جلد ۱۹×۳۰ خط و نشانها و«قوله»ها شنگرفست

بر برگ آغاز یادداشت نفرینی نوشته شده است کسانی راکه کتابرا امانت گرفته ووقف خود میکنند. روی جلد نگارین و مجدول بازمینهٔ بیجاده‌یی و نگاره های وسط جلد و میان جدول، گل وبته‌یی است از رنگهای زنگاروزر وکبود وزرد و ارغوانی. درون‌جلد نیز بازمینهٔ سرخ زرنگار وگل‌بته است.

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٢٩

٤٩٥٩ ـ غایةالمرام (عربی)

ازسیدنعمت‌الله جزایری، که در پایان (ج٦)تاریخ تألیفرا ع٢ـ ١٠٩٧ و در پایان کتاب طلاق تاریخ تألیفرا١٠٩٨ در شوشتر ذکر کرده است.

نسخه مجلددوم کتابست (جزوششم شرح) از«تجارات» تا کتاب «عتق».

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اوضح عن شرایع احکامه باخبار اهل‌البیت علیهم‌السلام والصلاة علی‌من‌ارسل لتبلیغ‌الدین القویم الی‌الخاص والعام‌وبعد..

انجام: والاجماع انماوقع علی‌انه من‌اعتق شخصاًله فی‌عبد وکان‌موسر اقوم علیه حصة شریکه وکذلك‌الاخبار انماوردت علی‌ذلك والعلامة طابثراه فی‌لف‌اختار قول‌الشیخ.

خط نسخ‌کاتب محمد علی‌بن محمد جعفر، تاریخ ١٢٥٧ ه ١٩۴برگ فرنگی، سطر ١٢:٣١ × ٢٢ جلد٩ × ٣٠/ خط ونشانها و «قوله»ها شنگرفست. روی جلد نگارین و مجدول با زمینهٔ بیجاده‌یی و نگاره های میانهٔ جلد و میان جدول درکرانه، گل وبته‌یی است ازرنگهای زنگاروزروکبود وزرد و ارغوانی. میان جلدنیز بازمینهٔ سرخ گل‌وبته‌یی است.

شمارهٔدفتر: ٦٥٠٣٠

۴۹۶۰ ـ غایةالمرام (عربی)

ازسیدنعمت‌الله جزایری، که‌تاریخ انجام تألیف جلدسوم را شعبان ۱۰۹۳ و جلدچهارم‌را ۱ ج ۱ ـ ۱۰۹۵ یاد کرده‌است.

نسخه مجلد سوم کتابست (جزو۳و٤و۵)

آغاز: بسمله. الحمدلله، وبعدفان اقل‌العباد عملا واکثرهم زللا نعمت‌الله الحسینی الجزایری یقول انی لماوفقت بحمده‌تعالی لاتمام ماسبق‌من شرح‌هذاالکتاب الجلیل وهوثلاث مجلدات طلبت من‌الطافه...

انجام: کمایظهر من کتب الرجال،نعم یکون التقیة فیه راجعة الـی‌التقیة فی‌النقل لاالفتوی، کمالایخفی‌بیانه.

خط نسخ محمد علی بن محمد جعفر، تاریخ جمعهٔ ۸صفر۱۲۵۵ هـ ق (پایان‌جزء۴) وکاتب افزوده است‌که نسخه ازروی خطاصل نوشته شده‌است ۳۰۷ برگ‌کاغذفرنگی،سطر ۳۱ : ۱۲ × ۲۲ جلد ۱۹ × ۳۰خط ونشانها و«قوله»ها شنگرفست. درپایان (ج۶) تاریخ مقابلهٔ نسخه آمده است.

روی جلد نگارین و مجدول بازمینهٔ بیجاده‌یی و نگاره های میانهٔ جلدومیان جدول درکرانه،گل وبته‌یی است ازرنگهای زنگار وزروکبود وزرد و ارغوانی میان جلد نیزبازمینهٔ سرخ ، زرنگارگل وبته‌یی است.

۴۹۶۱ ـ دول الاسلام (عربی)

تاریخ وقایع ازخلافت عمر ببعداز (ذهبی)و ذیل آن ازسال ۷۱۶ ـ ۷٤٤ از (سخاوی).

شمس الدین ابوعبدالله محمد بن احمدبن عثمـان بن قایماز ذهبی دمشقی

فارقی شافعی زاده ۶۷۳ ودرگذشتهٔ ۷٤۸ دردمشق . و « سخـاوی » : شمس الـدین ابوالخیر محمدبن عبدالرحمان سخاوی مصری شافعی (۸۳۱ - ۹۰۲ ه) است ، که وقایع را ازسال ۷۱٦ تا ۷٤٤ بعنوان « تذییل علی کتاب دول الاسلام » (برگ ۲۲۸ - ۲٤۱ نسخه) برآن افزوده است .

آغاز : بسمله . الحمدلله العلی الکبیر ، علی الحمدله فانه نعم المولی و نعم النصیر ، احمده علی مامن علینا بـالاسلام ولزوم السنة والجماعة ، و صلی الله علی محمد عبده ورسوله ... وقد صنف العلماء فی سیرة هذا النبی الکریم ومبعثه و .... کتباً کثیرة وقدذکرت من ذلك جملة وافرة فی کتابی الـکبیر الملقب بتـاریخ الاسلام . . . .

انجام : و فی جمادی الاخرة قتل ابراهیم بن یـوسف .... وشهد علیه بشتم الصحابة لارضی الله عنهم و قذف عـایشه (رض) ووقع فی حق جبریل علیه السلام والله اعلم وحکمه احکم .

(کشف الظنون ۱ : ۷٦۲ . معجم المطبوعـات : ۹۱۱ ، ۱۰۱۲ . مشار - ع : ۳۷۰) .

۲۴۱ ورق ، کاغذ استانبولی ، سطـر ۱۷ - ۱۲/۵ × ۲۳/۵ ، جلد مقوا وابری آبی رنگـارنگ ، اندازهٔ جلد ۲۲/۵ × ۳۴ ، عنوانها وتاریخهاوخط ونشانها شنگرفست .

نسخه بتـاریخ ۱۲۹۸ واردکتابخانهٔ « محمد حسن خان صنیع الدوله » گردیده ویـادداشت استکتاب بربرگ آغاز کـه حاکیست نسخه بخط عـربی ، دستنویس یکی از اهل علم استگویا ازهموباشد .

مهر «حاج سید نصرالله تقوی» هم برآن نقشست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥۰۳۲

٤٩٦٢ ـ دیوان (پارسی)

از اوحدالدین انوری ، علی بن اسحاق ابیوردی خاورانی که دیوان او چندین بار چاپ شده است .

نسخه قصاید و غزلیات و قطعات و رباعیات اوست، بعنوانهای « درمدح ... » و « قال ایضاً » و «قال فی بحر ...» و « له ایضاً » . (ذریعه ۹: ۱۰۹ مشار: ۷۱۷)

آغاز : بسمله .

صبا بتازه بیار است باغ دینی را	نمونه گشت زمین مرغزار عقبی را
نسیم باغ در اعجاز زنده کردن خاك	. . . .

انجام :

با دلبرم از زبان باد سحری	گل گفت بیا پی بچمن درنگری
گفت آیم اگر تو جامه بر خود ندری	چون رنگ زری بخنده بیرون نبری

(ذریعه ۹ : ۱۱۰ . فهرست فارسی مشار : ۷۱۷ . بیست مقالهٔ قزوینی : ۲۹۰ . ورجوع شود بمقدمهٔ دیوان چاپ مدرس رضوی) .

خط نستعلیق ، کاتب محمدتقی بن شیخ محمد بحرینی که آنرا درتاریخ ۱۲۵۷ ﻫ برای نصرالله خان ، یکی از درباریان فتحعلی شاه نوشته است .
۲۷۳ ورق ، کاغذ دولت آبادی ، سطر ۲۵ ـ ۲۴ × ۸/۵ ، جلد تیماج زنگاری ضربی ، اندازهٔ جلد ۱۹/۵ × ۳۴ دارای یك سرلوح زرین ولاژوردین است . عنوانها وواژه‌هایی که درکرانهٔ صفحه‌ها معنا شده است شنگرف است. متن درمیان جدول وستون زرینست و نیز کمند زر بگردآن . درچند صفحهٔ نخست برخی واژه ها درکرانه معنا شده است . دربرگ آغاز نقش مهر ملك الکتاب زین العابدین ونقش مهر «حاج سید نصرالله تقوی» هست .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۳۳

۹٦۳٤ ـ روضة الصفا فی سیرة الانبیاء والملوك والخلفا (فارسی)

از محمد بن خاوندشاه بن محمود ، معروف به «میرخواند» در گذشتهٔ ۹۰۳ هـ که در ٦ جلد بزرگ مشتمل بر احوال پیامبران و امامان و پادشاهان تألیف و بنام امیر علیشیر نوایی وزیر کرده است، و بعد آنرا پسر خواهرش غیاث الدین محمد بن همام معروف به «خواندمیر (۸۸۰ ـ ۹٤۲) » تکمیل و مذیل نموده و « حبیب السیر فی اخبار افراد البشر» نام نهاده است . سپس رضاقلی خان هدایت (در گذشتهٔ ۱۲۸۸) این «روضة الصفا» را پیراسته و تاریخ وقایع را از آن گرفته و صفویه و افشاریه و زندیه و قاجاریه تا زمان خود را بدان افروده و « روضة الصفای ناصری » نام داده و هر سه کتاب چاپ شده است . .

فصول و ابواب : تمام کتاب ۷ قسم است و نسخه قسم اول آنست «در بیان اول مخلوقات و ذکر جان و شرح قصص انبیاء و عدد ایشان و تبیین وقایع ملوك عجم و حکماء ما تقدم (تا یزد جرد شهریار) و دارای مقدمهٔ کتاب است در ۱۰ فایده و ٤ شرط .

(ذریعه ٦ : ۲٤٤ ـ ٦ و ۱۱ : ۲۹٦ · فهرست فارسی مشار : ۳۵۵٤،۸۵۹) .

آغاز : بسمله . زیب فهرست نسخهٔ مفاخر انبیاء عالی مکان و زینت دیباچهٔ مجموعهٔ مآثر سلاطین گردون توان شکر منعمی است که مبدعات عالم نبات برخوان احسان او توان بست ...

انجام : باسوانح وقت از فیض فضل ربانی مأمول، و حسن قبول خداوندفیاض حضرت سلطانی مسئول انه علی مایشاء قدیر و ... الراحمین .

خط نستعلیق سدهٔ یازدهم ، ۳٦۷ ورق ، کاغذ دولت آبادی ، سطر ۲۰ـ ۱۰/۵×۲۰/۵ ، جلد مقوای مشکی مجدول و درمیانه نگارهٔ زروزنگاری، دارای یك سرلوح نگارین از زر ولاژورد و سرخ و شنگرف و دو صفحهٔ آغاز بین السطور

زرافشانست . متن درمیان‌جدول‌زر ونیز کمند زرین‌بگرد آن. عنوانها ونامها وخط ونشانها شنگرفست . درصفحهٔ پایان ، یاد داشت میرزا حسینخان سررشته دار آشتیانی است که نسخه را « باکمال شرمساری و خجلت » به « امین‌السلطان وزیر» بتاریخ ۱۳۰۰ پیشکش‌کرده‌است . درآخرهم اشعاری چند نوشته شده که پایین صفحهٔ‌آن پاك شده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٣٤

٤٩٦٤ـ صحاح اللغة (عربی)

ازامام ابونصر اسماعیل‌بن حماد فارابی جوهری‌در گذشتهٔ ۳۹۳ ، فرهنگ لغت‌عربی‌بعربی‌است که نام آن « تاج‌اللغة وسر العربية » ذکر شده وبه « صحاح » یا « کتاب الصحیح فی‌اللغه» معروف شده است .

این کتاب چاپ شده وهم بترکی ترجمه شده‌است وگزیده‌یی هم ازآن محمدبن ابوبکررازی ساخته است .

کتاب بر۲۸ باب هرباب ۲۸ فصل بشماره وترتیب حروف الفبا و مرتب بر حروف آخرکلمات ، تألیف شده‌است .

(معجم المطبوعات : ۷۲٤) .

آغاز : الحمدلله شکراً علی نواله والصلاة علی محمد وآله ، امـا بعد فانی قداودعت هذا الکتاب ماصح عندی من‌هذه‌اللغة التی شرف‌الله منزلتها ...

انجام :

الا یـا اسلمی یا دارمی‌علی‌البلی و لازال منهلاً بجرعائك القطر

هذا آخر کتاب صحاح اللغة .

خط نسخ خوش‌معرب ، کاتب صالح بن سعید بحرانی مقابی ، تاریخ ۸ شوال ۱۰۸۹ ه ق ۵۰۳ برگ ، کاغذ اصفهانی ، سطر۲۷–۱۴ × ۲۵/۵ ، جلد بلغاری ضربی گل‌وبته‌یی طره‌یی میناکاری : زر ورنگار و سرخ وبیجاده یی ، اندازهٔ جلد ۲۲ × ۳۵ ، دارای ۲۹ سرلوح (آغاز کتاب وبابها) بس زیبا ، نگارین از زرولاژورد وشنگرف . متن‌درمیان جدول‌زر ولاژورد و شنگرفست . درصفحهٔ آغاز بین‌السطور زرافشانست . آغاز بابها وفصلها و نشانها شنگرفست و واژه‌ها درشتتراز متن نوشته شده‌است . دربرگ‌آغاز فهرست مطالبست که‌رویش‌را سیاه‌کرده‌اند . درپایان نسخه مهر « سلطان حسین » نقشست و یادداشتهای تملیك درآغاز نسخه از «محمدرضی‌بن محمد شفیع» دراصفهان بتاریخ ۱۰۸۹ هست که مستکتب نسخه است .

ودیگر «نادربن بدیع‌الزمان قاجار» بتاریخ ۱۲۹۵ ویادداشت همودر معرفی مؤلف ونقش‌مهر همو ویادداشت «لطف‌الله بن فتح‌الله » و نقش مهراو بتاریخ ۱۳۰۰ که گفته است نسخه‌را «علی‌اکبرخان ملقب بشرف‌الملك» بدو اهدا کرده‌و یادداشت تملیك دیگری از «محمدامین‌بن ولی‌الدین مفتی » و نقش مهر « حاج سید نصرالله تقوی»هست . (کلیشه)

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٣٦

٤٩٦٥ ــ شرح التجرید (عربی)

درشرح «تجریدالکلام» متن ازخواجه نصیر گزارش‌ازعلی‌قوشچی.

(الذریعه : ٣ ص ٣٥٢ و ش ٤٩٣٦ ــ همین مجلد) .

آغاز : بسمله . اما بعد حمد واجب‌الوجود . . . فانی مجیب الی . . تحریر مسائل‌الکلام وترتیبها علی ابلغ‌النظام .

خط نستعلیق ، کاتب یدالله دماوندی ، در حاشیهٔ کتاب بلاجـورد نوشته: تاریخ کتابت ۱۲۶۵، ۳۴۸ برگ، کاغذدولت آبادی ،سطر ۲۱-۶/۵ × ۱۴/۵، جلد تیماج‌مشکی . اندازهٔ‌جلد ۱۲ × ۲۱ ، عنوان ونشانه ها وسرفصل‌ها شنگرف ولاجورد است . بعضی از صفحات دارای حاشیه بنشانهٔ « منه ، مرتـاض‌و شرح‌مبسوط‌» است . درورق قبل‌ازشروع کتاب.مهر بیضی شکل: نصرالله‌تقوی. پشت صفحهٔ اول مهردایره‌ای... احمدی ؟ باید از ... بن‌عبدالحق خـاکی‌باشد ومهر بیضی شکل‌از: محمدطالب جلیلی‌اصفهانی : یامن بابه مفتوح للطالبین . که‌هردو مالک‌کتاب بوده‌اند ، پائین بیشتراوراق‌کتاب آسیب‌دیده. کتاب‌وقفی‌است ، قسمتی از صفحهٔ اول پاره شده .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٣٧

٤٩٦٦ - تفسیرقرآن (عربی)

جوهر ثمین . یا . صفوةالتفاسیر .

از سیدعبدالله‌بن‌محمدرضابن‌محمدبن‌احمدبن علی شبر علوی‌حسینی‌موسوی م ١٢٤٢ . که در١٢٣٩ بانجام رسیده است .

(ریحانةالادب۲: ۲۹٦ـالذریعه ٥ : ص ۲۸۸و ١٥ :٤٨) نسخه‌سورةالفاتحه‌تا سورةالناس‌ازآغاز تا انجام قرآن است

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی انزل القرآن الکریم . . . امـا بعد فیقول المذنب الجـانی ... عبدالله‌بن محمدرضا الحسینی ... هذه کلمـات شریفة ... متعلق ببعض مشکلات الآیات القرآنیة .. سورةالفاتحةمکیة ...

انجام: یکون جنیاً اوانسیاًاللهم اکفناشرالجن والانس ... تم و الحمدلله‌فی عشیة الثلاثاءرابع جمادی‌الاولی سنة تسع وثلاثین ومأتان بعدالالف علی‌ید مؤلفه.. عبدالله‌بن محمد رضا الحسینی ... ثم وافق‌الفراغ من‌استنساخه‌رابع وعشرین شهر

جمادی‌الاولی سنة سبع واربعین ومأتان بعدالالف علی ید . . . محمد شفیع حسینی طالقانی بـارازانی ...

خط نسخ خوش ، کاتب محمد شفیع حسینی‌طالقانی بارازانی ، تاریخ ۲۴ جمادی‌الاولی ۱۲۴۷ ، ۴۱۷ برگ ، کاغذفرنگی ، سطر۱۹ ، ۶×۱۲/۵ ، جلد تیماج یك‌لائی تریاکی‌سیر ، اندازهٔ‌جلد ۱۰×۱۷ درورق‌اول سرلوح ساده بصورت شاخ وبرگ‌وترنج‌بزرولاژورد وشنگرف‌دارد، جدول لاژورد و شنگـرف ورق ۲ پ و۳ کمند وجدول بزرولاژورد و شنگرف وزنگار ، تمام اوراق کمند وجدول‌شنگرف ، عنوانها ونشانه‌ها بشنگرف،درورق‌پیش‌ازفهرست : مهر بیضی‌شکل نصرالله تقوی ، دوورق پیش‌ازکتاب فهرست‌است .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٣٨

٤٩٦٧ - فرهادوشیرین

ازوحشی‌بافقی کمال‌الدین م ۹۹۱ .

(الذریعه ۷ : ۲٤٠و١٦:١٨٩- ریحانةالادب ٤ : ۲۷۹ و ۲۸۰مشار:١١٦٥) .

آغاز : بسمله .

الهی سینه‌ای ده آتش افروز　　　در آن سینه دلی‌آن دل همه سوز

انجام :

کنون سختی‌چنان‌ازکارش‌افکند　　　که کاهش می‌نماید کوه الوند

خط نستعلیق، بی‌تاریخ ازسدهٔ۱۱، ۸۸ برگ ، کاغذ دولت‌آبادی ، سطر ۱۲ - ۵/۵×۱۱ ، جلد تیماج‌ضربی زرکوب گل‌وبوته‌دارقهوه‌ای‌سیر ، اندازهٔ جلد ۱۰×۱۶ ، ورق‌اول دارای سرلوح زیبا بزر وشنگرف ولاجورد وصورتی و

سفید ، صفحهٔ اول‌ودوم‌دارای گل‌و بوته زرولاجورد وشنگرف‌است ، جدول دو ورق اول‌زرولاجوردوشنگرف‌است ، تمام اوراق‌کتاب‌دارای‌کمند به زر وجدول زر و لاجورد ، عنوانها شنگرف پشت‌ورق اول مهر بیضی شکل ، نصرالله تقوی .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۳۹

۴۹۶۸ - مجموعه

(عربی)

۱ - رسالة فی معرفةالنفس :

از شیخ احمد احسائی ، احمدبن زین‌الدین‌بن ابراهیم ، درگذشتهٔ ۱۲۴۱ نگاشته در رمضان ۱۲۲۳ (ریحانة الادب ۱ : ۴۰ - و فهرست کتب احسائی - ابوالقاسم ابراهیمی ۳۱)

۲_الاسئلة والاجوبة :

(عربی)

ازهمو . نسخه شامل پنج‌سؤال است .

آغاز . بسمله .حمدله .. اما بعد فیقول‌العبدالمسکین احمدبن زین‌الدین الاحسائی : ان‌حضرت‌الجناب...السلطان‌فتحعلی‌شاه...قدالقی الی ... بمسائل‌عظیمة تشتمل علی فروع کثیرة ... قال... اذافارق‌الانسان هذه‌الدار و قدکان من‌المؤمنین لحقت‌زوجه ..

انجام : احمدبن زین‌الدین‌بن ابراهیم‌الاحسائی فی‌اوائل شهر رمـضان سنة ثلاث وعشرین بعدالمأتین والالف قدتمت‌الکتاب ... فی‌صبح یوم‌السبت سابع عشر شهر ربیع‌الثانی رابع‌عشر سنة‌الجدیدوهی‌سنة‌ثلاث وستین بعدالمأتین‌والالف

خط نستعلیق . کاتب مجتبی حسینی . تاریخ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۲۶۳ . (۱-۱۹ر)

کاغذ فرنگی . سطر ۱۸ . جلدتیماج سبز . اندازهٔ جلد ۱۱/۵ × ۱۸/۵ . عنوانها و نشانها شنگرف . درورق پیش‌از کتاب : مهر بیضی‌شکل : نصرالله‌التقوی.

۲ ـ التوحید : (عربی)

ازمفضل بن عمر راوی گفته‌های حضرت صادق است .

درچهارمجلس (مشارعربی : ۲۲۴) .

آغاز : بسمله . روی محمدبن سنان قال : حدثنا المفضل بن عمر . قال : کنت ذات یوم بعدالعصر جالساً فی‌الروضة بین‌القبر والمنبر ..

انجام : قال المفضل : فانصرفت من عند مولای‌بمالم ینصرف احد بمثله . حمدله .. تمت فی‌یوم خمسة عشر شهرذی قعدةالحرام سنة ثلاث و ستین ومأتین بعدالالف .

خط نستعلیق ، تاریخ ۱۵ ذیقعده ۱۲۶۳ (۱۹پ ۶۴ ر) سطر ۱۵ ـ ۵/۵ × ۱۵/۵ عنوانهاونشانه‌ها شنگرف .

۴۹۶۹ ـ الواردات‌القلبیةفی‌معرفة الربوبیة (عربی)

از ملاصدرا، محمدبن ابراهیم شیرازی ملقب‌به‌صدرالدین،درگذشتهٔ ۱۰۵۰ (ریحانةالادب ۲ : ۴۶۰)

آغاز : بسمله . بعدالحمد لمبدع النفس والعقل ... یقول‌الفقیر . . . محمد المشتهر بصدرالدین جعل‌الله عین‌عقله مکحلة بنورالهدی ... ایهاالطالب‌للسعادة... وسمیتها بالواردات‌القلبیة فی‌معرفةالربوبیة .

انجام : عنه خواص‌الخلق سیرته فانه لمااتاک‌من فضله و اسلک‌به‌طریق‌الحق کما هداک‌الله من قبله .. ولیکن هذا آخر مااردناه ایراده ونهایة ماقصدنااِنفاذه... واستغفرالله‌لی‌ولک ولمن‌سعی‌ودعاوقبل‌الوصیةواتقی.

خط نسخ خوش. بی تاریخ ازسدهٔ ۱۲، ۳۰۱ ورق. کاغذفرنگی، سطر ۱۵ـ۵/۵ × ۱۱
جلدتیماج سرخ ، اندازهٔ جلد ۱۰ × ۱۶ ، زرکوب گل و بوته دار، عنوانها و نشانها شنگرف،
تمام اوراق دارای کمند بزر و جدول لاجورد و زروشنگرف ، در دو ورق پیش از
کتاب مهر بیضی شکل نصرالله التقوی ، یک ورق پس از پایان کتاب کمند وجدول کشیده شده و
سفید مانده است . دو ورق دراول و دو ورق درآخر سفیداست .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۴۱

۴۹۷۰ ـ الملحقات (عربی)

گویا گزیده هاییست با افزودگیهایی از «جامع المقال فیما یتعلق باحوال الحدیث والرجال وتمییز المشترکات منهم»

از فخرالدین بن محمدبن علی طریحی نجفی، درگذشتهٔ ۱۰۸۵ھ

(ملحق ۱) : باب التاریخ من الکافی ، ابواب ... فی بیان الکنی والالقاب التی یعبر بها کثیراً عن الرسول ، باب فی بیان اصل النسب .

(ملحق ۲) : دربارهٔ کنیت ها ، باب ماصدر بأب وبابو ، باب ماصدر بابن و یك فایده .

آغاز : (پیش ازملحق ۱ «فایده» یی است در معرفت صحابه وسپس ملحق ۱) باب مولدالنبی ص و وفاته ولدالنبی لاثنتی عشرة لیلة مضت من شهر ربیع الاول فی عام الفیل یوم الجمعة ...

انجام : ومن جاهدفانما یجاهد لنفسه والله غنی عن العالمین . هذه الملحقات من اوله الی آخره من تألیفات مولینا فخرالدین بن محمدعلی طریح المسیلمی اصلا النجفی مولداً

خط‌نسخ . کاتب محمدجعفربن محمدمهدی اصفهانی که آنرا برای حاجی‌سید محمدباقر نگاشته ودر تاریخ جمعهٔ ۲۰ شوال ۱۲۳۹ هـ ق بپایان‌رسیده‌است ، ۴۰۱ ورق کاغذفرنگی ، سطر ۲۷ : ۱۲ × ۲۱/۵ : جلدچرمی ضربی‌مجدول . اندازهٔ‌جلد ۱۹/۵ × ۳۰ ، دارای یك‌سرلوح نگارین از زر ولاژورد وسرخ وزنگار ، متن‌درمیان‌جدول زر ولاژورد وشنگرفست و کمندمشکی بگردآن ،عنوانهاوآغازبابهاونامهاشنگرفست، کرانهٔ بیشترصفحات نوشته‌هایی دارد درشناسایی اعلام ورجال وبرخی توضیحات در بارهٔ متن .

دربرگ آغازمهر «عبدالوهاب‌بن‌محمدمهدی‌موسوی» ونیز مهر «حاج‌سید نصرالله تقوی» نقشست.

۴۹۷۱ ـ منهج‌المقال‌فی‌تحقیق‌احوال‌الرجال (عربی)

ازمیرزامحمدبن‌علی‌بن‌ابراهیم‌استرآبادی درگذشتهٔ ۱۰۲۸ مرتب‌برحروف اول نامها ، حرفی پس از حرف بشیوهٔ معمول . درپایان کنیت‌ها وده‌فایده دارد. این کتاب به«الرجال‌الکبیر» معروف است و بسال ۱۳۰۲ چاپ‌شده است .

(فهرست‌عربی مشار :۹۲۹)

آغاز: بسمله . الحمدلله‌المتعالی فی‌عز جلاله عن‌الاشباه و النظایر ، المنزه بکمال‌ذاته‌عن‌ادراك‌الابصارالنواظر المحیط علماً.

انجام : و ارضاهم وجزاهم عن‌الاسلام واهله خیر الجزاء بمحمد و آله خیرالوری.قدفرغت من تسویدهذالکتاب بعون‌الله‌الملك‌الوهاب.

نسخه‌را محمد صادق‌بن محمدجعفر خراسانی با نسخه‌ای بخط شیخ محمدبن‌شیخ حسن بن زین‌الدین شهید [ثانی ـ ۹۶۶ هـ] در سال ۱۲۴۰ مقابله کرده‌است

(۱ـ۳۸۹ ر)

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۴۲

۴۹۷۲ ـ تحفة المؤمنين (فارسی)

از امیر محمد مؤمن بن میر محمدزمان حسینی تنکابنی دیلمی، که‌در روزگار شاه سلیمان صفوی آنرا تألیف کرده واز بیشتر کتابهای پزشکی در مجربات و درمان دردها بهره گرفته ونیز از مجربات پدرش از داروها ونوشابه‌ها و جـز آنها بتفصیل سخن رانده است.

این کتاب «تحفه» و«تحفة‌المؤمن» نیز خوانده شده‌است ، درپنج«تشخیص» و سه‌قسم « دستور» .

(فهرست‌فارسی‌مشار : ۳۶۵ـ‌ذریعه ۴۰۲.۳ ـ فهرست ادبیات : ۸۹)

آغاز : سبحانك اللهم یاقدوس ویا طبیب النفوس اتمم‌لنا انوار معرفتك و اذقنا حلاوة مغفرتك شکر شیرین‌بشیرینی شربت حیاة حکیمی را جل شأنه که به‌بی‌نصیبان ذاتی عرصهٔ روزگار امکان‌مایده وجودش‌رسیده...

انجام : مانندریسمان بر اشجار وغیر آن گذارند طیوری که‌بر آن‌نشینندپای بست گردند،و هواعلم.

خط نستعلیق ، کاتب گویا ابوالحسن بن ابراهیم که آنرا برای ملاهادی «جمال‌الدین بن‌محمد» تاجر شیرازی دستنویس کرده و درچهارشنبهٔ ۶ رمض ۱۲۱۰ در

کشمیر بپایان رسانیده است ، ۴۹٤ ورق . کاغذ کشمیری، سطر ۱۸ : ۱۸/٥ × ۱۰/٥ جلد روغنی مرقش با زمینهٔ سرخ شبرنگ وجدول و نگارهٔ ترنج در میان زر وزنگار و بیجاده یی، اندازهٔ جلد ۱۷ × ۲۸ دارای یك سرلوح زیبا نگارین از زر و لاژورد و شنگرف وزنگار، میان جلد با زمینهٔ بیجاده یی زرین ، نگاره ها وجدول همچون برون جلد است ، متن در میان جدول زر ولاژورد وشنگرفست و کمند زرین بگرد آنست ، عنوانها ونام بیماریها ونام داروها ونوشابه ها و نشانها وواژه هاییکه گاهی در کنار صفحه شرح شده شنگرفست ، درپایان نسخه نقش مهر همان ملاهادی که گویا نقش مهر کاتب است و یك نسخهٔ داروئی بتاریخ ۱۲۵۱ هست.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٣

٤٩٧٣ _ اکمال الدین وتمام النعمة (عربی)

اکمال الدین و اتمام النعمة فی اثبات الغیبة و کشف الحیرة (در اثبات غیبت امام زمان) .

از شیخ صدوق ابن بابویه قمی ، ابوجعفر محمد بن علی درگذشتهٔ ۳۸۱ که چندبار بچاپ رسیده است .

(ذریعهٔ ۲:٤٨٣)

آغاز : رب یسر ... بسمله . الحمدلله الواحد الاحد الفرد الصمد الحی القادر ـ العلیم الحکیم العلی العظیم المتعالی عن صفات المخلوقین ذی الجلال والاکرام والافضال والانعام الذی له اسماء الحسنی.

انجام : تم کتاب کمال الدین و تمام النعمة فی اثبات الغیبة و کشف الحیرة تصنیف الشیخ السعید ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی قدس سره .

خط نستعلیق نورالدین مطهر بن حسین عبدالصمد عاملی، تاریخ شنبه ۲۴ ص ۱۰۷۱ ه ق، ۲۰۸ ورق کاغذ اصفهانی، سطر ۱۱-۵/۱۰ × ۱۷، جلد مقوا و میشن سرخ شبرنگ ضربی، اندازهٔ جلد ۱۹ × ۲۵، عنوانها و «حدثنا» ها و برخی نامها شنگرفست، در برگ آغاز یادداشتهایی دربارهٔ «حدوث عالم» بتاریخ ۱۱۲۷ از «محمد اشرف بن عبدالحسیب حسینی» و از «محمدباقر بن محمدتقی موسوی» با نقش مهرش و یادداشتهای تملیك: «محمد معصوم بن سیدعلی حسینی عاملی» با نقش مهرش و «محمد مؤمن حسینی» و یکی دیگر، و بر صفحهٔ آغاز یادداشت «حسنعلی بن میرزا محمدصادق مجلسی الماسی اصفهانی» بتاریخ ۱۲۹۰ دربارهٔ حسن مطالعهٔ کتاب و نقش مهر او هست. نیز در پایان نسخه زایچه‌هایی و یك نسخه دارویی و سیاههٔ هزینه نگاشته شده است.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٤

٤٩٧٤ - بحر المعارف : (فارسی)

از مولی عبدالصمد همدانی حایری، کشته شده در فتنهٔ سعودی وهابی حنبلی در کربلا بسال ۱۲۱٦، در عرفان و تصوف، با عنوانهای: فصل، فصل. یکبار در بمبئی بسال ۱۲۹۳ دیگر بار در تبریز بچاپ رسیده است.

(ذریعه ۳ : ٤٧ - فارسی مشار: ۲۰۷ - روضات: ۳۵۳ - فهرست حقوق: ۲۲).

آغاز : بسمله. اللهم یا واحد و یا فرد یا صمد صلی علی صفوتك و صفوة خلقك محمد و زبدة اولیائك علی المؤید و عترته الذین .... اما بعد این شکسته بسته‌ایست موسوم به بحر المعارف... عبدالصمد همدانی ... جاری گردیده.

انجام : والمشهور بینهم انه مقام البقاء بعد الفناء و هو المشهور بقولهم لیس وراء عباد ان قریة، الحمدلله رب العالمین ولاحول ... و صلی الله ... اجمعین.

(ذریعه ۳ : ٤٧ . فهرست فارسی مشار : ۲۰۷) .

خط نستعلیق اوایل نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم ، ۲۰۹ برگ، کاغذ فرنگی سطر ۲۵- ۱۲/۵ × ۲۲ جلد تیماج مشکی ضربی، اندازهٔ جلد ۱۹/۵ × ۳۱ ، « فصل » ها وخطونشانها وتوضیحات کوتاهی که در کرانهٔ صفحه‌ها آمده شنگرفست یادداشت امانت بتاریخ ۱۲۷۲ از « حاجی سید علی تاجر » ویکی دیگر بتاریخ ۱۲۷۰ با نقش مهر پاك شده و نقش مهر « حاج سید نصرالله تقوی » بر برگ آغاز هست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٥

٤٩٧٥ ـ مجموعه

دارای سه رساله.

خط نسخ خوش، تاریخ ۱۲۸۴ ، ۱۸۵ برگ، سطر ۱۸ ـ ۱۰ × ۱۷-۱۶، جلد میشن سرخ مجدول زرین ، ۱۷ × ۲۵/۵ ، عنوانها و آغاز بابها و فصلها و بخشها و برخی از نامها و خط و نشانها سرخست ، متن در میان جدول زر ولاژوردست و میان سطور نیز تا پایان(ش۱) جدول زرینست همچون جدولها و شجره‌های(ش۱) .وستونهای اشعار (ش ۳) در پایان سفید مانده است،وکمند کنارهٔ صفحات همگی زرینست . در برگ آغاز یادداشت امانت بتاریخ ذیحجهٔ ۱۲۹۱ هست ونیز نقش مهر « نصرالله تقوی » .

شمارهٔ دفتر:٦٥٠٤٦

۱ ـ الاخلاق المشجرة : (عربی)

دارای چهار فصل :

۱ـ فی مقدمة الکتاب .

۲ـ فی احکام الاخلاق و اقسامها .

۳ـ فی اصناف السیرة العقلیة و انتظامها .

٤ـ فی اقسام السیاسات و احکامها . فصلها دارای عنوانهای گونـا گون و جدولها و شجره های بسیار است .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و عدله و رفعه علی کثیر من الخلق بـالتکریم و فضله و امره بمکارم الاخلاق تزکیة لنفسه...و بعد فان الذی بعث المملوك علی تألیف هذا الکتاب امران اما الاول فانه وقف علی کتابٍ مشجر فی حفظ الصحة البدن مختصر ...والثانی ان بعض من اوامره مطاعة مجابة و عوارض العوایق عن ملتمساته ... امره ان یمضی ذلك الرأی فی انشاءِ الکتاب المقدم ذکره وهو یولیه من العنایة ..

انجام : وصیة ـ اوصی بها ارسطو للاسکندر فقال :اذا استوات بك اللازمة فجدد ذکر العطب .. ولن لابناء السبیل والطف بهم فی سیاستك .

(۱پ ـ۴۳ پ) سطر چلیپا و راسته ریزودرشت ، شجره‌ها و جدولها زرین ، نشانها شنگرف است .

۲ـ نثر اللالی : (عربی)

گزیده‌ییست از سخنان کوتـاه حضرت علی ، نسخه هـای آن یکسان نیست،چندین بارهمراه دیوان منسوب بدو وجزآن چاپ شده است .

نسخه : در۲۹ باب بترتیب الفباست که هرحرف ۱۰ سخن کوتاه دربردارد همه پیرامن ۲۹۰ بند است .

(فهرست دانشگاه ۳ : ۶۲-۱۵۸۹ - فهرست عربی مشار : ۹٤٥) .

آغاز : بسمله . الحمدله و بعد فهذا مختصر من کلام امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام ، المسمی بنثر اللالی مرتب علی الحروف المعجم لکل حرف عشر کلمة من الحکم والموعظة و ... الالف : ایمان المرء یعرف بـایمانه ، اخوك من و اساك . . .

انجام : الیاء : یاتیك ماقدرلك .... یبلغ المرء بالصدق منازل الکبار . . . یسعد الرجل بمصاحبة السعداء .

(۴۴ر--۴۶پ) .

۳- اخلاق حسنی : (فارسی)

ازعلی بن طیفور بسطامی ، همانکه مجموعه یی از گفتارهای حکیمانهٔ خواجه عبدالله و نصایح لقمان و افلاطون وزینة المتقین را گردآورده (مشار- ف :۱۳۹۲) ونیز اقتباس و تألیفی بنام « انوار التحقیق » از گفتار هـای حواجه عبدالله انصاری دارد (فهرست مجلس ۲ : ۳۳٤) این کتاب را در آغـاز پادشاهی قطبشاه بتاریخ « ظل المعبود» (۱۰۸۳) تألیف و بنام او کرده و حال آنکه تاریخ پایان کتاب را «اخلاق قطبشاهی» (= ۱۱۵۹) گذارده‌اند . دارای یك مقدمه و ۷ فصل و یك خاتمه، رساله‌ایست درحکمت عملی ، که بنابر یادداشت آغاز نسخه : « بعد از اخلاق ناصری تألیف شده وفصول وابواب این نسخه بـانسخهٔ اخلاق ناصری مطابقست» .
(فهرست مشار: ۱۳۹۲)

آغاز : بسمله .

ای‌ا ز تو مکمل شود اخلاق جمیل وی وصف جمیل تو بود ذکر جمیل....

بعد ازقیام بوظایف محامد حکیم علی الاطلاق جلت بدایع حکمته واقدام

بشرایف مدایح متمم مکارم اخلاق عمت شرایع ملته - نظم : قائل الخلق بالهدی... که چون در این سال خجسته مآل سریر سلطنت و ... قطبشاهی ... بنابراین این عقد گرانمایه خاقانیرا به‌اخلاق حسنی موسوم گردانیده ... هدیهٔ مقربان بارگاه ... ساخت . . . .

انجام :

ازپیرعقل جستم تاریخ این رساله گفت از سر تفکر و اندیشه کماهی
از قـاف بینات ارساقط کنی بیابی تاریخ سال ختمش زاخلاق قطبشاهی (۱۱۵۹)

(۴۷ پ -۱۰۴ ر) .

٤٩٧٦ - تهذيب الاحكام (عربی)

ازشیخ ابوجعفر محمدبن حسن بن علی طوسی (۳۸۵ - ٤٦۰) .
نسخه جلداول کتابست از «طهارت» تا «زیارات» .
(ذریعه ٤ : ٥٠٤ - مشار - ع : ۲۲۸) .

آغاز : بسمله . الحمدلله ولی الحمد ومستحقه و صلاته علی خیرته من خلقه محمد وآله وسلم ...

انجام : تم کتاب الزیارات من کتاب تهذیب الاحکام ویتلوه انشاءالله کتاب الجهاد فی آخر السدس الخامس ... من شهر المحرم الحرام .

خط نسخ ، تاریخ ۵ ذی‌الحرام (؟!) ۱۰۹۸ ه ، کاغذ اصفهانی ، سطر ۲۹ - ۱۰/۵ × ۲۲/۵ ، جلد تیماج زرد تیره ولولائی ، اندازهٔ جلد ۱۸ × ۳۱ دارای یک سرلوح نگارین اززر ولاژورد وشنگرف، نیز متن درجدولی از همـان رنگها ، میان سطور وکرانهٔ صفحه‌های ۱ و ۲ زرنگاری شده‌است ، کنارهٔ همهٔ

صفحه‌ها ومیان سطرها حاشیه نویسی شده وبیشتر آنها مأخوذ از «مدارك» است ، عنوانها وخط ونشانها شنگرفست ، درآغاز نقش مهرهای تملیك « محمد باقر بن محمد تقی موسوی» و «عبدالوهاب بن محمد مهدی موسوی» ویکی دو یادداشت کوتاه فقهی هست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٧

٤٩٧٧ - جلاء العیون (فارسی)

ازمولی محمدباقر مجلسی ، درگذشتهٔ ١١١٠ که چندبار چاپ شده است . دریك مقدمه و١٤ باب درتاریخ معصومان ومصایب ایشان .

(فهرست فارسی مشار : ٤٩٦-ذریعه ٥ : ١٢٤ - فهرست حقوق : ٧٢ - فهرست سپهسالار ٤: ٣٥) .

آغاز : بسمله . ستایش بی مثل وانباز ، سزاوار خداوند بی نیازیست که تذکر مصایب واستماع نوایب سربازان مسالك قرب ووصال وجان فشانان .

انجام : تا باینجا ختم کردم این عجالهٔ کثیر الفایده را و از حق تعالی امیدوارم که درروز جزا وسیلهٔ نجات این غریق بحر خطا گردد .

خط ثلث ، کاتب ابوالقاسم بن محمد حسینی اصفهانی ، تاریخ رجب ١٢٢۶ ، این هفتمین نسخه‌ایست که اوبدستور سید محمد رضا بن میر محمدباقر حسینی نوشته وبنا بوده است ١۴ نسخه بنویسد ، ٢۶۵ برگ ، کاغذ فرنگی ، سطر٢۵ - ١٢/۵×٢١/۵ ، جلدتیماج مشگی فرسوده ، اندازهٔ جلد١٩/۵× ٢٩/۵ عنوانها و خط و نشانها شنگرفست ، مهرکاتب نسخه را دارد ، نسخه متعلق به کتابخانهٔ «مجدالدین» و سپس «حاج سید نصرالله تقوی» بوده است .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٨

۴۹۷۸ - نورالهدایة ومصدرالولایة (فارسی)

از نجیب‌الدین رضا .

شامل : یك مقدمه در سبب تألیف رساله و چندین اصل‌ویك خاتمه :

اصل ۱ ــ جلوه‌های آفرینش .

۲ ــ درطبقات علم وعلماء .

۳ ــ درعجز معرفت ذات الله .

٤ ــ دراصول دین‌درپنج‌فصل .

٥ ــ درصراط مستقیم .

٦ ــ درفرق میان مذاهب باطله وحقه .

۷ ــ درامور علمی وعملی وذوقی وسهوی در۲۸ فصل .

خاتمه ــ ذکرارشاد مؤلف ومشایخ .

(فهرست مجلس۲ : ٤۲۷)

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی وهبنا افضل‌النعم ... اما بعد عزیزی ازین ناچیز که . . . طلب دیباچهٔ دیگر نمود ... بسمله . بنام مستجمع‌جمیع کمالات قدیم. . . اما بعد این‌کلماتیست برطریق اختصار که فقیرحقیرخاك . . . استان‌علی بن‌موسی‌الرضا ... نجیب‌الدین رضا .

انجام : گفته شد که سلسلةالذهب که سسلهٔ کبری نیز گـویند منتهی میشود بحضرت سلطان ابوالحسن علی‌بن موسی‌الرضا . . . و هریك از مرتاضان و ممتازان درشأن ... آن‌سالارکلماتی گفته‌اند ... قصیده‌درمدح علی‌بن‌موسی‌الرضا.. یارب‌نصیب کن‌توزیارت ...

خط نستعلیق وشکسته ، کاتب حاجی محمدآب زرشکی‌شیرازی ، تاریخ ۱۲۱۳ ، ۱۸۰ برگ ، کاغذفرنگی ، سطر۱۷ ــ ۷/۵ × ۱۴ ، جلدروغنی‌گل

وبوته‌دار ودارای روکش ، اندازهٔ جلد ۱۴ × ۲۱ ، عنوانها ونشانه‌ها شنگرف ، دربرگ پیش‌ازکتاب : مهربیضی شکل : نصرالله التقوی ، درپشت ورق سفیدآخر کتاب : شرح‌حال محمد علی‌خان‌قراگوزلوهست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٤٩

٤٩٧٩ - مجموعه

چهار ورق‌اول نسخ‌خوب وبقیه نستعلیق ، تاریخ قرن ۱۲یا ۱۳ ،کاغذ اصفهانی ، سطر ۲۰ – ۷ × ۱۵ ، جلدتیماج‌ضربی‌مشکی گل‌وبوته‌دار وروکش‌دار اندازهٔ جلد ۱۳ × ۲۱ عنوانها ونشانه‌ها شنگرف . درورق پیش‌ازشروع‌کتاب: مهربیضی شکل نصرالله‌التقوی‌هست . برخی‌ازصفحات دارای هامش‌بعلامت : منه .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٥٠

۱ ـ الاسفار : (عربی)

ازملاصدرا. صدرالدین محمدبن ابراهیم شیرازی درگذشتهٔ ۱۰۵۰ .

(الذریعه ۲ : ٦٠).

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی انار بوجوب‌وجوده وجودالکائنات ... و بعد فهذا شروع‌فی‌طورآخرمن‌الحکمة والمعرفة وهوتجریدالنظرالی ذوات‌الموجودات وتحقیق وجود المفارقات والالهیات المسمی بمعرفةالربوبیة .

انجام: ولیس فی‌شیئی وفی کل زمان وفی کل مکان ولیس فی‌مکان‌بل‌هو کل الاشیاءولیس هوالاشیاء . تمت .

خط‌نستعلیق ، بی‌تاریخ ازقرن۱۲ ، (۱–۲۸۹پ -) پاره‌ای از صفحه ها دارای هامش .

۲ـ جام جهان نما : (فارسی)

شامل دودایره وهردایره دارای دوقوس ، نام کتاب دردیباچه آمده است ،

(فهرست سپهسالار ٤: ۲ـ فهرست ادبیات ۳ : ١٤ـ همین مجلد: ۳۱، ١٤١).

آغاز : بسمله . حمد بی‌حد وشکر بی‌حد سزای ذاتی کـه وحـدتش منشأ احدیت و واحدیت شد ... اما بعد طایفهٔ دوستان که طالب علم توحید بودندومحب قدم تحقیق وتجرید ...

انجام : ومحل صفت ظهورما یظهر لها فیه یسمی مرتبة الحس وعالم الشهادة و عالم الاجسام، والانسان الحقیقی الکامل جامع للجمیع، وقدانحصرت اقسام المراتب الکلیة ...

٤٩٨٠ ـ لسان الصدق (فارسی)

از حسین قلی، گویا از مسیحیان شیروان بوده ودربادکوبه بـدین اسلام گرویده است، درپنجشنبهٔ ششم جمادی الثانی ۱۳۲۲ بانجام رسیده است .

دارای ٦۲ مجلس . بعنوان مجالس الحکیم من نتایج افکار الجدید ویك نامه

آغاز : بسمله . حمدوسپاس خداوندیرا سزاست ... اما بعد بندهٔ فقیر . . . حاجی حسین قلی در.. چهارده سالگی به... اسلام مشرف شدم... وبعدبسمله.. ومن اصدق من الله قیلا ... مدتی بود پی حکمت میگشتم .

انجام : حکماء مؤمنان صاحبان افکارعالیه وذهن وقاده ازایشان یادگرفته عمل کنند، وازاین کار عاقل استنکاف نکند چون اصل آن هست ازمؤمن گمشده ... حفظ کند ... فرغت سنه ۱۳۲۲ .

به‌خامهٔ مؤلف ، تاریخ ۶ جمادی الثانی ۱۳۲۲ ، ۱۳۲ برگ ، کاغذ فرنگی ، سطرمختلف ۹/۵ × ١۶ . جلد نو ، اندازهٔ جلد ۱۳/۵ × ۲۱ . پشت

صفحهٔ اول نوشته : هدیه به‌مجلس شورای‌ملی . مهردایره ...

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۵۱

۴۹۸۱ ـ شرح الصحیفة السجادیة (عربی)

آغاز : (افتاده) ... حیث‌رحمته‌الواسعة و قد بسطنا ببیان‌الامر فی‌ذلک فی کتبنا‌الحکمة ... قوله علیه‌السلام : وانت‌الذی تسع‌الخلائق . اتسع مطاوعة ...

انجام : قوله علیه‌السلام : ولقنی حجتی هناك بحسب اختلاف‌الروایة .... والامر فی دعا المضمضة للوضوء . اللهم لقنی حجتی یوم‌لقاك ایضا علی هذا السبیل و کذلك حیث بماورد هذا اللفظ فی‌سایر‌الموارد والقاصرون من اصحاب‌العصر عن نظایر‌هذه الدقائق‌والاسرار‌من‌الغافلین‌فاستقم کماامرت‌ولاتکن‌من‌القاصرین. تمت .

خط نسخ ، بی‌تاریخ‌ازقرن۱۱ - ۱۲ـ ۷۱ برگ ، کاغذسپاهانی دولت آبادی . سطر۱۷ ـ ۶ × ۱۳ . جلد تیماج یك لایی قرمز . اندازهٔ جلد ۱۹/۵ × ۱۳ . عنوانها ونشانه‌ها شنگرف . درورق پیش‌ازشروع‌کتاب مهر بیضی شکل : نصرالله‌التقوی هست .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۵۲

۴۹۸۲ ـ مجموعه

دارای دو کتاب :

۱ ـ فرهنگ عبری بفارسی : (فارسی)

در ترجمه وتحقیق‌دراعراب و حروف کلمات عبری بترتیبی کـه در کتـاب «سیف‌الامة» آمده‌است .

تألیف محمد بن احمد ، در گذشتهٔ ۱۲۹۷ ـ بدستور پدر که نگارندهٔ متن است آنرا نگاشته است .

(ذریعه ۱۲: ۲۸٦ و ۱٦: ۲۰۳ ـ فهرست فارسی مشار: ۹۹۳ فهرست دانشگاه ۳: ۵۸٤)

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین والصلاة علی محمد . . . وبعد چون عبارات عبریهٔ کتاب مستطاب هدایت انتساب سیف الامه که منقول ومأخوذ از کتب اسفار انبیاءِ سلف ...

انجام : و مخفی نماند که چندپاسوق دیگر در اواخر کتاب در طی اجوبه از کلمات پادری نصرائی مذکور است و ترجمه آنها درآنچه ذکر کردیم معلوم میشود. والله الهادی الی طریق الصواب ... وعلیهم افضل الصلوات و اکمل التحیة .

خط نستعلیق . کاتب کوچك غلامحسین بن حاج عبدالرحیم ... کاشانی .

تاریخ ۱۲٤٤ هـ، ۱۵٦ برگ، کاغذ فرنگی ـ سطر ۱۷ : ۱۳ × ۲۲ نوع جلد تیماج بیجاده رنگ ضربی زرکوب . اندازهٔ جلد ۲۱ × ۳۱ : عنـوانها شنگرفست

یادداشت تملیك و نقش مهر «محمد مهدی بن حسین موسوی» و «حسن بن حسین موسوی» و «حاج سیدنصرالله تقوی» درآغاز هست.

۲ ـ سیف الامة وبرهان الملة: (فارسی)

از مولی احمد بن مولی محمدمهدی بن ابوذر نراقی کاشانی، درگذشتهٔ ۱۲٤٤ که بنام فتحعلی شاه قاجار نگاشته ودرشنبه ۱۷ صفر ۱۲۳۳ بپایان رسیده است:

درسه باب وهر باب چندفایده است، کتاب در ردفادری مسیحی ، هنری مارتین است ، ودوبار بچاپ رسیده است.

(ذریعه ۱۲: ۲۸٦ ـ مشارفارسی: ۹۹۳ ـ فهرست دانشگاه ۳: ۵۸۳)

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی من علی عباده بارسال السفراءِ المقربین و نجهم من الغباوة والغوایة بارشاد الانبیاء المکرمین ...

انجام : وحشرنا تحت لواء خاتم‌الانبیاء وسیدالاصفیاء محمدبن‌عبدالله علیه صلوات‌الله رب‌الارض والسماء .

تاریخ ۱۲۴۳ (۱۷پ - ۱۵۶پ)

۴۹۸۳ - خوابنامه (فارسی)

دارای مقدمه در شانزده فصل وسپس شرح تعبیر آن چیزها که در خواب دیده شود به‌ترتیب حروف معجم .

آغاز (افتاده) : و در خبر چنانست که این علم معجز از یوسف علیه‌السلام است وبسیار از انبیاء را درخواب نمودند که برایشان وحی منزل خواهد شد پس این‌علم ، علمی شریف باشد و درقرآن مجید یاد کرده : « الهم‌البشری‌فی‌الحیوة الدنیا» گفت که ...

انجام : واگر ازیوز مضرت دیددلیل بود که اوراازدشمن گزندرسدواگر بیندکه یوز درخانه یامحله یاشهری درآمد بانك‌همی‌کرد دلیل بود که اهل آن موضع را ازبیم ورنج‌واندوه رسد.والله اعلم بالصواب .

خط نستعلیق ازسدهٔ سیزدهم ۲۴۲ ورق . کاغذ فرنگی . سطر۲۰ : ۱۲ × ۲۱ . نوع‌جلد چرمی مشکی ضربی زرکوب فرسوده .اندازهٔ جلد۲۰/۵ × ۳۰/۵ عنوانها ونامها وخط ونشانها سرخست .

شمارهٔدفتر : ۶۵۰۰۵۴

۴۹۸۴ - سیاستنامه (فارسی)

از خواجه نظام‌الملك ، قوام‌الدین ابوعلی حسن بن علی‌بن اسحاق نوقانی طوسی م ۴۸۵ .

نسخه با دیباچه‌ای از: اسحاق بن احمد تبریزی ، شامل : ٤٨ فصل : فصل اول در احوال مردم روزگار تا فصل ٤٨ درنگاه داشتن حساب مـال (الذریعه ١٢ : ٢٧٢ ــ مشار فارسی : ٩٨٨ دیباچه چاپ ١٣٤٠ تهران)

آغاز :بسمله . حمدله ... وبعد ذالك ، چون درسنهٔ یکهزارودویست و هفتاد هجری که روزگار دولت قـاجار اعنی ملك اسلام... ناصرالدین شاه‌غازی ...ایالت مملکت پارس ...

انجام : وبهمه آرزوها رساند ان‌شاءالله تعالی . این است کتاب سیر الملوك... در سنهٔ خمس و ثمانین واربعمائة که به‌خطهٔ بغداد خواستم رفتن نویسندهٔ کتابهای خاص خواندم ... تا ...جهـانرا بعدل وداد میآراید ... که در اوهم حکمت است ...ورسم سلاطین ...حمدله ...

خط نستعلیق عالی. کاتب اسحاق بن احمد تبریزی. بی‌تاریخ ، ازقرن ١٣ بروزگار ناصرالدین شاه قاجار ، ١٤٤ ورق . کاغذ فرنگی . سطر ١٥ ــ ٥/٥ × ١٠ . جلد تیماج ضربی قهوه‌یی نزدیك به‌زرد . اندازهٔ جلد ١٠ × ١٥/٥ دارای یك سرلوح بزر ولاجورد وزنگار و سیاه وشنگرف . تمام کتاب دارای کمندزروشنگرف و زنگار وجدول زر وشنگرف ولاجورد و زنگار وسبز است . خط کشی اطراف عنوانها بزر. عنوانها ونشانه‌ها شنگرف است .

پشت ورق اول حدیث ولایة علی بن ابیطالب حصنی ... از عیون اخبارالرضا نقل‌شده است که‌درربیع‌الاول ١٢٨٩ درمنزل آزادنگین ازمحال خلجستان نوشته‌شده.

در ورق پیش از کتاب : مهر بیضی‌شکل نصرالله‌التقوی هست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٥٥

٤٩٨٥ ــ جفر

(فارسی)

در آن آمده : قاعده اینست درجفر که مطلوب راحروف مفصله نویسند و

حروف مکرره را ضرب نمایند و آنرا بچهار مرتبه قراردهند آحـاد عشرات‌مآة الوف پس بقاعدهٔ ضرب وتضعیف وجذر و جبر عدد بهم رسانند و عدد را بحروف بنویسند وآنچنان باشد که مرتبه اول را ببینند اگرآحادباشد تضعیف کنند و هر یکی ده نویسند واگرعشرات‌باشد تضعیف کنند بعینه بنویسند وهرجا کسری‌بود تمام کنند .

آغاز : بسمله.هوالمستعان اللهم صل‌علی‌محمد وآل‌محمد.

انجام : فارنی ماهوالمکتوم فی‌سرك المکنون فی علم غیبك برحمتك یـا ارحم‌الراحمین .

خط نستعلیق .بی‌تاریخ گویا ازقرن ۱۳ق ، ۱۷ورق ،کاغذ معمولی‌مخطط فرنگی‌سطر ۱۸ ـ ۸ X ۱٤/٥ ، جلد تیماج سبز ، اندازهٔ جلد۱۳/۷ X ۲۱/٥
شمارهٔ دفتر . ٦٥٠٥٧

٤٩٨٦ ـ روضة‌المتقين (عربی)

از مولی‌محمد تقی‌بن مقصود علی مجلسی اول، گزارشـی است آمیـخته بر «من‌لایحضره‌الفقیه» از ابن بابویه ، جزء سوم است درقضایا و احکام .
(الذریعه ۱۱: ۳۰۲)

آغاز : بسمله.وبه‌ثقتی‌ابواب القضـایاوالاحکام‌تفسیری‌باب‌من‌یجوزالتحاکم الیه ومن‌لایجوز.قال‌الشیخ‌السعید ابو جعفر محمدبن علی‌بن الحسین‌بن موسی‌بن بابویه‌القمی الفقیه مصنف هذالکتاب رحمة‌الله علیه روی احمدبن‌عائدفی‌الصحیح

انجام: تم‌الجزءالثالث من کتاب‌من‌لایحضره‌الفقیه‌والحمدلله‌رب‌العالمین‌علی نعمائه سیماالتوفیق لشرح الاخبار وجمعه والصلاة علی محمدوآله ... الطاهرین

خط نسخ ، کاتب عبدالرحیم‌بن رمضان قنواتی بهبهانی ، تاریخ ۱۱۵۲ ق دوشنبهٔ ۲۳ صفر ، ۲۵۹ ورق ، کاغذ فرنگی ، سطر ۳۳-۱۳/۵×۲۵ ، جلدتیماج مقوائی قهوه‌ای وسط گل‌وبته زرلولادار . اندازهٔ جلد ۱۹×۲۳ ، بعضی جایهای نسخه‌حاشیه‌دارد .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٥٧

۴۹۸۷ - دیوان (فارسی-ترکی)

از فضولی بغدادی ، محمدبن سلیمان،درگذشتهٔ ۹۷۰ .

(ذریعه ۹ : ۸۳۸-فهرست‌ادبیات : ۲٦۷-فهرست سپهسالار۲ : ٦۴٦)

آغاز : بسمله . حمد بی‌حداول متکلم نطق‌آفرین که سفینهٔ امید سکان‌بحار بحورنظمی تموج استغراق والشعراء یتبعهم الغاون.

انجام :

ادوار زمان دایرهٔ حیرت ایمش

اسباب جهان ممالك محنت ایمش

دنیا هوس اتمك التمیمكدن شك

چون اولی حرص آخری حسرت ایمش

خط نستعلیق کاغذ سپاهانی ، سطر ۹-۱۳×۲۰ جلد تیماج مغزیدار اندازهٔ جلد ۳۰×۲۱ هشت برگ آغاز نظم ونثر ، جدول و ستون‌مشکی زرین و شنگرف ، کمند لاژورد ، دارای یك سرلوح کوچك زرین لاژورد مشکی و شنگرف،پایان‌هشت برگ نخست گل‌و بوته زرین‌ومشگی،هامش‌صفحات برگ یازده

و دوازده نقش و نگار زرین‌دارد، توی جلد آغاز و پایان ضربی زرین‌است، در آغاز نام «احمدالحسنی ۱۳۲۳» در پایان یادداشت خرید در شهرکاشغر بتاریخ ۱۳۱۲، متن‌زرپاشی‌شده .

شمارهٔ دفتر : ٦٤٩٥٨

٤٩٨٨ ـ کلام الملوک ملوک الکلام (عربی)

از عبد علی‌بن ناصرمشهور بابن رحمت حویزی .

مؤلف در بارهٔ چگونگی تألیف خود میگوید : در جمله کلام الملوك ملوك الکلام تأمل‌نمودم و جزم یافتم که این گفته یا از کلام ملوك است و یا از ملوك کلام و آنرا مناسب آن یافتم که ادیب‌عنان قلم در میدانش بگشاید و اسب جواد فهم خویش‌را خردمنددر آن‌به‌حرکت آورد،زیرا هرچند کلامی ساده از نظر ترکیب بنظرمیرسد اما مطمح اذهان اذکیاء است ... بنابراین میتوان آنرا وسیلهٔ بیان معلومات قرارداد،لذا زمام قلم را در این بابآزاد گذاشتم، ودرمورد حل این دو کلمه آنچه بخاطرآمد و مربوط‌به‌ملوك و کلام بود اعم از حدیث یا آیه یا نکته یاحکایت ـ نظم‌یا نثرعربی یا فارسی آوردم .

(ریحانةالادب ۱ : ۳۵۷ ش ٨٤٦) .

آغاز : بسمله.مالمع‌البرق‌وغنی الحمام واضحك الروضی بکاء الغمام و بعد فیقول غبارنعال اهل‌الفقر عبدعلی‌بن ناصرالمشهور بابن رحمة الحویزی.

انجام : و هذاالجدول متکفل‌ببیان ما ذکرناه وکررناه‌ذکر تاریخ‌النبی... تشرفاً ... والله الموفق .

خط نسخ، تـاریخ اول جمادی الاول ۱۲۸۹ ق، ۲۷۹ ورق، کاغذ فرنگی

سطر ۱۸-۱۲ × ۲۱ جلد تیماج‌مقوائی آبی ، اندازهٔ جلد ۲ × ۳۰/۶ برخی عناوین با شنگرف است .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٥٩

٤٩٨٩ ـ ظفرنامهٔ تیموری (فارسی)

ازشرف‌الدین علی‌یزدی معاصر تیمورلنگ، دریك‌مقدمه ودومقاله بخواهش ابراهیم‌بن شاهرخ‌بن تیمور که حاوی احوال تاریخی خانوادهٔ تیموری و فتوحات امیرتیمور آمیخته باستایشهااست .

(ذریعه۱۵ : ۲۰۰ـ استوری۱ : ۲۸٤ و ۱۲۷٤ ـ فهرست مشار:۱۰۹۷) .

آغاز : هوالله الواحدالاحد حمداً کثیراً مبارکا لمن یؤتی‌الملك من‌یشاء... مقالهٔ اول در ذکرصادرات افعال وواردات احوال‌حضرت‌صاحب قرانی...

انجام :

خـلایق مرفه زاحسان او زمین وزمان تحت فرمان او

والحمد لله ... رب العالمین.

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٦٠

خط نستعلیق کاتب محمدبن حاجی حسن‌بن سلغر شاه،تاریخ چهارشنبه ۲۶ شوال ۸۶۷ ق،۴۷۸ ورق،کاغذ اصفهانی،سطر ۲۱ جلد تیماج مقوائی مشکی‌و وسط گل‌وبوته و همچنین چهار گوشه گل وبوته‌دارد،سرلوح زر مینا،وعناوین با شنگرف نوشته شده .(کلیشه)

٤٩٩٠ ـ فرهنك جهانگیری (فارسی)

از عضدالدوله جمال‌الدین‌حسین‌بن فخرالدین‌حسن انجوی‌شیرازی .

مؤلف دربارهٔ تألیف خویش چنین آورده : ازعنفوان شباب مرا رغبت ومیل تمام بخواندن و مطالعهٔ اشعار قدما بود،و درصحبت یاران و دوستان بیشتر اوقاتم صرف مذاکره دواوین استادان باستان میگشت ،چون اکثر اشعار ایشان مشتمل بود برلغات پارسی وپهلوی ودری و اصطلاحات وغیر آن ناچار بکتب لغات پارسی که آنرا فرهنگ میخوانند رجوع میافتادوبالغت و اصطلاحات در اشعار یافته میشد که در هیچ فرهنگی نبود . . . لهذا داعیه ترتیب کتابی در این فن شریف منظورخاطرفاترم کردید(ذریعه ۱۶ : ۱۹۷–فهرست مشارفارسی : ۱۱۷۳–فهرست سپهسالار۲: ۲۱۹)

آغاز : بسمله وبه نستعین .

آنکه برلوح زبانها حرف اول نام اوست

آن همی گوید الله این ایزد آن بنگری

انجام : هیلاج بااول مفتوح...این لغت یونانیست ومعنی آن چشمهٔ زندگانیست وآنرا منجمان فارس کدبانو گویند بسبب آنکه دربرابر کدخدا واقع شده وشرح این اجمال درذیل لغت مرقوم گشت .

خط نستعلیق، بی تاریخ گویا ازسدهٔ ۱۲–۳۰۸ ورق، کاغذفرنگی،سطر ۲۷–۱۲٫۵ × ۲۲ جلد تیماج مقوائی زرد ضربی،اندازهٔ جلد ۲۰ × ۳۰٫۵ لغات با شنگرف نوشته شده است .

۴۱۹۱ ـ الصناعة الصغری (عربی)

این کتاب بنام «اربع مقالات »است منسوب به بطلمیوس بوده و ابوالحسن علی بن رضوان بن علی بن جعفر آنرا شرح نموده است ترجمهٔ فارسی نیزدارد ، نسخهٔ ۳۲۴۰ ملك .

(کشف الظنون : الصناعة)

آغاز: بسمله . وصل الله علی سیدنامحمد واله وسلم قال ابوالحسن علی بن رضوان بن علی بن جعفر المتطبب قصدنا آن نشرح اقاویل الحکیم بطلمیوس فی صناعة القضاء بالنجوم علی الحوادث ...

انجام : تفسیر ابی الحسن بن رضوان بن جعفر المتطبب لکتاب الاربعة لبطلمیوس القلوذی فی القضاء بالنجوم علی الحوادث وهو آخر الکتاب ... قد فرغ من تسوید هذا الکتاب حسب الفرمایش . . . شاهزادهٔ آزاده فرهاد میرزا . . . محمد تقی الاصفهانی .

خط نسخ کاتب محمد تقی الاصفهانی (فی شهر الثانی) طهران سنه ۱۸۴،۱۲۵۴ ورق ، کاغذ فرنگی ، سطر ۲۱ — ۲۱٫۵ × ۱۳٫۵ رویه تیماج مقوائی قرمز ۳۱ × ۲۱ جدول شنگرف لاژورد، کمند شنگرف، در پایان یادداشت خرید در دارالخلافه طهران بتاریخ ۱۲۵۶ و مهر بیضی «وثوق با السلطان» .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۶۲

۴۹۹۲ ــ خزاین القصیدة (فارسی ــ عربی)

مجموعهٔ اشعار شاعران فارسی زبان است بنام سلطان حسین بهادرخان وامیر بابا محمود نگاشته شده است .

در دیباچه بعد از ذکر نام سلطان حسین بهادرخان وامیر بابا محمود مینویسد که پادشاه دستور نوشتن کتابی مشتمل بر قصاید متین متقدمین و متأخرین داده است ، سپس گفته شده که این کتاب بروجه انتخاب مرقوم گشت و به خزاین القصیده که تاریخ این سالست موسوم شد .

آغاز : الحمدلله المحمود کتابه و کل له والمسعود خطابه وختامه ... بعداز سپاس وستایش که صدرالقصاید جراید سخن ...

انجام:افتاده .

یکجو بنـا حق ارشکند ابلق سپهر
یابد زسنگ عدل تو دندانش انکسار
پای ترا رکاب چو بوسید و شد پدید
از آهن رکاب زر کوفت را عیار(!)

خط نستعلیق ،سطر ۱۴ـ۲۰×۱۱ جلد تیماج زرکوب ضربی‌قرمز، دارای سرلوح لاژورد زرین شنگرف سبز مشکی،جدول وکمند وستونها زرین و مشکی،عنوانها شنگرف‌اشعاردرمتن‌وحاشیه،درپشت صفحهٔاول یادادشت‌کتاب‌شناسی کاغذ خانبالغ ، جدول طلا ، سرلوح‌لاژورد ، خط نستعلیق‌متوسط .

شمارهٔ دفتر:٦٥٠٦٣

٤٩٩٣ ـ مثنوی معنوی (فارسی)

ازجلال الدین محمد بلخی رومی مولوی . هرشش دفتراست .
(ذریعه ۹ : ۱۱۲۲ـمشارفارسی: ۱۳۷۲ـفهرست دانشگاه ۲ : ۲۱٦ ، ۲۲۷)
آغاز دیباچه : هذا کتاب المثنوی وهواصول اصول‌اصول الدین .

آغاز مثنوی :

بشنو از نی چون حکایت میکند از جـدائیهـا شکایت میکند

انجام : قصد کوته کن که‌رفتم درحجاب...تمت الکتاب بعون الملك‌الوهاب وهی‌ستة‌مجلدات ... علی‌یدالعبدالضعیف(اسم‌بزیر وصالی‌رفته) فی‌شهررجب‌المرجب سنه خمس وستین والف .

خط نسخ . نام کاتب زیر وصالی رفته . تاریخ رجب ۱۰۶۵ ـ۸۴۳ ص کاغذ سپاهانی . سطر ۱۹ ـ ۱۲ × ۶ . جلد تیماج مشکی مقوائی . اندازهٔ جلد ۱۹ × ۱۲ دارای ۵ سرلوح زرین ولاژورد، کمندوجـدول وستون زرین ومشکی درآغاز هردفتر یك خطبه وهامش بدنبال متن .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٦٤

٤٩٩٤ ـ شرح نهج البلاغة (عربی)

از کمال الدین میثم بن علی بن میثم البحرانی درگذشتهٔ ٦٧٩ یا ٦٦٩ این شرح ازشروح بنام نهج‌البلاغه‌است در پنج جلداست و نام آن«مصباح‌السالکین» است و نگارنده‌ان را برای خواجه علاء الدین عطا ملك جوینی درگذشتهٔ ٦٨٠ تصنیف کرده است .

(ذریعه ١٤ : ١٤٩ ـ مشار عربی : ٨٥٢)

آغاز : بسمله . سبحانك اللهم وبحمدك توحدت فی‌ذاتك فخسر عن‌ادراكك كل عارف‌وتفردت فی‌صفاتك فقصرعن مدحتك لسان كل واصف .

انجام : و كتب عبدالله الملتجی الی‌رحمة المستفید من‌ذنوبه بعفوه و كرمه میثم‌بن علی‌بن میثم البحرانی فی‌منتصف‌لیلة السبت سادس شهرالله المبارك رمضان عمت بر كته من‌سنة سبع وسبعین وستمایة ... وقدفرغ من‌تسویده یوم‌الاثنین شهر ذی‌القعدة‌سنة‌تسع وخمسین بعد الالف ... علی یـداقل خلق‌الله و احوجهم علی بن عبدالغالب الفیروزابادی ...

خط نستعلیق علی‌بن عبدالغالب فیروزابادی تاریخ‌دوشنبهٔ ذی‌القعدهٔ ۱۰۵۹ ،

۵۳۶ورق .کاغذ دولت آبادی . سطر ۲۹ - ۱۰ × ۲۲/۵ جلد تیماج کبود ضربی زرین،اندازهٔ جلد ۳۲/۵ × ۱۹ نشان وعنوان شنگرف،در پایان مهر بیضی بنام (امید شفاعت دارد محمدکاظم) .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٦٥

٤٩٩٥ - ترجمهٔ تاریخ یمینی (فارسی)

از ابی‌الشرف ناصح بن ظفر بن سعدالمنشی‌الجرفادقانی .

ترجمه‌ای از کتاب تاریخ یمینی (سیرةالیمینی) است تألیف ابوالنصر محمدبن عبدالجبار عتبی رازی درگذشتهٔ ٤٢٧

(ذریعه ۳:٣٥٦ و ٤ : ٨٧-استوری ۱: ٢٥١ - فارسی مشار : ٣٩٦) .

آغاز : بسمله. سزاوارترین چیزی که زبان گوینده بدان‌مشعوف باشد و عنان جوینده‌بدان معطوف حمدوثنای باری جلت‌قدرته .

انجام : ان‌الهدایاعلی مقدارمهدیها برخواند و این کتاب مستطاب که در حقیقت گنجی است نایاب وازمؤلفات فاضل‌ادیب‌ابوالشرف... کتبه‌الفقیرمیر علی الشیرازی جمادی‌الاولی سنه۱۲۷۷ .

خط نستعلیق‌کاتب میر علی‌شیرازی ،تاریخ جمادی‌الاول ۱۲۷۷-۱۸۳ کاغذ فرنگی،سطر۱۴-۲۴ × ۱۳ جلدتیماج لاژوردی باحاشیهٔ زرکوب،دارای‌یك سرلوح بسیارزیبای‌شنگرف لاژوردوسبزوسپید ومشکی وزرین،حاشیهٔدوصفحهٔ آغاز ونیزمتن‌آن‌تشعیرودرآن‌زربکار رفته‌است، جدول زرین شنگرف لاژورد مشکی‌سبز، کمند زرین‌شنگرف ومشکی، ستونها زرین،عنوانها شنگرف ولاژورد.

٤٩٩٦ - مجموعه (عربی)

دارای سه بخش

خط نستعلیق، سطر ۲۰ــ۱۵ × ۱۰ جلدتیماج ضربی‌قهوه‌ئی ۱۶ × ۲۴

درآغاز نسخه یک‌اجازه است که به‌شمارهٔ ۱ ثبت گردیده و نیز فهرست بخشهای کتاب درآغاز آمده‌است، یادداشتهای پراکنده از جمله دویادداشت تملیک که یکی بنام شاه علی بن محمدیزدی‌ودیگر بنام‌علی بن جلال‌الدین محمد بتاریخ ۱۰۳۸ است حاشیه‌ها باعلامت ع ل وعنوانها باخط نستعلیق وشنگرف‌است. در پایان‌یادداشتهایی پراکنده بایک جدول‌هست (کلیشه)

۱ ــ الاجازه : (عربی)

مجاز تاج‌الدین حسن بن‌حاجی غیاث‌الدین بن‌عبدالحمیداسترابادی .

مجیز علی بن‌عبدالعالی.

آغاز : الحمدلله وسلام علی عباده‌الذیــن اصطفی خصوصاً علی سیدنا محمد النبی الامی... وبعدفان‌الشیخ الجلیل... مولانا تاج‌الدین...

انجام: وکتب هذه‌الاحرف بیده‌الفانیة الجانیة علــی بن عبدالعال بالمشهد (پاك شده)... لاحدی عشر لیلة خلت من‌شهرجمادی‌الاخر سنة‌اثنین (بزیر وصالی رفته) لتسعمائة حامداًلله تعالی مصلیاً .

خط نستعلیق، تاریخ ۱۱ جمادی‌الاخر ازسدهٔ دهم (۱پ) سطر ۲۰ــ۱۵ × ۱۰

۲ــ شرایع‌الاسلام فی‌مسائل‌الحلال‌والحرام : (عربی)

از ابی‌القاسم نجم‌الدین جعفر بن الحسن بن یحیی بن سعیدالهذلی‌مشهور به‌محقق حلی درگذشتهٔ ۶۷۶، نسخه‌از کتاب‌طهارت است تا کتاب‌حدود .

(ذریعه ۱۳: ۴۷)

آغاز : بسمله. اللهم انی احمدك حمداً یقل فی انتشاره حمد کل‌حامد ویضمحل باشتهاره جحد کل جاحد .

انجام : و نسأله ان يقبضنا سالكين امحجتهم متمسكين بحجهم .. قدوقع الفراغ... من تسويد شرايع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام يوم الثلثاء ثانی عشرين محرم الحرام سنة خمس وثلثين وتسعمائة . . . كتبه العبد . . . شاه علی بن محمد يزدی شيعی .

نستعليق ، كاتب شاه علی بن محمد يزدی شيعی، تاريخ ۲۸ محرم سنه ۹۳۵،
۲۷۹ برگ، سطر ۲۰-۱۵ × ۱۰

۳ ـ الاجازه : (عربی)

مجيز حسين بن غياثای جرجانی درشهر كاشان صفر ۹۳۵ .
مجاز شاه علی بن محمد يزدی . در اين اجازه مجيز متذكر ميگردد كه خود نيزازعلی بن عبدالعال اجازه داشته است .

آغاز : بسمله . والعاقبة للمتقين ... وبعد فانه قرأعلی هذا الكتاب وهو المسمی بشرايع الاحكام فی مسائل الحلال والحرام .

انجام : و كتب هذه الاحرف بيده الفانية العبد الجانی ... حسين غياثای جرجانی ... ببلدة كاشان ... فی تاريخ شهر صفر ختم بالخير والظفر سنة خمس و ثلثين وتسعمائة حامداً مصليا .

خط نسخ ماه صفر ۹۳۵ در كاشان (۲۷۸ پ) ۲۱-سطر ۱۷ × ۱۱ (كليشه)

٤۹۹۷ ـ حاشية شرح التجريد (عربی)

آغاز : بسمله . قوله اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه خص بالذكر من صفاته العلی ماسوی خص به تعالی اعنی الوجوب الذاتی لانطوائه علی .

انجام : و كذا المتاثر اذا كانت صفة موجودة فی المتاثر احتاجت الی ان يتاثر

بقبول تلك الصفة فيكون هناك متاثر به اخرى وهكذى يلزم التسلسل. تم الكتاب

خط نستعلیق ۲۹۰ برگ، کاغذ دولت آبادی، سطر ۲۱–۱۳ × ۶/۵، دارای سرلوح زر، لاژورد ،سفیدآب ، شنگرف ومشکی، نشان وعنوان شنگرف حاشیه‌هائی باعلامتهای منه‌دارد .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٦٨

٤٩٩٨ – سی فصل (فارسی)

از خواجه نصیرالدین طوسی .

(ذریعه ۱۲: ۲۹۱ – فارسی مشار: ۹۹٤ – احوال وآثار خواجه – مدرس رضوی :۲۲۵)

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر حلقه محمد وآله اجمعین. اما بعد بدانکه این مختصری است که خواجه نصیرالدین طوسی ره

انجام : وبراین قیاس اختصار نمودیم، زیاده براین را باید بمطولات رجوع نمود. قدتم بعون الله ... بید اقل الخلیقة محمد رضا بن میرزا عبدالرحیم خان تفرشی درشهر رجب المرجب ١٣١٤ .

خط نستعلیق محمدرضا بن میرزا عبدالرحمان تفرشی دررجب ۱۳۱۴ ، کاغذ فرنگی ، سطر ۱۳–۱۷ × ۸/۵ جلد مقوایی پوسیده با پارچهٔ مشکی ، ۲۲ × ۱۴/۵ دارای ۴۳ جدول نجومی، نشان وعنوان شنگرف، این نسخه بدرخواست شیخ حبیب‌الله در قم برشتهٔ تحریر درآمده است .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٦٩

٤٩٩٩ – مجموعه

دارای دوازده بخش .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٧٠

خط نسخ، کاتب محمد علی عبرت مصاجی نائینی ، تاریخ چهارشنبهٔ ۲۸ ج ۱-۱۳۵۴ کاغذفرنگی، سطر۱۷-۱۵ ، ۷×۱۵ ، اندازهٔ جلد۱۵×۲۳، این نسخه بدرخواست سیدنصرالله تقوی نوشته‌شده است .

۱- دیباچهٔ شرح قانون : (عربی)

از محمودبن مسعود شیرازی .

(کشف الظنون : ۱۳۱۳)

آغاز : بسمله . ان اولی مافتح به‌خطاب واحری ماابتدء به کتاب حمد الله المنعم بحیوة النفوس و صحة الاجسام . . . اما بعد فان احوج خلق الله تعالی الیه محمودبن مسعود الشیرازی ختم الله له بالحسنی یقول .

انجام : اذهوالبحر الذی یغترف العلماء من منارهوالشمس الذی یستضیءالفضلاء من انواره ... فان هذادعاء بشمل البرایا .

(۱ پ - ۸ پ)

۲- دیباچهٔ درةالتاج: (فارسی)

از قطب‌الدین محمود بن مسعود شیرازی ، درگذشتهٔ ۷۱۶ .

(کشف‌الظنون : ۷۳۸) .

آغاز : بسمله . رب انعمت فزد، اگر چه برضمیر ارباب کیاست‌وخاطر اصحاب فراست پوشیده نماند که نعمت‌جلال ربوبیت ووصف کمال الوهیت .

انجام : ایزد سبحانه و تعالی دولت ورفعت این‌خاندان مجدو کرم درتزاید داراد وجاه وحشمت این‌دودمان‌حسن وشیم درتصاعدانه‌المجیب‌اللطیف .

همان‌خط(۱۱پ۲۱ر) باهمان نشانها .

۳ ـ دیباچه«السرائر» : (عربی)

ازابی جعفرمحمدبن منصوربن‌احمد بن‌ادریس‌العجلی‌الحلی‌در گذشته۵۹۸.

نام کتاب که‌نسخهٔ‌ماد یباچهٔ آنست «السرائرلتحریرالفتاوی»است و در این مجموعه تنها دیباچهٔ کتاب نگاشته شده است .

(ذریعه ۱۲ : ۱۵۵) .

آغاز : بسمله . الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان فعدله و علمه‌البیان ففضله‌والبسه الایمان فجلله .

انجام : انه‌من‌اجود ماصنف‌فی‌فنه واسبقه‌لایفاء سنه‌واذهبه فی‌طریق‌البحث والدلیل والنظرلالرواته الصعیفه .. فانی تحریت فیه‌التحقیق وتنکبت ذلل کل طریق .

خط همان‌نسخ (۲۱پ-۲۴پ) .

۴ ـ دیباچهٔ«منتهی‌المطلب فی‌تحقیق‌المذهب» : (عربی)

ازجمال‌الدین ابومنصور حسن‌بن سدیدالدین یوسف ، علامهٔ حلی .

(مشار عربی . ۹۱۹)

آغاز : بسمله . الحمدلله‌المتفضل فلایبلغ مدحته‌الحامدون المنعم‌فلایحصی نعمه‌العادون،الکریم‌فلایحصرمدی کرمه‌الحاصرون .

انجام : ان کتابنا هذالایخلوعن مطالب دقیقة ومباحث‌عمیقة‌لم یوجد فی‌شیء من‌صحف‌الاولین ولم‌یسطرفی‌دفاترالاقدمین . . . وان‌یجعل‌ذالك خالصاًلوجهه‌علیه توکلت والیه‌انیب .

خط همان نسخ (۲۵ر-۲۸پ) .

۵ ـ دیباچهٔ « تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیة»:

از علامهٔ حلی، درگذشتهٔ ۷۲۶ .

(ذریعه ۳ : ۳۷۸) .

آغاز : بسمله . الحمدلله المتقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات المتنزه بعلوه عن مشارکة الممکنات، القادر علی ایجاد الموجودات .

انجام : وقال من اراد الله به خیراً یفقهه فی الدین وقال من حفظ من امتی اربعین حدیثاً ینتفعون به بعثه الله یوم القیمة فقیها .وعالماً ولنقتصر من المقدمة علی هذا .

خط همان نسخ (۲۹ر-۳۱پ).

۶ ـ دیباچهٔ مثنوی معنوی: (عربی)

از ضیاء الحق حسام الدین .

آغاز : بسمله . هذه الاسرار القدسیة و الانوار الروحیة و اللابحاث الخفیة و الالهامات الجلیة و الاشارات الغریبة.

انجام : الذی افرده الله سبحانه و تعالی بمحاسن الالطاف . . . سیدنا و مولانا جلال الحق والدین محمد بن محمد بن الحسین البکری البلخی الرومی عظم الله تعالی ذکره و قدس سره وایدنا بروحه آمین یارب العالمین .

خط همان نسخ (۳۲ر۳۲پ) درآغاز این دیباچه گفته شده است که این دیباچه ضیاء الحق حسام الدین بخط ولایت ازمثنویات قدیمه یافته شد، درپائین صفحه لغات دیباچه معنی شده است .

۷ ـ دیباچهٔ دفتر اول مثنوی : (عربی)

ازمولانا جلال الدین بلخی .

اغاز : هذاالکتاب المثنوی وهواصول اصول الدین فی کشف اسرار الوصول والیقین وهو فقه الله الاکبر وشرع الله الازهر .

انجام : السکت النظار الغیب الحضار الملوك تحت الاطمار اشراف القبایل اصحاب الفضایل انوار الدلایل امین یارب العالمین ، وهـذادعالایردفانه دعاء لاصناف البریة شامل، والحمدلله وحده وصلی الله . . . ونعم الوکیل .

خط همان نسخ (۳۲ پ-۳۳پ) .

۸ ـ دیباچهٔ دفتر دوم مثنوی : (فارسی)

از همو .

آغاز : بیان بعضی ازحکمت تاخیر این مجلد دوم که اگر جمله حکمت الهی بنده را معلوم شود در فوائدآن کاربنده ازآن کارفروماند .

انجام : عشق و محبت بی‌حساب جهةآن گفته‌اند، که صفت حق است بحقیقت و نسبت او . . . و اصحابه‌عزالمحجلین .

خط همان نسخ (۳۳پ-۳۴ر).

۹ ـ دیباچهٔ دفتر یکم مثنوی : (عربی)

از همو .

آغاز : الحکماءجنودالله تعالی فی الارض یقوی بهاارواح المریدین وینزه علمهم عن شائبةالجهل وعدلهم عن شائبةالظلم .

انجام : انانحن نزلناالذکر واناله لحافظون فمن بداله بعدماسمعه . .ولاحول ولاقوةالابالله العلی العظیم .

خط همان نسخ . (۲۴-۳۵ر) .

۱۰ ـ دیباچهٔ دفتر چهارم : (عربی)

از همو .

آغاز : الحمدلله حق حمده والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله وذریاته امابعد فهذا الظعن الرابع الی حسن المرابع واجل المنافع تسر قلوب العارفین بمطالعته .

انجام : رحم الله المتقدمین والمتأخرین . . . وخیر المؤنسین و خیر الوارثین وخیر المخاف لارزاق العابدین والزارعین والحارثین وصلی الله علی محمد واله وآله الاکرمین وعلی جمیع الانبیاء .

خط همان نسخ (۳۵ر-۳۵پ).

۱۱ ـ دیباچهٔ دفتر پنجم : (فارسی)

از همو .

آغاز : وعنده مفاتیح القلوب وصلی الله علی خیر خلقه وصحبه وعترته . این مجلد پنجم است از دفترهای مثنوی وبینات معنوی در بیان آنکه شریعت همچون شمعی است که ره مینماید .

انجام : شریعت علم است وطریقت عمل است . . . که فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملا صالحاً ولا یشرک بعبادة ربه ، وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه اجمعین .

خط همان نسخ ، (۳۵پ - ۳۶پ) .

۱۲ - دیباچهٔ دفتر ششم مثنوی : (فارسی)

از همو .

آغاز : مجلد ششم از دفترهای مثنوی وتبیان معنوی که مصباح ظلام وهم و شبهت وخیالات شك وریبت باشد .

انجام : وهمچون حاکم شهری که حکم او در آن شهر نافذ باشد، پس در ورای توابع آن شهر او حاکم نباشد. عصمنا الله من خبثه ... امین یارب العالمین .

خط همان نسخ (۳۶پ) درپایان دیباچهٔ دفتر ششم مختصر نقل قولهائی ازمولانا هست، باعنوان منقولست که روزی حضرت سلطان ولد... منقولست که روزی در حضور مولانا... منقولست که فرمود یکی بسروقت درویشی... منقولست که حضرت مولانا میفرمودند که در وجود آدمی سه هزار مار است .

۵۰۰۰ - محرق القلوب (فارسی)

از ملامهدی بن ابی‌ذر نراقی .

این کتاب در مرثیهٔ امامان و خاندان پیامبر و واقعهٔ کربلا تدوین یافته و مشتمل است بر ده مقدمه و بیست مجلس .

(فهرست حقوق : ۱۸٤- مشار فارسی : ۱٤۰٤ -فهرست حقوق: ۱۸٤) .

آغاز : بسمله و به نستعین. حمد وسپاس بی‌نهایت تحفهٔ بارگاه حکیمی است جلت عظمته که خاکدان دنیا را زندان این عاریت‌سرا .

انجام : از حضرت امام‌رضا وای بر او وای بر او وای بر او اینست زیـان

کاری بزرگ که علاجی ندارد واز برای او چاره‌ای متصور نیست لعنة‌الله علیه . . .
وبیلا وبیلا . تمت .

خط نستعلیق بی تاریخ ازاواخر قرن ۱۱ ق، ۲۸۷ ورق، کاغذ فرنگی ، سطر ۱۷، ۱۰-۱۷ × ۱۷، جلد تیماج مقوائی ضربی گل و بته‌دار ، اندازۀ جلد ۱۷/۵ × ۲۹، جدولبندی شده بازر .

شمارۀ دفتر : ۶۵۰۷۱

۵۰۰۱ ـ مجموعه

دارای شش بخش .

خط نسخ، تاریخ ذیقعده ۱۲۴۳، ۲۳۸ ورق، کاغذ فرنگی، سطر گوناگون، جلد روغنی باحاشیه زرین، اندازۀ جلد ۲۱ × ۱۴/۵، دو شماره ازمجموعه دارای تاریخهای ۱۲۴۳ وذی‌القعدۀ ۱۳۴۳ است، وکاتب آن‌دو رساله بنام عبدالله بن احمد است که ازخود به‌همنام أب المصطفوی ابن احمد بن عبدالله یاد کرده ، دارای یک سرلوح لاجوردوزرین وشنگرف ومشکی وسپید، جدول زرین مشکی ولاژورد، ستونها وکمند زرین و مشکی درپایان مهر بنام (عبده هدایت‌الله) .

شمارۀ دفتر : ۶۵۰۷۲

۱ـ انوار الربیع فی انواع البدیع : (عربی)

از سید صدرالدین علی بن نظام الدین احمد حسینی دشتکی شیرازی معروف بسید علی خان مدنی، در گذشتۀ ۱۱۱۸ .

(ذریعه ۲ : ٤٢٦)

آغاز : بسمله . الحمد لله بدیع السموات والارض‌والصلاة علی نبیه و آله الهادین الی‌السنة والفرض.یا من انشاء بدیع الوجود‌بحسن‌ابتدائه .

انجام : ومن‌الشفاء ونالوالفوز بالنعم. کتب‌هذا الکتاب‌المشتمل علی‌الابواب الموسوم بانوار الربیع‌والمرقوم بانواع البدیع حسب الامر صاحب الجلال ...میرزا ابوالحسن خان السید الجلیل‌الجمیل... علی‌یدالفقیر الموسوم‌باسم‌اب‌المصطفوی‌بن احمدبن عبدالله‌بن محمد الفسوی فی‌یوم‌الاثنین شهرذیقعده سنه ۱۲۴۲ .

(۱ پ-۱۸۶ ر)کاغذ فرنگی، سطر ۲۸-۱۰ × ۱۶/۵،عنوان‌شنگرف، کمند زرین و مشکی،خط نسخ اب المصطفوی بن‌احمد بن عبدالله، تاریخ دوشنبهٔ ذی‌القعده ۱۲۴۲ ، ستونها زرین و مشکی ، در ۱۸۶ پ چهار ستون‌اشعار .

۲- بیست باب : (فارسی)

از خواجه نصیرالدین محمدبن محمدبن الحسن طوس‌در گذشتهٔ ۶۷۲ بیست باب گزیده ایست از کتاب بزرگ او که معروف بصدباب دراسطرلاب‌است و خودآنرا بدین نام نخوانده است، این کتاب چندبار بچاپ رسیده است و یکبار در ۱۳۳۵ بکوشش آقای مدرس رضوی.

(ذریعه ۳ : ۱۸۷ . آثار واحوال خواجه - مدرس‌رضوی -فهرست دانشگاه ٤ : ۸٤۱) .

آغاز : این مختصریست درمعرفت اسطرلاب مشتمل بر بیست باب،باب اول در القاب و خطوط و دوایر اسطرلاب .

انجام : بیشتر اسطرلابها این کواکب را نقش کنند،هر که آنرا بشناسد چنانکه در اشتباه نیفتد اورا درین‌باب کفایت باشد. اینست‌کافی‌سخن در معرفت اسطرلاب. والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب .

خط همان نسخ (۱۸۹ پ-۱۹۵ ر) باهمان نشانیها .

۳ـ منظومه دررمل : (فارسی)

آغاز : بسمله . الحمد لله رب العالمین ، والعاقبة للمتقین ... اما بعد این مختصریست در علم رمل نظم کرده تا مبتدیان را یاد گرفتن و بکاربستن آسان باشد والله اعلم .

بعد حمد خدا ونعمت رسول نظم ابیات رمل شد منقول

انجام :

گر نداری تو این سخن مهمل مشکل رمل گرددت همه حل

خط همان نسخ (۱۹۵پ- ۱۹۹ ر) در چهارستون، ستونهازرین ومشکی با عنوانهای شنگرف .

۴ـ فرائد الفوائد : (عربی)

ازخواجه ابوالقاسم لیثی سمرقندی درسه عقد و پنج فریده .

(ذریعه ۱٤۱:۱٦)

آغاز : بسمله . الحمد لواهب العطیة و الصلاة علی خیر البریة ... اما بعد فان معانی الاستعارة و ما یتعلق بها قد ذکرت فی الکتب مفصلة . . . فنظمت فرائد فوائد تتعلق بتحقیق معانی الاستعارات و قراینها فی ثلثة عقود .

خط همان نسخ (۱۹۹ر-۱۹۹ پ) عنوانهاشنگرف درهامش حاشیه‌هایی باخط نسخ ریز با علامتهای منه رحمه‌الله، منه مدظله هست .

۵ـ مختصر فی الحدود : (عربی)

گویا این مختصری از کتاب شرح مواقف شریف جرجانی باشد که درباره مبدء ومعادووجود و ذات وصفات با عنوانهای الوجود ، العدم ، القدیم ، العلة ، المعلول الکیف، الصفةوجزاینهاتحریریافتهاست .

آغاز : بسمله . هذا مختصر فی الحـدود جمعه بعض الفضلاء ، اصول الکلام هو الذی یبحث فیه عن ذات الله وصفاته والمبدء والمعاد .

انجام : و الامام هوالذی به الریاسةالعامة فی الدین والدنیا جمیعاً والثواب هو اعطاء ما یلایم الطبع والعقاب هو اعطـاء ماینافی الطبع ... الایمان تصدیق ما یجب تصدیقه عن دین محمد صلی الله علیه وآله .

خط همان نسخ (۲۰۰ پ) درعنوان این صفحه باشنگرف «من قول المحقق الشریف قدس سره » نوشته شده است، گفتاردر ۲۱ سطر است.

۶ـ زبدةالاصول : (عربی)

ازشیخ بهائی، محمدبن حسین جبعی عاملی، در گذشتهٔ ۱۰۳۰ .

(ذریعه ۱۲ : ۱۹)

آغاز : بسمله . ابهی اصل یبتنی علیه الخطاب و اولی قول فصل ینتمی الیه اوالالباب حمد من تنزه عن وصمةالتحدید والقیاس .

انجام : ماهو اقرب الی التقوی ... قدفرغ من تحریر هذه الرسالة البهائیة الموسومة بزبدةالاصول .عبدالله بن احمد الفانی فی شهر ذی القعدة سنه ۱۲۴۳ .

خط نسخ، کاتب عبدالله بن احمد فانی تاریخ ذیقعده ۱۲۴۳ (۲۱ پ ۲۲۸ ر) سطر ۹ـ۸ ۱۵ × ۸ بامهر (عبده هدایت‌الله) .

۵۰۰۲ ـ کتاب دعا (فارسی ـ عربی)

سورهٔ یاسین و ادعیه و اعمال ماه رمضان است. این دفتر با سوره یاسین آغاز شده سپس بترتیب اعمال ماه رمضان ، دعای سحر ، نماز های شبهای رمضان ، دعاهای سی روزه ماه رمضان ، دعای وداع رمضان ، زیارت نامهٔ مخصوص شب قدر را گرد آورده است .

آغاز : بسمله. سوره یس ثلثون و ثلث آیة وهی مکیة یس..

انجام : فاشفع لی عند ربك یاذا الجلال والاکرام .

خط نسخ بی‌تاریخ ، از قرن ۱۳ ق، ۲۷ برگ، کاغذ فرنگی سطر ۱۲، ۱۱ × ۶ نوع، جلد تیماج یك‌لائی تریاکی، اندازهٔ جلد ۹/۵ × ۱۳/۵ جدول بندی شده، صفحهٔ اول ودوم دارای سرلوح زر .

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۷۳

۵۰۰۳ ـ مجموعه

دارای سه بخش

خط نستعلیق ، کاتب سیدمحمدالحسینی ۱۰۹۲ ، ۲۲۶ ورق ، کاغذ فرنگی، سطر مختلف ۷ × ۱۵/۵ ، نوع جلد تیماج مقوائی قرمز لولادار، اندازهٔ جلد ۱۲ × ۲۱/۵ .

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۷۴

۱ــ المشاعر : (عربی)

ازصدرالدین محمدشیرازی (ملاصدرا) .

در یك فاتحه و دو موقف تنظیم یافته : فاتحه در تحقیق مفهوم وجود و موقف اول درمجعول اول وموقف دوم در کیفیت جعل.

(فهرست عربی مشارص ۸٤٥) .

آغاز : بسمله . نحمدالله و نستعین بقوته التی اقام بها ملکوت الارض والسماء .

انجام : و اذا استکمل بالعلم و الکمال بلغ الی درجة العقل الفعال فیه وقف ترتیب الخیر والجود واتصل باوله آخر دائرة الوجود .

خط نستعلیق ، کاتب سید محمد حسینی ، تاریخ رمضان ۱۰۹۲ ق

(۱ر ــ ۲۰ ر پ) کاغذ فرنگی، سطر ۲۱ جلدتیماج مقوائی قرمز ، آغازمباحث با شنگرف نوشته شده است .

۲ ــ فصل فی ان عذاب القبر حق : (عربی)

با چند فصل دیگر در معاد گویا از همو

(نوشته رمضان ۱۰۹۲) (۳۰ ر ــ ۲۹ ر)

۳ــ المبداء و المعاد : (عربی)

از همو .

آغاز : بسمله.سبحانك اللهم یامبدع المبادی والعلل وغایة الثوانی والاول

انجام : حارس السالکین الی جوارالله تعالی وکافل المحققین نائباً عن رسول رب العالمین بحفظ حدودالله ... والحرام .

خط نستعلیق، کاتب همان سید محمد حسینی ، تاریخ دوشنبهٔ ۲۳ شعبان ۱۰۹۷ ق

(۲۹ - ۲۲۶) کاغذ فرنگی سطر ۲۳ .

٥٠٠٤ ـ ترجمهٔ خلاصة الحساب (فارسی)

ترجمه شاید از روشن‌علی جاون پوری نظمی فرزند نادعلی انصاری در گذشتهٔ نزدیك ۱۸۱۰ م باشد (نسخه‌های خطی ٤ : ۲۸)

ترجمه‌ایست تحت اللفظی، و بطریق مزج آمده، اصل کتاب بر یك مقدمه و ده باب ترتیب یافته است و نسخه در آخر افتادگی دارد.

آغاز : بسمله و بدثقتی نحمدك یا من لا یحیط نعمه‌عدد، سپاس میکنم تو را ای آنکه احاطه نمیکند بفراهم آوردن نعمتهای او هیچ عدد.

خط متن نسخ و ترجمه نستعلیق بی‌تاریخ ازقرن ۱۲ ، ۲۷ برگ ، کاغذ اصفهانی ، سطر ۱۷ ، ۸/۵ × ۱۴ ، جلد تیماج مقوائی مشکی ضربی که یك رواز جلد آن افتاده، ۱۵/۵ × ۲۱/۵ ، اول نسخه باجدولی تحت عنوان عدد مجموع القرآن مع البسملة، عددمجموع الکلام بلابسمله. سپس صفحات واوراق سفید بسیار آنگاه ، اصل کتاب میرسد روی عبارات متن با شنگرف خط کشیده شده است.

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٧٥

٥٠٠٥ ـ دیوان (فارسی)

از حافظ شیرازی ، شمس الدین محمد بن کمال الدین در گذشتهٔ بسال ۷۹۱ .

آغاز :

جوزا سحر نهاد حمایل برابرم یعنی غلام شاهم وسوگند میخورم

انجام :

از بیم مصادره نمیبارد شاخ گز جیب شکوفه سیم بیرون آرد

خط نستعلیق ، بی‌تاریخ ،از قرن ۱۰، ۱۷۴ برگ اصفهانی، سطر ۱۴-۱۳
۱۰ × ۱۹ جلد تیماج مقوائی وسط گل و بوته ، ۱۵/۵ × ۲۶/۴ ، پیشانی زرد و آبی و قرمز و گلی ـ در ورق ۹ سرلوحه‌ای رنگارنگ دارد که با غزل معروف الا یا ایها الساقی اوشروع میشود ، به دور سطور بازرومرکب آبی خط کشیده شده، برخی اشعار بشکل چلیپا آمده .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٧٦

٥٠٠٦ ـ دیوان (فارسی)

ازخاقانی شیروانی، ابو بدیل افضل الدین ابراهیم بن علی نجار معروف بحسان العجم ، درگذشتهٔ ۵۸۲ نسخه قصاید وغزلیات اوست .
(الذریعه ۹ : ۲۸۰ ـ مشار فارسی: ۸۲۸)
آغاز : بسمله . عروس عـافیت آنکه قبول کرد مرا .
انجام : این دعوت را بگاه تهلیل آمین آمین کناد جبریل

خط نستعلیق، کاتب عبرت مصاحبی نائینی(کاتب نسخه‌هایی برای تقوی) ۱۰ ورق اول فهرست و ۳۵۹ برگ متن دیوان ، کاغذفرنگی ، سطر ۱۷ و حاشیه ۳۲ ، جلد تیماج ضربی ۱۱/۵ × ۱۸/۵ ، زرکوب تریاکی، زمینهٔ گل و بوته‌هـا سیاه، دارای روپوش، یك سرلوح زروشنگرف ولاجوردوزرنگار وسیاه وسپید وسبز در آغاز، تمام کتاب دارای کمند زر وزنگار، وجدول زر وزنگار ، میان ابیات خط کشی بزر، چند ورقی درپایان فصلهای کتاب وسه ورق آخر سفید وخط کشی شده است، سطرها راسته، حاشیه بصورت چلیپااست ، عنوانهـا و عددها و نشانه‌ها شنگرف، پشت ورق پیش‌از فهرست : مهر بیضی شکل نصرالله التقوی هست .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٧٧

۵۰۰۷ - مجموعه

دارای دو بخش .

خط نسخ بی تاریخ ازسدهٔ ۱۴ ، کاغذ فرنگی ، سطر ۱۵،۱۳ × ۲۴/۵ جلد تیماج زرد ۲۰/۵ × ۳۳/۵ . پشت قرمز شمارهٔ ۱ (۳پ - ۴۴۳پ) دارای یک سرلوح اکلیلی و رنگهای شنگرف ولاجورد و آبی و سپید و سبز ، تمام کتاب دارای کمند سیاه ، وجدول زروشنگرف ولاجورد و زنگار ، صفحات طلااندازی شده ، عنوانها و نشانه‌ها شنگرف ، دوورق اول سفید ، یك ورق دروسط کتاب پاره شده است ، درورق پشت فهرست مهر : بیضی شکل نصرالله تقوی ، پاره‌ای ازصفحات دارای هامش است.

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۷۸

۱ - نزهة‌الاخبار : (فارسی)

جغرافیای ناحیهٔ فارس و تاریخ قاجاریه وعده‌ای ازوزرا و تذکرهٔ شاعران است ازمحمد جعفر حقایق نگارخورموجی درگذشتهٔ ۱۳۰۱ .

(ریحانه ۱ : ۳۳۲) .

آغاز : بسمله . حمد له ... بعد عرض مینماید اقل سادات ... محمد جعفر الملقب بحقایق نگار که مسقط الرأس اجداد این بندهٔ ضعیف قریه المدعوة بخور موج من قراء دشتستان فارس . . . میلادم درذی‌قعدهٔ سال یکهزار و دویست و بیست وپنج در دارالعلم شیراز است ...

انجام :

تا بدامان تو ما دست تولا زده‌ایم بتولای تو برهردو جهان پا زده‌ایم

جای دیوانه چو درشهر ندادند بما من و دل چند گهی خیمه بصحرا زده‌ایم

۲ـ آئینهٔ‌مظفری : (فارسی)

ازمحمد جعفرحقایق نگارخورموجی،درگذشتهٔ ۱۳۰۱ تاریخ و جغرافیای عمومی‌است ازممالك ربع مسکون ، پادشاهان‌پیش‌ازاسلام، خلفا ، پادشاهان‌بعد از اسلام و جغرافیای عمومی .

آغاز : جلد دوم مسمی‌به‌آئینهٔ مظفری ... یونان وایران ازده درجهٔ شمالی خطا استواء اول‌معموره داشته‌اند...

انجام : چهارسال درمملکت سوئدبود که ازداردنیا ارتحال نمود.

خط نسخ‌بی‌تاریخ‌سدهٔ ۱۴ (۴۳۳ پ ـ ۵۸۲ ر) کاغذ فرنگی،سطر۱۵ وجدول‌اکلیل‌وشنگرف ولاجورد وزنگار ، صفحات طلا افشان ، وپاره‌ای‌ازصفحات دارای هامش است .

۵۰۰۸ ـ مجموعه

دارای بیست و هشت بخش .

خط شکسته نستعلیق،علی‌اشرف‌باتاریخ‌هایی ازسدهٔ ۱۱سطر۲۳-۹ × ۱۴ رویه تیماج مشکی ۱۵/۵ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی، باسه‌سر فصل و آرایشهای زرین ، جدول‌وکمند بزر ورنگها ، عنوان‌لاژورد وشنگرف درزمینهٔ زر ، کاغذ رنگی‌کناره سرخ .

شمارهٔ دفتر: ٦٥٠٧٩

۱ـ جنگ : (عربی ـ فارسی)

حاوی احادیث ، سخنان کوتاه پند آمیزحضرت علی ، اشعار وجزآنها.
(۱ پ ـ ٤ پوسپس درمیان رساله ها)

۲ـ مکاتیب : (فارسی)

از قطب محیی شیرازی .

آغاز : آدمی را یکنوع معامله واجبست ...

انجام : برهنه پای رفتن ازحسن ادب وغایت تعظیم بود

و درپایان دفتر .

۳ـ جبر وقدر : (فارسی)

از خواجه نصیر الدین طوسی ، محمدبن محمدبن حسن م ۶۷۲ در ده فصل:

۱ـ درحکایت مذاهب .

۲ـ دروجوب و امکان وامتناع .

۳ـ دراسباب و علل.

٤ـ مسبب ازسبب صادرشود.

٥ـ کیفیت استناد

٦ـ وجوب فعل منافی اختیار نیست .

۷ـ قوای انسانی.

۸ـ اراده وقدرت

۹ـ حاصل مباحث فوق.

۱۰ـ اختیار باریتعالی .

(الذریعه٥ : ۸۳ـ فهرست مشار: ٤۷۸ ـ فهرست مجلس ۱٤: ۲۲۹) .

آغاز : بسمله . حمد له ... اما بعد بحکم آنکه بعضی از برادران برسبیل حسن الظن بمحرر این سواد بتصور آنکه درمباحث عقلی چشم دیداری دارد اقتراح کردند که ... در مسئله جبر وقدر ... تحریر کند .

انجام : از این که اینجا فاعل بذات گویند و بس و یراجمال دانند که هرچه مفهوم و متخیل و محسوس خلق ... و از آن تنزیه هم منزه ... اذا بلغ الکلام الی الله تعالی فاسکتوا . تمت الرسالة ...

خط نستعلیق شکسته کاتب میرزاعلی ادیب، تاریخ ۱۰۶۹ (۵ پ-۱۶ ر) کاغذ سپاهانی - سطرها مختلف، دارای یك سر فصل زرولاجوردوز نگار، بعضی ستونها چلیپا و برخی بطول کاغذ، وقسمت کمی هم راست نوشته شده است، میان ستونها خط کشی بزر وسیاه، عنوانها ونشانه‌ها شنگرف ، اول و آخر ستونها مثلثی بزرولاجورد ، کاغذ هامش رنگی برنگهای : قرمز وزردولاجورد ، در ورق ۷ ر : مقاله‌ای فارسی در بارهٔ : محال بودن عدم ، هست .

۴-رسالة فی التقلید : (عربی)

از عبداللطیف بن علی الجامعی ، گزارشی است بر رسالهٔ « التقلید »شیخ حسن ابن شهید ثانی ورد آن . در گذشتهٔ محرم ۱۰۱۱ .

(ریحانه ۲ : ۴۴۳-ذریعه۴ : ۳۹۱ و ۳۹۲) .

آغاز : اما بعد حمد الله علی نواله . . . فیقول المفتقر الی عفوالله تعالی عبد اللطیف بن علی الجامعی... وقفت علی کلام فی بحث التقلید لشیخنا... الحسن بن زین الدین ... الشهید ... فاحببت ایراده مع مایرد علیه ...

انجام : توضیح ذلك قوله تعالی: و ما کنا معذبین حتی نبعث رسولا. سواء کان المراد من الرسول هو الانسان اوالاعم منه وقد اجیز بعقاب کل من خالف الحق وانعقد علیه الاجماع کما ذکر العلامة والشهید وغیرهم . والله الهادی .. تم ..:

خط نستعلیق وشکسته، کاتب علی اشرف (۱۲ پ-۱۷ ر) ازهمان، تاریخها سطر بین ۴۱ و ۴۲ .

۵ـ حديقة الحقيقه . (فارسی)

از حکیم سنائی ، ابوالمجد مجدودبن آدم ٤٦٤ـ٥٢٥ گزیده‌ای از آنست .
(الذریعه۹ : ٤٧١ و ٦ : ۳۸۲ فهرست دانشگاه ۲ : ٥٥٦ ، فهرست سپهسالار ۲ : ٤٩٣) .

آغاز : بسمله . . . .

حمدوشکرخدا علی‌الاطلاق ذات حق را سزد باستحقاق

انجام :

پانصد و بیست وپنج گشته تمام پانصد وبیست و چهار رفته زعام
باد بر مصطفـی درود و سلام ابـد الدهر صد هـزاران عـام
بتاریخ ۱۲ شهر شعبان المعظم من‌شهور ١٠٦٨ .

خط نستعلیق وشکسته کاتب همان‌علی‌اشرف.تاریخ۱۰۶۸(۱۷ پ‌ـ۳۳ر)
کاغذ همان،سطرهامختلف ،دارای پیشانی زر ولاجوردوزنگار، عنوانها ونشانه‌ها
شنگرف ، چلیپا ، دربرخی از صفحه‌ها ۳ ودربرخی ۴ یا ۵ ستون اشعار نوشته
شده،و میان ستونها خط‌کشی به‌زروسیاه ، دارای‌کمند زر ولاجورد و سیاه ، و
جدول زرولاجورد وسیاه ، اشعار درمتن وحاشیه‌نوشته شده .

۶ـ مثنوی معراج الخیال : (فارسی)

ازملاعلی رضا تجلی .
(ذریعه ۹ : ١٦٧ ـ فهرست مشار: ١٤٥٨ـ فهرست ملی ۱: ۹٤، ۲۰۲)

آغاز :

درسرم دیگر همای عشق‌بار ریخت‌طبع آشیان‌ازخارخار.

انجام :

در گل‌سرخ از نم‌اوفتاده لآلی باغ مزین چو صدرمجلس‌عالی

خط نستعلیق وشکسته کاتب همان‌علی‌اشرف (۱۸ پ –۲۳ر) کاغذ همان،سطر مختلف .

۷ـ اوصاف الاشراف : (فارسی)

ازخواجه نصیرالدین طوسی . باشاره محمد بن بهاءِ الدین محمد جوینی تألیف نموده‌وترجمه عربی آن‌از گرگانی در (۱۱۱ ب حقوق) هست .

سیراولیا و مکارم اخلاق است .

(الذریعه۲ : ۴۷۷فهرست‌مشار: ۱۸۰ ـ احوال‌وآثارخواجه : ۲۵۹ ـفهرست حقوق : ۲۰)

نسخه‌در ٦ باب :

باب اول در مبدء حرکت،در ٦ فصل .

باب دوم درازالت‌عوایق،در٦ فصل.

باب سوم‌در سیروسلوك، در٦ فصل .

باب چهارم درذکر احوالی که مقارن سلوك‌حادث شود ، در٦ فصل .

باب پنجم درذکراحوالی که اهل وصول را با شد ، در٦ فصل .

باب ششم در فنا .

آغاز : بسمله ... سپاس بی‌قیاس بارخدایرا که عقل‌را قوهٔ اطلاع بر حقیقت او نیست...امـابعدمحررایـن‌رساله ومقرراین‌مقاله را بعد ازتحریر کتابی که موسوم است باخلاق ناصری‌و...مختصری دربیان سیراولیا وروش‌اهل‌بینش‌برقاعدهٔ سالکان طریقت ... وآنرا«اوصاف‌الاشراف»نام نهاد .

انجام : کل من‌علیها فان ... و هرچه دروهم آید و هرچه عقل بآن منتفی شود. الیه یرجع الامرکله . اینست‌آنچه خواستیم در این مختصربیان کنیم واینجا سخن منقطع شد. والسلام علی‌من اتبع‌الهدی .

خط نستعلیق و شکسته کاتب همان علی‌اشرف (۱۱۳ پ - ۱۳۲ ر)

سطرها مختلف راست‌وچلیا، عنوانها ونشانه‌ها شنگرف ، دارای پیشانی زرولاجورد وزنگار ، کاغذ رنگی‌سرخ وزرافشان ،وطلااندازی‌شده ،ودرای کمند زر ولاجورد و جدول زر ولاجورد وزنگار ، ستون بندی شده وبین‌ستونها خط‌کشی بزر.

۸ـ احادیث متفرقة : (عربی)

احادیث واخباری که ازپیغمبروائمه نقل شده .

خط نستعلیق‌وشکسته ،کاتب علی‌اشرف،کاغذ همان. سطرمختلف ،عنوانها و نشانه‌ها شنگرف .

۹ - تفسیر: (فارسی)

بخشی از تفسیرملاحسین بن‌علی واعظ کاشفی ، درگذشتهٔ ۹۱۰ است .
(ذریعه۵ : ۲٦۵ و٤ : ۳۱۰) .

آغاز : قوله تعالی : تعزمن‌تشاء و تذل من تشاء . در تفسیربیضاوی‌آورده که سلطان محمود غزنوی در وقت عزیمت بسومنات . . .

همان خط (۱۴۲ر- ۱۴۴پ) .

۱۰ـ سخنان کوتاه و احادیث : (فارسی)

سخنان کوتاه ازپیامبر، و اخبار و احادیث شیعی ، با ترجمهٔ لفظی .
آغاز : خطبه‌حضرت رسول : فرمود که . . . مؤمن نیست هیچ بنده‌تاآنکه به برادر مسلمان همان خواهد که جهت نفس خود . . .

خط همان (۱۴۶ر-۱۴۶پ) .

۱۱-رسالهای عرفانی: (فارسی)

گفتاریست در سیروسلوک .

آغاز : بدان ای عزیز که ملوک وسلاطین وارسمی است . . .

انجام : وآن دو گوشواره دوفرزند . . . بحرمت این نامها . . .

همان خط (۱۴۶پ-۱۵۳) .

۱۲- نامه (عینیه) : (فارسی)

از غزالی بعین القضاة همدانی .

(فهرست مجلس ۲ : ٢١٦)

آغاز : بسمله . سلام الله علی الولد الاعز عین القضاة . . . قال الله تعالی : ان هذه تذکرة .

انجام : وسعادت مساعد و اقبال موافق .

سپس مطالبی پراکنده از حکایتها و از کتاب «جام گیتی نما» مجلس ۸۷ «امالی» صدوق .

۱۳-کنز الفوائد : (عربی)

از امام محمد غزالی .

(ریحانة الادب ۳ : ۱۵۲) .

آغاز : اعلم ایها الاخ الصالح . . . اقل ما یجب اعتقاده . . . قول لا اله الا الله . . .

انجام : شرحنا فی کتاب « قواعد العقاید » .

همان خط (۱۷۴ پ - ۱۷۵ ر) .

۱۴ـ الوصیة : (عربی)

از علامهٔ حلی ، به فرزندش فخرالمحققین ،که در اواخـر « قواعد » او آمده است .

آغاز : . . . اعلم یابنی اعانك الله علی طاعته ووفقك لفعل الخیر . . .

پایان : هی وصیتی الیك والله خلیفتی علیك . و السلام علیك . . .

۱۵ ـ نورس خیال: (فارسی)

از ظهوری ترشیزی ، نـورالدین محمد ، در ستایش ابراهیم عادلشاه بـه نثر ونظم .

آغاز : سرود سرایان عشرتکه قال که بنورس . . .

همان خط .

۱۶ ـ مقاله : (فارسی)

بنقل از اسحاق بن ابراهیم موصلی .

آغاز : اسحاق بن ابراهیم . . . ازاکابر بغداد ومقربان دارالخلافه بود ...

۱۷ـ اشعاری ازخلاق المعانی :

آغاز :

چـو بخت تیرهٔ من روی نهاد آغاز مـرا بمحضر صدر جهان کشید نیاز

۱۸ ـ الحدیث (عربی)

بنقل از کتاب دیلمی، کامل وجز آنها .

آغاز : ذکر ابن الکثیر فی الکامل فی حوادث سنة ثلاث وعشرین وستمائة ان صدیقات لهم اصطاد . . .

انجام : فدعاله امیر المؤمنین ووضع المقطوع علی مواضعه فصح وصلی کما کان.

(۱۸۲پ تا ۱۸۳پ) همان خط وهمان نشانیها .

۱۹ـ تفسیر نیشابوری: (عربی)

از حسن بن محمد بن حبیب واعظ نیشابوری درگذشتهٔ ۴۰۶ .

قسمتی ازآن تفسیر وحکایات و احادیث .

(ریحانه ٤ : ۲٦۱) .

آغاز : وللناس فی آلم وما یجری مجراه من فواتح السور قولان .

۲۰ ـ رسالة عرفانية : (عربی)

از شیخ نجم الدین کبری ، احمد بن عمر بن محمد صوفی خوارزمی .

م ٦۱۰ یا ٦۱۸ . درهامش . (ریحانه ٤ : ص ۱۷۲)

در ده اصل :

۱ ـ توبه .

۲ ـ زهد .

۳ ـ توکل .

٤ ـ قناعت .

۵ ـ عزلت .

٦ ـ ملازمت ذکر .

۷ ـ توجه بخدا .

۸ ـ صبر .

۹ ـ مراقبت .

۱۰ ـ رضا .

آغاز : بسمله . قال الشیخ الامام قدوةالواصلین الشیخ نجم‌الدین‌الکبری قدس سره الطریق الی‌الله‌تعالی بعددانفاس‌الخلایق . . .

انجام : ویشاهداحوالهم کمن مثله فـی‌الظلمات : ای کمن یبقی فی ظلمات الشجرة للانسانیة لیس بخـارج منها . . . الولایة و النبوة . فافهم . انشاء . . . . تمت‌الرسالة .

(۱۳۷ پ ـ ۱۳۹ ر) .

۲۱ـاحادیث: (عربی ـ فارسی)

بنقل از عبدالله بن مبارك وغیره وپرا کنده هایی از کشکول و نان وحلوای شیخ بهائی .

خط نسخ، کاتب همان علی اشرف، (۱۷۱رتـا ـ ۱۷۴ ر) .

۲۲ ـ کلمات‌القصار : (عربی)

از ابو عثمان عمروبن بحر جاحظ ، سخنان حضرت علی است .

آغاز : بسمله . قال ابوعثمان عمروبن بحر الجاحظ : أن لامیرالمؤمنین‌ابی الحسن‌علی بن‌ابی‌طالب علیه‌السلام : مائةكلمة یفی کل کلمة منهابالف من محاسن حکم . . . لو کشف‌الغطاء ماأز ددت یقیناً . . .

انجام : ما اضمراحدشیئاًالا اظهره‌الله فی‌فلتات لسانه وصفحات وجه . . . وسلم تسلیماً کثیراً .

ـوسپس پراکنده‌هایی درپندواندرز واخلاقیات .

خط نستعلق،همان علی اشرف، (۱۵۷پ ـ ۱۵۸ر) .

۲۳ ـ تفسیر حدیث‌الصلواة : (عربی)

از عبدالرحمان حسینی ونقل ازشیخ بهاء الدین عاملی .

آغاز : بسمله . سمعت‌السیدالاجل‌قدوةالاصفیاء . . عبدالرحمان‌الحسینی...

قال : کثرقول العلماء فی‌توجیه . . . اللهم صل‌علی محمد وعلی آل محمد کماصلیت علی ابراهیم . . .

انجام : یکون‌المشبه به اقوی من‌المشبه کمالایخفی‌علی‌المتأمل .

خط نستعلیق، کاتب‌علی‌اشرف ، بی‌تاریخ‌ازقرن‌یازدهم(۱۶۳ر-۱۶۳پ)

کاغذهمان،سطرمختلف .

۲۴ـ سخنانی که صاحب نفائس‌الفنون از سلطان محمداستماع نموده است :

سپس حکایـاتی وشعرهایی‌از قطب محیی شیرازی،غزالی ، باباطـاهر ، ابو سعید ابـوالخیر ، حافظ وفخررازی .

آغاز : . . .ازآنجمله‌آنست که‌روزی واعظی برسرمنبردرفضیلت صلوات...

انجام : تعجب نمودند .

۲۵ـ داستانی‌راجع‌به ورودشیخ‌مفیددرمجلس قاضی‌القضاة : (عربی)

بخطهمان علی‌اشرف

۲۶ ـ اشعاری از: فیضی‌دکنی،کلیم ومشتاق : (فارسی)

همان علی اشرف (۱۶۸پ ـ ۱۶۹ر) .

۲۷ ـ اشعاری ازعلی اشرف :

باعنوان اللمحرر

(۱۸۷ر) .

۲۸ ـ فصل در مراتب عشق: (فارسی)

آغاز : حکما گفته‌اند اول مرتبه از مراتب عشق دلبستگی و میل نفس است.

۵۰۰۹ ـ ذخیرهٔ خوارزمشاهی (فارسی)

از زین‌الدین امیر مرتضی ابو ابراهیم اسماعیل بن حسین بن حسن جرجانی ، در گذشتهٔ ۵۳۵ یـا ۵۳۱ درپزشکی ، بنام علاء الدین تکش خـوارزمشاه ، درده گفتار ساخته است .

(ذریعه ۱۰ : ۱۰ ـ فهرست فارسی مشار : ۲۲۵۶ـ کشف الظنون : ذخیره فهرست ادبیات : ۲۷۸) .

آغاز : (افتاده) دایم گردد چنانك هواء تابستان خاصه اندر ولایتهای گرم تن را لاغر کند ورنگ را زرد کند واخلاط را اندرتن بسوزاند . . . بـاب هفتم اندر شناختن حالهای فصلها ...

انجام : کش شود . تمام شد کتاب پنجم اندر ذخیرهٔ خوارزمشاهی بحمدالله ، والصلاة والسلام علی محمد و آله . بعدازاین گفتار ششم درمعالجات از فرق تا قدم یاد کرده شود ... (خوانده نشد) .

خط نسخ . کاتب ... بهروزی (خوانده نشد) سنة عشر (خوانده نشد) . سدهٔ هشتم . ۲۴۷ برگ . کاغذ سمرقندی . سطر ۲۵ ـ ۱۷ × ۲۴ . جلد تیماج قهوه‌یی ضربی . آغاز در باب ششم از گفتار یکم افتاده است و درپایان گـفتار ششم کتاب بانجام میرسد . برگهای آخر کتاب وصالی شده و کمی از

سطرها بزیر وصالی رفته و نو نویس شده است . عنوانها به نسخ درشت مشکی وشنگرف(کلیشه) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٩٢

٥٠١٠ - تحریر الاحکام الشرعیه علی مذهب الامامیه (عربی)

ازعلامهٔ حلی ، ابومنصور حسن بن سدیدالدین یوسف. درفقه شیعه که در تهران بسال ١٣١٤ ق بچاپ رسیده‌است .

(ذریعه ٣ : ٣٧٨–فهرست عربی مشار : ١٦٣) .

آغاز : بسمله . الحمدلله المتقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات .

انجام : وایراد مابلغنا من الکلام الفضلاء ، و من ارادالغایة و قصدالنهایة فعلیه بکتابنا الموسوم بمنتهی المطلب فی تحقیق المذهب .

خط نسخ . کاتب: بی‌نام و بی‌نشان‌و بی‌تاریخ‌ازسدهٔ‌یازدهم . ٥٨٩ برگ کاغذسپاهانی . سطر٢٣ – ١۴ × ٢٣ .جلدقهوه‌یی طلاکوب . اندازهٔ‌جلد٢٣ × ٣۴ نسخه‌کامل‌است . بایك سرلوح . دوصفحهٔ آغاز درمیان‌سطرها بازرولاژورد و مشکی نقاشی‌شده‌است . عنوان ونشان‌شنگرف . جدول‌لاژورد ومشکی‌وزروشنگرف برگهای‌آخر کتاب آبخوردگی دارد ولی‌بمتن لطمه‌ای نرسیده‌است . بامهرچهار گوش (عبده‌الراجی عزیز) ومهر گرد (همیشه ازدل وپیوسته ازجان ، غلام‌مرتضی باشد اسدخان) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٩٣

٥٠١١ - من لا یحضره الفقیه (عربی)

ازابن بابویه قمی ، محمدبن علی‌بن بابویه، یکی‌از کتابهای‌چهارگانه شیعه است که‌بارها درهند وعراق وایران بچاپ رسیده است .

(فهرست عربی مشار : ۹۰۵) .

آغاز : بسمله . اللهم انی احمدك واشكرك واومن بك ...

انجام : وطهرهم تطهیرا . تم کتاب من لا یحضره الفقیه تصنیف ... علی ید... محمد صادق بن ... ذی الحجة الحرام سنة ۱۰۵۷ .

خط نستعلیق ، کاتب محمد صادق بن باحاله(؟)علی کرمانی ۱۲ ذیحجهٔ ۱۰۵۷ ، ۲۹۷ورق ، سطر۲۵ – ۱۱ × ۲۳ ، جلدتیماج مشکی ، اندازهٔ جلد ۱۸ × ۲۹ نسخهٔ کامل با یك فهرست،ورجال روایت آن با یك سرلوح متوسط .جدول و کمندلاژورد وزر . فهرست ۶۷۱ باب کتاب درآغاز نسخه درمحرم ۱۰۵۸ نوشته شده است . عنوان ونشان شنگرف . تملك سیدحسین موسوی بامهر بیضی او (عبده حسین الموسوی ـ ۱۲۸۶) ومهر (عبده محمدعلی الحسینی) باحاشیه هایی ازصحاح و (۲ ح ق) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٩٤

۵۰۱۲ ـ آتشکدهٔ آذر (فارسی)

ازآذر بیگدلی .

(ذریعه۱ : ٤ و۹:۳. فهرست مشار: ۱۱ ـ استوری ۱ : ۸۷۱ و ۱۳۳۷)

آغاز : بسمله . فروغ آتشکدهٔ دل وزبانهٔ اخگر زبان سپاس بیقیاس قدیمی است . . .

انجام :

نهفته روی توخورشید را ضیاء چیست

تهی زشخص توایوان فلك را دوام چیست

(تمت الکتاب بعون الملك ... السلطان فتحعلیشاه قاجار . . . علی ید . . . علی اصغر) .

خط نستعلیق‌شکسته . کاتب علی‌اصغر . بی‌تاریخ، از پایان سدهٔ سیزدهم . ۴۲۰ برگ . کاغذ فرنگی . سطر ۲۰ – ۱۲ × ۱۲/۵ . جلد روغنی گل و بوته ممتاز اندازهٔ جلد ۱۸ × ۲۸/۵ دوصفحهٔ آغاز تمام تشعیر با گل و بوتهٔ رنگارنگ . با یك سرلوح ممتاز . تمام بندها با یك ابرو در زمینهٔ زرین آن عنوان با شنگرف و سفید‌آب و رنگهای دیگر نوشته شده است. جدول و کمند مشکی و زرین، صفحهٔ پایان نیز تشعیر شده است . نسخه ایست که برای فتحعلیشاه نوشته شده است . شعرها در چهارستون و سرگذشت‌ها را سته در یك ستون نوشته است (کلیشه)

شمارهٔ دفتر : نداشت

۵۰۱۳ – مقامات النجاة (عربی)

ازسید نعمة‌الله بن سیدعبدالله حسینی موسوی جزائری شوشتری (صباغیه ۱۰۵۰ – جایدر ۱۱۱۲) درنود و نه مقامه درمطالب کلامی و خلقی ، که در ۱۷ ع ۱۱۰۳/۱ درشوشتر بپایان رسیده است .

(فهرست دانشگاه ٥ : ١٥٤٠) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی نزه قلوب اولیائه من الالتفات الی ماسواه ... وبعد فان العبد ... نعمت‌الله الموسوی الحسینی الجزائری ...

انجام : الخاتمة معنی انصار . . . قال هذه الاحرف مؤلفه المذنب الجانی نعمت‌الله الموسوی الحسینی الجزائری ، عفی‌الله سبحانه عن سیآته وحشره مع ... (قد فرغت من کتابته صبح یوم الخمیس ... ونورالله مضجعه) .

خط نسخ . کاتب سبزعلی بن حسنعلی فیلی مهکی . تاریخ پنجشنبهٔ ۲۷ صفر ۱۲۴۵ . ۲۵۶ برگ . کاغذ سپاهانی . سطر ۲۳ – ۱۰/۵ × ۲۰ . جلد

تیماج‌قهوه‌یی . اندازهٔ‌جلد ۲۱×۳۰ این نسخه بدستور مـولانا محمد جعفر بن محمدصادق موسوی نوشته شده‌است وبوسیله صاحب «روضات الجنات» غلط گیری شده ودرآخرآن با خط خود بتاریخ شعبان ۱۲۷۸ مقابله‌را گواهی‌کرده‌است . همچنین درصفحهٔ یکم فوائدی بخط ایشان‌هست . عنوان‌ونشان بسرخی . (کلیش)

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۹۶

مجموعه

دارای دوبخش .

خط نسخ . کاتب بـی‌نام . تاریخ رمضان ۱۲۳۱ ، ۲۲۹ ورق . کاغذ فرنگی‌آهارمهره . سطر ۲۰ ــ ۱۰/۵×۱۹ . جلدتیماج مشکی مقوایی. اندازهٔ جلد ۱۷×۲۷ جدول‌وکمند وعنوان ونشان بسرخی .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۹۷

۱ ــ سیف‌الامة وبرهان‌الملة : (فارسی)

ازملا احمدبن ملا محمد مهدی‌بن ابی‌ذر نراقی کاشی ، درگذشتهٔ ۱۲۴۴ دررد هنری‌مارتن پادری مسیحی،بنام فتحعلی‌شاه‌ساخته‌است، که در۱۲۶۷ و۱۳۳۱ بچاپ رسیده است .

(ذریعه ۱۲ : ۲۸۶) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی من‌علی عباده بارسال السفراء المقربین . . . اما بعدچنین گوید ... احمدبن محمدمهدی‌بن ابی‌ذر نراقی ...

انجام : پس بحضرت یحیی‌ختم نخواهدشد . ختم‌الله لنا بالحسنی و حشرنا تحت لواء ... (صبح یکشنبهٔ پنجم شهررمضان ... ۱۲۳۱) .

خط‌نسخ . بی‌نام . تاریخ یکشنبهٔ ۵رمضان ۱۲۳۱ (۱پ-۲۰۰پ)

۲ ـ فرهنگ سیف‌الامة : (فارسی)

از محمدبن احمد نـراقی کاشی ، فرهنگ واژه‌هـای عبری بکار رفتهٔ در «سیف‌الامة»است بفارسی ، درچهل‌ویك دلیل .

(ذریعه ۱٦ : ۲۰۳ ـفهرست مشار:۹۹۳ـفهرست‌دانشگاه۳ : ۵۸٤ـفهرست مجلس۱٤ : ۲۷۵)

آغاز : بسمله . حمدله . والصلاة علی محمد سیدالانبیاء . . . و بعد چون عبارات عبریهٔ کتاب ... سیف‌الامة که منقول ومأخون از کتب واسفار انبیاء سلف ..

انجام : معلوم میشود ... واللّٰه‌الهادی الی طریق‌الصواب ...

(حرر ... رمضان .. ۱۲۳۱) .

خط همان نسخ بی‌نام . تاریخ رمضان ۱۲۳۱ (۲۰۱پ ـ ۲۲۹ر) .

۵۰۱٦ـ دیوان (فارسی)

از کمال‌الدین اسماعیل‌بن جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی، کشته دریورش مغول در ٦۳۵ یا ٦۲۵ یا ٦۳۹ ملقب به‌خلاق‌المعانی ، نسخه دیوان قصاید بترتیب حروف قافیة ومسمطات وغزلیات ورباعیات اوست .

(ذریعه ۹ : ۹۱٦ـفهرست مجلس ۳:۳۸۸ـفهرست‌دانشگاه۲:۲۰۵ـ فهرست سپهسالار۲ : ٦٦۱و٤ : ۵۲٤)

آغاز : (افتاده) .

تبارك‌اللّٰه ازاین جنبش نسیم صبا — که لطف‌صنعت اواز کجاست تابکجا

انجام : (افتاده) .

زشاخ شکوفه را کشید اندرخواب — تا هردرمی که داشت زودپرورد گهر(؟)

خط نستعلیق ، کاتب‌بی‌نام‌وبی‌نشان ، بی‌تاریخ‌ازسدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ ، ۳۸٤ برگ ، کاغذسپاهانی ، سطر۱۵ ـ ۸ × ۱٦/۵ ، جلد روغنی . انـدازهٔ جلد

۱۷ × ۲۹ جدول لاژورد ومشکی وزروسبز . عنوانها سفید مـانده‌است . برگهای آغازوانجام وصالی‌شده وآغازوپایان برخی ازسطرها بزیروصالی رفته است .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۹۸

۵۰۱۷ـ النهایة فی غریب الحدیث (عربی)

ازابن اثیر ، ابوالسعادات مبارك بن ابی کرم محمد جزری ، درگذشتهٔ ۶۰۶ .
(کشف الظنون : نهایة) .

آغاز : بسمله . احمدالله علی نعمه بجمیع محامده و اثنی علیه بآلائه فی بادی الامروعایده . . . امابعدفلاخلاف بین اولی الالباب و العقول . . .

انجام : باب الیاء مع الهاء . فیه ذکر یهـاب ویروی اهاب . . . وحدیث قس کل یهماء یقصر الطرف عنها ... (قدانتهت کتابة هذا . . . یـوم یقوم الحساب) .

خط نسخ زیبا ، کاتب محمدهادی بن محمدصالح مازندرانی ، تاریخ عصر جمعهٔ پایان ع ۱ / ۱۰۷۸ ، ۳۸۹ ورق ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۲۹ ـ ۱۰/۵ × ۲۰ ، جلد تیماج مشکی زرکوب درون سرخ ۱۷ × ۲۹ ، بایك سرلوح زرین ولاژورد ومشکی وآبی وصورتی دوصفحهٔ آغاز وصفحهٔ انجام تشعیر وحاشیه سازی زرین ، عنوان ونشان شنگرف ، حـاشیه‌هایی از «صحـاح» و «اساس الفقیه» و «قاموس» وجز آن دارد ومهر (ان الله الهادی الی صراط المستقیم) ، (کلیشه)

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۹۹

۵۰۱۸ ـ لوامع قدسیه (فارسی)

ازمولی محمد تقی بن مقصود علی مجلسی ، گزارشی است بر « من لایحضر الفقیه » این شرح در دوجلد است که نسخهٔ ما جلد دوم آنست .

(ذریعه ۱٤ : ۹٤ ـ فهرست مشار : ۱۳٤٦ ـ فهرست دانشگاه ٥ : ۱۳٤٥ ـ فهرست سپهسالار ۲ : ۲۹۹) .

آغاز : بسمله . الحمدلله رب العالمین . . . و در بعضی از نسخ علل الحج است این بابیست در بیان علتها و سببهائی که سبحانه و تعالی بسبب آنها حج را بر بندگان واجب گردانید .

انجام: تمام شد جزء دویم کتاب من لایحضره الفقیه که تصنیف . . تممه احوج المربوبین الی رحمة ربه الغنی محمدتقی بن مجلسی عفی عنهما بالنبی والوصی فی شهر شوال سنة ست وستین بعد الالف من الهجرة المقدسة .

نسخ شوال ۱۰۶۶ ، ٤٥٥ ورق ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۲۳ ـ ۱۷ × ۱۰ ، تیماج ضربی قهوائی ، اندازهٔ جلد ۱۷ × ۲۶ ، نشان و عنوان شنگرف در آغاز یادداشت محمد علی الموسوی ۱۲۹۶ و در پایان یادداشت تملیك بنام محمد مؤمن ابوالقاسم ومهر مربع (محمد مؤمن ابوالقاسم) .

شمارهٔ دفتر : ٦٥۱۰۰

٥۰۱۹ ـ مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام (عربی)

از شهید دوم ، زین الدین علی بن احمد شامی عاملی ، گزارشی است بر شرایع محقق حلی مصنف این کتاب را در آغاز بطور مختصر نگاشته و سپس بر آن افزوده تا بهشت جلد رسانیده است . نسخهٔ ما از کتاب خلع مبارات شروع و بکتاب دیات خاتمه میپذیرد . (فهرست دانشگاه : ۲۰۳٥) .

آغاز : الخلع بضم الخاء مآخوذ من الخلع بفتحها وهو النزع لان کلا من الزوجین لباس الآخر . قال تعالی هن لباس لکم .

انجام : وانتهیت مسائل الکتاب هنا التی تعلق الغرض ببحثها . فحمدلله

تعالی علی نعمه و نسأل من جوده و کرمه. . . تمت الکتاب فرغ من تعلیقه مصنفه العبد الفقیر الی عفو ربه و کرمه زین الدین علی بن احمد الشامی العاملی منتصف نهار الاثنین ثامن شهر ربیع الاخر عام اربع وستین و تسعماته . . .

خط نسخ تاریخ نگارش ۸ ربیع الاخر ۹۶۴، ورق ۳۵۱، کاغذ سپاهانی، سطر ۳۵ – ۲۳ × ۱۳، جلد تیماج مقوائی قهوه‌ایی، اندازهٔ جلد ۳۳ × ۱۹، در آغـاز فهرست مطالب کتـاب آمده، نشان و عنوان شنگرف، یادداشت تملیك با مهر در آغاز وقف نامه بنام حاجی محمد حسن خراسانی بتاریخ جمـادی الثانی ۱۱۹۲،

شمارهٔ دفتر : ٦٥١٠١

۵۰۲۰ ـ مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام (عربی)

از شهید دوم، زین الدین علی بن احمد شامی عاملی. این نسخه جلد چهارم شرحی است که بر شرایع محقق حلی نگاشته است و از کتاب طهارت شروع و بکتاب نکاح ختم میشود

(فهرست دانشگاه : ۲۰۲/۵) .

آغاز : بسمله . الحمدلله الذی اوضح مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام و شرح صدور من اختارهم من الانام . . . و بعد فهذه نکت مختصرة و فوائد مجردة وضعتها علی کتاب شرایع الاسلام . . . وهو حسبنا و نعم الوکیل و سمیة مسالك الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام .

انجام : والکلام تزویجها فی العدة کالقول فی جواز الرجوع وقد تقدم وسیاق البحث فی هذه المسائل فی مواضع متفرقة. تم المجلد الرابع من کتاب مسالك الافهام فی تنقیح شرایع الاسلام و کان الفراغ من هذا المجلد یوم الثامن (پاك شده) .

خط نسخ، ۴۸۱ ورق، کاغذ سپاهانی، سطر ۳۸-۲۵ × ۱۳ جلد تیماج مقوائی قهوه‌ای، اندازهٔ جلد ۳۲ × ۲۰، نشان و عنوان شنگرف در آغاز فهرست مطالب و قسمتها و نیز فهرست کتاب که بهفت جلد تقسیم شده، ووقف‌نامه بنام حاجی محمدحسن خراسانی بتاریخ غرهٔ شهرمبارك رمضان ۱۱۹۳ با مهر اوهست،

شمارهٔ دفتر: ۶۵۱۰۲

۵۰۲۱- مثنوی معنوی (فارسی)

ازجلال‌الدین محمد بلخی رومی.

(ذریعه ۹: ۱۱۲۲- فهرست مشار: ۱۳۷۲ - فهرست حقوق: ۱۸۲ - فهرست دانشگاه ۲: ۲۱۶، ۲۲۷)

آغاز: بسمله. هذا کتاب المثنوی وهو اصول الاصول الدین فی کشف اسرار...

بشنو از نی چون حکایت میکند واز جدائیها شکایت میکند.

انجام:

بام گرد ونرا ازن آید نوا گردشش باشد همیشه زان هوا

تمام شد نسخهٔ مبارکه... درشانزدهم شهرشوال (۱۲۵۱)... وآله الواصلین بحقیقة الصفات ۱۲۵۱.

خط نسخ زیبا کاتب محمدبن عباس بك ساکن قصبهٔ طیبهٔ بنات ۱۲۵۱ ۲۳۸ برگ فرنگی، سطر ۳۲-۱۳ × ۲۸ رویه روغنی بسیار ممتاز گل و بوته و بلبل ۲۱ × ۳۷ باشش سرلوح بسیار ممتاز در آغاز هریك دفتر یك شماره، هامش دو صفحهٔ دیباچه تشعیر بزرورنگهای گوناگون شده. کمندوجدول زرومشکی ولاژورد و سبز. عنوانها شنگرف وزرکاری شده. درچهار ستون. این نسخه تنها یك دیباچهٔ نثری در آغاز دفتر یکم دارد.

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۸۰

۵۰۲۲ ـ قواعدالاحکام فی‌معرفة الحلال والحرام (عربی)

ازعلامهٔ‌حلی حسن بن سدیدالدین یوسف بن زین‌الدین علی بن مطهر در گذشته درمحرم ۷۲۶ نسخه: کتاب طهارت. تا کتاب دیات است.

(ریحانه ۳ :۱۰۶ـ ذریعه۱۷ : ۱۷۶)

آغاز : بسمله. الحمدلله علی‌سوابغ النعماء و ترادف‌الآلاء...اما بعدفهذا کتاب قواعد الاحکام فی‌معرفة الحلال و الحرام لخصت فیه‌لب الفتاوی خاصة وبینت فیه قواعدالاحکام الخاصة...

انجام: واقرء علیه‌شیئامن القرآن و کل کتاب صنعته... واصلح ماتجده‌من الخلل... هذه‌وصیتی الیک والسلام...قدتفصیت من تنمیقها...

خط نسخ‌کاتب محمدصادق‌بن بهاءالدین، تاریخ پنجشنبهٔ ۶شوال۱۰۷۷ ۳۳۰ برگ‌اصفهانی‌حنائی،سطر۲۵ـ۵ر۱۰ × ۱۸جلدنو ۵ر۲۹ × ۳۰تیماج‌قرمز عنوانها ونشانه‌ها شنگرف. ورق سفید قبل‌ازکتاب مهر بیضی‌شکل: نصرالله‌التقوی پشت صفحهٔ اول چند مسئلهٔ فقهی. درهمان صفحه: قددخل فی‌نوبةالاقل.. اسماعیل بن‌السید نصرالله الموسوی البهبهانی رمضان ۱۲۵۶. صفحهٔ اول مهر : بیضی : عبده‌الراجی محمد صادق. اوراقی از کتاب دارای هامش است .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۸۱

۵۰۲۳ ـ مثنوی‌معنوی (فارسی)

ازجلال‌الدین محمدبلخی .نسخه تنها دفتر یکم است‌بدون‌دیباچه.

(ذریعه ۹ :۱۱۲۲)

آغاز : بسمله.

بشنواز نی‌چون حکایت میکند   واز جدائیها شکایت میکند

انجام:

صبر آرو آرزو را نـی شتاب   صبر کـن والله اعلم بالصواب

خط نستعلیق زیبا، کاتب محمدشفیع مشتهر بمیزا کوچاك متخلص بهوصال شیرازی، درشیراز ۱۲۴۶، سطر۲۵ـ۱۰ ۱۹ × جلد روغنی گل و بوته برون در زمینهٔ مشکی درون سرخ، جلد۱۸ × ۲۸ نسخه بدستور فتحعلیشاه برای ناصرالدین شاه نوشته شده است. کمندو جدول مشکـی وزر ولاژورد . در چهار ستون، میان ستونها بازرنقاشی شده است. عنوانها شنگرف ولاژورد، کنار جدول صفحهها بزر نقاشی شده است.

۵۰۲۴ ـ ریاض السیاحة (فارسی)

از زین العابدین (مست‌علی‌شاه) بن اسکندر شیروانی، سفرنامهٔ اوست در یك خلد وچهارروضه وبهار. هر روضه‌ای دارای یك سفر وچند حدیقه وهر حدیقه‌ای دارای چند گلزار یا گلستان یاچمن یا گلشن و . . است .

(ذریعه۹ : ۱۷۶و۱۱: ۳۲۷ـ فهرست مشار: ۸۶۷)

آغاز : بسمله . ریـاض حمدوثنا و حدایق سپاس بـی‌منتها مختص واجب الوجودیست جل‌شأنه... امابعد محرر این دفتر و مسود این کلمات صدق اثر... ابن اسکندرزین العابدین الشیروانی النعمة اللهی...

انجام : بخت و رایت آن جوان آن پیررا . . . وتیغ عالمگیرباد . حسب الاشارهٔ.. التقوی الاخوی نقیصهٔ این کتاب نوشته شد... اسفند۱۳۱۲ ذوالقعده۱۳۵۲ (از برگ۲۲۶ نو نویس بخط محمد علی عبرت است)

خط نستعلیق ازسدهٔ ۱۳ واز گ۲۲۶ ببعد نسخ، ۲۴۶ برگ، کاغذفرنگی، سطر ۲۳ـ۱۲٫۵ ۲۱ × جلد مقوائی ۲۰٫۵ × ۳۰٫۵ دارای روکش مشکی کاغذی، وگل

وبوتهٔ زرولاجوردوعنوانهاونشانه‌ها شنگرف‌است، پشت ورق‌اول‌مهر: نصرالله‌التقوی.

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٨٣

٥٠٢٥ - مجموعه

شامل شش رساله

خط نستعلیق‌با تاریخ‌۱۰۷۹، کاغذ اصفهانی، سطر۲۶- ۷٫۵×۱۳٫۵

جلد نو و تازه‌۱۳×۱۸ عنوانهاو نشانه ها شنگرف ، بامهر نصرالله‌تقوی .آغاز سفیداست .

شمارهٔ دفتر : ٦٥٠٨٤

۱- صیدنامه: (فارسی)

گویا از مولی محمد سلیم رازی .

(الذریعه ۱۵ : ۱۰۵)

آغاز : صدر رسائل دین مبین جزشکر نعمت پادشاهی کـه فضـای وجود شکارگاه قدرت اوست... وبعداین چندکلمه‌ای است که بروفق‌ارادهٔ‌مخدوم...کاسمه شریف صدرا... دراحکام صیدنوشته شده.

انجام: مسئله. ازحیوانات بحری‌همین ماهی که اورا فلس بود حلال باشد بغیرآن حرام باشد...

(۱پ-پ)

۲- آدم عالمی صغیر است:

آغاز :بسمله. قال‌الله‌تعالی: سنریهم‌آیاتنافی‌الافاق...اکنون بدان... هرچه دراین عالمست دروجود بنی‌آدمست...

انجام: درخطای عطارد ودرماورا النهر قمردر روم. (٤ر- ٤پ).

۳ - مرآت المحققین: (فارسی)

از شیخ محمود شبستری، در خدا شناسی ، درهفت باب . نسخه‌ای از آن در (ملك:۶۰۹۶) هست که از شیخ احمدجامی دانسته شده است .

(کشف الظنون : ۱٦٤٦ - فهرست مشار :۱٤۲۳ - مصنفات ابن سینا: ۳۲۰- فهرست دانشگاه۳: ٤۹۱ - فهرست مجلس۲: ۳۸۵)

آغاز : حمدبیحد وثنای بیعد حضرت ذوالجلال را که آثار قدرت او ... بر چشم اهل بصیرت تابان است... وبعد بدان که این مختصر کتابی است دربیان معرفت نفس وعلم خداشناسی...

انجام: معنی وحدت روی من نماید والله اعلم. تمت الرسالة الشریفة فی شهر جمادی الاول ثلاث وعشرین سنة ۱۲۲ (ظاهرا ۱۲۰۲).

خط نستعلیق بی تاریخ ازاوائل قرن ۱۲ ، (۵۰پ - ۱۴پ) کاغذ سپاهانی سطر ۲۶ عنوانها ونشانه‌ها شنگرف. سپس یك ورق سفید.

۴- کفایة الانام: (فارسی)

درفقه و هفده باب :

باب ۱- درعقد و نکاح.

باب ۲- درذکر عقیقه .

باب ۳- در طلاق.

باب ٤- درعتق.

باب ۵- در اجاره .

باب ٦- در رهن.

باب ۷- درمزارعه.

باب ۸ـ قضا .

باب ۹ـ شهادت .

باب ۱۰ـ ضمان .

باب ۱۱ـ ایمان .

باب ۱۲ـ صید.

باب ۱۳ـ آداب اکل.

باب ۱٤ـ وقف.

باب ۱٥ـ وصیت .

باب ۱٦ـ ارث.

باب ۱۷ـ حدود .

آغاز : بسمله. کتاب نکاح. قال الله تعالی: وانکحوا الایامی منکم والصالحین من عبادکم.. ورسول فرمود که: یك رکعت نماز متأهل مؤمن بهتر از هفتاد رکعت نماز عزب مؤمن بود...

انجام: وهرچه یکی بوددر آدمی آنرادیت تمام کردیم الا آنچه استثنا کردیم . تمام شد کتاب کفایة الانام. والله اعلم... علی ید.. تقی بیدهندی.

خط نسخ کاتب تقی بیدهندی نطنزی ابن درعلی ، بی تاریخ از قرن ۱۲ (۱۶پ-۳۷ر) کاغذ سپاهانی سطر ۱۸ .

۴ - تجوید : (فارسی)

آغاز : بسمله حمدله ... اما بعد بدان که قرآن خواندن بی‌دانستن این مختصر پسند نیست چون چنین است شمه‌ای بشنو. باب : بدان که حروف حلقی شش است ...

انجام : الله ویانور احمدلسان دابه و سی و سداً هریر بقدرة یس‌والقرآن الحکیم برحمتك یاارحم‌الراحمین. کتبه العبد..ابن‌درعلی تقی‌بیدهندی‌النطنزی... ذی القعده .. سنهٔ ثلاث و سبعین والف...

خط‌نسخ تاریخ۱۰۷۳ (۳۷پ-۳۹ر)سطر۱۸ جلدهمان.

فرس نـامه (مضمـار دانش) . (عربی)

ازنظام‌الدین احمد، که بدستور شاه عباس ثانی کتاب رانگاشته است .

(ریحانه ٤:۲۰۹-ذریعه۱٦۹:۱۷۰) .

مقدمه درآفرینش اسب .

مرحلهٔ اول ، در ذکر محامدونمایم وآنچه تعلق بشناختن اسب دارد شامل نه بـاب . مرحلهٔ دوم‌درآداب تربیت ... وذکر سایر مراتب مشتمل بر نه بـاب ، مرحلهٔ سوم‌درمعالجات اعراض شامل‌نه‌باب.وسپس یك خاتمه .

آغاز: فرس نامه . بسمله ... سپاس بیقیاس خداوند جهان راکه ابلق لیل‌و ونهار چندان که خیابان ازل‌وابد رادرنورد و ... ودر امتثال فرمـان لازم الاذعان پادشاه دین‌پناه .. شاه‌عباس ثانی ... فرمان قضا جریان بنام ... نظام الدین احمد صادر شده که آنچه درباب اسب ازآیات واحادیث وخلاصهٔ افعال ...

انجام : دعای دیگر ازکتاب مذکور که باید نوشت وبر گردن اسب‌باید آویخت : اللهم احفظ‌علی مالو حفظه غیرك لضاع ... انانحن نزلنا الذکر وانـاله لحافظون ، تمت‌الرسالة ... فی‌شهر ذیحجة الحرام ۱۰۷۹ .

خط‌نسخ : تـاریخ ۱۰۷۹ (٤۱ب-۸۹ر) کاغذهمان ، سطر۱۷ ،عنوانها ونشانه‌ها شنگرف ، پاره‌ای‌ازصفحات‌دارای هامش کوتاه و مختصری است که بعداًبخط

دیگران نوشته شده و تازه‌تراست .مهرمربع شکل :لااله الاالله الملك الحق المبین.
در هامش برخی از صفات دیده میشود .

۵۰۲۶- تهذیب الاحکام (عربی)

شیخ طوسی ، ابوجعفر محمدبن الحسن بن علی،درگذشتهٔ ۴۶۰ .
جلد یکم‌ان است : کتاب الطهارة ، کتاب الصلوة ، کتاب الصیام ، کتاب‌الحج.
(الذریعه ۴ : ۵۰۴) .

آغاز: : بسمله.باسمك الابتداء یافتاح ،الحمد ولی الحمدومستحقه...

انجام : قال محمدبن الحسن هذالخبر موافق‌للعامة ولسنانعمل به ، والعمل علی ماقدمناه من‌الاخبار ، تم الجزء الثالث من کتاب تهذیب الاحکام ... بسمله ، لقدوفقنی‌الله ... للتشرف لکتابة کتب الاربعة ... لقد استنسخت هذه النسخة . . . من نسخة عرضها ... مولانـا محمدتقی کانت بخط‌الشیخ حسین بن عبدالصمد الحارثی والدالشیخ‌البهائی ...غرض نقشی است ...

خط نسخ ،کاتب محمدحسین بن محب علی ، تاریخ ۱۸ ذیقعده ۱۰۷۷هامش ۲ر۴ × ۲۹ ، کاغذ سپاهانی ، سطر ۲۳ ۱۱ × ۱ر۲۰ جلد تیمـاج مشکی اندازهٔ ۲۰ × ۵ر۳۱ ، ضربی زرکوب گل وبوته‌دار زروشنگرف ، عنوانها و نشانه‌هاشنگرف ، اوراق دارای کمند زروزنگار و جدول زر وزنگار ، بسیاری از صفحات دارای هامش بنشانی : م ق ر، الحبل المتین ، مدارك ، ب و ، ع و غیره‌است، ورق پیش‌از کتاب مهر بیضی شکل : نصرالله التقوی ، پشت صفحهٔ اول : مهر مستطیل ؛ داخل کتابخانهٔ مجدالدین شد ، ومهر : عبده‌احمد بن علی‌اکبر ، ومهرمربع : الله محمدعلی حسن و حسین ، پشت صفحه آخر : مـالك هـذالرسالـه ... سیدم حمد علی بن میر سیدصمد طباطبائی ،ومهراو.

شمارهٔ دفتر :۶۵۰۸۵

۵۰۲۷ ـ گفتار سیاسی (فارسی)

گفتاریست دربارهٔ اوضاع سیاسی ایران در پایان آن آمده که جلد یکم است.

آغاز: بسمله . بدایع حمد وثنـا و جوامع شکر وسپاس درگـاه احدیت پروردگاری راسزاست ... حال ای هوشمندان بشکرانهٔ این فضل اعظم باید دست نیاز ببارگاه رب بی‌انباز برافراخت ... باری باید دامن همت بکمر غیرت زد واز هر جهت باسباب آسایش .

انجام : ای خوشا حـال نفسی که خیر ذاتی خودرا فراموش نموده چون خاصان درگاه حق گوی همت را درمیدان منفعت جمهوردرافکنند ... و چون بهار روحانی اشجار نفوس انسانی بحلیهٔ اوراق وازهار واثمار سعادت مقدسه سر سبز و خرم نماید ، ثم الجلد الاول .

خط نستعلیق ،بی‌تاریخ ازقرن ۱۴ـ۶۵ برگ ۵ر۱۰ × ۵ر۵ فرنگی ، سطر ۱۴،

جلد تیماج آبی سیر ،اندازه ۵ر۱۱ × ۵ر۱۷ ـ . پشت صفحهٔ اول مهر : نصرالله التقوی .

شمارهٔ دفتر : ۶۵۰۸۶

۵۰۲۸ ـ شاهد صادق (فارسی)

ازمولی صادق بن صالح اصفهانی، که درزمان صفویه به هندمهاجرت نموده وآنجا کتاب رابسال ۱۰۵۰ تألیف کرده است .

درپنج باب ویك خاتمه . باب اول : درذکر خداونبوت و ولایت وایمان و اسلام. باب دوم :در ریاست وسلطنت وحکومت وآداب آن . باب سیم : در عقل و علم . باب چهارم : درعشق ومحبت (هنرودانش) باب پنجم : در عالم و زمان . . . (تاریخ وجغرافیا) خـاتمه درضبط اسما، باب اول در ۱۰۷ فصل ، باب دوم در ۷۷ باب

سیم در ۸۰ فصل ، باب چهارم در۷۵ فصل . باب پنجم در۹۶ فصل ، خاتمه۱۰۷فصل است .

(الذریعه ۱۳ : ۱۵– فهرست‌حقوق : ۱۴۳– فهرست‌ادبیات: ۳۲۲ – فهرست دانشگاه ۲ : ۵۹٤) .

آغاز: بسمله ... حالات باخود گفتم آن‌داستان‌را ترکیبی وآن‌کلمات‌را ترتیبی دهم وهرفصلی ونقلی رابجای‌آن‌نهم ...شاهدصادق نام کردم ...

انجام : یونین بضم‌یا وسکون واوو کسر نون وسکون یاتحتانیه‌و نون،موضعی است بشام ، تصنیف این کتاب بتاریخ هزار وپنجاه ونه‌دربلدهٔ اکبرآباد درزمـان شاه‌شجاع بهادراتفاق افتاد . قدتم الکتاب ... ابن‌نجفعلی بن‌حاجی‌محمودالاصفهانی محمدرضا ... سنة تسع وستین و مأتین و الف ...

خط نستعلیق ،کاتب محمدرضا طهرانی ابن‌نجفعلی بن‌حاج محمود اصفهانی تاریخ۱۲۶۹ ۱-۳٤٦ برگ‌فرنگی، سطر۲۳-۱۲ ۲٤ X ۱۲،جلد تیماج ضربی ، اندازهٔجلد ۲۱٫۵ X ۳۵ ، عنوانها و نشانه‌ها شنگرف ، پشت ورق سفید پیش‌از کتاب مهربیضی شکل نصرالله التقوی هست .

شمارهٔ دفتر:۶۵۰۸۷

۵۰۲۹ – مجمع البحرین (عربی)

ازشیخ طریحی ، فخرالدین بن‌محمدبن علی‌بن احمدبن طریح نجفی رماحی م ۱۰۸۵ فرهنگ عربی به‌عربی است‌به ترتیب حروف تهجی .

(ریحانه ۳ : ۳۰ – مشار : ۷۸۸) .

آغاز: بسمله . باب ماأوله الالف ... ارزفی الحدیث العام ارز کما ارزالحیة فی‌حجرها .

انجام : وقدتبدل الهاء همزة فيقال ايمات مثل : هراق و اراق.صورة ماكتبه المؤلف ... حسب الفرمايش ... حاجی محمد هاشم‌خان نوری سمت اتمام پذیرفت . تم‌هذالکتاب ... علی‌یدابن علیمحمد ... ۱۲۵۹ .

خط نسخ خوش ،کاتب محمدحسین بن‌علی‌محمد آغ اولی ، تاریخ اول رجب ۱۲۵۹ـ۱۷۷برگ،نوعی ترمهٔ سپاهانی ، سطر ۲۹ ۱۳ × ۲۲،جلد تیماج ضربی ، اندازه‌ه۱۹٫۵ × ۳۱ ، عنوانها و نشانه ها وفصل ها قرمز ، دارای یك سرلوح بزر و شنگرف و لاجورد و سفید ، تمام کتاب دارای کمند زر و زنگار و جدول زرو زنگار و لاجورد .

شمارهٔ‌دفتر : ۶۵۰۸۸

۵۰۳۰ ـ مسائل الخلاف (عربی)

ازشیخ طوسی،ابوجعفر محمدبن‌الحسن ، درگذشتهٔ ۴۶۰ که پس‌از «تهذیب» و«استبصار» درمسائل خلاف نگاشته است .

(ذریعه ۷ : ۲۳۳) .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده وصلی‌الله علی خیرته مـن خلقه محمد والطـاهرین من عترته الائمة الهدی الابرار ... کتـاب الطهارة ، مسئلة فی معنی الطهور .

انجام : فینبغی ان‌یسمی بذلك ، تم کتاب امهـات الاولاد وتم بتمامه کتاب مسائل الخلاف ، والحمدلله رب‌العالمین وصلواته علی سیدنا محمدالنبی وآله وعترته الطیبین الطاهرین .

خط نسخ ، کاتب بی‌نام و بی تاریخ ، از سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ ،۴۷۶ برگ

سپاهانی ۲۵ ـ ۱۲٫۵ × ۲۱ ، جلد تیماج سرخ ، اندازه ۲۰ × ۳۰ نسخهٔ کامل از کتاب طهارت تاپایان کتاب امهات الاولاداست . بابك سرلوح‌زرین ورنگارنگ،جدول وکمند مشکی وزر ولاژورد ، عنوان ونشان شنگرف ، مهرتملك بیضی (محمد باقربن محمد تقی الموسوی) وبیضی (عبده الموفق السیدمحمدعلی‌بن عبدالجواد ـ ۱۳۰۵) .

شمارهٔ دفتر ۶۵۰۸۹

۵۰۳۱ ـ مجموعه

دارای بیست وشش بخش .

خط نسخ‌خوب،کاتب محمدعلی‌متخلص بعبرت نائینی،دردوشنبهٔ ۱۳ ـ ذیقعدهٔ ۱۳۴۷(پایان‌دفتر)کاغذفرنگی،سطر۱۸-۸ × ۱۶،جلدتیماج مشکی‌ضربی، ۱۴ × ۲۲ این‌مجموعه بدستور حاج‌سیدنصرالله تقوی استنساخ شده‌است ،عنوان‌ونشان به سرخی ، نسخه ایست مطابقه وغلط‌گیری شده ، ودربرخی جاها نسخه بدل نیزدارد .

شمارهٔ دفتر: ۶۵۰۹۰

۱ ـ بقاء نفس (فصل دیگر در ...) (فارسی)

ازافضل‌الدین محمد مرقی کاشانی ، مشهور به‌بابا افضل. فصلی‌است در بقای نفس که بشمارهٔ ۶ دربخش سیزدهم مجموعهٔ مصنفات افضل الدین (ص ۶۲۲ - ۳؛ ۶) بچاپ رسیده است .

(فهرست‌دانشگاه۳: ۳۳۰ـفهرست مجلس ۲: ۳۸۳و۱۳: ۲۱۰)

آغاز: بسمله . جمله نفوس اعنی نفوس نباتی و حیوانی و نفوس مردم همه جدا انداز اجسام ..

انجام : نفس عاقله نه‌خود باطل گردد ونه‌فعلش تباه گردد . بحمدالله ومنه .

(ص ۲ ـ ۳) ، این رساله درنسخهٔ ماعنوانی ندارد پس ازتطبیق عنوان رااز نسخهٔ چاپی گرفتیم .

۲ ـ حال نفوس جزوی بعداز فساد تنها : (فارسی)

از همو ، همـان رساله که بشمارهٔ ۱۷ در بخش سیزدهم مجموعه مصنفات او (ص ٦٤١ ـ ٦٤٣) بادگرگونیهایی چاپ شده است .

(فهرست دانشگاه۳:۳۲۷ ـ فهرست مجلس۱۳: ۳۰۹)

آغاز : موجودات یاکلی اندیا جزوی ، ونفس یامتصرف امورکلیه بودبهمگی خود و یا متصرف امور جزئیة بجملگی . . .

انجام : عندملك مقتدر . شخص جزوی بحقیقت کلی وجود آرد و دانندهٔ معنی . .. وحکم کننده مرصدق این گفتار .

(ص ۳ - ۵)

۳ ـ تقسیم‌مردم از حیث عقل‌عملی و نظری : (فارسی)

ازهمو ، همان رساله ایست که بشمارهٔ ۱۹در بخش سیزدهم مجموعهٔ مزبور (ص٦٤١) بچاپ رسیده‌است ، ولی درنسخهٔماعنوان آن سفیدمانده‌است .

(فرست مجلس ۲ : ۳۸۳ و ۱۳ : ۲۱۰ ، ۳۰۹)

آغاز : بسمله . مردم درپایهٔ عقل عملی بردومرتبه‌اند . اول ...

انجام : منزل اقصی‌نهایت همه جستجویست، وآن‌عمل وخلق وعلم است که انبیا را بوده‌است .

(ص ٥ـ٦) عنوان سفید مانده است .

۴ ـ دربیان حال نفس‌پس ازمرگ تن : (فارسی)

ازهمو ، فصلی‌است درحکمت ومسئلهٔ نفس که بشمارهٔ ۲۱ بخش‌سیزدهم در

مجموعه مصنفات او (ص ٦٤٦) بادگر گونیهایی بچاپ رسیده است .

آغاز : بدانکه چون خواهی که آگه شوی از حال نفس بعد از مرگ تن وتباه شدن ترکیب وی ...

انجام : درحقیقت واصل بنگردد ، که هستی ذات او را از آن بفعل آید . و بالله التوفیق .

(ص ٦)

٥ ـ احاطهٔ الفاظ کلی برالفاظ جزوی: (فارسی)

فصلی است از همو، همان رساله‌ای که بشمارهٔ ١٥ دربخش سیزدهم درمجموعه مصنفات او (ص ٦٣٩ ـ ٦٤٠) بکوشش مجتبی مینوی ومهدوی بچاپ رسیده‌است

آغاز : چون خواهی نامه‌نویسی درست شد که نامه‌نوشتن درتومتصور است وآنچه درتومتصور است نامه نوشتن کلی است ...

انجام: و اگر بدانستی که در وقت عمل نبشتن گماشته بر هرآلتی از آلات بودی ، الفاظ ورقوم غلط شدی .

(ص٧ـ٨) این‌رساله درنسخهٔ ماعنوانی نداشت و این عنوان از نسخهٔ چاپی گرفته شد .

٦ ـ گفتاری دربارهٔ دانای بذات : (فارسی)

ازهمو ، همان فصلی که بشمارهٔ خ در بخش سیزدهم مجموعهٔ مصنفات او (ص ٦١٨) بادگر گونیهایی بچاپ رسیده است .

(فهرست دانشگاه ٣ : ٣٣٣ ـ فهرست‌مجلس١٣: ٢١٢)

آغاز : اجسام زنده از دوبیرون نباشند ، یاحیاة در ایشان اصلی و ذاتی باشد یاغریب ...

انجام : انتهای همه‌اوست درانتهای موجودات :

آن کیست که آگاه زحس وخرد است　　بیزار ز کفر ودین و از نیك وبد است
کارش نه چوعقل و نفس وداد وستدست　　آگاه بدوعقل وخود آگه بخود است

(۷-۸)

۷ ـ فصل در ایمنی از فناء :　　(فارسی)

ازهمو . این رساله بشمارهٔ ۳ دربخش سیزدهم در مجموعهٔ مصنفات او (ص۶۱۵-۶۱۷) باد گر گونیها چاپ شده است .

آغاز : برهان بر آنکه در چه مرتبه یقین شود انسان را که از فنا ایمن است ، گوئیم ایمن شود ...

انجام : وبدوزخ ابدپیوندد ، وقانا الله منها وحشرنا مع محمدالمصطفی واهل بیته الابرار فی الجنة الاعلی .

(ص۸-۱۰)

۸ ـ دروحدت عالم ومعلوم :　　(فارسی)

ازهمو ، رساله‌ایست درتوحید ووحدت وجود که بشمارهٔ ۵ دربخش سیزدهم مصنفات او (ص۶۱۹-۶۲۱) چاپ شده‌است .

(فهرست دانشگاه ۳: ۳۳۱)

آغاز : لفظ توحید را چون مترجم کنی بلغت دری ، یك کردن بود . و شامل بودهمان چیزها را بعمل وصفت ترکیب کنی ...

انجام : والیه یرجع الامر کله .

از هستی کون خویش مردم زآغاز　　با خلق جهان و باجهان است انباز

وانگه‌زجهان‌وهرچه‌هست اندروی		آگه شوی وهمه بـاوگـردد بـاز

(ص۱۰–۱۱) این رساله درنسخهٔ ماعنوانی نداشت و این عنوان ازنسخهٔ چاپی گرفته شد .

۹ – پیشی «چیز» بر «هست» :		(فارسی)

ازهمو،رساله‌ایست که‌درو‌جود گفتگومیکند .ومضمون آن‌درپایان رسالهٔ « مبادی موجودات نفسای » ازاو دیده‌میشود.این‌رساله بشمارهٔ ۲۲دربخش‌سیزدهم مجموعهٔ مصنفات او(۶۴۷–۶۵۲) چـاپ شده است .

(فهرست‌دانشگاه۳:۳۲۸)

آغاز : نخست لفظی که معنی وی‌برهمهٔ‌معانی عام‌بود لفظ چیزوهست ولفظ موجود است ...

انجام : که نـادانسته‌ها رابوی توان یافت ، معنی لفظ شیء بود ، و چون نخستین معلوم نبود بازپسین رانتوان دانست .

(ص۱۲–۱۶)

۱۰ – پاسخ‌نامه :		(فارسی)

پاسخ نامه‌ایست‌ازاو به‌صدرسعید شمس‌الدین محمددزواگوش . که‌بشمارهٔ۱۵ دربخش چهاردهم مجموعهٔ مصنفات باباافضل (۶۸۱–۶۹۱) بچاپ رسیده است

(فهرست‌رضوی۲:۳۳۵ – فهرست‌مجلس ۵ :۵۰۳ و ۱۳ : ۳۰۷)

آغاز : بسمله . دل‌عزیزونفس شریفت مستعد و آراستهٔ نظرآلهی و انوار نامتناهی باد ، خاطرات‌ازخیالات‌فاسد ...

انجام : ومستعدان ونویسنده‌وبال‌وحجت مگرداناد . به‌محمدوآله‌الطاهرین الزاهدین ، حسبناالله ونعم‌الوکیل‌هوالمولی والنصیر.

(۱۶–۲۷)

۱۱ ـ مبادی موجودات نفسانی : (فارسی)

درپنج فصل ، همان رساله که بشمارۀ ۱۱ درمجموعه مصنفات باباافضل از صفحۀ **۵۸۵**تا**۵۹۷** بچاپ رسیده است .

(فهرست‌دانشگاه ۳ : ۳۴۲و۹ : ۹۱۹ ـ فهرست‌رضوی ٤ : ۲۳۲)

آغاز : بسمله . سپاس‌وآفرین نگارندۀ جان‌را بخرد و بپای دارندۀ خرد را بخود ... فصل اول دراقسام موجودات ...

انجام : که‌در این رساله‌بازرانیم وطریق تنبیه وتذکیر ازمبادی موجودات نفسانی . وتمام‌شد این گفتار بفیروزی‌وتوفیق ایزدتعالی .

(ص۸۲ـ۴۰)

۱۲ ـ داننده ودانسته : (فارسی)

یاعاقل ومعقول ، ازهمو . همان رساله که بشمارۀ ۱٦ دربخش سیزدهم در مجموعۀمصنفات بابا (ص ٦٤۰ـ٦٤۱) بچاپ رسیده‌است ، و بادگرگونیهای کم .

(فهرست مجلس‌١٤ : ١٧٦)

آغاز : داننده وآگه ازعالم چنانکه هست ، متحرك و ساکنش ، جنبنده وجنبانندەاش اصل وفرعش ..

انجام : اثرشوق وخواهش نفس اثر نفس‌زندگی طبیعی است،اثرطبع‌زنده جنبش‌جسم . والسلام .

(ص۴۱) عنوان شنگرف .

۱۳ ـ دربقاء نفس عاقله : (فارسی)

از همو ، این‌رساله‌بشمارۀ۱ دراین مجموعه‌آمده بود وباردیگرباجدائیهایی کم‌آورده شده است .

آغاز : جمله نفوس یعنی نفوس نباتی و حیوانی و نفوس مردم همه‌جدااند از اجسام ...

انجام : باطل گردد ونه‌فعلش تباه‌شود ، ازآنکه فعلش بذات بود نه به‌آلت والسلام‌علی‌من‌اتبع‌الهدی.

(ص۴۲ ـ ۴۳)

۱۴ ـ دربارهٔ دانابذات : (فارسی)

ازهمو ، این‌نیزدر این‌مجموعه‌دوبارآمده‌است ، وباشمارهٔ ششم‌دفتریکیست

آغاز : اجسام زنده از دو بیرون نباشند یاحیات در ایشان اصلی و ذاتی باشد یاغریب ...

انجام : انتهای همه‌اوست‌وباز گشت‌همه موجودات باو .

آن کیست که‌آگاه زحس و خرداست بیزارز کفرودین و ازنیك و بداست

کارش نه چوعقل و نفس‌داد و ستداست آگاه بدوعقل‌وخودآگه بخوداست

(ص۴۳ـ۴۴)

۱۵- درطلب بقای عقلانی: (فارسی)

ازهمو ،در دو فصل. همان‌رساله که بشمارهٔ ۱ دربخش سیزدهم از مجموعهٔ مصنفات او(ص۶۱۱ـ۶۱۳) بچاپ رسیده است .

(فهرست‌دانشگاه ۳ : ۳۳۱ ـفهرست مجلس۱۳ : ۳۰۷)

آغاز : آدمی در کوشش از برای نجات جستن، اکنون ما را دانستنی است که آدمی نجات ازچه میجوید...

انجام: وچون بدین مرتبه رسید او را درجهٔ ملکوت حاصل شد، سعی کند تابیابد، انشاءالله‌تعالی .

(۴۷-۴۵)

۱۶ـ فصل درشناختن اعمال خیر: (فارسی)

ازهمو، همان بندیکه بشمارهٔ ۲ در بخش سیزدهم از مجموعه رسایل باباافضل (ص ٦١٤) بچاپ رسیده است.

آغاز: افعال خیر واعمال خیرعاقبت توان دانست هرعمل که مردم راانجام بدانائی کشد...

انجام: ازاعمال خیر بود، اگرچه صورت عبادت دارد.

(ص۴۷)

۱۷ـ دل‌دانا مهبط نورهستی حق‌است: (فارسی)

ازهمو، همان فصلی که بشمارهٔ ۲۳ از بخش سیزدهم در مجموعه مصنفات او (ص٦٥٢) بچاپ رسیده است، با کمی دگرگونیها.

آغاز: فاید. خداوندا عظمت تومانع شناخت تومیشود که بفروغ نورتو یعنی خرد را راه بارحضرت تو یافت...

انجام: که اگر در ازل آزال این اتحاد نبودی و پستی قبول نور کردن و معرفت حاصل کردن. والسلام.

(ص٤٧) این فصل درنسخهٔ مازیر عنوان فائده آمده است وماعنوان‌را از نسخهٔ چاپی گـزیدیم.

۱۸ـ ضروریات‌سالك: (فارسی)

ازهمو، این فصل بشمارهٔ ۱۸ در بخش سیزدهم مصنفات بابا (ص٦٤٤) بچاپ رسیده است.

(فهرست دانشگاه ۳ : ۳۳۰)

آغاز : فایده: سالك راسه چیز ضرورت است: یکی همت عالی، دوم خاطری قوي . . .

انجام: در خاطر وی گذرانیده است، و بضرورت این سه کـار متعین است والسلام .

(ص۴۸) ایـن فصل نیزدرنسخهٔ مازیر عنوان فایده آمده است.

۱۹ـ علم موسیقی: (فارسی)

ازهمو، همان رساله که بشمارهٔ ۲٤ دربخش سیزدهم از مجموعه مصنفات او (ص۲٥۳ـ٦٥٤) چاپ شده است.

(فرستدانشگاه۳ : ۳۲۸)

آغاز : بسمله. اینفصل از علم موسیقی از افضل الحکماء والمتألهین است تغمده‌الله. لحن آوازهـا بود بهم آورده از نغمه‌های‌مختلف که نفس از شنیدن آن لذت یابد ...

انجام: ودر این معنی کتب بسیار ساخته‌اند و چگونگی بیان این بشرح و شرط کرده‌اند .

(ص۴۸ـ۵۰)

۲۰ـ ایمنی ازبطلان نفس درپناه خرد: (فارسی)

ازهمو، همان رساله که بشمارهٔ ۱۲ ، درمجموعهٔمصنفات‌او (ص۲۰۱ـ۲۰۷) با دگرگونیهایی بچاپ رسیده است .

(فهرستسپهسالار۳ : ۲۳۱ ـ فهرست رضوی ٤ :۲۲۳)

آغاز : بسمله . چنین گوید امام سعید افضل‌الدین قدس سره بعداز ستایش پروردگار ودرود برپیغمبر واهل بیت‌او که هرمفلس و کم‌مایه.

انجام: بی‌خلل ونقصانی بمرجع ومعاد اصلی که سرچشمهٔ دوام وبقا وازل و ابداست بازرساند. والله‌علی مانقول وکیل.

(ص۵۰-۵۵)

۳۱- نامه: (فارسی)

نامه‌ایست ازهمو به صاحب سعید مجدالدین محمدبن عبیدالله. این نامه بشمارهٔ۲ دربخش‌چهاردهم (مکاتیب) اودر مجموعه‌مصنفاتش(ص۶۹۲-۶۹۹) بچاپ رسیده است.

(فهرست دانشگاه ۳ : ۳۸۵ - فهرست‌رضوی۲:۳۳۵)

آغاز : بسمله. صباح ومساء مجلس عالی صدری صاحبی کبیری مؤیدی ... وبعد داعی ونیکخواه ومخلص باآنکه درخدمتهای حسی...

انجام: وسیرتت مکارم اخلاق را بنیاد. و السلام علی‌اهل‌السلام‌والصلاة علی خاتم‌الانبیاء وآله‌الکرام علیهم‌السلام.

(ص۵۵-۶۲)

۳۲- پرسش وپاسخ : (فارسی)

پرسشهاییست از منتجب‌الدین هراسکانی و پاسخهایی ازهمو. این پاسخها بشمارهٔ۷ دربخش چهاردهم مجموعهٔ مصنفات بابا (۷۱۷- ۷۲۸) بچاپ رسیده است.

(فهرست‌حقوق:۲۳-فهرست‌سپهسالار۳:۲۸۵)

آغاز : سؤال : آدمی چون‌ازمادر بوجود میآید طالع او میگیرند و بروی حساب هست...

انجام: لمع المحسنین. این جوابها آخر سخن خواجه بود چون بجوار رحمت حق پیوست از مرق بمنتجب‌الدین هراسکانی فرستادند، که سؤال کرده بود. والسلام علی‌اهل‌السلام.

(ص۶۲–۷۰ب) نسخهٔ ماهمان ۱۱ پرسش وپاسخ است بادگرگونیهایی در عبارات .

۲۳– پرسش و تعزیت: (فارسی)

نامه‌ایست ازهمو، به‌صدر سعید تاج‌الدین محمد نوشابادی این‌نامه بشمارهٔ ٤دربخش چهاردهم‌مصنفات بابا (٧٠٦–٧٠٩)بادگرگونیهایی بچاپ رسیده‌است.

(فهرست دانشگاه۳ : ٣٨٦ – فهرست رضوی ۲ : ۳۳۵)

آغاز : مدد تأیید آلهی ازکار و اندیشهٔ مخدومی منفصل ومنقطع مباد و دل روشنش در سراء وضراء از خرسندی وشکیبائی‌مایه‌ور .

انجام: وشکیب برحوادث ومصائب.والله‌تعالی‌ولی‌الاجابة‌والانابة ، والحمدلله حداً کثیراً، وصلی‌الله علی‌سیدالمرسلین‌محمدوآله اجمعین.

(ص۷۰–۷۳)

۲۴– نامه: (فارسی)

ازهمو، این‌نامه بشمارهٔ ٥ دربخش چهاردهم مصنفات‌او(۷۱۰ – ۷۱۲) بـا دگرگونیهایی بچاپ رسیده است.

(فهرست رضوی ٤:١٥٨ – فهرست‌مجلس۱۳:۳۰۸)

آغاز : رب‌العزة‌تعالی‌وحده‌وتقدست اسماؤه.آگاه ازمکنون‌دل‌وضمیرروان خادم‌که دربارهٔ احوال وافعال واقوال مجلس سادی شمس الدین ضیاءالاسلامی.

انجام: واسرار روشن دلی مؤبدومخلدباد. والحمدلله‌رب‌العالمین والصلاةعلی سیدالمرسلین محمد وآله‌اجمعین.

(ص۷۳ – ۷۵) این نامه در نسخهٔ ما زیر عنوان «من‌افاداته (ره)» آمده است .

۲۵- فائده : (فارسی)

ازهمو، این فائده‌بشمارهٔ ۲۵دربخش‌سیزدهم مصنفات بابا، زیر عنوان«وجود بمجاهده وتجرید درست‌شود» (ص۶۵۵) بچاپ رسیده است.

آغاز : تخم‌وجود آگاهی است و برش هم‌آگاهی، و در میانه همه حشو و بدنامی . . .

انجام: یکی ازروی عمل که مجاهده عبارت ازآنست، ودیگر از روی علم که تجرید عبارت ازآن‌است. واللهالموفق والمعین.

(ص۷۵-۷۶)

۲۶- دراوصاف‌مردم واصناف مردم: (فارسی)

ازهمو، این‌رساله بشمارهٔ۱۲ دربخش سیزدهم مجموعهٔ مصنفات بابا (۶۳۲-۶۳۷) بادگرگونیهایی بچاپ رسیده است.

(فهرست‌دانشگاه ۳ : ۳۲۸)

آغاز : بسمله. خجسته نام نخستین راکه آغاز هرسخن است گوینده مایه وپیرایه وطراز گفتار گردد. پس گفت مردم...

انجام: وصفتهای‌پارهٔ دانستنیهای‌مرکب باشد. والحمدللهرب‌العالمین،والصلاة والسلام علی‌خیر خلقه محمدوآله اجمعین (حسب‌الاشارهٔ... تقوی... ۱۳۴۷)

خط نسخ‌کاتب محمد علی‌عبرت‌تاریخ دوشنبهٔ ۱۳ذیقعدهٔ ۱۳۴۷ (ص۷۶ - ۸۰) این رساله نیزدرنسخهٔ ماعنوانی نداشت وپس‌از مطابقت‌بامجموعه رسائل‌بابا این عنوان ازآنجا گرفته شد.

۵۰۳۲ ـ مجموعه

شامل نامه‌ها وعهدنامه‌ها

خط نستعلیق راسته وچلیپا، ازسدهٔ یازدهم باتاریخهایی از۱۰۸٤تا۱۰۸۹
۳۴۷برگ سپاهانی،سطرگوناگون،جلد تیماج‌قهوه‌یی یك لایی ۵ر۱۳ X ۵ر۲۵
خطوطی جزازکاتب اصلی‌باتاریخهایی ازسدهٔ ۱۲ـ۱۳ نیزدرآن هست.

شمارهٔ دفتر : ٦۵۹۲

۱ـمنشآت : (فارسی ـ ترکی)

مجموعه‌نامه وعرایض و فرمانهای دورهٔصفوی‌است. ازآن‌میان‌مکتوب‌نواب گیتی‌ستان بوالدهٔ سلطانمراد، از جانب نواب خاقان رضوان مکان به‌مصطفی پاشا وزیراعظم، جواب‌آن، مفاوضهٔ اشرف اعلی‌به‌مصطفی پاشا وزیرسلطان سلیمان، نامه از خاقان جنت مکان بهمو، نامه‌از سلطان حرم پادشاه هندوستان بخدمت خاقان جنت مکان، وچند تاریخ ازسالهای ۱۰٦٦و۱۰۷٤و۱۰۸۹و۱۰۹۷و۱۰۹۹ درنامه‌های دیگر. نامه‌به‌ملکزادهٔ انگلیس که غصب ولایت‌اوکرده بودند، نامه‌ای بکمپانیان انگلیس مؤرخ ۱۰۷٦/۱٤ نامهٔ پادشاه انگلیس به خاقان جنت مکان ، نامهٔ نواب گیتی ستان به گرای خان تاتار، اخلاصنامهٔ مشایعت‌بخدمت اشرف مصحوب‌هاشم ایلچی،منشور اشرف والـی اورگنج مؤرخ شعبان ۱۰۷۱ اخلاصنامـهٔ بزرگان مسیحیان درایرانو جز آنها.

خط نستعلیق راسته و چلیپا تاریخ ج ۱ر۱۰۸۹ و۱۰۸۴ ، پراکنده دردفتر،سطرگوناگون .

۲ـ نامه :

از دانشمندان وراروددراردوگاه‌عبدالله‌خان که‌بسال **۹۹۷** بعزم تسخیر مشهد بدانجا لشکر آورده بود ، و پاسخ آن.

(فهرست‌حقوق : ۲۱٤ ـ فهرست دانشگاه۹:۸۳۷)

آغاز : پوشیده نیست بـرهیچ مؤمن عالم کـه تعرض باموال و نفوس کسانیکه گوینده لااله‌الاالله..

آغاز پاسخ : نتایج افکار ورشحات اقلام دربار افاضل ماوراءالنهر ایدهم‌الله وایانا‌الی سبیل‌الرشاد...

خطهمان نستعلیق، بی‌تاریخ وبی‌نام، ازسدهٔ یازدهم.(۲۰۷ر-۲۱۶ر)

۳ ـ عهدنامه‌ها : (فارسی)

عهدنامه میان دولتین ایران وانگلیس، در مورد تبادل سفیر، و استفاده از بنادر، وآزادی مذهب مردم و بازرگانان‌انگلیسی، وحمل اسلحه‌ازجـانب آنان، خانهٔ مسکونی سفیر در اصفهان واینکـه خـانهٔ او را در موقع مسافرت بدیگری واگذارنکنند،واین که‌اگرازوابستگان‌سفارت‌بیحسابی سرزد اورا بسفیر بسپارند که تنبیه نماید وجزآنها.این قرارداد مؤرخ رمضان **۱۰۲٦** است .

آغاز : فرمان‌همایون شرف نفاذیافت ، آنکـه چون دراین اوقات از زمرهٔ سلاطین عظیم‌الشأن فرنگ عالیجناب . . . قدوة الخواقین الکرام العیسویة اعنی پادشاه... ممالك انگلیترا...

انجام : تحریراً فـی‌شهر رمضـان المبارك سنة ست و عشرین و الفمهر وامضاء.

(۲۴۷پ-۲۴۹ر) دردوستون.

۴ـ عهدنامه: (فارسی)

میان ایران و انگلیس، که در غرهٔ ذیحجهٔ ۱۰۳۸ تحریر یافته است. در مورد ایلچی، وبازرگانی، وکشتی رانی، وقونصول و تفنگچی‌های او، فرزندانی که ازپدر انگلیسی ومادر ایرانی بوجودآیدوجزآنها.

آغاز: فرمان همایون شرف نفاذیافت که چون قبل‌ازاین از زمرهٔ سلاطین عظیم‌الشأن فرنگ... نبذةالسلاطین العظام‌العیسویه والخواقین الکرام المسیحیه اعنی‌پادشاه... ممالك انکلیترا واسکاسیا وفرنسیا وایرلندا...

انجام: وچون‌بمهر...اشرف اقدس اعلی‌موشح‌ومحلی گردید، اعتماد رادر... غرهٔشهر ذیحجةالحرام سنة۱۰۳۸

خط همان نستعلیق چلیپا. (۲۴۹ر-۲۵۱پ)

۵۰۳۳ ـ مجموعه (فارسی)

دارای دو کتاب

خط نسخ‌کاتب محمودبن محمدشریف‌تاریخ ۱۲۲۴، ۳۵۶برگ فرنگی ۲۵ـ۵ر۲۰×۱۲ تیماج مشکی ضربی مقوائـی ۲۰×۳۰ دارای دو سرلوح لاژورد زرین مشکی سپیدی وشنگرف، در دو طرف وپائین صفحه که‌اسم‌کتاب ونام مصنف دران نوشته شده است. جدول‌زرین و لاژورد ومشکی، کمندشنگرف، نشان وعنوان شنگرف

۱ـ شواهدالنبوة لتقویةاهل‌الفتوة: (فارسی)

ازمولی‌نورالدین عبدالرحمن‌جامی (ذریعه ۱٤ : ۲٤۵ ـ مشار فارسی:۱۰٤۷ سعدی تاجامی: ۵٦۲ ـ ۵۹۷ ـ فهرست کتابخانهٔ ملی ۱ : ٤۷٤)

آغاز . بسمله. الحمدلله الذی ارسل رسلا مبشرین ومنذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل.. امابعد نموده فی آیه که نخستین رکن ازارکان اسلام اقرار بکلمهٔ شهادتست .

انجام: اینست آخر آنچه معین خیر وملهم صواب توفیق ایراد آن داد ... درآن وقتم اتمام آن دست داد ، که تممته (۸۸۰) بود تاریخ سال.... درآن بیخودی باز گشتش توباس که نعم المآبی ونعم المآل .

(۱پ ۱۲۶ر)درصفحه ۲۶پ سه‌ستون ۱۶سطری شعرفارسی هست

۲ ـ نفحات الانس : (فارسی)

از نورالدین عبدالرحمن جامی . که در ۸۸۳ بانجام رسیده‌است .

(جامی حکمت : ۱۷٦ ـ مشار فارسی : ۱۵۹۲)

آغاز : بسمله. الحمدلله الذی جعل مرائی قلوب اولیائه مجالی جمال وجه الکریم . . . امابعد می گوید پای شکسته زاویهٔ خمول و گم‌نامی عبدالرحمن بن احمدالجامی .

انجام این نسخه مقتبس زانفاس کرام ـ کزوی نفحات انس آید بمشام ـ ازهجرت خیر بشر وفخر انام ـ درهشتصدوهشتادوسیم گشت تمام . . . تحریر این کتاب لطیف از دست محمودبن محمد، شریف سمت اتمام وصفت اختتام پذیرفت . . .

کاتب محمودبن محمد شریف تاریخ ۱۲۲٤ (۱۳۳پ—۳۵۵ ر) ازصفحهٔ (۱۲۷ پ تا ۱۳۲پ) فهرست اعلام باذکر علامت اختصاری که در حاشیه کتاب آورده شده است در صفحات دو ستونی ، درصفحهٔ آخر اشعار جامی در چهارستون

شمارهٔ دفتر :٦۵۱۰۳

٥٠٣٤ ـ خلاصة الاشعار وزبدة الافكار (فارسی)

از تقی الدین محمد بن شرف الدین علی حسینی کاشانی. این کتاب بخلاصة الافکار و«تذکرهٔ میر محمدتقی کاشی» نیز معروف است ومصنف چنانچه در مقدمهٔ کتاب مذکوراست آن‌رابنام شاه‌طهماسب وشاه‌عباس صفوی ساخته‌است.

(دزیعه ٤ : ٣٠ و ٣١ و ٧ : ٢١٢ـ استوری ١ :٨٠٣ـفهرست ادبیات:٢١٨ـ فهرست مجلس ١٢: ٢٣١)

آغاز : بسمله.جواهر حمد وثنائی که مفرح قلوب اصحاب‌دین‌مبین ومفتاح ابواب صدور ارباب عشق متین‌تواند بود ، سزاوار جمیلی است که تجلیات صفات خودرا در آئینهٔ انسان

انجام : تا یکی بر جهدچو بوزینکان ... پای کوبد به‌نفحه وطنبور
یاز بهر یکی که پنچه‌سال ... عمر بگذشت بی نماز وطهور

خط نستعلیق ، تاریخ عمر بگذاشت بی‌نماز و طهور ١٢٩٨ ،٢٨ورق، کاغذ فرنگی،سطر ٣١ـ٢٤ × ١٤ جلد تیماج مقوائی قرمز ٣٤ × ٥ر٢١ نشان و عنوان شنگرف،ونیز درخاتمه‌ترجمهٔ‌منوچهری آورده‌شده‌است‌درورق ١٥ رهمان‌تاریخ ١٢٩٨ هست

شمارهٔ‌دفتر :٦٥١٠٤

فهرستها

۱ ـ نام کتابهایی که دراین مجلد معرفی شده است .

۲ ـ نام مؤلفین نسخه‌های معرفی شده .

نام کتابهایی که دراین مجلدمعرفی شده است

«أ»

« ث »

« ج »

« ح »

«خ»

« ذ »

« ر »

«ز»

«س»

« ص »

« ط »

«ق»

«ک»

« م »

«ن»

«و»

نام مؤلفین نسخه‌های معرفی شده

«ا»

«ب»

«ت»

« ع »

«غ»

« ف »

« ق »

(ن)

عکسهایی از خطوط کهن یا زیبا

عکسها از دایرهٔ فیلم وعکس برداری کتابخانهٔ مجلس شورای ملی

بعضها كما فاتت وقيل اداءً مفصولة وقيل موصولة وهو ضعيف المأخذ ويستحب
الاصحار بها مع الاختيار للاتباع الا بمكة فمسجدها افضل وان يطعم بضم حرف المضارعة
فيكون الطاء مفتوح العين مضارع طعم بكسرها كعلم اي يأكل قبل خروجه في الصلوة
في الفطر وبعد عوده في الاضحى من اضحيته بضم الهمزة وتشديد الياء للاتباع والفرق لائح وليكن
المطعم في الفطر على الحلو للاتباع وما روي شاذا من الافطار فيه على التربة محمول على العلة جمعا
ويكره التنفل قبلها وبعدها الى الزوال بخصوص الامام او المأموم الا بمسجد
النبي صلى الله عليه وآله فانه يستحب ان يقصده الخارج اليها ويصلي به ركعتين قبل خروجه للاتباع
نعم لو صليت في المساجد لعذر او غيره استحب صلوة التحية للداخل وان كان مسبوقا والامام
يخطب لفوات الصلوة المسقط للمتابعة ويستحب التكبير في المشهور وقيل يجب للامر به
في الفطر عقيب اربع صلوات اولها المغرب ليلته وفي الاضحى عقيب خمس عشرة صلاة للناسك
بمنى وعشر لغيرها وبها الصبح اولها ظهر النحر وآخرها صبح آخر التشريق او ثانيه ولو فات
بعض هذه الصلوات كبر مع قضائها ولو نسي التكبير خاصة اتى به حيث ذكر وصورته الله اكبر
الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر الله اكبر الله اكبر على ما هدانا ويزيد في تكبير الاضحى على ذلك الله
اكبر على ما رزقنا من بهيمة الانعام وروي فيهما غير ذلك بزيادة ونقصان ومن الدروس اختار
الله اكبر ثلاثا لا اله الا الله والله اكبر الحمد لله على ما هدانا وله الشكر على ما اولانا والكل جائز وذكر الله
حسن على كل حال ولو اتفق عيد وجمعة تخير الذي حضر العيد من اهل البلد من قريته او بيته او نحوه
بعد حضور العيد في حضور الجمعة فيصليها وعدمه فيسقط ويصلي الظهر
فيكون وجوبها عليه تخييرا والاقوى عموم التخيير لغير الامام وهو الذي اختاره المصنف
اما هو فيجب عليه الحضور فان تم العدد صلاها والا سقطت عنه ويجب عليه اعلام الناس
بذلك في خطبة العيد ومنها صلوة الآيات جمع آية وهي العلامة سميت بذلك
الاسباب المذكورة لانها علامات على اهوال الساعة واخاويفها وزلازلها وتكوير الشمس
والقمر والآيات التي تجب لها الصلوة هي الكسوفان كسوف الشمس وخسوف القمر سماهما
باسم احدهما تغليبا او لاطلاق الكسوف عليهما حقيقة كما يطلق الخسوف عليهما على الشمس
ابتداء واللام للعهد الذهني وهو الشائع من كسوف النيرين دون باقي الكواكب لو انكساف
الشمس بها والزلزلة وهي رجفة الارض والريح السوداء او الصفراء فكل مخوف سماوي
كالظلمة السوداء او الصفراء المنفكة عن الريح والريح العاصفة زيادة على المعهود وان
انفك عن اللونين او اتصف بلون ثالث وضابطه ما اخاف معظم الناس ونسبه الاحمر و

الى

قبلها

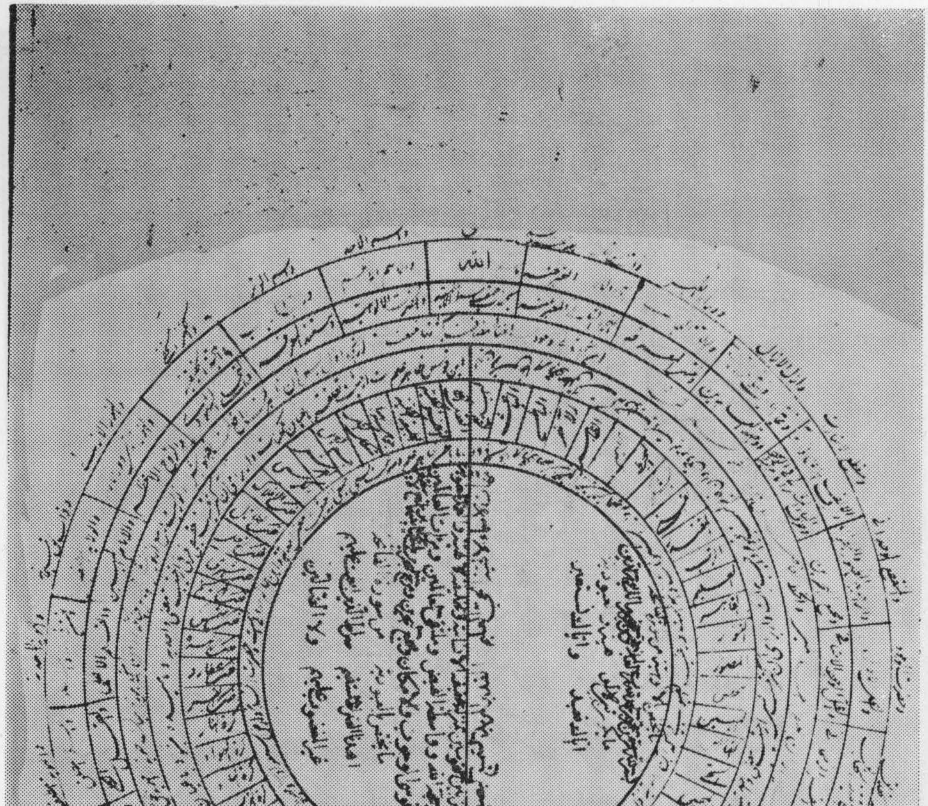
۴۸۸۶

شمارهٔ ۴۸۸۶- الروضة البهية

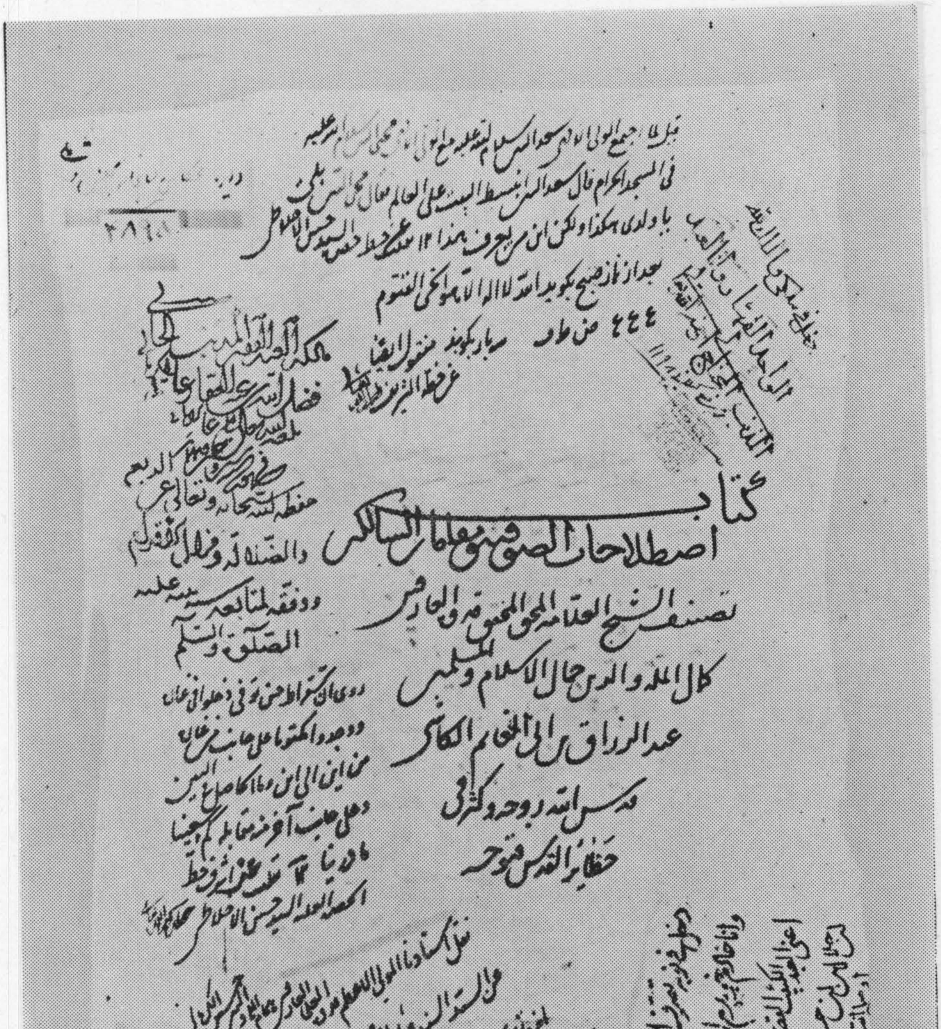
او من المقابر او فيها مسدود وغير الحرب على المشهور وقال الشيخ ذكره علي بن بابويه و
سمعناه من الشيوخ مذاكرة ولم اجد به خبرا اصلا مسندا قال المص في الذكرى بعد حكايته قول
الشيخ قلت قد روى العامة ان النبي صلى الله عليه وآله قال لا يصلي احدكم وهو محزم وهو كناية
عن شد الوسط وظاهر استدلال الذكرى بالحديث جعله دليلا على كراهة القباء المشدود وهو
بعيد ونقل المص رحمه الله في البيان عن الشيخ كراهة شد الوسط وعلى الاكتفاء في دليل الكراهة بمثل
هذه الرواية الرابع المكان الذي يصلي فيه والمراد به هنا ما يستقر عليه من الحيز و
يعتمد عليه ولو بواسطة او وسائط ويجب كونه غير مغصوب للمصلي ولو جاهلا
بحكمه الشرعي او الوضعي لا باصله او ناسيا له او لا يعلم على ما تقتضيه اطلاق العبارة
وفي الاخيرين للمص قول بالصحة ومال اليها في خارج الوقت خاصة ومثله القول في اللباس
واحترز بكون المصلي هو الغاصب عما لو كان غيره فان الصلاة فيه باذن المالك صحيحة
على المشهور وكل ذلك مع الاختيار اما مع الاضطرار كالمحبوس فيه فلا منع خاليا من نجاسة
متعدية الى المصلي او محموله الذي يشترط طهارته على وجه يمنع من الصلاة فلو لم
تتعد او تعدت على وجه يعفى عنه كقليل الدم او الى ما لا يتم الصلاة فيه لم يضر طاهر
المسجد هو القدر المعتبر منه في السجود مطلقا والافضل المسجد لغير المرأة او مطلقا
بناء على اطلاق المسجد على بيتها بالنسبة اليها لما ننبه عليه وتتفاوت المساجد في الفض
لفضيلة بحسب تفاوتها في ذاتها او عوارضها ككثرة الجماعة فالمسجد الحرام بمائة
الف صلاة ومنه الكعبة وزوائده الحادثة على الاقوى عندهما افضل فان القدر المشترك
بينهما افضل بذلك العدد وان اختص الافضل بامر آخر لا تقدير فيه كما يختص بعض
المساجد المشتركة في وصف بفضيلة زائدة عما يشترك فيه مع غيره والنبوي بالمدينة
بعشرة آلاف صلاة وحكم زياداته الحادثة كما مر وكل من مسجد الكوفة والاقصى بنسبة
الاضافة الى بعده عن المسجد الحرام بالفضل والمسجد الجامع في البلد للجمعة او الجماعة وان
تعدد بمائة ومسجد القبيلة كالمحلة في البلد بخمس وعشرين ومسجد السوق باثني عشرة ومسجد
المرأة بيتها بمعنى ان صلاتها فيه افضل من خروجها الى المسجد او بمعنى كون صلاتها فيه
كالمسجد في الفضيلة فلا تفتقر الى طلبها بالخروج وهل هو مسجد مطلق او كالمسجد
فيلحقه حكمه الظاهر الثاني ويستحب اتخاذ المساجد استحبابا مؤكدا فمن
بنى لله مسجدا بنى الله له بيتا في الجنة وزيد في بعض الاخبار كمفحص قطاة وهو الموضع الذي
تفحصه وتكشفه عن وجهها التسيس فيه والتشبيه به مبالغة في الصغر بناء على الاكتفاء

۴۸۸۶

شمارهٔ ۴۸۸۶ــ الروضة البهية

شمارهٔ ۴۸۸۹- مجموعه رساله‌ها

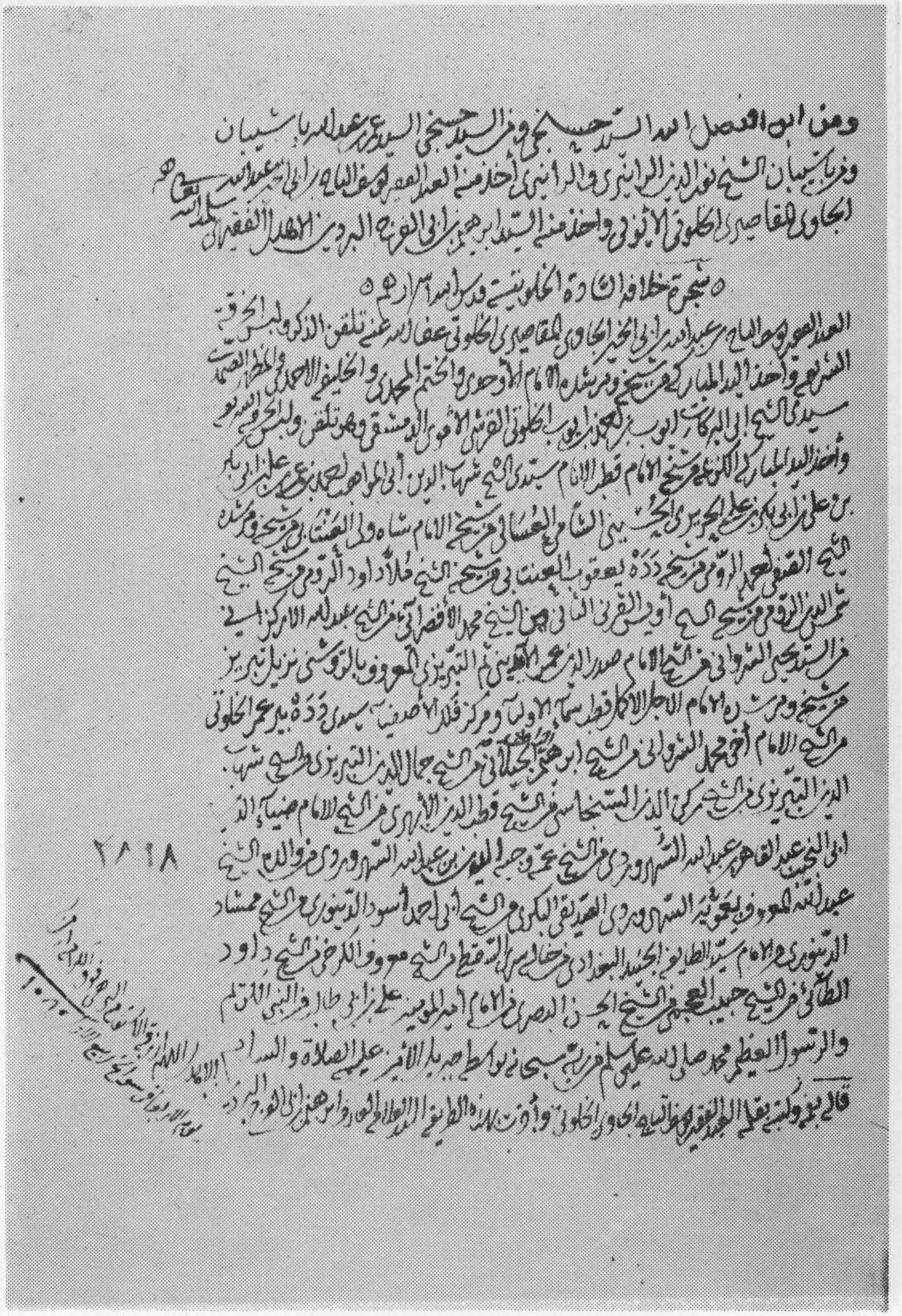
شمارهٔ ۴۸۹۵- اصطلاحات صوفیه

وعدم حسنها راجع اليه ولهذا يذمّ معتقد غيره ولو انصف لم يكن له ذلك اى والجاهل انه يعينه فيما ادركه
يذمّ ما عين غيره ويجعل معتقد نفسه محمودًا ولو انصف لم يكن له ان يذمّ معتقد غيره فانه ايضا مثله
الا ان صاحب هذا المعبود الخاص جاهل لا شك في ذلك لاعتراضه على غيره فيما اعتقده في الله اى فثنآؤه
على ما اعتقده ثناؤه على نفسه الا انه جاهل لا يشعر بذلك ولو كان له شعور بذلك لما اعترض على غيره
بما اعتقده واثنى عليه لانه لو علم ان معبوده مجعول لنفسه وهو يثنى على نفسه لعلم ان ما جعله غيره ايضا
مجعول له وثناؤه عائد اليه والذوات مجبولة على الثنآء على انفسها ولو علم ان معبوده المعين هو الاله
المطلق الذي يتجلى في قلبه وتعين باستعداده لعلم هذا المعنى في اله غيره ايضا فلم ينكر عليه اذ لو عرف ما قال
الجنيد لون الماء لون انائه لسلّم لكل ذى اعتقاد ما اعتقده وعرف الله في كل صورة اى اذ لو عرف
ان الحق هو الذي يتجلى بصور الاعيان وصور الاذهان بحسب الاستعدادات وقابلياتها لسلّم لكل
ذى اعتقاد ما اعتقده وعرف الله في كل صورة يظهر بها وآمن بالحق فيها وكان من اصحاب السعادة
العظمى وقوله وكل معتقد بالاعتقاد الخاص فهو ظانّ ليس بعالم اذ لو كان عالما عارفا لعرف الله في كل
الصور والعقائد وكل مبتدأ فهو ظانّ خبره ويجوز ان يكون معطوفا على قوله في كل صورة اى عرف الله في كل
صورة وكل عقيدة بفتح القاف فلذلك قال تعالى انا عند ظن عبدي بي اى لا اظهر له الا في صورة معتقده
فان شاء اطلق وعبد الاله المطلق الظاهر في كل المظاهر والمجالي وان شاء قيد بصورة معينة يعطيها
استعداده فاله المعتقدات يأخذه الحدود لانه معين مقيد وهو الاله الذي وسعه قلب عبده فان الله
المطلق لا يسعه شئ لانه عين الاشياء وعين نفسه والشئ لا يقال فيه انه يسع نفسه ولا لا يسعها فافهم
والله يقول الحق وهو يهدى السبيل اى القلب لما كان معينا مقيدا لكنه بعوارض تعينه وحدود تشخصه
لا يذكر الا مثله ولا يسعه الا ما هو معين محدود مثله والاله المطلق يجل عن الحدود ويعز عن الاحاطه
فلا يسعه شئ وكيف يسعه وهو عين الاشيآء ولا شئ غيره ولا يوصف الشئ بانه يسع نفسه ولا بانه
لا يسعها فافهم ترشد لا يقال ان هذا يناقض ما ذكر من قبل من ان قلب العارف يسع الحق لان ذلك
بحسب التجلى والتجلى ابدا لا يكون الا على قدر استعداد المتجلى له عين مقيد فلا يمكن ان يتجلى له الحق المطلق
من حيث اطلاقه اذ هذا النوع من التجلى لا يبقى المتجلى له وجودا وتعينا للمنافاة بينهما ولا يمكن ان يتجلى لشئ
بجميع اسمائه وصفاته دفعة وهذا هو المراد هنا وان كان قلب الكامل قابلا لجميع التجليات الاسمائية لكن
لا يتجلى له الحق دفعة بالجميع ولا له قابلية ذلك والله يقول الحق بلسان الكاملين ويهدى سبيله للمتوجهين اليه
والطالبين وهو الموفق للرشاد ومنه المبدأ واليه المعاد وهذا آخر ما اردنا بيانه والحمد لله على التوفيق
والشكر لولى الحقائق والتحقيق والصلوة على محمد وآله اجمعين تمّ

[illegible] شرح الفصوص [illegible] ۱۱۰۹ [illegible]

۳۸۹۵

شمارهٔ ۴۸۹۵– پایان فصوص الحکم

ومن ابن الفضل الله السيد حسين ومن السيد حسين السيد عمر عبد الله باشيبان ومن باشيبان الشيخ نور الدين الرانيري والرانيري أخذ منه العبد الفقير يوسف التاج ابن أبي الخير عبد الله الجاوي المقاصيري الخلوتي الأثوني وأخذ منه السيد ابرهيم ابن أبي الفرج البردي الأهدل الفقير الى الله تعالى

شجرة خلفاء السادة الخلوتية قدس الله أسرارهم

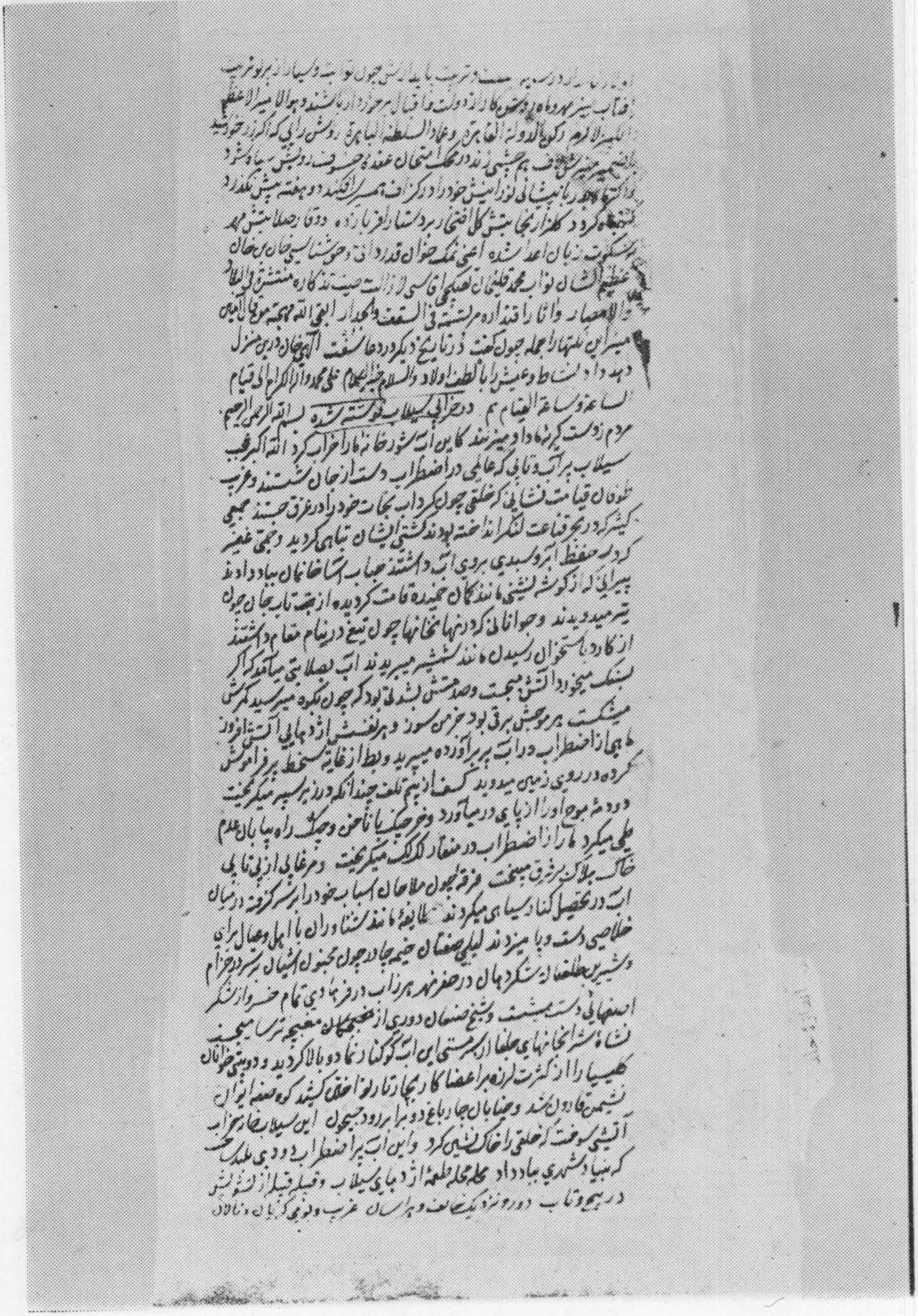
العبد الفقير يوسف التاج ابن عبد الله بن أبي الخير الجاوي المقاصيري الخلوتي عفا الله عنه تلقن الذكر ولبس الخرقة الشريفة وأخذ اليد المباركة عن شيخه ومرشده الامام الأوحد والختم المحمدي والخليفة الأحمدي والمظهر العظيم سيدي الشيخ أبي البركات أيوب بن أحمد بن أيوب الخلوتي القرشي الأموي الدمشقي وهو تلقن ولبس الخرقة الشريفة وأخذ اليد المباركة عن شيخ الامام قطب الأنام سيدي الشيخ شهاب الدين أبي المواهب أحمد بن عمر بن علي بن أبي بكر بن علي بن أبي بكر بن علي الحريري الحسيني الشامي العسالي عن شيخه الامام شاه ولي العنتابي عن شيخه ومرشده الشيخ الصفي محمد الرومي عن شيخه دده يعقوب العنتابي عن شيخه الشيخ ملا داود الرومي عن شيخه الشيخ شمس الدين الرومي عن شيخه الشيخ أويس القرني الثاني محي الشيخ محمد الأقصرائي عن الشيخ عبد الله الأركزاني عن السيد يحيى الشرواني عن الشيخ الامام صدر الدين عمر الخلوتي بن التبريزي المعروف بالزوشني نزيل تبريز عن شيخه ومرشده الامام الأجل الأكمل قطب سماء الأولياء ومركز فلك الأصفياء سيدي دده بير عمر الخلوتي عن الشيخ الامام أخي محمد الشرواني عن الشيخ ابرهيم الجيلاني عن الشيخ جمال الدين التبريزي عن الشيخ شهاب الدين التبريزي عن الشيخ ركن الدين السنجاسي عن الشيخ قطب الدين الأبهري عن الشيخ الامام ضياء الدين أبي النجيب عبد القاهر عبد الله السهروردي عن الشيخ عمه وجيه الدين بن عبد الله السهروردي عن والده الشيخ عبد الله المعروف بعمويه السهروردي الصديقي البكري عن الشيخ أبي أحمد أسود الدينوري عن الشيخ ممشاد الدينوري عن الامام سيد الطائفة الجنيد البغدادي عن خاله سري السقطي عن الشيخ معروف الكرخي عن الشيخ داود الطائي عن الشيخ حبيب العجمي عن الشيخ الحسن البصري عن الامام أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عن النبي الأكرم والرسول الأعظم محمد صلى الله عليه وسلم عن ربه سبحانه بواسطة جبريل الأمين عليه الصلاة والسلام

قاله بفمه وكتبه بقلمه العبد الفقير يوسف التاج ابن الجاوي الخلوتي وأذنت لهذه الطريقة العلية للسيد ابراهيم ابن أبي الفرج البردي

٢٨١٨

[illegible] ١٠٢٠

شمارة ۴۸۹۸ – الشجرة

شمارهٔ ۴۹۰۳ـ مجموعه رساله‌ها

انجام:

«... مجذوب دویدن ز پی ماه جبینان
ای شیفته، بازی بکمان تا کی [و] تا چند»

[فرهنگ سخنوران ۲: ۸۰۰ـ ۸۰۱]

۲۰ ـ [اشعار حقیری] **(دیوان ـ فارسی)**

= [دیوان حقیری]

(۳۴۱ پ)

از: حقیری (؟)

سه شاعر با این تخلص در منابع تذکره‌ای نام برده شده‌اند که شاید در اینجا منظور حقیری هروی (قرن ۱۰) باشد.

آغاز:

«در دل طلب سیمبران تا کی [و] تا چند
دیوانهٔ جادو نگهان تا کی [و] تا چند...»

انجام:

«... طی کن تو حقیری پس ازین راه حقیقت
در در گرو زلف بتان تا کی [و] تا چند

[فرهنگ سخنوران ۱: ۲۷۳]

۲۱ ـ [اشعار هلالی] **(دیوان ـ فارسی)**

= [دیوان هلالی]

(۳۵ر، ۴۲ر ـ ۴۲ پ)

از: بدر الدین جغتایی استرآبادی، متخلص به هلالی (۹۳۵ / ۹۳۶ / ۹۳۹ ق)

احتمالاً از هلالی جغتایی استرآبادی، شاعر معروف سدهٔ ۱۰ ق باشد. دو مخمس از او در مدخل ۷۳ خواهد آمد. برای اطلاعات مربوط به او به نسخهٔ ۸۱۷۹/۶ نیز مراجعه شود.

آغاز:

«ای همچو پری از من دیوانه رمیده
صد بار مرا دیده وگویی که ندیده..»

انجام:

«... بر روی تو این قطرهٔ خون است هلالی
گویا که دل از غصهٔ روی تو دمیده»

[فرهنگ سخنوران ۲: ۱۰۰۰ ـ ۱۰۰۱؛ فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۳: ۲۶۱۰ ـ ۲۶۱۱]

۲۲ ـ [اشعار طاهر] **(دیوان ـ فارسی)**

= [دیوان طاهر]

(۳۵ر ـ ۳۵ پ)

از: طاهر (؟)

مشخص نشد کدام «طاهر» منظور است.

آغاز:

«به هزار دیده خواهم که رخت کنم نظاره
که بهر هر نظاره رویت نگرم هزار باره...»

انجام:

«... به ره تو مُرد طاهر تو ولی حیات بخشی
ز رهت چو گرد خیزد گذری اگر سواره»

[فرهنگ سخنوران ۲: ۵۸۲ ـ ۵۸۴]

۲۳ ـ [اشعار انوری] **(دیوان ـ فارسی)**

= [دیوان انوری]

(۳۵ پ ـ ۳۷ پ)

از: اوحد الدین علی بن اسحاق ابیوردی، متخلص به انوری (قرن ۶ ق)

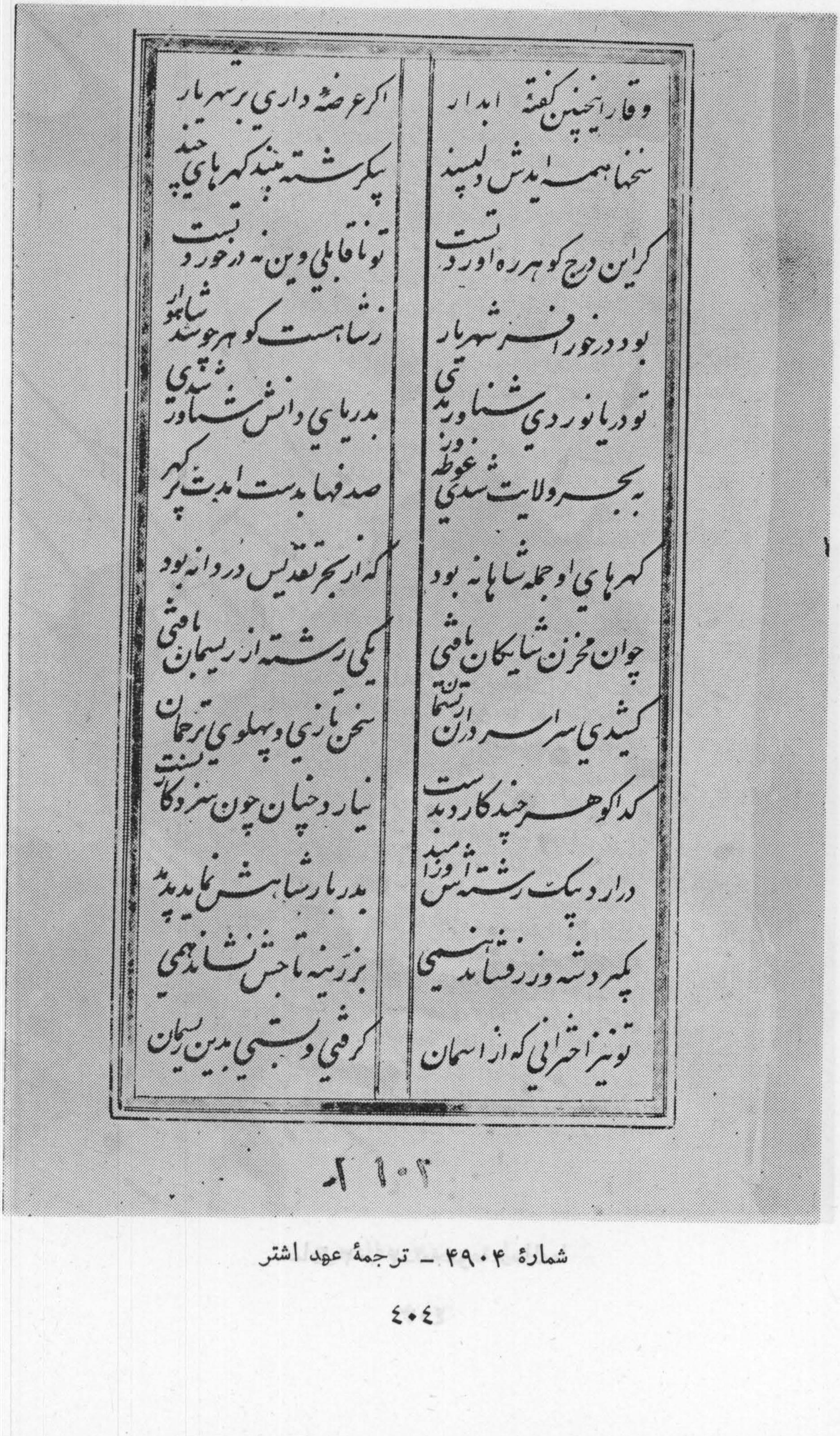
قصیده‌ای از انوری که برای مشخصات کتابشناسی‌اش به نسخهٔ شمارهٔ ۸۱۷۳/۱۰۴ مراجعه شود.

آغاز:

«فغان که از حرکات سپهر کج رفتار
فتاد طرح جدالی میانهٔ من و یار...»

انجام:

«... غبار مقدم آن سرو قدّ رعنا را
ز چشم انوری دل شکسته دور مدار»

وقار اینچنین گفته آبدار / اگر عرضه داری بر شهریار

سخنها همه ایدش دلپسند / یکی رشته بندد گهرهای چند

گر این درج گوهر ره آورد تست / تو ناقابلی وین نه درخورد تست

بود درخور افسر شهریار / ز شاهست گوهر چو شد شاهوار

تو دریانوردی شناور بدی / بدریای دانش شناور شدی

به بحر ولایت شدی غوطه ور / صدفها بدست آمدت پر گهر

گهرهای او جمله شاهانه بود / که از بحر تقدیس دردانه بود

چو آن مخزن شایگان یافتی / یکی رشته از ریسمان بافتی

کشیدی سراسر در آن ریسمان / سخن تازی و پهلوی ترجمان

گدا گوهر ار چند آرد بدست / نیارد چنان چون سزد کار تست

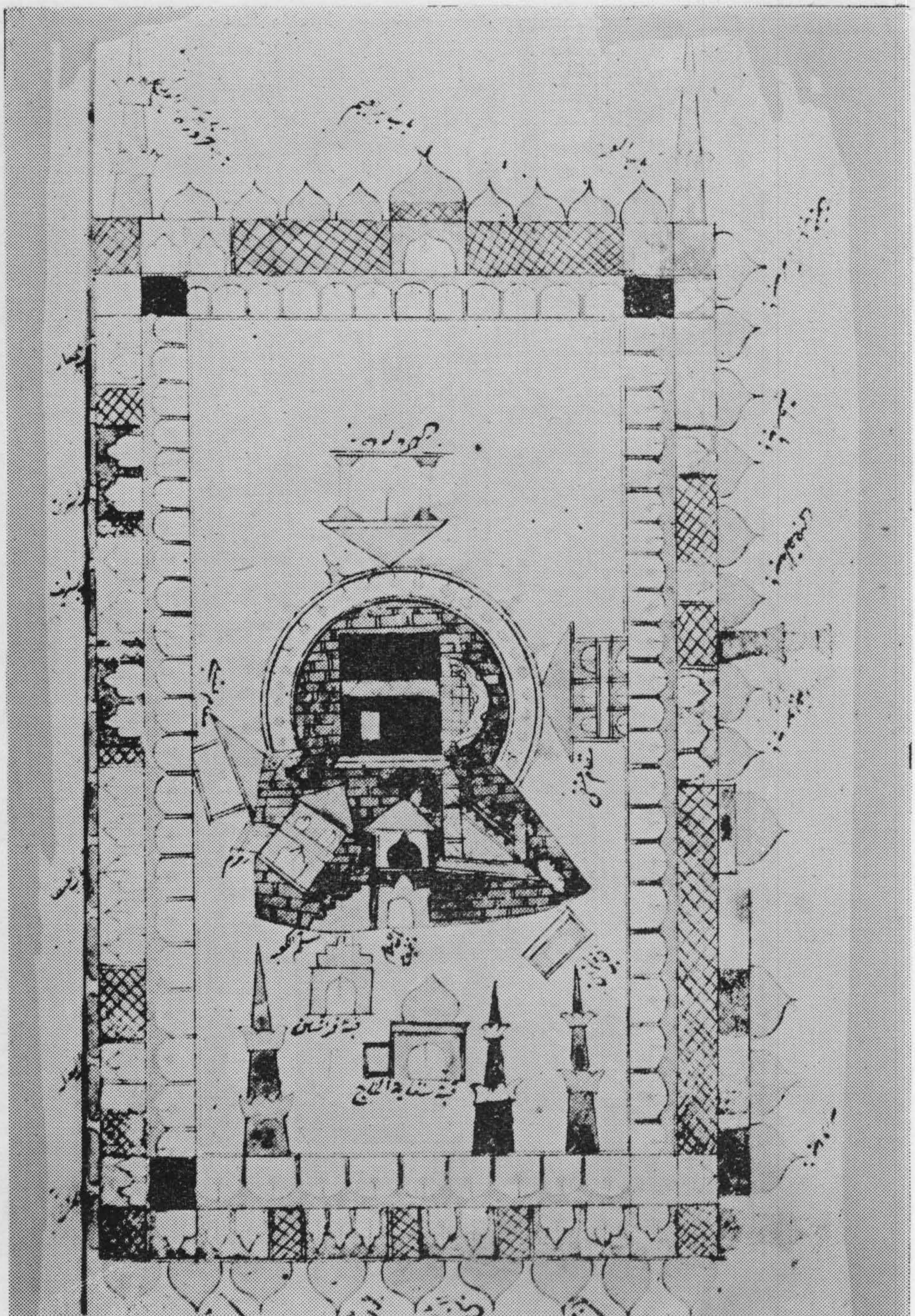
ندارد یک رشته‌اش ارزمند / بدربار شاهیش ناید پسند

یکی رشته وز زر فشاند همی / بزرینه تاجش نشاند همی

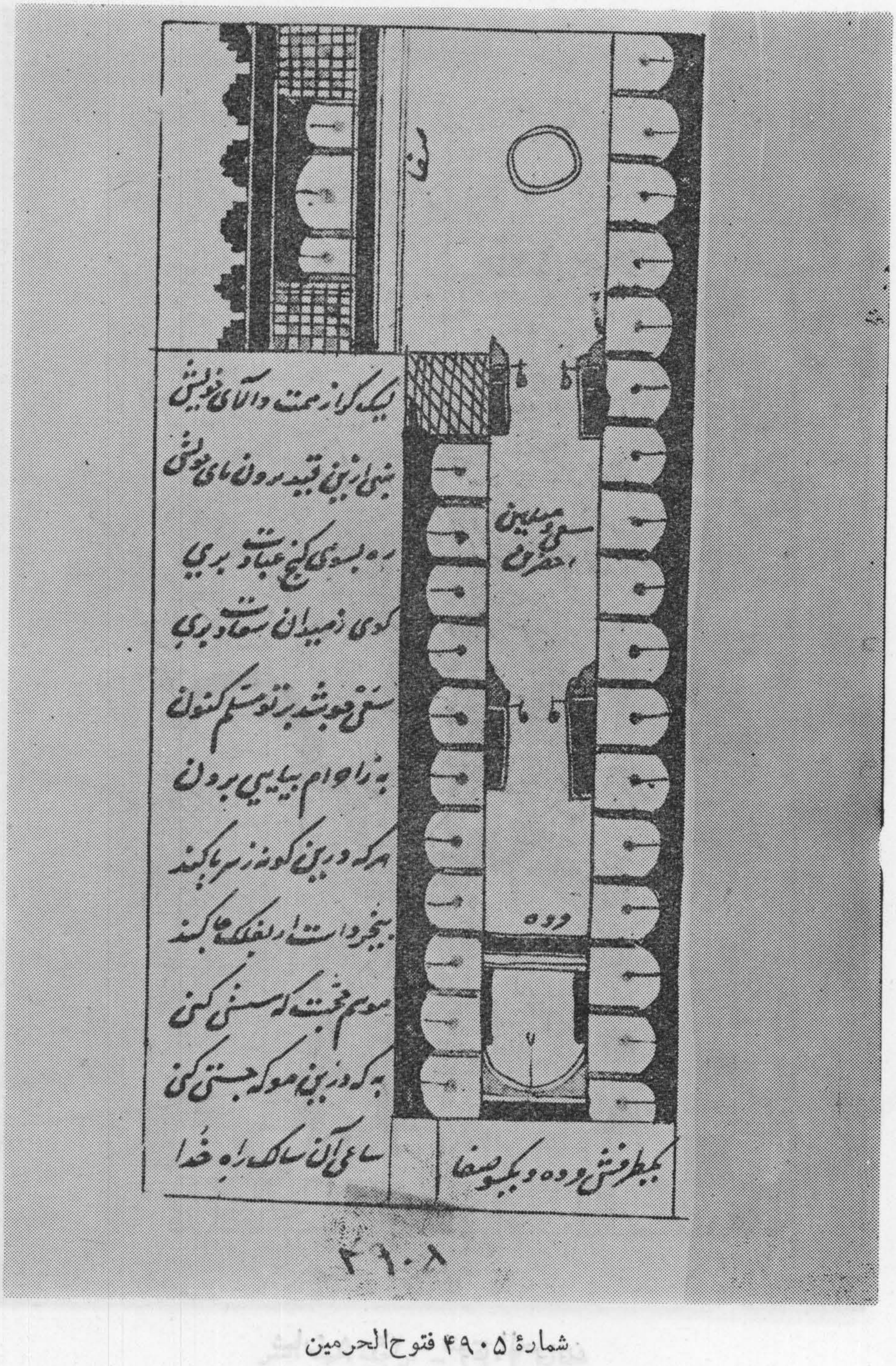
تو نیز اختری که از آسمان / گرفتی و بستی بدین ریسمان

۱۰۲ ا

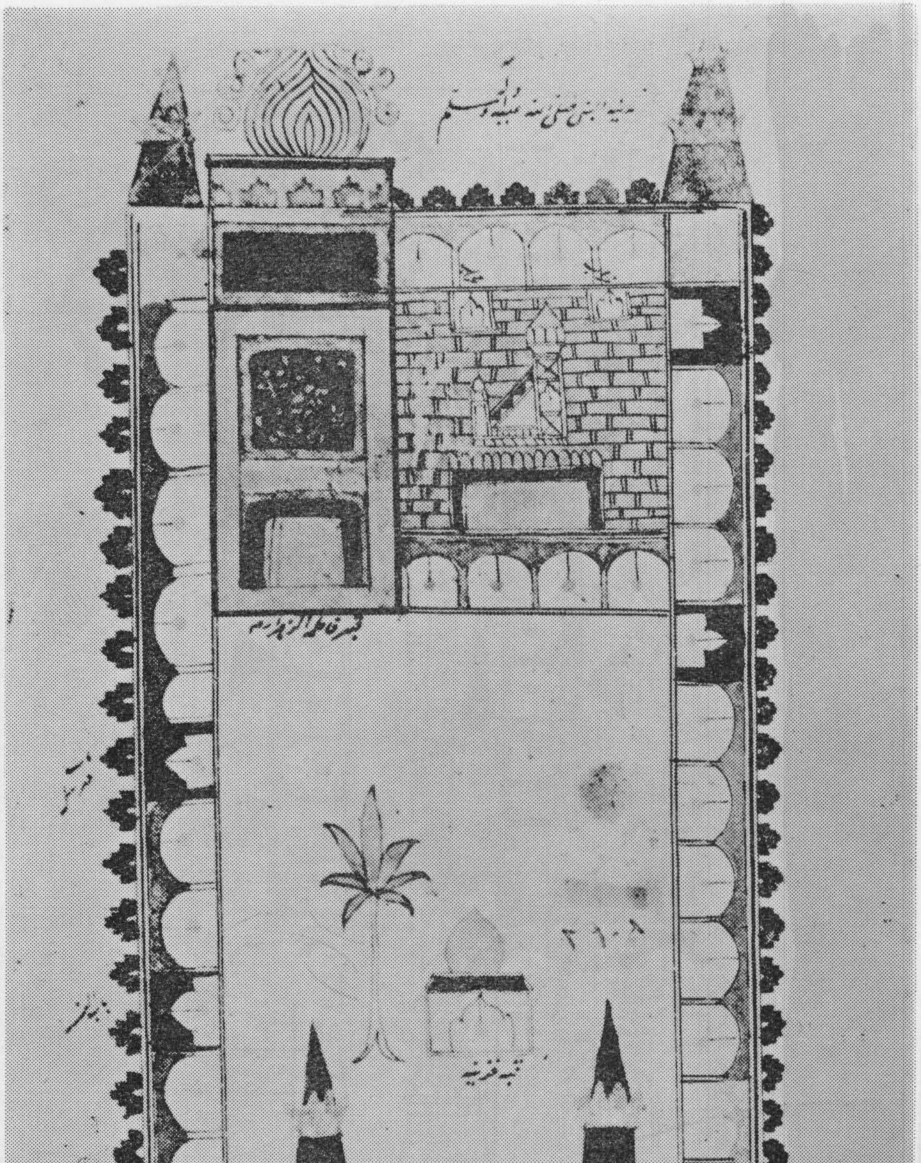
شمارهٔ ۴۹۰۴ – ترجمهٔ عهد اشتر

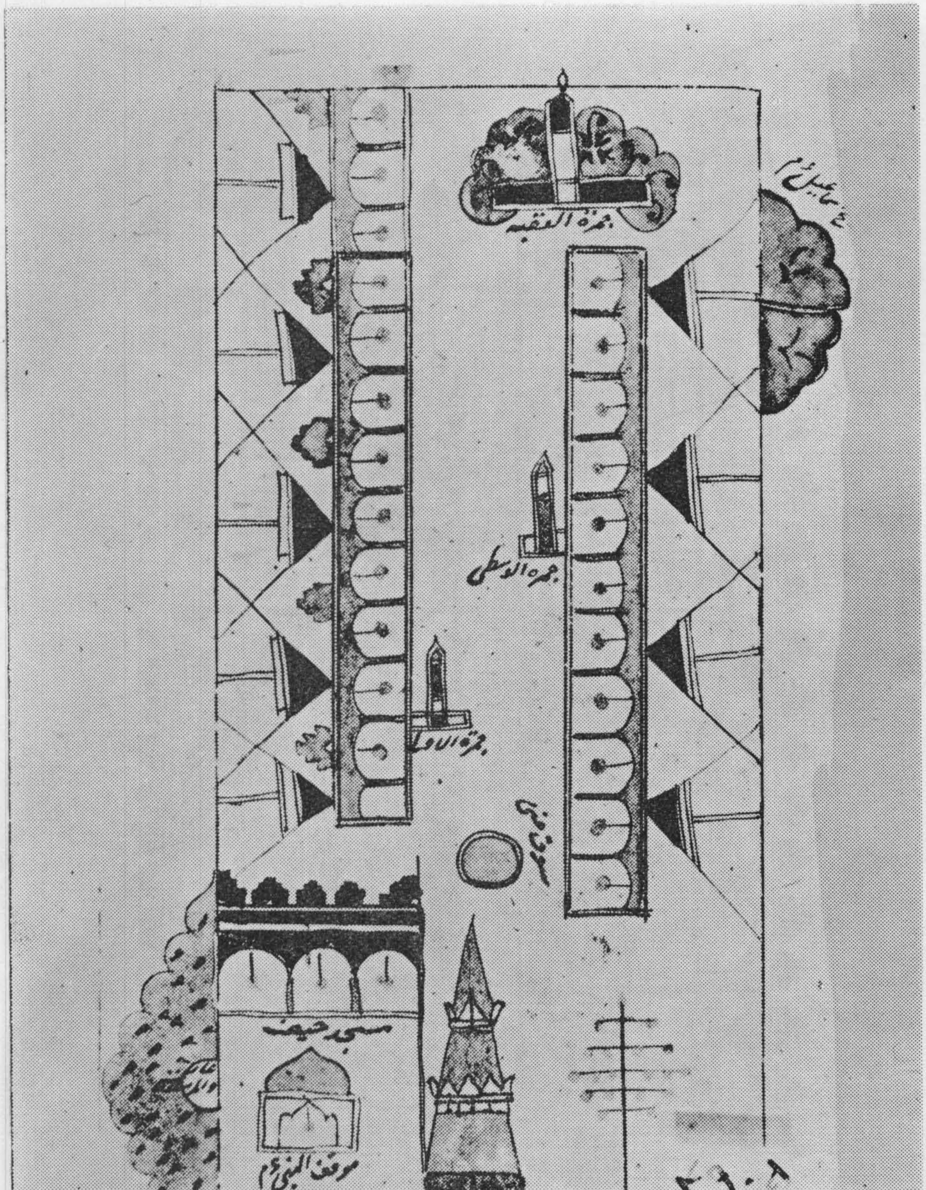
شمارهٔ ۴۹۰۵ ـ فتوح الحرمين

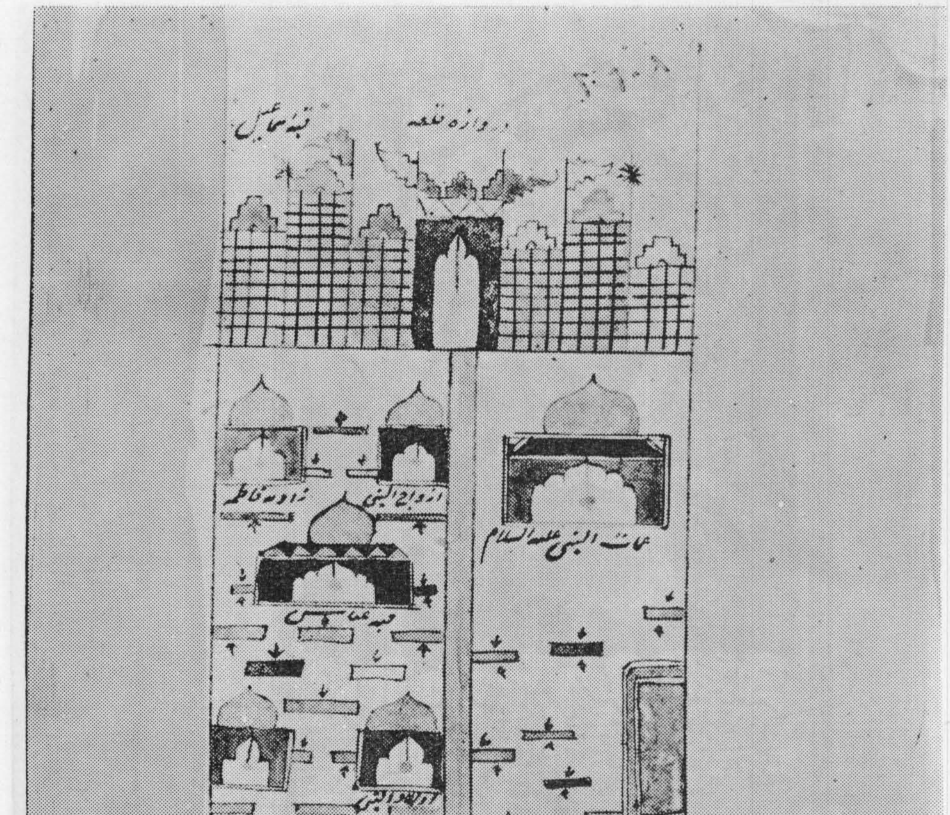
شمارهٔ ۴۹۰۵ فتوح الحرمین

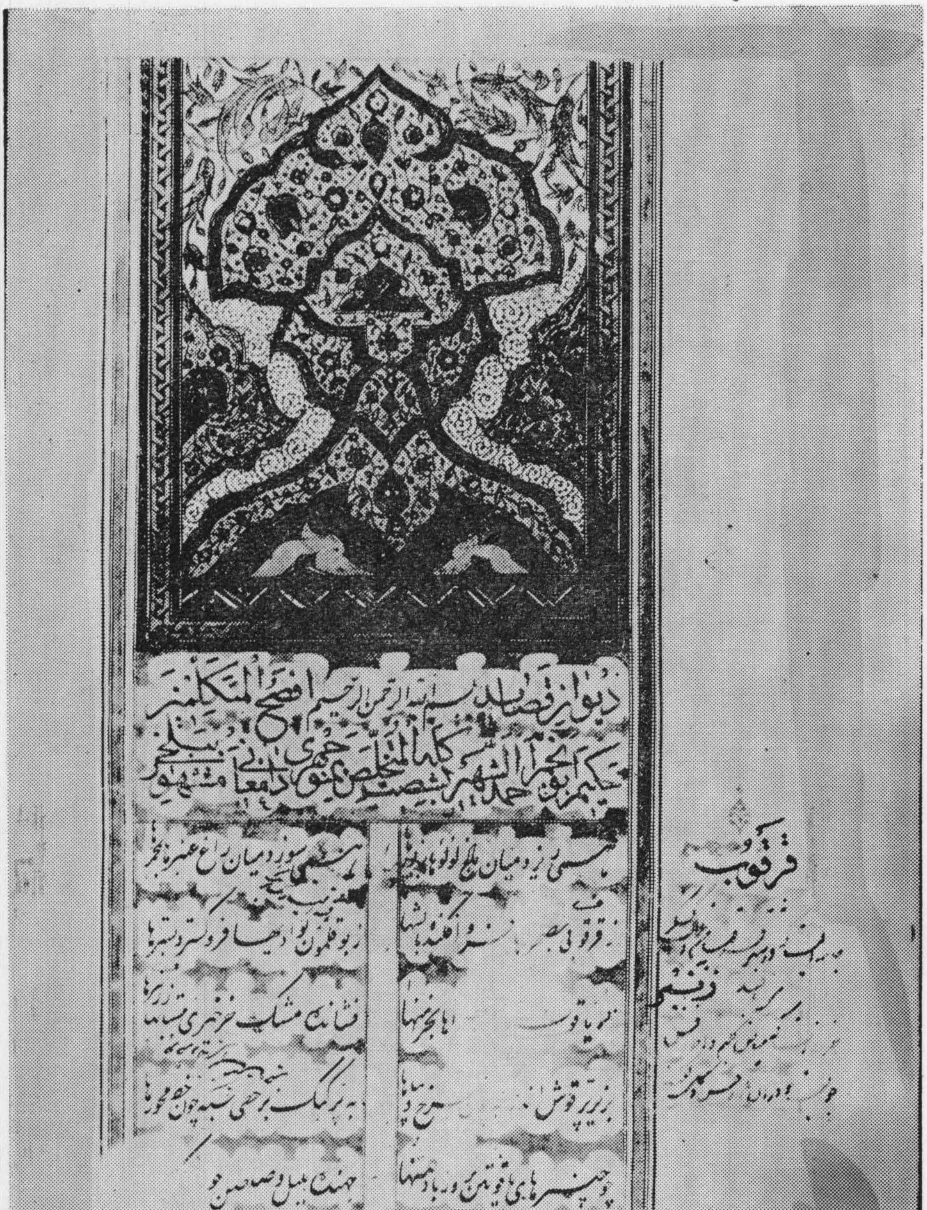
شمارهٔ ۴۹۰۵ ـ فتوح الحرمين

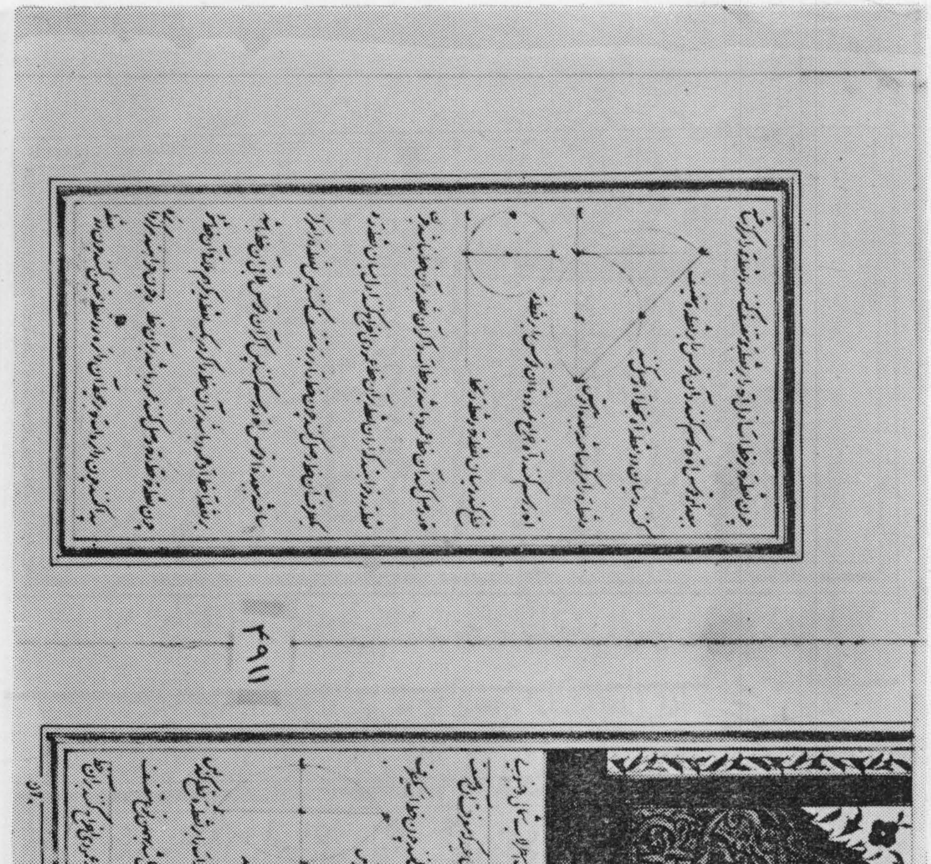
شمارهٔ ۴۹۰۵ - فتوح الحرمين

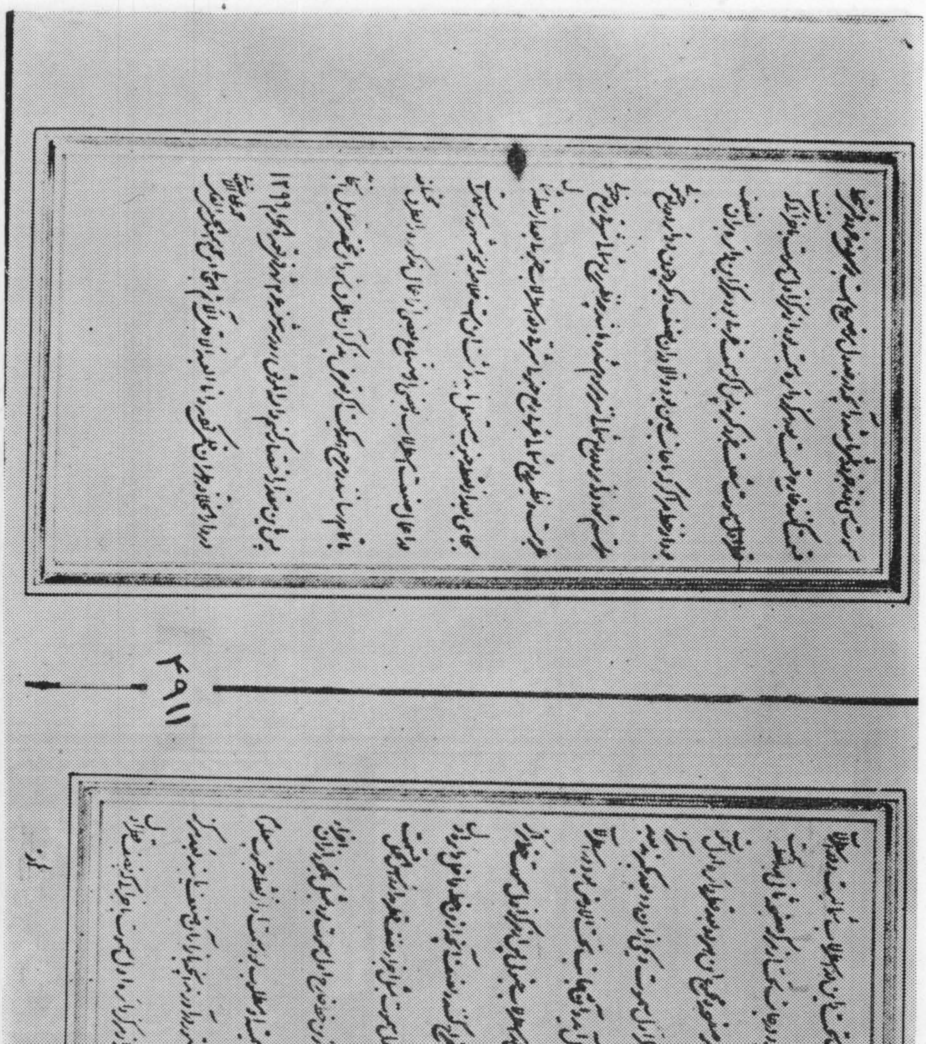
شمارهٔ ۴۹۰۵ ـ فتوح الحرمین

شمارهٔ ۴۹۰۷ - دیوان منوچهری

شمارهٔ ۴۹۱۱ - صنعت اسطرلاب

شمارهٔ ۴۹۱۱ ـ صنعت اسطرلاب

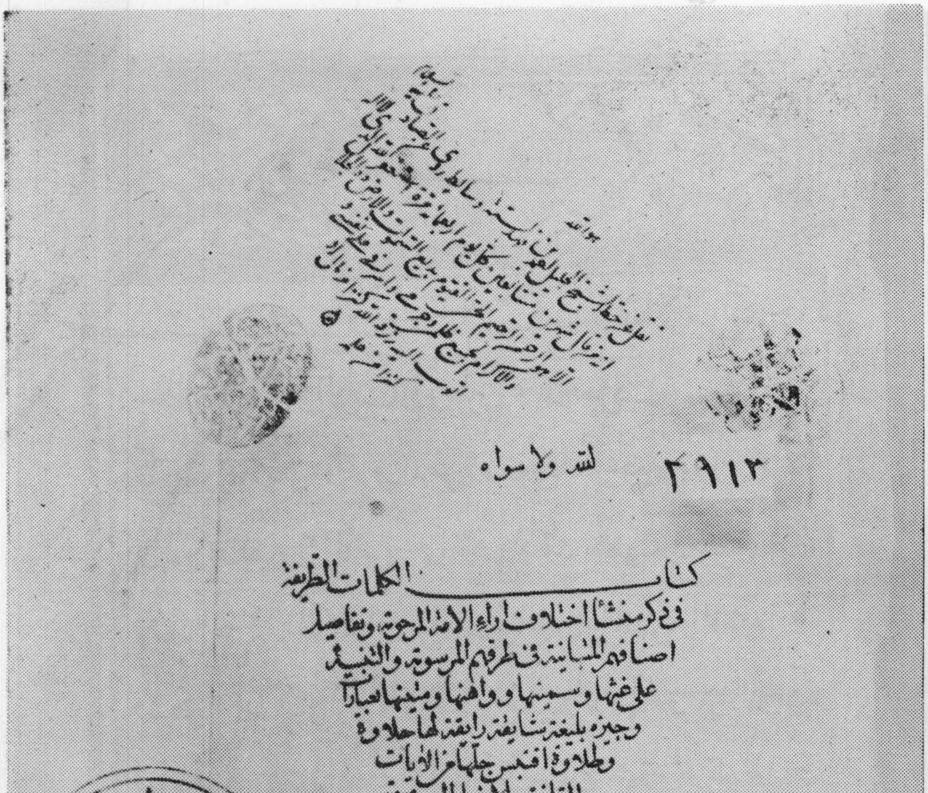

بسم الله الرحمن الرحیم

سبحان الذی خلق الانسان من طین * ثم جعل نسله من سلالة من
ماء مهین * ثم سویه ونفخ فیه من روحه فاذا هو خصیم مبین ثم لا
یزالون مختلفین * الا من رحم ربک ولذلک خلقهم وتمت کلمة ربک
لأملئن جهنم من الجنة والناس اجمعین نحمده علی السراء والضراء و
نشکره فی الشدة والرخاء * ونصلی علی سید الانبیاء وعترته الاوصیاء
اما بعد فیقول الفقیر الی الله فی کل موطن * محمد بن المرتضی المدعو
بمحسن ایده الله فی اولاه للتزود لاخریه هذه کلمات طریفة ومقالات
شریفة فیها ایقاظات للراقدین فی الشبهات وایماضات للمترافدین فی
الظلمات * واشارات یغام بها القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر
وبشارات یبشر بها المجاهدون فی سبیل الله باموالهم وانفسهم علی
الخطر * واما الذین فی قلوبهم مرض فزادتهم رجسا الی رجسهم وهی لهم

٤٩١٣

شمارهٔ ۴۹۱۳ ـ الکلمات الطریفه، صفحهٔ آغاز

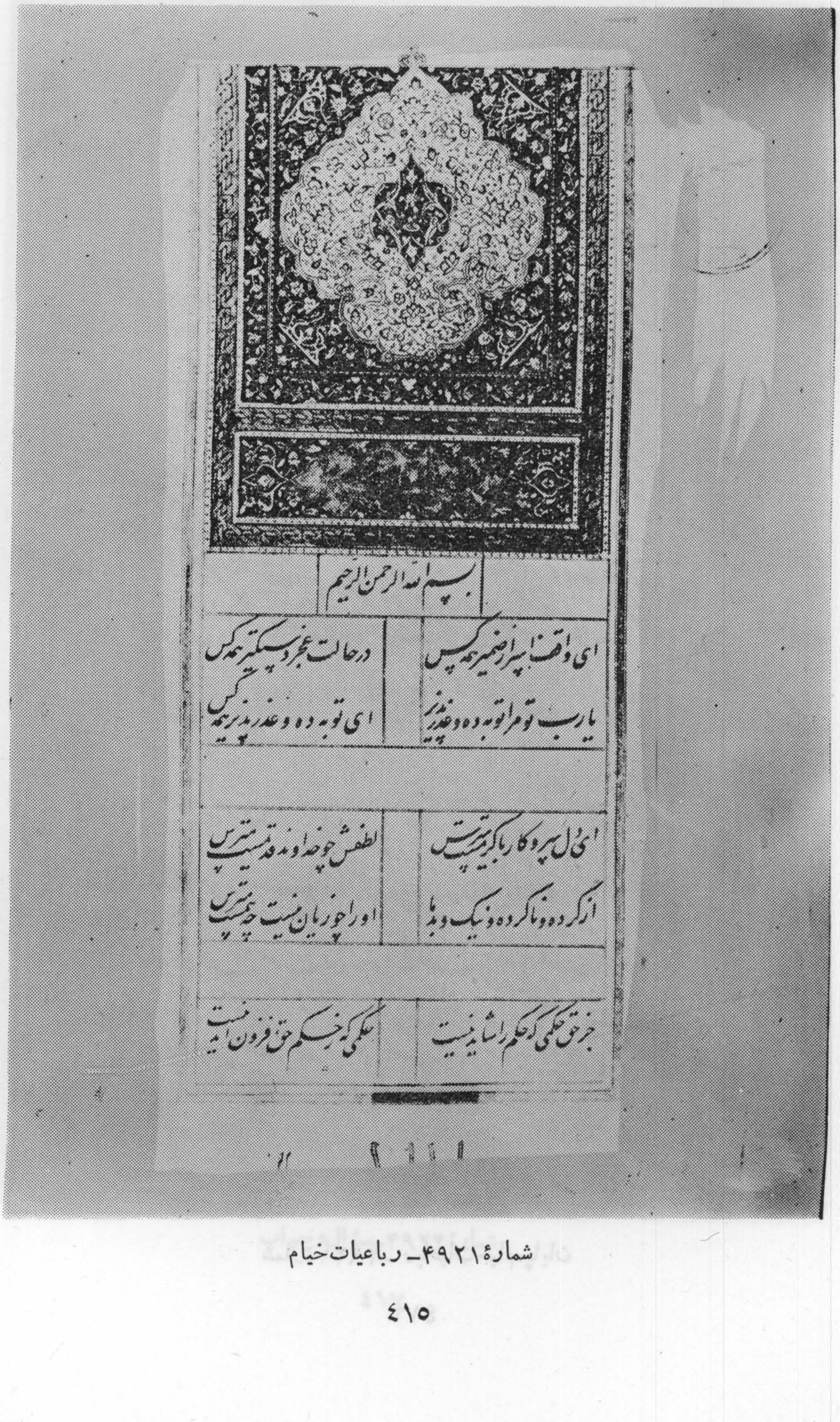

لله ولا سواه

۴۹۱۳

كتاب الكلمات الطريفة
في ذكر منشأ اختلاف آراء الامة المرحومة وتفاصيل
اصنافهم المتباينة في طرقهم المرسومة والتنبيه
على غثها وسمينها وواهيها ومتينها بعبارات
وجيزة بليغة شائقة رائقة لها حلاوة
وعليها طلاوة اقتبس جلها من الآيات
القرآنية والاخبار المعصومية
وهي مائة كلمة يقرب
من الف
بيت

شمارهٔ ۴۹۱۳ ـ الكلمات الطريفه، صفحهٔ عنوان

بسم الله الرحمن الرحیم

ای واقف اسرار ضمیر همه کس
در حالت عجز دستگیر همه کس
یارب تو مرا توبه ده و عذر پذیر
ای توبه ده و عذرپذیر همه کس

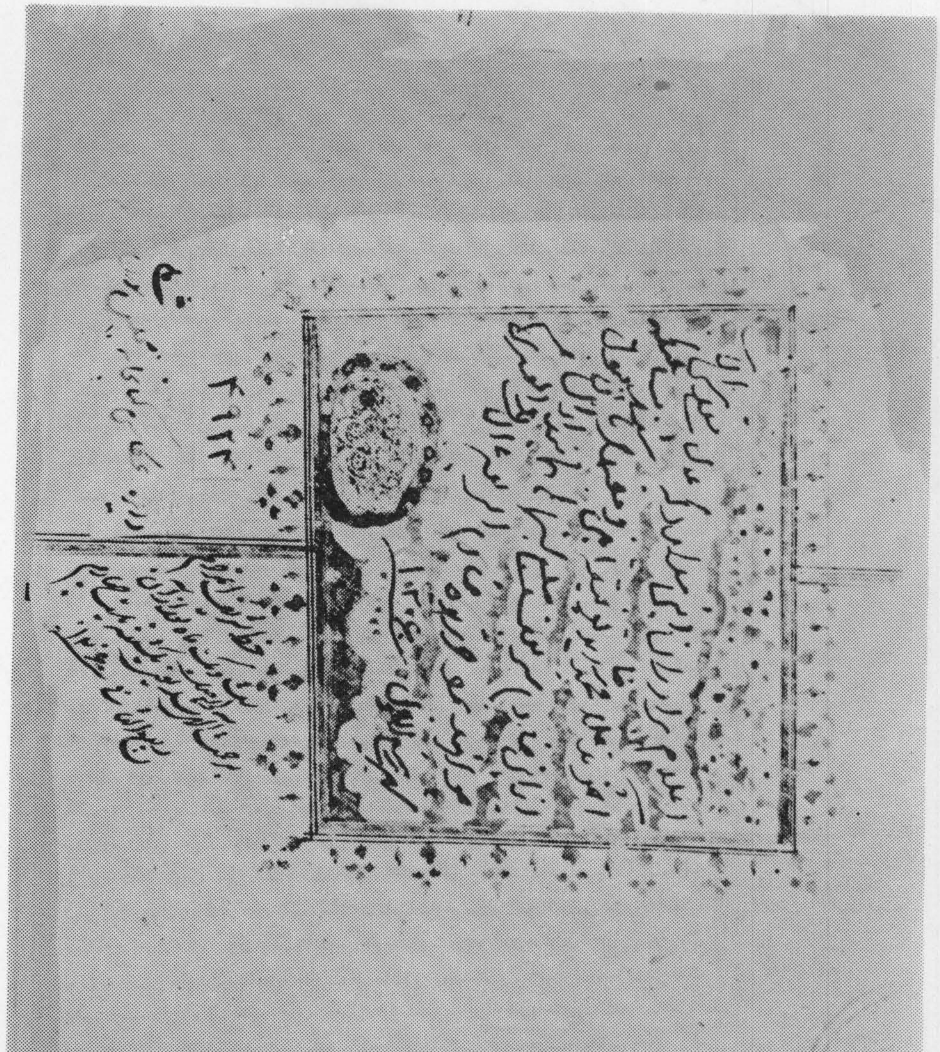
ای دل بپرو کار با کریمیست مترس
لطفش چو خداوند قدیمیست مترس
از کرده و ناکرده و نیک و بد ما
او را چو زیان نیست چه بیمیست مترس

جز حق حکمی که حکم را شاید نیست
حکمی که ز حکم حق فزون آید نیست

شمارهٔ ۴۹۲۱ـ رباعیات خیام

عظمت سرمدی سپهر دفتر اوراق فهمیدگی نکته سنج دار
الشعور دانشگی خاتون مصطبه رفعت عظمی بانوی حریم
حرم دولت کبری زینت هودج عفت زیب بخش
طیلسان عزت صدف سلطنت عظمت و کامکاری
چراغ افروز دودمان خلافت و شهریاری ملکه زمین
و زمان ماه یگانه شاهنشاه جهان گوهر درج فصاحت
و نکته دانی خورشید فلک کامرانی خلاصه خواتین
عالم نقاوه بنات حوا و آدم نواب علیه عالیه متعالیه
و سترکبری دامت شوکتها سمت تحریر پذیرفت امید
که مطبوع طبع مبارک آن یگانه آفاق افتد و موجب تشویق
و تعریف و سبب انعام و تشریف این بنده ضعیف گردد
کتبه العبد الفقیر الحقیر میرعلی الشیرازی الملقب بشمس الادبا فی ۱۲۷۷

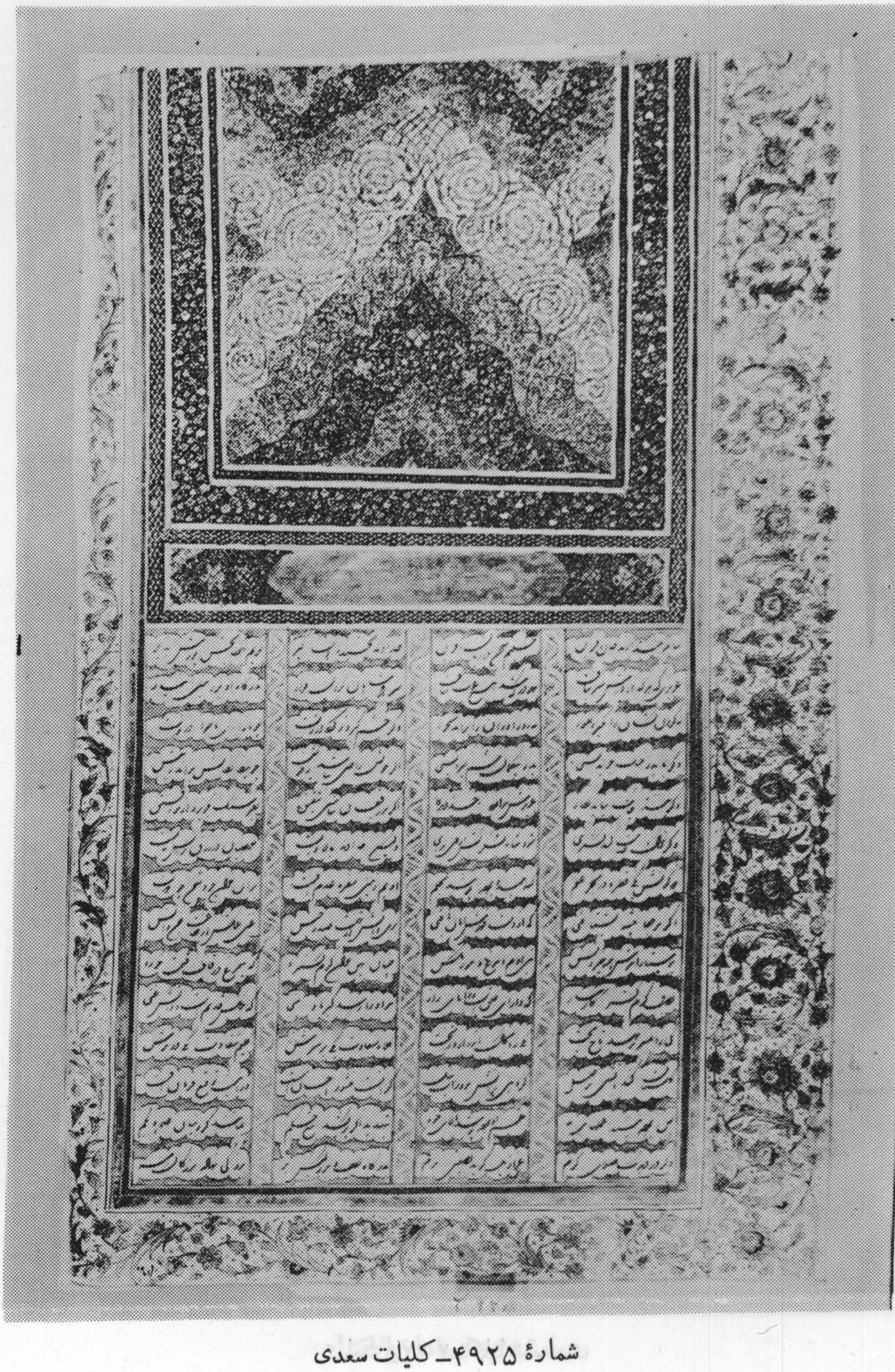
شمارهٔ ۴۹۲۱– رباعیات خیام، پایان

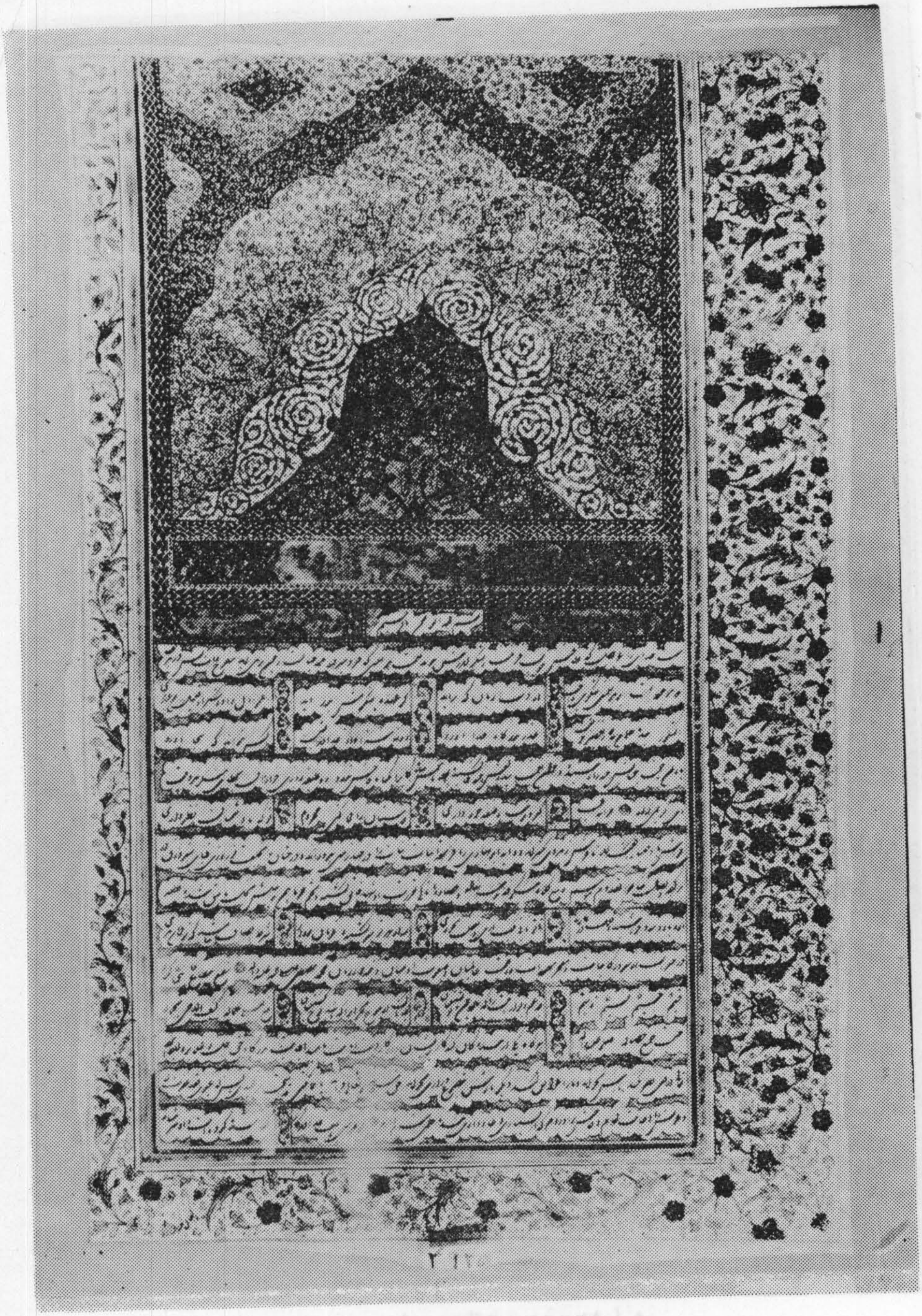
شمارهٔ ۴۹۲۴ـ سؤال وجواب

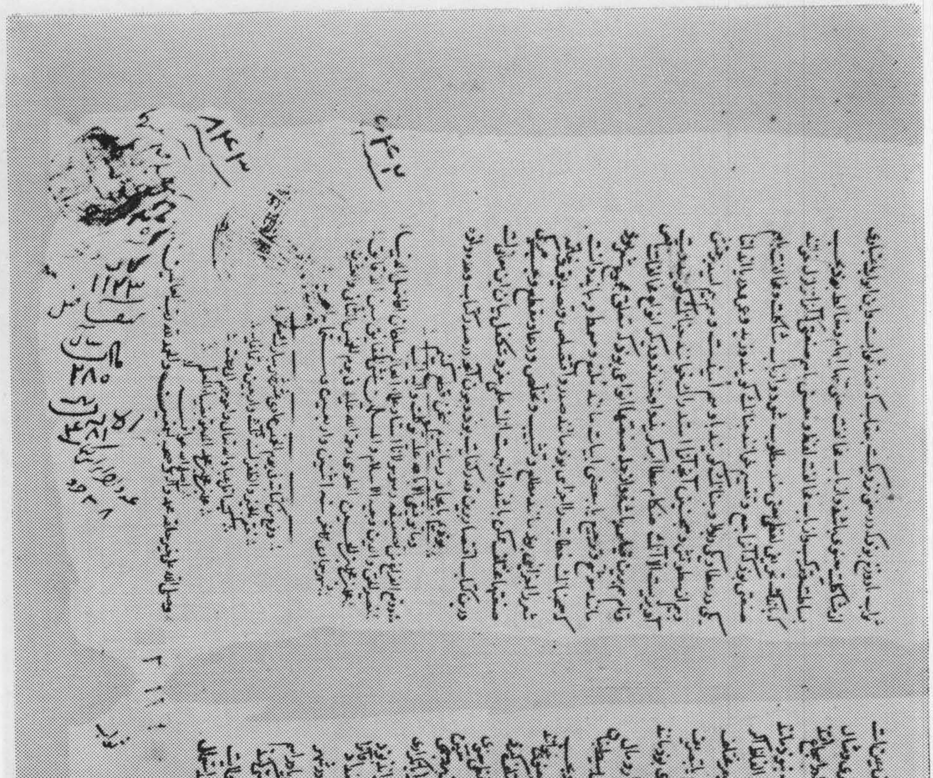
شمارهٔ ۴۹۲۴ـ سؤال وجواب

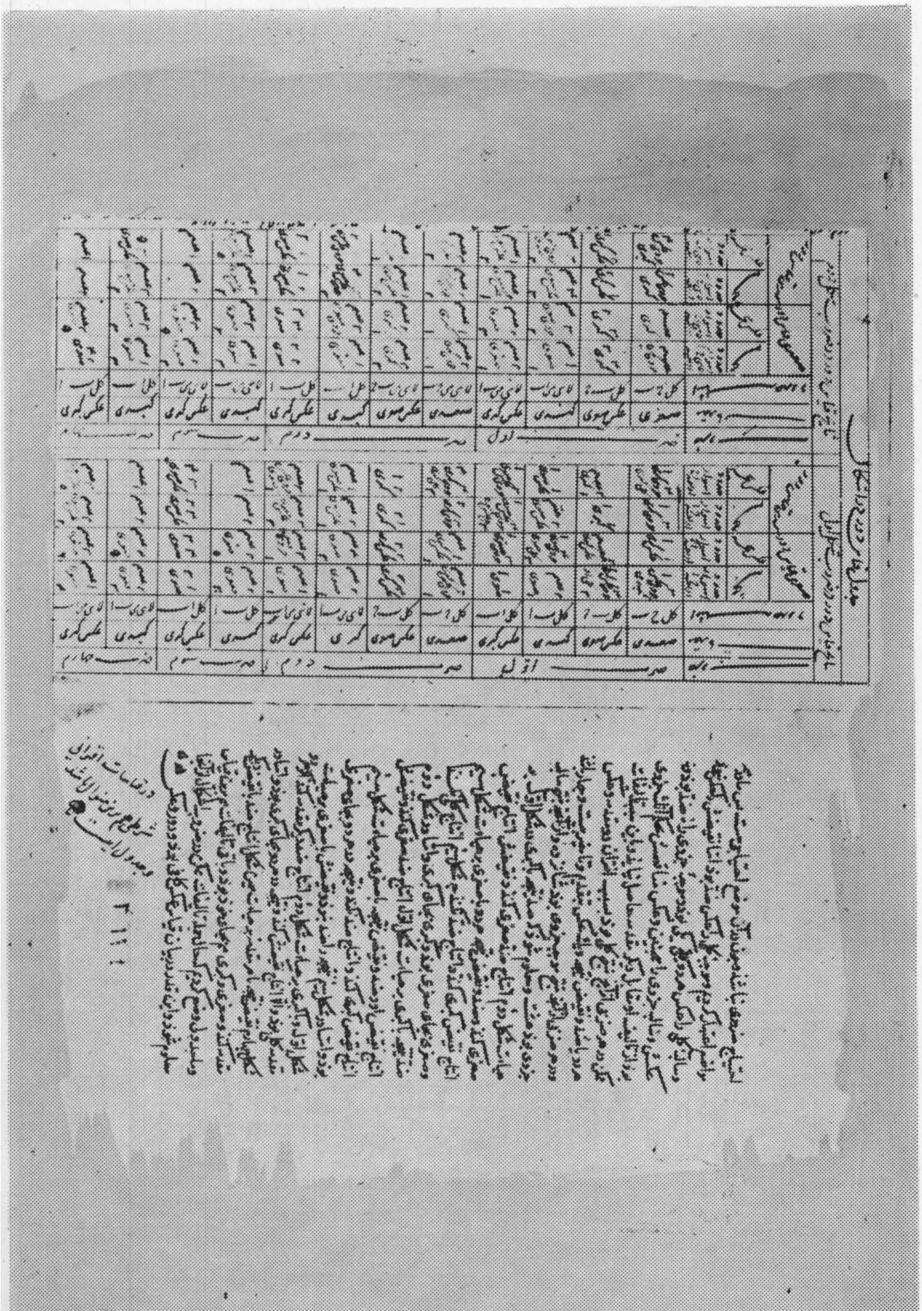
شمارهٔ ۴۹۲۵ــ کلیات سعدی

شمارهٔ ۴۹۲۵ـ کلیات سعدی

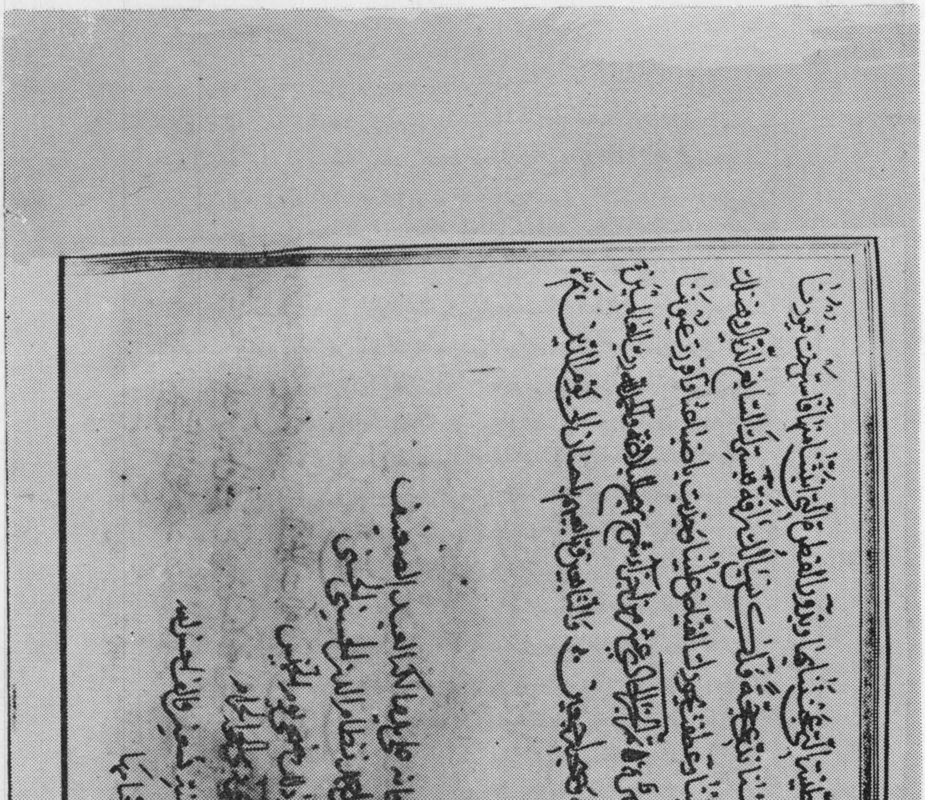

شمارهٔ ۴۹۲۹_اساس الاقتباس

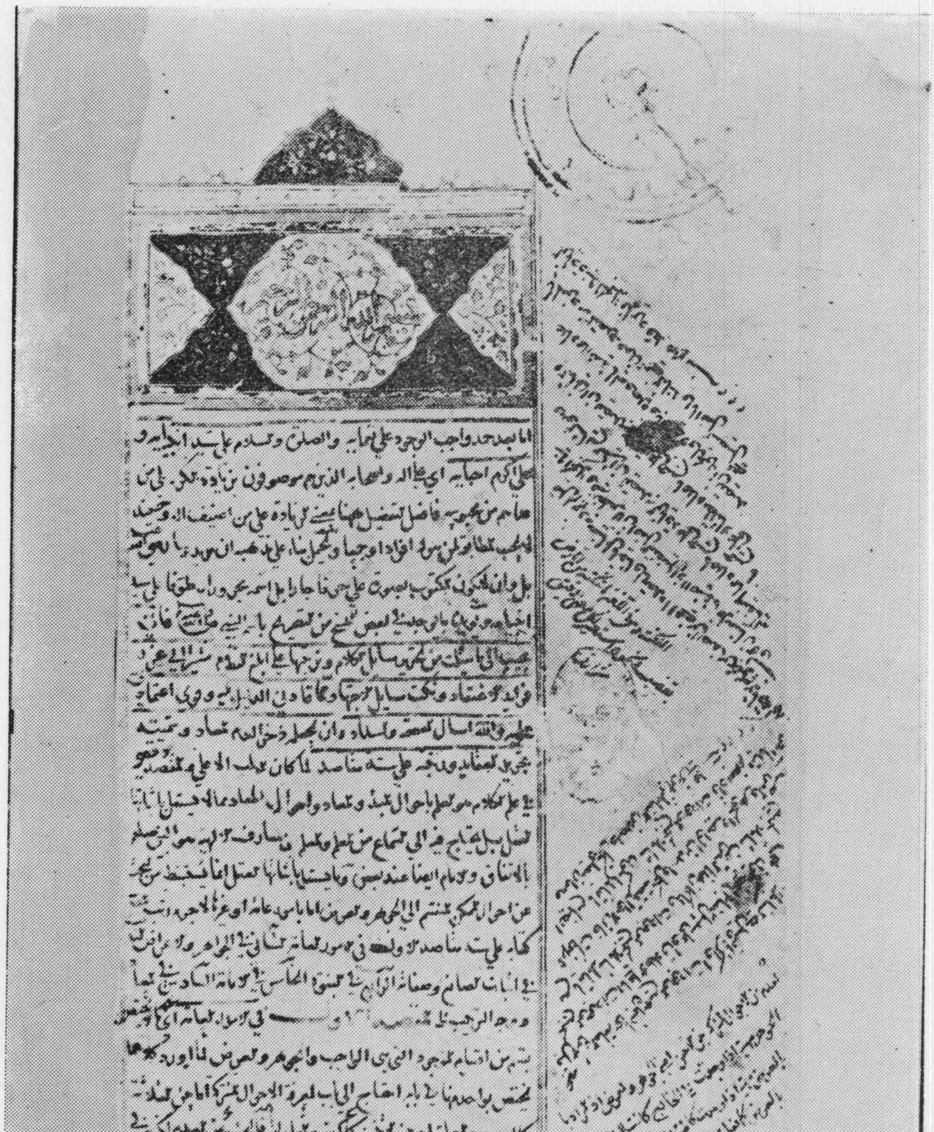

شمارهٔ ۴۹۲۹ـ اساس الاقتباس

شمارهٔ ۴۹۳۵ـ شرح نهج البلاغه

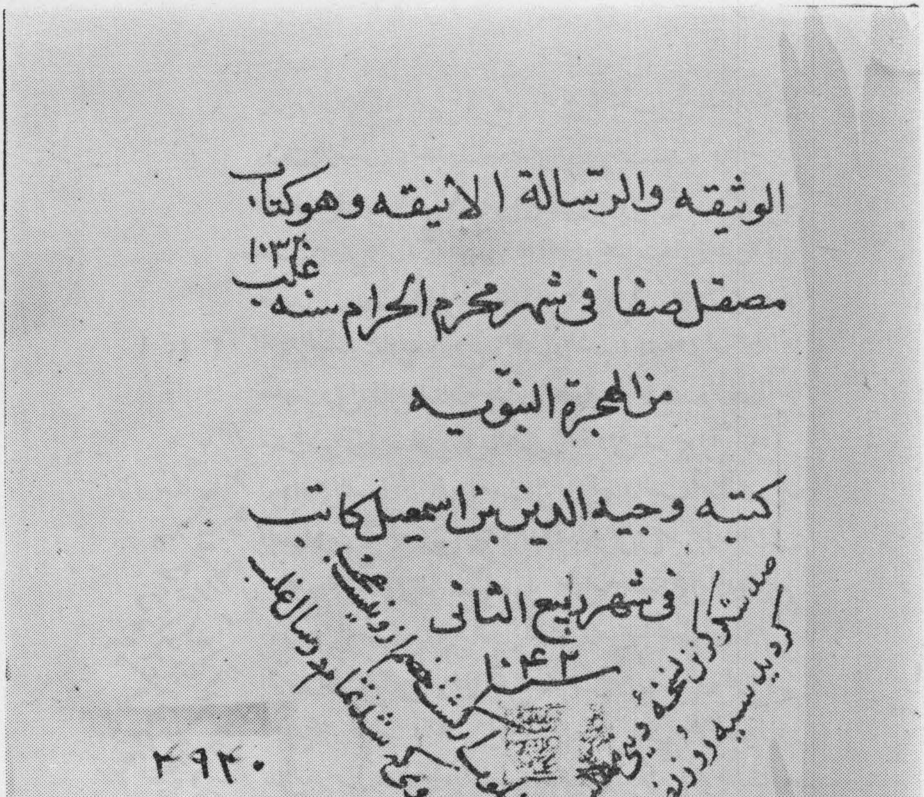
شمارهٔ ۴۹۳۵ـ شرح نهج البلاغة

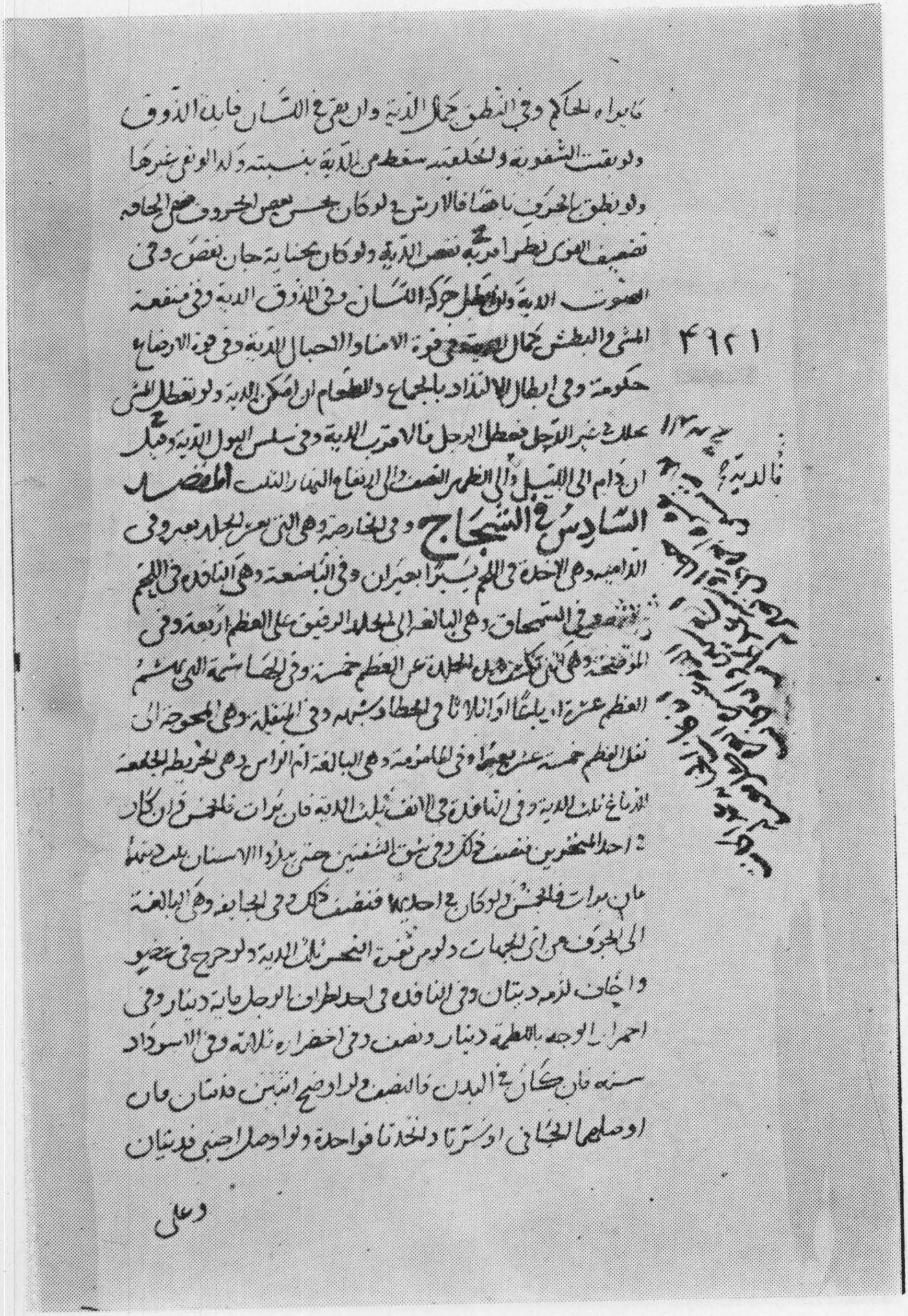
شمارهٔ ۴۹۳۶ – شرح تجرید

شمارهٔ ۴۹۳۶ – شرح تجرید

الوثیقه والرسالة الانیقه وهو کتاب
مصقل صفا فی شهر محرم الحرام سنه ١٠٣٢
من الهجرة النبویه
کتبه وجیه الدین بن اسمعیل کاتب
فی شهر ربیع الثانی
سنه ١٠٤٢
۴۹۴۰

شمارهٔ ۴۹۴۰ ـ مصقل الصفا

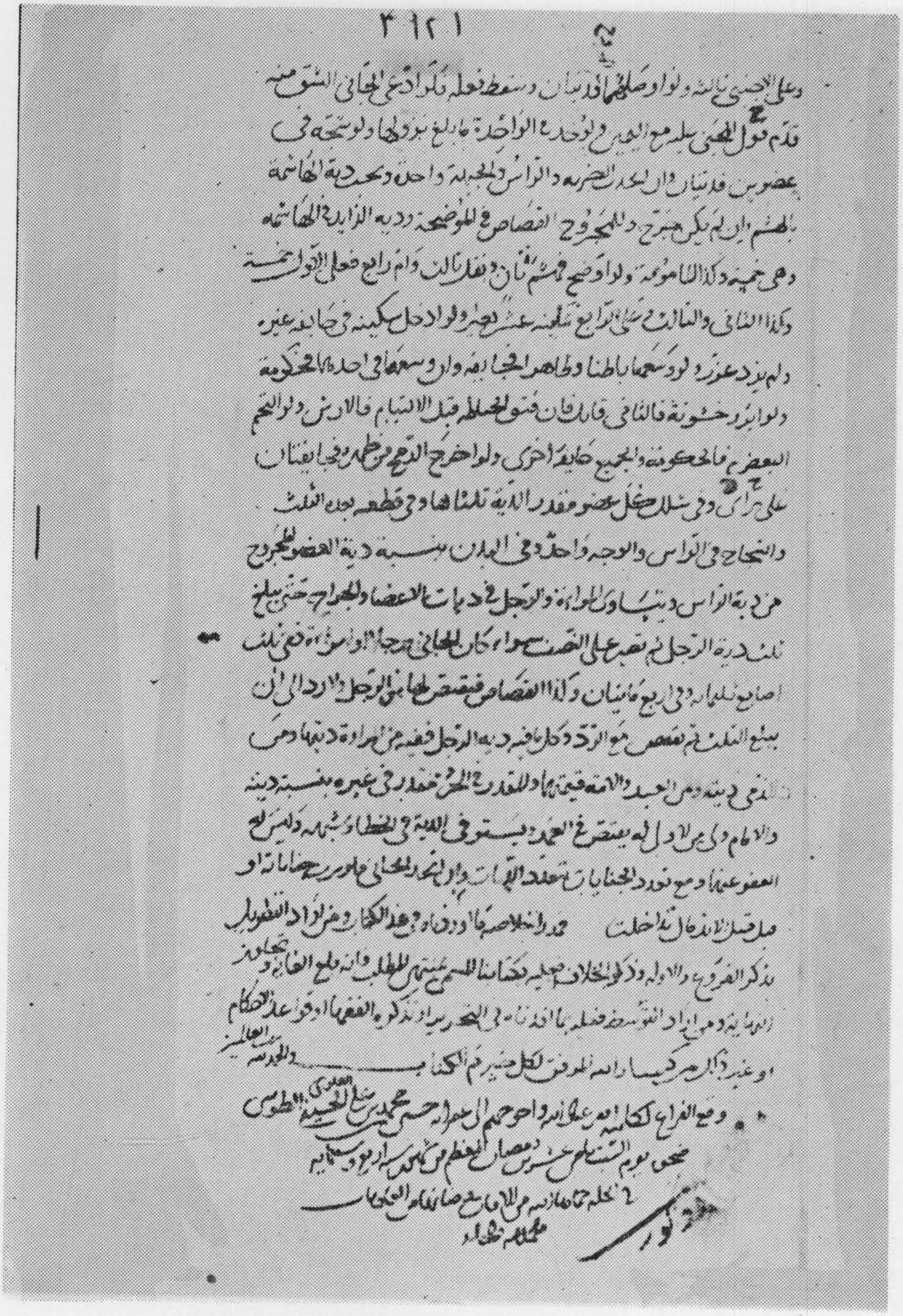

فابراه الحاكم وفي النطق كمال الدية وان بقي في اللسان قابلية الذوق
ولو بقيت الشفوية والحلقية سقط من الدية بنسبته وكذا لو بقي غيرها
ولو نطق بالحروف باجمعها فالارش في ولو كان يحسن بعض الحروف بحسب الجناية
تضعيف القوى نطرا بر نجه نقص الدية ولو كان بجناية جان نقص وفي
الصوت الدية ولو عطل حركة اللسان وفي الذوق الدية وفي منفعة
المني والبطش كمال الدية وفي قوة الامناء والحبال الدية وفي قوة الارضاع
حكومة وفي ابطال الالتذاذ بالجماع والطعام ان امكن الدية ولو تعطل المش
علاج شبر الاجل فعطل الرجل فالاقرب الدية وفي سلس البول الدية وقيل
ان دام الى الليل والى الظهر النصف والى ارتفاع النهار الثلث **المقصد**

السادس في الشجاج وفي الخارصة وهي التي تقشر الجلد بعير وفي
الدامية وهي الاخذة في اللحم يسيرا بعيران وفي الباضعة وهي النافذة في اللحم
ثلاثة وفي السمحاق وهي البالغة الى الجلدة الرقيقة على العظم اربعة وفي
الموضحة وهي التي تكشف الجلد عن العظم خمسة وفي الهاشمة التي تهشم
العظم عشرة ابلغا او انلا ثا في الخطا وشبهه وفي المنقلة وهي المحوجة الى
نقل العظم خمسة عشر بعيرا وفي المأمومة وهي البالغة ام الرأس وهي خريطة الجمعة
الدماغ ثلث الدية وفي النافذة في الانف ثلث الدية فان برات فالخمس فان كانت
في احد المنخرين فنصف ذلك وفي شق الشفتين حتى يبدو الاسنان ثلث ديتهما
فان برات فالخمس ولو كان في احديهما فنصف ذلك وفي الجائفة وهي البالغة
الى الجوف من اي الجهات ولو من ثغرة النحر ثلث الدية ولو جرح في عضو
واجاف لزمه ديتان وفي النافذة في احد اطراف الرجل مائة دينار وفي
احمرار الوجه باللطمة دينار ونصف وفي اخضراره ثلاثة وفي الاسوداد
ستة فان كان في البدن فالنصف ولو اوضح اثنتين فديتان فان
اوصلهما الجاني او سرتا دلخدتا فواحدة ولو اوصل اصبح دبنتان

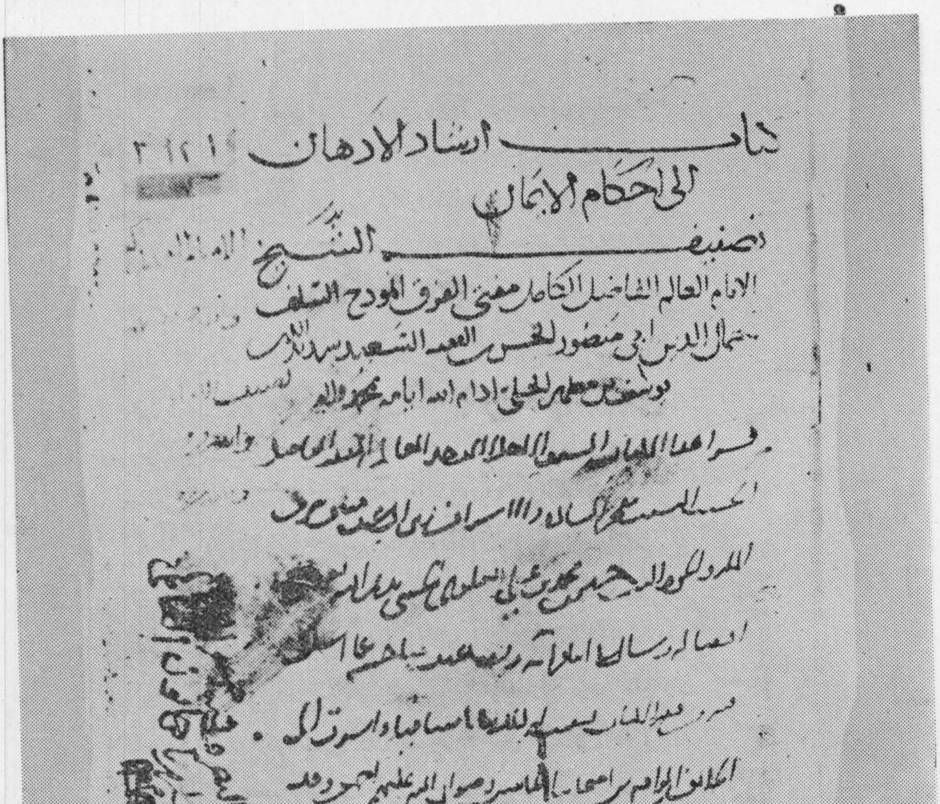
وعلى

شمارهٔ ۴۹۴۱ ـ ارشاد الاذهان

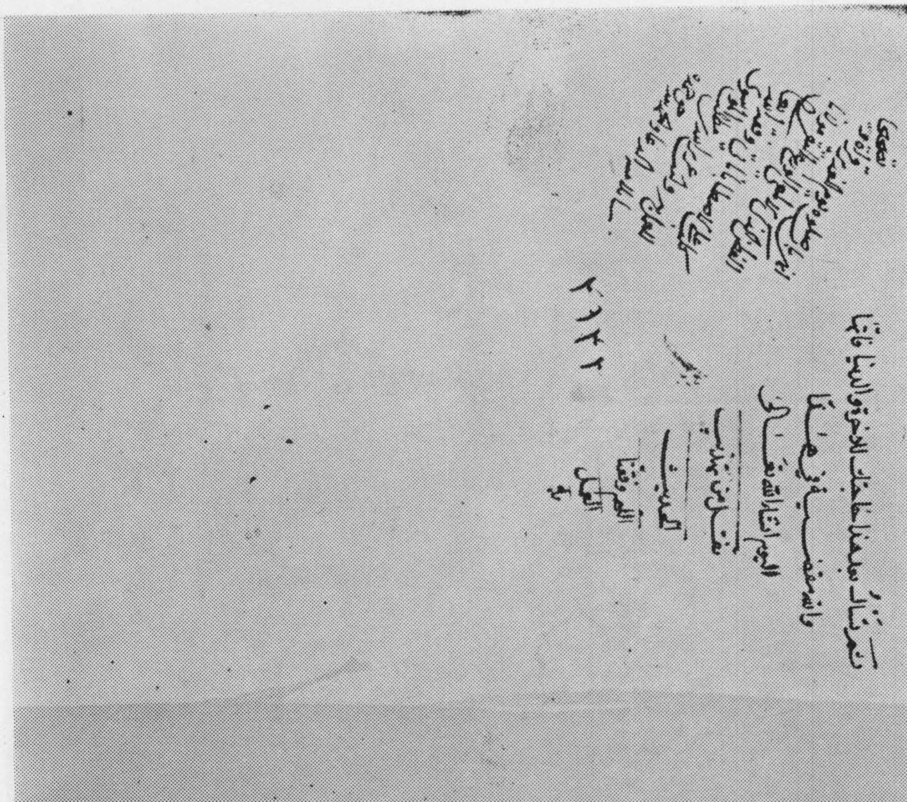

١٢١٣

وعلى الجنبي ثالثة ولو اوصلهما اذنيان وسقط فعله فلو ادعى الجاني الشق منه
قدم قول المجني عليه مع اليمين ولو جرحه الواحدة فابلغ بروقها ولو شجه في
عضوين فاثنتان وان اتحد الضربة والراس والجبهة واحد وتجب دية الهاشمة
بالهشم وان لم يكن جرح وللمجروح القصاص في الموضحة ودية الزايد في الهاشمة
وهي خمسة وكذا المأمومة ولو اوضح فهشم ثان ونقل ثالث وام رابع فعلى الاول خمسة
وكذا الثاني والثالث وعلى الرابع ثلاثة عشر وثلث ولو ادخل سكينه في جائفة غيره
ولم يزد [illegible] لو وسعها باطنا وظاهرا فجائفة وان وسعها في احدهما فالحكومة
ولو ابرز حشوته فالثاني قاتل فان [illegible] قبل الالتيام فالارش ولو التحم
البعض فالحكومة والجميع جائفة اخرى ولو اخرج الرمح من ظهره فجائفتان
على راي وفي شلل كل عضو مقدر الدية ثلثاها وفي قطعه بعد الشلل الثلث
والشجاج في الراس والوجه واحد وفي البدن بنسبة دية العضو المجروح
من دية الراس ويتساوى المراة والرجل في ديات الاعضاء والجراح حتى يبلغ
ثلث دية الرجل ثم تصير على النصف سواء كان الجاني رجلا او امراة ففي ثلث
اصابع ثلثمائة وفي اربع مائتان وكذا القصاص فيقتص لها من الرجل بلا رد الى ان
يبلغ الثلث ثم تقتص مع الرد وكل ما فيه دية الرجل ففيه من المراة ديتها ومن
الذمي ديته ومن العبد والامة قيمته وما لا تقدير فيه للحر [illegible] في غيره بنسبة ديته
والامام ولي من لا ولي له [illegible] العمد ويستوفي الدية في الخطا وشبهه وليس له
العفو عنها ومع تعدد الجنايات تتعدد الديات وان اتحد الجاني [illegible]
[illegible] تداخلت [illegible] هذا الكتاب [illegible] التطويل
بذكر الفروع والادلة وذكر الخلاف [illegible] منتهى المطلب [illegible] الغاية وتحرير
[illegible] قواعد الاحكام
وغير ذلك [illegible] الموفق لكل خير تم الكتاب والحمد لله رب العالمين
ووقع الفراغ لكاتبه [illegible] الحسيني الطوسي
ضحى يوم [illegible] رمضان المعظم [illegible] وستمائة
[illegible]

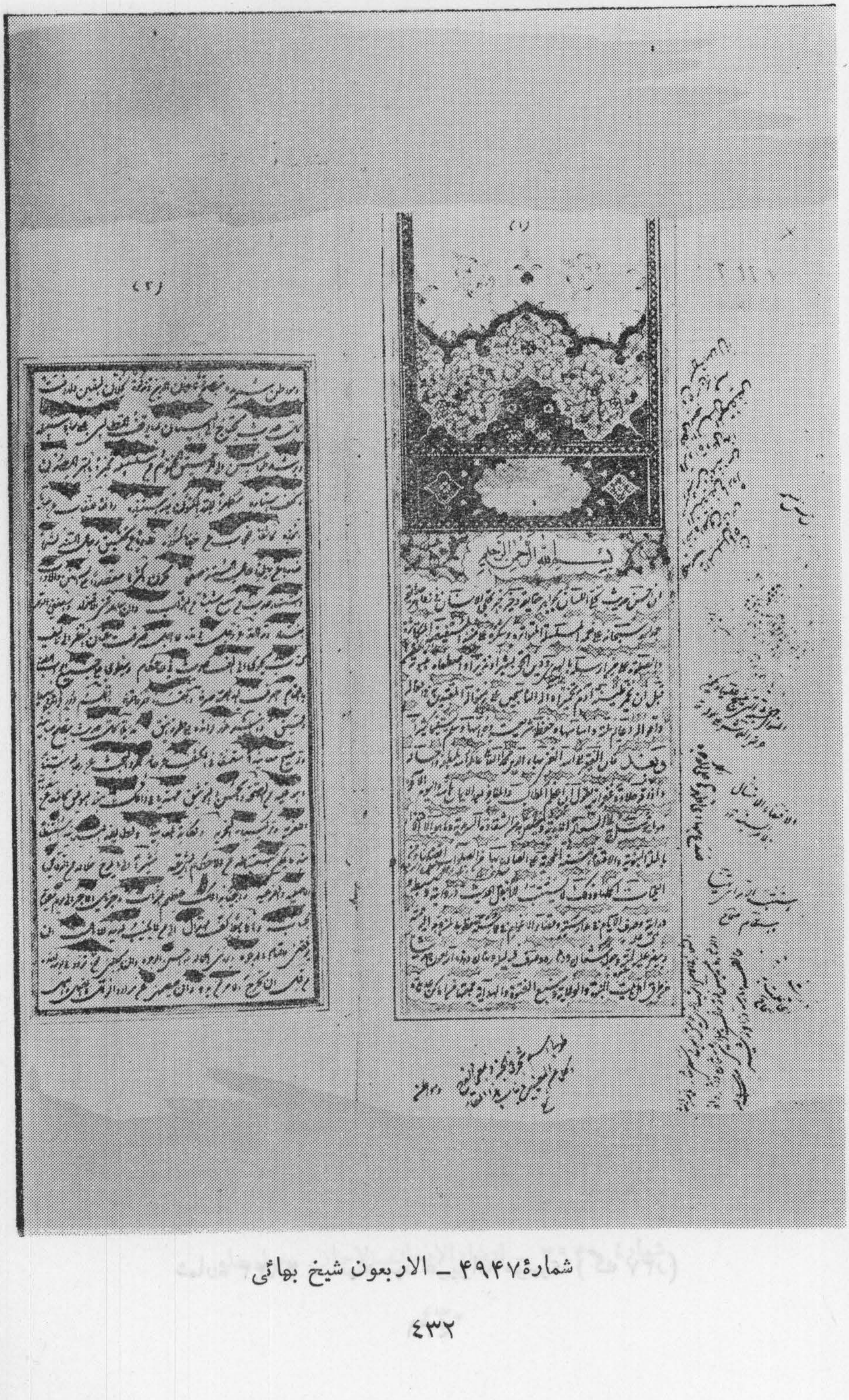
شمارهٔ ۴۹۴۱ – ارشادالاذهان

كتاب ارشاد الاذهان
الى احكام الايمان
تصنيف الشيخ
الامام العالم الفاضل الكامل مفتي الفرق الموضح السلف
جمال الدين ابي منصور الحسن بن العبد السعيد سديد الدين
يوسف بن مطهر الحلي ادام الله ايامه

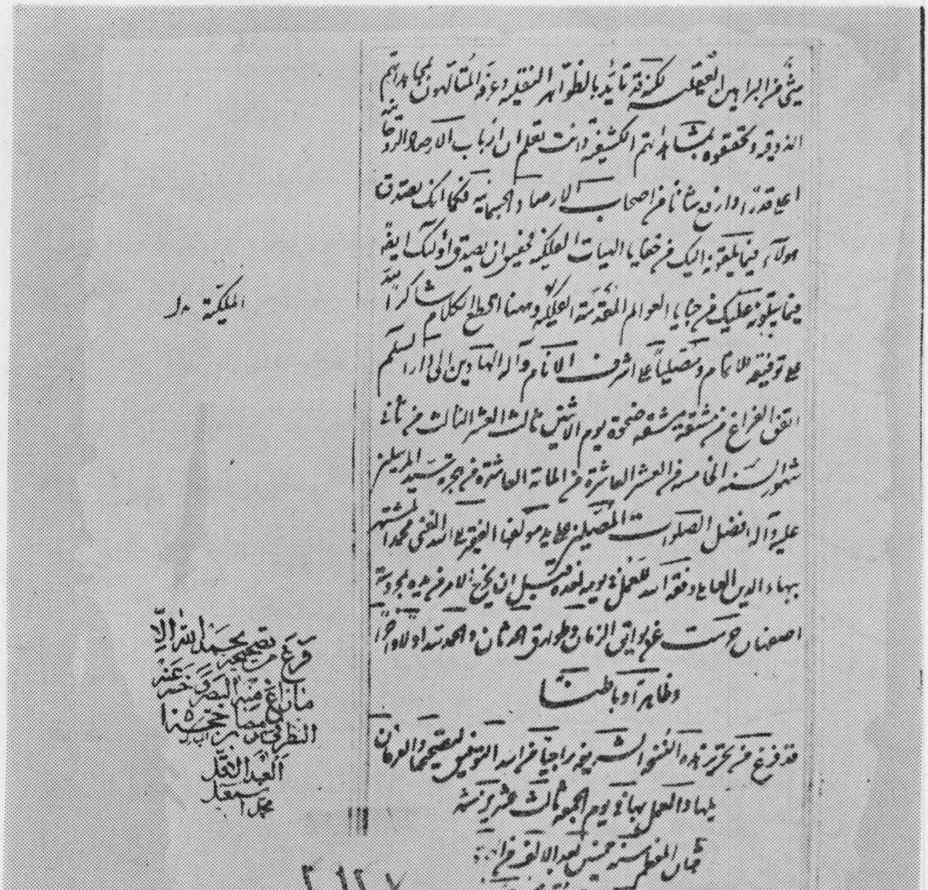
شمارهٔ ۴۹۴۱ – ارشادالاذهان–الاجازه بخط حلی

شمارهٔ ۴۹۴۳ ـ انهاء سید عزیزالله موسوی (گ ۳۷ر)

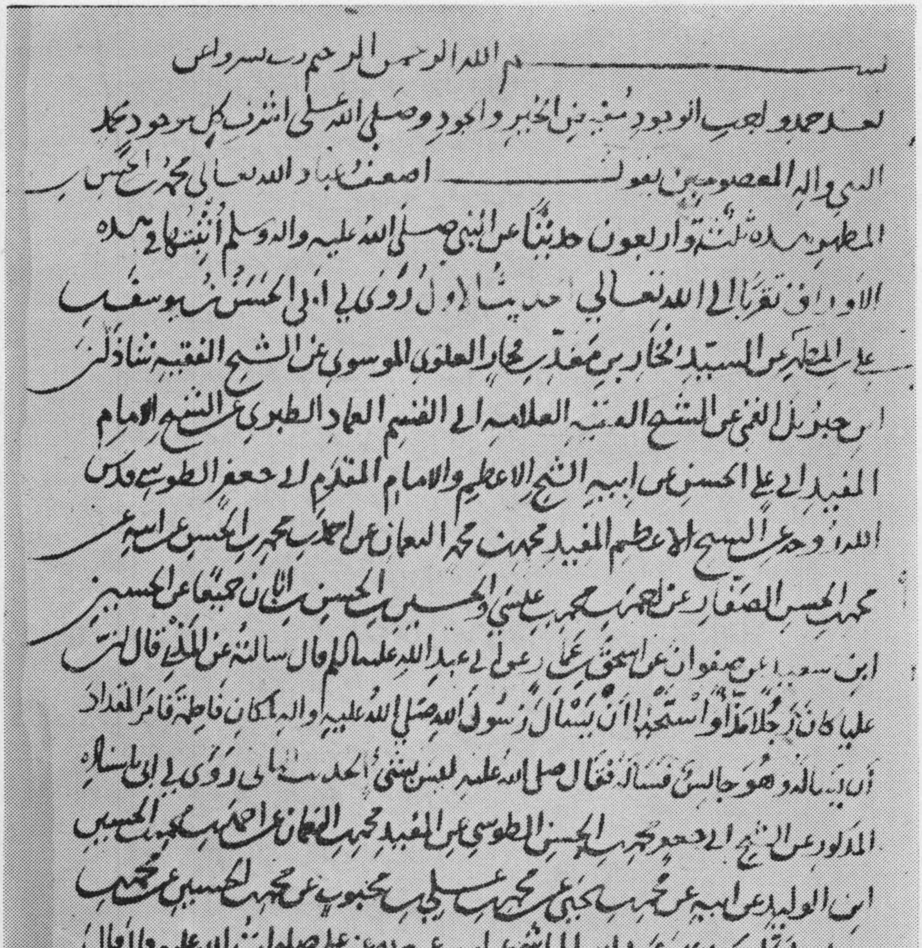

شمارهٔ ۴۹۴۷ – الاربعون شیخ بهائی

يثمر من البراهين العقلية لكنه تأيد بالظواهر النقلية دعوة المتألهين بمجاهداتهم
الذوقية وتحققوه بمشاهداتهم الكشفية وانت تعلم ان ارباب الارصاد الروحانية
اجل قدرا وارفع شأنا من اصحاب الارصاد الجسمانية فكما انك تصدق
هؤلاء فيما يلقونه اليك من خفايا الهيئات الفلكية فغير بعيد ان تصدق اولئك ايضا
فيما يلقونه عليك من خبايا العوالم المقدسة العلوية وهنا نقطع الكلام شاكرا لله
على توفيقه للاتمام ومصليا على اشرف الانام وآله الهادين الى دار السلام
اتفق الفراغ من تسويده في مشهد ضحوة يوم الاثنين ثالث العشر الثالث من ثاني
شهور السنة الخامسة من العشر العاشرة من المائة العاشرة من هجرة سيد المرسلين
عليه وآله افضل صلوات المصلين على يد مؤلفها الفقير الى الله الغني محمد المشتهر
ببهاء الدين العاملي عفا الله عنه

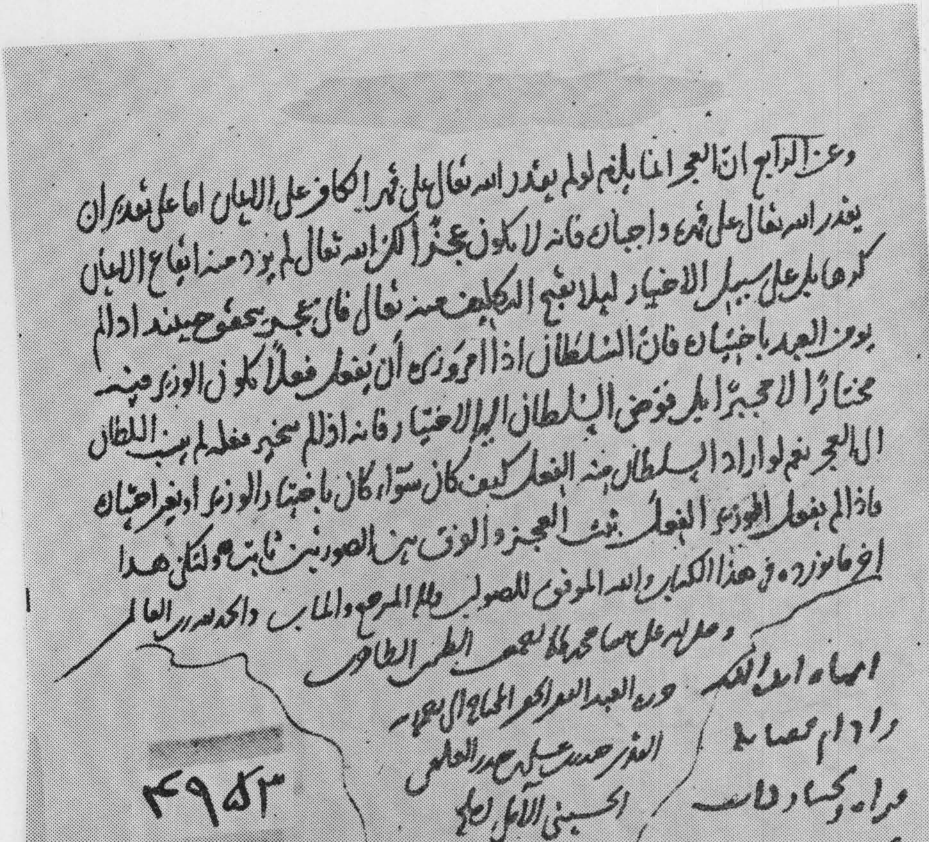
شمارة ۴۹۴۷ - الاربعون شیخ بهائی

بسم الله الرحمن الرحيم رب يسر ولا تعسر

بعد حمد واجب الوجود منبع الخير والجود والصلاة على اشرف كل موجود محمد
النبي وآله المعصومين يقول [illegible] اضعف عباد الله تعالى محمد بن الحسن بن
المطهر هذه ثلثة واربعون حديثا عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم انتخبتها [illegible]
الاوراق تقربا الى الله تعالى الحديث الاول روى لي ابي الحسن بن يوسف بن
علي المطهر عن السيد فخار بن معد بن فخار العلوي الموسوي عن الشيخ الفقيه شاذان
ابن جبرئيل القمي عن الشيخ الفقيه العلامة ابي القسم العماد الطبري عن الشيخ الامام
المفيد ابي علي الحسن عن ابيه الشيخ الاعظم والامام المقدم ابي جعفر الطوسي قدس
الله روحه عن الشيخ الاعظم المفيد محمد بن محمد النعمان عن احمد بن محمد بن الحسن عن ابيه عن
محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن علي [illegible] الحسين بن الحسن بن ابان جميعا عن الحسين
ابن سعيد عن صفوان عن اسحق بن عمار [illegible] عبد الله عليه السلام قال سألته عن المذي فقال ان
عليا كان رجلا مذاء واستحيى ان يسأل رسول الله صلى الله عليه وآله لمكان فاطمة فامر المقداد
ان يسأله وهو جالس فسأله فقال له ليس بشيء الحديث الثاني روى لي ابي باسناده
المذكور عن الشيخ ابي جعفر محمد بن الحسن الطوسي عن المفيد محمد بن النعمان عن احمد بن محمد بن الحسن
ابن الوليد عن ابيه عن محمد بن يحيى عن محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن الحسين عن محمد بن
عبد الله بن زرارة عن عيسى بن عبد الله الهاشمي عن ابيه عن جده عن علي صلوات الله عليه قال قال
النبي صلى الله عليه وسلم اذا دخلت المخرج فلا تستقبل القبلة ولا تستدبرها ولكن شرقوا
وغربوا [illegible] بالاسناد المذكور عن ابي جعفر الطوسي عن محمد بن احمد بن يحيى عن
ابرهيم بن هاشم عن [illegible] صفوان عن الحسن الرضا عليه السلام انه قال نهى رسول الله صلى
الله عليه وآله ان يجيب الرجل آخر وهو على الغائط او يكلمه حتى يفرغ [illegible]
بالاسناد المذكور عن الشيخ ابي جعفر الطوسي عن المفيد محمد بن النعمان عن ابي القسم جعفر بن محمد

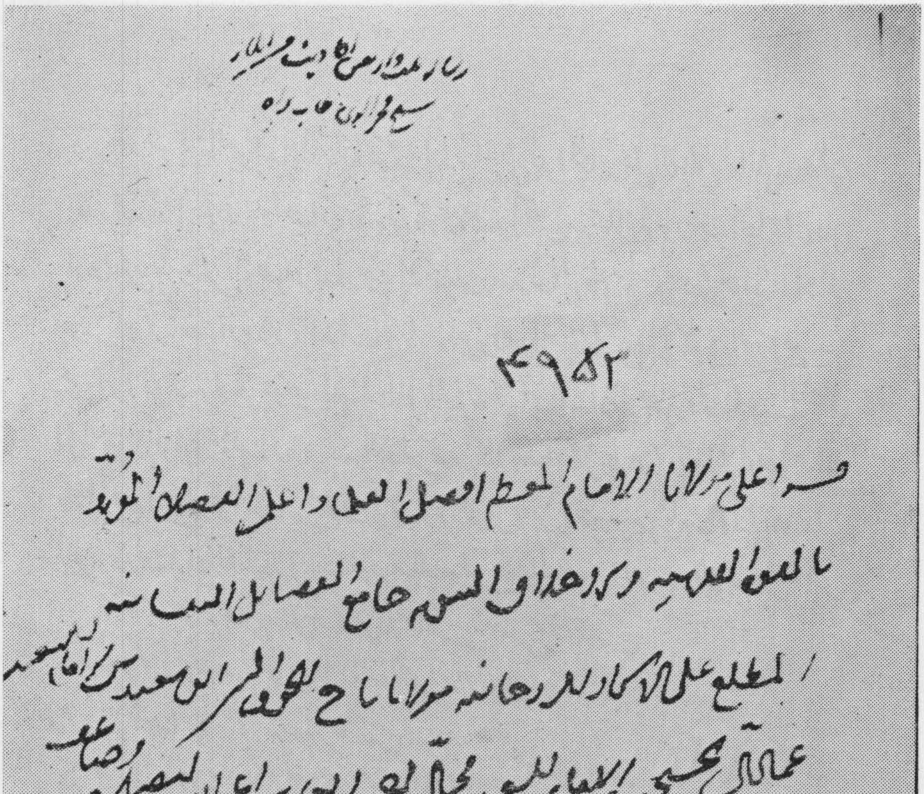
شمارهٔ ۴۹۵۳ - ثلاث و اربعون حديثاً

وعن الرابع ان العجز انما يلزم لو لم يقدر الله تعالى على قهر الكافر على الايمان اما على تقدير ان
يقدر الله تعالى على قهره واجباره فانه لا يكون عجزا لكن الله تعالى لم يرد منه ايقاع الايمان
كرها بل على سبيل الاختيار لئلا يقبح التكليف منه تعالى فلا عجز يلحقه حينئذ اذ لم
يوقع العبد باختياره فان السلطان اذا امر وزيره ان يفعل فعلا لا يكون الوزير منه
مختارا لا مجبرا بل فوض السلطان اليه الاختيار فانه اذا لم يفعل فعله لم ينسب السلطان
الى العجز نعم لو اراد السلطان منه الفعل كيف كان سواء كان باختيار الوزير او بغير اختياره
واذا لم يفعل الوزير الفعل ثبت العجز والفرق بين الصورتين ثابت ولكن هذا
اخر ما نورده في هذا الكتاب والله الموفق للصواب واليه المرجع والمآب والحمد لله رب العالمين
وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

۴۹۵۳

شمارهٔ ۴۹۵۳ - انهاء درپايان استقصاء النظر ، بخط فخر المحققين حلى

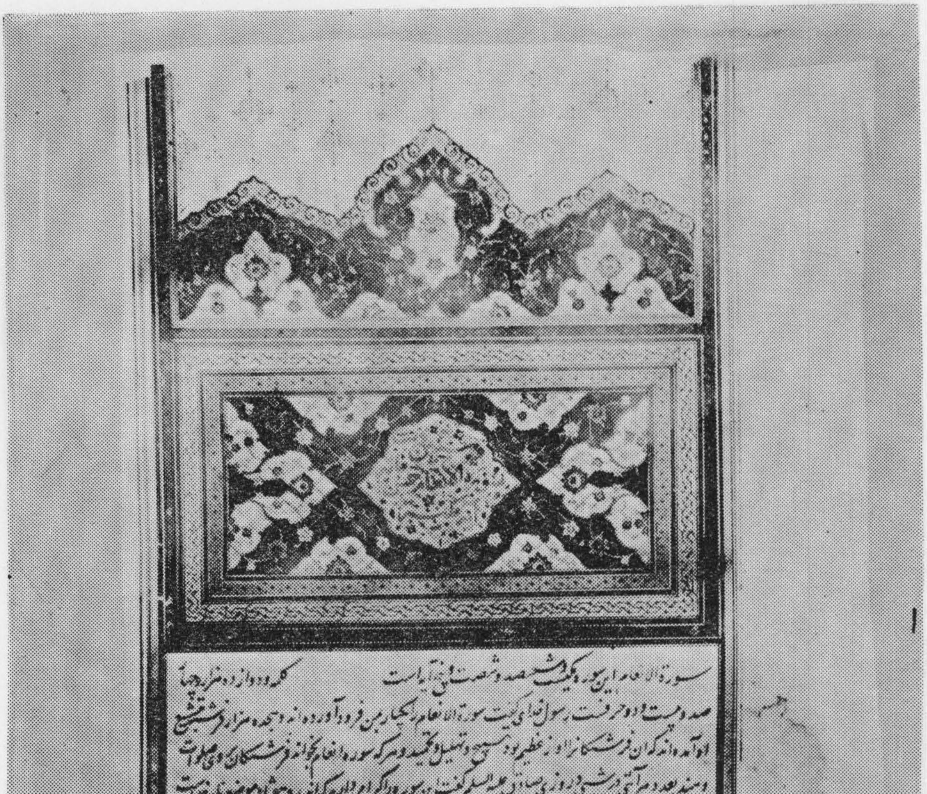

۴۹۵۲

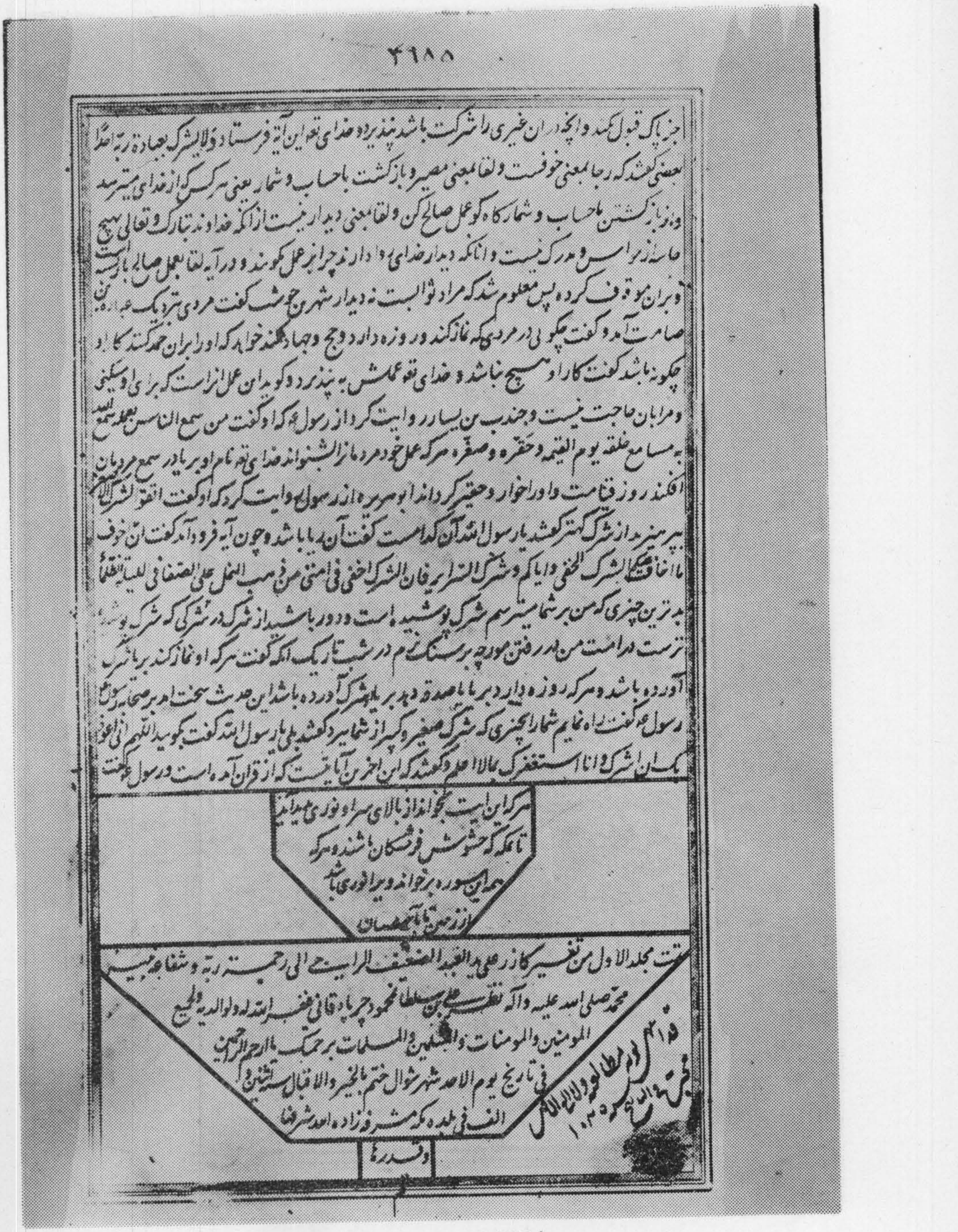
قرأ علي مولانا الامام المعظم افضل الفضلاء واعلم العلماء المؤيد

بالنفس القدسية ومكارم الاخلاق المرضية جامع الفضائل النفسانية

شمارهٔ ۴۹۵۳- اجازهٔ حلی در پایان ثلاث واربعون حدیثا

شمارهٔ ۴۹۵۵- جلاء الاذهان

۴۶۸۸

جز پاک قبول کند و انچه دران غیری را شرکت باشد نپذیرد خدای تعه این آیه فرستاد ولا یشرک بعبادة ربه احدا
بعضی گفتند که رجا بمعنی خوفست ولقا بمعنی مصیر و بازگشت با حساب و شمار یعنی هر کس که از خدای میترسد
و از بازگشتن با حساب و شمارگاه گو عمل صالح کن ولقا بمعنی دیدار نیست از انکه خداوند تبارک و تعالی هیچ
جا نه زیر اسس و هرگز نیست و انانکه دیدار خدای دارند چرا بر عمل کونند و در آیه لقا بعمل صالح بازبسته
و بران موقوف کرده پس معلوم شد که مراد ثوابست نه دیدار شهر بن حوشب گفت مردی نزدیک عباده بن
صامت آمد و گفت چگویی در مردی که نماز کند و روزه دارد و حج و جهاد کند خواهد که او را بران حمد کنند کار او
چگونه باشد گفت کار او هیچ نباشد و خدای تعه عملش نپذیرد و گوید این عمل از انست که برای او بکنی
و مرا بان حاجت نیست و جندب بن یسار روایت کرد از رسول عه که او گفت من سمع الناس بعمله سمع الله
به مسامع خلقه یوم القیمة وحقره وصغره هر که عمل خود مردمان را بشنواند خدای تعه نام او بر یاد در سمع مردمان
افکند روز قیامت و او را خوار و حقیر کرداند ابو هریره از رسول عه روایت کرد که او گفت اتقوا الشرک الاصغر
بپرهیزید از شرک کهتر گفتند یا رسول الله آن کدامست گفت آن ریا باشد و چون آیه فرود آمد گفت ان اخوف
ما اخاف علیکم الشرک الخفی و ایاکم و شرک السرایر فان الشرک الخفی فی امتی من دبیب النمل علی الصفا فی اللیلة الظلماء
بدترین چیزی که من بر شما میترسم شرک پوشیده است و دور باشید از شرک در شرکی که شرک پوشیده
تر ست در امت من از رفتن مورچه بر سنگ نرم در شب تاریک انگه گفت هر که او نماز کند بریا شرک
آورده باشد و هر که روزه دارد بریا و صدقه دهد بریا شرک آورده باشد این حدیث سخت آمد بر صحابه رسول
رسول عه گفت راه ننمایم شما را بچیزی که شرک صغیر و کبیر از شما ببرد گفتند بلی یا رسول الله گفت بگویید اللهم انی اعوذ
بک ان اشرک و انا استغفرک لما لا اعلم و گفتند که این اخرین آیتیست که از قران آمده است و رسول گفت

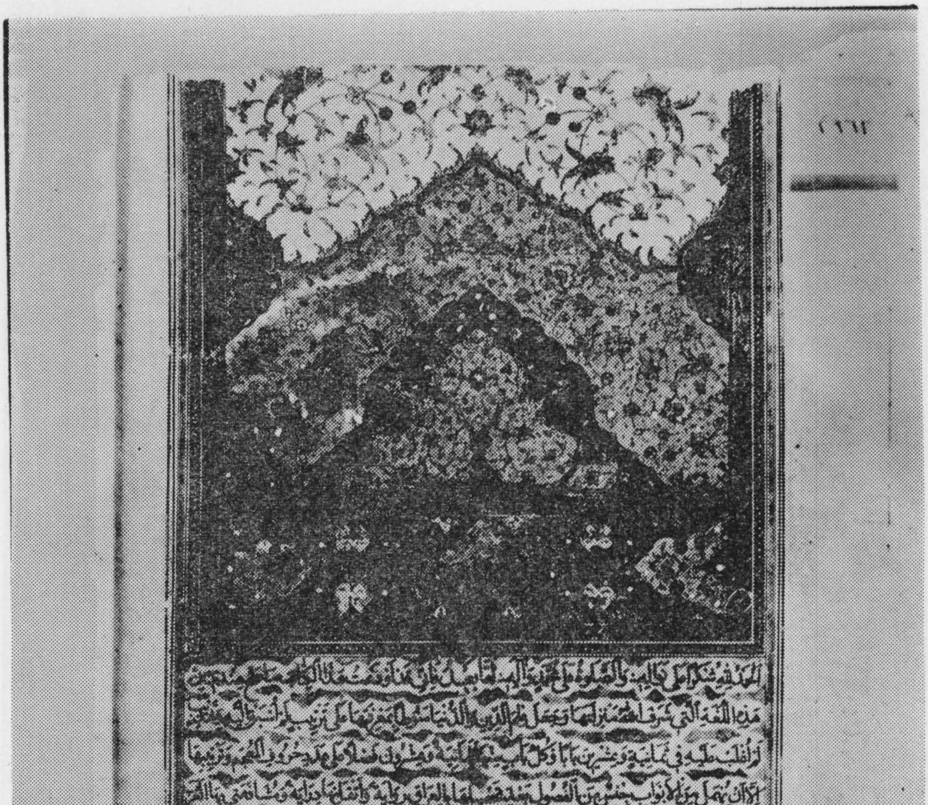
هر که این آیت بخواند از بالای سر او نوری بیاید
تا مکه که حشو شش فرشتگان باشند و هر که
همه این سوره بر خواند و برا نوری باشد
از زمین تا آسمان

تمت مجلد الاول من تفسیر کازر علی ید العبد الضعیف الراجی الی رحمة ربه و شفاعة نبیه
محمد صلی الله علیه و آله نقل [illegible] بن سلطان محمود چرپادقانی غفر الله له و لوالدیه و لجمیع
المومنین و المومنات و المسلمین و المسلمات برحمتک یا ارحم الراحمین
فی تاریخ یوم الاحد شهر شوال ختم بالخیر و الاقبال سنة اثنین و
الف فی بلده مکه مشرفه زاده الله شرفها

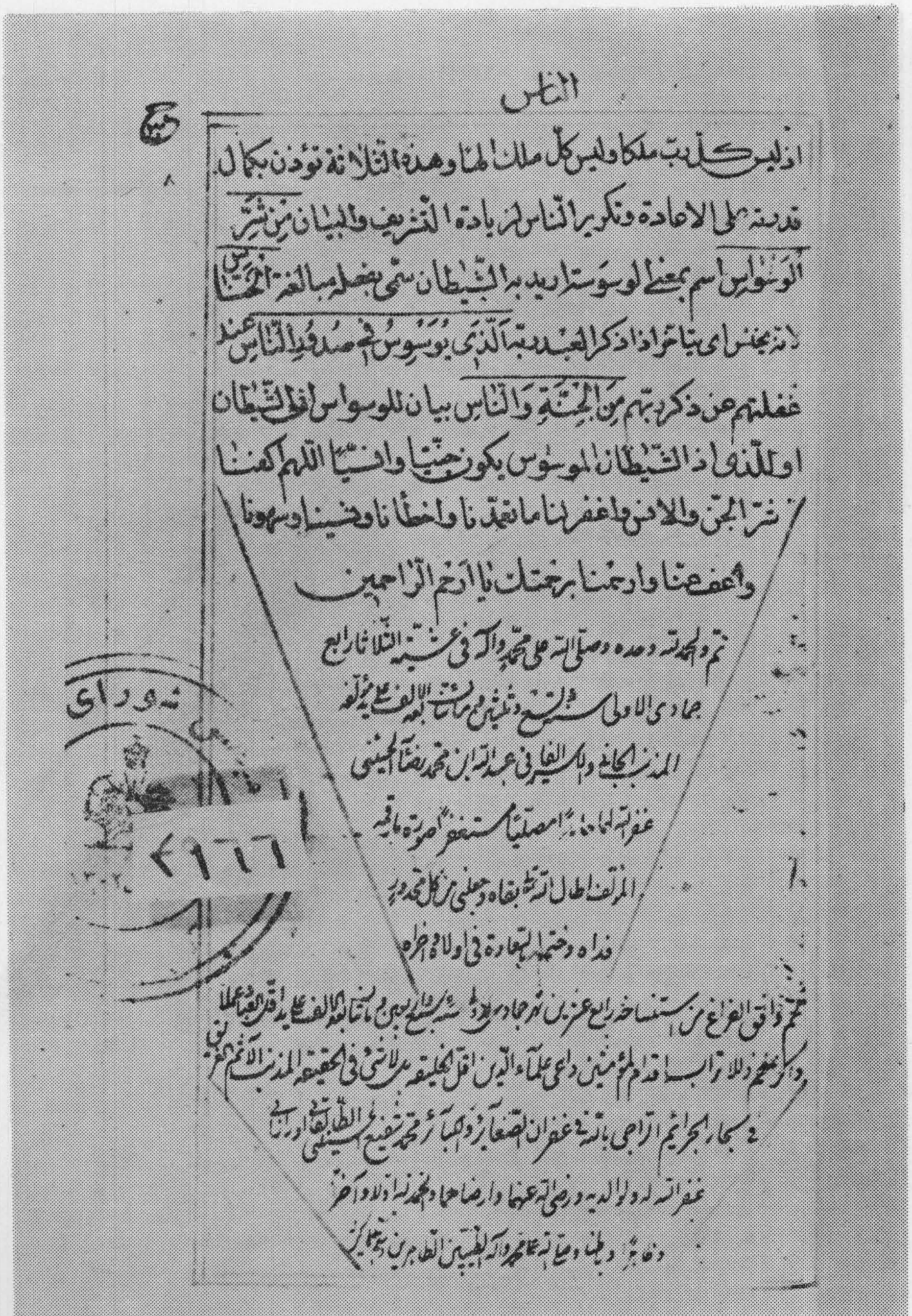
وقف رضا

[illegible]
۱۰۳۵

شمارهٔ ۴۹۵۵- جلاء الاذهان

شمارهٔ ۴۹۶۴- صحاح اللغة

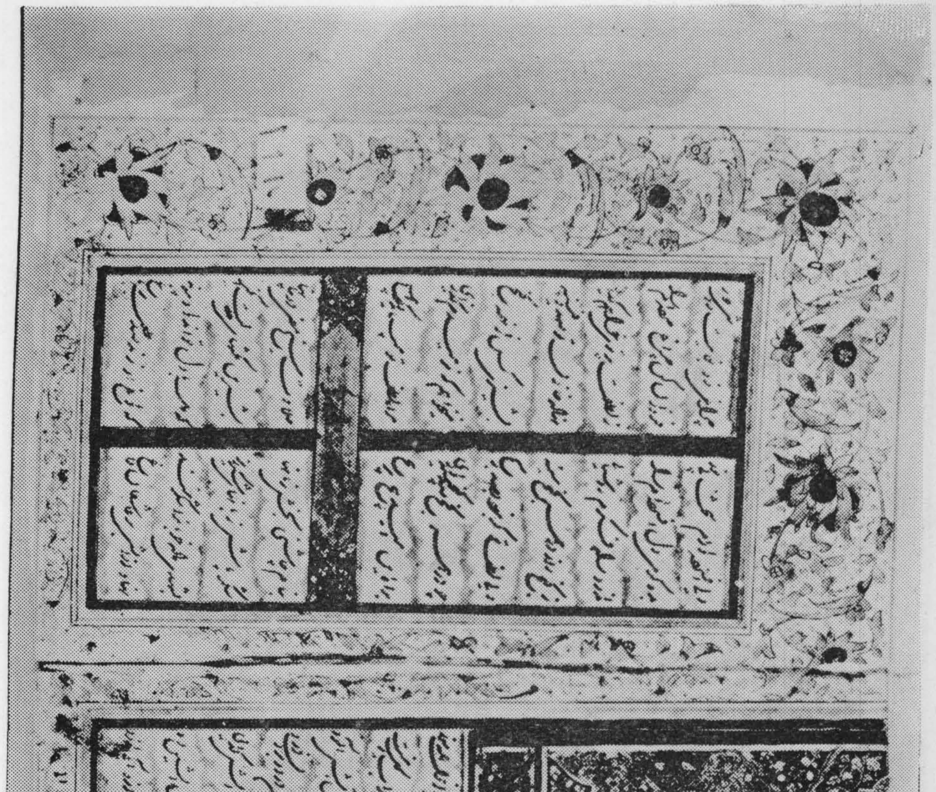
الناس

اذ ليس كل رب ملكا وليس كل ملك الها وهذه الثلاثة تؤذن بكمال
قدرته على الاعادة وتكرير الناس لزيادة التشريف والبيان من شر
الوسواس اسم بمعنى الوسوسة اريد به الشيطان سمي بفعله مبالغة الخناس
لانه يخنس اي يتأخر اذا ذكر العبد ربه الذي يوسوس في صدور الناس عند
غفلتهم عن ذكر ربهم من الجنة والناس بيان للوسواس اي الشيطان
او للذي اذ الشيطان الموسوس يكون جنيا وانسيا اللهم اكفنا
شر الجن والانس واغفر لنا ما تعمدنا واخطأنا ونسينا وسهونا
واعف عنا وارحمنا برحمتك يا ارحم الراحمين

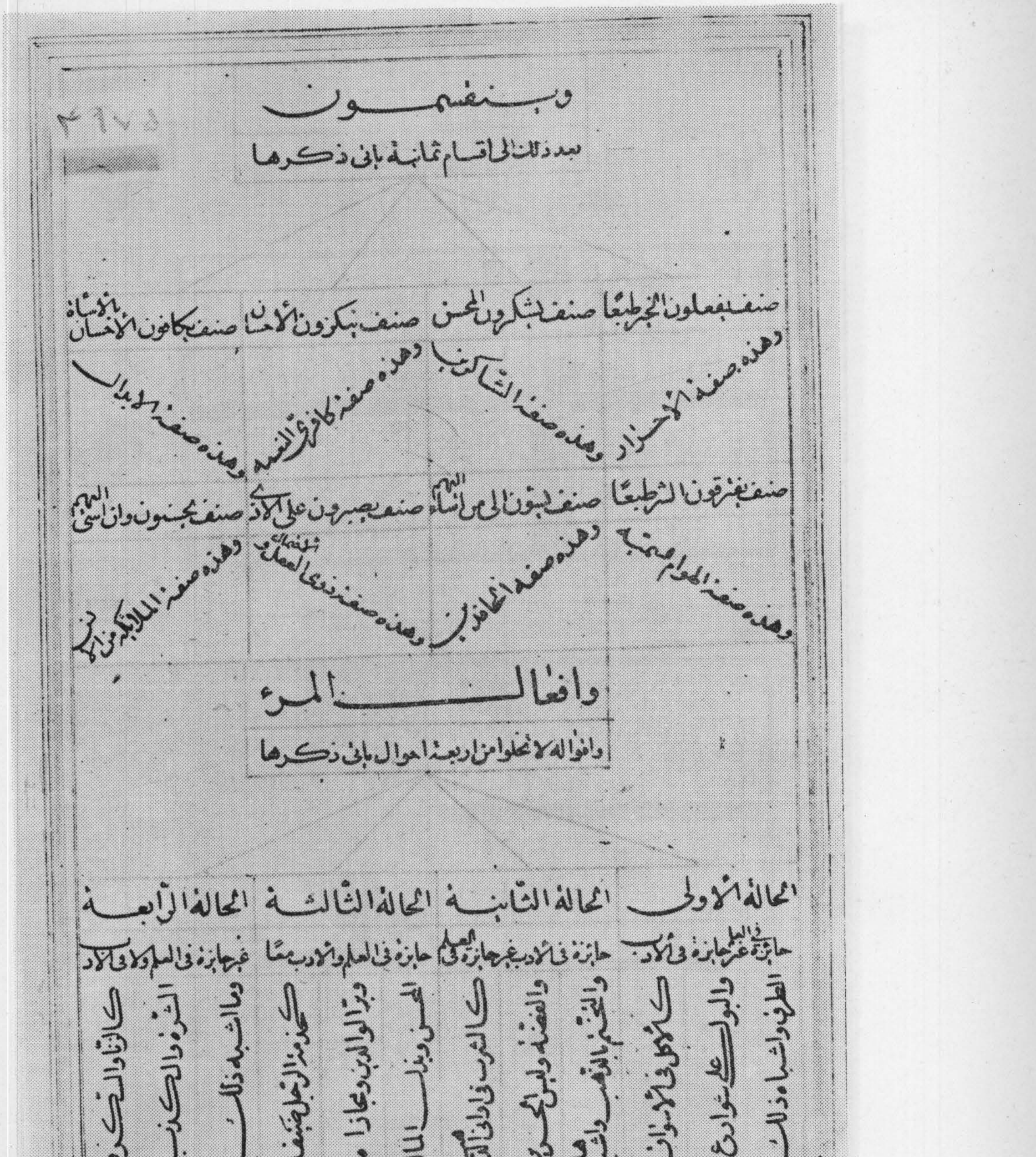
تم والحمد لله وحده وصلى الله على محمد وآله في عشية الثلاثاء رابع
جمادى الاولى سنة [illegible] على يد مؤلفه
المذنب الجاني والاسير الفاني عبد الله بن محمد رضا الحسيني
عفا الله عنهما [illegible] مصليا مستغفرا [illegible]
المؤلف اطال الله بقاءه وجعلني من كل محذور
فداه وختم له بالسعادة في اولاه واخراه

تم ذلك الفراغ من استنساخه [illegible] على يد اقل العباد عملا
واكثرهم زللا تراب اقدام المؤمنين داعي علماء الدين اقل الخليقة بل لا شيء في الحقيقة المذنب الآثم [illegible]
[illegible] الراجي [illegible] غفران الصغائر والكبائر محمد شفيع الحسيني [illegible]
غفر الله له ولوالديه ورضي الله عنهما وارضاهما [illegible]
[illegible] آله الطيبين الطاهرين [illegible]

شمارهٔ ۴۹۶۶- تفسیر سید شبر

شمارهٔ ۴۹۶۷ ـ فرهاد و شیرین وحشی

وينقسمون

بعد ذلك الى اقسام ثمانية يأتي ذكرها

صنف يفعلون الخير طبعا — وهذه صفة الاحرار

صنف يشكرون المحسن — وهذه صفة الشاكرين

صنف يشكرون الاحسان — وهذه صفة كافري النعمة

صنف يكافئون الاحسان بالاساءة — وهذه صفة الابدال

صنف يفرقون الشر طبعا — وهذه صفة الهوام

صنف يثبون الى من اساء اليهم — وهذه صفة الحاقدين

صنف يصبرون على الاذى — وهذه صفة ذوي العقل

صنف يحسنون وان اسيء اليهم — وهذه صفة الملائكة

وافعال المرء

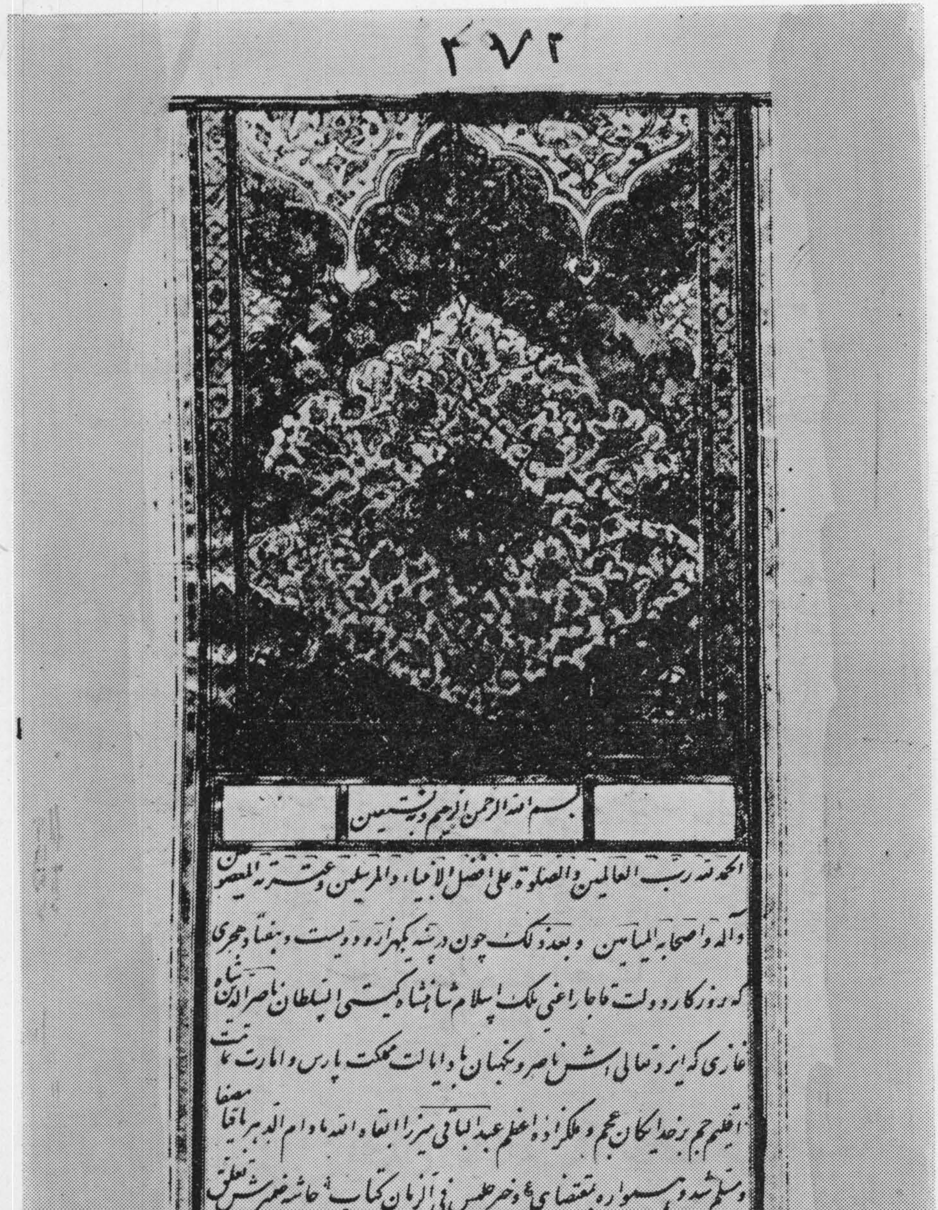
واقواله لا تخلوا من اربعة احوال يأتي ذكرها

الحالة الاولى	الحالة الثانية	الحالة الثالثة	الحالة الرابعة
جائزة في العلم غير جائزة في الادب	جائزة في الادب غير جائزة في العلم	جائزة في العلم والادب معا	غير جائزة في العلم ولا في الادب
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

شمارهٔ ۴۹۷۵- الاخلاق المشجر

شمارهٔ ۴۹۷۵- الاخلاق المشجر

۴۷۲

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین

الحمد لله رب العالمین والصلوة علی افضل الانبیاء والمرسلین وعترته المعصومین

واله واصحابه المیامین و بعد ذلک چون در سنه یکهزار و دویست و هفتاد هجری

که روزگار دولت قاجار اعنی ملک اسلام شاهنشاه گیتی السلطان ناصر الدین شاه

غازی که ایزد تعالی اش ناصر و نگهبان باد ایالت مملکت پارس و امارت تمامت

اقلیم جم بر خدایگان عجم و ملکزاده اعظم عبد الباقی میرزا ابقاه الله ما دام الدهر باقیا مصفا

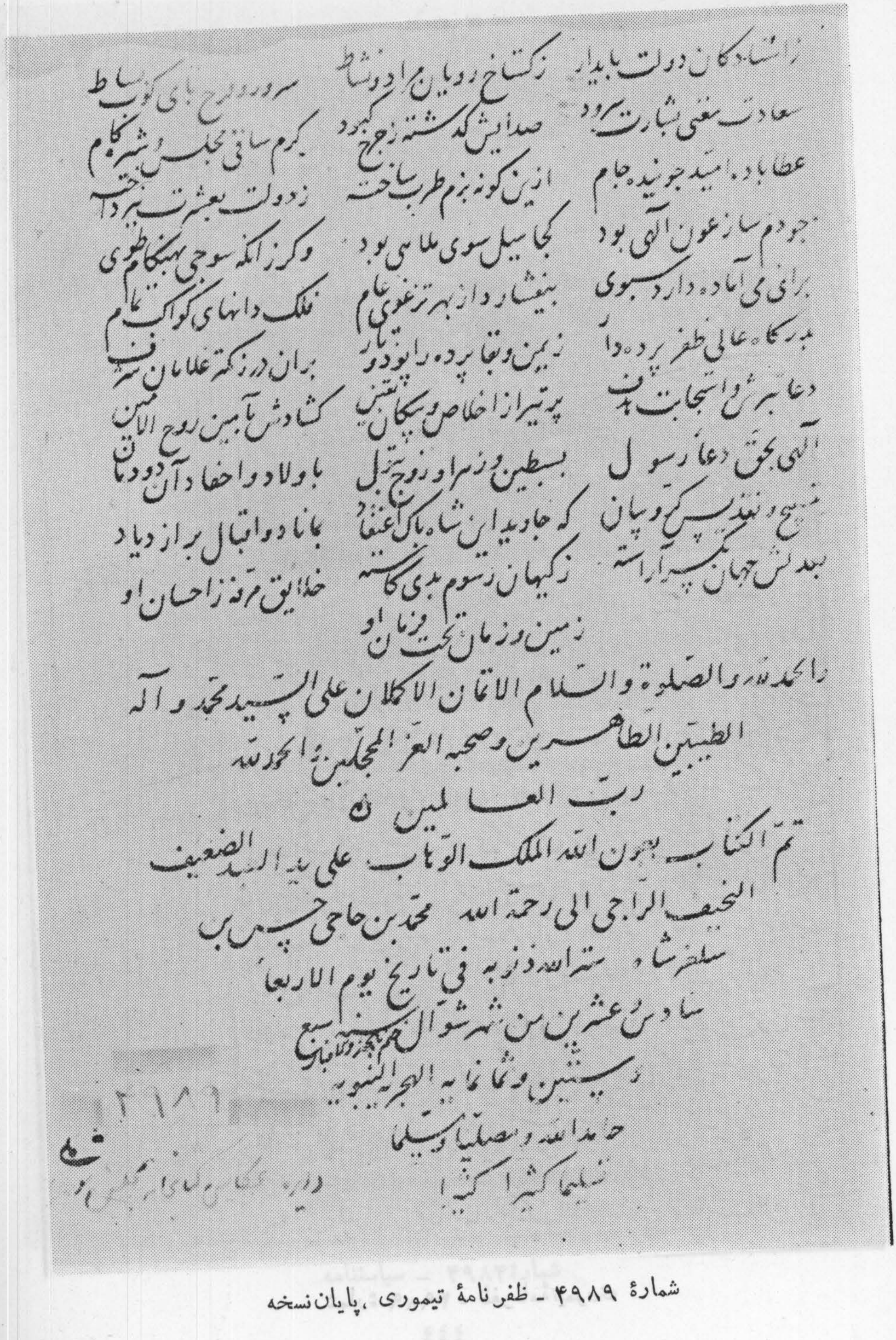
وسلم شد و همواره بمقتضای خیر جلیس فی الزمان کتاب حاشیه خیرش تعلق

بفنون آداب و علم سیر و انساب داشتی در روزان و شبان پس از بازرزدن

شمارهٔ ۴۹۸۴ – سیاستنامه

شمارهٔ ۴۹۸۹ - ظفرنامهٔ تیموری

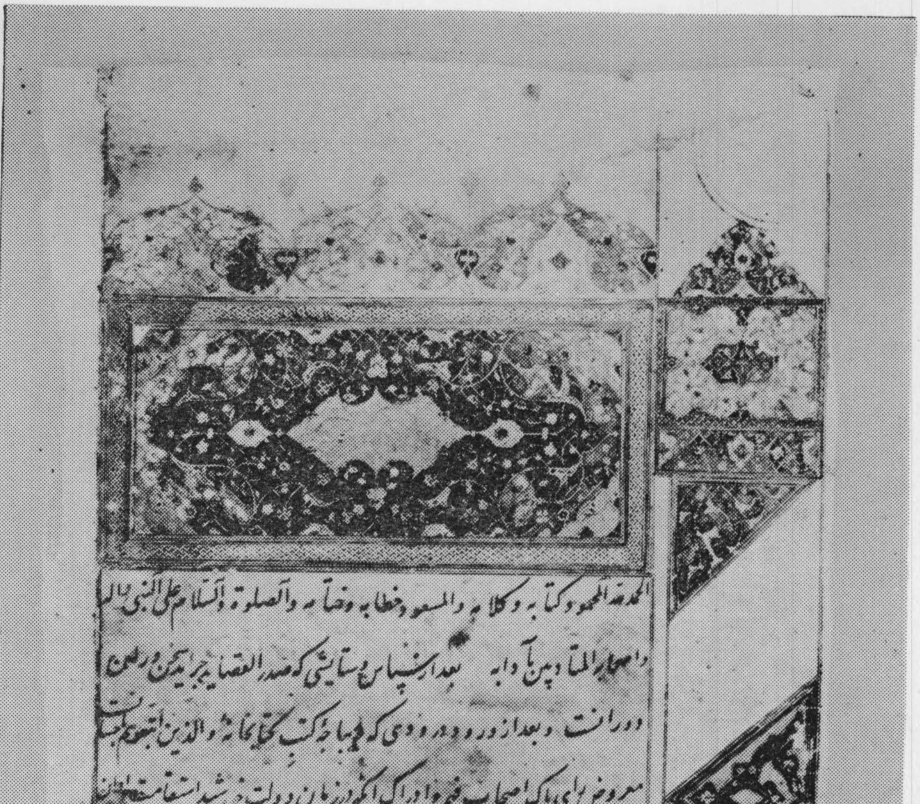
ز انشاد کان دولت پایدار
سعادت بنغمی بشارت سرود
عطا باده امید چون دیده جام
چو دم ساز عون الهی بود
برای می آماده دارد سبوی
به درگاه عالی ظفر پرده دار
دعا با برش و استجابت ندیم
الهی بحق دعا رسول
بتسبیح و تقدیس کروبیان
به دولتش جهان تا ابد آراسته

ز کتاب خود یابان مراد و نشاط
صدایش گذشته ز چرخ کبود
از این گونه بزم طرب ساخته
کجا سیل سوی ملاهی بود
بنفشه داد از بهر تو غنوی عام
زبین و تخت پرده را پود و تار
پر تیر از اخلاص و پیکان یقین
بسبطین و زهرا و زوج بتول
که جاوید این شاه پاک اعتقاد
زکیهان رسوم بدی کاسته
زمین و زمان تحت فرمان او

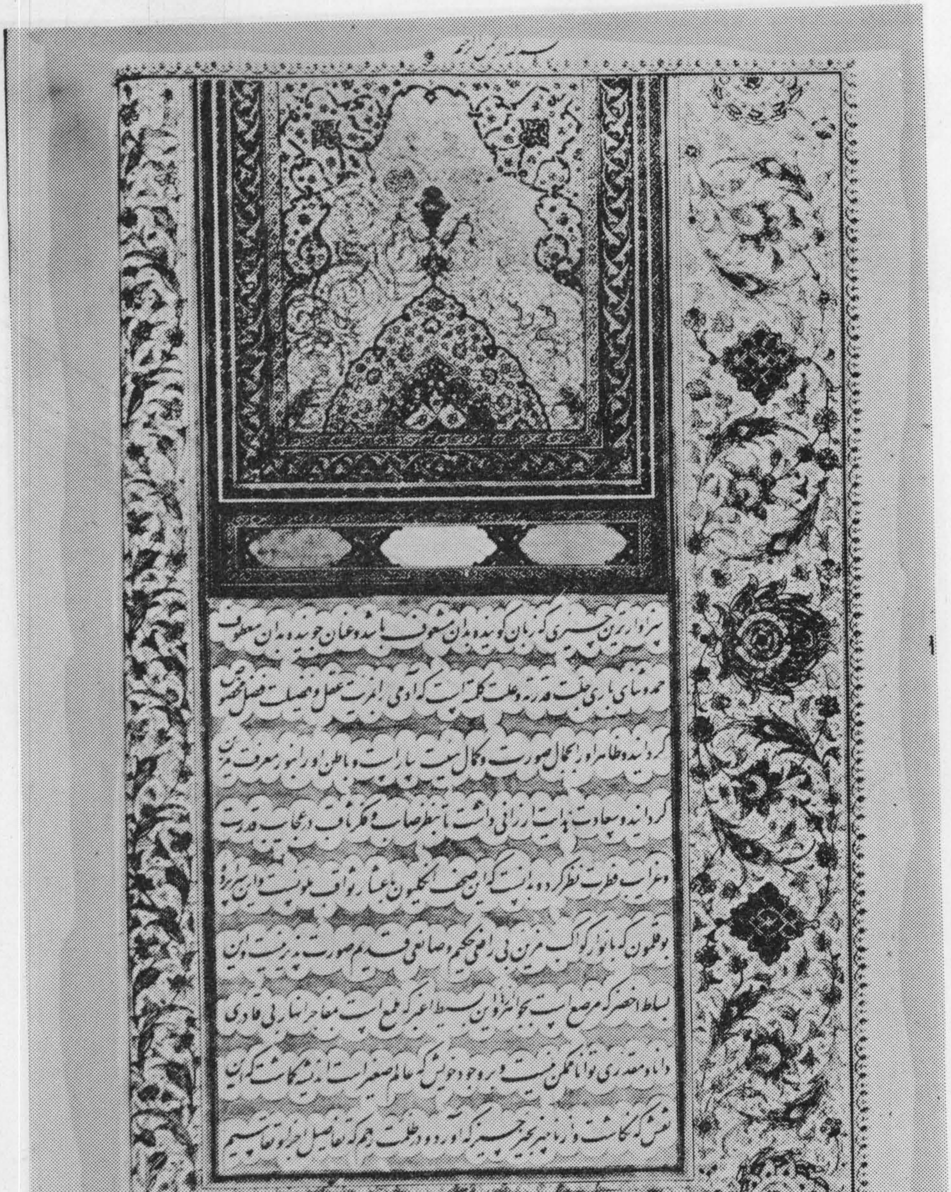
سرور و فرح های کوس بساط
کرم ساقی مجلس و شیر کام
ز دولت بعشرت بر افراخته
و گر زانکه سوی جهی بهنگام طوی
فلک داد ابهای کواکب تمام
بر آن در ز نکهت غلامان سرای
گشاده با آمین روح الامین
باولاد و احفاد آن دودمان
بماناد و اقبال بر ازدیاد
خلایق مرفه ز احسان او

والحمد لله والصلوة والسلام الاتمان الاکملان علی السید محمد و آله
الطیبین الطاهرین وصحبه الغر المحجلین والحمد لله
رب العالمین
تم الکتاب بعون الله الملک الوهاب علی ید العبد الضعیف
النحیف الراجی الی رحمة الله محمد بن حاجی حسن بن
سلطانشاه ستر الله ذنوبه فی تاریخ یوم الاربعاء
سادس عشرین من شهر شوال سنه تسع
وستین و ثمانمایه الهجریة النبویه
حامدا لله و مصلیا و مسلما
تسلیما کثیرا کثیرا

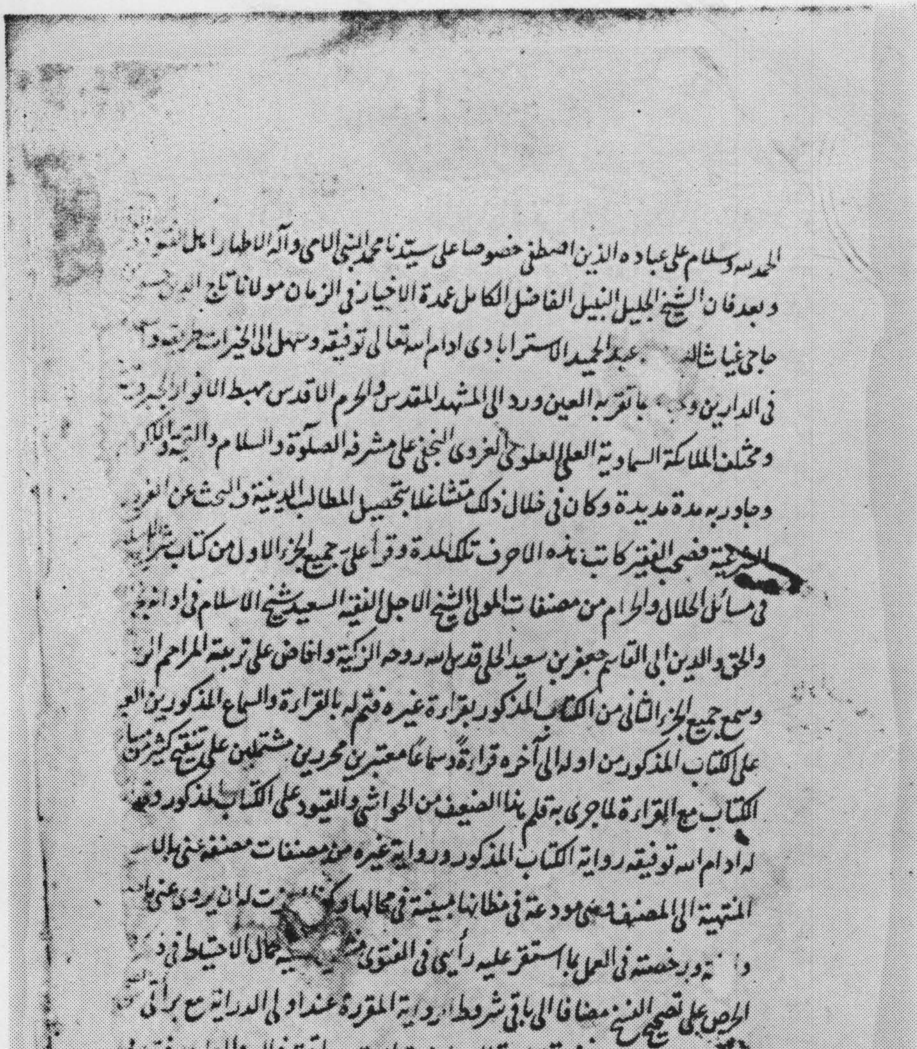
شمارهٔ ۴۹۸۹ - ظفرنامهٔ تیموری ، پایان نسخه

شمارهٔ ۴۹۹۲ - خزاین القصاید

شمارهٔ ۴۹۹۵ – ترجمهٔ تاریخ یمینی

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى خصوصا على سيدنا محمد النبي الامي وآله الاطهار اهل النبوة
وبعد فان الشيخ الجليل النبيل الفاضل الكامل عمدة الاخيار في الزمان مولانا تاج الدين حسن
حاجي غياث [illegible] عبد الحميد الاسترابادي ادام الله تعالى توفيقه وسهل الى الخيرات طريقه و[illegible]
في الدارين [illegible] باقرب العين ورد الى المشهد المقدس والحرم الاقدس مهبط الانوار [illegible]
ومختلف الملائكة السماوية العلي العلوي الغروي النجفي على مشرفه الصلوة والسلام والتحية والاكرام
وجاور به مدة مديدة وكان في خلال ذلك متشاغلا بتحصيل المطالب الدينية والبحث عن الفروع
الشرعية فصحب الفقير كاتب هذه الاحرف تلك المدة وقرأ علي جميع الجزء الاول من كتاب شرائع الاسلام
في مسائل الحلال والحرام من مصنفات المولى الشيخ الاجل الفقيه السعيد شيخ الاسلام في اوانه نجم
الحق والدين ابي القاسم جعفر بن سعيد الحلي قدس الله روحه الزكية وافاض على تربته المراحم [illegible]
وسمع جميع الجزء الثاني من الكتاب المذكور بقراءة غيره فتم له بالقراءة والسماع المذكورين العبور
على الكتاب المذكور من اوله الى آخره قراءة وسماعا معتبرين محررين مشتملين على تنقيح كثير من مباحث
الكتاب مع القراءة لما جرى به قلم هذا الضعيف من الحواشي والقيود على الكتاب المذكور وقد [illegible]
له ادام الله توفيقه رواية الكتاب المذكور ورواية غيره من مصنفات مصنفه عني بالاسناد
المنتهية الى المصنف [illegible] مودعة في مظانها مبينة في محالها [illegible] لان يروي عني [illegible]
[illegible] ورخصته في العمل بما استقر عليه رأيي في الفتوى [illegible] الاحتياط في [illegible]
الحرص على تصحيح النسخ مضافا الى باقي شروط الرواية المقررة عند اهل الدراية مع [illegible]
[illegible] الغلط واوصيته ونفسي بتقوى الله تعالى وملازمة طاعته ومراقبته في السر والعلن وفقه الله
لما يحب ويرضى وكتب هذه الاحرف بيده الفانية الجانية علي بن عبد العالي [illegible]
على مشرفه الصلوة والسلام لاحدى عشرة ليلة خلت من شهر جمادى الاولى [illegible]
تسعمائة حامدا الله تعالى مصليا على رسوله سيدنا محمد

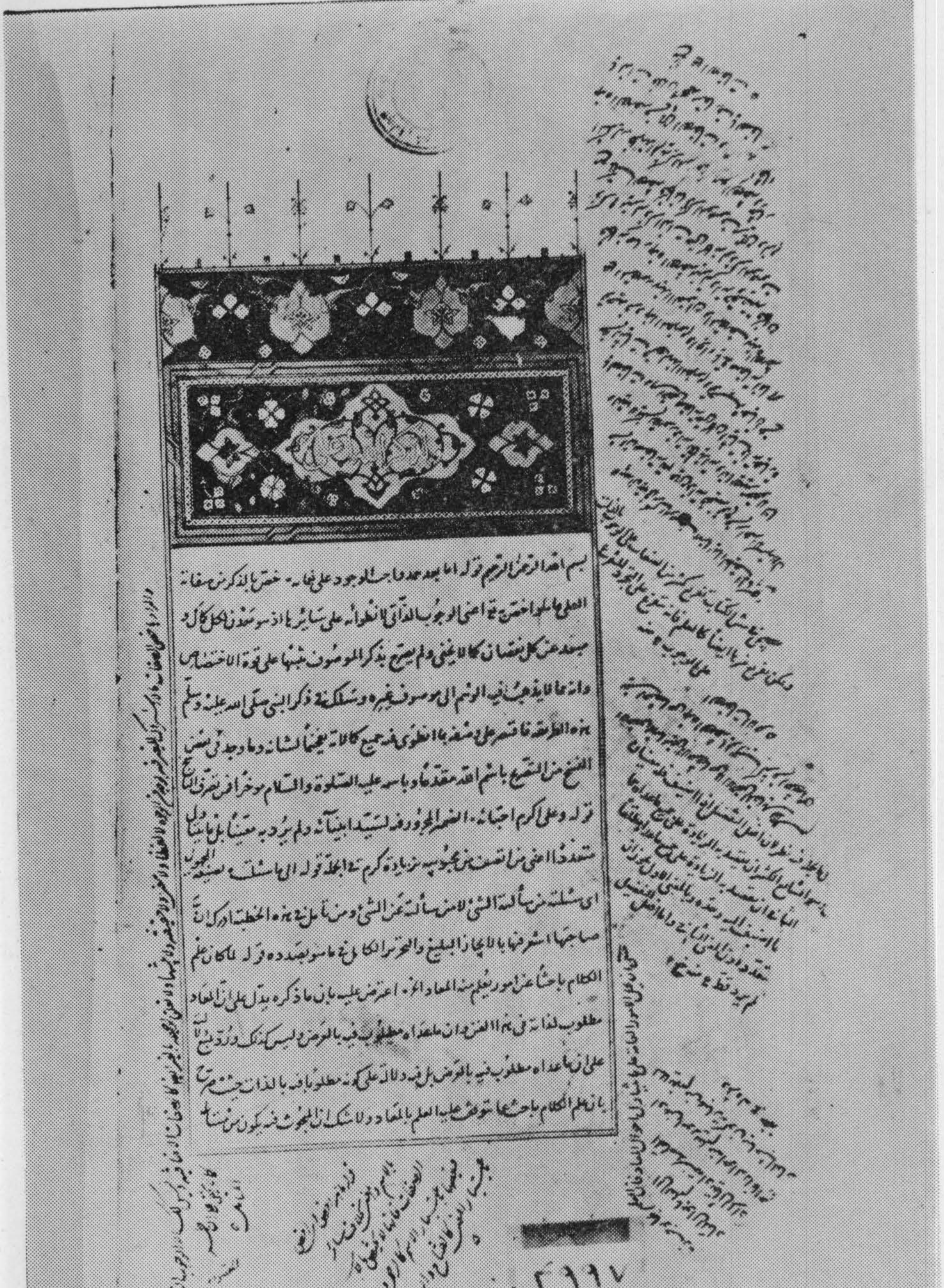
شمارهٔ ۴۹۹۶ ـ الاجازة

۲۹۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين وصلى الله على نبينا
محمد وعترته الطاهرين وبعد فان قراءة علي هذا الكتاب وهو المسمى
بشرايع الاحكام في مسايل الحلال والحرام من مصنفات المولى الاعظم
والشيخ الاعلم والسعيد الاكرم زبدة الفقهاء بين الانام شيخ الاسلام [illegible]
نجم الملة والحق والدين الحبر المدقق والبحر المحقق ابي القاسم بن سعيد الحلي
قدس الله روحه الزكية وافاض على تربته المراحم الربانية من اوله الى اخره
قراءة وفهما واستنباطا المولى الفاضل المتقي النقي الكامل الزاهد العامل
العابد صاحب الاخلاق الرضية والسيرة المرضية [illegible]
الهدى مولانا شاه علي المرحوم المغفور المبرور شمس الملة والدين محمد [illegible]
قراءة معربة محترزة عن الشك والتخمين ناظرة الى الحق طالبة لليقين
مشتملة على تنقيح مسايل الكتاب بقدر الوسع والطاقة البشرية كما قرأت انا العبد
الحقير والعاصي الكثير التقصير على الشيخ المحقق والحبر المدقق خاتم المجتهدين واورع
المتورعين وازهد الزاهدين واعلم العلماء بين العالمين سالك مسالك
الحق والهادي للخلق جامع الفروع والاصول حاوي المعقول والمنقول الذي
فريد دهره ووحيد عصره الشيخ الاجل الاعظم الازهد الاعلم الاعدل الاكرم [illegible]
الامام علي بن عبد العالي مد ظله العالي فاجازني واذن لي [illegible]
[illegible] على درس الكتاب [illegible] على [illegible]
[illegible] كما سمعت منه مد ظله [illegible] الطاقة البشرية [illegible]
ونفسي بتقوى الله تعالى وملازمته [illegible] في السر والعلن [illegible]
[illegible] وكتبت هذه الاحرف بيد الفاني الجاني المعترف بالذنوب [illegible]
[illegible] عفا الله عنهما [illegible]
في تاريخ شهر [illegible]

شمارهٔ ۴۹۹۶ - الاجازه

بسم الله الرحمن الرحيم قوله اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه خص بالذكر من صفاته
العلى هاتين الصفتين اعنى الوجوب الذاتي لانطوائه على سائرها اذ هو مستلزم لكل كمال و
مبعد عن كل نقصان كما لا يخفى ولم يصرح بذكر الموصوف تنبيها على قوة الاختصاص
وانه مما لا يذهب في الوهم الى موصوف غيره وسلك في ذكر النبي صلى الله عليه وسلم
هذه الطريقة فاقتصر على صفة ما انطوى في جميع كمالاته تعظيما لشانه وما وجد في بعض
النسخ من التصريح باسم الله تعالى وباسمه عليه الصلوة والسلام من خرافات نساخ
قوله وعلى اكرم احبائه الضمير المجرور في لسيد انبيائه ولم يرد به معينا بل ما يناسب
متعدد اعني من اتصف من محبوبيه بزيادة كرم في الجملة قوله الى ما سلف في سنة الجود
اي سلك من مسالة الشئ لا من مسالة عن الشئ ومن تامل في هذه الخطبة ادرك ان
صاحبها اشرفها بالايجاز البليغ والعز الكامل في ما هو بصدده قوله لما كان علم
الكلام باحثا عن امور يعلم منه المعاد الخ اعترض عليه بان ما ذكره يدل على ان المعاد
مطلوب لذاته في هذا العلم وان ما عداه مطلوب فيه بالعرض وليس كذلك ورد بانه لا
على ان ما عداه مطلوب فيه بالعرض بل فيه دلالة على كونه مطلوبا فيه بالذات حيث صرح
بان علم الكلام باحث عما يتوقف عليه العلم بالمعاد ولا شك ان المبحوث فيه يكون من مسائله

شمارهٔ ۴۹۹۷ – حاشیهٔ شرح تجرید

شمارهٔ ۵۰۰۷ – نزهة الاخبار

ثفل و غلیظ بسیار باز دارد والله اعلم بالصواب

باب ششم

اندر بیان رفتن پیاده مسافت بسیار

مردمانی که بپای رفتن عادت دارند و قوت آن دارند که ایشان را بتدبیر حاجت نباشد
لکن مردمانی که قوت این ندارند و عادت نکرده باشند و بضرورت بر کوهی و بالایی
بر باید رفت و سوار مشکل بود و بپیاده رفتن ضرورت گردد صواب آن باشد که عصای
سبک دارند تا بروی اعتماد کنند و آهسته باید رفت و هر وقت که اندر خویشتن بینند
که مانده خواهند شد پیش از آنک مانده شوند بنشینند و بیاسایند و باز برخیزند و آهسته
می روند و بر عصا اعتماد می کنند و بحقیقت هر ساعتی می نشینند و همی آسایند تا
باهستگی آسوده گی راه رفته آید و اگر مانده شوند عضلهای پای را بروغن بنفشه یا روغن
بابونه بمالند و از ترشیها و غذاهای غلیظ پرهیز کنند والله اعلم

باب هفتم

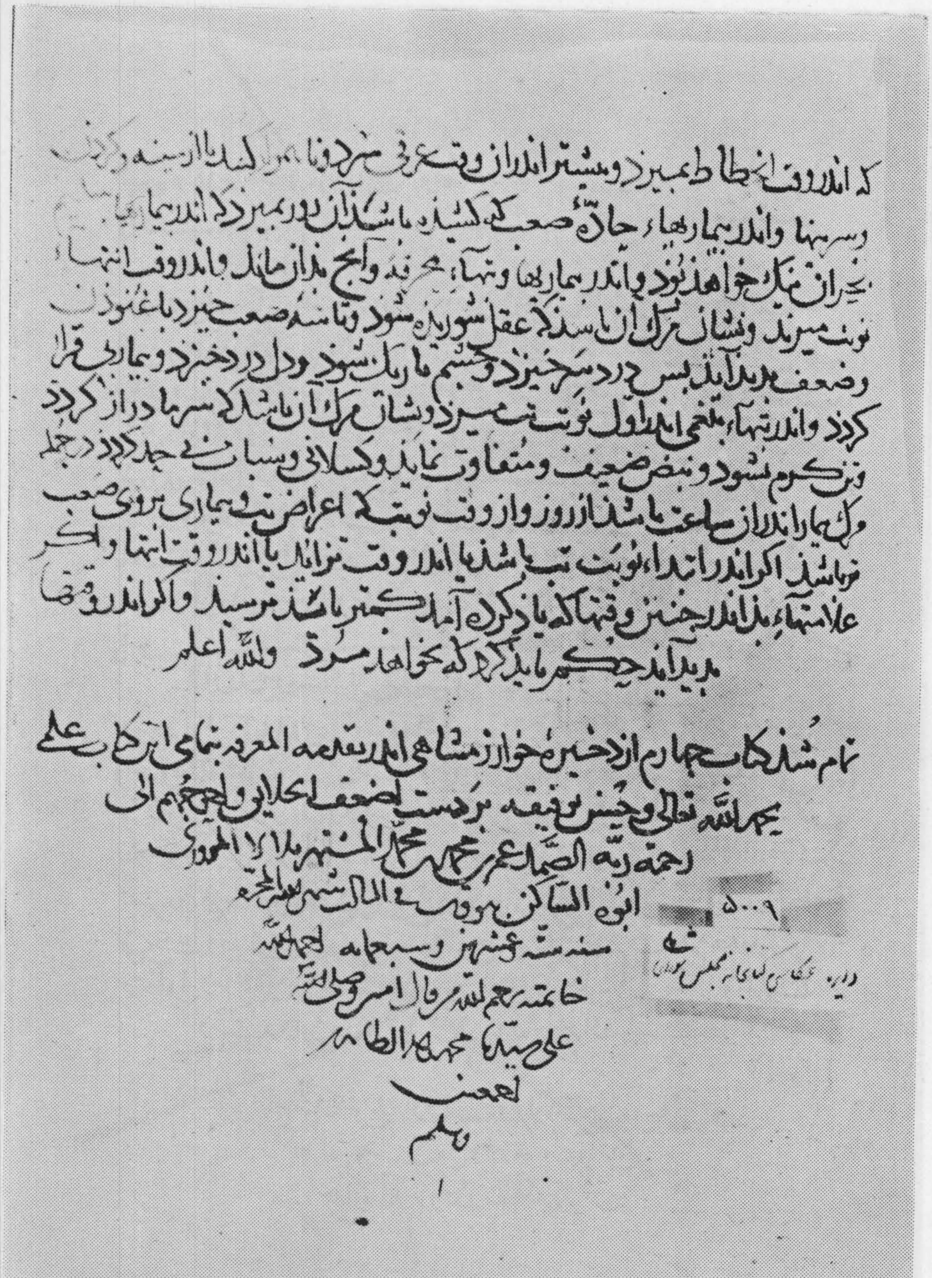
اندر تدبیر مسافران دریا

تدبیر مسافران دریا اندر غذا و سرما و گرما و دیگر احوال همچون تدبیر دیگر مسافران باشد
و آنچ بدیشان مخصوص است آنست که بیشتری مردمان که اندر کشتی نشینند منش گشتن
و قی بر ایشان پدید آید و چون قی آغاز کرد باز نباید داشت تا تمام برآید و معده پاک
شود و خود بیارامد پس اگر افراط افتد و ضعف آرد تدبیر باز داشتن آن باید کرد
بچیزهای که معده را قوی کند و قی باز دارد و اگر پیش از آنک اندر کشتی شود [illegible] معده را
قوی کند صواب باشد و آبی و انار و عدس بجوله پخته و سرکه [illegible] معده را قوی کند
و بخار از دماغ باز دارد خاصه اگر با پودنه خورند و اگر شراب پودنه و شراب انار
و مانند آن دارد صواب باشد والله اعلم بالصواب

٥٠٠٩

تمام شد بخش دوم از کتاب سوم از ذخیره خوارزمشاهی
بحمد الله و حسن توفیقه [illegible]
چهارم آید در تقدمه المعرفه ان شاء الله

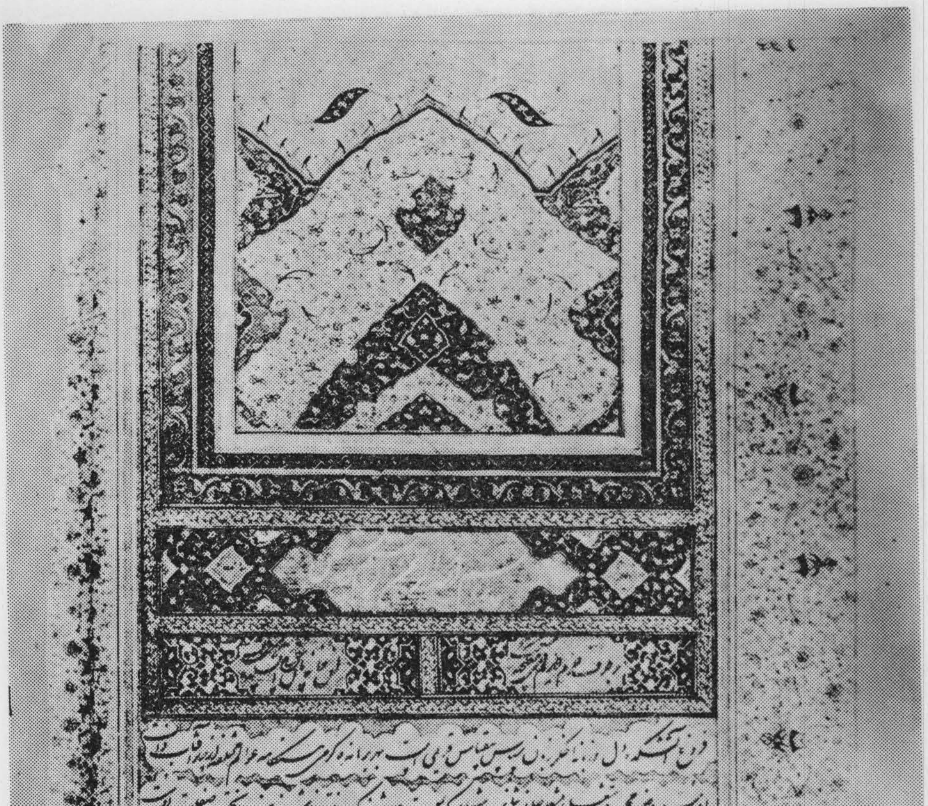
شمارهٔ ٥٠٠٩ – ذخیرهٔ خوارزمشاهی ، پایان بخش دوم

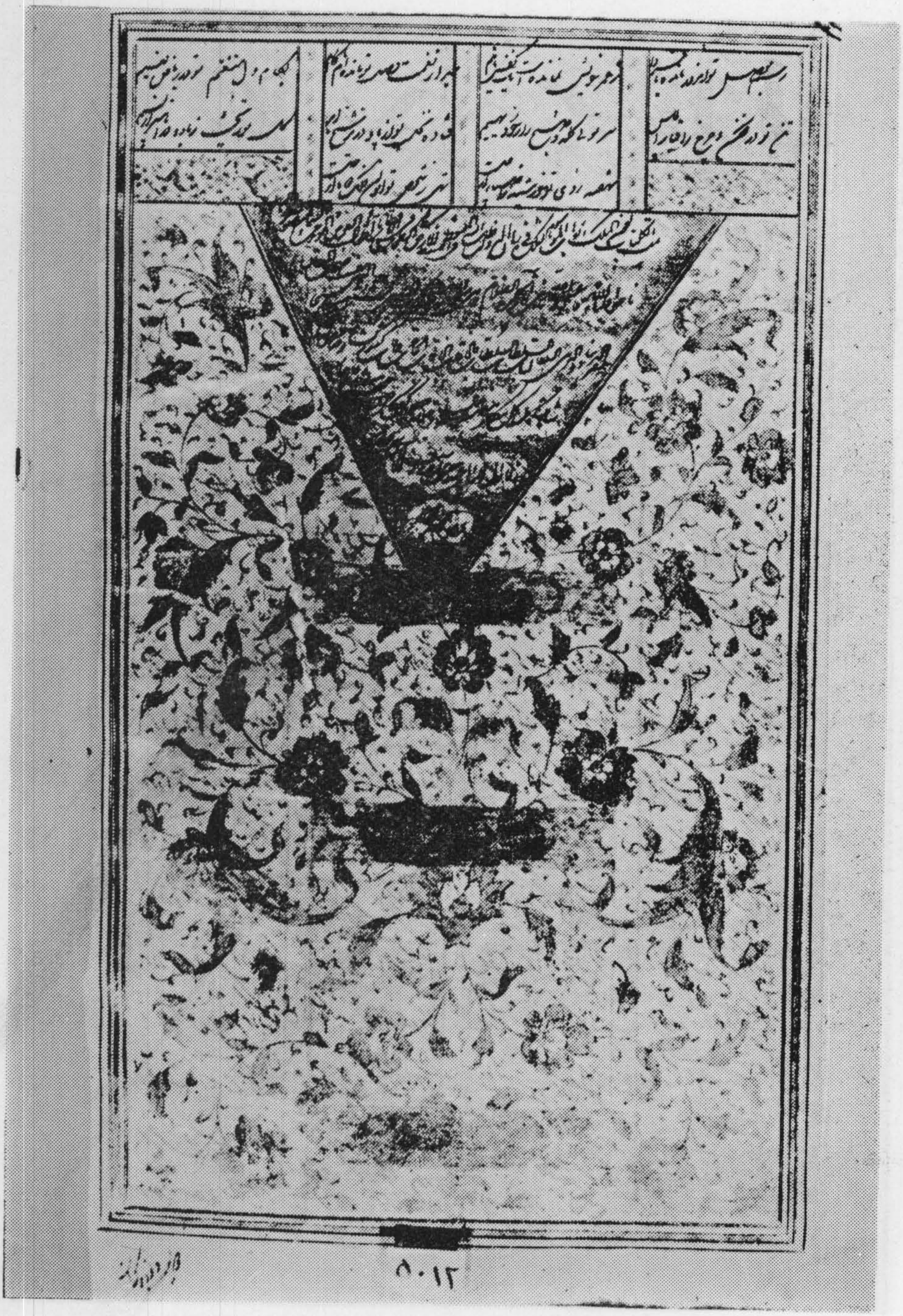
که اندر وقت انحطاط بمیرد و بیشتر اندر آن وقت عرق سرد [illegible] سینه و گردن
و سر بهنا و اندر بیماریها حالتی صعب که کشیده باشد آن روز بمیرد که اندر بیماریها
بحران نیک خواهد بود و اندر بیماریها و تنها [illegible] و آنچه بدان ماند و اندر وقت انتها
نوبت میرسد و نشان مرگ آن باشد که عقل شوریده شود و تاسه صعب خیزد با غنودن
و ضعف پدید آید پس درد سر خیزد و چشم تاریک شود و دل درد خیزد و بیماری قرار
گیرد و اندر انتها [illegible] اول نوبت تب خیزد و نشان مرگ آن باشد که سرما دراز گردد
و تن گرم نشود و نبض ضعیف و متفاوت نماید و کسلانی و سبات [illegible] گردد در جمله
مرگ بیمار اندر آن ساعت باشد از روز و از وقت نوبت که اعراض تب و بیماری بروی صعب
تر باشد اگر اندر ابتدای نوبت تب باشد یا اندر وقت تزاید یا اندر وقت انتها و اگر
علامت انتها پدید آید چنین وقتها که یاد کرده آمد کمتر باشد [illegible] و اگر اندر وقت
پدید آید حکیم باید که کرد که بخواهد مرد والله اعلم

تمام شد کتاب چهارم از ذخیرهٔ خوارزمشاهی [illegible] المعرفة بتمامی [illegible] علی
[illegible] الله تعالی و حسن توفیقه بر دست اضعف الخلایق [illegible] الی
رحمة ربه الصمد [illegible] محمد [illegible]
ابو [illegible] شهر محرم
سنه ست عشرین و سبعمایه الحمد لله
خاتمه [illegible] وصلی الله
علی سیدنا محمد [illegible] الطاهر

شمارهٔ ۵۰۰۹ ـ ذخیرهٔ خوارزمشاهی ، پایان بخش چهارم

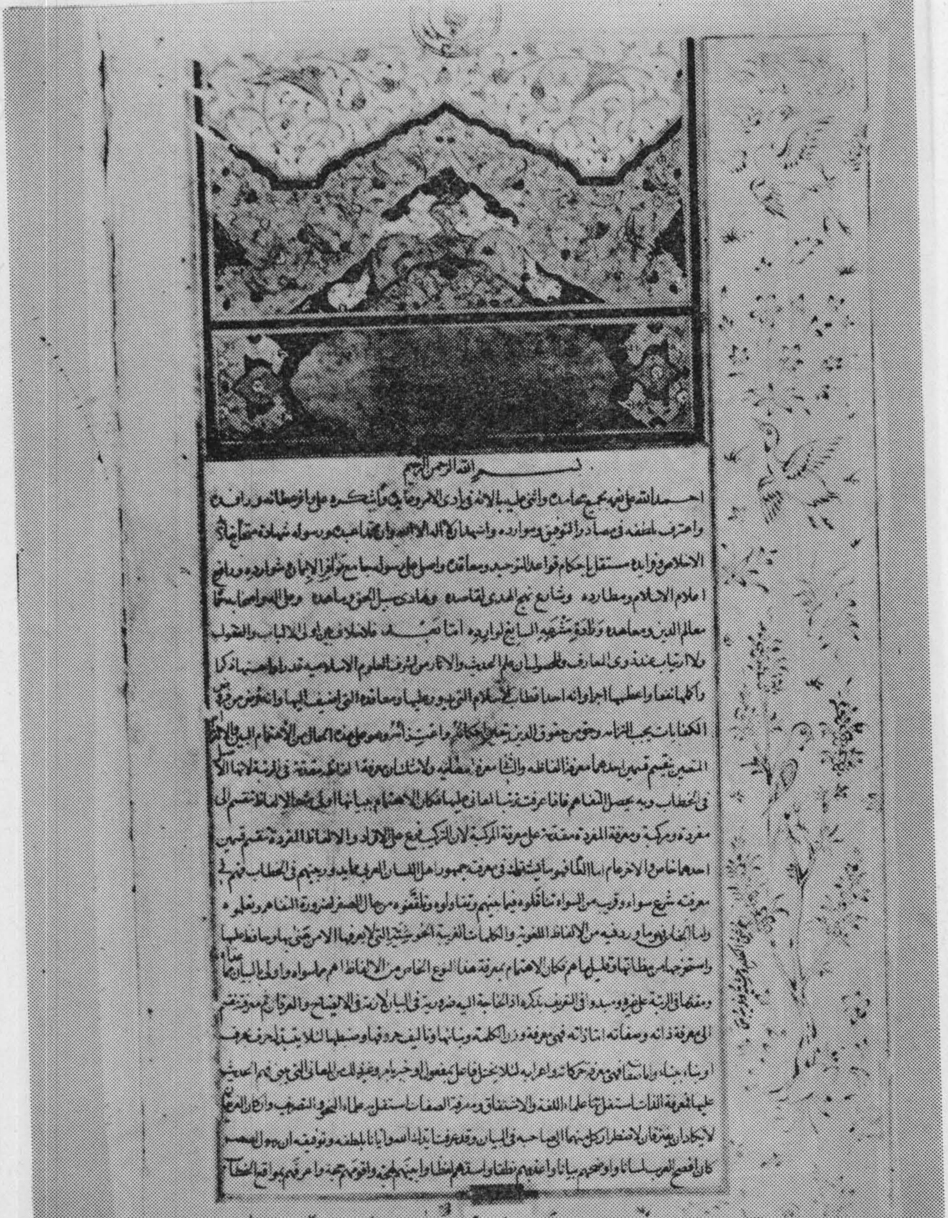
شمارهٔ ۵۰۱۲ آتشکدهٔ آذر

شمارهٔ ۵۰۱۲ - پایان آتشکدهٔ آذر

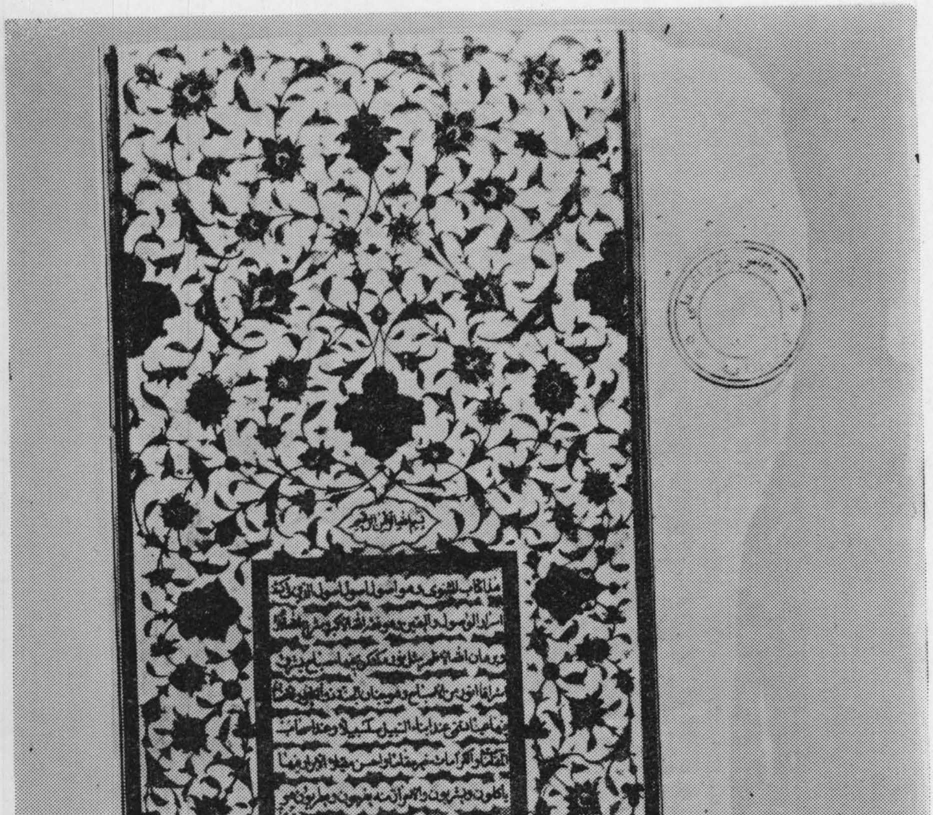
شمارهٔ ۵۰۱۲ ـ روی جلد آتشکدهٔ آذر

بسم الله الرحمن الرحيم

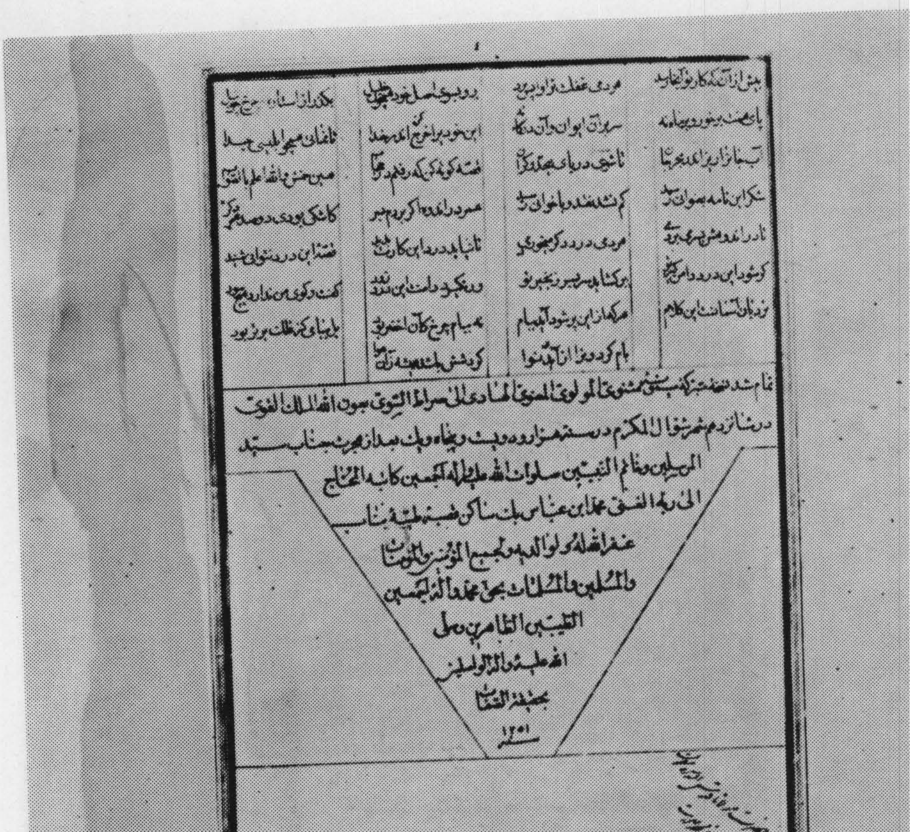
شمارهٔ ۵۰۱۷ – النهاية فی غريب الحديث

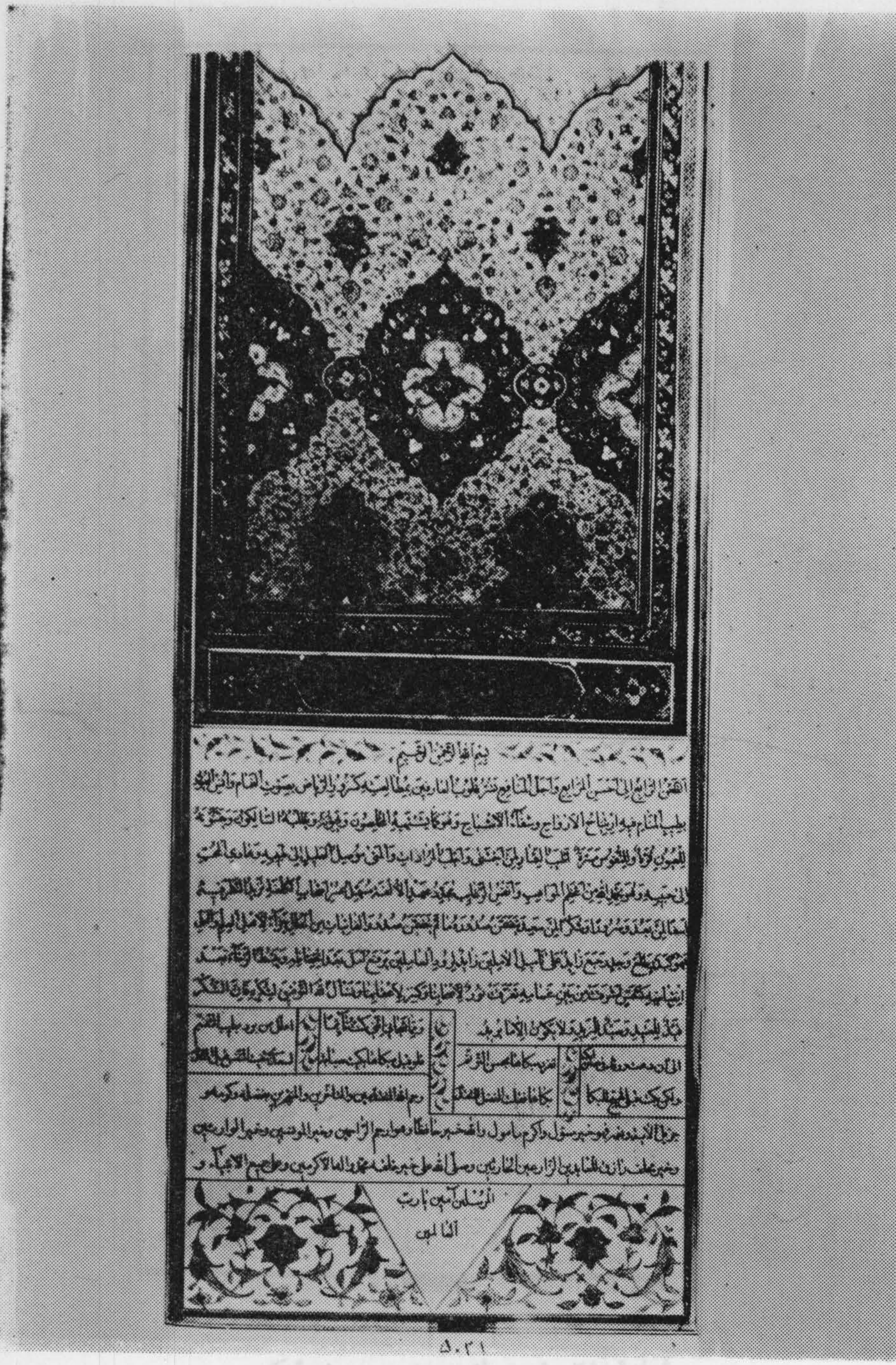
شمارهٔ ۵۰۲۱ – مثنوی معنوی ، روی جلد

شمارهٔ ۵۰۲۱ ، مثنوی معنوی ، صفحهٔ یکم

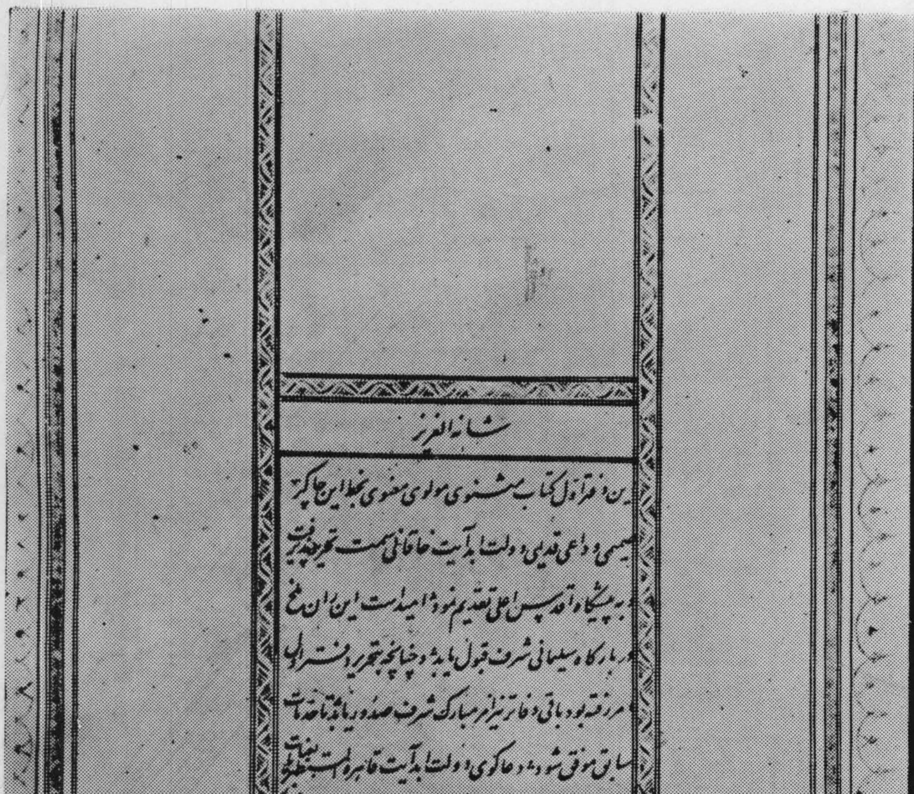
شمارهٔ ۵۰۲۱ ، مثنوی معنوی، خط محمد بن عباس بیگ ، پایان

شمارهٔ ۵۰۲۱ ، مثنوی معنوی ، آغاز دفتر چهارم

شمارهٔ ۵۰۲۳، مثنوی معنوی، خط وصال شیرازی.

شأنه العزیز

این دفتر اول کتاب مثنوی مولوی معنوی بخط این چاکر
قدیمی و داعی قدیمی دولت ابد آیت خاقانی سمت تحریر یافت
به پیشگاه آمد پس اعلی تقدیم نمود امید است این ارمغان
در بارگاه سلیمانی شرف قبول یابد و چنانچه تحریر دفتر اول
مرزقه بود باقی دفاتر نیز از مبارک شرف صدور یابد تا خدمات
سابق موفق شود دعاگوی دولت ابد آیت قاهره
السلطانیه محمد شفیع المشتهر بمیرزا کوچک المتخلص بوصال

۵۰۲۲

شمارهٔ ۵۰۲۳ ، مثنوی معنوی ، پایان دفتر اول ، خط وصال شیرازی

رقم اشرف [illegible] دربارهٔ انعام که بخدمت [illegible] مزبور

حکم جهانمطاع شد آنکه ایالت و شوکت پناه حشمت و جلالت دستگاه عالیجاه نظاماً للایالة والحشمة

والشوکة والاقبال مهدیقلی خان ایشیک آقاسی باشی شاملو بشفقت شاهانه سرافراز

بداند که عریضه که درینولا با کتابتی که نظارت و اقبال پناه عالیجاه مقرب الخاقانی جامع

الحرمین الشریفین شمساً للنظارة والرفعة والاقبال محمدعلی بیک با [illegible]

بآن عالیجاه نوشته بدرگاه جهان پناه فرستاده بود مضامین آن از نوشته همیون ما

ظاهر گردید چون بر مضمون رقم اشرف مطلع گردد در خدمت و مراعات خاطر سلطنت و

جلالت پناه نذر محمد خان تقصیر از خود روا ندارد نشده چنان نماید که شکر خدمات آن ایالت

و شوکت پناه نماید و بتوجهات خسروانه مستظهر و مستمال بوده باشد تحریراً فی شهر شعبان المعظم سنه ۱۰۵۶

عنوان بالمشافهة العلیة العالیة

رقم دیگر موسی الیه دربارهٔ ارسال نیاز او بکنج پادشاه مذکور مطلب مفصل

حکم جهانمطاع شد آنکه ایالت و شوکت پناه حشمت و جلالت دستگاه عالیجاه نظاماً للایالة والشوکة والاقبال

مهدیقلی خان ایشیک آقاسی باشی حاکم الکاء ری بداند که درینولا سلطنت و شوکت پناه حشمت و جلالت

عز السلطنة والخلافة والعزة والاقبال نذر محمد خان

دستگاه نصفت و معدلت انتباه عالیجاه زیبندهٔ سریر سلطنت سریر چنگیز خانی حاکم توران بعنوان

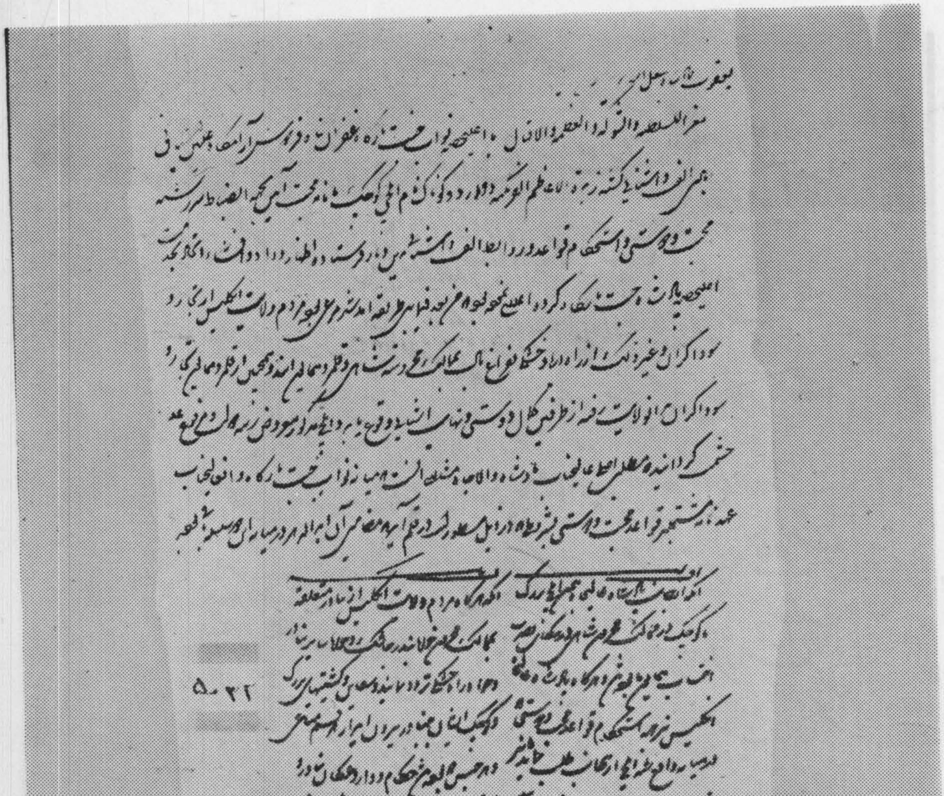
درگاه جهان پناه نوشته نیاز او زنگ را که در سلک ملازمان سرکار خاصه شریفه منتظم است

طلب نموده بود چون بر مضمون رقم اشرف مطلع گردد نیاز مزبور را نزد سلطنت پناه موسی الیه

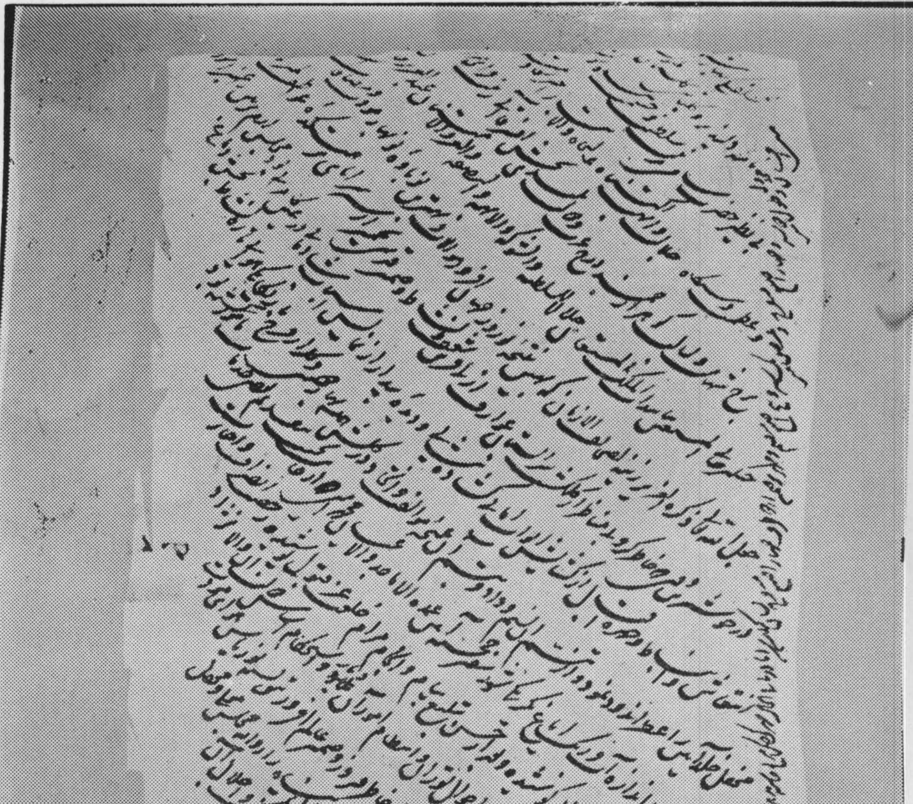
فرستد و در عهده شناسد تحریراً فی شهر شوال سنه ۱۰۵۶ عنوان بالمشافهة العلیة العالیة

۵۰۲۱

شمارهٔ ۵۰۳۲ ، منشآت

شمارهٔ ۵۰۳۲ ، منشآت

شمارهٔ ۵۰۳۲ ، منشآت